

Proprietatea lui

*Albhering
meot
Maia*

NOUL TESTAMENT

AL DOMNULUI ȘI MÂNTUITORULUI
NOSTRU ISUS HRISTOS

TIPĂRIT CU BINECUVÂNTAREA ȘI PURTAREA
DE GRIJĂ A PREĂ SFINȚIEI SALE

NICOLAE
EPISCOPUL VADULUI, FELEACULUI
ȘI KOLOZSVĂRULUI

SFÂNȚA EVANGHELIE

DELA

MATEI

1.

Cartea neamului lui Iisus Hristos, fiul lui David, fiul lui Avraam.

2. Avraam a născut pe Isaac, iar Isaac a născut pe Iacov, iar Iacov a născut pe Iuda și pe frații lui.

3. Iar Iuda a născut pe Fares și pe Zara din Tamar, iar Fares a născut pe Esrom, iar Esrom a născut pe Aram;

4. Iar Aram a născut pe Aminadav, iar Aminadav a născut pe Naason, iar Naason a născut pe Salmon;

5. Iar Salmon a născut pe Vooz din Rahav, iar Vooz a născut pe Ovid, din Rut, iar Ovid a născut pe Iessei;

6. Iar Iessei a născut pe David împăratul, iar David împăratul a născut pe Solomon din femeia lui Urie.

7. Iar Solomon a născut pe Rovoam, iar Rovoam a născut pe Avia, iar Avia născut pe Asa;

8. Iar Asa a născut pe Iosafat, iar Iosafat a născut pe Ioram, iar Ioram a născut pe Ozia;

9. Iar Ozia a născut pe Ioatam, iar Ioatam a născut pe Ahaz, iar Ahaz a născut pe Ezechia;

10. Iar Ezechia a născut pe Manase, iar Manase a născut pe Amon, iar Amon a născut pe Iosia;

11. Iar Iosia a născut pe Iehonia și pe frații lui, la mutarea în Vavilon.

12. Iar după mutarea în Vavilon Iehonia a născut pe Sa-

1. 1—17: Luca 3, 23—38.

atîl, iar Salatiîl a născut pe Zorovavel;

13. Iar Zorovavel a născut pe Avlud, iar Avlud a născut pe Ellachîm, iar Ellachîm a născut pe Azor;

14. Iar Azor a născut pe Sadoc, iar Sadoc a născut pe Achîm, iar Achîm a născut pe Ellud;

15. Iar Eliud a născut pe Eleazar, iar Eleazar a născut pe Matan, iar Matan a născut pe Iacov;

16. Iar Iacov a născut pe Iosîf, bărbatul Mariei, din care s'a născut Iisus ce se zice Hristos.

17. Deci, dela Avraam pînă la David sunt, de toate, patrusprezece neamuri; dela David pînă la mutarea în Vavilon sunt patrusprezece neamuri; iar dela mutarea în Vavilon pînă la Hristos (iarăși) patrusprezece neamuri.

18. Iară **Nașterea lui Iisus Hristos** așa a fost, că logodită fiind muma lui, Maria, cu Iosîf, mai înainte de a fi ei împreună, s'a aflat avînd în pîntece din Duhul Sfânt.

19. Iar Iosîf, bărbatul ei, fiind om drept și nevrînd s'o vădească pe ea, în ascuns a vrut s'o lase pe dînsa.

20. Și cugetînd el unele ca acestea, iată îngerul Domnului i s'a arătat lui în vis, grăindu-i: Iosife, fiul lui David, nu te teme a lua pe Maria, femeia ta, că ce s'a zămislit în-

trînsa din Duhul Sfânt este.

21. Și va naște fiu și vei chema numele lui: Iisus; că acesta va mîntui pe poporul său de păcatele lui.

22. Acestea toate s'au făcut ca să plînească ceea ce s'a zis de Domnul prin prorocul ce zice:

23. Iată, fecloara va avea în pîntece și va naște fiu și vor chema numele lui Emanuil, ce se tâlcuește: Cu noi este Dumnezeu.

24. Și sculîndu-se Iosîf din somn, a făcut precum îi poruncise îngerul Domnului; și a luat pe femeia sa.

25. Dar nu a cunoscut-o pe ea pînă ce a născut pe fiul său cel întâi născut și a chema numele lui: Iisus.

2.

Iar dacă s'a născut Iisus în Vifleemul Iudeei, în zilele lui Irod împăratul, iată **magii dela Răsărit** au venit în Ierusalim, întrebînd:

2. 'Unde este împăratul Iudeilor, cel ce s'a născut? Căci am văzut steaua lui la Răsărit și am venit să ne închinăm lui.

3. Și auzînd Irod împăratul, s'a tulburat, și tot Ierusalimul împreună cu dînsul.

4. Și adunînd pe toți arhierii și cărturarii poporului, i-a întrebat: Unde este să se nască Hristos?

23: Is. 7, 14.

5. Iar ei au răspuns: În Vifleemul Iudeei, căci așa s'a scris prin prorocul:

6. Și tu, Vifleeme, pământul lui Iuda, cu nimic nu ești mai mic între domniile lui Iuda, că din tine va ieși povățuitor, care va paște pe poporul meu Israel.

7. Atunci Irod chemând în ascuns pe magi, i-a ispitit cu deamănuntul de vremea întru care s'a arătat steaua.

8. Și trimițându-l pe ei în Vifleem le-a zis: Mergând cercetați cu deamănuntul despre prunc și de-l veți afla, să mă vestiți și pe mine, ca venind și eu să mă închin lui.

9. Iar ei ascultând pe împăratul, s'au dus. Și iată steaua pe care o văzuseră la Răsărit mergea înaintea lor, până ce a venit și a stătut deasupra, unde era pruncul.

10. Și văzând steaua, s'au bucurat cu bucurie mare foarte.

11. Și intrând în casă, au văzut pruncul cu Maria muma lui, și căzând la pământ s'au închinat lui, aducându-l daruri: aur și tămâie și smirnă.

12. Și luând înștiințare prin vis să nu se întoarcă la Irod, pe altă cale s'au dus în țara lor.

13. Iar după ce s'au dus ei, iată îngerul Domnului se arată lui Iosif în vis, zicând: Sculându-te la pruncul și pe muma lui și fugi în Egipt, și rămâi acolo până ce-ți voi spune;

căci Irod va să caute pruncul, ca să-l piază pe el.

14. Iar el sculându-se a luat pruncul și pe muma lui, noaptea, și s'au dus în Egipt.

15. Și a rămas acolo până la moartea lui Irod, ca să se plinească ceea ce s'a spus de Domnul prin prorocul ce zice: Din Egipt am chemat pe fiul meu.

16. Atunci Irod văzându-se batjocorit de magi, s'a mâniat foarte, și a trimis ostași ca să omoare pe toți pruncii cari erau în Vifleem și în toate hotarele lui, de doi ani și mai în jos, după vremea ce o aflase dela magi.

17. Atunci s'a plinit ceea ce s'a spus de Ieremia prorocul ce zice:

18. Glas în Rama s'a auzit, plângere și tânguire multă: Rahil plângea pe fiii săi și nu voia să se mângăie că nu mai sunt.

19. Iară după ce a murit Irod, iată îngerul Domnului se arată în vis lui Iosif, în Egipt

20. Și-i zice: Sculându-te la pruncul și pe muma lui și mergi în pământul lui Israel, căci au murit cei ce căutau sufletul pruncului.

21. Iar el sculându-se a luat pruncul și pe muma lui și a venit în pământul lui Israel.

22. Dar auzind că Arhelau domnește în Iudeea, în locul lui Irod, tatăl său, s'a temut să

15: Osie 11, 1.

18: Ier. 31, 15.

2. 6: Mih. 5, 1.

meargă acolo, și luând poruncă în vis, s'a dus în părțile Galileei.

23. Și venind a locuit în cetatea ce se numește Nazaret, ca să se plinească ceea ce s'a zis prin proroci, că Nazarinean se va chema.

3.

In zilele acelea venit-a Ioan Botezătorul, propoveduind în pustia Iudeei

2. Și zicând: Pocăți-vă, că s'a apropiat împărăția cerurilor.

3. Că acesta este de care a grăit Isai prorocul ce zice: Glasul celui ce strigă în pustie: gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.

4. Și acest Ioan avea îmbrăcămîntea lui din peri de cămilă, și brâu de curea împrejurul mijlocului său, iar hrana sa era acride și miere sălbatică.

5. Atunci ieși la dânsul Ierusalimul și toată Iudeea și toată latura Iordanului,

6. Și se botezau de dânsul în Iordan, mărturisindu-și păcatele lor.

7. Și văzând pe mulți din farisei și din saduchei venind la botez, le zicea lor: Pui de năpârci, cine v'a învățat să fugiți de mânia ce va să fie?

8. Faceți, dar, roduri vrednice de pocăință.

9. Și să nu vă gândiți să ziceți în voi înșivă: Părinte avem pe Avraam; că vă spun, că Dumnezeu și din pietrele acestea poate să ridice fii ai lui Avraam.

10. Iată și săcurea la rădăcina pomilor zace, și tot pomul care nu face roadă bună se taie și în foc se aruncă.

11. Eu vă botez pe voi cu apă, spre pocăință, dar cel ce vine după mine este mai tare decât mine și eu nu sunt vrednic nici a-l duce încălțămîntea; acela vă va boteza pe voi cu Duh Sfânt și cu foc.

12. El are lopata în mână și va curăți aria sa, și va aduna grâul în jitița sa, iar pleava o va arde cu focul cel nestins.

13. Atunci a venit Iisus din Galileea la Iordan, către Ioan, ca să se boteze de dânsul.

14. Iar Ioan îl opria pe el, zicând: Eu am trebuință a mă boteza de tine și tu vii la mine?

15. Și răspunzând Iisus a zis către dânsul: Lasă acum, căci așa se cuvine nouă, să plînim toată dreptatea. Atunci l-a lăsat pe el.

16. Și botezându-se Iisus, îndată a ieșit din apă; și iată i s'au deschis lui cerurile și a văzut pe Duhul lui Dumnezeu pogorându-se ca un porumb și fiind peste dânsul;

17. Și iată glas din ceruri,

3. 1—12: Marcu 1, 2—8; Luca 3, 3—18.

3: Is. 40, 3.

13—17: Marcu 1, 9—11; Luca 3, 21—22; Ioan 1, 31—34.

zicând: Acesta este fiul meu cel iubit, întru care bine am voit!

4.

Atunci Iisus a fost dus de Duhul în pustie, ca să se **ispitească** de diavolul.

2. Și postind patruzeci de zile și patruzeci de nopți, la urmă a flămânzit.

2. Și apropiindu-se de dânsul ispititorul a zis: De ești tu fiul lui Dumnezeu, zi ca pietrele acestea să se facă pâini.

4. Iar el răspunzând a zis: Scris este că nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul care iese din gura lui Dumnezeu.

5. Atunci diavolul l-a dus pe el în sfânta cetate și puindu-l pe aripa bisericii,

6. I-a zis: De ești tu fiul lui Dumnezeu, aruncă-te jos; că scris este: Ingerilor săi va porunci pentru tine și te vor ridica pe mâni, ca nu cumva să-ți lovești de piatră piciorul tău.

7. Iisus îi răspunse: Iarăși scris este: Să nu ispitești pe Domnul Dumnezeul tău.

8. Apoi l-a dus pe el diavolul într'un munte foarte înalt și l-a arătat lui toate împărățiile lumii și mărirea lor.

4. 1—11: Marcu 1, 12—13, Luca 4, 1—13.

4: A doua lege 8, 3.

6: Ps. 91, 11—12.

9. Și i-a zis lui: Acestea toate îți le voi da ție, dacă vei cădea (înaintea mea) și te vei închina mie.

10. Atunci Iisus a zis: Du-te dela mine, satano, că scris este: Domnului Dumnezeuului tău să te închini și lui singur să-ți slujești.

11. Atunci l-a lăsat pe el diavolul și iată ingerii veniau la dânsul și-l slujeau lui.

12. Iar Iisus auzind că Ioan a fost prins, **s'a dus în Galileea.**

13. Și lăsând Nazaretul, a venit și a locuit în Capernaum, lângă mare, în hotarele lui Zavelon și ale lui Neftalim,

14. Ca să se plinească ceea ce s'a zis de Isaia prorocul ce zice:

15. Pământul lui Zavelon și pământul lui Neftalim, spre mare, dincolo de Iordan, Galileea neamurilor:

16. Poporul care ședea în întunec a văzut lumină mare, și celor ce ședea în laturea și în umbra morții, l-a răsărit lumină.

17. De atunci a început Iisus a propovedui și a zice: **Pocăiți-vă, că s'a apropiat împărăția cerurilor.**

18. Și umblând Iisus pe lângă marea Galileei, a văzut doi frați:

10: A doua lege 6, 13.

12—17: Marcu 1, 14—15; Luca 4, 14—15.

15: Is. 8, 23; 9. 1.

18—22: Marcu 1, 16—20; Luca 5, 1—11; Ioan 1, 40—41.

pe Simon ce se numește Petru și pe Andrei fratele lui, aruncându-și mreжіle în mare, că erau pescari.

19. Și le-a zis lor: Veniți după mine și vă voi face pe voi pescari de oameni!

20. Iar el lăsându-și mreжіle, îndată au mers după dânsul.

21. Și de acolo mergând mai departe, a văzut alți doi frați: pe Iacov al lui Zevedeu și pe Ioan fratele lui, în corabie cu Zevedeu tatăl lor, dregându-și mreжіle lor; și l-a chemat pe dânsul.

22. Iar el lăsând îndată corabla și pe Zevedeu tatăl lor, au mers după dânsul.

23. Și a străbătut Iisus toată Galileea, învățând în adunările lor și propoveduind Evanghelia împărăției și tămăduind în popor toată boala și toată neputința.

24. Și l-a ieșit vestea în toată Siria, și aduceau la dânsul pe toți cei ce pătimeau rău, fiind cuprinși de tot felul de boale și de chinuri: pe cei îndrăciți, pe cei lunatici și pe cei slăbănogi; și îl vindeca pe ei.

25. Și mergeau după dânsul gloate multe din Galileea și din Decapole și din Ierusalim și din Iudeea și de dincolo de Iordan.

5.

Și văzând Iisus mulțimile, s'a suit în munte; și șezând, au venit la dânsul ucenicii lui.

5—7. Luca 6, 20—49.

2. Iar el deschizându-și gura sa îl învață pe ei, zicând:

3. **Fericiți** cei săraci cu duhul, că acela este împărăția cerurilor.

4. Fericiți cei ce plâng, că acela se vor mângăia.

5. Fericiți cei blânzi, că acela vor moșteni pământul.

6. Fericiți cei ce flămânez și însetoșează de dreptate, că acela se vor sătura.

7. Fericiți cei milostivi, că acela se vor milui.

8. Fericiți cei curați cu inima, că acela vor vedea pe Dumnezeu.

9. Fericiți făcătorii de pace, că acela fiii lui Dumnezeu se vor chema.

10. Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că acela este împărăția cerurilor.

11. Fericiți veți fi când vă vor batjocori pe voi și vă vor prigoni și vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, mințind, pentru mine.

12. Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri; că așa au prigonit pe prorocii cei dinainte de voi.

13. Voi sunteți **sarea pământului**; iar dacă sarea se va strica, cu ce se va săra? Nu mai este de nicio treabă, fără numai să se arunce afară, ca să fie călcată de oameni.

14. Voi sunteți **lumina lumii**. Nu poate cetatea să se ascundă, când stă deasupra muntelui.

15. Nici nu aprind oamenii

făclie ca s'o pule sub obroc, ci în sfeșnic, și luminează tuturor celor ce sunt în casă.

16. Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor, ca văzând ei faptele voastre cele bune, să mărească pe Tatăl vostru cel din ceruri.

17. Să nu socotiți că am venit să stric legea sau prorocii; **n'am venit să stric, ci sa plinesc.**

18. Căci adevăr grălesc vouă: Până ce va trece cerul și pământul, o iotă sau o cirtă nu va trece din lege, până ce nu se vor împlini toate.

19. Deci, cel ce va strica vreuna din aceste porunci mai mici și va învăța așa pe oameni, mai mic se va chema în împărăția cerurilor; iar cel ce va face și va învăța, acela mare se va chema în împărăția cerurilor.

20. Că vă spun vouă: De nu va prisosi dreptatea voastră mai mult decât a cărturarilor și a fariseilor, nu veți intra în împărăția cerurilor.

21. Auziți că s'a zis celor de demult: **Să nu ucizi**, că cine va ucide, vinovat va fi judecării.

22. Iar eu vă spun vouă că tot cel ce se mânia pe fratele său în deșert, vinovat va fi judecării; și cine va zice fratelui său: racă, vinovat va fi soborului; iar cine va zice ne-bune, vinovat va fi Gheenei focului.

23. Deci, de-ți vei aduce darul tău la altar, și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva împotriva ta,

24. Lasă darul tău acolo, înaintea altarului, și mergi mai întâi de te impacă cu fratele tău, și atunci venind adu darul tău.

25. Impacă-te cu pârâșul tău degrab, până ești pe cale cu dânsul, ca nu cumva pârâșul să te dea judecătorului și judecătorul să te dea slujitorului, ca să te arunce în temniță.

26. Adevăr grăesc ție: nu vei ieși de acolo, până nu vei da codrantul cel mai de pe urmă.

27. Auziți că s'a zis celor de demult: **Să nu preacurvești;**

28. Iară eu vă spun vouă că tot cel ce se uită la femele spre a o pofti pe ea, iată, a preacurvit cu dânsa întru inima sa.

29. Iar dacă ochiul tău cel drept te smintește pe tine, scoate-l și-l aruncă dela tine, că mai de folos îți este să piară unul din mădulările tale, decât tot trupul tău să fie aruncat în Gheenă.

30. Și dacă mâna ta cea dreaptă te smintește pe tine, ta-o și o aruncă dela tine, că mai de folos îți este să piară unul din mădulările tale, decât tot trupul tău să fie aruncat în Gheenă.

31. Iarăși s'a zis, că cel ce-și va lăsa femeia, să-i dea ei **carte de despărțenie.**

32. Iară eu vă spun că tot cel ce-și va lăsa femela afară de cuvânt de curvie, o face să preacurvească, și celce va lua pe cea lăsată, preacurvește.

33. Auziți-afți iarăși că s'a zis celor de demult: **Să nu juri strâmb**, ci să dai Domnului jurămintele tale.

34. Iară eu vă spun vouă: Să nu vă jurați nici decum, nici pe cer, că este scaun al lui Dumnezeu,

35. Nici pe pământ, că este așternut al picioarelor lui, nici pe Ierusalim, că este cetate a marelui împărat;

36. Nici pe capul tău să nu juri, că nu poți să faci un păr alb sau negru,

37. Ci cuvântul vostru să fie: așa, așa; nu, nu; iar ce este mai mult decât acestea, dela cel rău este.

38. Auziți-afți că s'a zis: **Ochiu pentru ochiu și dinte pentru dinte.**

39. Iară eu vă spun: Să nu stați împotriva celui rău, ci, de te va lovi cineva preste obrazul tău cel drept, întoarce-l lui și pe celălalt.

40. Celui ce vofește să se judece cu tine și să-ți ia haina ta, lasă-i lui și cămașa;

41. Și de te va silii cineva (să mergi cu el) o milă de loc, mergi cu el două.

42. Celui ce cere dela tine dă-i, și de cel ce vofește să se împrumute dela tine nu te ferii.

43. Auziți-afți că s'a zis: **Să**

iubești pe aproapele tău și să urăști pe vrășmașul tău.

44. Iară eu vă spun: Iubiți pe vrășmașii voștri, binecuvântați pe cel ce vă blastă pe voi și vă rugați pentru cel ce vă supără și vă prigonesc pe voi,

45. Ca să fiți fil ai Tatălui vostru celui din ceruri; că el face să răsară soarele său peste cel rău și peste cel bun, și trimite ploaie peste cel drept și peste cel nedrept.

46. Că de iubiți numai pe cei ce vă iubesc pe voi, ce plată veți avea? Au nu fac și vameșii acelaș lucru?

47. Și de veți îmbrățișa cu dragoste numai pe prietenii voștri, ce lucru mare faceți? Au nu fac și păgânii așa?

48. **Fiți, dar, voi desăvârșiți**, precum și Tatăl vostru cel din ceruri desăvârșit este.

6.

Luați aminte, **milostenia voastră** să nu o faceți înaintea oamenilor spre a fi văzuți de dânșii; altfel nu veți avea plată dela Tatăl vostru cel din ceruri.

2. Deci, când faci milostenie, să nu trâmbițezi înaintea ta, precum fac fățarnicii în adunări și în uliți, ca să se slăvească de oameni. Adevăr grăiesc vouă, că-și iau plata lor.

3. Iar tu, făcând milostenie, să nu știe stânga ta ce face dreapta ta,

4. Ca milostenia ta să fie intru

ascuns, și Tatăl tău cel ce vede întru ascuns va răsplăti ție la arătare.

5. **Și când vă rugați**, nu fiți ca fățarnicii; că le place să se roage stând în picioare în adunări și în unghiurile ulțelor, ca să se arate oamenilor. Adevăr grălesc vouă, că și iau plata lor.

6. Iar tu când te rogi, intră în camera ta, și închizând ușa ta, roagă-te Tatălui tău celui întru ascuns și Tatăl tău care vede întru ascuns îți va răsplăti ție la arătare.

7. Și rugându-vă să nu grăți multe ca păgânii; că li se pare că întru mulțimea vorbelor lor vor fi auziți.

8. Deci, să nu vă asemănați lor; că stie Tatăl vostru de ce aveți trebuință, mai înainte de a cere voi dela dânsul.

9. Ci așa să vă rugați: **Tatăl nostru**, carele ești în ceruri, sfintească-se numele tău;

10. Vie împărăția ta, fie voia ta, precum în cer așa și pe pământ.

11. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi,

12. Și ne iartă nouă greșalele noastre, precum și noi iertăm greșiților noștri;

13. Și nu ne duce pe noi în ispita, ci ne izbăvește de cel rău. Că a ta este împărăția și puterea și mărirea în vecl. Amin.

14. Că de veți ierta oamenilor greșalele lor, ierta-vă și vouă Tatăl vostru cel ceresc;

15. Iar de nu veți ierta oamenilor greșalele lor, nici Tatăl vostru nu va ierta greșalele voastre.

16. **Și când postiți**, nu fiți trști ca fățarnicii; că își întunecă fețele lor, ca să se arate oamenilor că postesc. Adevăr grălesc vouă, că și iau plata lor.

17. Iar tu postind, unge-ți capul tău și fața ta o spală,

18. Ca să nu te areți oamenilor că postești, ci Tatălui tău celui ce este întru ascuns. Și Tatăl tău cel ce vede întru ascuns îți va răsplăti ție la arătare.

19. **Nu vă adunați comori pe pământ**, unde moliiile și rugina le strică și unde furii le sapă și le fură,

20. Ci vă adunați vouă comori în cer, unde nici moliiile, nici rugina nu le strică, și de unde furii nu le sapă, nici le fură.

21. Căci unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.

22. Luminătorul trupului este ochiul. Deci, de va fi ochiul tău curat, tot trupul tău va fi luminat,

23. Iar de va fi ochiul tău rău, tot trupul tău va fi întunecat. Deci, dacă lumina care este întru tine este întunec, dar întunecul cu cât mai mult?

24. **Nimenea nu poate sluji la doi domni**, că sau pe unul va uri și pe altul va iubi, sau de unul se va ținea și de altul nu va grijii; nu puteți sluji lui Dumnezeu și lui Mamona.

25. De aceea vă zic vouă: Nu vă grijiți pentru sufletul vostru, ce veți mânca și ce veți bea, nici pentru trupul vostru, cu ce vă veți îmbrăca. Au nu este sufletul mai mult decât hrana și trupul decât haina?

26. Priviți la pasările cerului, că nici nu samănă, nici nu se ceră, nici nu adună în jirnițe și Tatăl vostru cel ceresc le hrănește pe ele. Și oare voi nu sunteți mai preț decât acestea?

27. Și (apoi) cine din voi, ori cât și-ar bate capul, poate să-și adauge statului său un cot?

28. Și de haină ce vă grijiți? Priviți crinii câmpului, cum cresc: nuse ostenesc, nici nu torc.

29. Dar drept vă spun că nici Solomon, în toată mărirea sa, nu s'a îmbrăcat ca unul dintre aceștia.

30. Iar dacă iarba câmpului, care astăzi este și mâine se aruncă în cuptor, Dumnezeu așa o îmbracă, nu cu mult mai vărtos pe voi, puțin credincioșilor?

31. Deci, nu vă grijiți zicând: Ce vom mânca, sau ce vom bea, sau cu ce ne vom îmbrăca?

32. Pentru că toate acestea păgânii le caută; știe doar Tatăl vostru cel ceresc că trebuință aveți de ele.

33. Ci **căutați mai întâi împărăția lui Dumnezeu și dreptatea lui**, și toate acestea se vor adauge vouă.

6. 25—33: Luca 12, 22—31.

34. Drept aceea, nu vă grijiți de ziua de mâine, căci ziua de mâine va griji de ale sale. Ajunge zilei răutatea ei.

7.

Nu judecați, ca să nu fiți judecați.

2. Căci cu judecata cu care veți judeca veți fi judecați, și cu măsura cu care veți măsura vi se va măsura vouă.

3. De ce vezi paiful din ochiul fratelui tău, iar bârna din ochiul tău nu o simți?

4. Sau cum vei zice fratelui tău: stai să scot paiful din ochiul tău și iată, bârna este în ochiul tău?

5. Fățarnice, scoate întâi bârna din ochiul tău, și atunci vei vedea să scoți paiful din ochiul fratelui tău.

6. Nu dați cele sfinte câinilor, nici nu aruncați mărgăritarele voastre înaintea porcilor, ca nu cumva să le calce în picioare și întorcându-se să vă rupă pe voi.

7. **Cereți și se va da; căutați și veți afla; bateți și se va deschide vouă;**

8. Căci tot cel ce cere ia, și cel ce caută află, și cel ce bate i se va deschide.

9. Cine este oare omul acela dintre voi, dela care de va cere fiul său pâine, el să-i dea piatră?

10. Sau de-i va cere pește, el să-i dea șarpe?

11. Deci, dacă voi, răi fiind, știți să dați daruri bune fiilor

voștri, cu cât mai vartos Tatăl vostru cel din ceruri va da cele bune celor cari cer dela dânsul!

12. Deci, toate câte voți să vă facă vouă oamenii, faceți și voi lor asemenea, că aceasta este legea și prorocii.

13. Intrați prin **ușa cea strâmtă**, că largă este ușa și lată calea care duce la pierzare, și mulți sunt cei ce intră printrânsa,

14. Și strâmtă este ușa și îngustă calea care duce la viață, și puțini sunt cei ce o află pe ea.

15. Păziți-vă de **prorocii cei mincinoși**, cari vin la voi în haine de oi, iar pe dinlăuntru sunt lupi răpitori.

16. Din roadele lor îi veți cunoaște pe ei. Au doară se culeg struguri din spini sau smochine din ciulini?

17. Așa că tot pomul bun roade bune face, iar pomul rău roade rele face.

18. Nu poate pomul bun să facă roade rele, nici pomul rău să facă roade bune.

19. Deci, tot pomul care nu face roade bune se tale și în foc se aruncă.

20. Drept aceea, din roadele lor îi veți cunoaște pe dânsii.

21. Nu tot cel ce-mi zice: Doamne, Doamne, va intra în împărăția cerurilor, ci cel ce face voia Tatălui meu, care este în ceruri.

22. Mulți îmi vor zice în ziua aceea: Doamne, Doamne, au nu în numele tău am pro-

rocit și cu numele tău am scos draci și cu numele tău multe minuni am făcut?

23. Iară eu le voi spune atunci: Niciodată nu v'am cunoscut pe voi; duceți-vă dela mine cei ce lucrați fărădelegea!

24. Deci, tot cel ce aude aceste cuvinte ale mele și le împlinește pe ele asemenea-l-voi bărbatului înțelept care și-a zidit **casa pe piatră**,

25. Și a căzut ploaia și au venit râurile și au suflat vânturile și s'au izbit în casa aceea și n'a căzut, că era întemeiată pe piatră.

26. Și tot cel ce aude aceste cuvinte ale mele și nu le împlinește pe ele asemenea-se-va bărbatului nebun, care și-a zidit **casa pe nisip**,

27. Și a căzut ploaia și au venit râurile și au suflat vânturile și au lovit în casa aceea și a căzut, și căderea ei a fost mare.

28. Iar când a sfârșit Iisus cuvintele acestea, se mirau noroadele de învățătura lui;

29. Căci îi învăța pe ei ca cel ce are putere, iar nu ca farisei și cărturarii lor.

8.

Si pogorându-se din munte, noroadе multe au mers după dânsul.

8. 1—4: Marcu 1, 40—44; Luca 5, 12—14.

2. Și iată un lepros apropiindu-se, i se închina lui, zicând: Doamne, dacă voești, poți să mă curățești.

3. Atunci Iisus tînzându-și mâna, s'a atîns de dînsul, zicând: Vofesc, curățește-te! Și îndată s'a curățit lepra lui.

4. Și i-a zis Iisus lui: Vezi, nîmănu! să nu spui, ci mergi de te arată preotului și du darul care l-a poruncit Moise, spre mărturie lor.

5. Și intrînd Iisus în Capernaum, s'a apropiat de el un sutaș, rugându-l

6. Și zicînd: Doamne, sluga mea zace în casă slăbănoagă și se chinuește cumplit.

7. Zis-a lui, Iisus: Eu venînd îl voi tămădui.

8. Iar sutașul răspunzînd, a zis: Doamne, nu sunt vrednic ca să intri sub acoperemîntul meu, ci zi numai cu cuvîntul și se va tămădui sluga mea.

9. Că și eu sunt om sub stăpînire și am sub mine ostași, și spun acestuia: mergi, și merge; și celuilalt: vino, și vine, și slugii mele: fă aceasta, și face.

10. Și auzînd Iisus acestea, s'a mirat și a zis celor ce veneau după dînsul: Adevăr grăiesc vouă: Nici în Israel n'am aflat atîta credință!

11. Drept aceea, vă spun că mulți dela Răsărit și dela Apus vor veni și vor șede la masă cu Avraam și cu Isaac și cu

Iacob, întru împărăția cerurilor.

12. Iar fiii împărăției vor fi gonii întru întunerecul cel mai dinafară; acolo va fi plîngerea și scrâșnirea dinților.

13. Și i-a zis Iisus sutașului: Mergi, și fie ție după cum ai crezut! Și s'a tămăduit sluga lui în ceasul acela.

14. Și venînd Iisus în casa lui Petru, a văzut pe soacra lui zăcînd, aprînsă de friguri.

15. Și s'a atîns de mîna ei și au lăsat-o pe ea frigurile, și sculându-se slujia lui.

16. Iar dacă s'a făcut seară, au adus la el pe mulți îndrăciți și a scos din ei duhurile numai cu cuvîntul și pe toți bolnavii i-a tămăduit,

17. Ca să se plînească ceea ce s'a spus prin prorocul Isaia ce zice: Acesta neputințele noastre a luat și boalele noastre a purtat.

18. Văzînd Iisus noroade multe împrejurul său, a poruncit ucenicilor să treacă de cea parte (a mării).

19. Și apropiîndu-se un cărturar, a zis lui: Invățătorule, voi să merg după tine ori unde vei merge.

20. Dar Iisus i-a zis lui: Vulpile au vizuini și păsările cerului cuiburi, fiul omului însă n'are unde să-și plece capul.

14—16: Marcu 1, 29—34; Luca 4, 38—41.

17: Is. 53, 4.

19—22: Luca 9, 57—60.

5—13: Luca 7, 1—10; Ioan 4, 47.

21. Un altul din ucenicii lui Iisus I-a zis lui: Doamne, dă-mi voie să merg mai întâi să îngrop pe tatăl meu.

22. Iar Iisus I-a zis lui: Vino după mine, și lasă morții să-și îngroape morții lor!

23. Și intrând în corable, ucenicii lui au mers după dânsul.

24. Și iată vifor cumplit s'a stârnit pe mare, încât corabia se acoperea de valuri, iar el dormea.

25. Și venind ucenicii lui, I-au deșteplat pe el, zicând: Doamne, mântuește-ne, că pierim!

26. Iară el le zise: Pentru ce v'ați infricoșat, puțin credincioșilor? Și sculându-se a certat vânturile și marea, și s'a făcut liniște mare.

27. Iar oamenii se mirară, zicând: Cine este acesta, că și vânturile și marea îl ascultă pe el?

28. Și trecând apoi de cea parte, în latura Gadarenilor, I-au întâmpinat pe el doi îndrăciți, care leșiseră din mor-minte și fiind atât de cumpliți încât nimenea nu putea să treacă pe calea aceea.

29. Și iată, aceștia începură să strige grăind: Ce ai cu noi, Iisuse, fiul lui Dumnezeu? Ai

venit aici mai înainte de vreme, să ne muncești pe noi?

30. Iar departe de dânsii păștia o turmă mare de porci.

31. Și dracii îl rugară pe el, zicând: De ne gonești pe noi, trimite-ne în turma cea de porci.

32. Iar el le-a zis: Mergeți! Și leșind au mers în turma cea de porci; și iată, toată turma a sărit îndată de pe țărmuri în mare, innecându-se în ape.

33. Iar păstorii au fugit, și ajungând în cetate au spus toate câte se întâmplaseră cu cei îndrăciți.

34. Și toată cetatea a leșit întru întâmpinarea lui Iisus, și văzându-l pe dânsul, I-au rugat să treacă din hotarele lor.

9.

Intrând în corable, Iisus a trecut (marea) și a venit în cetatea sa.

2. Și iată, au adus la dânsul pe un slăbănog care zăcea în pat. Ci Iisus văzând credința lor, a zis slăbănogului: Indrăznește, fiule, iartă-ți-se ție păcatele tale.

3. Dar unii din cărturari au zis întru sine: Acesta hulește!

4. Iar Iisus văzând gândurile lor, zise: Pentru ce cugetați cele viclene întru inimile voastre?

5. Că ce este mai lesne? A

23—27: Marcu, 4, 36—41; Luca 8, 23—25.

28—34: Marcu 5, 1—17; Luca 8, 26—37.

9. 1—8: Marcu 2, 1—12; Luca 5, 17—26.

zice: Iartă-ți-se păcatele tale, sau a zice: scoală-te și umblă?

6. Dar ca să știți, că putere are Fiul Omului pe pământ a ierta păcatele, zise slăbănogului: Scoală-te la-ți patul tău și te du la casa ta.

7. Și sculându-se, s'a dus la casa sa.

8. Iar mulțimile văzând aceasta, se mirau și slăveau pe Dumnezeu care dă putere ca aceasta oamenilor.

9. Și trecând Iisus de acolo, a văzut un om ce se numea **Matei**, șezând la vamă, și i-a zis lui: **Vino după mine!** Și sculându-se acesta a mers după dânsul.

10. Și s'a întâmplat că fiind el în casă, iată, mulți vameși și păcătoși au venit și au șezut la masă cu Iisus și cu ucenicii lui.

11. Și văzând fariseii, au zis ucenicilor lui: Pentru ce mânca dascălul vostru cu vameșii și cu păcătoșii?

12. Iar Iisus auzind, a zis lor: Nu cei sănătoși au trebuință de doftor, ci cei bolnavi.

13. Deci, mergând învățați ce însemnează: Milă voiesc, iar nu jertfă; că n'am venit să chem pe cei drepti, ci pe cei păcătoși la pocăință.

14. Atunci au venit la el

9—13: Marcu 2, 13—17; Luca 5, 27—32.

13: Osie 6, 6.

14—17: Marcu 2, 18—22; Luca 5, 33—38.

ucenicii lui Ioan, zicând: Pentru ce noi și fariseii postim mult, iar ucenicii tăi nu postesc?

15. Iar Iisus a zis lor: Pot oare fiți nunții să jelească până când mirele este cu ei? Ci vor veni zile, când mirele se va lua dela dânsii și atunci vor posti.

16. Nimeni nu pune petec de pânză nouă la haină veche, căci plinirea aceasta trage de haină și spărtura se face mai rea.

17. Nici se pune vin nou în burdufuri vechi; iar de se pune, burdufurile se sparg, vinul se varsă și burdufurile pier; ci pun vinul nou în burdufuri nouă și amândouă se țin.

18. Pe când le grăia el acestea, iată veni un dregător oarecare și închinându-i-se îi zise: Fiica mea a murit acum, ci venind pune mâna ta peste dânsa și va învia.

19. Și sculându-se Iisus, a mers după dânsul cu ucenicii săi.

20. Și iată o femeie, întru curgerea sângelui fiind de 12 ani, venind pe la spate, s'a atins de poala hainei lui;

21. Că zicea întru sine: Numai de mă voi atinge de haina lui și mă voi tămădui!

22. Iar Iisus întorcându-se și văzându-o, i-a zis: Indrăznește, fiică: credința ta te-a mântuit. Și s'a tămăduit femeia din ceasul acela.

18—26: Marcu 5, 22—43; Luca 8, 41—56.

23. Și văzând Iisus în casa dregătorului și văzând pe cântăreții din flaut și mulțimea zgomotoasă, zise: Dați-vă'n lături, că n'a murit fecloara, ci doarme!

24. Dar ei râdeau de dânsul.

25. Ci dacă mulțimea a fost scoasă afară, Iisus intrând a luat-o de mână și s'a sculat fecloara.

26. Și a ieșit vestea aceasta peste tot pământul acela.

27. Iar după ce a plecat Iisus de acolo, au venit după dânsul **doi orbi**, strigând și zicând: Miluește-ne pe noi, fiul lui David!

28. Iar dacă a intrat în casă, au venit la dânsul orbi și le-a grăit lor Iisus: Credeți că pot să fac eu aceasta? Zis-au ei către dânsul: Da, Doamne!

29. Atunci s'a atins de ochii lor, grăind: După credința voastră fie vouă.

30. Și s'au deschis ochii lor. Și le-a poruncit lor Iisus, zicând: Vedeți, nimenea să nu știe!

31. Dar ei ieșind, l-au vestit pe dânsul în tot pământul acela.

32. După plecarea lor, iată au adus la dânsul **un om mut și îndrăcit**.

33. Și dacă s'a scos dracul din el, mutul a grăit; iar noroadele s'au mirat, zicând că niciodată nu s'au mai văzut asemenea lucruri în Israel.

34. Dar fariseii ziceau: Cu domnul dracilor scoate pe draci.

35. Și străbătea Iisus toate cetățile și satele, învățând în soboarele lor și propoveduind Evanghelia împărăției, și vindecând toată boala și toată neputința întru popor.

36. Și văzând el noroadele, i s'a făcut milă de ele, că erau năcăjite și rătăcite ca oile fără păstor.

37. Atunci a zis ucenicilor săi: **Iată secerișul este mult**, iar lucrătorii puțini.

38. Rugați deci pe Domnul secerișului, să scoată lucrători la secerișul său.

10.

Și chemând pe cei doisprezece ucenici ai săi, le-a dat lor putere asupra duhurilor celor necurate, ca să le scoată pe ele și să tămăduiască toată boala și toată neputința.

2. Iar numele celor **doisprezece apostoli** sunt acestea: Cel dintâi Simon ce se numește Petru, și Andrei fratele lui, Iacob al lui Zevedei, și Ioan fratele lui;

3. Filip și Vartolomei, Toma și Matei vameșul, Iacov al lui Alfeu și Levi ce se zice Tadeu;

4. Simon Cananitul și Iuda Iscarioteanul, care l-a și vândut (apoi pe Iisus).

36: Num. 27, 17; Is. 34, 5.

10. 1—15: Marcu 6, 7—13; Luca 9, 1—5.

2—4: Marcu 3, 14—19; Luca 6, 13—16; Ioan 1, 40—49.

5. Pe acești doisprezece i-a trimis Iisus, poruncindu-le lor și zicând: În calea păgânilor să nu mergeți și în cetate samarineană să nu intrați,

6. Ci mai vărtos mergeți către oile cele pierdute ale casei lui Israel.

7. Și umblând propoveduiți zicând că s'a apropiat împărăția cerurilor.

8. Tămăduiți pe cei bolnavi, înviați pe cei morți, curățiți pe cei leproși, scoateți afară pe draci; în dar ați luat în dar să dați.

9. Să nu luați aur, nici argint, nici aramă la brățele voastre,

10. Nici traistă de drum, nici două haine, nici încălțăminte, nici tolag; căci vrednic este lucrătorul de hrana sa.

11. Și ori în care cetate sau sat veți intra, cercetați cine este înrânsul vrednic, și acolo să rămâneți până când veți ieși.

12. Iar intrând în casă, să-l urați zicând: Pace casei acesteia!

13. Și de va fi casa aceea vrednică, pacea voastră va veni peste dânsa; iar de nu va fi vrednică, pacea voastră se va întoarce la voi.

14. Și oricine nu vă va primi pe voi, nici va asculta cuvintele voastre, ieșind din casa sau din cetatea aceea scuturați praful depe picioarele voastre.

15. Adevăr grăiesc vouă, că mai ușor va fi pământului So-

domel și Gomorei în ziua judecării, decât acelei cetăți.

16. Iată, eu vă trimit pe voi ca pe niște oi în mijlocul lupilor. Deci fiți înțelepți ca șerpii și nevinovați ca porumbeli.

17. Și vă feriți de oameni, că vă vor duce în fața soboarelor și în adunările lor vă vor bate.

18. Încă și înaintea domnilor și a împăraților veți fi duși pentru mine, spre mărturie lor și păgânilor.

19. Dar când vă vor da pe voi, nu vă grijiți cum, sau ce veți grăi, că se va da vouă în acel ceas ce să grăiți.

20. Că nu voi sunteți cei ce grăiți, ci Duhul Tatălui vostru este care grăiește întru voi.

21. Și va da frate pe frate la moarte și tată pe fecior, și se vor scula copiii asupra părinților și îi vor ucide pe dânsii.

22. Și veți fi urâți de toți pentru numele meu. Dar cel ce va răbda până la sfârșit, acela se va mântui.

23. Iar când vă vor gonii pe voi din această cetate, fugiți în cealaltă. Adevăr grăiesc vouă: Nu veți sfârși cetățile lui Israel până când va veni Fiul Omului.

24. Nu este ucenic mai presus de dascălul său, nici slugă mai presus de stăpânul său.

17—22: Marcu 13, 9—13; Luca 21, 12—17.

25. Ajunge ucenicului să fie ca dascălul său, și sluga ca stăpânul său. Dacă pe stăpânul casei l-au numit Velzevul, cu cât mai vârtos pe casnicii lui!

26. Deci nu vă temeți de dânșii, că nimic nu este acoperit care să nu se descopere, și ascuns care să nu vădească.

27. Ceeace vă grăiesc vouă la întunerec să spuneți la lumină; și ce auziți la ureche să propoveduiți depe copertisuri.

28. Nu vă temeți de cel ce ucide trupul, iar sufletul nu pot să-l ucidă, ci vă temeți mai vârtos de cel ce poate să plarză și trupul și sufletul în Gheenă.

29. Au nu se vând două vrăbiți pe un ban? Și nici una din ele nu cade pe pământ fără (știrea) Tatălui vostru.

30. Dar la voi și perii capului sunt toți numărați.

31. De aceea nu vă temeți, că voi sunteți mult mai de preț decât paserile.

32. Deci tot **cel ce mă va mărturisi** pe mine înaintea oamenilor, mărturisii voi și eu pe dânșul înaintea Tatălui meu care este în ceruri;

33. Iar **cel ce se va lepăda** de mine înaintea oamenilor, lepădă-mă voi și eu de dânșul înaintea Tatălui meu care este în ceruri.

34. Să nu socotiți că am venit să pun **pace** pe pământ; n'am venit să pun pace, ci **sabie**.

35. Că am venit să despărțesc pe om de tatăl său și pe fiică de muma sa și pe noră de soacra sa.

36. Și vrășmașii omului (vor fi) casnicii lui.

37. Cel ce iubește pe tată sau pe muma mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine. Și cel ce iubește pe fiu sau pe fiică mai mult decât pe mine, nu este vrednic de mine.

38. Și cel ce nu-și ia crucea ca să-mi urmeze mie, nu este vrednic de mine.

39. **Cel ce-și păzește sufletul**, îl va pierde pe el, și cel ce-și pierde sufletul său pentru mine, îl va afla pe el.

40. Cel ce vă primește pe voi, pe mine mă primește, și cel ce mă primește pe mine, primește pe cel ce m'a trimis pe mine.

41. Cel ce primește proroc în nume de proroc, plata prorocului va lua; și cel ce primește pe drept în nume de drept, plata dreptului va lua.

42. Și cel ce va adăpa pe unul din acești mici, fie și nu mai cu un pahar de apă rece, în nume de ucenic, adevăr grăiesc vouă, nu-și va pierde plata sa.

34—36: Luca 12, 51—53.

35: Mih. 7, 6.

26—33: Luca 12, 2—9.

11.

Și sfârșind Iisus de dat aceste învățături celor doisprezece ucenici ai săi, s'a dus de acolo ca să învețe și să propoveduască prin cetățile lor.

2. Iar Ioan auzind din închisoare de faptele lui Hristos, a trimis pe doi din ucenicii săi să-l întrebe:

3. Tu ești cel ce vine, sau pe altul să așteptăm?

4. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Mergând spuneți lui Ioan cele ce auziți și vedeți:

5. Orbii văd și schlopii umblă, leproșii se curățesc și surzii aud, morții se scoală și săracilor bine se vestește.

6. Și fericit este cel ce nu se va sminti întru mine.

7. Și ducându-se ei, a început Iisus a grăi noroadelor despre Ioan: Ce ați ieșit să vedeți în pustie? Au trestie clătită de vânt?

8. Dar ce ați ieșit să vedeți? Au om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce poartă haine moi sunt în casele împăraților.

9. Atunci ce ați ieșit să vedeți? Au proroc? Adevăr grăiesc vouă: Și mai presus de proroc!

10. Că acesta este despre care s'a scris: Iată, eu trimit pe ingerul meu înaintea feții tale, care va găti calea ta înaintea ta.

11. 2—19: Luca 7, 18—35.

10: Mat. 3, 1.

11. Adevăr grăiesc vouă: Nu s'a sculat dintre cei născuți din femei, mai mare decât Ioan Botezătorul; iar cel mai mic întru împărăția cerurilor, mai mare decât el este.

12. Din zilele lui Ioan Botezătorul până acum, împărăția cerurilor se ia cu năvală și năvălitorii o răpesc pe ea.

13. Că toți proroci și legea până la Ioan au prorocit.

14. Și de voiți să primiți, acesta este Ilie, cel ce avea să vie.

15. Cine are urechi de auzit, să audă.

16. Dar cu cine voi asemăna neamul acesta? Asemenea este copșilor celor ce șed în târg și strigă către tovarășii lor.

17. Zicând: Din fluer v'am cântat și vouă și n'ați jucat; de jale v'am cântat vouă și nu ați plâns.

18. Că a venit Ioan, nici mâncând, nici bând, și ei spun: Are drac.

19. A venit apoi Fiul Omului mâncând și bând, și ei spun: Iată om mâncăcios și băutor de vin, prieten vameșilor și păcătoșilor. Și înțelepciunea s'a dovedit dreaptă, din lucrările sale.

20. Atunci a început Iisus a mostra cetățile întru care se făcuseră minunile cele mai multe, pentru că nu s'a pocăit.

21. **Vai ție, Horazine!** Vai ție Vitsaido! Că de s'ar fi făcut

20—24: Luca 10, 12—15.

în Tîr și în Sidon minunile care s'au făcut între voi, de mult în sac și cenușe s'ar fi pocăit.

22. Dar vă zic vouă: Tîrului și Sidonului le va fi mai ușor în ziua judecării, decât vouă.

23. Și tu, Capernaume, care până la cer te-ai înălțat, până la iad te vei pogori; că de s'ar fi făcut în Sodoma minunile care s'au făcut întru tine, ar fi rămas până în ziua de astăzi.

24. Însă grăiesc vouă, că pământului Sodomei îi va fi mai ușor în ziua judecării, decât ție.

25. În vremea aceea grăind Iisus, a zis: Mărescu-te pe tine, Părinte, Doamne al cerului și al pământului, că ai ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți, și le-ai descoperit pe ele pruncilor.

26. Adevărat, Părinte, că așa a fost bunăvoința ta, înaintea ta.

27. Toate îmi sunt date mie de Tatăl meu, și nimeni nu cunoaște pe Fiul, fără numai Tatăl, și nici pe Tatăl nu-l cunoaște nimeni, fără numai Fiul, și căruia va voi Fiul să-l descopere.

28. **Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați și eu vă voi odihni pe voi!**

29. Luați jugul meu asupra voastră și vă învățați dela mine, că sunt blând și smerit cu inima, și veți afla odihnă sufletelor voastre.

30. Că jugul meu este bun și sarcina mea ușoară.

23: Is. 14, 13—15.

25—27: Luca 10, 21—22.

12.

In vremea aceea mergea Iisus Sâmbăta printre semănături, iar ucenicii lui au flămâzît și au început a **smulge spice și a mânca.**

2. Cei farisei, văzând aceasta, au zis: Iată, ucenicii tăi fac ce nu se cade a face Sâmbăta.

3. Răspuns-a lor Iisus: Au n'ați cetit ce a făcut David când a flămâzît el și cei ce erau cu dânsul,

4. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu și a mâncat pâinile punerii înainte, care nu se cuvenea lui să le mănânce, nici celor ce erau împreună cu dânsul, fără numai preoților?

5. Sau n'ați cetit în lege, că preoții Sâmbăta, în biserică, calcă Sâmbăta și (totuși) nevinovați sunt?

6. Ci grăiesc vouă, că este aici (cineva) mai mare decât biserică.

7. De ați fi știut ce însemnează: Milă volesc, iar nu jertfă, n'ați fi osândit pe cei nevinovați.

8. Căci Fiul Omului este Domn și al Sâmbetei.

9. Și trecând de acolo, a venit în sinagoga lor.

10. Și iată, era acolo **un om cu mâna uscată.** Și l-au în-

12. 1—8: Marcu 2, 23—28; Luca 6, 1—5.

7: Osie 6, 6.

9—14: Marcu 3, 1—6; Luca 6, 6—11.

trebat pe dânsul, zicând, de se cuvîne a vindeca Sâmbăta, ca să-l învinuască pe el.

11. Iar el le-a zis lor: Cine dintr-o voi va fi omul care va avea o oale, și de va cădea ea Sâmbăta în groapă, să nu o apuce și să nu o scoată pe ea?

12. Dar omul, cu cât nu e mai de preț decât oala! Deci dară, se cuvîne a face bine Sâmbăta.

13. Atunci a zis omului: În-tinde mâna ta! Și a întins-o și s'a făcut sănătoasă ca și cealaltă.

14. Iar fariseii leșînd afară, sfat au făcut asupra lui, ca să-l plarză pe el.

15. Ci Iisus cunoscându-i, s'a dus de acolo. Și a mers după dânsul mulți, iar el l-a tămăduit pe dânsii, pe toți.

16. Și le-a poruncit lor să nu-l facă arătat pe el,

17. Ca să se plînească ceea ce s'a spus prin Isala prorocul ce zice:

18. Iată Fiul meu, pe care l-am ales, iubitul meu, întru care bine a voit sufletul meu; pune-voi Duhul meu peste dânsul și judecată neamurilor va vesti.

19. Nu se va gâlcevi, nici va strîga, nici va auzi cineva în uliță glasul lui;

20. Trestie zdrobită nu va frînge și feștilă aprinsă nu va stînge, până ce nu va scoate judecata spre biruință.

21. Și întru numele lui vor nădăjdui neamurile.

22. Atunci au adus la dânsul pe un îndrăcit, orb și mut, și l-a tămăduit pe el, încât orbul și mutul grăia și vedea.

23. Iar noroadele se mirau și ziceau: Nu cumva acesta este fiul lui David?

24. Fariseii însă auzînd ziceau: Acesta nu scoate pe draci fără numai cu Velzevul, domnul dracilor.

25. Iar Iisus cunoscând gândurile lor le-a zis: Toată împărăția care se desbină întru sine, se pustiește; și toată cetatea sau casa care se desbină întru sine, nu va sta.

26. Și dacă satana scoate pe satana, s'a desbinat întru sine; dar atunci, cum va sta împărăția lui?

27. Și dacă eu cu Velzevul scot dracii, feciorii voștri cu cine-i scot? De aceea ei vă vor judeca pe voi.

28. Iar dacă eu cu Duhul lui Dumnezeu scot pe draci, atunci împărăția lui Dumnezeu a ajuns la voi.

29. Cum poate cineva să intre în casa celui tare și lucrurile lui să le jefuască, de nu va lega mai întîi pe cel tare spre a-i jefui apoi casa?

30. **Cel ce nu este cu mine, este împotriva mea, și cel ce nu adună cu mine, risipește.**

18: Is. 42, 1-4.

22-45: Marcu 3, 22-30; Luca 11, 14-26; 29-32.

31. Drept aceea, grăiesc vouă: Orice păcat și orice hulă se va ferta oamenilor, dar hula împotriva Duhului (Sfânt) nu li se va ferta.

32. Oricine va rosti cuvânt împotriva Fiului Omului, se va ferta lui; iar cine va rosti împotriva Duhului Sfânt, nu se va ferta lui nici în veacul de acum, nici în cel ce va să fie.

33. Sau ziceți că pomul e bun și roada lui bună, sau ziceți că pomul e putred și roada lui putredă; că **din roadă se cunoaște pomul.**

34. Pui de năpârce, cum puteți grăi cele bune, răi fiind? Că din prisosința inimii grăiește gura.

35. Omul cel bun din comoara cea bună a inimii scoate cele bune, iar omul cel rău din comoara cea rea scoate cele rele.

36. Deci grăiesc vouă, că pentru tot cuvântul deșert pe care-l vor rosti oamenii, vor să dea seamă în ziua judecării.

37. Că din cuvintele tale te vei îndrepta, și din cuvintele tale te vei osândi.

38. Atunci au răspuns oarecari din cărturari și din farisei, zicând: Învățătorule, voim să vedem dela tine un semn.

39. Iar el răspunzând a zis lor: Neamul viclean și preacurvar caută semn și semn nu se va da lui, fără numai **semnul lui Iona** prorocul.

40. Că precum a fost Iona în pantecele chitului trei zile și

trei nopți, așa va fi Fiul Omului în inima pământului trei zile și trei nopți.

41. Bărbații niniviteni se vor scula la judecată cu neamul acesta și-l vor osândi pe el, căci ei s'au pocăit la propoveduirea lui Iona, și iată aici mai mult decât Iona.

42. Împărăteasa dela Miazăzi se va scula la judecată cu neamul acesta și-l va osândi pe el, căci a venit dela marginile pământului să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată aici mai mult decât Solomon.

43. Iar când duhul cel necurat a ieșit din om, umblă prin locuri fără de apă, căutând odihnă, și nu află.

44. Atunci zice: Întoarce-mă-vol în casa mea, de unde am ieșit; și venind o află deșertată, măturată și împodobită.

45. Atunci se duce și ia cu sine alte **șapte duhuri** mai rele decât sine, și intrând locuiesc acolo, și se fac cele depe urmă ale omului aceluia mai rele decât cele dintâi. Așa va fi și cu acest neam viclean.

46. Și pe când grăia încă el către noroade, iată muma lui și frații lui stăteau afară, căutând să vorbească cu dânsul.

47. Și i-a zis lui oarecine: Iată muma ta și frații tăi stau afară, vrând să grăiască cu tine.

48. Iar el răspunzând a zis ce-

46—50: Marcu 3, 31—35; Luca 8, 19—21.

lui ce-l grăise: Cine este muma mea și cine sunt frații mei?

49. Și tinzându-și mâna spre ucenicii săi, a zis: **iată muma mea și frații mei!**

50. Că ori cine va face voia Tatălui meu celui din ceruri, acela îmi este și frate și soră și mamă.

13.

In ziua aceea ieșind Iisus din casă, a șezut pe țărmul mării.

2. Și s'au adunat la dânsul noroade multe, încât a trebuit să intre și să șadă în corabie; iar norodul sta pe țărmul mării.

3. Și le-a grăit lor multe, în pilde, zicând: Iată a ieșit **sămănătorul** să samene.

4. Și sămănând el unele (semințe) au căzut lângă cale, și au venit pasărilor și le-au mâncat pe ele.

5. Iar altele au căzut pe pietriș, unde n'aveau pământ mult, și au răsărit îndată, pentru că n'aveau pământ adânc;

6. Și răsărind soarele, s'au pălit, și pentru că n'aveau rădăcină, s'au uscat.

7. Iar altele au căzut în spini, și au crescut spini și le-au înecat.

8. Iar altele au căzut pe pământ bun și au dat roadă: una o sută, alta șasezeci, iar alta treizeci.

9. Cel ce are urechi de auzit, să auză.

10. Și apropiindu-se ucenicii lui, au zis către dânsul: Pentru ce le grăiești lor în pilde?

11. Iar el răspunzând, a zis lor: Pentru că vouă vi s'a dat să știți tainele împărăției cerurilor, iară lor nu li s'a dat.

12. Că celui ce are l se va da și îl va prisosi, iar dela cel ce n'are, și ceeace are se va lua.

13. Pentru aceasta le grăiesc lor în pilde, că văzând nu văd și auzind nu aud, nici înțeleg.

14. Se împlinește cu el pro-rocia lui Isaia ce zice: Cu urechile veți auzi și nu veți înțelege, și cu ochii veți privi și nu veți vedea.

15. Că sa îngroșat inima poporului acestuia: cu urechile aude greu și ochii lui s'au închis, ca nu cumva cu ochii să vadă și cu urechile să audă și cu inima să înțeleagă, și să se întoarcă și să-l tămăduesc pe el.

16. Iar ochii voștri sunt fericiți că văd, și urechile voastre că aud.

17. Adevăr grăiesc vouă, că mulți proroci și drepti au dorit să vadă cele ce vedeți voi și n'au văzut, și să audă cele ce auziți voi și n'au auzit.

18. Ascultați deci pilda sămănătorului:

19. Dela tot cel ce aude cuvântul împărăției și nu-l înțe-

13. 1—23: Marcu 4, 1—20; Luca, 4—15.

14: Is. 6, 9—10.

lege, venind vicleanul răpește ceea ce s'a sămănat în inima lui. Aceasta este sămânța cea sămănată lângă cale.

20. Iar cea sămănată pe plertriș este cel care aude cuvântul și îl primește îndată cu bucurie,

21. Dar n'are rădăcină întru sine, ci este până la o vreme; iar întâmplându-se necaz sau prigoană pentru cuvânt, îndată se smintește.

22. Cea sămănată în spini este cel care aude cuvântul, dar grija veacului acestuia și înșelăciunea bogăției înneacă cuvântul și neroditor îl face pe el.

23. Iar cea sămănată în pământ bun este cel care aude cuvântul și-l înțelege și care aduce roadă: unul o sută, altul șasezeci, iar altul treizeci.

24. Altă pildă le-a pus lor înainte, zicând: Asemănatu-s'a împărăția cerurilor omului care a sămănat sămânță bună în țarina sa,

25. Dar, pe când dormeau oamenii, a venit vrășmașul lui și a sămănat **neghină** printre grâu, și s'a dus.

26. Iar dacă a crescut paful și a făcut roadă, s'a arătat și neghina.

27. Și venind slugile stăpânului casei, i-au zis lui: Doamne, au n'ai sămănat sămânță bună în țarina ta? De unde, dar, are neghină?

28. Iar el le-a răspuns lor:

Un om vrășmaș a făcut aceasta. Iar slugile au zis: Vrea-vei, dar, să mergem să le plivim?

29. Iar el a zis lor: Nu, ca nu cumva plivind neghina să smulgeți și grâul împreună cu ea.

30. Lăsați să crească amândouă împreună până la seceriș, și atunci, la vremea secerișului, voi zice secerătorilor: Pliviți întâi neghina și-o legați snopi, ca s'o ardem, iar grâul îl adunați în jilnița mea.

31. Altă pildă le-a pus lor înainte, zicând: Asemenea este împărăția cerurilor **grăuntelui de muștar**, pe care luându-l omul l-a sămănat în țarina sa.

32. Acesta este mai mic decât toate semințele, dar dacă a crescut, este mai mare decât toate buruienile și se face copac, încât vin pasările cerului și se sălășluiesc în ramurile lui.

33. Altă pildă le-a spus lor: Asemenea este împărăția cerurilor **aluatului** pe care luându-l femeia, l-a ascuns în trei măsuri de făină, până ce a dospit toată.

34. Acestea toate le-a grăit Iisus noroadelor în pilde, și fără de pilde nu le grăia lor,

35. Ca să se plinească ceea ce s'a spus prin prorocul ce zice: Deschide-voi în pilde gura mea, spune-voi cele ascunse dela începutul lumii.

31—32: Marcu 4, 30—32; Luca 13, 18—19.

35: Ps. 78, 2.

36. Atunci lăsând Iisus no-
roadele, a intrat în casă.

37. Și s'au apropiat de el
ucenicii lui, zicând: Tâlcuește-
ne nouă **pilda cu neghina**
din țarină.

38. Iar el răspunzând, a zis
lor: Cel ce a sămănat sămânța
cea bună este Fiul Omului;

39. Țarina este lumea; să-
mânța cea bună sunt fiii îm-
părăției, iar neghina sunt fiii
celui viclean;

40. Vrășmașul care le-a să-
mănat pe ele este diavolul, se-
cerișul este sfârșitul lumii, iar
secerătorii sunt îngerii. Deci,
cum se adună neghina și se
arde în foc, așa va fi la sfâr-
șitul veacului acestuia.

41. Va trimite Fiul Omului
pe îngerii săi și vor aduna din
împărăția lui toate semințele și
pe cei ce fac fărădelegea.

42. Și-i vor arunca pe ei în
cuptorul cel de foc; acolo va
fi plângerea și scrâșnirea din-
ților.

43. Atunci dreptii vor străluci
ca soarele întru împărăția Ta-
tălui lor. Cel ce are urechi de
auzit, să auză.

44. Iarăși, asemenea este îm-
părăția cerurilor **comoarei a-**
scunse în țarină, pe care aflân-
d-o omul, a ascuns-o și de
bucuria ei se duce și toate câte
le are le vinde, și cumpără
țarina aceea.

45. Iarăși asemenea este îm-
părăția cerurilor neguțătorului
care caută mărgăritare bune,

46. Și care aflând un măr-
găritar de mult preț, s'a dus și
a vândut toate câte le avea și
l-a cumpărat pe el.

47. Iarăși asemenea este îm-
părăția cerurilor **năvodului a-**
runcat în mare, care adună tot
felul de pești;

48. Iar după ce s'a umplut,
scoțându-l la margine și șezând
au ales pe cei buni în vase, iar
pe cei răi l-au lepădat afară.

49. Așa va fi la sfârșitul vea-
cului: vor ieși îngerii și vor
despărți pe cei răi dintre cei
drepti,

50. Și-i vor arunca pe ei în
cuptorul cel de foc; acolo va
fi plângerea și scrâșnirea din-
ților.

51. Zis-a lor Iisus: Înțeles-
ați toate acestea? Răspuns-au
ei: Da, Doamne.

52. Atunci le-a zis lor: De
aceea, tot cărturarul cu învă-
țatură despre împărăția ceruri-
lor asemenea este unul gospo-
dar, care scoate din visteria sa
(lucruri) nouă și vechi.

53. Iar după ce a sfârșit Iisus
aceste pilde, s'a dus de acolo.

54. Și venind în patria sa, îl
învăța pe dânșii în sinagoga
lor, încât ei se mirau și ziceau:
De unde are el această înțe-
lepțune și aceste puteri?

55. Au nu este el feciorul
teslarului? Au nu se numește
muma lui Maria, și frații lui
Iacob și Iosif și Simon și Iuda?

53—58: Marcu 6, 1—6; Luca 4,
15—30.

56. Și surorile lui nu sunt oare toate la noi? De unde deci la el toate acestea?

57. Și se sminteau întru dânsul. Iar Iisus a zis lor: Nu este **proroc fără trecere** decât numai în patria sa și în casa sa.

58. Și n'a făcut acolo minuni multe, pentru necredința lor.

14.

In vremea aceea auzit-a Irod tetrarhul vestea despre Iisus.

2. Și a zis slujitorilor săi: Acesta este **Ioan Botezătorul**; el a înviat din morți și de aceea se fac minuni prin trânsul.

3. Că **Irod** prinzând pe Ioan l-a legat pe el și l-a pus în temniță, pentru **Irodiada**, femeia lui Filip, fratele său.

4. Pentrucă Ioan îi zicea lui: Nu ți se cuvine ție s'o ai pe ea de soție.

5. Și vrând să-l omoare pe dânsul, se temea de popor, pentrucă îl avea pe el ca pe un proroc.

6. Ci prăznuindu-se ziua nașterii lui Irod, fata Irodiadei a jucat în mijlocul (ospățului) și a plăcut lui Irod.

7. De aceea cu jurământ a mărturisit ei, să-l dea orice va cere.

8. Iar ea, îndemnată fiind de mamă-sa, a zis: Dă-mi aici pe tîpsle capul lui Ioan Botezătorul.

14. 1—12: Marcu 6, 14, 17—30; Luca 9, 7—9; 3, 19—20.

9. Și s'a intristat împăratul, dar pentru jurământ și pentru cel ce ședea împreună cu dânsul, a poruncit să i se dea.

10. Și a trimis să-l tafe lui Ioan capul în temniță.

11. Și s'a adus capul lui pe tîpsle și s'a dat fetei, iar ea îl dete mamei sale.

12. Și venind ucenicii lui, au luat trupul și l-au îngropat; apoi s'au dus de au vestit pe Iisus.

13. Iar Iisus auzind s'a dus de acolo cu corabia în loc pustiu, deosebi; și auzind despre aceasta mulțimile de prin cetăți, s'au dus pe jos după dânsul.

14. Și ieșind Iisus, a văzut popor mult și i s'a făcut milă de el și a tămăduit pe bolnavii lor.

15. Iar dacă s'a făcut seară, au venit la dânsul ucenicii lui zicând: Locul este pustiu și iată este târziu; slobozește gloatele, ca să se ducă prin sate să-și cumpere de mâncare.

16. Iar Iisus le-a zis lor: Nu trebuie să mergă; dați-le voi să mănânce!

17. Răspuns-au ei: N'avem aici fără numai **cinci pâini și doi pești**.

18. Iar el a zis: Aduceți-le aici la mine.

19. Și a poruncit gloatelor să se așeze pe iarbă; apoi luând cele cinci pâini și cei doi pești

13—21: Marcu 6, 41—44; Luca 9, 10—17; Ioan 6, 1—13.

și căutând la cer, a binecuvântat, apoi frângând pâinile le-a dat ucenicilor, iar ucenicii gloatelor.

20. Și au mâncat toți de s'au săturat, și au adunat rămășițele de sfărâmituri: douăsprezece coșuri pline.

21. Iar cei ce mâncaseră erau ca la cinci mii de bărbați, afară de femei și de copii.

22. Și îndată a silit Iisus pe ucenicii săi să intre în corabie și să meargă înaintea lui de cea parte, până ce va slobozi noroadale.

23. Și slobozind noroadale, s'a suit singur la munte, să se roage. Și făcându-se seară era acolo singur.

24. Iar corabia era în mijlocul mării, învăluindu-se de valuri, pentru că vântul sufla împotriva.

25. Ci la a patra strajă a nopții a mers Iisus la dânsii, **umblând pe mare.**

26. Iar ucenicii văzându-l pe el umblând pe mare, s'au spăimântat, zicând că nălucă este, și de frică au strigat.

27. Dar Iisus îndată le-a grăit lor, zicând: **Indrăzniți, eu sunt, nu vă temeți.**

28. Atunci Petru răspunzând, a zis: Doamne, de ești tu, poruncește-mi să viu la tine pe apă. Zis-a el: **Vino.**

29. Iar Petru pogorându-se

din corabie, a pornit pe apă ca să meargă la Iisus.

30. Dar văzând vântul cel tare, s'a înfricoșat, și începând a se afunda a strigat, grăind: Doamne, mântuiește-mă!

31. Iar Iisus tinzând îndată mâna, l-a apucat pe el și l-a zis: **Puțin credinciosule, pentru ce te-ai îndoit?**

32. Și intrând el în corabie, s'a potolit vântul.

33. Iar cei ce erau în corabie au venit și s'au închinat lui, zicând: **Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu ești.**

34. Și trecând (marea) au venit în pământul Ghenezaretului.

35. Și cunoscându-l pe el oamenii locului aceluia, au trimis în toată laturea aceea și au adus la dânsul pe toți bolnavii.

36. Și-l rugau pe el (să-i lase) să se atingă numai de poalele vesmintelor lui; și **câți se atingeau se tămăduiau.**

15.

Atunci au venit la Iisus niște cărturari și farisei din Ierusalim, zicând:

2. Pentru ce ucenicii tăi calcă **datina bătrânilor**, că nu-și spală mâinile lor când mănâncă pâine?

3. Iar el răspunzând le-a zis lor: Dar voi pentru ce călcați

22—36: Marcu 6, 45—56; Ioan 6, 15—21.

15. 1—20: Marcu 7, 1—23.

porunca lui Dumnezeu pentru datina voastră?

4. Că Dumnezeu a poruncit așa: Cinstește pe tatăl tău și pe muma ta; și: cel ce va grăi de rău pe tatăl său sau pe muma sa, cu moarte să moară.

5. Iar voi ziceți: Cel ce ar zice tatălui său sau mamei sale: clăruit este Domnului cu ceea ce te puteai folosi dela mine,

6. Acela poate să nu cinstească pe tatăl său sau pe muma sa. Și ați înlăturat porunca lui Dumnezeu pentru datina voastră.

7. Fățarnicilor, bine a prorocit despre voi Isaia, când a zis:

8. Prorocul acesta se apropie de mine cu gura lui și mă cinstește cu buzele, iar cu inima stă departe de mine.

9. Dar înzădar mă cinstește învățând învățături (care sunt) porunci omenești.

10. Și chemând la sine gloatele, le-a zis lor: Ascultați și înțelegeți:

11. Nu ceea ce intră în gură spurcă pe om, ci ceea ce iese din gură, aceea spurcă pe om.

12. Atunci apropiindu-se ucenicii lui, i-au zis: Știi oare că fariseii, auzind acest cuvânt, s'au tulburat foarte?

13. Iar el răspunzând, a zis: Tot sadul pe care nu l-a sădit Tatăl meu cel ceresc, se va smulge din rădăcină.

14. Lăsați-vă pe dânșii: sunt povățuitori orbi orbilor; și orb pe orb de va povățui, amândoi vor cădea în groapă.

15. Și răspunzând Petru, a zis lui: Spune nouă pilda aceasta.

16. Iar Iisus a zis lor: Încă și voi nepricepuți sunteți?

17. Dar nu înțelegeți că tot ce intră în gură merge în pân-tece și apoi se aruncă afară?

18. Iar **cele ce ies din gură, din inimă ies, și acelea spurcă pe om.**

19. Că din inimă ies gândurile rele, uciderile, preacurviile, curviile, furtișagurile, mărturiile mincinoase, hulele.

20. Acestea sunt cele ce spurcă pe om, iar mâncând cu mâinile nespălate omul nu se spurcă.

21. Și ieșind Iisus de acolo, s'a dus în părțile Tîrului și ale Sidonului.

22. Și iată o femeie hananică, din hotarele acelea, ieșind striga către dansul și zicea: Miluește-mă, Doamne, fiul lui David, fiica mea se chinu-este cumplit de un duh necurat!

23. Iar el nu i-a răspuns ei nici un cuvânt. Și apropiindu-se ucenicii lui, îl rugară pe el zicând: Slobozește-o pe ea, că strigă'n urma noastră.

24. Iar el răspunzând, a zis: Nu sunt trimis fără numai către oile cele pierdute ale casei lui Israel.

4. Ieș. 20, 12; 21, 17.

8. Is. 29, 30.

21—28: Marcu 7, 24—30.

25. Dar ea venind i s'a închinat lui, zicând: Doamne ajută-mi!

26. Răspuns-a Iisus: Nu se cuvine a lua pâinea fiilor și a o arunca la câini.

27. Iar ea a zis: Adevărat, Doamne, dar și câinii mănâncă din sfărâmiturile ce cad dela masa stăpânilor lor.

28. Atunci răspunzând Iisus, a zis ei: O, femele, mare este credința ta! Fie ție precum voești. Și s'a tămăduit fiica ei din ceasul acela.

29. Și trecând de acolo Iisus, a venit la marea Galileei, și suindu-se în munte a șezut acolo.

30. Și au venit la dânsul noroade multe, având cu sine schiopi, orbi, muți, ciungi și alți mulți, și i-au aruncat pe dânsii la picioarele lui Iisus, iar el i-a tămăduit pe ei,

31. Incât se mirau noroadele văzând pe mulți grăind, pe ciungi sănătoși, pe schiopi umblând și pe orbi văzând; și măriau pe Dumnezeuul lui Israel.

32. Iar Iisus chemând la sine pe ucenicii săi, a zis: Milă-mi este de poporul acesta, că iată sunt trei zile de când așteaptă lângă mine, neavând ce mânca; iar a-i slobozi pe ei flămânzi nu voesc, ca nu cumva să slăbească pe drum.

33. Și au grăit ucenicii lui către dânsul: Unde se găsim în

pustie atâtea pâini, încât să se sature atâta lume?

34. Iar Iisus a zis lor: Câte pâini aveți? Și ei au răspuns: Șapte, și câțiva peștișori.

35. A poruncit apoi norodului să se așeze pe pământ.

36. Și luând cele **șapte pâini și peștii**, mulțămînd a frânt și a dat ucenicilor lui, iar ucenicii norodului.

37. Și au mâncat toți și s'au săturat, și au luat șapte coșuri pline cu rămășițele de sfărâmituri.

38. Iar cei ce mâncaseră erau ca la patru mii de bărbați, afară de femei și de copii.

39. Și slobozînd noroadele, s'a suit în corable și a trecut în hotarele Magadanului.

16.

Atunci s'au apropiat fariseii și saduchei și ispîtindu-l îl rugau pe dânsul să le arate vr'un **semn din cer**.

2. Iar el răspunzând, a zis lor: Când se face seară ziceți: va fi senin, că se roșește cerul;

3. Iar dimineața ziceți: astăzi va fi furtună, că se roșește cerul posomorit. Fățarnicilor, fața cerului știți să o socotiți, iar semnele vremurilor nu le puteți (gâci)?

4. Neamul viclean și preacurvar cere semn, și semn nu se va da lui, fără numai sem-

32—39: Marcu 8, 1, 10.

16. 1—12: Marcu 8, 11, 21.

nul lui Iona prorocul. Și lă-sându-l pe dânșil, s'a dus.

5. Și mergând ucenicii lui de cea parte (a mării), uitaseră să ia pâine.

6. Iar Iisus le-a zis lor: Căutați și vă păziți de **aluatul fariseilor** și al saducheilor.

7. Iar ei cugetau întru sine zicând: N'am luat pâine.

8. Dar Iisus cunoscându-le gândul, a zis: Ce cugetați întru voi, puțin credincioșilor, că n'ați luat pâine?

9. Tot nu pricepeți oare, nici vă aduceți aminte de cele cinci pâini la cele cinci mii (de oameni), și câte coșuri ați luat?

10. Nici de cele șapte pâini la cele patru mii (de oameni), și câte coșuri ați luat?

11. Cum de nu pricepeți că nu (gândindu-mă) la pâine am zis vouă să vă păziți de aluatul fariseilor și al saducheilor?

12. Atunci au înțeles că nu de aluatul pâinii le-a spus să se păzească, ci de învățătura fariseilor și a saducheilor.

13. Venind Iisus în părțile Chesarței lui Filip, a întrebat pe ucenicii săi, zicând: **Cine-mi zic oamenii că sunt eu, Fiul Omului?**

14. Iar ei au zis: Unii (zic că ești) Ioan Botezătorul; alții Ilie; iar alții Ieremia, sau unul din proroci.

15. Zis-a lor Iisus: Dar voi cine-mi ziceți că sunt?

13—20: Marcu 8, 27—30; Luca 9, 18—21.

16. Și răspunzând Simon Petru a zis: Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu.

17. Și răspunzând Iisus, a zis lui: Fericit ești, Simone, fiul lui Iona, că nu trup și sânge ți-a descoperit ție (aceasta), ci Tatăl meu cel din ceruri.

18. Și eu îți spun ție, că tu ești Petru și pe această piatră voi zidi biserica mea și porțile iadului nu o vor birui pe dânsa.

19. Și-ți voi da ție cheile împărăției cerurilor, și orice vei lega pe pământ va fi legat și în ceruri și orice vei deslega pe pământ va fi deslegat și în ceruri.

20. Atunci a poruncit ucenicilor săi, ca să nu spue nimănu că el este Hristosul.

21. De atunci a început Iisus a spune ucenicilor săi, că trebuie să meargă în Ierusalim și multe **să pătimească** dela bătrâni și dela arhieriei și dela cărturari, și să fie omorât, dar a treia zi va învia.

22. Și luându-l la o parte Petru, a început a se împotrivi, zicând: Fii milostiv cu tine, Doamne, să nu ți se întâmple una ca asta!

23. Iar el întorcându-se, a zis lui Petru: Mergi înapoia mea, satano! Sminteală îmi ești, că nu cugești cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor.

21—28: Marcu 8, 31—9, 1; Luca 9, 22—27.

24. Atunci Iisus a zis ucenicilor săi: De voește cineva să vie după mine, **să se lepede de sine**, să-și ia crucea sa și să-mi urmeze mie.

25. Că cine vrea să-și mântuiască sufletul, pierde-l va pe el; iar cine își va pierde sufletul său pentru mine, afla-l va pe el.

26. Că ce va folosi omului de va dobândi lumea toată, iar sufletul său și-l va pierde? Sau **ce va da omul în schimb pentru sufletul său?**

27. Că Fiul Omului va să vie întru slava Tatălui său, cu îngerii săi, și atunci va răsplăti fiecăruia după faptele sale.

28. Adevăr grădesc vouă: Sunt unii din cei ce stau aici, care nu vor gusta moarte până ce nu vor vedea pe Fiul Omului viind întru împărăția sa.

17.

După șase zile Iisus a luat pe Petru și pe Iacov și pe Ioan, fratele lui, și i-a suit într'un munte înalt, numai pe el.

2. Și s'a schimbat la față înaintea lor, și a strălucit fața lui ca soarele, iar hainele lui s'au făcut albe ca lumina.

3. Și iată, s'au arătat lor Moise și Ilie vorbind împreună cu dânsul.

4. Atunci a zis Petru către

Iisus: Doamne, bine este nouă să fim aici; de voești vom face aici trei colibi: ție una și lui Moise una și una lui Ilie.

5. Și încă grăind el, iată nor luminos i-a umbrat pe el, și iată (s'a auzit) glas din nor zicând: Acesta este Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit, pe acesta să-l ascultați!

6. Și auzind ucenicii, au căzut cu fețele lor la pământ și s'au spăimântat foarte.

7. Cî, apropiindu-se Iisus, s'a atins de dânsii și a zis: Sculați-vă și nu vă temeți.

8. Și ridicându-și ochii lor, n'au mai văzut pe nimeni, fără numai pe Iisus singur.

9. Și pogorându-se el din munte, le-a poruncit lor Iisus, zicând: Nimănu! să nu spuneți vedenia aceasta, până când Fiul Omului se va scula din morți.

10. Și i-au întrebat pe el ucenicii lui, zicând: Dar pentru ce zic cărturarii că trebuie să vie mai întâi Ilie?

11. Iar Iisus răspunzând, a zis lor: Intr'adevăr Ilie va veni mai întâi și le va pregăti toate;

12. Eu însă vă spun că Ilie a și venit, dar nu i-au cunoscut pe dânsul, cî i-au făcut lui câte au voit; așa și Fiul Omului va să pătimească dela dânsii.

13. Atunci au înțeles ucenicii că le grăise despre Ioan Botezătorul.

17. 1—13: Marcu 9, 2—13; Luca 9, 28—36; Ioan 12, 23—41.

11: Mal. 3, 23.

14. Și venind el la mulțime, s'a apropiat de dânsul un om, îngenunchînd înaintea lui și zicînd:

15. Doamne, mîluește pe fiul meu, că este **lunatec** și rău pătîmește! Că de multe ori cade în foc și de multe ori în apă,

16. Și l-am adus pe dânsul la ucenicii tăi și n'au putut să-l tămăduiască.

17. Iar Iisus răspunzînd a zis: O, neam necredincios și îndărătnic! Până când voi fi cu voi! Până când vă voi suferi pe voi! Aduceți-mă aici!

18. Și certîndu-l Iisus a ieșit dracul dintrînsul și s'a tămăduit copilul din ceasul acela.

19. Atunci, fiind singur Iisus, s'au apropiat de el ucenicii și au zis: Pentru ce noi n'am putut să-l scoatem pe el?

20. Răspuns-a lor Iisus: Pentru necredința voastră; căci adevăr grăiesc vouă: de veți avea **credință cât un grăunte de muștar**, veți zice muntelui acestuia: mută-te de aici acolo, și se va muta și nimic nu va fi vouă cu neputință.

21. Că acest neam (de draci) nu iese, fără numai cu rugăciune și cu post.

22. Și întorcîndu-se el în Galileea, le-a zis lor Iisus: Fiul

omului va să se dea în mîna oamenilor.

23. Și-l vor omori pe el și a treia zi va învia. Iar el s'au întrîstat foarte.

24. Și dacă au venit în Capernaum, s'au apropiat de Petru cel ce strîngeau **dajdia** și au zis: Învățătorul vostru nu plătește dajdia? Iar el a răspuns: Ba da.

25. Și intrînd în casă, Iisus îl luă înainte zicînd: Ce îți se pare, Simone? Împărații pămîntului dela cine iau dajdia sau bir? Dela fiii lor, sau dela cei streini?

26. Răspuns-a Petru: Dela cei streini. Zis-a Iisus lui: Iată dar, că fiii sunt scutiți.

27. Ci ca să nu-i smîntim pe dînșii, mergi la mare și aruncă undița și ia peștele care va ieși întîi, și deschizînd gura lui, vei găsi (în ea) un statir; ia-l pe acela și dă-l lor, pentru mine și pentru tine.

18.

In ceasul acela s'au apropiat ucenicii de Iisus și au zis: Oare **cine este mai mare în împărăția cerurilor?**

2. Atunci Iisus chemînd un prunc, l-a pus pe el în mijlocul lor

3. Și a zis: Adevăr grăiesc vouă, de nu vă veți întoarce și de nu veți fi ca pruncii, nu

18. 1-9: Marcu 9, 33-47; Luca 9, 46-48.

14-21: Marcu 9, 14-29; Luca 9, 37-42.

22-23: Marcu 9, 30-32; Luca 9, 43-45.

veți intra în împărăția cerurilor.

4. Deci cel ce se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este mai mare în împărăția cerurilor.

5. Și cine va primi pe un prunc ca acesta în numele meu, pe mine mă primește.

6. Iar cine va sminti pe unul din acești mici cari cred întru mine, mai bine s'ar spânzura o platră de moară de grumazul său și s'ar arunca în adâncul mării.

7. **Vai lumii de smintele!** Că smintelele trebuie să vie; dar vai omului aceluia prin care vine sminteala!

8. Iar de te smintește pe tine mâna ta, sau piciorul tău, talele pe ele și le aruncă dela tine; că mai bine este pentru tine să intri în viață schiop sau ciung, decât două mâini sau două picioare având, să fii aruncat în focul cel veșnic.

9. Și de te smintește pe tine ochiul tău, scoate-l pe el și-l aruncă dela tine; că mai bine este pentru tine să intri în viață cu un ochiu, decât având amândoi ochii, să fii aruncat în Gheena focului.

10. Căutați să nu defăimați pe unul din aceștia mai mici; că zic vouă, că îngerii lor în ceruri pururea văd fața Tatălui meu care este în ceruri.

11. Că Fiul Omului a venit ca să mântuiască pe cel pierdut.

12. Ce vi se pare vouă? De va avea un om o sută de oi și una dintrânsele se va rătăci, au nu va lăsa pe cele nouăzeci și nouă în munți, și mergând o va căuta pe cea rătăcită?

13. Și, de i se va întâmpla s'o găsească pe ea, adevăr grăiesc vouă, că se bucură de dansa mai vârtos decât de cele nouăzeci și nouă cari nu s'au rătăcit.

14. Așa nu este voia Tatălui vostru celui din ceruri, ca să piară unul din acești mici.

15. **De-ți va greși ție fratele tău,** mergi și-l muștră pe dansul între tine și între el singur; deci, de te va asculta, ai dobândit pe fratele tău;

16. Iar de nu te va asculta, mai ia împreună cu tine încă pe unul sau doi, ca prin gura a două sau trei mărturii să se'ntărească orice cuvânt.

17. Iar de nu-l va asculta pe ei, spune-l soborului; și de nu va asculta nici de sobor, să-ți fie ție ca un păgân și vameș.

18. Adevăr grăiesc vouă: **Oricâte veți lega pe pământ,** vor fi legate și în cer, și oricâte veți deslega pe pământ, vor fi deslegate și în cer.

19. Iarăși adevăr grăiesc vouă, că dacă doi din voi se vor uni pe pământ pentru tot lucrul ce vor cere, li se va da lor de Tatăl meu, care este în ceruri.

20. Că unde sunt doi sau trei

12—14: Luca 15, 4—7.

16: A doua Lege 19, 15.

adunați întru numele meu, acolo sunt și eu în mijlocul lor.

21. Atunci Petru apropiindu-se de dânsul, a zis: Doamne, de câte ori îmi va greși mie fratele meu și eu îi voi ierta lui? Au doară până de șapte ori? Au doară până de șapte ori?

22. Răspunsa Iisus lui: Nu-ți zic ție (să ierți) până de șapte ori, ci până **de șaptezeci de ori câte șapte.**

23. De aceea, asemănatu-s'a împărăția cerurilor omului împărat care a vrut să ceară socoteală slugilor sale.

24. Și începând el a socoti, au adus la dânsul pe **un datornic** cu zece mii de talanți.

25. Ci neavând el să plătească, domnul lui a poruncit să-l vândă pe el și pe femeia lui și pe copiii lui și toate câte avea, și să plătească.

26. Deci, căzând (la pământ) sluga aceea se închina lui, zicând: Doamne, mai îngăduște-mă și-ți voi plăti ție tot!

27. Și milostivindu-se domnul slugii aceleia, a slobozit-o pe ea și i-a iertat și datoria.

28. Dar ieșind sluga aceea, a aflat pe unul din tovarășii săi care-i era dator o sută de dinari, și apucându-l pe el îl sugruma, zicând: Plătește-mi, ce-mi ești dator!

29. Iar acesta căzând la picioarele lui, îl ruga pe dânsul, zicând: Mai îngăduște-mă și-ți voi plăti!

30. El însă n'a vrut, ci ducându-l l-a băgat în temniță până când va plăti datoria.

31. Iar tovarășii lui văzând cele ce s'au făcut, s'au întristat foarte, și venind au spus domnului lor toate cele ce s'au făcut.

32. Atunci chemându-l pe el domnul lui, l-a zis: Slugă viclană, toată datoria ți-am iertat-o ție, pentrucă m'ai rugat;

33. Dar ție nu ți se cădea oare să-ți fie milă de tovarășul tău, precum și mie mi-a fost milă de tine?

34. Și mâniindu-se domnul lui, l-a dat pe el muncitorilor, până ce va plăti toată datoria.

35. Așa va face și Tatăl meu cel ceresc vouă, de nu veți ierta, fiecare fratelui său, din toată inima voastră.

19.

Și dacă a sfârșit Iisus cuvintele acestea, a trecut din Galileea și a venit în hotarele Iudeei, de cea parte de Iordan.

2. Și au mers după dânsul noroade multe și le-a tămăduit pe ele acolo.

3. Și venind niște farisei, l-au ispitit pe el și au zis lui: Se cade oare omului să-și lase femeia pentru orice pricină?

4. Iar el răspunzând, a zis lor: Dar n'ați cetit că cel ce l-a făcut la început, bărbat și femeie l-a făcut pe el?

5. Și a mai zis: Pentru aceasta va lăsa omul pe tatăl său și pe

19. 1—9: Marcu 10, 1—12.
5: Fac. 1, 27; Fac. 2, 24.

muma sa și se va lipi de femeia sa și vor fi amândoi un trup;

6. Așa că numai sunt doi, ci un trup. Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.

7. Ei însă l-au zis: Dar atunci de ce a poruncit Moise să i se dea carte de despărțene și s'o lase pe ea?

8. Zis-a lor Iisus: Moise după învârtoșarea inimii voastre a îngăduit să vă lăsați femeile voastre; dar dintru început nu a fost așa.

9. Ci vă spun vouă, că oricine își va lăsa femeia, afară de cuvânt de curvie, și va lua pe alta, preacurvește, și cel ce va lua pe cea lăsată (iarăși) preacurvește.

10. Zis-au lui ucenicii: Dacă așa este pricina omului cu femeia, nu este de folos să se însoare.

11. Iar el a zis lor: Nu toți pricep cuvântul acesta, ci (numai) acela, cărora le este dat.

12. Că sunt famenii cari din pântecele mamei lor s'au născut așa; și sunt famenii pe cari oamenii l-au făcut famenii; și sunt famenii cari singuri s'au făcut așa, pentru împărăția cerurilor. Cine poate înțelege, să înțeleagă.

13. Atunci au adus la dânsul pruncii, ca să-și puie mâi-

nile peste ei și să se roage (pentru dânșii); iar ucenicii l-au certat.

14. Dar Iisus a zis către dânșii: **Lăsați pruncii și nu-i opriți** pe ei să vină la mine, că a unora ca aceștia este împărăția cerurilor.

15. Și puindu-și mâinile peste ei, s'a dus de acolo.

16. Și iată oarecine venind la el a zis: **Învățătorule bun, ce să fac, ca să am viața de veci?**

17. Iar el a zis lui: **Ce-mi zici bun?** Nimenea nu este bun, fără numai unul Dumnezeu; dar de voiești să intri în viață, păzește poruncile.

18. Zis-a lui: Care? Iar Iisus a zis: Să nu ucizi, să nu preacurvești, să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă,

19. Cinstește pe tatăl tău și pe muma ta, și să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.

20. Zis-a lui tânărul: Toate acestea le-am păzit din tinerețile mele; ce-mi mai lipsește?

21. Zis-a Iisus lui: De voiești să fii desăvârșit, mergi, vindeți averile tale și le da săracilor, și vei avea comoară în cer, și vino de-mi urmează mie.

22. Auzind cuvântul acesta, tânărul s'a dus întristat, căci avea averi multe.

23. Atunci Iisus a zis ucenicii-

8: A doua Lege 24, 1.

13—15: Marcu 10, 13—16; Luca 18, 15—17.

16—30: Marcu 10, 17—31; Luca 18, 18—30.

18: Ieș. 20, 12—16; A doua Lege 5, 16—20; Lev. 19, 18.

lor săi: Adevăr grăiesc vouă, anevoie va intra bogatul în împărăția cerurilor.

24. Și iarăși zic vouă: Mai lesne este să treacă o cămilă prin urechile acului, decât un bogat să intre în împărăția lui Dumnezeu.

25. Iar ucenicii lui auzind s'au mirat foarte, zicând: Cine poate, dar, să se mântuiască?

26. Iisus însă privindu-i, a zis către ei: La oameni aceasta este cu neputință, la Dumnezeu însă toate sunt cu putință.

27. Atunci răspunzând Petru, a zis lui: Iată, noi am lăsat toate și am urmat ție. Oare ce va fi nouă?

28. Iar Iisus a zis lor: Adevăr grăiesc vouă, că cei ce ați urmat mie, la a doua naștere, când va șede Fiul Omului pe scaunul măririi sale, veți șede și voi pe douăsprezece scaune, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

29. Și tot cel ce a lăsat case, sau frați, sau surori, sau tată, sau mamă, sau femeie, sau fiu, sau holde pentru numele meu, însuțit va lua înapoi și va moșteni viața veșnică.

30. Și mulți dintâi vor fi pe urmă, și de pe urmă (vor fi) întâi.

20.

Căci asemenea este împărăția cerurilor omului gospodar, care a ieșit des de dimineață

ca să tocmească lucrători la via sa.

2. Și tocându-se cu lucrătorii cu câte un dinar pe zi, i-a trimis pe ei în via sa.

3. Și ieșind la al treilea ceas, a văzut pe alții stând în târg fără de lucru;

4. Și a zis acelora: Mergeți și voi în vie, și ce va fi cu dreptul, vă voi da vouă. Iar ei s'au dus.

5. Ieșind iarăși pe la al șaselea și la al nouălea ceas, a făcut asemenea.

6. Iar la al unsprezecelea ceas, ieșind a aflat pe alții stând fără de lucru, și le-a zis lor: Ce ați stat aici toată ziua fără de lucru?

7. Zis-au ei: Nimenea nu ne-a tocmit pe noi. Zis-a lor: Mergeți și voi în via mea, și ce va fi cu dreptul veți lua.

8. Iar dacă s'a făcut seară, a zis stăpânul viei către ispravnicul său: Chiamă pe lucrători și le dă lor plata, începând dela cei din urmă până la cei dintâi.

9. Deci venind cei dela al unsprezecelea ceas, au luat câte un dinar.

10. Și venind apoi cei dintâi, socoteau că vor lua mai mult, dar au luat și ei tot câte un dinar.

11. Iar după ce au luat, au început să cârtească împotriva stăpânului casei, zicând:

12. Acești de pe urmă au lucrat numai un ceas și i-a făcut

intocmai cu noi cari am purtat greutatea zilei și zăduful!

13. Iar el răspunzând, a zis unuia dintrâșii: Prfetene, nu-ți fac ție strâmbătate; au nu cu un dinar te-ai tocmi cu mine?

14. Ia-ți deci ce-î al tău și pleacă; volesc să dau acestuia de pe urmă ca și ție.

15. Au doară nu mi se cade să fac ce vreau cu ale mele? Au este ochiul tău viclean, pentrucă eu sunt bun?

16. Așa vor fi cei din urmă întâi, și cei dintâi pe urmă; că mulți sunt chemați, dar puțini aleși.

17. Și suindu-se Iisus în Ierusalim, a luat la o parte pe cei doisprezece ucenici și le-a spus lor pe cale:

18. Iată, ne suim în Ierusalim și Fiul Omului se va da arhierilor și cărturarilor, și-l vor judeca pe el spre moarte.

19. Și-l vor da pe el păgânilor ca să-l batjocorească, dar a treia zi va învia.

20. Atunci s'a apropiat de dânsul **muma fiilor lui Zevedei**, împreună cu fiii săi, închinându-se și cerând oarece dela dânsul.

21. Și el a întrebat-o pe ea: Ce volesti? Răspuns-a aceasta: Zi ca acești doi fi ai mei să șază unul de-a-dreapta ta și altul de-a-stânga ta, în împărăția ta.

22. Iar Iisus răspunzând, a

20. 17—19: Marcu 10, 32—34; Luca 18, 31—33.

20—28: Marcu 10, 35—45.

zis: Nu știți ce cereți. Puteți să beți paharul pe care eu îl voi bea, și să vă botezați cu botezul cu care eu mă botez? Zis-au lui: Putem.

23. Zis-a lor (Iisus): Paharul meu cu adevărat îl veți bea, și cu botezul cu care eu mă botez vă veți boteza; dar a șede de-a-dreapta mea și de-a-stânga mea, nu-mi este îngădui să dau (decât) celor ce s'a rânduit dela Tatăl meu.

24. Și auzind cei zece (ucenici), s'au mâniat pe cei doi frați.

25. Iar Iisus chemându-i pe dâșii le-a zis: Știți că domnii păgânilor domnesc peste aceștia și cei mari îi stăpânesc pe dâșii.

26. Dar între voi nu va fi așa; ci care dintre voi va vrea să fie mai mare, să vă fie vouă slugă;

27. Și care dintre voi va vrea să fie întâi, să vă fie vouă slugă.

28. Precum nici Fiul Omului n'a venit ca să l se slujească lui, ci ca să slujească și să-și dea sufletul său preț de răscum-părare pentru mulți.

29. Și ieșind el din Ierihon, a mers după dânsul popor mult.

30. Și iată, **doi orbi** cari șe-deau lângă cale, auzind că Iisus trece (pe acolo), au strigat, grăind: Miluește-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David!

29—34: Marcu 10, 46—52; Luca 18, 35—43.

31. Iar poporul i-a certat pe dânșii ca să tacă; el însă mai tare strigau, grăind: Miluește-ne pe noi, Doamne, Fiul lui David!

32. Și oprindu-se Iisus, i-a chemat la sine și le-a zis: Ce voți să vă fac?

33. Zis-au lui: Doamne, să se deschidă ochii noștri!

34. Și făcându-l-se milă lui Iisus, s'a atins de ochii lor, și îndată au văzut și au mers după dânsul.

21.

Iar dacă s'au apropiat de Ierusalim, și au venit în Vithfahî, la muntele Maslinilor, Iisus a trimis pe doi ucenici,

2. Zicându-le lor: Mergeți în satul care este înaintea voastră, și numai decât veți găsi o asină legată și un mânz împreună cu ea; deslegându-o, aduceți-o la mine.

3. Și de va zice vouă cineva ceva, spuneți-l că acestea Domnului îi trebuiesc, și numai decât le va trimite pe ele.

4. Iar acestea toate s'au făcut, ca să se plinească ceea ce s'a zis prin prorocul ce zice:

5. Spuneți fiicei Stonului: Iată Impăratul tău vine la tine blând și șezând pe asină și pe mânz, fiul celei de sub jug.

6. Și mergând ucenicii, au

21. 1—11: Marcu 11, 1—10; Luca 19, 29—38; Ioan 12, 12—19.

5: Zah. 9, 9; Is. 62, 11.

făcut precum le-a poruncit lor Iisus.

7. Au adus asina și mânzul, și punându-și hainele deasupra lor, Iisus a șezut pe ele.

8. Și cei mai mulți din popor își așterneau vesmintele lor pe cale, iar alții tălau stâlpi din copaci și le așterneau pe cale.

9. Iar noroadele care mergeau înainte și cele ce veneau pe urmă strigau, zicând; Osana, Fiul lui David, bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului! Osana întru cei de sus!

10. Și intrând el în Ierusalim, s'a cutremurat toată cetatea, zicând: Cine este acesta?

11. Iar noroadele ziceau: Acesta este Iisus, prorocul din Nazaretul Galileei.

12. Și a intrat Iisus în biserică lui Dumnezeu și a scos pe toți cei ce vindeau și cumpărau în biserică, răsturnând mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor ce vindeau porumb.

13. Și a zis lor: Scris este: **casa mea casă de rugăciune se va chema**, iar voi ați făcut din ea peșteră de tâlhari.

14. Și au venit la dânsul în biserică orbi și șchiopi, și i-a vindecat pe ei.

15. Iar arhierii și cărturarii văzând minunile ce le făcea, și

9: Ps. 118, 25—26.

12—22: Marcu 11, 11—24; Luca 19, 45—48; Ioan 2, 14—16.

13: Is. 56, 7; Ier. 7, 11.

pruncii strigând în biserică și zicând: Osana, Fiul lui David! — s'au mâniat.

16. Și i-au zis lui: Auzi ce strigă aceștia? Iar Iisus le-a răspuns: Adevărat. Au niciodată n'ați cetit, că din gura pruncilor și a celor ce sug veți tocni laudă?

17. Și lăsându-i pe ei, a ieșit afară din cetate, în Vitanla, și s'a sălășluit acolo.

18. Iar a doua zi, întorcându-se în cetate, a flămânzit.

19. Și văzând un smochin lângă drum, s'a apropiat de el și neaflând nimic înrânsul, fără numai frunze, a zis lui: De acum în veac să nu se mai facă rod în tine! Și îndată s'a uscat smochinul.

20. Și văzând ucenicii s'au mirat, zicând: Cum de s'a uscat smochinul îndată?

21. Iar Iisus răspunzând a zis lor: Adevăr grăiesc vouă: De veți avea credință și nu vă veți îndoii, nu numai cele (în tâmplate) cu smochinul le veți face, ci și de veți zice muntei acestui: ridică-te și te aruncă în mare, va fi vouă.

22. Și toate câte veți cere în rugăciune, crezând, veți primi.

23. Iar dacă a intrat el în biserică, s'au dus la dânsul, când învăța, arhierii și bătrânii poporului, zicând: **Cu ce pu-**

tere faci acestea și cine ți-a dat puterea aceasta?

24. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Întreba-vă-voi și eu un cuvânt, pe care, de mi-l veți spune mie, și eu vă voi spune vouă cu ce putere fac acestea.

25. Botezul lui Ioan de unde a fost? Din cer, sau dela oameni? Iar ei cugetau întru sine, zicând: De vom zice: din cer, el ne va spune: dar pentrucă n'ați crezut lui?

26. Iar de vom zice: dela oameni, ne temem de norod, că toți îl au pe Ioan ca pe un proroc.

27. Și răspunzând lui Iisus, au zis: Nu știm. Zis-a lor atunci și el: Nici eu nu vă voi spune vouă cu ce putere fac acestea.

28. Dar ce vi se pare vouă? **Un om avea doi feciori, și mergând la cel dintâi, i-a zis: Fiule, mergi astăzi de lucrează în via mea.**

29. Iar el răspunzând, a zis: Nu volesc; dar mai pe urmă, căindu-se, s'a dus.

30. Și mergând la celalalt, i-a zis așijderea. Iar el răspunzând i-a zis: Eu, Doamne, voi merge; și nu s'a dus.

31. Care din aceștia doi a făcut voia tatălui? Zis-au ei: Cel dintâi. Zis-a lor Iisus: Adevăr zic vouă, că vameșii și curvele intră înaintea voastră în împărăția lui Dumnezeu.

32. Că a venit la voi Ioan, în calea dreptății, și n'ați cre-

16: Ps. 8, 3

23—27: Marcu 11, 27—33, Luca 20, 1—8; Ioan 2, 18.

zut întrânsul; ci vameșii și curvele au crezut, iar voi vă zând (aceasta) nu v'ați călț nci după aceea, ca să credeți întrânsul.

33. Ascultați altă pildă. A fost (odată) **un gospodar care a sădit vie**, a îngrădit-o cu gard, a săpat întrânsa teasc, a zidit turn și a dat-o lucrătorilor, iar el s'a dus departe.

34. Când s'a apropiat vremea roadelor, a trimis pe slugile sale la lucrători, ca să ia roadele ei.

35. Dar lucrătorii prinzând pe slugile lui, pe una au bătut-o, pe alta au omorât-o iar pe alta au ucis-o cu pietre.

36. Și iarăși a trimis alte slugi, mai multe decât cele dintâi și le-a făcut și acelora așijderea.

37. Iar mai pe urmă a trimis la ei pe fiul său, zicând: Se vor rușina de fiul meu.

38. Ci lucrătorii văzând pe fiul, și-au zis: Acesta e moștenitorul, veniți să-l omorim pe el și să stăpânim moștenirea lui!

39. Și prinzându-l pe el, l-au scos afară din vie și l-au omorât.

40. Deci, când va veni domnul viei, ce va face lucrătorilor acelora?

41. Zis-au lui: Pe cei răi cu rău îl va pierde și via o va da altor lucrători, cari îi vor da lui roadele la vreme.

33—46: Marcu 12, 1—12; Luca 20, 9—19; Is. 5, 1—2.

42. Zis-au lor Iisus: Au nci odată n'ați cetit în scripturi: Piatra pe care n'au băgat-o în seamă ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului; dela Domnul s'a făcut aceasta, și este (lucru) minunat în ochii noștri!

43. De aceea vă spun vouă, că se va lua dela voi împărăția lui Dumnezeu și se va da neamului care va aduce roadele ei.

44. Și cel ce va cădea peste piatra aceasta, se va sfărâma; iar peste care va cădea ea, îl va zdrobi.

45. Iar arhierii și fariseii auzind pildele lui, au priceput că despre dânșii grăiește.

46. Și căutând să-l prinză pe el, s'au temut de popor, de vreme ce ca pe un proroc îl avea pe dânșul.

22.

Și iarăși le-a grăit lor în pilde, zicând:

2. Asemănatu-s'a împărăția cerului unui **împărat care a făcut nuntă** fiului său.

3. Și a trimis pe slugile sale să poștească pe cei chemați la nuntă, dar aceștia nu voiau să vie.

4. Și a trimis iarăși alte slugi zicând: Spuneți celor chemați: Iată am gătit prânzul meu; juncii mei și cele hrănite ale mele s'au

42: Ps. 118, 22—23.

22. 2—10: Luca 14, 16—24; Ioan 3, 29.

junghiat și toate sunt gata. Veniți la nuntă.

5. Dar ei nebăgând în seamă (poftirea), s'au dus, unul la holda sa, altul la neguțătoria sa.

6. Iar ceilalți prinzând pe slugile lui, le-au pedepsit și le-au omorât pe ele.

7. Și auzind împăratul, s'a mâniat și trimițând oștile sale, a pierdut pe ucigașii aceia și cetatea lor a ars-o.

8. Atunci a zis slugilor sale: Iată nunta este gata, dar cei chemați n'au fost vrednici de ea.

9. Mergeți deci la răspântiile drumurilor, și pe câți îi veți afla, chemați-i la nuntă!

10. Și ieșind slugile acelea la răspântii, i-au adunat pe toți câți i-au aflat — și buni și răi; și s'a umplut casa nunții de oaspeți.

11. Și intrând împăratul să vadă pe cei ce ședeau la masă, a văzut acolo un om care nu era îmbrăcat în haină de nuntă.

12. Și i-a zis lui: Prietene, cum ai intrat aici neavând haină de nuntă? Iar el tăcea.

13. Atunci împăratul a zis slugilor: Legându-i mâinile și picioarele, luați-l pe dânsul și-l aruncați în întunerecul cel mai dinafară; acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților;

14. Că mulți sunt chemați, dar puțini aleși.

15. Atunci mergând fariseii,

s'au făcut, ca să-l prinză pe el în cuvânt.

16. Și au trimis la el pe ucenicii lor împreună cu Irodianii, zicând: Invățătorule, știm că ești drept și înveți cu adevărat calea lui Dumnezeu, și nu-ți pasă de nimeni, că nu cauți la fața oamenilor.

17. Deci, spune-ne nouă: Ce ți se pare ție? **Se cade a plăti dajdie Chesarului, sau nu?**

18. Iar Iisus cunoscând viclesugul lor, a zis: Ce mă ispitii, fățarnicilor? Arătați-mi mie banul dajdiei.

19. Și el i-au adus un dinar.

20. Iară el a zis lor: Al cui este chipul acesta și scriptura cea de pe el?

21. Zis-au lui: Ale Chesarului. Atunci a zis lor: Dați, dar, înapoi cele ce sunt ale Chesarului Chesarului, și cele ce sunt ale lui Dumnezeu lui Dumnezeu.

22. Și auzind s'au mirat, și lăsându-l pe el s'au dus.

23. În aceeași zi au venit la dânsul saducherii cari spun că nu este înviere, și l-au întrebat pe el, zicând:

24. Invățătorule, Moise a zis: De va muri cineva neavând copii, fratele lui să ia pe femeia lui și să ridice urmași fratelui său.

25. Deci, erau la noi **șapte frați**, și cel dintâi însurându-se

15—22: Marcu 12, 13—17; Luca 20, 20—26; Ioan 8, 6.

23—33: Marcu 12, 18—27; Luca 20, 27—40; A doua Lege 25, 5—6.

a murit, și neavând urmași, a lăsat pe femeia sa fratelui său.

26. Așisderea (s'a întâmplat cu) al doilea și cu al treilea, până la al șaptelea.

27. Iar mai pe urmă de toți a murit și femeia.

28. Deci, la înviere a căruia din cei șapte va fi femeia? Că toți au avut-o pe ea.

29. Iar Iisus răspunzând, a zis lor: Rătăciți, neștiind scripturile, nici puterea lui Dumnezeu;

30. Că la înviere nici nu se însoară nici nu se mărită nimeni, ci vor fi (toți) ca îngerii lui Dumnezeu din cer.

31. Iar despre învierea morților n'ați cettit oare ceeace s'a spus vouă de Dumnezeu care zice:

32. Eu sunt Dumnezeuul lui Avraam și Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacov; Dumnezeu nu este al morților, ci al viilor.

33. Și auzind noroadele, se mirau de învățatura lui.

34. Iar fariseii auzind că a astupat gurile saducheiilor, s'au adunat împreună.

35. Și unul din ei, învățător de lege fiind, l'a întrebat ispitindu-l pe el și zicând:

36. **Învățătorule, care este cea mai mare poruncă din lege?**

37. Iar Iisus a răspuns: Să

32: Ieș. 3, 6.

34—40: Marcu 12, 28—31; Luca 10, 25—28.

lubești pe Domnul Dumnezeul tău cu toată inima ta și cu tot sufletul tău și cu tot cugetul tău. Aceasta este marea și cea dintâi poruncă.

38. Iar a doua, asemenea acestela: Să lubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.

39. În aceste două porunci atârnă toată legea și prorocii.

40. Și fiind adunați fariseii, l'a întrebat pe el Iisus, zicând:

41. **Ce vi se pare vouă de Hristos? Al cui fiu este?** Zis-au lui: Al lui David.

42. Zis-a lor: Cum, dară, David, cu duhul îl numește pe el Domn, zicând:

43. Zis-a Domnul Domnului meu: **șezi de-a dreapta mea, până ce voi pune pe vrășmași tăi așternut picioarelor tale.**

44. Deci, dacă David îl numește pe el Domn, cum este fiu al lui?

45. Și nimeni nu putea să-l răspundă lui un cuvânt, nici a mai îndrăznit cineva, din ziua aceea, să-l mai întrebe pe el.

23.

Atunci Iisus a grăit noroadelor și ucenicilor săi, zicând:

40: Lev. 19, 18.

41—46: Marcu 12, 35—37; Luca 20, 41—44.

44: Ps. 110, 1.

23. 1: Marcu 12, 38—40; Luca 20, 45—47; 11, 39—52.

2. Pe scaunul lui Moise au șezut **cărturarii și fariseii**;

3. Deci toate câte vă vor zice vouă, să le păziți și faceți, dar după faptele lor să nu vă luați; că ei zic și nu fac.

4. Că leagă sarcini grele și cu anevoie de purtat, și le pun pe umerii oamenilor, iar ei nici cu degetul lor nu vor să le miște pe ele.

5. Și toate faptele lor le fac ca să fie văzute de oameni; că și fac filacterii late și pun ceapraze lungi la hațele lor.

6. Iubesc locurile cele dințai la ospete și scaunele cele mai de sus în sinagoge,

7. Și închinăciunile (oamenilor) de prin târguri, și să li se spună de oameni: ravi, ravi.

8. Iar voi să nu vă numiți: ravi, căci unul este învățătorul vostru, Hristos, iar voi toți sunteți frați.

9. Și tată al vostru să nu numiți pe nime pe pământ, căci unul este tatăl vostru: Cel din ceruri.

10. Nici învățători să nu vă numiți, căci unul este învățătorul vostru: Hristos.

11. Iar cel ce este mai mare între voi, să vă fie vouă slugă;

12. Că cel ce se va înălța pe sine, se va smeri, iar cel ce se va smeri pe sine, se va înălța.

13. **Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici!** Că închideți împărăția cerurilor înaintea oamenilor; că voi nu

intrați și nici pe cei ce vor să între nu-l lăsați.

14. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că mâncați casele văduvelor, făcând rugăciuni lungi întru fățarle; pentru aceasta mai multă osândă veți lua.

15. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că încunju-rați marea și uscatul ca să câștigați un suflet de om, și dacă-l câștigați îl faceți pe el fiu al Gheenei, îndoit ca pe voi.

16. Vai vouă, povățuitori orbi, cari ziceți, că dacă se va jura cineva pe biserică, nimic nu este; iar de se va jura pe aurul bisericii, este vinovat.

17. Nebuni și orbi! Dar ce este mai mare: aurul, sau biserică, care sfințește aurul?

18. Și iarăși (ziceți): Dacă se va jura cineva pe altar, nimic nu este; iar de se va jura pe darul care este deasupra lui, este vinovat.

19. Nebuni și orbi! Dar ce este mai mare: darul, sau altarul care sfințește darul?

20. Deci, cel ce se jură pe altar, se jură pe el și pe toate cele ce sunt deasupra lui.

21. Și cel ce se jură pe biserică, se jură pe ea și pe cel ce locuște înrânsa.

22. Și cel ce se jură pe cer, se jură pe scaunul lui Dumnezeu și pe cel ce șade pe el.

23. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că dați ze-ciuală din izmă, din mărar și

din chimăn, și nesocotiți cele mai grele ale legii: dreptatea și mila și credința. Acestea se cădea să le faceți, și acelea să nu le lăsați.

24. Povățuitorii orbi, care strecurăți țânțarul și înghițiți cămila!

25. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că voi curățiți partea cea din afară a paharului și a blidului, iar pe dinlăuntru sunt pline de răpire și de nedreptate!

26. Fariseule oarbe, curățește întâi partea cea dinlăuntru a paharului și a blidului, ca să fie curată și cea dinafară!

27. Vai vouă, cărturarilor și feriselor fățarnici! Că vă asemenați mormintelor celor vărute, care pe dinafară se arată frumoase, iar înlăuntru sunt pline de oasele morților și de toată necurăția.

28. Așa și voi, dinafară vă arătați drepti oamenilor, iar înlăuntru sunteți plini de fățarnie și de fărădelege.

29. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că zidiți mormintele prorocilor și împodobiti gropile dreptilor,

30. Și ziceți: De-am fi trăit noi în zilele părinților noștri, n'am fi fost părtași lor întru (vărsarea) sângelui prorocilor.

31. Drept aceea, înșivă mărturisii de voi, că sunteți filii ai celor ce au ucis pe proroci.

32. Ci voi umpleți măsura părinților voștri.

33. Șerpi, pui de năpârce, cum veți scăpa de osânda Gheenel?

34. Pentru aceasta, iată eu trimit la voi proroci și înțelepți și cărturari și dintre dânșii veți ucide și veți răstigni, și dintre dânșii veți bate în soboarele voastre și-i veți gonii din cetate 'n cetate,

35. Ca să vină asupra voastră tot sângele drept care s'a vărsat pe pământ, dela sângele lui Avel cel drept până la sângele lui Zaharia, fiul lui Varahia, pe care l-ați ucis între biserică și altar.

36. Adevăr grăiesc vouă: Acestea toate vor veni peste neamul acesta.

37. Ierusalime, Ierusalime, cel ce ai omorât pe proroci și ai ucis cu pietre pe cei trimiși la tine, de câte ori am vrut să adun pe fiii tăi, cum își adună găina pușii sub aripă, și tu n'ai vrut!

38. Iată, vi se lasă casa voastră pustie;

39. Că zic vouă: De acum nu mă veți mai vedea, până când nu veți zice: Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului!

24.

Și ieșind Iisus din biserică, s'a dus. Și s'au apropiat de dânșii ucenicii lui, ca să-i averteze rete lui zidurile bisericii.

39: Ps. 118, 26.

2. Iar Iisus le-a zis lor: **Ve-**deți toate acestea? **Adevăr** grălesc vouă, **nu va rămânea aici piatră pe piatră**, care să nu se risipească.

3. Iar după ce a șezut el pe Muntele Maslinilor, s'au apropiat de dânsul ucenicii lui, deosebi, zicând: Spune-ne nouă, când vor fi acestea, și care este semnul venirii tale și al sfârșitului veacului?

4. Și răspunzând Iisus a zis lor: Căutați să nu vă amăgească pe voi cineva.

5. Că mulți vor veni întru numele meu, zicând: Eu sunt Hristosul, și pe mulți vor înșela.

6. Și veți auzi de războaie. Căutați să nu vă spălmântați. Că trebuie să fie toate acestea; dar încă nu va fi sfârșitul.

7. Că se va scula neam peste neam și împărățiile peste împărății, și vor fi: foamete și ciumă și cutremure pe alocurea.

8. Ci acestea toate vor fi (numai) începătura durerilor.

9. Atunci vă vor da pe voi la muncă și vă vor ucide, și veți fi urțiți de toate neamurile, pentru numele meu.

10. Și mulți se vor sminti atunci și se vor vinde unii pe alții și se vor uri unii pe alții.

11. Și mulți **proroci mincinoși** se vor scula și vor înșela pe mulți.

12. Și pentru înmulțirea fărădelegii, dragostea multora se va răci.

13. Dar cel ce va răbda până la sfârșit, acela se va mântui.

14. Și se va propovedui această Evangheliă a împărăției în toată lumea, spre mărturie la toate neamurile, și atunci va veni sfârșitul.

15. Deci când veți vedea urâciunea pustirii, care s'a zis prin Daniil prorocul, stând în locul cel sfânt (cel ce citește să înțeleagă),

16. Atunci cel din Iudeea să fugă la munți,

17. Și cel ce va fi pe (acoperișul) casei, să nu se pogoare să ia ceva din casa sa;

18. Și cel ce va fi la câmp, să nu se întoarcă înapoi să ia haina sa.

19. Ci vai de cele ce vor avea în pânțele și de cele ce vor alăpta în zilele acelea!

20. Rugați-vă, dar, ca fuga voastră să nu fie iarna, nici Sâmbăta.

21. Căci atunci va fi necaz mare, cum n'a mai fost dela începutul lumii până acum, nici nu va mai fi.

22. Și de nu s'ar fi scurtat zilele acelea, nu s'ar mai mântui nici un om; dar pentru cei aleși se vor scurta zilele acelea.

23. Atunci de va zice vouă cineva: Iată aici este Hristos, sau (iată!) acolo, să nu credeți.

24. Că se vor scula Hristoși mincinoși și proroci mincinoși, și vor da semne mari și (vor

24. 7: Is. 19, 2; 2 Cron. 15, 6.

15: Dan. 9, 27; 12, 11.

21: Dan. 12, 1.

face) minuni, ca să amăgească, de va fi cu putință, și pe cei aleși.

25. Iată v'am spus vouă de mai înainte.

26. Deci de vor zice vouă: Iată în pustie este (Hristosul), să nu ieșiți; (sau) Iată în cămări, să nu credeți.

27. Că precum fulgerul iese dela Răsărit și arată până la Apus, așa va fi venirea Fiului Omului;

28. Căci unde va fi stârvul, acolo se vor aduna vulturii.

29. Iar îndată după necazul acelor zile, soarele se va întuneca și luna nu-și va mai da lumina sa, și stelele vor cădea din cer, și puterile cerurilor se vor clăti.

30. Atunci se va arăta pe cer semnul Fiului Omului, și atunci vor plânge toate semintele pământului, și vor vedea pe Fiul Omului venind pe norii cerului, cu putere și cu slavă multă.

31. Și va trimite pe îngerii săi cu glas de trâmbiță răsunătoare, și vor aduna pe cei aleși ai lui din cele patru vânturi, dela o margine a cerurilor până la (cealaltă) margine a lor.

32. Iar **dela smochin învățați** pilda aceasta: Când mlaștiga lui se face moale și înfrunzește, știți că vara este aproape.

33. Așa și voi, când veți vedea toate acestea, să știți că (Fiul Omului) este aproape, lângă ușă.

34. Adevăr grăiesc vouă, nu va trece neamul acesta, până când toate acestea nu se vor întâmpla.

35. Cerul și pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.

36. Iar de ziua și de ceasul acela nimeni nu știe, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, fără numai Tatăl meu singur.

37. Că precum a fost în zilele lui Noe, așa va fi și venirea Fiului Omului.

38. Și precum în zilele cele mai înainte de potop (oamenii) mâncau și beau, se însurau și se măritau, până în ziua întru care a intrat Noe în corabie,

39. Și n'au știut până când a venit potopul și i-a luat pe toți, așa va fi și cu venirea Fiului Omului.

40. Atunci, din doi cari vor fi în câmp, unul se va lua și unul se va lăsa;

41. Din două cari vor măcina la moară, una se va lua și alta se va lăsa.

42. Priveghiați deci, că nu știți ziua în care va veni Domnul vostru.

43. Aceasta încă s'o știți, că de ar cunoaște stăpânul casei ceasul în care vine furul, ar priveghia și n'ar lăsa să i se spargă casa.

44. De aceea fiți gata și voi,

24: A doua Lege, 13, 2-4.

29: Is. 13, 10; 34, 4.

30: Dan. 7, 13-14.

31: Is. 27, 13.

căci în ceasul în care nu gândiți, va veni Fiul Omului.

45. Cine este oare **sluga cea credincioasă** și înțeleaptă, pe care a pus-o stăpânul său peste slugile sale, ca să le dea lor hrană la vreme?

46. Fericită este sluga aceea pe care, venind domnul său, o va afla făcând așa.

47. Adevăr grăiesc vouă, că peste toate averile sale o va pune pe dânsa.

48. Iar dacă sluga aceea rea (fiind) va zice întru inima sa: Stăpânul meu va zăbovi,

49. Și va începe a bate pe tovarășii săi, a mânca și a bea cu bețivii,

50. Veni-va stăpânul slugii aceleia în ziua întru care nu-l așteaptă, și în ceasul întru care nu știe.

51. Și-l va tăia pe el în două, și partea lui cu fățarnicii o va pune. Acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților.

25.

Atunci împărăția cerurilor se va asemăna cu **zece fecioare**, care luându-și candelile lor, au ieșit întru întâmpinarea mirelui.

2. Și cinci dintre ele erau înțelepte, iar cinci nebune.

3. Cele nebune luându-și candelile lor, n'au luat cu sine untdelemn;

4. Iar cele înțelepte au luat

odată cu candelile lor și untdelemn în vasele lor.

5. Și zăbovind mirele, au dormitat toate și au adormit.

6. Iar la miezul nopții s'a făcut strigare: Iată mirele vine! Ieșiți întru întâmpinarea lui!

7. Atunci s'au sculat toate fecioarele acelea și și-au îmbobit candelile lor.

8. Iar cele nebune au zis către cele înțelepte: Dați-ne și nouă din untdelemnul vostru, că se sting candelile noastre.

9. Răspuns-au cele înțelepte, zicând: Nu, ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă nici vouă. Mai bine mergeți la cei ce vând și vă cumpărați vouă.

10. Deci, mergând ele să cumpere, a venit mirele, și cele ce erau gata au intrat cu el la nuntă, și s'a închis ușa.

11. Iar mai pe urmă au venit și celelalte fecioare, zicând: Doamne, Doamne, deschide-ne nouă.

12. Iar el răspunzând, a zis: Adevăr grăiesc vouă, nu vă cunosc pe voi.

13. Drept aceea, grăveghiați, că nu știți ziua nici ceasul întru care Fiul Omului va veni.

14. Că (el este) ca omul care, ducându-se departe, și-a chemat slugile sale și le-a dat lor avuția sa;

15. Și uneia i-a dat cinci **talani**, iar alteia doi, iar alteia unul, fiecareia după puterea ei, și-apoi a plecat.

25, 14—30: Luca 18, 12—27.

16. Și plecând sluga care luase cinci talanți, a neguțătorit cu dânșii și a făcut alți cinci talanți.

17. Așijderea și cea cu doi, a dobândii și ea alți doi.

18. Iar (sluga) care luase unul, ducându-se, a săpat în pământ și a ascuns argintul stăpânului său.

19. Iar după multă vreme a venit stăpânul slugilor acelora și a făcut socoteală cu ele.

20. Și venind cea care luase cinci talanți, a adus alți cinci talanți, zicând: Doamne, cinci talanți mi-ai dat mie, iată, alți cinci talanți am dobândit cu ei.

21. Zis-a stăpânul ei: Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincioasă peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

22. Și venind și cea care luase doi talanți a zis: Doamne, doi talanți mi-ai dat mie, iată, alți doi talanți am dobândit cu ei.

25. Zis-a stăpânul ei: Bine, slugă bună și credincioasă, peste puține ai fost credincioasă peste multe te voi pune; intră întru bucuria domnului tău.

24. A venit apoi și cea care luase un talant și a zis: Doamne, te-am știut că ești om aspru, care seceri unde n'ai sămănat și aduni de unde n'ai risipit,

25. Și temându-mă, m'am dus de am ascuns talantul tău

în pământ; iată, ai ce este al tău.

26. Și răspunzând stăpânul i-a zis: Slugă vicleană și leneșă, ai știut că secer unde n'am sămănat și adun de unde n'am risipit?

27. Tocmai de aceea se cuvenea să fi dat argintul meu schimbătorilor, și viind eu așa fi luat ce-i al meu cu dobândă.

28. Luați, dar, dela el talantul, și-l dați celui ce are zece talanți!

29. Că tot celui ce are 1 se va da și-i va prisosi, iar dela cel ce nu are și ceeace i se pare că are se va lua dela dânsul.

30. Și sluga cea netrebnică, aruncați-o întru întunerecul cel mai dinafară. Acolo va fi plângerea și scrâșnirea dinților.

31. Iar când va veni **Fiul Omului întru slava sa**, și toți sfinții îngeri cu dânsul, atunci va șede pe scaunul slavei sale.

32. Și se vor aduna înaintea lui toate limbile, și va despărți (pe oameni) unul de altul, precum desparte păstorul oile de iezi.

33. Și va pune oile de-a dreapta, iar ieziți de-a stânga sa.

34. Atunci va zice împăratul celor de-a dreapta lui: Veniți, binecuvântații Părintelui meu, și moșteniți împărăția care este gătită vouă dela întemeierea lumii!

35. Căci am flămânzit și mi-ați dat de am mâncat, am

însetat și mi-ați dat de am băut, străin fost și m'ați primit;

36. Gol am fost și m'ați îmbrăcat, bolnav am fost și m'ați cercetat, în temniță am fost și ați venit la mine.

37. Atunci vor răspunde lui dreptii, zicând: Doamne, când te-am văzut flămând și te-am hrănit, sau însetat și ți-am dat de ai băut?

38. Sau când te-am văzut strein și te-am primit, sau gol și te-am îmbrăcat?

39. Sau când te-am văzut bolnav, sau în temniță și am venit la tine?

40. Și răspunzând împăratul, va zice lor: Adevăr zic vouă, întru cât ați făcut unuia din acești frați ai mei prea mici, mie mi-ați făcut.

41. Atunci va zice și celor de-a-stânga lui: Duceți-vă dela mine, blestemaților, în focul cel veșnic, care este gătit diavolului și ingerilor lui!

42. Căci am flămânzit și nu mi-ați dat să mănânc, am însetat și nu mi-ați dat să beau;

43. Străin am fost și nu m'ați primit, gol și nu m'ați îmbrăcat, bolnav și în temniță și nu m'ați cercetat pe mine.

44. Atunci vor răspunde și ei zicând: Doamne, când te-am văzut flămând, sau însetat, sau străin, sau gol, sau bolnav, sau în temniță și nu ți-am slujit ție?

45. Ci (Împăratul), le va răspunde lor, zicând: Adevăr grăiesc vouă, întru cât n'ați făcut

unuia din acești prea mici, nici mie nu mi-ați făcut.

46. Și vor merge aceștia în muncă veșnică, iar dreptii în viața veșnică.

26.

Iar dacă a sfârșit Iisus toate cuvintele acestea, a zis ucenicilor săi:

2. Știți că peste două zile vor fi Paștile și Fiul Omului se va da să se răstignească.

3. Atunci s'au adunat arhierii și cărturarii și bătrânii poporului în curtea arhierelui, ce se numea Caiafa,

4. Și au făcut sfat să prinză pe Iisus cu vicleșug și să-l omoare.

5. Dar ziceau: Nu în ziua praznicului, ca să nu se facă tulburare în popor.

6. Fiind Iisus în Vitania, în casa lui Simon leprosul,

7. A venit la dânsul o femeie având un alavastru cu mir de mare preț, și l-a turnat pe capul lui, pe când ședea el la masă.

8. Iar ucenicii lui văzând, le-a părut rău, zicând: Pentru ce (s'a făcut) această pagubă?

9. Că mirul acesta se putea vinde scump, iar banii (se puteau da) săracilor.

10. Iar Iisus știind, a zis lor:

26. 2—5: Marcu 14, 1—2; Luca 22, 1—2.

6—13: Marcu 14, 3—9; Luca 7, 36—50; Ioan 12—, 1—8.

Pentru ce faceți supărare femeii? Că bun lucru a făcut cu mine.

11. Că pe săraci îi aveți cu voi pururea, dar pe mine nu mă aveți pururea;

12. Că vărsând aceasta mîrul acesta pe trupul meu, spre îngroparea mea a făcut-o.

13. Adevăr grălesc vouă: Ori unde se va propovedi Evanghelia aceasta, în toată lumea, se va spune și ce a făcut ea, întru pomenirea ei.

14. Atunci unul din cei doisprezece, care se numea **Iuda Iscarioteanul**, mergând la arhierul, a zis lor: Ce-mi veți da mie, și eu îl voi da pe el vouă?

15. Iar el i-au dat lui trezeci de arginți.

16. Și de atunci (Iuda) căuta vreme cu prilej ca să-l dea pe el.

17. Iar în ziua cea dintâi a Azimelor au venit ucenicii la Iisus, întrebându-l: Unde vorești să gătim țele să mănânci Paștile?

18. Iar el a zis lor: Mergeți în cetate la oarecine, și-i spuneți lui: Învățătorul zice: vremea mea s'a apropiat; la tine voi face **Paștile** cu ucenicii mei.

19. Și au făcut ucenicii precum le-a poruncit lor Iisus, și au gătit Paștile.

14—16: Marcu 14, 10—11; Luca 22, 3—6.

15: Zah. 11, 12.

17—19: Marcu 14, 12—16; Luca 22, 7—13.

20. Iar făcându-se seară, s'a așezat la masă cu cei doisprezece ucenici ai săi.

21. Și pe când mâncau ei, a zis (Iisus): Adevăr grălesc vouă, că unul din voi să mă vînză.

22. Iar ei întristându-se foarte, au început a-l întreba fiecare: Nu cumva eu sunt, Doamne?

23. Iar el răspunzând, a zis: Cel ce a întîns cu mine mîna în bîld, acela va să mă vînză.

24. Că Fiul Omului va merge, precum este scris pentru el, dar vai omului aceluia prin care Fiul Omului se vînde? Mai bine ar fi fost omului aceluia de nu s'ar fi născut.

25. Atunci Iuda, cel ce l-a vîndut pe el, a întrebat: Nu cumva sunt eu, Învățătorule? Răspuns-a lui (Iisus): Tu ai zis.

26. Deci, pe când mâncau ei, luând Iisus pâinea și binecuvîntînd, a frînt și a dat ucenicilor zicînd: **Luați mîncăți**, acesta este trupul meu.

27. Și luând paharul și mulțumînd, a dat lor, zicînd:

28. **Beți dintru acesta toți**, acesta este sîngele meu al legii celei nouă, care pentru mulți se varsă spre iertarea păcatelor.

29. Dar vă spun vouă, că nu voi mai bea acum din acest rod al viei, până în ziua când îl voi bea cu voi nou, întru împărăția Tatălui meu.

30. Apoi, cîntînd cîntări de

20—30: Marcu 14, 17—26; Luca 22, 14—23; Ioan 13, 21—26.

laudă, au ieșit în Muntele Maslinilor.

31. Atunci a zis lor Iisus: Voi toți vă veți sminti întru mine în noaptea aceasta, că scris este: Bate voi păstorul și se vor risipi oile turmei.

32. Dar după ce voi învia, voi merge mai înainte de voi în Galileea.

33. Iar Petru răspunzând, a zis lui: Chiar dacă toți se vor sminti întru tine, eu niciodată nu mă voi sminti.

34. Zis-a lui Iisus: Adevăr grăesc ție, că în această noapte, mai înainte de a cânta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine.

35. Zis-a Petru lui: De-ar trebui să și mor împreună cu tine și tot nu mă voi lepăda de tine. Asemenea au grăit și toți ceilalți ucenici.

36. Atunci a venit Iisus împreună cu ei în satul ce se numește **Ghetsimani**, și a zis ucenicilor: Ședeți aici până voi merge să mă rog acolo.

37. Și luând pe Petru și pe cei doi fii ai lui Zevedei, a început a se întrista și a se mâhni.

38. Atunci a zis lor Iisus: Întristat este sufletul meu până la moarte; rămâneți aici și priveghiați împreună cu mine.

31—35: Marcu 14, 27—31; Luca 22, 31—34.

31: Zah. 13, 7.

36—46: Marcu 14, 32—42; Luca 22, 40—46.

38: Ps. 43, 5.

39. Și depărtându-se puțin, a căzut cu fața la pământ și rugându-se a zis: Părintele meu, de este cu putință, treacă de la mine paharul acesta, dar nu precum voiesc eu, ci precum tu (vofești).

40. Și venind la ucenicii săi i-a aflat pe dânsii dormind; și a zis lui Petru: Așa, n'ați putut priveghea un singur ceas împreună cu mine!

41. Priveghiați și vă rugați ca să nu intrați în ispită; că duhul este osârduitor, iar trupul neputincios.

42. Iarăși mergând a doua oară s'a rugat, zicând: Părintele meu, de nu este cu putință să treacă de la mine acest pahar, ca să nu-l beau, fie voia ta.

43. Și venind i-a aflat pe dânsii iarăși dormind, căci ochii lor erau îngreuați.

44. Și lăsându-l pe ei, a mers iarăși și s'a rugat a treia oară, acelaș cuvânt zicând.

45. Atunci a venit la ucenicii săi și le-a zis lor: Dormiți de acum și vă odihniți! Iată s'a apropiat ceasul și Fiul Omului se va da în mâinile păcătoșilor.

46. Sculați-vă să mergem; iată s'a apropiat cel ce m'a vândut.

47. Și încă pe când vorbea, iată **Iuda**, unul din cei doisprezece, a venit și împreună

47—56: Marcu 14, 43—50; Luca 22, 47—53; Ioan 18, 3—12.

cu el norod mult, cu săbii și cu fuști, trimiși de arhierii și de bătrânii poporului.

48. Iar cel ce-l vânduse pe el le-a dat lor semn, zicând: Pe care-l voi săruta, acela este, prindeți-l pe el.

49. Și îndată apropiindu-se de Iisus, a zis: Bucură-te, Învățătorule! Și l-a sărutat pe el.

50. Iar Iisus a zis lui: Prietene, pentru ce ai venit? Atunci apropiindu-se el, au pus mâinile pe Iisus și l-au prins pe el.

51. Și iată unul din cei ce erau cu Iisus, întinzându-și mâna și-a scos sabia, și lovind pe sluga arhierelui, l-a tăiat urechea lui.

52. Atunci a zis Iisus lui: Întoarce sabia la locul ei, că toți cei ce scot sabia de sable vor pieri.

53. Au și se pare că nu pot ruga pe tatăl meu, și să-mi pue mie acum mai mult decât douăsprezece legiuni de ingeri?

54. Dar cum se vor plini scripturile care spun că așa se cade să fie?

55. În ceasul acela zise Iisus noroadelor: Ca la un tâlhar ați ieșit cu săbii și cu fuști să mă prindeți pe mine? În fiecare zi ședeam la voi, învățând în biserică, și nu m'ați prins.

56. Dar toate acestea s'au făcut, ca să plinească scripturile prorocilor. Atunci lăsându-l pe el, toți ucenicii au fugit.

57. Iar ei **prinzând pe Iisus**

57—75: Marcu 14, 53—72; Luca 22, 54—71; Ioan 18, 12—27.

l-au dus la urhierul **Caiafa**, unde erau adunați cărturarii și bătrânii.

58. Iar Petru a mers după el de departe, până la curtea arhierelui; și intrând înăuntru, a șezut cu slugile, ca să vadă sfârșitul.

59. Ci arhierii și bătrânii și tot sfatul căutau mărturie mincinoasă împotriva lui Iisus, ca să-l omoare pe el.

60. Dar n'au aflat, de și veniseră multe mărturii mincinoase. Mai pe urmă însă au venit două,

61. Și au zis: Acesta a spus: Pot să stric biserica lui Dumnezeu și în trei zile să o zidesc.

62. Și sculându-se arhierul, a zis lui: Nimic nu răspunzi? N'auzi ce mărturisesc aceștia împotriva ta?

63. Dar Iisus tăcea. Și grăind arhierul, a zis lui: Juru-te pe Dumnezeul cel viu, spune nouă de ești tu Hristosul, Fiul lui Dumnezeu.

64. Zis-a Iisus lui: Tu ai zis. Ci vă spun vouă, că de acum veți vedea pe Fiul Omului șezând de-a dreapta puterii și viind pe norii cerului.

65. Atunci arhierul și-a rupt hainele sale, zicând: Hulește! Ce mărturii ne mai trebuie? Iată, acum ați auzit hula lui;

66. Ce vi se pare vouă? Iar ei răspunzând au zis: Vinovat este morții.

64: Ps. 110, 1; Dan. 7, 13.

67. Atunci au sculpat în obrazul lui și cu pumnii l-au bătut, iar alții îi dădeau palme, zicând:

68. Prorocește-ne, Hristoase, cine este cel ce te-a lovit?

69. Iar Petru ședea afară în curte. Și apropiindu-se de el o slujnică, a zis către dânsul: Și tu erai cu Iisus Galileanul.;

70. Dar el s'a lepădat înaintea tuturor, zicând: Nu știu ce spui.

71. Și ieșind la poartă l-a văzut pe el alta, și a zis celor de acolo: Și acesta era cu Iisus Nazarineanul.

72. Iar el iarăși s'a lepădat cu jurământ, că nu cunoaște pe omul acesta.

73. Peste puțin însă apropiindu-se cei ce stăteau acolo, au zis lui Petru: Adevărat, și tu ești dintre ei, căci și graiul tău te vădește pe tine.

74. Atunci el a început a se blestema și a se jura, că nu cunoaște pe omul acesta. Și îndată a cântat cocoșul.

75. Și Petru își aduse aminte de cuvântul lui Iisus, care-i spusese lui, că: mai înainte de a cânta cocoșul, de trei ori te vei lepăda de mine. Și ieșind afară, a plâns cu amar.

27.

Iară dacă s'a făcut ziuă, sfat au făcut toți arhierii și bătrânii poporului asupra lui Iisus, ca să-l omoare pe el.

2. Și legându-l pe dânsul,

l-au dus și l-au dat lui Pilat din Pont, procuratorul.

3. Atunci Iuda vânzătorul văzând că Iisus s'a judecat spre moarte, căindu-se, a întors cei trezeci de arginți arhierilor și bătrânilor, zicând:

4. Greșit-am de am vândut sânge nevinovat! Iar ei au zis: Ce ne pasă nouă? Tu vei vedea.

5. Atunci (Iuda) aruncând arginții în biserică, s'a dus de acolo. Și mergând, s'a spânzurat.

6. Iar arhierii luând arginții, au zis: Nu se cuvine a-l pune pe aceștia în visteria bisericii, de vreme ce sunt preț de sânge.

7. Și sfătuindu-se, au cumpărat cu ei țarina olarului, pentru îngroparea străinilor.

8. De aceea s'a și numit țarina aceea, Țarina Sângelui, până în ziua de azi.

9. Atunci s'a împlinit ceea ce s'a spus prin prorocul Ieremia ce zice: Și au luat trezeci de arginți, prețul celui prețuit, care s'a prețuit de fiii lui Israel;

10. Și i-au dat pe ei pe țarina olarului, precum mi-a spus mie Domnul.

11. Iar Iisus sta înaintea procuratorului. Și l-a întrebat pe el procuratorul, zicând: Tu ești împăratul Iudeilor? Iar Iisus a zis lui: Tu zici.

12. Dar la cele ce grăiau

27. 9: Ier. 32, 6-9; Zah. 11, 12-13.

11-14: Marcu 15, 2-5; Luca 23, 2-3; Ioan 18, 29-38.

asupra lui arhierii și bătrânii, nimic nu răspundea.

13. Atunci a zis Pilat lui: Nu auzi câte mărturisesc (aceștia) împotriva ta?

14. Dar Iisus nu l-a răspuns la nici un cuvânt, încât procuratorul se mira foarte.

15. Ci la praznicul (Paștilor) procuratorul avea obiceiul să slobozească poporul un vinovat, pe care-l voia acesta.

16. Și aveau atunci un vinovat vestit, ce se numea Varava.

17. Deci, adunându-se ei, a zis lor Pilat: Pe care voți să vi-l slobozesc vouă? Pe Varava sau pe Iisus ce se zice Hristos?

18. Că știa că din pizmă îl dăduseră pe el.

19. Și șezând (Pilat) pe scaunul de judecată, femeia sa a trimis la dânsul să-i spună: Nimic să nu faci dreptului acestuia, că multe am pățimit astăzi în vis pentru dânsul.

20. Iar arhierii și bătrânii au înduplecat mulțimile ca să ceară pe Varava, iar pe Iisus să-l plarză.

21. Și grăind procuratorul l-a întrebat pe ei: Pe care din amândoi voți să vi-l slobozesc vouă? Iar ei au răspuns: Pe Varava!

22. Zis-a lor Pilat: Dar ce voi face cu Iisus, ce se zice

Hristos? Zis-au lui toți: Să se răstignească!

23. Iar procuratorul a zis iarăși: Dar ce rău a făcut? Ei însă mai vărtos strigau, zicând: Să se răstignească!

24. Deci văzând Pilat că nimic nu folosește, ci mai multă gălceavă se face, luând apă și-a spălat mâinile înaintea poporului, zicând: Nevinovat sunt de sângele dreptului acestuia, voi veți vedea.

25. Și răspunzând tot poporul, a zis: Sângele lui asupra noastră și asupra copiilor noștri!

26. Atunci l-a slobozit lor pe Varava, iar pe Iisus bătându-l, l-a dat să se răstignească.

27. Atunci ostașii procuratorului ducând pe **Iisus în divan**, au adunat la dânsul toată ceata ostașilor;

28. Și desbrăcându-l pe el (de hațele lui), l-au îmbrăcat cu hlamidă roșie.

29. Și impletind cunună de spini, l-au pus-o în cap, iar în mâna lui cea dreaptă trestie; apoi ingenunchind înaintea lui, își băteau joc de el, zicând: Bucură-te împăratul Iudeilor!

30. Și scuipând asupra lui, luau trestia și-l băteau peste cap.

31. Și dacă l-au batjocorit, au desbrăcat de pe el hațele

27—30: Marcu 15, 16—19; Ioan 19, 2—3.

31—56: Marcu 15, 20—41; Luca 23, 26, 33—49; Ioan 19, 16—30.

15—26: Marcu 15, 6—15; Luca 23, 13—25; Ioan 18, 39—19, 1.

sale, și l-au dus pe dânsul ca să-l răstignească.

32. Ieșind cu el afară, au aflat pe un om chirinean, anume Simon; pe acesta l-au silit să ducă crucea lui.

33. Și dacă au venit la locul ce se numește Golgota, adică locul căpățânii,

34. L-au dat lui să bea oțet amestecat cu fiere; dar gustând, nu voia să bea.

35. Iar după ce l-au răstignit pe el, au împărțit hainele lui aruncând sorți, ca să se plinească ceea ce s'a zis de proorocul: Împărțit-au hainele mele loruși, și pentru cămașa mea au aruncat sorți.

36. Și șezând (ostașii), îl păziau pe el acolo.

37. Iar deasupra capului lui au pus vina lui scrisă: Acesta este Iisus Impăratul Iudeilor.

38. Tot atunci au răstignit împreună cu dânsul doi tâlhari, unul de-a dreapta și altul de-a stânga.

39. Iar trecătorii îl huliau pe dânsul, și clătindu-și capetele ziceau:

40. Cel ce strici biserica și în trei zile o zidești, mântuiește-te pe tine însuși! De ești Fiul lui Dumnezeu, pogoară-te de pe cruce!

41. Așijderea și arhierii batjocoringu-l, împreună cu căr-

turarii și cu bătrânii și cu fariseii, ziceau:

42. Pe alții a mântuit, iar pe sine nu poate să se mântuiască! De este împăratul lui Israel, pogoare-se acum de pe cruce și vom crede întrânsul.

43. Nădăjdufa în Dumnezeu, izbăvească-l acum, dacă vrea? Că zicea: Fiul lui Dumnezeu sunt.

44. Așijderea și tâlharii, cei ce erau răstigniți împreună cu dânsul, îl ocărau pe el.

45. Iar dela al șaselea ceas întunerec s'a făcut peste tot pământul, până la al nouălea ceas.

46. Iar în ceasul al nouălea a strigat Iisus cu glas mare, zicând: „Eli, Eli, lama savah-tani!” Adică: Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, pentrucă m'ai lăsat!

47. Ci unii din cei ce erau acolo auzind, ziceau: Pe Ilie-l strigă acesta.

48. Și îndată alergând unul dintrășii, și luând un burete l-a umplut de oțet, și puindu-l într'o trestie l-a adăpat pe el.

49. Iar alții ziceau: Lasă să vedem, veni-va oare Ilie să-l mântuiască pe el?

50. Ci Iisus strigând iarăși cu glas mare, și-a dat duhul.

51. Și iată, catapeteasma bisericii s'a spintecat în două, de sus până jos, și pământul

34: Ps. 69, 22.

35: Ps. 22, 19.

39: Ps. 22, 8.

43: Ps. 22, 9.

46: Ps. 22, 2.

48: Ps. 69, 22.

s'a cutremurat și pietrele s'au despicat,

52. Mormintele s'au deschis și multe trupuri ale sfinților ce adormiseră s'au sculat.

53. Și ieșind din morminte, după învierea lui, au venit în sfânta cetate și s'au arătat multora.

54. Iar sutașul și cei ce împreună cu el păzeau pe Iisus, văzând cutremurul și cele ce s'au făcut, s'au înfricoșat foarte, zicând: Cu adevărat Fiul lui Dumnezeu a fost acesta!

55. Și erau acolo și multe femei, privind de departe, care merseseră după Iisus din Galileea, slujind lui.

56. Printre ele erau: Maria Magdalena și Maria muma lui Iacov și a lui Iosif și muma fiilor lui Zevedei.

57. Iar dacă s'a făcut seară, a venit un om bogat din Arimateea, cu numele Iosif, care și el fusese ucenic al lui Iisus.

58. Acesta mergând la Pilat, a cerut trupul lui Iisus. Atunci Pilat a poruncit să se dea trupul.

59. Și luând Iosif trupul, l-a înfășurat în giulgiu curat,

60. **Și l-a pus într'un mormânt** nou al său, pe care îl săpase în piatră; și prăvălind o piatră mare pe ușa mormântului, s'a dus.

61. Și erau acolo Maria Magdalena și cealaltă Marie, stând în preajma mormântului.

57—61: Marcu 15, 42—47; Luca 23, 50—55; Ioan 19, 38—42.

62. Iar a doua zi, care este după Vineri, s'au adunat arhierii și fariseii la Pilat,

63. Zicând: Doamne, adu-ne-am aminte că înșelătorul acela a zis, încă în viață fiind: După trei zile mă voi scula.

64. Poruncește deci să se păzească mormântul până a treia zi, nu cumva venind ucenicii lui noaptea să-l fure pe el și să spună poporului că s'a sculat din morți; și va fi ră-tăcirea cea de apoi mai rea decât cea dintâi.

65. Zis-a lor Pilat: Aveți strajă, mergeți de întăriți cum știți.

66. Iar ei mergând au întărit mormântul cu strajă și au pecetluit piatra.

28.

Iar Sâmbătă (noaptea) târziu, când se lumina spre ziua întâia a săptămânii, veni-a Maria Magdalena și cealaltă Marie, să vadă mormântul.

2. Și iată, s'a făcut cutremur mare; că ingerul Domnului pogorându-se din cer și venind, a prăvălit piatra și a șezut deasupra ei.

3. Infățișarea lui era ca fulgerul și îmbrăcămintea lui albă ca zăpada.

4. Și de frica lui s'au cutremurat străjerii și s'au făcut ca morți.

28. 1—10: Marcu 16, 1—10; Luca 24, 1—10; Ioan 20, 1—18.

5. Iar ingerul grăind, a zis femeilor: Nu vă temeți! Știu, că pe Iisus cel răstignit îl căutați.

6. Nu este aici, că s'a sculat, precum a zis. Veniți de vedeți locul unde a zăcut Domnul.

7. Și mergând degrab, spuneți ucenicilor lui că s'a sculat din morți; și iată, va merge mai înainte de voi în Galileea, acolo îl veți vedea pe dânsul. Iată v'am spus vouă.

8. Și plecând degrab dela mormânt, cu frică și cu bucurie mare au alergat să vestească ucenicilor lui.

9. Dar, pe când mergeau ele să vestească ucenicilor lui, iată le-a întâmpinat pe dânsule Iisus, zicând: Bucurați-vă! Iar ele apropiindu-se, au cuprins picioarele lui și s'au închinat lui.

10. Atunci a zis lor Iisus: Nu vă temeți! Mergeți și vestiți fraților mei să meargă în Galileea, și acolo mă vor vedea.

11. Iar după ce s'au dus ele, iată unii din străjeri venind în cetate au vestit arhierelor toate cele ce s'au făcut.

12. Și adunându-se împreună cu bătrânii, au făcut sfat

și au dat bani mulți ostașilor, zicând:

13. Spuneți că ucenicii lui venind noaptea l-au furat pe el, pecând dormiați voi.

14. Și de va ajunge (vestea) aceasta la procuratorul, noi îl vom potoli pe el, și pe voi fără de grijă vă vom face.

15. Iar ei luând bani au făcut cum l-au învățat; și s'a lăsat cuvântul acesta printre ludei până în ziua de azi.

16. Iar cei unsprezece ucenici au mers în Galileea, în muntele unde le-a poruncit lor Iisus.

17. Și văzându-l pe el s'au închinat lui; unii însă s'au îndoit.

18. Și apropiindu-se Iisus le-a grăit lor, zicând: Datu-mi s'a toată puterea în cer și pe pământ.

19. Drept aceea mergând învățați toate neamurile, botezându-le în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh,

20. Și învățându-le să păzească toate câte am poruncit vouă; și iată, eu cu voi sunt în toate zilele, până la sfârșitul veacului. Amin.

SFÂNTA EVANGHELIE

DELA

MARCU

1.

Inceputul Evangheliei lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu.

2. Precum este scris în profeții: Iată, eu trimit înaintea feșii tale pe îngerul meu, care va găti calea ta.

3. Glasul celui ce strigă în pustie: gătiți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.

4. Așa era Ioan, botezând în pustie și propovăduind botezul pocăinței întru iertarea păcatelor.

5. Și mergeau la dânsul (oamenii) din toată laturea Iudeei și Ierusalimului, și se botezau dela dânsul în râul Iordanului, mărturisindu-și păcatele lor.

6. Ci Ioan era îmbrăcat cu haină de păr de cămilă și avea brâu de curea împrejurul mij-

locului lui, și mânca acride și miere sălbatică.

7. Și propovăduia, zicând: Vine după mine cel mai tare decât mine, cărui nu sunt vrednic, plecându-mă, să-mi desleg cureaua încălțămintelor lui.

8. Eu v'am botezat pe voi cu apă, iar acela vă va boteza cu Duh Sfânt.

9. În zilele acelea veni-a Iisus din Nazaretul Galileei și **s'a botezat dela Ioan în Iordan.**

10. Și ieșind îndată din apă, a văzut cerurile deschise și Duhul ca un porumb pogorându-se peste dânsul.

11. Și glas din cer s'a auzit: Tu ești Fiul meu cel iubit, întru care bine am voit!

12. Și îndată l-a scos pe dânsul Duhul în pustie.

1. 2-8: Mat. 3, 1-12; Luca 3, 3-18; Ioan 1, 19-30.

3: Mal. 3, 1; Is. 40, 3.

9-11: Mat. 3, 13-17; Luca 3, 21-22; Ioan 1, 31-34.

12-13: Mat. 4, 1-11; Luca 4, 1-13.

13. Și a fost acolo în pustie patruzeci de zile, **ispitindu-se** de satana; și era cu fiarele cele sălbatice și îngerii îi slujeau lui.

14. Iar după ce a fost prins Ioan, a venit Iisus în Galileea, propovăduind Evanghelia împărăției lui Dumnezeu,

15. Și zicând: S'a plinit vremea și s'a apropiat împărăția lui Dumnezeu. **Pocățiți-vă și credeți în Evanghelia.**

16. Și trecând pe lângă marea Galileei, a văzut pe Simon și pe Andrei fratele lui, aruncându-și mrejele în mare, că erau pescari.

17. Și le-a zis lor Iisus: **Veniți după mine, și vă voi face pe voi să fiți pescari de oameni.**

18. Și îndată lăsându-și mrejele, au mers după dânsul.

19. Și mergând de acolo ceva mai departe, a văzut pe Iacov al lui Zevedei și pe Ioan fratele lui, dregându-și mrejele într'o corabie.

20. Și îndată l-a chemat pe dânsii; iar ei lăsând în corabie pe tatăl lor Zevedei, împreună cu lucrătorii, s'au dus după dânsul.

21. Și au intrat în Capernaum; și intrând îndată, Sâmbăta, în sinagogă, (a început a învăța.

22. Și se mirau toți de învățătura lui; căci îi învăța pe

14—15: Mat. 4, 12—17; Luca 4, 14—15.

16—20: Mat. 4, 18—22; Luca 5, 1—11.

21—28: Luca 4, 31—37.

ei ca cel ce are putere, iar nu cum (învățau) cărturarii.

23. Și era în sinagoga lor un **om cu duh necurat**, care striga, zicând:

24. Ce ai cu noi, Iisuse Nazarinene? **Veniți oare ca să ne pierzi pe noi? Te știm cine ești: Sfântul lui Dumnezeu!**

25. Iar Iisus l-a certat pe el, zicând: **Taci și ieși dintrânsul!**

26. Și scuturându-l pe el duhul cel necurat, și strigând cu glas mare a ieșit dintrânsul.

27. Și s'au spălmântat toți, încât se întrebau între ei, grăind: **Ce este aceasta și ce este această învățătură nouă? Căci și duhurilor celor necurate cu stăpânire le poruncește și-l ascultă pe dânsul.**

28. Și a ieșit îndată vestea lui în toată laturea Galileei.

29. Și ieșind îndată din sinagogă, a venit împreună cu Iacov și cu Ioan în casa lui Simon și a lui Andrei.

30. Iar **soacra lui Simon** zăcea aprinsă de friguri; și îndată l-au vorbit lui pentru dânsa.

31. Și venind, a apucat-o de mână și a ridicat-o pe ea, și îndată a lăsat-o pe dânsa frigurile și slujea lor.

32. Iar dacă s'a făcut seară și a apus soarele, au adus la dânsul pe toți bolnavii și îndrăciții.

33. Și toată cetatea era adunată la ușă.

29—34: Mat. 8, 14—17; Luca 4, 38—41.

34. Și a vindecat pe mulți, din cei cari pătimeau rău de multe feluri de boale, și mulți draci a izgonit; și nu a lăsat pe draci să spună că știu că el este Hristos.

35. Iar a doua zi sculându-se de cu noapte, a ieșit și s'a dus în loc pustiu, și s'a rugat acolo.

36. Și au mers după el Simon și cei ce erau împreună cu dânsul.

37. Și găsiindu-l pe el, i-au zis lui: Toți te caută.

38. Iar el a grăit lor: Să mergem în cetățile și în satele cele mai apropiate, ca să propovăduiesc și acolo, căci spre aceasta am venit.

39. Și a propovăduit în adunările lor, în toată Galileea, și pe draci i-a scos afară.

40. Atunci a venit la el un lepros, rugându-l pe el și închinându-se înaintea lui, și zicând: De vorești, poți să mă curățești pe mine.

41. Iar Iisus, făcându-l-se milă, și-a întins mâna sa și atingându-l pe el, i-a zis lui: Volesc, curățește-te.

42. Și spunând (aceasta), îndată s'a depărtat dela dânsul lepra, și s'a curățit.

43. Și răstindu-se la dânsul, numai decât i-a slobozit pe el,

44. Poruncindu-l: Vezi, ni-

mănu-i nimic să nu spui, ci mergi de te arată preotului, și du pentru cățirea ta cele ce a poruncit Moise, întru mărturie lor.

45. Iar el ieșind a început a vesti și a spune cele ce i se întâmplaseră, încât (Iisus) nu mai putea să intre pe față în cetate, ci sta afară, prin locuri pustii, și veneau la el (oamenii) de pretutindenea.

2.

După câteva zile a intrat iarăși în Capernaum, și s'a auzit că este acasă.

2. Și îndată s'au adunat mulți, încât nu mai încăpeau nici pe la ușă, și le grăia lor cuvântul (lui Dumnezeu).

3. Și au venit la el, aducând un slăbănog, purtat de patru (oamenii).

4. Și neputând ei să se apropie de el din pricina mulțimii, au descoperit casa unde era Iisus, și prin spărtură au pogorit patul în care zăcea slăbănogul.

5. Iar Iisus văzând credința lor, a zis slăbănogului: Fiule, iartă-ți-se ție păcatele tale.

6. Ci erau acolo unii din cărturari, șezând și cugetând întru inimile lor:

7. Pentruce grăiește acesta asemenea hule? Cine poate

35—39: Luca 4, 42—44.

40—45: Mat. 8, 2—4; Luca 5, 12—16.

2. 1—12: Mat. 9, 1—8; Luca 5, 17—26.

ierți păcatele, fără numai unul Dumnezeu?

8. Iar Iisus cunoscând îndată, cu duhul său, că așa cugetau acela întru sine, le-a zis lor: Ce cugetați acestea întru inimile voastre?

9. Ce este mai lesne a zice slăbănogului: Iartă-ți-se ție păcatele, sau a zice: scoală-te și-ți ia patul tău și umblă?

10. Ci ca să știți să Fiul Omului are putere pe pământ să ierte păcatele, a zis slăbănogului:

11. Ție-ți zic: Scoală-te și-ți ia patul tău și mergi la casa ta.

12. Și (slăbănogul) s'a sculat îndată și luându-și patul, a ieșit înaintea tuturor, încât toți se mirau și lăudau pe Dumnezeu zicând, că niciodată nu mai văzuseră asemenea (lucruri).

13. Și a ieșit iarăși la mare, și toată mulțimea venia la Iisus, iar el îi învăța pe dânșii.

14. Și trecând, a văzut pe Levi al lui Alfeu șezând la vamă; și i-a zis lui: Vino după mine! Iar el sculându-se, a mers după dânsul.

15. Și când a șezut la masă în casa lui (Levi), mulți vameși și păcătoși ședeau cu Iisus și cu ucenicii lui, că erau mulți și mergeau după dânsul.

16. Iar cărturarii și fariseii văzându-l pe el că mănâncă împreună cu vameșii și cu pă-

cătoșii, au zis ucenicilor lui: Cum de mănâncă și bea împreună cu păcătoșii?

17. Iar Iisus auzind, a zis lor: Nu cei sănătoși au trebuință de doftor, ci cei bolnavi; că n'am venit să chem la pocăință pe cei dreapți, ci pe cei păcătoși.

18. Ucenicii lui Ioan și ai fariseilor erau postitori; și au venit și i-au zis lui: Pentru ce ucenicii lui Ioan și ai fariseilor postesc, iar **ucenicii tăi nu postesc?**

19. Răspuns-a lor Iisus: Pot oare filii nunții să postească până când mirele este cu dânșii? Câtă vreme au pe mirele cu ei, nu pot să postească.

20. Ci vor veni zile, când se va lua dela dânșii mirele, și atunci, în acele zile vor posti.

21. Nimenia nu coase petec de pânză nouă la haină veche; iar de nu, petecul nou întinde haina veche și spărtura se face mai rea.

22. Și nimenia nu pune vin nou în burdufuri vechi; iar de nu, vinul cel nou sparge burdufurile și vinul se varsă, iar burdufurile pier; ci vinul nou se cuvine să se pufe în burdufuri nouă.

23. Și s'a întâmplat să treacă el într'o zi de Sâmbătă printre sămănături, iar mergând pe drum ucenicii lui au început a **smulge spice**.

13—17: Mat. 9, 9—13; Luca 5, 27—32.

18—22: Mat. 9, 14—17; Luca 5, 33—38.

23—28: Mat. 12, 1-8; Luca 6, 1-5.

24. Atunci fariseii au zis către el: Vezi? Pentru ce faci ei Sâmbătă ce nu se cuvine?

25. Iar el a zis lor: Oare n'ați cettit niciodată ce a făcut David, când a avut lipsă și a flămânzit el și cei ce erau cu dânsul?

26. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu, în zilele lui Aviațar Arhiereul, și pâinile puse nerli înainte, care nu se cade să le mănânce fără numai preoții, le-a mâncat, și a dat și celor ce erau împreună cu el?

27. Și le-a mai zis lor: Sâmbăta s'a făcut pentru om, iar nu omul pentru Sâmbăta.

28. Drept aceea, Fiul Omului Domn este și al Sâmbetei.

3.

Și iarăși a intrat în sinagogă. Și era acolo un om având mâna uscată.

2. Iar (unii) îl pândeau pe dânsul să vadă de-și va vindeca pe el Sâmbăta, ca să-l învinuiască.

3. (Atunci) a zis omului celui ce avea mâna uscată: Stai în mijloc!

4. Și a zis lor: Sâmbăta se cuvine oare a face bine, sau a face rău, a mântui un suflet sau a-l pierde? Iară ei tăceau.

5. Și căutând spre ei cu mâine, și măhnit fiind pentru im-

petrirea inimii lor, a zis omului: întinde-ți mâna ta. Și a întins-o, și s'a făcut mâna lui la loc, sănătoasă ca și cealaltă.

6. Și ieșind fariseii, îndată au făcut sfat cu irodianii împotriva lui, ca să-l piarză pe el.

7. Iar Iisus s'a dus cu ucenicii săi spre mare, și a mers după dânsul mulțime multă din Galileea și din Iudeea,

8. Din Ierusalim și din Iudumea, de dincolo de Iordan și din împrejurul Tirului și al Sidonului, mulțime multă, care au zînd câte făcea, venia la dânsul.

9. Și, de atâta mulțime, a spus ucenicilor săi ca să stea o corăbioară gata, aproape de el, ca să nu-l împresoare pe el;

10. Că pe mulți îi tămăduise și astfel năvăleau asupra lui, ca să se atingă de dânsul, câți aveau rane.

11. Și când îl vedeau pe el duhurile cele necurate, cădeau înaintea lui și strigau, grăind: Tu ești Fiul lui Dumnezeu!

12. Și mult le certa, ca să nu-l facă arătat pe el.

13. Apoi s'a suit în munte și a chemat la sine pe cine a vrut el și au venit la dânsul.

14. Și a rânduit pe doisprezece ca să fie cu el și să-l trimită pe dânsii să propoveduiască,

15. Și să aibă putere a vindeca boalele și a izgoni dracii.

7—12: Mat. 12, 15—16; Luca 6, 17—19.

13—19: Mat. 10, 1—4; Luca 6, 12—16.

3. 1—6: Mat. 12, 9—14; Luca 6, 6—11.

16. Și (anume) pe Simon, pe care l-a numit: Petru,

17. Și pe Iacov al lui Zevedei și pe Ioan, fratele lui Iacov, și le-a pus lor numele: Voanergheș, adică fiul tunetului.

18. Și pe Andrei și pe Filip și pe Vartolomei și pe Matei și pe Toma și pe Iacov al lui Alfeu și pe Tadeu și pe Simon Canaanitul,

19. Și pe Iuda Iscarioteanul, care l-a și vândut pe el.

20. Apoi a venit acasă și iarăși s'a adunat (mulțime de) popor, încât ei nu puteau nici să mănânce.

21. Și auzind ai săi, au plecat să-l prinză pe el, că ziceau că și-a ieșit din fire.

22. Și cărturarii cei ce se pogoriseră din Ierusalim ziceau, cum că are pe Velzevul și cum că, **cu domnul dracilor scoate pe draci.**

23. El însă chemându-i la sine, le-a grăit lor în pilde: Cum poate satana să scoată pe satana?

24. Și dacă o împărăție se va desbina întru sine, nu poate să mai stea împărăția aceea.

25. Și dacă o casă se va desbina întru sine, nu poate să mai stea casa aceea.

26. Și dacă satana s'a sculat însuși asupra sa și s'a desbina, nu poate să mai stea, ci l-a venit sfârșitul.

22-30: Mat. 12, 24-32; Luca 11, 15-22; 12, 10.

27. Nimeni nu poate să jefuiască lucrurile celui tare, intrând în casa lui, de nu va lega întâi pe cel tare, și numai atunci va jefui casa lui.

28. Adevăr grăiesc vouă: Toate păcatele și hulele se vor ierta fiilor oamenilor, ori câte vor fi ele;

29. Iar cine va hulă **împotriva Sfântului Duh**, nu va avea iertare în veac, ci vinovat va fi judecării de veci.

30. Pentrucă ziceau: Are duh necurat.

31. Atunci au venit frații și muma lui, și stând ei afară, au trimis la el, ca să-l cheme pe dânsul.

32. Iar poporul șezând împrejurul lui, a zis: Iată muma ta și frații tăi și surorile tale (sunt) afară și te caută pe tine.

33. Răspuns-a lor Iisus, zicând: Cine este **muma mea și frații mei?**

34. Și căutând la cei ce ședeau împrejurul lui, a zis: Iată muma mea și frații mei.

35. Căci oricine va face voia lui Dumnezeu, acela este fratele meu și sora mea și muma mea.

4.

Și iarăși a început (Iisus) a învăța lângă mare; și s'a adunat la dânsul popor mult,

31-35: Mat. 12, 46-50; Luca 8, 19-21.

4. 1-20: Mat. 13, 1-23; Luca 8, 4-15.

încât el a intrat în corabie stând pe mare, iar tot poporul sta pe uscat, lângă mare.

2. Și-i învăța pe dânșii mult în pilde, grăindu-le întru învățătura lui:

3. Ascultați: Iată a ieșit **sămănătorul** să samene.

4. Și dacă a sămănat, una (din semințe) a căzut lângă cale, și au venit păsările și au mâncat-o pe ea.

5. Iar alta a căzut pe pietriș, unde n'avea pământ mult, și îndată a răsărit, pentrucă n'avea pământ adânc.

6. Și răsărind soarele, s'a vestejit și pentrucă n'avea rădăcină s'a uscat.

7. Iar alta a căzut în spini, și s'au înălțat spinii și au innecat-o și n'a dat rod.

8. Iar alta a căzut în pământ bun, și înălțându-se și crescând a dat roadă, și a adus: una treizeci, alta șasezeci, iar alta o sută.

9. Și a zis lor: Cel ce are urechi de auzit, să auză.

10. Iar fiind singur, cei ce erau lângă el, împreună cu cei doisprezece, l-au întrebat pe el de (această) pildă.

11. Și le-a zis lor: Vouă vi s'a dat să știți **taina împărăției lui Dumnezeu**, iar celor de afară toate (li se dau) în pilde.

12. Ca privind cu ochii să nu vadă, și auzind cu urechile să nu înțeleagă, ca nu cumva

să se întoarcă și să li se ierte lor păcatele.

13. Apoi a zis lor: Au nu pricepeți pilda aceasta? Cum veți înțelege atunci toate pildele (celelalte)?

14. Cel ce samănă, samănă cuvântul.

15. Cele de lângă cale, aceștia sunt, în cari se samănă cuvântul, dar când îl aud, îndată vine satana și la cuvântul care este sămănat întru inimile lor.

16. Așijderea cele sămănate pe pietriș, aceștia sunt cei cari când aud cuvântul, îndată cu bucurie îl primesc pe el.

17. Dar neavând rădăcină întru sine, ei sunt (statornici numai) până la o vreme, dar după aceea, când vine necazul sau prigoana pentru cuvânt, îndată se smintesc.

18. Iar cele sămănate în spini sunt cei cari aud cuvântul,

19. Dar grijile veacului acestuia și ispita bogăției și celelalte poște intrând (intrânșii) inneacă cuvântul și neroditor îl face.

20. Iar cele sămănate în pământ bun sunt cei cari aud cuvântul și-l primesc pe el și aduc roadă: unul treizeci, altul șasezeci, iar altul o sută.

21. Și le-a mai zis lor: Au doară **făclia se aprinde** ca să se pule sub obroc, sau sub pat? Au nu ca să se pule sub sfeșnic?

12: Is. 6, 9—10.

21—25: Luca 8, 16—18.

22. Că nu este ceva tănuit care să nu se vădească, nici este ceva ascuns care să nu fie la arătare.

23. De are cineva urechi de auzit, să auză.

24. Apoi a zis lor: Luați aminte (la cele ce) Auziți. **Cu ce măsură măsurați, vi se va măsura vouă, iar vouă, celor ce ascultați vi se va și adăoga.**

25. Că celui ce are i se va da, iar dela cel ce n'are, și ce are i se va lua.

26. Și (iarăși) a zis: Așa se întâmplă cu împărăția lui Dumnezeu, cum se întâmplă când omul aruncă **sămânța în pământ:**

27. Omul doarme și se scoală noaptea și ziua, și sămânța răsară și crește, (dar) el nu știe cum.

28. Că pământul rodește din sine mai întâi pău, apoi spic, după aceea grâu deplin în spic.

29. Iar când se coace rodul, îndată se trimite secerea, că a sosit secerișul.

30. Și (iarăși) a zis: Cu ce vom asemena împărăția lui Dumnezeu, sau în ce pildă o vom înfățișa-o?

31. Asemenea este **grăunte-lui de muștar**, care când se sămăne în pământ este mai mic decât toate semințele pământului;

32. Iar dacă s'a sămănat, crește și se face mai mare decât toate buruienile, și face ramuri mari, încât sub umbra lui se pot sălășlui pasările cerului.

33. Și în pilde multe ca acestea le grăia lor cuvântul, precum puteau ei să priceapă.

34. Și fără de pilde nu le grăia lor; iar ucenicilor deosebi le lămurea toate.

35. Și în ziua aceea, făcându-se seară, a zis lor: Să trecem de cea parte.

36. Și lăsând ei poporul, l-au luat pe dânsul așa precum era, în corable, căci erau și alte corăbii cu dânsul.

37. Și s'a stârnit **vifor mare** de vânt, și valurile intrau în corabie, încât ea era aproape să se umple.

38. Iar el dormea pe un căpătâiu la cârmă; și deșteptându-l pe el, l-au zis: Învățătorule, au nu-ți pasă ție că pierim?

39. Și sculându-se, a certat vântul și a zis mării: Tac, liniștește-te! Și a stătut vântul și s'a făcut liniște mare.

40. Și a zis lor: Pentru ce sunteți așa de fricoși? Cum de n'aveți credință?

41. Și înfricoșându-se cu frică mare, grăiau unul către altul: Oare cine este acesta, că și vântul și marea îl ascultă pe el?

30—34: Mat. 13, 31—32, 34; Luca 13, 18—19.

35—41: Mat. 8, 18, 23—27; Luca 8, 22—25.

5.

Și au trecut de ceea parte a mării, în laturea Gadarenilor.

2. Și ieșind din corabie, îndată l-a întâmpinat pe el din morminte **un om cu duh necurat,**

3. Care și avea lăcașul în morminte, și nici cu lanțuri de fier nu putea să-l lege pe el nimeni.

4. Pentru că de multe ori fiind legat în obezi și lanțuri de fier, rupea lanțurile și obezile le sfărâma, și nimeni nu putea să-l domolească pe dânsul.

5. Și pururea, noaptea și ziua, era prin munți și prin morminte, strigând și izbindu-se de pietre.

6. Iar văzându-l pe Iisus de departe, a alergat și s'a închinat lui.

7. Și strigând cu glas mare, a zis: Ce ai cu mine Iisuse, Fiul lui Dumnezeu celui prea înalt? Juru-te pe Dumnezeu, să nu mă muncești pe mine!

8. Căci (Iisus) îi zisese: Duh necurat, ieși din omul (acesta)!

9. Și l-a întrebat pe el: Cum îți este numele? Iară el răspunzând a grăit: Legheon îmi este numele, că suntem mulți.

10. Și mult l-au rugat pe el ca să nu-l trimită afară din ținutul acela.

11. Și era acolo, lângă munte, o turmă mare de porci, care păștea.

12. Și l-au rugat pe dânsul toți dracii, zicând: Trimite-ne în porci, ca intrăm întrânsii.

13. Iar Iisus îndată l-a slobozit pe el. Și ieșind duhurile necurate, au intrat în porci. Și turma (ca la două mii de porci) se repezi de pe țărături în mare și se înecă în ape.

14. Iar cei ce pășteau porcii fugiră și dădură de veste în cetate și prin sate. Și (oamenii) ieșiră să vadă ce s'a întâmplat.

15. Și au venit la Iisus, și văzând pe cel ce fusese îndrăcit că ședea îmbrăcat și întreg la minte, el care avusese legheonul, s'au spăimântat.

16. Iar cei ce văzuseră l-au povestit cum s'au petrecut (lucrurile) cu cel îndrăcit și cu porcii.

17. Atunci au început a-l ruga pe dânsul să lasă din hotarele lor.

18. Și intrând (Iisus) în corabie, cel ce fusese îndrăcit l-a rugat pe el ca să meargă cu dânsul.

19. Dar Iisus nu l-a lăsat, ci a zis lui: Mergi la casa ta, la ai tăi, și spune-le lor câte ți-a făcut ție Domnul și (cum) te-am miluit.

20. Și s'a dus și a început a vesti în Decapole câte l-a făcut Iisus lui; și toți se minunau.

5. 1—12: Mat. 8, 28—34; Luca 8, 26—40.

21. Și trecând Iisus cu corabia iarăși de cea parte, s'a adunat la el popor mult; și era lângă mare.

22. Și iată, a venit unul din mai marii sinagogii, cu numele Iair, și văzându-l pe dânsul a căzut la picioarele lui.

23. Și-l ruga pe el mult, zicând: Fiica mea este pe moarte; vino de-ți pune mâinile peste ea, ca să se tămăduiască și să trăiască!

24. Și a mers (Iisus) cu dânsul; și mult popor a mers după dânsul impresurându-l pe el.

25. Și o femeie oarecare, întru curgerea sângelui fiind de doisprezece ani,

26. Și multe pătimind dela mulți doftori și cheltuindu-și toate cele ce avusese, și cu nimic folosindu-se, ci mai vartos mergând spre mai rău,

26. A auzit de Iisus și venind în mij'ocul mulțimii, pe la spate, s'a atins de hațna lui.

28. Că zicea: Numai de hațnele lui de mă voi atinge, și mă voi vindeca.

29. Și îndată a secat isvorul sângelui ei și a simțit cu trupul că s'a tămăduit de boală.

30. Iar Iisus simțind întru sine numai decât puterea care a ieșit din el, s'a întors către popor și a zis: Cine s'a atins de hațnele mele?

31. Ci ucenicii i-au răspuns lui: Vezi cum te imbulzește mulțimea și (mai) întrebă: cine s'a atins de mine?

32. Și se uită împrejur ca să vadă pe cea care făcuse aceasta.

33. Ci femeia știind ce i se întâmplase, a venit tremurând de frică și căzând la pământ înaintea lui i-a spus lui tot adevărul.

34. Iar el a zis ei: Fiică, credința ta te-a mântuit, mergi în pace, și fi vindecată de boala ta.

35. Încă pe când grăia el, au venit (unii) dela mai marele sinagogii, zicând: Fiica ta a murit; ce mai superi pe învățătorul?

36. Iar Iisus auzind îndată cuvântul ce se rostise, a zis către mai marele sinagogii: Nu te teme, crede numai!

37. Și n'a lăsat pe nimeni să meargă după dânsul, fără numai pe Petru și pe Iacov și pe Ioan, fratele lui Iacov.

38. Și venind în casa mai marelui sinagogii, a văzut tulburare, și pe ceice plâneau și se boceau tare.

39. Și intrând a zis lor: Ce vă tulburați și ce plângeți? Fecioara n'a murit, ci doarme. Iar ei râdeau de dânsul.

40. El însă scoțându-l afară pe toți, a luat pe tatăl fecioarei și pe muma ei și pe cei ce erau cu dânsul, și au intrat unde zăcea fecioara.

41. Și luând pe fecioara de

22—43: Mat. 9, 18—26; Luca 8, 41—56.

mână, i-a zis: Talita cumi, ce se tâlcuește: fecioară, ție-ți zic, scoală-te!

42. Și îndată s'a sculat fecioara și a început să umble, căci era de doisprezece ani. Și s'au spălmântat toți cu spălmă mare.

43. Iar el le-a poruncit lor mult, ca nimeni să nu afle aceasta; și le-a zis să-i dea (fecioarei) să mănânce.

6.

Și dacă a ieșit de acolo, a venit în patria sa, iar ucenicii au mers după dânsul.

2. Și sosind ziua Sâmbetei, a început a învăța în sinagogă; și mulți auzindu-l se mirau zicând: De unde are el acestea? Și ce este înțelepciunea ce i s'a dat lui, că și minuni ca acestea se fac prin mâinile lui?

3. Au nu este acesta teslarul, feciorul Mariei și fratele lui Iacov și al lui Iosie și al lui Iuda și al lui Simon? Și nu sunt oare surorile lui aici la noi? Și se sminteau intru el.

4. Ci Iisus le-a zis lor: Nu este proroc nesocotit fără numai în patria sa, între rudeni și în casa sa.

5. Și n'a putut face acolo nicio minune, fără numai peste puțin bolnavi și-a pus mâinile și i-a vindecat pe ei.

6. Și se mira de necredința lor, și umbla în satele de prin prejur, învățând.

7. Apoi a chemat la sine pe cei doisprezece și a început a-i trimite pe dânșii doi câte doi, și le-a dat lor putere asupra duhurilor celor necurate.

8. Și le-a poruncit lor să nu ia nimic pe cale, nici traistă, nici pâine, nici bani la brâu, fără numai tolag;

9. Dar să fie încălțați cu sandale și să nu se îmbrace cu două halne.

10. Și le zise lor: Ori în ce casă veți intra, acolo să rămâneți, până când veți ieși de acolo;

11. Și ori câți nu vă vor primi pe voi, nici vă vor asculta, ieșind de acolo, scuturați praful de sub picioarele voastre, intru mărturie lor. Adevăr grăiesc vouă: mai ușor îi va fi Sodomei și Gomorei în ziua judecării, decât cetății aceleia.

12. Și ieșind ei propoveduiau (oamenilor) să se pocăiască.

13. Și scoteau dracl mulți, și pe mulți bolnavi îi ungeau cu untdelemn și îi tămăduiau.

14. Și auzind împăratul Irod (de Iisus), căci cunoscut se făcuse numele lui, zicea, că Ioan Botezătorul s'a sculat din morți, de aceea se lucrează minuni printrânsul.

7—13: Mat. 10, 1, 9—15; Luca 9, 1—6.

14—29: Mat. 14, 1—12; Luca 9, 7—9; 3, 19—20.

6. 1—6: Mat. 13, 53—58; Luca 4, 16—30.

15. Alții ziceau, că este Ilie, iar alții ziceau, că este proroc, sau ca unul din proroci,

16. Iar Irod auzind a zis: Acesta este Ioan, căruia eu i-am tăiat capul; el s'a sculat din morți.

17. Căci Irod acesta trimisese de au prins pe Ioan și l-au închis pe el în temniță pentru Irodiada, femeia lui Filip, fratele său, căci (Irod) o luase pe ea de soție.

18. Pentru că Ioan îl zicea lui Irod: Nu se cuvine să ții pe femeia fratelui tău!

19. Iar Irodiada îl ura pe el și umbla să-l omoare, dar nu putea;

20. Căci Irod se temea de Ioan, știindu-l om drept și sfânt, și îl prețuia pe el și multe făcea după povața lui și cu dragoste îl asculta pe el.

21. Și a venit o zi cu bun prilej, când Irod, de ziua nașterii sale, făcu ospăț boțerilor săi, căpitanilor și celor mai mari ai Galileei.

22. (Atunci) fata Irodiadei intrând și jucând, a plăcut lui Irod și celor ce ședeau împreună cu dânsul; și a zis împăratul, fetei: Cere dela mine orice vei vrea și-ți voi da ție.

23. Și s'a jurat ei (zicând): Orice vei cere dela mine îți voi da ție, până la jumătate din împărăția mea.

24. Iar ea ieșind a zis maicii sale: Ce voi cere? Iar aceasta a zis: Capul lui Ioan Botezătorul!

25. Și intrând cu grabă la împăratul, a cerut zicând: Vreau ca să-mi dai, acum, în tîpsie capul lui Ioan Botezătorul!

26. Și împăratul s'a întristat foarte, dar pentru jurământ și pentru cei ce ședeau la masă împreună cu dânsul, n'a vrut să-l nesocotească cererea.

27. Și împăratul trimițând îndată un ostaș, a poruncit să-l aducă capul lui (Ioan). Iar acela mergând, l-a tăiat capul în temniță.

28. Și aducându-l în tîpsie, l-a dat pe el fetei, și fata l-a dat maicii sale.

29. Iar ucenicii lui auzind au venit și au ridicat trupul lui cel căzut și l-au așezat în mormânt.

30. Deci adunându-se la Iisus apostolii i-au vestit lui toate câte au făcut și câte au învățat.

31. Și le-a zis lor: Veniți voi înșivă, deosebi, în loc pustiu și vă odihniți puțin; că erau mulți cari veneau și cari se duceau, și n'aveau ei vreme nici să mănânce.

32. Și s'au dus numai ei cu corabia în loc pustiu.

33. Și noroadele l-au văzut pe dânsii mergând, și mulți l-au cunoscut pe ei, și din toate cetățile alergau pe jos ajungând acolo înaintea lor.

34. Și ieșind Iisus (din corabie) a văzut popor mult și i s'a

32—44: Mat. 14, 13—21; Luca 9, 11—17; Ioan 6, 1—13.

34: Num. 27, 17; Ezech. 34, 5.

făcut milă de el, pentru că erau ca oile fără păstor; și a început a-i învăța pe dânșii multe.

35. Iar după mai multă vreme s'a apropiat de dânșii ucenicii lui și au zis: Iată locul este pustiu și vremea târzie.

36. Slobozește-i pe dânșii, ca mergând în cetățile și satele din împrejur, să-și cumpere lor ruși pâini, căci n'au ce să mănânce.

37. Iar el răspunzând a zis lor: Dați-le voi să mănânce? Iar ei au zis: Să mergem oare să cumpărăm pâini de două sute de dinari și să le dăm lor să mănânce?

38. Iar el a zis lor: Câte pâini aveți? Mergeți și vedeți! Iar ei aflând, au zis: **Cinci (pâini) și doi pești.**

39. Și a poruncit lor să-i pule pe toți cete, cete, pe iarba verde.

40. Și s'au așezat cete, cete, câte o sută și câte cincizeci.

41. Și luând cele cinci pâini și cei doi pești, căutând la cer a binecuvântat și a frânt pâinile și le-a dat ucenicilor săi, ca să le pule înaintea lor, împărțind la toți și cei doi pești.

42. Și au mâncat toți și s'au săturat.

43. Și au luat douăsprezece coșuri pline de sfărâmituri (de pâine) și de pește.

44. Iar cei ce mâncaseră pâinile erau ca la cinci mii de bărbați.

45. Și îndată a slăit pe ucenicii săi să intre în corable și să treacă de ceea parte, la Vitsaida, până ce va slobozi poporul.

46. Și slobozindu-i pe ei, s'a dus în munte să se roage.

47. Și dacă s'a făcut seară, corabia se găsea în mijlocul mării, iar el singur pe uscat.

48. Și-i vedea pe ei cum se chinuiesc vâslind, că vântul le era împotriva lor. Iar la a patra strajă a nopții a venit la dânșii **umblând pe mare**, și voia să treacă pe lângă ei;

49. Dar ei văzându-l pe dânșul umblând pe mare, li s'a părut că este nălucă și au strigat;

50. Că toți l-au văzut și s'au înfricoșat. El însă îndată le-a grăit lor și le-a zis: În-drăzniți, eu sunt, nu vă temeți!

51. Și suindu-se la ei în corabie, vântul a încetat; iar el spălmântându-se peste măsură, se minunau.

52. Că nu priceuseră (minunea) cu pâinile, de vreme ce înima lor era impletită.

53. Și trecând (de ceea parte), au ajuns în laturea Ghenesaretului, și s'au oprit (acolo).

54. Și ieșind ei din corabie, îndată l-au cunoscut pe el.

55. Și cutreierând toată laturea aceea, au început să aducă bolnavi cu paturile, acolo unde unde auziau că este el.

45—56: Mat. 14, 22—36; Ioan 6, 15—21.

56. Și ori pe unde trecea, prin târguri sau prin cetăți sau prin sate, scoteau pe bolnavi la drumuri și-l rugau pe el (să le îngăduie) ca să se atingă măcar de poalele vesmintelor lui; și câți se atingeau de el se tămăduiau.

7.

Atunci s'au adunat la el farisei și unii din cărturari, cari veniseră din Ierusalim.

2. Și au văzut pe oarecari din ucenicii lui mâncând pâine cu mâinile necurate, adică nespălate.

3. Că fariseii și toți iudeii ținând **datina bătrânilor**, de nu-și vor spăla mâinile până în cot, nu mănâncă.

4. Și venind din târg, nu mănâncă până nu se spală, și alte multe sunt, pe care au apucat a le ținea, precum spălarea paharelor și a ulcioarelor și a căldărilor și a paturilor.

5. Deci l-au întrebat pe el fariseii și cărturarii: Pentru ce ucenicii tăi nu umblă după datina bătrânilor, ci mănâncă pâine cu mâinile nespălate?

6. Iar el răspunzând, a zis lor: Bine a prorocit Isaia despre voi, fățarnicilor, precum este scris: Poporul acesta mă cinstește cu buzele, iar inima lui departe stă dela mine;

7. Și înzadar mă cinstesc învățându-i (ce sunt) porunci omenești.

8. Că lăsând porunca lui Dumnezeu, țineți datina bătrânilor, spălarea ulcioarelor și a paharelor, și alte multe faceți asemenea acestora.

9. Și le zicea lor: Bine (e oare să) lepădați porunca lui Dumnezeu, ca să păziți datina voastră?

10. Pentrucă Moise a zis: Cinstește pe tatăl tău și pe muma ta; și: cel ce va grăi de rău pe tatăl sau pe muma sa, cu moarte să moară.

11. Iar voi spuneți: De va zice un om tatălui său sau mamei sale: corban! adică: dar făcut lui Dumnezeu este aceea cu care te-ai fi folosit dela mine,

12. Nu-l mai lăsați pe dânsul să facă nimic pentru tatăl său sau pentru muma sa.

13. Și călcați cuvântul lui Dumnezeu pentru datina voastră, pe care (singuri) v'ați dat-o, și multe faceți asemenea acestora.

14. Și chemând la sine mulțimile le-a zis lor: Ascultați-mă pe mine toți și înțelegeți:

15. Nimic nu este înafară de om, care intrând întrânsul să-l poată spurca pe el; ci cele ce ies dintrânsul, acelea sunt care îl spurcă.

16. De are cineva urechi de auzit, să auză.

7. 1—23: Mat. 15, 1—20.

6: Is. 29, 13.

10: Ieș. 20, 12; 21, 17.

11: A doua Lege 5, 16.

17. Și trecând dela mulțime în casă, l-au întrebat pe el ucenicii lui despre pilda aceasta.

18. Și le-a zis lor: Așa de neînțelegători sunteți voi? Au nu pricepeți că tot ce intră în om din afară nu poate să-l spurce?

19. Căci nu intră în inima lui, ci în pântece și iese pe afedron? Toate bucatele (sunt, așadar) curate.

20. Apoi a zis: Ceea ce iese din om, aceea-l spurcă,

21. Pentru că dinlăuntru, din inima oamenilor, ies gândurile cele rele, preacurviile, curviile, uciderile,

22. Furturile, lăcomia, vicleniașugurile, înșelăciunile, necum-pătarea, pizma, hula, trufia, ne-bunia.

23. Toate relele acestea ies dinlăuntru și spurcă pe om.

24. Și sculându-se de acolo, s'a dus în hotarele Tirului și ale Sidonului, și intrând în casă, voia să nu afle nimeni de el, dar n'a putut să rămână în taină.

25. Căci auzind de dânsul o **femeie, a cărei fiică avea duh necurat**, venind a căzut la picioarele lui.

26. Iar femeia era elină, de neam din Finichia Siriei. Și-l ruga pe el ca să izgonească dracul din fiica ei.

27. Dar Iisus a zis către dânsa:

Lasă, să se sature mai întâi fiilii, că nu este bine să iei pâinea fiilor și să o arunci câinilor.

28. Iar ea răspunzând a zis lui: Adevărat, Doamne, dar și câinii, sub masă, mănâncă din sfărmiturile fiilor.

29. Atunci a zis ei Iisus: Pentru acest cuvânt, mergi (în pace); dracul a ieșit din fiica ta.

30. Și mergând la casa sa, a aflat pe dracul ieșit, și pe fiică-sa zăcând în pat.

31. Și ieșind iarăși din hotarele Tirului, a venit prin Sidon, la marea Galileei, (trecând) prin ținutul Decapolei.

32. Și au adus la dânsul pe un **surd și mut**, și l-au rugat pe dânsul ca să-și pună mâna peste el.

33. Și luându-l pe el din mulțime la o parte, și-a pus degetele sale în urechile lui, și scui-pând s'a atins de limba lui.

34. Și căutând la cer, a suspinat și a zis lui: **Effata!** ce se tâlcuește: deschide-te.

35. Și urechile lui s'au deschis, și legătura limbii lui s'a deslegat îndată, și grăia curat.

36. Și le-a poruncit Iisus ca să nu spună nimănui; dar cu cât le poruncea lor, cu atât mai vârtos vesteau ei.

37. Și minunându-se peste măsură, ziceau: Toate le-a făcut bine: și pe surzi l-a făcut să auză și pe muți să grăiască.

24—30: Mat. 15, 21—28.

8.

In zilele acelea adunându-se iarăși mulțime de popor și neavând ce mânca, Iisus a chemat pe ucenicii săi și le-a zis:

2. Milă-mi este de popor, că iată sunt trei zile de când așteaptă lângă mine și n'au ce mânca.

3. Și de-i voi slobozi flămânzi la casele lor, vor slăbi pe cale, căci unii dintrânși au venit de departe.

4. Răspuns-au ucenicii lui: De unde ar putea cineva să-i sature pe aceștia de pâine, aici în pustie?

5. Și i-a întrebat (Iisus): Câte pâini aveți? Iar ei au zis: Șapte.

6. Și a poruncit poporului să șază pe pământ; și luând cele **șapte pâini** a mulțumit, a frânt și a dat ucenicilor săi ca să le puie înaintea; și le-au pus înaintea poporului.

7. Și aveau și puținii peștișori; și binecuvântând a zis să-i pule și pe aceia înaintea lor.

8. Și au mâncat și s'au săturat; și au adunat șapte coșuri de rămășițe de sfărâmituri.

9. Iar cei ce mâncaseră erau ca la patru mii. Apoi i-a slobozit pe ei.

10. Și îndată intrând în corabie cu ucenicii săi, a venit în părțile Dalmanutei.

11. Și fariseii leșind (înaintea

lui) au început a se prici cu dânsul, cerând să le dea **semn din cer** și ispitindu-l pe el.

12. Iar Iisus suspinând cu duhul său, a zis: Pentru ce neamul acesta cere semn? Adevăr zic vouă: Nu se va da semn neamului acestuia.

13. Și lăsându-l pe dânșii, a intrat iarăși în corabie și a trecut de ceea parte.

14. Și ucenicii lui uitaseră să ia pâine și n'aveau cu dânșii, în corabie, decât o pâine.

15. Și le-a poruncit lor, zicând: Căutați de vă feriți de **aluatul fariseilor** și de aluatul lui Irod.

16. Iar ei cugetau întru sine, unul către altul: Ne-o spune nouă fiindcă n'avem pâine.

17. Dar Iisus înțelegând, le-a zis lor: Ce cugetați că n'aveți pâine? Tot nu înțelegeți, nici nu pricepeți? Tot impietrită vă este inima voastră?

18. Ochi având nu vedeți, și urechi având nu auziți și nu vă aduceți aminte?

19. Când am frânt cele cinci pâini la cele cinci mii (de oameni), câte coșuri pline de sfărâmituri ați luat? Zis-au ei: Douăsprezece.

20. Și când (am frânt) cele șapte (pâini) la cele patru mii (de oameni), câte coșuri pline de sfărâmituri ați luat? Iară ei au zis: Șapte.

8. 1—10: Mat. 15, 32—39.

11—21: Mat. 16, 1—12; Ioan 6, 30.

18: Ier. 5, 21; Ezech. 12, 2.

21. Și le-a zis lor: Atunci cum de nu înțelegeți?

22. Și dacă a venit Iisus în Vitsaida, i-au adus lui un orb și l-au rugat pe el ca să se atingă de dânsul.

23. Iară el luând pe orb de mână, l-a scos afară din sat; și scuipând pe ochii lui și punându-și mâinile peste el, l-a întrebat dacă vede ceva.

24. Și ridicându-și ochii a zis: Văd pe oameni și mi zăresc pe ei umblând ca niște copaci.

25. După aceea iarăși și-a pus mâinile pe ochii lui și a văzut bine, și s'a îndreptat, încât toate le vedea lămurit.

26. Apoi l-a trimis pe el la casa sa, zicând: Nici în sat să nu intri, nici să spui cuiva.

27. Și ieșind Iisus și ucenicii lui în satele Chesartei lui Filip, pe cale a întrebat pe ucenicii săi, grăindu-le: **Cine zic oamenii că sunt eu?**

28. Iar ei au răspuns: (Unii spun că ești) Ioan Botezătorul, alții (că ești) Ilie, iar alții (că ești) unul din proroci.

29. Zis-a el către dânsii: Dar voi cine ziceți că sunt? Și răspunzând Petru a zis lui: Tu ești Hristosul.

30. Și le-a poruncit lor să nu grăiască nimănui despre aceasta.

31. Apoi a început a-i învăța

27—9, 1; Mat. 16, 13—28; Luca 9, 18—27.

pe ei că Fiul Omului trebuie să pătimească multe și să fie defăimat de bătrâni și de arhierii și de cărturari, și să fie omorât, și după trei zile să învie.

32. Și spunea pe față cuvântul acesta. Atunci Petru luându-l la oparte a început a-l înfrunța.

33. Iar el întorcându-se și căutând spre ucenicii săi, a certat pe Petru, zicând: Mergi înapoia mea, satano, că nu cugești cele ce sunt ale lui Dumnezeu, ci cele ce sunt ale oamenilor!

34. Și chemând la sine mulțimea împreună cu ucenicii săi, le-a zis: Oricine vrea să vie după mine, **să se lepede de sine**, să-și ia crucea sa și să-mi urmeze mie.

35. Că cine va voi să-și mântuiască sufletul, pierde-l va pe el; iar cine-și va pierde sufletul său pentru mine și pentru Evanghelia, acela îl va mântui pe el.

36. Că ce va folosi omului de ar dobândi lumea toată, și-și va pierde sufletul?

36. Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?

38. Iar cine se va rușina de mine și de cuvintele mele, întru acest nem preacurvar și păcătos, și Fiul Omului se va rușina de el, când va veni întru slava Tatălui său cu sfinții îngeri.

9.

Apoi a zis către dânșii: Adevăr grălesc vouă, că sunt unii din cei ce stau aici, cari nu vor gusta moartea până când nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu venind întru putere.

2. Iar după șase zile a luat Iisus pe Petru și pe Iacov și pe Ioan și i-a suit într'un munte înalt, deosebi. Și s'a schimbat la față înaintea lor.

3. Și hainele lui erau strălucitoare, albe foarte, ca zăpada, cum nici un nălbitor de pe pământ nu poate să nălbescă.

4. Și s'a arătat lor Ilie împreună cu Moise, și vorbeau cu Iisus.

5. Atunci începând Petru a zis lui Iisus: Invățătorule, bine este nouă să fim aici; să facem, dar, trei colibi: ție una, și lui Moise una, și lui Ilie una.

6. Că nu știa ce să spună, pentrucă erau înspălmântați.

7. Și s'a făcut nor, umbrindu-i pe ei, și glas din nori a venit, zicând: Acesta este Fiul meu cel iubit, pe acesta să-l ascultați!

8. Și căutând ei de năprasă împrejur, n'au mai văzut pe nimeni, fără numai pe Iisus împreună cu dânșii.

9. Și pogorându-se ei din

munte, le-a poruncit lor, ca nimănui să nu spuie de cele ce au văzut, fără numai când Fiul Omului va învia din morți.

10. Iar ei au ținut cuvântul întru sine, întrebându-se: Ce va fi oare aceea: a învia din morți?

11. Și l-au întreat pe el, zicând: Pentru ce zic cărturarii, că trebuie să vie mai întâi Ilie?

12. Iar el răspunzând, a zis lor: Ilie, venind mai întâi, le va rândui toate. Și precum este scris despre Fiul Omului, el va să pătimească multe și să fie defăimat.

13. Inșă zic vouă, că Ilie a și venit, și au făcut cu dânșii câte au voit, precum este scris despre el.

14. Și venind la ucenici, a văzut mulțime multă împrejurul lor și cărturarii pricinuindu-se cu dânșii.

15. Și îndată văzându-l, tot norodul s'a spăimântat și alergând s'a închinat lui.

16. Atunci (Iisus) a întreat pe cărturari: Ce vă priciți cu ei?

17. Și răspunzând unul din mulțime, a zis: Invățătorule, am adus pe fiul meu la tine, că **are duh mut,**

18. Și ori unde îl apucă pe el, îl zdrobește, și face spume și scrâsnește din dinți și se usucă. Și am zis ucenicilor tăi

12: Mat. 3, 23; Is. 53, 3.

14—29; Mat. 17, 14—21; Luca 9, 37—42.

9 2—13: Mat. 17, 1—13; Luca 9, 28—36.

să scoată (duhul), dar n'au putut.

19. Iar el răspunzând a zis lui: O, neam necredincios! Până când voi fi cu voi! Până când vă voi suferi pe voi! Aduceți-l la mine!

20. Și l-au adus pe el la dânsul. Ci văzându-l (pe Iisus), duhul îndată l-a scuturat pe el, încât căzând la pământ, se tăvălea și făcea spume.

21. Și l-a întrebat pe tatăl lui: Câtă vreme este de când i se întâmplă aceasta? Iar el a zis: Din copilărie.

22. Și de multe ori (duhul) l-a aruncat și în foc și în apă, ca să-l piarză pe el; ci, de poți ceva, fieți milă și ne ajutați nouă!

23. Atunci Iisus i-a zis lui: De poți crede, toate sunt cu putință celui ce crede.

24. Și îndată tatăl copilului a strigat cu lacrimi, grăind: **Crez, Doamne, ajută necredinței mele!**

25. Iar dacă a văzut Iisus că mulțimea se îngrămădește, a poruncit duhului celui necurat și i-a zis: Duh mut și surd, îți poruncesc să ieși dintrânsul, și de acum să nu mai intri în el!

26. Atunci strigând și scuturându-l pe el cu putere, (duhul) a ieșit. Iar (tânărul) a rămas ca un mort, încât mulți ziceau că a murit.

27. Ci Iisus apucându-l de mână, l-a ridicat, și el s'a sculat.

28. Și intrând Iisus în casă, ucenicii lui l-au întrebat pe dânsul, la o parte: Oare noi pentru ce nu l-am putut scoate pe el?

29. Iar el le-a răspuns: Acest neam (de draci) cu nimic nu poate fi scos, fără numai cu rugăciune și cu post.

30. Și ieșind de acolo a trecut prin Galileea; și nu voia să știe nimeni.

31. Căci învăța pe ucenici și le zicea lor: Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor, și-l vor omori pe el, iar după ce-l vor omori, a treia zi va învia.

32. Iar ei nu înțelegeau cuvântul și se temeau să-l întrebe pe el.

33. Și dacă au venit în Capernaum, găsindu-se în casă l-a întrebat pe dânsul: Ce grăiați între voi pe cale?

34. Iar ei au tăcut; că se priciseră pe cale unul cu altul, cine ar fi mai mare.

35. Și șezând a chemat pe cei doisprezece și le-a zis lor: **Cel ce va să fie întâiu, să fie mai pe urmă din toți și tu-turor slugă.**

36. Apoi luând un prunc l-a pus pe el în mijlocul lor, și luându-l în brațe, a zis:

37. Cine va primi pe unul din pruncii aceștia în numele

30-32: Mat. 17, 22-23; Luca 9, 43-45; Ioan 7, 1.

33-50: Mat. 18, 1-9; Luca 9, 46-50.

meu, pe mine mă primește; și cine mă primește pe mine, nu mă primește pe mine, ci pe cel ce m'a trimis pe mine.

38. Atunci l-a întrebat Ioan, zicând: Învățătorule, am văzut pe cineva scoțând draci în numele tău, dar care nu vine după noi, și l-am oprit pe el, pentru că nu vine după noi.

39. Iar Iisus a zis: Nu-l opriți, că nu este nimeni care făcând minuni în numele meu, să poată degrab a mă grăi de rău.

40. **Că cel ce nu este împotriva noastră, pentru noi este.**

41. Iar ori cine vă va adăpa pe voi cu un pahar de apă în numele meu, pentru că al lui Hristos sunteți, adevăr grălesc vouă, nu-și va pierde plata sa.

42. Iar cine va sminti pe unul din acești mici, cari cred întru mine, iar fi mai bine să-și lege de grumaz o piatră de moară și să se arunce în mare.

43. Și de te smintește pe tine mâna ta, taie-o; că mai bine îți este ție să intri în viață ciung, decât două mâini având să intri în Gheenă, în focul cel nestins,

44. Unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

45. Și de te smintește pe tine piciorul tău, taie-l; că mai bine îți este ție să intri în viață schiop, decât două picioare având, să fii aruncat în Gheenă, în focul cel nestins,

46. Unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

47. Și de te smintește pe tine ochiul tău, scoate-l; că mai bine îți este ție să intri în împărăția lui Dumnezeu cu un ochiu, decât doi ochi având, să fii aruncat în Gheena focului,

48. Unde viermele lor nu moare și focul nu se stinge.

49. Căci fieștecăre cu foc se va săra precum toată jertfa cu sare se va săra.

50. Bună este sarea; dar dacă sarea va fi nesărată, cu ce o veți drege? Intru voi să aveți sare, și pace să aveți între voi?

10.

Și sculându-se de acolo, a venit în hotarele Iudeei, de cea parte de Iordan. Și iarăși s'au adunat noroadele la dânsul; și precum îl era obiceiul, îl învăța pe ei iarăși.

2. Și apropiându-se fariseii, l-au întrebat pe el ispitindu-l: **Oare cade-i-se bărbatului să-și lase femeia?**

3. Iar el răspunzând a zis lor: Ce v'a poruncit vouă Moise?

4. Zis-au ei: Moise a dat voie (bărbatului) să-i scrie carte de despărțenie și s'o lase pe ea.

5. Și răspunzând Iisus a zis lor: După învârtoșarea inimii voastre v'a scris el porunca aceasta.

48: Is. 66, 24.

10. 1—12: Mat. 19, 1—9.

4: A doua lege 24, 1.

6. Dar dela începutul zidirii, bărbat și femele i-a făcut pe el Dumnezeu.

7. Pentru aceasta va lăsa omul pe tatăl său și pe muma sa și se va lipi de femeia sa,

8. Și vor fi amândoi un trup; așa că nu mai sunt doi, ci un trup.

9. Deci, ce a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.

10. Ci în casă ucenicii lui l-au întrebat iarăși despre aceasta.

11. Și le-a zis lor: Oricine își va lăsa femeia și va lua alta, preacurvește cu dânsa;

12. Și femeia deși va lăsa bărbatul și se va mărita după altul, preacurvește.

13. Și aduceau la dânsul prunci, ca să se atingă de el; iar ucenicii îi certau pe cei ce îi aduceau.

14. Ci văzând Iisus, s'a supărat și le-a zis lor: **Lăsați pruncii să vie la mine și nu-i opriți**, că a unora ca aceștia este împărăția lui Dumnezeu.

15. Adevăr zic vouă: Cine nu va primi împărăția lui Dumnezeu ca un prunc, nu va intra înrânsa.

16. Și luându-l în brațe, și-a pus mâinile peste el și l-a binecuvântat pe dânsul.

17. Și ieșind el în cale a

alergat cineva (la dânsul) și ingenunchind înaintea lui, l-au întrebat: **Învățătorule bune, ce să fac ca să moștenesc viața veșnică?**

18. Iar Iisus a zis către el: Ce-mi zici bun? Nimeni nu este bun, fără numai unul Dumnezeu.

19. Știi tu poruncile: Să nu curvești, să nu ucizi, să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă, să nu răpești, cinstește pe tatăl tău și pe muma ta?

20. Iar el răspunzând a zis lui: **Învățătorule, toate acestea le-am păzit din tinerețele mele.**

21. Atunci Iisus căutând la el și fiindu-l drag, l-a zis: **Una-ți mai lipsește: Mergi de vinde câte ai și le dă săracilor și vei avea comoară în cer, și luând crucea vino de-mi urmașă mie.**

22. Iar el, întristându-se de cuvântul acesta, s'a mâhnit, pentru că avea bogății multe.

23. Și căutând Iisus împrejur, a zis ucenicilor săi: **Cât de anevoie vor intra în împărăția lui Dumnezeu cei ce au avuții?**

24. Și se spăimântară ucenicii de cuvintele lui. Dar Iisus urmându-și vorba, le-a zis lor iarăși: **Fiiilor, cât de anevoie este să intre în împărăția lui Dumnezeu cei ce se încred în avuții!**

25. Mai lesne-i este cămilei

6: Fac. 1, 27.

7: Fac. 2, 24.

13—16: Mat. 19, 13—15; Luca 18, 15—17.

17—31: Mat. 19, 16—30; Luca 18, 18—30.

19: Ieș. 20, 12—17; A doua Lege 5, 16—20; 24, 14.

să treacă prin urechile acului, decât bogatului să intre în împărăția lui Dumnezeu.

26. Iar ei mai mult se îngroziau și ziceau unul către altul: Atunci cine poate să se mântuiască?

27. Ci Iisus căutând la dânșii, a zis: (Lucrul) este cu neputință la oameni, dar nu la Dumnezeu; că la Dumnezeu toate sunt cu putință.

28. Și grăind Petru, a zis lui Iisus: Iată, noi am lăsat toate și am urmat ție.

29. Și răspunzându-i Iisus, a zis: Adevăr grăiesc vouă, nu este nimeni care să-și fi lăsat casă, sau frați, sau surori, sau tată, sau mamă, sau femeie, sau copii, sau holde, pentru mine și pentru Evanghelie,

30. Și să nu ia, acum, în vremea aceasta de prigoniri, însutit: case și frați și surori și tată și mamă și copii și holde, iar în veacul cel viitor: viață veșnică.

31. Dar mulți dintâi vor fi pe urmă și de pe urmă, întâi.

32. Și fiind pe cale, suindu-se la Ierusalim, mergea Iisus înaintea lor, iar ei mergeau după dânsul, spălmânați și plini de frică. Și luând la sine iarăși pe cei doisprezece, a început a le spune lor cele ce aveau să i se întâmple lui:

33. Iată ne suim la Ierusa-

lim și Fiul Omului se va da arhierelor și cărturarilor, și-l vor judeca pe el spre moarte și-l vor da păgânilor;

34. Și-l vor batjocori pe el, și-l vor scuipa și-l vor omori, dar a treia zi va învia.

35. Și au venit la el Iacov și Ioan fiii lui Zevedei, zicând: Învățătorule, voim să ne faci ceea ce-ți vom cere.

36. Iar el le-a întrebat pe ei: Ce voți să vă fac?

37. Zis-au ei către dânsul: Dă-ne nouă ca să ședem unul de-a-dreapta ta și altul de-a-stânga ta, întru mărirea ta.

38. Dar Iisus le-a zis lor: Nu știți ce cereți. Puteți oare să beți paharul care-l beau eu, și să vă botezați cu botezul cu care eu mă botez?

39. Iar ei au zis lui: Putem. Zis-a lor Iisus: Paharul pe care îl voi bea eu cu adevărat îl veți bea, și cu botezul cu care eu mă botez vă veți boteza;

40. Ci a șede de-a-dreapta mea și de-a-stânga mea nu-mi este îngăduit a vă da; ci (se va da) celor pentru cari s'a gătit.

41. Și auzind cei zece, au început a se mânîa pe Iacov și pe Ioan.

42. Iar Iisus chemându-i pe dânșii la sine, le-a zis: Știți că celor ce li se pare că sunt domnitori ai neamurilor, domnesc peste ele, și mai mari lor le stăpânesc pe ele.

32—34: Mat. 20, 17—19; Luca 18, 31—34; Ioan 11, 16. 55.

35—45: Mat. 20, 20—28.

43. Iar între voi nu va fi așa; ci care vrea să fie mai mare între voi, să vă fie vouă slugă.

44. Și care va vrea să fie între voi întâiu, să fie tuturor slugă;

45. Pentru că nici Fiul Omului n'a venit ca l se slujească, ci ca să slujească el și să-și dea sufletul său (preț de) răscum-părare pentru mulți.

46. Atunci au venit în Ierihon. Iar când ieșea el din Ierihon, cu ucenicii săi și cu popor mult, **Vartimei orbul**, fiul lui Timei, ședea lângă cale cerșind.

47. Și auzind că este Iisus Nazarineanul, a început a striga și a zice: Iisuse, Fiul lui David, miluește-mă!

48. Și mulți îl certau, ca să tacă. Dar el și mai vârtos striga: Fiul lui David, miluește-mă!

49. Și oprindu-se Iisus, a zis să-l cheme la el. Și au chemat pe orb, zicându-i: Indrăsnește, scoală-te, că te cheamă.

50. Iar el lepădându-și hațna, s'a sculat și a venit la Iisus.

51. Deci l-a întreat Iisus și l-a zis: Ce volesti să-ți fac: Zis-a orbul: Invățătorule, (fă) ca să văz!

52. Iar Iisus l-a zis lui: Mergi, credința ta te-a mântuit; și îndată a văzut și a mers după Iisus, pe cale.

46—52: Mat. 20, 29—34; Luca 18, 35—43.

11.

Iar când s'au apropiat de **Ierusalim**, trecând prin Vit-faghi și Vitania, spre Muntele Maslinilor, a trimis pe doi din ucenicii săi,

2. Și a zis lor: Mergeți în satul care este înaintea voastră, și intrând întrânsul îndată veți afla un mânz legat, pe care nimeni din oameni n'a șezut; dezlegându-l, aduceți-l (aici).

3. Și de va zice vouă cineva: De ce faceți aceasta? spuneți că Domnului îi trebuie, și numai decât îl va trimite pe el aici.

4. Și mergând a aflat mânzul legat la o poartă, afară, în uliță, și l-au deslegat pe el.

5. Iar unii din cei ce stăteau acolo, l-au întreat pe el: Ce faceți, de deslegați mânzul?

6. Iară ei le-au răspuns precum le poruncise Iisus; și l-au lăsat pe el.

7. Apoi au adus mânzul la Iisus și și-au pus pe el hațnele lor, iar (Iisus) a șezut pe dânsul.

8. Și mulți își așterneau veșmintele lor pe cale; iar alții tălau stâlpari din copaci și le așterneau pe cale.

9. Iar cei ce mergeau înainte și cei ce veneau pe urmă, strigau și ziceau: Osana! **Bine**

11. 1—10: Mat. 21, 1—9; Luca 19, 29—38; Ioan 12, 12—16.

9: Ps. 118, 25—26.

este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului!

10. Bine este cuvântată împărăția care vine, a părintelui nostru David! Osana întru cel de sus!

11. Și au intrat Iisus în Ierusalim și în biserică. Și după ce a văzut toate, fiind acum înspre seară, a ieșit la Vitania, cu cei doisprezece.

12. Iar a doua zi, ieșind din Vitania a flămânzit.

13. Și văzând de departe un smochin având frunze, s'a apropiat, că doar va afla ceva întrânsul. Și ajungând la el, nimic n'a aflat, fără numai frunze, căci încă nu era vremea smochinelor.

14. Și începând Iisus a grăi, a zis: De acum, în veac să nu mănânce nimeni rod din tine! Iar ucenicii lui auziră (cuvântul).

15. Și au venit la Ierusalim. Și intrând Iisus în biserică, a început a scoate pe cei ce vindeau și cumpărau în biserică, și a răsturnat mesele schimbătorilor de bani și scaunele celor ce vindeau porumbel.

16. Și nu lăsa să mai treacă cineva cu vreun vas prin biserică.

17. Și-i învăța pe ei, zicând: Au nu este scris: **casa mea, casă de rugăciune se va chema** întru toate neamurile?

11—24: Mat. 21, 12—22; Luca 19, 45—48.

17: Is. 56, 7; Ier. 7, 11.

Iar voi ați făcut-o peșteră de tâlhari.

18. Deci, auzind cărturarilor și arhieriei, căutau cum l-ar (putea) pierde pe el; că se temeau de dânsul, pentru că tot poporul se mira de învățătura lui.

19. Iar dacă s'a făcut seară, a ieșit afară din cetate.

20. Și a doua zi trecând (pe acolo), au văzut smochinul uscat din rădăcină;

21. Și aducându-și aminte Petru, l-a zis lui: Învățătorule, uite, smochinul pe care l-ai blestemat s'a uscat.

22. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Aveți credință în Dumnezeu!

23. Căci adevăr zic vouă: oricine va zice muntelui acestuia: ridică-te și te aruncă în mare, și nu se va îndoi întru inima sa, ci va crede că ce va zice se va face, fi va lui orice va zice.

24. De aceea zic vouă: Toate câte cereți, rugându-vă, să credeți că le veți primi, și le veți avea.

25. Iar când stați de vă rugați, iertați orice aveți asupra cuiva, ca și Tatăl vostru cel din ceruri să vă ierte vouă greșalele voastre.

26. Căci dacă voi nu veți ierta, nici Tatăl vostru din ceruri nu vă va ierta vouă greșalele voastre.

27. Și au venit iarăși în Ier-

27—33: Mat. 21, 23—27; Luca 20, 1—8.

rusalim. Și umblând (Iisus) prin biserică, au venit la dânsul arhieriei și cărturarilor și bătrâni,

28. Și l-au întrebat: **Cu ce putere faci acestea?** Și cine ți-a dat ție puterea aceasta, ca să faci acestea?

29. Iar Iisus răspunzând a zis lor: Întreba-vă-voi și eu un cuvânt. Răspundeți-mi, și vă voi spune vouă cu ce putere fac acestea.

30. Botezul lui Ioan a fost din cer, sau dela oameni? Răspundeți-mi!

31. Și ei cugetau întru sine, zicând: De vom zice: din cer, va zice: pentruce, dar, n'ați crezut în el?

32. Iar de vom zice: dela oameni, se temeau de popor, căci toți aveau credința că Ioan a fost cu adevărat un proroc.

33. Și răspunzând au zis lui Iisus: Nu știm. Atunci Iisus grăind, le-a zis lor: Nici eu nu vă voi spune cu ce putere fac acestea.

12.

Si a început a le grăi lor în pilde: **Un om a sădit vie,** a îngrădit-o jur-împrejur cu gard, a săpat întrânsa teasc, a zidit turn și a dat-o pe ea lucrătorilor, iar el s'a dus departe.

2. Și la vreme a trimis la lucrători un argat, ca să primească dela ei din rodul viei.

12. 1—12: Mat. 21, 33—46; Luca 20, 9—19; Is. 5, 1—2.

3. Dar el apucându-l, l-au bătut și l-au trimis înapoi fără nimic.

4. Și iarăși a trimis la dânsli alt argat, dar și pe acela bătându-l cu pietre, l-au spart capul și l-au trimis cu necinste.

5. Și iarăși a trimis pe altul; dar și pe acela l-au omorît ca și pe mulți alții: pe unli bătându-l, iar pe alții omorându-l.

6. Deci mai având un fiu iubit al său, mai pe urmă l-a trimis și pe acela la ei, zicând: Se vor rușina de fiul meu.

7. Dar lucrătorii acela au zis unli către alții: Acesta este moștenitorul, veniți să-l ucidem și moșia lui va fi a noastră!

8. Și apucându-l, l-au omorît și l-au scos afară din vie.

9. Deci, ce va face stăpânul viei? Veni-vă și va pierde pe lucrătorii (aceia), iar via o va da altora.

10. Oare nici scriptura aceasta n'ați citit-o: Piatra pe care nu au băgat-o în seamă ziditorii, aceasta a ajuns în capul unghiului?

11. Dela Domnul s'a făcut aceasta, și este minunată în ochii noștri.

12. Și căutau să-l prinză pe el, dar se temeau de popor, căci au priceput că împotriva lor a zis pilda; și lăsându-l pe el, s'au dus.

13. Atunci au trimis la el pe

10; Ps. 118, 22—23.

13—17: Mat. 22, 15—22; Luca 20, 20—26.

unii din farisei și din irodiani, ca să-l prinză în cuvânt.

14. Iar aceștia venind i-au zis lui: Învățătorule, știm că ești drept și nu-ți pasă ție de nimeni, că nu cauți la fața oamenilor, ci cu adevărat calea lui Dumnezeu înveți: Căde-se a da **dajdie Chesarului**, sau nu? Să dăm, sau să nu dăm?

15. El însă cunoscând fățărnicia lor, a zis lor: Ce mă ispitiiți? Aduceți-mi un dinar ca să-l văz.

16. Iar ei i-au adus. Și a zis lor: Al cui este chipul acesta și scriptura cea de pe el? Răspuns-au ei: Ale Chesarului.

17. Atunci Iisus a grăit: Dați Chesarului cele ce sunt ale Chesarului, și pe cele ce sunt ale lui Dumnezeu, lui Dumnezeu. Și s'au mirat de dânsul.

18. Apoi au venit la dânsul **saduchei, cari zic că nu este înviere**, și l-au întrebat pe el, zicând:

19. Învățătorule, Moise ne-a scris nouă, că de va muri fratele cuiva și-l va rămânea femeia fără copii, să ia fratele lui pe femeia lui și să ridice urmași fratelui său.

20. Deci au fost **șapte frați**, și cel dintâu și-a luat femeie, dar murind n'a lăsat urmași.

21. Atunci a luat-o al doilea, dar a murit și n'a lăsat nici acela urmași, și al treilea așijderea.

18—27: Mat. 22, 23—33; Luca 20, 27—38; A doua Lege 25, 5—6.

22. Și toți șapte au luat-o pe dânsa și n'au lăsat urmași. Iar în urma tuturor a murit și femeia.

23. Deci, la înviere, când vor învia, a căruia dintrânșii va fi femeia? Că toți șapte au avut-o pe ea de nevastă?

24. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Au nu de aceea vă rătăciți, că nu știți scripturile, nici puterea lui Dumnezeu?

25. Căci când vor învia din morți, nu se vor însura, nici se vor mărita, ci vor fi ca îngerii din ceruri.

26. Iar despre morți, că se vor scula, au n'ați cetit în cartea lui Moise, cum i-a grăit Dumnezeu lui, din rug, zicând: Eu sunt Dumnezeu lui Avraam și Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov?

27. Dumnezeu însă nu este Dumnezeuul morților, ci Dumnezeuul viilor. Sunteți, deci, în mare rătăcire.

28. Atunci unul din cărturarii care auzise disputa lor, văzând că bine le-a răspuns (Iisus), s'a apropiat de el și l-a întrebat: Care este **cea dintâi poruncă** din toate?

29. Iar Iisus l-a răspuns că cea dintâi (poruncă din toate) este: Auzi, Israile: Domnul Dumnezeuul nostru este singurul Domn!

26: Ieș. 3, 6.

28—34: Mat. 22, 34—40; Luca 20, 39—40; 10, 25—28.

29: A doua Lege 6, 4—5.

30. Apoi: Să iubești pe Domnul Dumnezeu tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din tot cugetul tău și din toată vârtutea ta: aceasta este porunca cea dintâi.

31. Iar a doua, asemenea acestuia: Să iubești pe aproapele tău, ca pe tine însuși. Poruncă mai mare decât acestea nu este.

32. Și a zis lui cărturarul: Bine, învățătorule, drept ai grăit, că unul este Dumnezeu și nu este altul afară de dânsul,

33. Și a-l iubi pe el din toată inima și din tot cugetul și din tot sufletul și din toată vârtutea, și a iubi pe aproapele ca însuși pe sine este mai mult decât toate prinoasele și jertfele.

34. Iar Iisus văzând că a grăit cu înțelepciune, i-a zis: Nu ești departe de împărăția lui Dumnezeu. Și nimeni n'a mai îndrăsnit să-l întrebe pe el.

35. Și începând Iisus a învăța în biserică, a zis: Cum spun cărturarii că Hristos este **Fiul lui David?**

36. Că însuși David a grăit din Duhul Sfânt: Zis-a Domnul Domnului meu: șezi de-a dreapta mea, până ce voi pune pe vrășmași tăi așternut picioarelor tale.

37. Deci însuși David îl numește pe el Domn; atunci cum

este, dar, fiu al lui? Și poporul cel mult îl asculta pe el cu dulceață.

38. Apoi grăia lor întru învățatura sa: **Păziți-vă de cărturari**, că le place să umble în halne lungi și să li se 'nchine (lumea) prin târguri.

39. Și (iubesc) locurile cele mai de sus în sinagoge și scaunele cele dintâi la ospete.

40. Ei cari casele văduvelor le mănâncă și îndelung se roagă la arătare, mai grea osândă vor lua.

41. Și șezând Iisus în preajma visteriei bisericii, privea cum poporul aruncă bani în visterie. Și mulți bogați aruncau mult.

42. Ci venind o **văduvă săracă**, a aruncat doi bănuși, cari fac un codrant.

43. Și chemând pe ucenicii săi, le-a zis lor: Adevăr zic vouă, că această văduvă săracă a aruncat mai mult decât toți cei ce au aruncat în visterie;

44. Că toți au aruncat din prisosul lor, iar aceasta din sărăcia ei a aruncat tot ce a avut, toată averea sa.

13.

Și ieșind din biserică, unul din ucenici i-a zis lui: Învățătorule, privește ce pietre și ce ziduri!

2. Și răspunzând Iisus a zis lui: **Vezi aceste ziduri mari?**

38—40: Mat. 23; Luca 20, 45-47.

41—44: Luca 21, 1—4.

31: A doua Lege 19, 18.

35—37: Mat. 22, 41—46; Luca 20, 41—44.

36: Ps. 110, 1.

Nu va rămânea piatră pe piatră care să nu se risipească.

3. Iar când ședea el pe Muntele Maslinilor, în preajma bisericii, l-au întrebat pe dânsul, deosebi, Petru și Iacov și Ioan și Andrei:

4. Spune-ne nouă, când vor fi acestea și care este semnul, când se vor săvârși toate acestea?

5. Iar Iisus răspunzând lor, a început a grăi: Căutați să nu vă înșele pe voi cineva;

6. Că mulți vor veni întru numele meu, zicând că eu sunt, și pe mulți vor înșela.

7. Iar când veți auzi de războaie și de vești de războaie, să nu vă spăimântați, că trebuie să fie (acestea); ci încă nu va fi sfârșitul.

8. Că se va scula neam peste neam și împărățiile peste împărăție, și vor fi cutremure pe alocurea, și foamete și tulburări; acestea vor fi însă (numai) începutul durerilor.

9. Deci, luați seama de voi înșivă, că vă vor da pe voi în soboare, și veți fi bătuiți în adunări și înaintea domnilor și a împăraților veți sta pentru mine, spre mărturie lor.

10. Ci mai întâi trebuie să se propoveduească Evanghelia la toate neamurile.

11. Iar când vă vor duce pe voi să vă dea, să nu vă grijiți

de mai înainte, nici să vă gândiți ce veți grăi, ci să grăiți ceea ce se va da vouă în ceasul acela; că nu veți fi voi cei ce veți grăi, ci Duhul Sfânt.

12. Și va da la moarte frate pe frate și tată pe fiu; și se vor scula fiii asupra părinților și-i vor omori pe ei,

13. Și veți fi uriți de toți, pentru numele meu; dar cel ce va răbda până la sfârșit, acela se va mântui.

14. Iar când veți vedea uriciunea pustirii care s'a zis de Daniil prorocul, stând unde nu se cuvine (cititorul să înțeleagă), atunci cei ce vor fi în Iudeea, să fugă la munți,

15. Iar cei ce va fi pe acoperiș să nu se pogoare în casă, nici să intre să ia ceva din casa sa.

16. Și cei ce va fi în câmp să nu se întoarcă înapoi să-și ia hațna sa.

17. Dar vai aceluia ce vor avea în pânțele, și celor ce vor alăpta în zilele acelea!

18. Ci rugați-vă ca fuga voastră să nu fie iarna;

19. Că va fi în zilele acelea necaz ca acela care n'a mai fost până acum dela începutul zidirii pe care a făcut-o Dumnezeu, și nici nu va fi.

20. Și de n'ar scurta Dumnezeu zilele (acelea), nu s'ar mântui nici un trup; ci pentru

13. 8: 2 Cron. 15, 6.

9—13: Mat. 10, 17—22; Luca 21, 12—17.

12: Miha 7, 6.

14: Dan. 9, 27.

19: Dan. 12, 1.

cei aleși, pe cari el i-a ales, va scurta zilele (acelea).

21. Atunci, de va zice vouă cineva: iată aici este Hristos, sau iată acolo, să nu credeți;

22. Că se vor scula Hristoși mincinoși și proroci mincinoși, și vor face semne și minuni ca să înșele, de va fi cu puțință, și pe cei aleși.

23. Iar voi să vă păziți; că iată, mai dinainte vi le-am spus vouă toate.

24. Ci în zilele acelea, după necazul acela, soarele se va întuneca și luna nu-și va mai da lumina ei,

25. Și stelele cerului vor cădea, și puterile din ceruri se vor clăti.

26. Atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori, cu putere și cu slavă multă.

27. Și atunci va trimite pe îngerii săi din cele patru vânturi, dela marginea pământului până la marginea cerului.

28. Iar **dela smochin luați pildă**: Când mlădița lui este moale și înfrunzește, știți că vara este aproape.

29. Așa și voi, când veți vedea făcându-se acestea, să știți că (Fiul Omului) este aproape, la ușă.

30. Adevăr grădesc vouă, că nu va trece neamul acesta,

22: A doua lege 13, 1.

24: Is. 13, 10; 34, 4.

26: Dan. 7, 13.

27: Zah. 2, 6; A doua lege 30, 4.

până nu se vor împlini toate acestea.

31. Cerul și pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.

32. Iar de ziua aceea și de ceasul acela nimeni nu știe, nici îngerii cari sunt în cer, nici Fiul, fără numai Tatăl.

33. Luați seamă, **priveghiați și vă rugați**, că nu știți când va fi vremea aceea;

34. (E tocmai) ca un om care se duce departe, lăsându-și casa sa și dând slugilor sale putere, și flecărufă lucrul lui, și poruncind ca să privegheze.

35. Priveghiați dar, că nu știți când va veni stăpânul casei: seara, sau la miezul nopții, sau la cântatul cocoșilor, sau dimineața,

36. Ca nu cumva venind fără de veste, să vă afle dormind.

37. Iar ceea ce vă spun vouă, spun tuturor: **Priveghiați!**

14.

După două zile erau Paștile și Azimele; iar arhierii și cărturarii căutau cum l-ar prinde cu vicleșug ca să-l omoare.

2. Dar ziceau: Nu în praznic, ca să nu se facă tulburare întru popor.

3. Și fiind el în **Vitania**, în casa lui Simon leprosul, șezând

14, 1—2: Mat. 26, 1—5; Luca 22, 1—2.

3—9: Mat. 26, 6-13; Ioan 12, 1-8.

la masă, a venit o femeie cu un alavastru cu mir de nard curat, de mult preț, și sfărâmând alavastrul, l-a turnat pe capul lui.

4. Și erau unii de le părea rău și ziceau întru sine: Pentru ce se făcu această pagubă cu mirul?

5. Căci se putea vinde acesta cu mai mult de trei sute de dinari și să se dea săracilor. Si cărteau împotriva ei.

6. Zis-a lor Iisus: Lăsați-o pe ea. Pentru ce îi faceți supărare? Că bun lucru a făcut cu mine.

7. Că pe săraci pururea îi aveți cu voi, și când vreți puteți să le faceți lor bine, dar pe mine nu mă aveți pururea.

8. Aceasta a făcut ce a putut: a apucat să-mi unghă trupul spre îngropare.

9. Adevăr grădesc vouă: Ori unde se va propovedui Evanghelia aceasta în toată lumea, se va povesti, întru pomenirea ei, și ce a făcut ea.

10. Iară **Iuda Iscarioteanul**, unul din cei doisprezece, s'a dus la arhierii, ca să-l vândă pe el lor.

11. Și ei auzind, s'au bucurat și i-au făgăduit să-i dea bani. Și el căuta, cum l-ar da pe el lor la vreme cu prilej.

12. Iar în ziua cea dintâi a

10—11: Mat. 26, 14—16; Luca 22, 3—6.

12—16: Mat. 26, 17—19; Luca 22, 7—13.

Azîmelor, când jertfeau mielul de Paști, au zis către dânsul ucenicii lui: Unde vofești să mergem să gătim, ca să mâncăm **Paștile**?

13. Si a trimis (Iisus) pe doi din ucenicii săi și le-a zis lor: Mergeți în cetate; acolo vă va întâmpina pe voi un om ducând un vas de lut cu apă; mergeți după dânsul,

14. Și unde va intra el, spuneți stăpânului casei că învățătorul zice: Unde este sălașul întru care să mâncăm paștile, cu ucenicii mei?

15. Și el va arăta vouă un foisor mare, așternut gata; acolo să găsiți pentru noi.

16. Și ieșind ucenicii lui, au venit în cetate și au aflat precum le spusese lor, și au gătit paștile.

17. Iar făcându-se seară, a venit (Iisus) cu cei doisprezece.

18. Și șezând ei la masă și mâncând, a zis Iisus: Adevăr zic vouă, că unul din voi, care mănâncă împreună cu mine, va să mă vândă.

19. Iar ei începură a se întrista și a-i zice unul câte unul: Nu cumva sunt eu? Și altul: Nu cumva sunt eu?

20. Iar el răspunzând a zis lor: Unul din doisprezece, care întinge cu mine în blid.

21. Ci Fiul Omului va merge precum este scris pentru dânsul

17—25: Mat. 26, 20—29; Luca 22, 14—23; Ioan 13, 21—26.

sul; dar vai omului aceluia, prin care Fiul Omului se vinde! Mai bine ar fi fost, de nu s'ar fi născut.

22. Și mâncând el, a luat Iisus pâine, și binecuvântând a frânt și a dat lor, zicând: Luați, mâncați, **acesta este trupul meu.**

23. Și luând paharul, mulțumind a dat lor și au băut dintrânsul toți.

24. Și a zis lor: **Acesta este sângele meu,** al legii celei nouă, care pentru mulți se varsă.

25. Adevăr zic vouă, că de acum nu voi mai bea din roada viței, până în ziua aceea când o voi bea pe ea nouă, în împărăția lui Dumnezeu.

26. Apoi cântând cântări de laudă, au ieșit în Muntele Maslinilor.

27. Atunci a zis lor Iisus: Toți vă veți sminti întru mine în noaptea aceasta; căci scris este: bate voi păstorul și se vor risipi oile.

28. Ci după ce voi învia, voi merge mai înainte de voi în Galileea.

29. Iar Petru a zis lui: Chiar dacă toți se vor sminti, eu însă nu.

30. Zis-a Iisus lui: Adevăr grădesc ție, că tu astăzi, în noaptea această, mai înainte de a cânta cocoșul de două ori, de trei ori te vei lepăda de mine.

26—31: Mat. 26, 30—35; Luca 22, 31—34, 39; Zah. 13, 7.

31. Iar el cu mult mai vartos zicea: De mi s'ar întâmpla să și mor cu tine, și tot nu mă voi lepăda de tine. Și asemenea au zis toți.

32. Și ajungând în satul care se numește **Ghetsimani**, a zis ucenicilor săi: Sedeți aici până mă voi ruga.

33. Și luând cu sine pe Petru și pe Iacov și pe Ioan, a început a se spăimânta și a se neliniști.

34. Și a zis lor: Intristat este sufletul meu până la moarte. Rămâneți aici și priveghiați.

35. Și mergând puțin mai departe, a căzut la pământ și se ruga, că de este cu puțință, să treacă dela dânsul ceasul acela.

36. Și zicea: Avva, Părinte, la tine toate sunt cu puțință; treci dela mine paharul acesta, însă nu ceea ce voiesc eu, ci ceea ce voiești tu, să fie.

37. Iar dacă a venit (la ucenicii săi), i-a găsit pe ei dormind; și a zis lui Petru: Simone, dormi? Nu putuși să priveghezi un ceas?

38. Priveghiați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită; că duhul este osârduitor, iară trupul neputincios.

39. Și iarăși mergând s'a rugat, spunând aceleași cuvinte.

40. Și întorcându-se, i-a aflat pe dânsii iarăși dormind, căci

32—42: Mat. 26, 36—46; Luca 22, 40—46; Ioan 18, 1.

34: Ps. 43, 5.

ochii lor erau îngreuați și nu știau ce să-i răspundă.

41. Iar dacă a venit a treia oară, a zis lor: Dormiți de acum și vă odihniți. Destul este: a venit ceasul. Iată, Fiul Omului se dă în mâinile păcătoșilor.

42. Sculați-vă să mergem. Iată, s'a apropiat cel ce m'a vândut.

43. Și numai decât, încă grăind el, a venit Iuda, unul din cei doisprezece, și cu el mulțime multă cu săbii și cu fuști, dela arhierii și dela cărturarii și dela bătrâni.

44. Iar cel ce îl vânduse pe el, le dăduse semn, zicând: Pe care-l voi săruta, acela este; prindeți-l pe el și-l duceți cu pază.

45. Și venind (Iuda), îndată s'a apropiat de el și l-a zis lui: Învățătorule, Învățătorule! Și l-a sărutat pe el.

46. Iar ei au pus mâinile pe el și l-au prins.

47. Ci unul din cei ce stăteau lângă el, scoțând sabia a lovit pe sluga arhierelui și l-a tăiat urechia.

48. Atunci Iisus începând a grăi, a zis lor: Ca la un tâlhar ați ieșit cu săbii și cu fuști, să mă prindeți?

49. În toate zilele am fost cu voi învățând în biserică și nu m'ați prins. Ci, plinească-se scripturile!

43—54: Mat. 26, 47—58; Luca 22, 47—55; Ioan 18, 2—18.

50. Și iăsându-l pe el, au fugit toți.

51. Iar un tânăr oarecare, îmbrăcat cu giulgiu pe trupul gol, mergea după (Iisus); și l-au prins pe el.

52. Iar el, lăsând giulgiul, a fugit dela ei gol.

53. Și l-au dus pe Iisus la arhieriu, și s'au adunat la dânsul toți arhierii și bătrânii și cărturarii.

54. Iar Petru a mers după el de departe, până în curtea arhierelui; și ședea împreună cu slugile și se încălzea la foc.

55. Iar arhierii și tot sfatul căutau mărturie împotriva lui Iisus, ca să-l omoare, dar nu aflau;

56. Că mulți mărturiseau minciuni asupra lui, dar mărturiile lor nu se potriveau.

57. Și sculându-se unii, au mărturisit minciuni asupra lui, grăind:

58. Noi l-am auzit pe el zicând: Eu voi strica această biserică făcută de mâini și în trei zile voi zidi alta, nefăcută de mâini.

59. Dar nici așa mărturia lor nu era la fel.

60. Atunci sculându-se arhierul în mijloc, a întrebat pe Iisus, zicând: Nimic nu răspunzi? Auzi ce mărturisesc această împotriva ta?

61. Iar el tăcea și nimic nu răspundea. Și iarăși l-a întrebat

55—65: Mat. 26, 59—68; Luca 22, 63—71; Ioan 18, 19—24.

pe el arhiereul și i-a zis lui: Au tu ești Hristosul, Fiul celui binecuvântat.

62. Răspuns-a Iisus: Eu sunt; și veți vedea pe Fiul Omului șezând de-a dreapta puterii și vi fiind cu norii cerului.

63. Atunci arhiereul rupându-și hainele sale, a zis: Ce alte mărturii ne mai trebuiesc nouă?

64. Ați auzit hula! Ce vi se pare vouă? Iar ei cu toții l-au judecat pe el că este vinovat de moarte.

65. Și unii au început a-l scuipa și a-i acoperi fața și a-l bate cu pumnii și a-i zice: Prorocește! Iar slugile îl băteau cu palmele peste obraz.

66. Cî Petru fiind jos în curte, a venit una din slugile arhiereului,

67. Și văzând pe **Petru** încălzindu-se, s'a uitat la el și a zis: Și tu erai ca Iisus Nazarineanul?

68. Iar el s'a lepădat, zicând: Nu știu, nici nu pricep ce grălești tu. Și a ieșit afară înaintea curții, și (atunci) a cântat cocoșul.

69. Iar slujnica văzându-l pe el iarăși, a început a spune celor ce stăteau (acolo), că și acesta dintrânșii este. Dar el s'a lepădat iarăși.

70. Și peste puțin, cei ce stă-

teau acolo au zis lui Petru: Adevărat, dintrânșii ești, căci ești galileian, și graful tău seamănă (cu al lor).

71. Iar el a început a blestema și a se jura: Nu cunosc pe omul acesta de care grăiți.

72. Atunci a doua oară a cântat cocoșul. Și Petru și-a adus aminte de cuvântul care-l spusese Iisus: Mai înainte de a cânta cocoșul de două ori, de trei ori te vei lepăda de mine. Și acoperindu-și fața a început a plânge.

15.

Și des-de-dimineață s'at făcând arhiereii cu bătrânii și cu cărturarilor și cu toată adunarea, și legând pe Iisus, l-au dus și l-au dat lui Pilat.

2. Deci l-a întreat pe el Pilat: Tu ești împăratul Iudeilor? Iar el răspunzând, a zis lui: Tu zici.

3. Iar arhiereii îl învinuiau cu multe.

4. Atunci Pilat l-a întreat pe el iarăși, zicând: Nimic nu răspunzi? Vezi câte mărturisesc împotriva ta?

5. Iar Iisus nimic n'a mai răspuns, încât se mira Pilat.

6. Cî la praznicul (Paștilor) le slobozia lor câte un vinovat, pe care-l cereau ei.

7. Și era unul, cu numele Varava, închis împreună cu

62: Ps. 110, 1.

63: Dan. 7, 13.

66—72: Mat. 26, 69—75; Luca 22, 56—62; Ioan 17, 25—27.

15. 2—19: Mat. 27, 11—30; Luca 23, 2—25; Ioan 18, 29—19.

tovarășii săi, cari într'o răscoală făcuseră omor.

8. Deci venind sus (la Pilat), mulțimea a început a cere (să le facă) precum le făcea lor de obicei.

9. Atunci Pilat le-a răspuns lor, zicând: Votți să vă slobozesc vouă pe împăratul Iudeilor?

10. Că știa că din pizmă îl dăduseră pe el arhierii.

11. Dar arhierii îndemnau mulțimea, ca mai vârtos (să ceară) să le slobozească lor pe Varava.

12. Și răspunzând iarăși Pilat le-a zis lor: Dar ce votți să fac acestuia, care ziceți că este împăratul Iudeilor?

13. Atunci ei au strigat din nou: Răstignește-l pe el!

14. Zis-a lor Pilat: Dar ce rău a făcut? Iar ei mai vârtos strigau: Răstignește-l pe el!

15. Și Pilat vrând să facă pe voia mulțimii, le-a slobozit pe Varava, iar pe Iisus bătându-l, l-a dat să se răstignească.

16. Atunci ostașii l-au dus pe el înăuntrul curții, adecă **în divan**, și au adunat toată oastea.

17. Și l-au îmbrăcat pe el în porfiră, și împletind o cunună de spini, i-au pus-o lui (pe cap).

18. Și au început a se închina lui: Bucură-te, împăratul Iudeilor!

19. Și-l băteau peste cap cu trestia, și-l sculpau pe el, și punându-se în genunchi, se închinau lui.

20. Iar după ce l-au batjocorit, au desbrăcat de pe el porfira și l-au îmbrăcat în hainele lui și l-au dus să-l răstignească.

21. Și au silit pe un oarecare Simon Chirineanul, tatăl lui Alexandru și al lui Ruf, care trecea venind din țarină, ca să ducă crucea lui.

22. Și l-au dus pe el la locul ce se zice **Golgota**, care se tâlcuește: locul căpățânii.

23. Și l-au dat lui (să bea) vin amestecat cu smirnă, dar el n'a luat.

24. Și **răstignindu-l** pe el au împărțit hainele lui, aruncând sorți pe dânsule, (ca să știe) cine ce va lua.

25. Și era ceasul al treilea când l-au răstignit pe dânsul.

26. Și scrisoarea pricinii lui era scrisă deasupra: Împăratul Iudeilor.

27. Iar împreună cu dânsul au răstignit doi tâlhari, unul de-a dreapta și altul de-a stânga lui.

28. (Astfel) s'a plinit scriptura care zice: Și cu cei fără-de-lege s'a socotit.

29. Iar cei ce treceau (pe acolo) îl huleau pe el, clătindu-și capetele lor și zicând: Na! Cel ce strică biserica și în trei zile o zidești,

30. Mântuiește-te pe tine și te pogoară de pe cruce!

20-41: Mat. 27, 31-56; Luca 23, 26-49; Ioan 19, 16-30.

24: Ps. 22, 19.

29: Ps. 22, 8; 109, 25.

31. Așijderea arhieriei și cărturarii bătându-și joc (de el), ziceau unul către altul: Pe alții a mântuit, iar pe sine nu poate să se mântuiască!

32. Hristos, Impăratul lui Israel, pogoare-se acum de pe cruce, ca să vedem și să credem întrânsul! Și îl huleau pe el și cei ce erau răstigniți împreună cu dânsul.

33. Iar când a fost ceasul al șaselea, întunec s'a făcut peste tot pământul, până la al nouălea ceas.

34. Și la al nouălea ceas a strigat Iisus cu glas mare, zicând: Eloi, Eloi, lama sabahtani? ce se tâlcuește: Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, pentru ce m'ai lăsat?

35. Iar unii din cei ce stăteau acolo auzind, ziceau: Iată, strigă pe Ilie.

36. Atunci alergând unul și umplând un burete de oțet și punându-l într'o trestie, l-a dat să bea, zicând: Lăsați să vedem, veni-va oare Ilie ca să-l pogoare pe el?

37. Iar Iisus strigând cu glas mare, **și-a dat Duhul.**

38. Și catapeteazma bisericii s'a rupt în două, de sus până jos.

39. Și văzând sutașul, cel ce sta în preajma lui, că strigând așa și-a dat Duhul, a zis: Cu adevărat omul acesta a fost Fiul lui Dumnezeu.

40. Și erau (acolo) și niște

34: Ps. 22, 2.

femei cari priveau de departe; printre ele era Maria Magdalena și Maria muma lui Iacov cel mic și a lui Iosie, și Salomia,

41. Cari și când erau în Galileea mergeau după el și slujeau lui, (precum) și altele multe cari se suferă împreună cu el în Ierusalim.

42. Și acum făcându-se seară, de vreme ce era Vineri, care este înaintea Sâmbetei,

43. A venit Iosif din Arimatia, sfetnic cu bun chip, care încă aștepta împărăția lui Dumnezeu, și îndrăznind a intrat la Pilat și a cerut trupul lui Iisus.

44. Iar Pilat s'a mirat că (Iisus) a murit așa de curând; și chemând pe sutaș, l-a întrebat dacă a murit de mult.

45. Și încredințându-se dela sutaș, a dăruit lui Iosif trupul.

46. Atunci Iosif cumpărând giulgiu și pogorând (pe Iisus de pe cruce) l-a înfășurat cu giulgiul și **l-a pus într'un mormânt** care era săpat în stâncă, și a prăvălit o piatră pe ușa mormântului.

47. Iar Maria Magdalena și Maria lui Iosie priveau unde îl pun.

16.

Si dacă a trecut ziua Sâmbetei, Maria Magdalena și Maria lui Iacov și Salomia au cum-

42-47: Mat. 27, 51-61; Luca 23, 50-55; Ioan 19, 38-42.

16. 1-8; Mat. 28, 1-8; Luca 24, 1-12; Ioan 20, 1-10.

părat miresme, ca să meargă să-l ungă pe el.

2. Și foarte de dimineață, în ziua întâia a săptămânii, au venit la mormânt pe când răsărea soarele.

3. Și ziceau între ele: Cine ne va prăvăli nouă piatra de pe ușa mormântului?

4. Dar căutând, au văzut piatra prăvălită; și era mare foarte.

5. Și intrând în mormânt, au văzut un tânăr șezând de-a dreapta îmbrăcat în vesmânt alb, și se spăimântară.

6. Iar el a zis lor: Nu vă spăimântați! Pe Iisus Nazarineanul cel răstignit îl căutați? **S'a sculat din morți**, nu este aici. Iată locul unde l-au pus pe el.

7. Mergeți deci și spuneți ucenicilor lui și lui Petru, că se va duce mai înainte de voi în Galileea; acolo îl veți vedea, precum v'a spus vouă.

8. Dar ele ieșind, au fugit dela mormânt, căci erau cuprinse de cutremur și de spaimă, și nimănui n'au spus nimic, pentru că se temeau.

9. Iar dacă a înviat (Iisus) dimineața, în ziua cea dintâi a săptămânii, **s'a arătat** întâi Mariei Magdalina, dintru care scosese șapte draci.

10. Iar aceasta mergând a vestit celor ce fuseseră cu el, care plângeau (acum) și se tânguiau.

11. Dar ei auzind că el este

viu, și că a fost văzut de dânsa, n'au crezut.

12. După aceea s'a arătat, în alt chip, la doi dintre ei, cari mergeau la câmp.

13. Iar aceștia ducându-se, au spus celorlalți; dar nici pe ei nu l-au crezut.

14. Ci, la urmă de tot, când cei unsprezece ședeau la masă, li s'a arătat (și lor) certându-i pentru necredința lor și pentru împietrirea inimii lor, că n'au crezut celor ce văzuseră că a înviat.

15. Și a zis lor: Mergeți în toată lumea și **propoveduiți Evanghelia** la toată făptura!

16. Cel ce va crede și se va boteza, se va mântui; iar cel ce nu va crede, se va osândi.

17. Și cei ce vor crede, vor fi însoțiți de (aceste) semne: întru numele meu draci vor scoate, în limbi nouă vor grăi;

18. Șerpi vor lua (în mână), și de vor bea ceva aducător de moarte, nu-i va vătăma pe ei; peste bolnavi își vor pune mâinile și bine se vor face.

19. Deci Domnul, după ce a grăit cu ei, **s'a înălțat la cer** și a șezut de-a dreapta lui Dumnezeu.

20. Iar ei ieșind, au propoveduit pretutindeni. Și Domnul lucra împreună cu dânsii, adevărându-le cuvântul cu minunile care urmau. Amin.

14 - 18: Luca 24, 36—49; Ioan 20, 19—23.

19: Luca 24, 50—53.

SFÂNȚA EVANGHELIE

DELA

LUCA

1.

De vreme ce mulți s'au apucat să alcătuiască povestiri despre faptele cari au fost pe deplin adevărate întru noi,

2. Precum ni le-au lăsat nouă cei ce dintru început au fost văzători și slujitori ai Cuvântului,

3. Părut-mi-s'a și mie cu cale, ca cercetând toate cu deamănuntul, dela început, pe rând să ți le scriu ție, puternice Teofile,

4. Ca să cunoști temeinicia cuvintelor pe care le-ai primit.

5. Fost-a în zilele lui Irod, împăratul Iudeei, un preot oarecare, **Zaharia**, din ceata preoțească a lui Avia, iar femeia lui din fetele lui Aaron, și numele ei era **Elisaveta**.

6. Și erau amândoi drepti înaintea lui Dumnezeu, umblând fără prihană întru toate

poruncile și îndreptările Domnului.

7. Dar nu aveau copii, pentru că Elisaveta era stearpă și amândoi erau înaintați în zilele lor.

8. Și pe când slujea odată înaintea lui Dumnezeu, în săptămâna cetei sale,

9. Ieșind la sorți să tămâieze după datina preoțească, a intrat în biserică Domnului.

10. Iar în vremea tămâierii toată mulțimea poporului era afară și se ruga.

11. Atunci s'a arătat lui îngerul Domnului, stând de-a dreapta altarului tămâierii.

12. Și s'a spăimântat Zaharia văzându-l, și frică a căzut peste dânsul.

13. Dar îngerul a zis către el: Nu te teme, Zaharie, că s'a auzit rugăciunea ta, și femeia ta Elisaveta îți va naște fiu și vei chema numele lui Ioan.

14. Și vei avea bucurie și

veselie, și mulți se vor bucura de nașterea lui.

15. Că va fi mare înaintea Domnului; vin și beutură amestecate nu va bea, și se va umplea cu Duh Sfânt încă din pântecul maicii sale.

16. Și pe mulți din fiții lui Israel îi va întoarce la Domnul Dumnezeu lor.

17. Și el va merge înaintea Domnului cu duhul și cu puterea lui Ilie, ca să întoarcă inimile părinților spre fiții lor și pe cei neascultători la înțelepciunea dreptilor, ca să gătească Domnului popor pregătit.

18. Atunci a zis Zaharia către înger: Din ce voi cunoaște aceasta? Că eu sunt bătrân și femeia mea trecută în zilele sale.

19. Și răspunzând îngerul a zis lui: Eu sunt Gavriil, cel ce stau înaintea lui Dumnezeu, și sunt trimis să grădesc către tine și să-ți vestesc ție acestea.

20. Și iată, vei fi mut și nu vei putea grăi până în ziua când vor fi acestea, pentru că n'ai crezut cuvintelor mele cari se vor împlini la vremea lor.

21. Iar poporul aștepta pe Zaharia și se mira că el zăbovește în biserică.

22. Și ieșind, n'a putut să grăiască. Atunci ei au înțeles că vedenie a avut în biserică, pentru că le făcea semn cu mâna; și a rămas mut.

1. 15: Jud. 13, 4—5.

17: Mal. 3, 1. 23—24.

23. Și dacă s'au umplut zilele lui de slujbă, s'a dus la casa sa.

24. Iar după zilele acelea, Elisaveta, femeia lui, a rămas grea și s'a tănuț pe sine cinci luni de zile, zicând:

25. Așa mi-a făcut mie Domnul în zilele în care a socotit să ridic ocară mea dintre oameni.

26. Iar în luna a șasea trimis a fost îngerul Gavriil de Dumnezeu într'o cetate a Galileei, cu numele Nazaret,

27. La o fecioară logodită cu un bărbat, al cărui nume era Iosif, din casa lui David; iar numele fecioarei era Maria.

28. Și intrând îngerul la dânsa, a zis: **Bucură-te ceea ce ești plină de dar, Domnul este cu tine, binecuvântată ești tu între femei!**

29. Iar ea văzând s'a spăimântat de cuvântul lui, și cugeta întru sine, ce fel de închinare poate fi aceasta?

30. Dar îngerul a zis către dânsa: Nu te teme, Marie, că ai aflat har la Dumnezeu.

31. Și iată vei zămisi în pântec, și vei naște fiu și vei chema numele lui Iisus.

32. Acesta va fi mare și Fiul celui Prea Înalt se va chema, și Domnul Dumnezeu îi va da lui scaunul tatălui său David.

33. Și va domni peste casa lui Iacov în veci, și împărăția lui nu va avea sfârșit.

34. Atunci a zis Maria către

înger: Cum va fi aceasta, de vreme ce eu nu ştiu de bărbat?

35. Şi răspunzând îngerul a zis: Duhul Sfânt se va pogori peste tine, şi puterea celui Prea Înalt te va umbrî; pentru aceasta şi sfântul ce se va naşte din tine Fiul lui Dumnezeu se va chema.

36. Şi iată Elisaveta, rudenia ta care se zicea stearpă, a zămislit şi ea un fiu la bătrâneţele ei, şi pentru ea luna aceasta este a şasea.

37. Că la Dumnezeu nici un lucru nu este cu neputinţă.

38. Atunci a zis Maria: Iată roaba Domnului, fie mie după cuvântul tău! Şi s'a dus dela dânsa îngerul.

39. Iar în zilele acelea sculându-se Maria, a plecat cu degrabă la munte într'o cetate a lui Iuda,

40. Şi a intrat în casa Zahariei şi s'a închinat Elisavetei.

41. Iar când a auzit Elisaveta închinăciunea Mariei, săltat-a pruncul în pântecelul ei; şi Elisaveta s'a umplut de Duhul Sfânt.

42. Şi strigând cu glas mare a zis: Binecuvântată eşti tu între femei, şi binecuvântat este rodul pântecelui tău!

43. Şi de unde mie aceasta, ca să vie Maica Domnului meu la mine?

44. Că iată, cum a ajuns

glasul închinării tale la urechile mele, săltat-a pruncul cu bucurie în pântecelul meu.

45. Şi fericită este care a crezut că se vor împlini cele spuse ei dela Domnul.

46. Atunci a zis Maria: **Măreşte suflete al meu pe Domnul,**

47. Şi s'a bucurat duhul meu de Dumnezeu, Mântuitorul meu,

48. Căci a căutat spre smerenia roabei sale. Că iată, de acum mă vor ferici toate neamurile;

49. Că mi-a făcut mie mărire cel puternic, şi sfânt numele lui.

50. Şi mila lui e din neam în neam peste cei ce se tem de el.

51. Arătat-şi-a tăria braţului său şi a risipit pe cei mândri întru cugetul inimii lor.

52. Pogorit-a pe cei puternici de pe scaune, şi a înălţat pe cei smerţi.

53. Pe cei flămânzi i-a umplut de bunătaţi, şi pe cei bogaţi i-a scos afară deşerţi.

54. Primit-a pe Israel, sluga sa, aducându-şi aminte de îndurările sale,

55. Precum a grăit părinţilor noştri, lui Avraam şi seminţiei lui până în veac.

56. Şi a rămas Maria împreună (cu Elisaveta) ca la trei luni şi apoi s'a întors la casa sa.

57. Iar Elisavetei i s'a îm-

35: Ieş. 13, 12; Lev. 21, 12.

37: Fac. 18, 14.

plinit vremea ca să nască; și a născut un prunc.

58. Și au auzit cei ce locuiau împrejur și rudele ei, că a mărit Domnul mîla sa cu dînsa și s'au bucurat împreună cu ea.

59. Iar în ziua a opta, au venit să tale împrejur pruncul. Și voiau să-l numească Zaharia, după numele tatălui său.

60. Atunci răspunzând muma lui, a zis: Nu, ci **Ioan se va chema.**

61. Iară ei au zis către dînsa: Nimeni nu este întru rudenia ta, care să se cheme cu numele acesta.

62. Și a făcut semn tatălui lui, cum ar vrea să-l cheme pe dînsul.

63. Iar el cerînd o tăbliță, a scris pe ea: Ioan va fi numele lui. Și toți s'au mirat.

64. Și i s'a deschis îndată gura lui și limba lui s'a deslegat și grăia lăudând pe Dumnezeu.

65. Și i s'a cuprîns frica pe toți cei ce locuiau împrejurul lor. Și s'au vestit toate cuvintele acestea în toată laturea de prin munții Iudeei.

66. Și toți câți le auziau le puneau la înima lor, zicînd: Oare ce va să fie pruncul acesta? Și mîna Domnului era peste dînsul.

67. Și Zaharia, tatăl lui, s'a umplut de Duhul Sfînt și a prorocit, zicînd:

68. **Bine este cuvîntat Domnul Dumnezeu lui Israel,**

că a cercetat și a făcut răscumpărare poporului său.

69. Și a ridicat corn de mîntuire nouă în casa lui David, slugii sale,

70. Precum a grăit prin gura sfinților săi proroci din vechime:

71. Că ne va mîntui de vrășmașii noștri și din mîna tuturor celor ce ne urăsc pe noi.

72. Și va face milă cu părinții noștri, aducându-și aminte de legămîntul său cel sfînt,

73. De jurămîntul cu care s'a jurat către Avraam părintele nostru,

74. Ca izbăvindu-ne din mîinile vrășmașilor noștri, să ne dea nouă

75. Să-i slujim lui fără frică, întru sfințenie și întru dreptate, înaintea lui, în toate zilele vieții noastre.

76. Și tu, pruncule, proroc al celui Prea Înalt te vei chema, căci vei merge înaintea feșii Domnului, ca să gătești căile lui;

77. Ca să dai poporului său cunoștința mîntuirii, întru iertarea păcatelor lor,

78. Prin milostivirea și bunătatea Dumnezeului nostru, întru care ne-a cercetat pe noi răsăritul cel de sus,

79. Ca să lumineze celor ce șed în întunec și în umbra morții și să îndrepteze picioarele noastre pe calea păcii.

80. Iar pruncul creștea și se întăria cu duhul. Și a fost în pustie până în ziua arătării lui către Israel.

2.

In zilele acelea ieșit-a poruncă dela Chesarul August, să se înscrie toată lumea.

2. Inscrierea aceasta a fost întâia pe când în Siria domnia Chirineu.

3. Și mergeau toți să se înscrie, fiecare în cetatea sa.

4. Deci s'a suț și Iosif din Galileea, din cetatea Nazaret în Iudeea, în cetatea lui David, care se chiamă Vifleem pentru că el era din casa și din seminția lui David,

5. Ca să se înscrie cu Maria, logodnica sa, care era grea.

6. Iar pe când erau ei acolo, (Marief) i s'au umplut zilele ca să nască.

7. Și a născut pe fiul său cel întâi născut, și l-a înfășat pe dânsul și l-a culcat în iesle, pentru că ei n'au mai avut loc la gazdă.

8. Și erau în laturea aceea niște păstori cari își petreceau noaptea pe câmp stând de strajă cu rândul, lângă turmele lor.

9. Și iată un înger al Domnului a stătut înaintea lor și slava Domnului a strălucit peste ei și s'au înfricoșat cu frică mare.

10. Dar îngerul le-a zis lor: Nu vă temeți, că iată vestesc vouă bucurie mare, care va fi la tot poporul!

11. Că s'a născut vouă astăzi Mântuitor, care este Hristos Domnul, în cetatea lui David.

12. Și acesta vă va fi vouă semnul: Afla-veți un prunc înfășat, culcat în iesle.

13. Și îndată s'a arătat împreună cu îngerul mulțime de oaste cerească, laudând pe Dumnezeu și zicând:

14. **Mărire întru cei de sus lui Dumnezeu,** și pe pământ pace, între oameni bunăvoire!

15. Iar dacă îngerii s'au dus dela dânsii la cer, păstorii au zis unii către alții: Să mergem, dar, până la Vifleem și să vedem lucrul acesta ce s'a făcut și pe care Domnul ni l-a arătat nouă.

16. Și venind de grabă, au aflat pe Maria și pe Iosif și pruncul culcat în iesle.

17. Și văzând, au spus cuvântul ce li se grăise lor despre pruncul acesta.

18. Și toți cei ce au auzit s'au mirat de cele ce au grăit păstorii către dânsii.

19. Iar Maria păstra toate cuvintele acelea, punându-le la inima sa.

20. Și s'au întors păstorii (la turme), preamărind și laudând pe Dumnezeu pentru toate câte au auzit și au văzut, precum li se vestise lor.

21. Iar când s'au împlinit opt zile ca să-l taie pe el împrejur, i s'a pus numele: Iisus, care i s'a dat de înger mai înainte de a se zămislî în pânțece.

22. Și când s'au umplut zilele curățirii ei, după legea lui Moise, l-au suț (pe prunc) în

Ierusalim, ca să-l pună înaintea Domnului,

23. Precum este scris în legea Domnului: Toată partea bărbătească ce deschide pân-tecele, sfânt Domnului se va chema,

24. Și ca să dea jertfă, după cum se spune în legea Domnului, o pereche de turturele, sau doi pui de porumb.

25. Și iată, era un om în Ierusalim, anume **Simeon**, și omul acela era drept și temător de Dumnezeu, așteptând mângăierea lui Israel, și Duhul Sfânt era peste dânsul.

26. Ci lui îi făgăduise Duhul Sfânt să nu vadă moartea, până ce nu va vedea pe Hristosul Domnului.

27. Și (îndemnat) de Duhul a venit în biserică, atunci când părinții aduseseră înăuntru pe pruncul Iisus, ca să facă pentru el cele rânduite de lege.

28. Iar acela a luat pruncul în brațele sale, și binecuvântând pe Dumnezeu, a zis:

29. **Acum slobozește pe robul tău, Stăpâne**, după cuvântul tău, în pace,

30. Că văzură ochii mei mântuirea ta,

31. Care ai gătit-o înaintea feții tuturor popoarelor:

32. Lumina spre descoperirea neamurilor și mărirea poporului tău Israel.

33. Iară Iosif și muma lui se

mîrau de cele ce se grăiau despre dânsul.

34. Și l-a binecuvântat pe el Simeon, și a zis către Maria, muma lui: Iată, acesta este pus spre căderea și sculara multora întru Israel, și spre (a fi) semn cărui se vor împotrivi (oamenii).

35. Iar prin sufletul tău va trece sabie, ca să se descopere cugetele multor inimi.

36. Și mai era acolo o **pro-rociță Ana**, fata lui Fanuîl, din neamul lui Asir, îmbătrânită în zile multe, care trăise cu bărbatul său șapte ani, după fecioria sa.

37. Și aceasta a fost văduvă ca la optzeci și patru de ani, care nu se depărta de biserică, slujind (lui Dumnezeu) ziua și noaptea, în post și în rugăciuni.

38. Și venind ea acolo tocmai în ceasul acela, da mărire Domnului și grația despre dânsul tuturor celor ce așteptau izbăvirea lui Israel.

39. Și după ce au săvârșit ei toate după legea Domnului, s'au întors în Galileea, în cetatea lor, Nazaret.

40. Iar pruncul creștea și se întărea cu duhul, umplându-se de înțelepciune, și darul lui Dumnezeu era peste dânsul.

41. Ci părinții lui se duceau în fiecare an în Ierusalim, la praznicul Paștilor.

42. Și când a fost (**Iisus**) de **doisprezece ani**, suindu-se în

2. 23: Ieș. 13, 2, 12, 15.

Ierusalim după obiceiul praznicului,

43. Și sfârșindu-se zilele, când s'au întors ei (acasă), Iisus pruncul a rămas în Ierusalim, iar părinții lui n'au știut.

44. Și socotind că el este cu alți tovarăși, au mers cale de o zi și l-au căutat pe el printre rudeni și printre cunoscuți.

45. Și neaflându-l, s'au întors în Ierusalim, ca să-l caute (și acolo).

46. Și după trei zile l-au aflat în biserică, șezând în mijlocul dascălilor, ascultându-i și întrebându-i pe ei.

47. Și se minunau toți cei ce-l auziau pe dânsul, de înțelepciunea și de răspunsurile lui.

48. Și văzându-l pe el (părinții), s'au spălmântat și a zis către el muma lui: Fiule, pentru ce ne-ai făcut nouă aceasta? Iată, tatăl tău și eu te căutam plini de îngrijorare.

49. Zis-a el către dânsii: De ce mă căutați? Au n'ați știut că întru cele ce sunt ale Tatălui meu mi se cade să fiu?

50. Dar ei n'au înțeles cuvintele ce s'au grăit lor.

51. Apoi s'a pogorit (Iisus) împreună cu dânsii, și a venit în Nazaret; și le era supus. Iar muma lui păzea toate grafiurile acestea în inima sa.

52. Și Iisus sporea cu înțelepciunea și cu vârsta și cu harul la Dumnezeu și la oameni.

52: 1 Sam. 2, 26.

3.

Iar în anul al cincisprezecelea al împărăției lui Tiberie Cesarul, pe când Pilat din Pont era procuratorul Iudeei și Irod tetrarh al Galileei, iar Filip, fratele său, tetrarh al Ituriei și al ținutului Trahonitidei și Lisanie tetrarh al Avilenei,

2. În zilele arhierilor Ana și Caiafa, fost-a cuvântul lui Dumnezeu către Ioan, fiul lui Zaharia, în pustie.

3. Și acesta a străbătut toată latura Iordanului, propovăduind botezul pocăinții întru iertarea păcatelor.

4. Precum este scris în cartea cuvintelor lui Isaia prorocul, ce zice: Glasul celui ce strigă în pustie: gălți calea Domnului, drepte faceți cărările lui.

5. Toată valea se va umplea, și tot muntele și dealul se va smeri; și (căile) cele strâmbe vor fi drepte, și cele colțuroase căi netede,

6. Și toată făptura va vedea mântuirea lui Dumnezeu.

7. Deci, zicea el noroadelor celor ce mergeau să se boteze dela dânsul: Pui de năpârci, cine v'a spus să fugiți de mânia ce va să fie?

8. Faceți, dar, roduri vrednice de pocăință; și nu începeți a zice întru voi înșivă:

3. 3—18: Mat. 3, 1—12; Marcu 1, 1—8.

4: Is. 40, 3—5.

Părinte avem pe Avram; că zic vouă, că Dumnezeu și din pietrile acestea poate să ridice fiii lui Avraam.

9. Că iată acum săcurea la rădăcina pomilor zace. Deci, tot pomul care nu face roadă bună se taie și în foc se aruncă.

10. Și-l întrebau pe el no- roadele zicând: Dar ce vom face?

11. Iar el răspunzând le grăia: Cel ce are două haine, să dea celui ce n'are, și cel ce are bucate, să facă asemenea.

12. Și venind și unii din vamеși să se boteze dela dânsul, ziceau către el: Învățătorule, ce vom face?

13. Iar el a zis către dânsii: Nimic mai mult să nu cereți decât vă este rânduit vouă.

14. Și-l întrebau și ostașii, zicând: Dar noi ce vom face? Și a zis către dânsii: Pe nimeni să nu asupriți, nici să clevețiți, și să fiți îndestulați cu leafa voastră.

15. Iar fiind în așteptare poporul, cugeta întru inima sa despre Ioan: Nu cumva este el Hristosul?

16. Răspuns-a Ioan tuturor, zicând: Eu vă botez pe voi cu apă; dar vine cel mai tare decât mine, căruia nu sunt vrednic să-i desleg cureaua încălțămintelor lui. Acesta vă va boteza cu Duh Sfânt și cu foc.

17. El are lopată în mâinile sale și va curăți aria sa, și va aduna grâul în jirnița sa, iar

pleava o va arde cu focul cel nestins.

18. Și alte multe (ca acestea) binevestea el poporului, mângându-l pe el.

19. Iar **Irod tetrarhul**, mu- strat fiind pentru Irodada, femeia fratelui său, și pentru toate relele ce le făcea Irod,

20. A mai adus peste toate (relele) și pe aceea, că a închis pe Ioan în temniță.

21. Și dacă s'a botezat tot poporul, **botezându-se și Iisus** și rugându-se, s'a deschis cerul,

22. Și Duhul Sfânt s'a pogorit în chip trupesc, ca un porumb, peste dânsul; și glas din cer s'a auzit, zicând: Tu ești Fiul meu cel iubit, întru tine bine am voit!

23. Iar acest **Iisus**, când a început (a propovedui), era ca de trezeci de ani, fiind, precum se credea, **fiul lui Iosif**, al lui Ili,

24. Al lui Matat, al lui Levi, al lui Melhi, al lui Iana, al lui Iosif.

25. Al lui Matatia, al lui Amos, al lui Naum, al lui Esli, al lui Naghe,

26. Al lui Maat, al lui Matatia, al lui Semei, al lui Iosif, al lui Iuda,

27. Al lui Ioanan, al lui Risa, al lui Zorovavel, al lui Salatfil, al lui Nirie,

21—22: Mat. 3, 13—17; Marcu 1, 9—11; Ioan 1, 32.

23—38: Mat. 1, 1—17.

28. Al lui Melhi, al lui Adi, al lui Cosam, al lui Elmadam, al lui Ir.

29. Al lui Iosie, al lui Elfezer, al lui Iorim, al lui Matat, al lui Levi,

30. Al lui Simeon, al lui Iuda, al lui Iosif, al lui Ionan, al lui Eliachim,

31. Al lui Melea, al lui Matnan, al lui Matata, al lui Natan, al lui David,

32. Al lui Iese, al lui Ovid, al lui Vooz, al lui Salmon, al lui Naason,

33. Al lui Aminadav, al lui Aram, al lui Esrom, al lui Fares, al lui Iuda.

34. Al lui Iacov, al lui Isaac, al lui Avraam, al lui Tara, al lui Nahor,

35. Al lui Saruh, al lui Rahav, al lui Falec, al lui Ever, al lui Sala,

36. Al lui Cainam, al lui Arfaxad, al lui Sim, al lui Noe, al lui Lameh,

37. Al lui Matusala, al lui Enon, al lui Jared, al lui Malelel, al lui Cainam.

38. Al lui Enos, al lui Sit, al lui Adam, al lui Dumnezeu.

4.

Iar Iisus, plin de Duhul Sfânt, s'a întors dela Iordan și s'a dus de duhul în pustie,

2. (Unde) patruzeci de zile

4. 1—13: Mat. 4, 1—11; Marcu 1, 12—13.

s'a ispitit de diavolul și n'a mâncat nimic în zilele acelea; ci sfârșindu-se ele, pe urmă a flămânzit.

3. Și s'a zis lui diavolul: De ești Fiul lui Dumnezeu, zi pfețreț acestefa să se facă pâine.

4. Răspuns-a Iisus lui, zicând: Scris este, că nu numai cu pâine va trăi omul, ci cu tot cuvântul lui Dumnezeu.

5. Și suindu-l pe el diavolul într'un munte înalt, s'a arătat lui într'o clipeală de vreme toate împărățiile lumii.

6. Și s'a zis lui diavolul: Ție-ți voi da toată stăpânirea aceasta și slava ei, că mie îmi este dată, și o dau pe ea cui voiesc.

7. Deci, de te vei închina înaintea mea, a ta va fi toată.

8. Și răspunzând Iisus, s'a zis lui: Scris este: Domnului Dumnezeuului tău să te închini, și numai lui să-ți slujești.

9. Și l-a dus pe el (diavolul) în Ierusalim, și așezându-l pe aripa bisericii, s'a zis lui: De ești Fiul lui Dumnezeu, aruncă-te de aici jos,

10. Că scris este: îngerilor săi va porunci pentru tine, ca să te păzească;

11. Și pe mâini te vor purta, ca să nu-ți lovești de piatră piciorul tău.

12. Dar Iisus răspunzând, a

4: A doua Lege 8, 3.

8: A doua Lege 6, 13—14.

10: Ps. 91, 11—12.

12: A doua Lege 6. 16.

zis lui: S'a zis, să nu ispitești pe Domnul Dumnezeuul tău.

13. Și sfârșind toată ispita, diavolul s'a dus dela dânsul până la o vreme.

14. Și s'a întors Iisus întru puterea Duhului în Galileea, și a ieșit vestea despre el în toată laturea aceea.

15. Și el învăța prin sinagoge lor, slăvit fiind de toți.

16. **Apoi a venit în Nazaret,** unde fusese crescut, și, după obiceiul său, în ziua Sâmbetei a intrat în sinagogă și s'a sculat să citească.

17. Și i-au dat lui cartea lui Isaia prorocul. Și deschizând cartea, a aflat locul unde era scris:

18. **Duhul Domnului (este) peste mine,** pentru că el m'a uns ca să binevestesc săracilor și m'a trimis ca să tămăduiesc pe cei zdrobiți cu inima, să propoveduesc robilor izbăvire și orbilor vedere, să ușurez pe cei apăsați,

19. Și să vestesc anul cel plăcut Domnului.

20. Și închizând cartea, a dat-o slujitorului și a șezut; și ochii tuturor celor din sinagogă erau îndreptați asupra lui.

21. Și a început a grăi către dânsii: **Astăzi s'a împlinit scrip-**

tura aceasta în urechile voastre.

22. Și toți îl mărturiseau pe el și se mirau de cuvintele darului care ieșiau din gura lui. Și ziceau: **Au nu este acesta feciorul lui Iosif?**

23. Atunci a zis către ei: **Cu adevărat imi veți spune mie pilda aceasta: Doftorul, vindecă-te pe tine însuși; câte am auzit că s'au făcut în Capernaum, fă și aici, în patria ta?**

24. Dar a mai zis: **Adevăr grăiesc vouă, că nici un proroc nu este primit în patria sa.**

25. Adevăr grăiesc vouă: Multe văduve erau în zilele lui Ilie în Israel, când s'a încuiat cerul trei ani și șase luni, încât s'a făcut foamete mare peste tot pământul.

26. Și la nici una din ele n'a fost trimis Ilie, fără numai la o femeie văduvă din Sarepta Sidonului.

27. Și mulți leproși erau în Israel în zilele lui Elisei prorocul, dar nici unul dintrânsii nu s'a curățit, fără numai Neeman Sirianul.

28. Iar cei din sinagogă auzind acestea, s'au umplut toți de mânie.

29. Și sculându-se l-au scos afară din cetate și l-au dus pe el până în sprânceana muntelui pe care era zidită cetatea lor, ca să-l arunce jos.

30. Dar el trecând prin mijlocul lor, s'a dus de acolo.

14—15: Mat. 4, 12—17; Marcu 1, 14—15

16—30: Mat. 13, 53—58; Marcu 6, 1—6.

18: Is. 61, 1—2.

19: A doua Lege 25, 10.

31. Și s'a pogorît în Capernaum, o cetate a Galileei, și îi învăța pe ei Sâmbăta.

32. Și se mirau de învățătura lui, căci cuvântul lui era plin de putere.

33. Ci în sinagogă era un om, care avea duh de drac necurat; și acesta striga cu glas mare,

34. Zicând: Ce ai cu noi, Iisuse Nazarinene? Ai venit să ne pierzi pe noi? Te știi cine ești: Sfântul lui Dumnezeu.

35. Dar Iisus l-a certat pe el, grăind: Tac! și ieși dintrânsul! Și dracul aruncându-l în mijlocul (sinagogii) a ieșit dintrânsul, întru nimic vătămându-l pe el.

36. Și l-a cuprins spaîma pe toți, și se întrebau între dânșii zicând: Ce cuvânt e acesta? Căci, cu stăpânire și cu putere poruncește duhurilor celor necurate și (acestea) ies afară.

37. Și s'a dus vestea despre el în tot ținutul cel de împrejur.

38. Iar dacă a ieșit din sinagogă, a intrat în casa lui Simon. Și soacra lui Simon fiind cuprinsă de friguri cumplite, l-au rugat pe el pentru dânsa.

39. Iar el stând lângă ea, a certat frigurile și au lăsat-o pe dânsa, și îndată sculându-se le-a slujit lor.

31—37: Mat. 4, 13; Marcu 1, 21—28; Ioan 2, 12.

38—44: Mat. 8, 14—17; Marcu 1, 29—39.

40. Iar pe la apusul soarelui toți câți aveau bolnavi cu multe feluri de boale, i-au adus pe ei la dânsul; iar el puindu-și mâinile pe fiecare din ei, l-a tămăduit pe dânșii.

41. Și din mulți ieșeau și draci, strigând și grăind: Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu! Și certându-l, nu-l lăsa pe el să grăiască, fiindcă îl știau că el este Hristos.

42. Iar făcându-se ziua, a ieșit și s'a dus în loc pustiu, și căutându-l mulțimile au venit până la dânsul, și îl opreau, ca să nu se ducă dela dânșii.

43. Dar Iisus a zis către ei: Mi se cade să binevestesc împărăția lui Dumnezeu și altor cetăți, căci spre aceasta sunt trimis.

44. Și mergând a propovădui prin sinagogile Galileei.

5.

Iar când mulțimea se îngrămădea împrejurul lui, ca să asculte cuvântul lui Dumnezeu, și el ședea lângă lacul Ghenezaretului,

2. A văzut două corăbii stând lângă țărm, iar pescarii ieșiseră dintrânsele și-și spălau mrejele.

3. Și suindu-se în corabia care era a lui Simon, l-a rugat pe acesta s'o depărteze puțin

5. 1—11: Mat. 4, 18—22; Marcu 1, 16—20.

dela uscat. Apoi șezând învăța mulțimile, din corabie.

4. Iar dacă a conțenit a grăi, a zis către Simon: Depărtează-te mai la adânc și aruncați mreșele voastre spre pescuire.

5. Și răspunzând Simon, a zis lui: Invățătorule, toată noaptea ne-am ostenit și nimic n'am prins; dar după cuvântul tău voi arunca mreaja.

6. Și făcând aceasta, au prins **mulțime multă de pești**, de li se rupea mreaja.

7. Și au făcut semn tovarășilor lor din cealaltă corabie, ca să vină și să le ajute. Și au venit și au umplut amândouă corăbiiile, încât erau gata să se afunde.

8. Iar Simon Petru văzând (aceasta), a căzut la picioarele lui Iisus, zicând: Ieși dela mine, Doamne, că sunt om păcătos!

9. Căci îl cuprinse spaima, și pe toți cei ce erau cu dânsul, pentru pescuirea peștilor pe cari îi prinseseră.

10. Așijderea și pe Iacov și pe Ioan, fiii lui Zevedei, cari erau tovarășii lui Simon. Atunci a zis Iisus către Simon: Nu te teme, de acum vei fi **pescar de oameni**.

11. Și scoțând corăbiiile la mal, au lăsat toate și au mers după dânsul.

12. Iar când era el într'una din cetăți, fată că **un om plin**

de lepră văzând pe Iisus, a căzut cu fața la pământ și s'a rugat lui, grăind: Doamne, dacă voiești, poți să mă curățești!

13. Și tinzându-și mâna, s'a atins de dânsul, zicând: Vofesc, curățește-te. Și îndată s'a dus lepra de pe dânsul.

14. Și el i-a poruncit, nimănu-i să nu spuie, ci mergând să se arate preotului și să ducă pentru curățenia sa jertfă, precum a poruncit Moise, spre mărturie lor.

15. Iar vestea despre el străbătea cu atât mai mult, și se adunau mulțimile ca să-l asculte și să se tămăduiască de boalele lor.

16. Iar el se ducea în pustie și se ruga.

17. Și într'una din zile (Iisus) învăța; iar fariseii și învățătorii legii, cari veniseră din toate satele Galileei și ale Iudeei și ale Ierusalimului, ședeau acolo; și puterea Domnului era (cu el) spre a-i tămădui pe dânsii.

18. Și fată, niște bărbați purtând cu patul pe **un om, care era slăbănog**, și căutau să-l ducă înăuntru și să-l pună înaintea lui Iisus.

19. Și neaflând pe unde să-l ducă cu patul din pricina mulțimii, s'au suit deasupra coșeriișului și printre cărămizi l-au slobozit cu patul în mijloc, înaintea lui Iisus.

12-16: Mat. 8, 1-4; Marcu 1, 40-45.

17-26; Mat. 9, 1-8; Marcu 2, 1-12.

20. Atunci, văzând credința lor, a zis: Omule, iartă-ți-se ție păcatele tale!

21. Iar cărturarii și fariseii au început a se socoti și a zice: Oare cine este acesta, de grăfește hule? Cine poate să ierte păcatele, fără numai unul Dumnezeu?

22. Ci Iisus cunoscând gândurile lor, a răspuns și a zis către dânșii: Ce cugetați întru inimile voastre?

23. Ce este mai lesne? A zice: iartă-ți-se ție păcatele tale, sau a zice: scoală-te și umblă?

24. Ci ca să știți că Fiul Omului are putere pe pământ să ierte păcatele, a zis slăbănogului: Ție-ți grădesc: scoală-te, ia-ți patul tău și mergi la casa ta!

25. Și îndată sculându-se înaintea lor, și-a luat patul pe care zăcuse și s'a dus la casa sa, preamărind pe Dumnezeu.

26. Și mirarea i-a cuprins pe toți, și laudau pe Dumnezeu; și umplându-se de frică, ziceau: Lucruri minunate am văzut astăzi!

27. După acestea a ieșit și a văzut un vameș, anume Levi, șezând la vamă. Și i-a zis lui: Vino după mine!

28. Și (acesta) lăsând toate, s'a sculat și a mers după dânsul.

29. Și Levi i-a făcut lui ospăț mare în casa sa. Și era

(acolo) mulțime de vameși și de alții, cari ședeau cu ei la masă.

30. Ci cărturarii lor și fariseii cărteau împotriva ucenicilor lui, zicând: Pentru ce mâncați și beți cu vameșii și cu păcătoșii?

31. Iar Iisus răspunzând a zis lor: N'au trebuință de doctor cei sănătoși, ci cei bolnavi;

32. N'am venit să chem pe cei drepti, ci pe cei păcătoși, la pocăință.

33. Zis-au ei, atunci, către dânsul: Pentru ce ucenicii lui Ioan postesc adeseori și fac rugăciuni, așijderea și ai fariseilor, iar ai tăi mănâncă și beau?

34. Iară el a zis către dânșii: Puteți voi oare să faceți pe fiil nunții să postească până când mirele este cu dânșii?

35. Ci vor veni zile, când mirele se va lua dela ei, și atunci vor posti, în acele zile.

36. Le-a spus apoi și o pildă: **Nimeni nu pune petec de haină nouă la haină veche;** căci altfel și pe cea nouă o rupe; și (nici) la cea veche nu se potrivește petecul luat din cea nouă.

37. Și nimeni nu pune vin nou în burdufuri vechi, căci altfel vinul cel nou va sparge burdufurile, și el se varsă și burdufurile pier.

27—32; Mat. 9, 9—13; Marcu 2, 13—17.

33—39: Mat. 9, 14—17; Marcu 2, 18—22.

38. Ci vinul nou trebuie pus în burdufură nouă, și amândouă se vor ține.

39. Și nimenea, după ce a băut vin de cel vechiu, nu vrea să îndată de cel nou; că zice: Cel vechiu este mai bun.

6.

Iar într-o Sâmbătă, a doua după cea dintâi (a Paștilor), trecea Iisus printre semănături și **ucenicii lui smulgeau spice** și frecându-le în palme, mâncau.

2. Iar oarecari din farisei le-a zis lor: Pentru ce faceți ceea ce nu se cade a face Sâmbăta?

3. Și răspunzând Iisus, a zis către dânșii: Oare n'ați cettit ce a făcut David, când a flămânzit el și cei ce erau cu dânsul?

4. Cum a intrat în casa lui Dumnezeu și a luat pâinile puerii înainte, pe care nu se cădea să le mănânce, fără numai preoții, și a mâncat și a dat și celor ce erau împreună cu dânsul?

5. Apoi a zis lor: Fiul Omului este Domn și al Sâmbetei.

6. Iar într-o altă Sâmbătă a intrat el în sinagogă și învăța. Și era acolo **un om, a cărui mână dreaptă era uscată.**

7. Ci cărturarii și fariseii îl pândeau pe el (să vadă) de va

vindeca el Sâmbăta, ca să-i afle lui vină.

8. Dar el știa gândurile lor, și a zis omului care avea mâna uscată: Scoală-te și stă în mijloc! Iar el sculându-se, a stătut.

9. Atunci a zis Iisus către dânșii: Ce se cade Sâmbăta: a face bine, sau a face rău? A mântui suflet, sau a pierde?

10. Și măsurându-i pe toți cu privirea, a zis omului: Întinde-ți mâna ta! Iar el a făcut așa. Și s'a făcut mâna lui sănătoasă ca și cealaltă.

11. Iar ei s'au umplut de mânie și vorbeau unii cu alții, ce ar fi de făcut cu Iisus.

12. În zilele acestea ieșea (Iisus) la munte ca să se roage, și toată noaptea a petrecut-o în rugăciunea către Dumnezeu.

13. Iar dacă s'a făcut zluă, a chemat pe ucenicii săi și **a ales din ei doisprezece**, pe cari i-a numit și apostoli:

14. Pe Simon, pe care i-a mai numit și Petru, și pe Andrei fratele lui, pe Iacov și pe Ioan, pe Filip și pe Vartolomei,

15. Pe Matei și pe Toma, pe Iacov al lui Alfeu și pe Simon, ce se cheamă Zilotul,

16. Pe Iuda al lui Iacov și pe Iuda Iscarioteanul, care s'a făcut și vânzător.

17. Și pogorându-se cu dânșii, a stătut pe loc șes, unde

6. 1-5: Mat. 12, 1-8; Marcu 2, 23-28.

6-11: Mat. 12, 9-14; Marcu 3, 1-6.

12-16: Mat. 10, 2-4; Marcu 3, 13-19.

17-19: Mat. 4, 23-5, 1; Marcu 3, 7-12.

se mai găsea mulțime de ucenici de-ai săi și mulțime multă de popor din toată Iudeea și din Ierusalim, și de pe lângă marea Tirului și a Sidonului, cari veniseră să-l asculte și să se tămăduiască de neputințele lor.

18. Și se vindecau și cei chinuți de duhuri necurate.

19. Și toată mulțimea căuta să se atingă de el, căci ieșea dintr-însul o putere, de-și vindeca pe toți.

20. Și ridicându-și ochii spre ucenicii săi, a zis: **Fericiți sunteți**, săracilor, că a voastră este împărăția lui Dumnezeu.

21. Fericiți sunteți cari flămânziți acum, că vă veți sătura. Fericiți sunteți cari plângeți acum, că veți râde.

22. Fericiți veți fi când vă vor uri pe voi oamenii, și când vă vor despărți și vă vor ocări și vor lepăda numele vostru, ca un rău, pentru Fiul Omului.

23. Bucurați-vă în ziua aceea și săltați, că iată, plata voastră multă este în ceruri; că tot așa făceau și părinții lor prorocilor.

24. Inșă vai vouă, bogăților, că vă luați mângăierea voastră!

25. Vai vouă, celor ce sunteți sătui acum, că veți flămânzi. Vai vouă, celor ce râdeți acum, că veți plânge și vă veți tângui!

26. Vai vouă, când vă vor

grăi de bine toți oamenii, că tot așa făceau și părinții lor prorocilor celor mincinoși!

27. Ci vă spun vouă, celor ce ascultați: **lubiți pe vrășmașii voștri**, faceți bine celor ce vă urăsc pe voi.

28. Binecuvântați pe cei ce vă blastămă și vă rugați pentru cei ce vă asupresc pe voi.

29. Celui ce te lovește pe tine peste obraz, întoarce-l și pe celălalt; și celui ce-ți ia haina, nu-l opri (să-ți ia) și cămașa.

30. Și tot celui ce-ți cere ție, dăi, și dela cel ce-ți ia ale tale, nu cere înapoi.

31. Precum voiți să vă facă vouă oamenii, așijderea să le faceți și voi lor.

32. Că de iubiți pe cei ce vă iubesc pe voi, ce plată vi se cuvine vouă? Că și păcătoșii iubesc pe cei ce îi iubesc pe dânșii.

33. Și de faceți bine celor ce vă fac vouă bine, ce plată vi se cuvine? Că și păcătoșii fac acelaș lucru.

34. Și de dați împrumut celor dela cari nădăjduți a lua înapoi, ce plată vi se cuvine vouă? Că și păcătoșii dau păcătoșilor împrumut, ca să ia înapoi întocmai.

35. Ci voi iubiți pe vrășmașii voștri, faceți bine și dați împrumut, nimic nădăjduind, și plata voastră va fi multă, și

20—23: Mat. 5, 3, 4, 6, 11, 12.

27—36: Mat. 5, 39—48.

veți fi fiif celui Prea Înalt; că el este bun și cu cei nemulțumitori și răi.

36. Fiți deci milostivi, precum și Tatăl vostru milostiv este.

37. Nu judecați și nu veți fi judecați; nu osândiți și nu veți fi osândiți; iertați și vi se va ierta;

38. Dați, și vi se va da vouă. Măsură bună, îndesată și scuturată, gata să se verse deasupra, vor turna în sânul vostru. Căci, cu măsura cu care veți măsura, se va măsura vouă.

39. Și le-a spus lor și o pildă: **Au doară poate orb pe orb să povățuiască?** Oare nu vor cădea amândoi în groapă?

40. Nu este ucenic mai presus de dascălul său; dar tot (ucenicul) desăvârșit va fi ca dascălul său.

41. Atunci de ce vezi paful din ochiul fratelui tău, iar bârna din ochiul tău nu o simți?

42. Sau cum poți zice fratelui tău: Frate, lasă să scot paful din ochiul tău, tu însuși nevăzând bârna care este în ochiul tău? Fățarnice, scoate mai întâi bârna din ochiul tău și atunci vei vedea să scoți și paful din ochiul fratelui tău.

43. Căci nu este pom bun care să facă roadă rea, nici pom rău, care să facă roadă bună.

44. Pentrucă orice pom din

roada sa se cunoaște; că nu se adună smochine din mărcini, nici nu se culeg struguri din spini.

45. Omul cel bun din vistieria cea bună a inimii sale scoate cele bune, iar omul cel rău din vistieria cea rea a inimii sale scoate cele rele. Că din prisosința inimii grățește gura lui.

46. Ce mă chemați deci: Doamne, Doamne, și nu faceți cele ce vă zic vouă?

47. Tot cel ce vine la mine și ascultă **cuvintele mele** și le face pe ele, arăta-voi vouă cui este asemenea:

48. Asemenea este omului care zidindu-și casă, a săpat și a adâncit și i-a pus **temelia pe piatră**; și făcându-se vărsare de ape, a lovit puhorul în casa aceea, dar nu a putut-o clăti, pentrucă era întemeiată pe piatră.

49. Iar cel ce ascultă și nu face, asemenea este omului care și-a zidit casa sa pe pământ fără temelie, în care când a lovit puhorul îndată a căzut, și căderea casei aceleia a fost mare.

7.

Și sfârșind toate aceste cuvinte ale sale, în auzul poporului, a intrat în Capernaum.

2. Iar aici **sluga iubită a**

37—49: Mat. 7.

7. 1—10; Mat. 8, 5—13.

unui sutaș era bolnavă pe moarte.

3. Și auzind de Iisus, a trimis la dânsul niște bătrâni de ai Iudeilor, ca să-l roage să vie și să tămăduiască pe sluga lui.

4. Iar ei venind la Iisus, îl rugară pe el cu tot dinadinsul, zicând: Vrednic este acela să-ți faci lui aceasta,

5. Că iubește neamul nostru, și sinagoga ei ne-a zidit-o.

6. Atunci Iisus a plecat cu dânsii. Și nefiind acum departe de casa (sutașului), acesta a trimis la el niște prieteni să-ți spuie: Doamne, nu te osteni, că nu sunt vrednic să intri sub acoperământul meu;

7. De aceea nici pe mine nu m'am socotit vrednic a veni la tine; ci zi (numai) cu cuvântul, și se va tămădui sluga mea.

8. Că și eu sunt om sub stăpânire, având sub mine ostași; și spun acestuia: mergi, și merge; și celuilalt: vino, și vine; și slugii mele: fă aceasta, și face.

9. Iar Iisus auzind acestea, s'a mirat de el, și întorcându-se a zis poporului care mergea după dânsul: Adevăr grădesc vouă, că nici întru Israel n'am aflat atâta credință.

10. Și întorcându-se trimișii acasă, au aflat pe sluga bolnavă tămăduită.

11. După acestea (Iisus) s'a dus într-o cetate ce se chema

Nain, și împreună cu dânsul au mers mulți ucenici de ai lui și mult popor.

12. Iar dacă s'au apropiat de poarta cetății, iată scoteau un mort, singurul fiu al mamei sale; și aceasta era văduvă; și mult popor din cetate era cu dânsa.

13. Și văzând-o Domnul, i s'a făcut milă de ea și i-a zis: Nu plânge.

14. Apoi apropiindu-se, s'a atins de pat. Cei ce-l duceau s'au oprit, iar el a zis: Tînere, ție-ți grăiesc, scoală-te!

15. Și s'a sculat mortul și a început a grăi. Iar (Iisus) l-a dat pe el mamei sale.

16. Și i-a cuprins frică pe toți, și laudau pe Dumnezeu, zicând: proroc mare s'a sculat între noi, și a cercetat Dumnezeu pe poporul său.

17. Și s'a lățit cuvântul acesta despre el în toată Iudeea și în toată laturea.

18. Iar ucenicii lui Ioan au vestit pe acesta, de toate cele (întâmpilate).

19. Atunci Ioan chemând pe doi din ucenicii săi, i-a trimis la Iisus, zicând: Tu ești cel ce va să vie, sau pe altul să așteptăm?

20. Și venind la el bărbatul acela, i-au zis: Ioan Botezătorul ne-a trimis la tine, să te întrebăm; Tu ești cel ce va să vie, sau pe altul să așteptăm?

18—35: Mat. 11, 2—19.

21. Iar în ceasul acela Iisus pe mulți a tămăduit de boale și de răni și de duhuri rele, și multor orbi a dat vedere.

22. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Mergeți și spuneți lui Ioan cele ce ați văzut și auzit: că orbi văd, schiopii umblă, leproșii se curățesc, surzii aud, morții se scoală și săracilor bine se vestește.

23. Și fericit este cel ce nu se va sminti întru mine.

24. Iar dacă s'au dus vestitorii lui Ioan, a început (Iisus) a grăi către mulțime despre Ioan: Ce ați feșit să vedeți în pustie? Au trestie clătită de vânt?

25. Dar ce ați feșit să vedeți? Au om îmbrăcat în haine moi? Iată, cei ce sunt în haine scumpe și petrec întru desfătare, sunt în casele împărătești.

26. Atunci ce ați feșit să vedeți? Au proroc? Adevăr grăiesc vouă: și mai mult decât proroc!

27. Acesta este despre care s'a scris: Iată, eu trimit pe îngerul meu înaintea feșii tale, care va găti calea ta înaintea ta.

28. Că vă spun vouă: Între cei născuți din femei, proroc mai mare decât Ioan Botezătorul nimeni nu este, iar cel mai mic în împărăția lui Dumnezeu este mai mare decât el.

29. Și auzind tot poporul și

vameșii, au dat dreptate lui Dumnezeu și s'au botezat cu botezul lui Ioan.

30. Iar fariseii și legiuitorii au lepădat dela sine sfatul lui Dumnezeu, nebotezându-se dela dânsul.

31. Deci, cu cine voi ase-măna pe oamenii neamului acestuia? Și cu cine sunt ei asemenea?

32. Asemenea sunt **copiilor, cari șed în târg** și strigă unii către alții, zicând: Din fluer v'am cântat vouă și n'ați jucat; de jale v'am cântat vouă și n'ați plâns.

33. Căci a venit Ioan Botezătorul nici mâncând pâine, nici bând vin, și spuneți: Are drac!

34. Și a venit Fiul Omului mâncând și bând, și spuneți: Iată om mîncăcios și băutor de vin, prieten vameșilor și păcătoșilor!

35. Și înțelepciunea s'a îndreptățit de către toți fiii săi.

36. Atunci unul din fariseii l'a rugat pe Iisus să mănânce cu dânsul. Și intrând în casa fariseului, a șezut la masă.

37. Și iată, o femeie din cetate, care era **păcătoasă**, auzind că șade la masă în casa fariseului a adus un alavastru cu mir,

38. Și stând dinapoi, lângă picioarele lui, a început a plânge și a uda cu lacrimi, și picioarele lui cu părul capului ei a le șterge; și săruta picioarele lui, și le ungea cu mir.

27; Mal. 3, 1.

39. Iar fariseul care-l chemase, văzând aceasta a zis întru sine, grăind: Acesta, de ar fi proroc, ar ști cine și ce fel de femeie este care se atinge de el, că este păcătoasă.

40. Și răspunzând Iisus, a zis către el: Simone, îți-o spune ceva. Iar el a zis: Invățătorule, spune.

41. **Un cămătar oarecare avea doi datornici;** unul era dator cu cinci sute de dinari, iar celalalt cu cincizeci.

42. Și neavând ei cu ce plăti, amândurora le-a iertat (datoria). Spune-mi deci, care dintrânșii îl va iubi pe el mai mult?

43. Iar Simon răspunzând a zis: Socotesc că acela, cărui i-a iertat mai mult. Iar el a zis lui: Drept ai judecat.

44. Și întorcându-se spre femeie, a zis către Simon: Vezi pe femeia aceasta? Am intrat în casa ta: apă pe picioarele mele n'ai dat, iar aceasta cu lacrimi mi-a udat picioarele mele și le-a șters cu părul capului ei.

45. Sărutare mie nu mi-ai dat; iar aceasta, de când am intrat n'a încetat să-mi sărute picioarele mele.

46. Cu untdelemn capul meu nu l-ai uns, iar aceasta cu mir a uns picioarele mele.

47. De aceea îți spun: Iartă-se păcatele ei cele multe, că mult a iubit. Iar cui puțin i se iartă, puțin iubește.

48. Iar el i-a zis: Iartă-ți-se ție păcatele tale.

49. Și cei ce ședeau la masă cu dânsul au început a grăi întru sine: Cine este acesta care iartă și păcatele?

50. Apoi a zis către femeie: Credința ta te-a mântuit; mergi în pace.

8.

Și după aceasta, umbla Iisus prin cetăți și prin sate, propovăduind și binevestind împărăția lui Dumnezeu, iar cei doisprezece erau cu dânsul.

2. Asemenea și niște femei care fuseseră tămăduite de dureri rele și de boale: Maria Magdalina, dintru care ieșiseră șapte draci,

3. Și Ioana femeia lui Huza, ispravnicul lui Irod, și Susana și multe altele, care-l ajutau din averile lor.

4. Și adunându-se popor mult și venind la dânsul cei de prin cetăți, a grăit în pildă:

5. Ieșit-a **sămănătorul** să samene sămânța sa. Și sămănând el, o parte a căzut lângă cale și s'a călcat în picioare și păsările cerului au mâncat-o.

6. Și alta a căzut pe piatră, și dacă a răsărit s'a uscat, pentru că n'avea umezeală.

7. Și alta a căzut în mijlocul spinilor, și crescând spinii au înecat-o.

8. Și alta a căzut pe pământ

8. 4—15: Mat. 13, 1—23; Marcu 4, 1—20.

bun, și crescând a făcut rod însutit. Acestea grăind a strigat: Cel ce are urechi de auzit, să auză.

9. Și l-au întrebat ucenicii lui, zicând: Ce este pilda aceasta?

10. Iar el a zis: Vouă vă este dat a ști tainele împărăției lui Dumnezeu, iar celorlalți (li se grăiește) în pilde, ca văzând să nu vadă și auzind să nu înțeleagă.

11. Iar pilda este aceasta: Sămânța este cuvântul lui Dumnezeu.

12. Cea de lângă cale sunt cei ce aud, apoi vine diavolul și ia cuvântul din inima lor, ca nu cumva crezând să se mântuiască.

13. Iar cea de pe pîatră sunt cei cari aud și cu bucurie primesc cuvântul; dar aceștia n'au rădăcină, ci cred până la o vreme, iar în vreme de ispită se lapădă.

14. Cea căzută în spinii, sunt cei cari aud (cuvântul), dar umblând cu grijile și cu bogățiile și cu dulcelețurile vieții acesteia, se înneacă și nu aduc roadă.

15. Iar cea de pe pământ bun sunt cari cu inimă bună și curată auzind cuvântul, îl păstrează și rodesc întru răbdare.

16. Nimeni aprinzând lumina n'o acopere cu vas,

10: Is. 6, 9-10.

16-18: Mat. 5, 15; Marcu 4, 21-25.

sau n'o pune sub pat, ci o pune în sfeșnic, ca cei ce intră să vadă lumina.

17. Că nu este lucru tănuț care să nu se arate, nici lucru ascuns care să nu se cunoască și să nu iasă la arătare.

18. Deci, luați aminte la cele ce auziți; că cel ce are i se va da lui, iar dela cel ce n'are, și ce i se pare că are se va lua dela dânsul.

19. Atunci au venit la el muma lui și frații lui, și nu puteau să vorbească cu dânsul din pricina mulțimii.

20. Și l-au spus lui, zicând: Muma ta și frații tăi stau afară, vrând să te vadă.

21. Iar el răspunzând, a zis către dânsii: **Muma mea și frații mei** sunt aceștia, cartă ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l împlinesc pe el.

22. Într'una din zile intră Iisus în corabie, cu ucenicii lui, și a zis către dânsii: Să trecem de cea parte a iezेरului. Și s'au dus.

23. Ci mergând ei cu corabia, (Iisus) a adormit. Și vijorul mare de vânt s'a stârnit pe lezer, învăluindu-i și primejduindu-i pe el.

24. Și apropiindu-se, l-au deșteptat pe el, zicând: Invățătorule, Invățătorule, pierim! Iar el sculându-se a certat vântul

19-21: Mat. 12, 46-50; Marcu 3, 31-35.

22-25: Mat. 8, 18, 23-27; Marcu 4, 35-41.

și valurile apei; și acestea au conținut și s'a făcut liniște.

25. Și a zis către ei: Unde este credința voastră? Iar ei spăimântându-se și mfrându-se, grăiau unul către altul: Cine este acesta, că și vânturilor și valurilor le poruncește și ele-l ascultă pe dânsul?

26. Au trecut apoi cu corabia în laturea Gherasenilor, care este de cea parte de Galileea.

27. Și ieșind la uscat, l-a întâmpinat pe el **un om din cetate, care avea drac** și de multă vreme nu mai îmbrăca haină și nu trăia în casă, ci prin morminte.

28. Cî văzând pe Iisus, a căzut înaintea lui și a strigat cu glas mare, zicând: Ce ai cu mine, Iisuse, Fiul lui Dumnezeu celui Prea Înalt? Rogu-te, nu mă munci!

29. Căci (Iisus) poruncise duhului celui necurat să iasă din omul acela, pentru că de mulți ani îl apucase pe dânsul, încât îl legau în lanțuri și în obezi și îl păzeau; dar el sfărâmând legăturile, era gonit de dracul prin pustie.

30. Și l-a întrebat pe el Iisus, grăind: Cum îți este numele? Iar el a zis: Legheon; că mulți draci intraseră înrânsul.

31. Și-l rugau pe Iisus să nu le poruncească lor ca să meargă întru adânc.

26—39: Mat. 8, 28—34; Marcu 6, 1—20.

32. Și era acolo o turmă mare de porci, cari pășteau în munte. L-au rugat deci să le îngăduie să intre înrânși; și le-a îngăduit.

33. Iar dracii ieșind din om au intrat în porci, și s'a aruncat turma de pe țarm în fezer și s'a înecat.

34. Iar păstorii văzând ceea ce se făcuse, au fugit și au spus în cetate și prin sate.

35. Atunci (oamenii) au ieșit să vadă ce s'a întâmplat, și venind la Iisus, au aflat pe omul din care ieșiseră dracii, îmbrăcat și întreg la minte, șezând lângă picioarele lui Iisus; și s'au înfricoșat.

36. Și cei ce văzuseră încă le-au spus lor cum s'a mântuit cel îndrăcit.

37. Și l-a rugat pe dânsul tot poporul din ținutul Gherasenilor, să se ducă dela dânsii, că erau cuprinși de mare frică. Iar el intrând în corabie, s'a întors.

38. Cî bărbatul din care ieșiseră dracii îl rugă pe el (să-l lase) să fie cu dânsul; dar Iisus l-a dat drumul, zicând:

39. Intoarce-te în casa ta și povestește câte ți-a făcut ție Dumnezeu. Și s'a dus, povestind prin toată cetatea câte l-a făcut Iisus lui.

40. Iar când s'a întors Iisus, mulțime mare l-a primit, că toți îl așteptau pe el.

40—56: Mat. 9, 19—26; Marcu 5, 21—43.

41. Și iată, a venit (la el) un om cu numele **Iair**. Acesta era mai marele sinagogii; și căzând la picioarele lui Iisus, îl ruga să intre în casa lui.

42. Căci avea o singură fată, ca de doisprezece ani, și ea era pe moarte. Și ducându-se, l-au impresurat noroadele.

43. Iar o **femeie**, care de doisprezece ani **pătinea de curgerea sângelui** și care cheltuisese la doftori toată averea sa, și de nici unul n'a putut fi vindecată,

44. Apropofindu-se pe dina-
poi, s'a atins de poala hainei lui, și îndată s'a oprit curgerea sângelui ei.

45. Atunci a zis Iisus: Cine este care s'a atins de mine? Dar lepădându-se toți, Petru și cei ce erau cu el au zis: Invățătorule, noroadele te imbulzesc și te strâmtorează, și tu întreb: Cine este care s'a atins de mine?

46. Iar Iisus a zis: S'a atins de mine cineva, căci eu am simțit puterea care a ieșit din mine.

47. Și văzând femeia că nu s'a putut ascunde, a venit tremurând, și căzând înaintea lui i-a spus lui înaintea întregii mulțimi pentru care pricină s'a atins de el și cum s'a tămăduit îndată.

48. Atunci i-a zis ei Iisus: Indrăznește, fiică: credința ta te-a mântuit; mergi în pace.

49. Și încă pe când grăia el,

iată că se apropie cineva dela mai marele sinagogii, spunând: Fiica ta a murit; nu mai su-
păra pe Invățătorul.

50. Dar Iisus auzind, a grăit către dânsul: Nu te teme, crede numai și se va mântui (fiica ta).

51. Apoi, intrând în casă n'a lăsat pe nici unul să intre, fără numai pe Petru și pe Iacov și pe Ioan și pe tatăl fecioarei și pe muma ei.

52. Și toți plâneau și se tânguiau pentru ea. Ci el le-a zis: Nu plângeți, ea n'a murit, ci doarme.

53. Șiși râdeau de dânsul, știind că a murit.

54. Atunci Iisus scoțindu-se afară pe toți și apucându-o de mână, a strigat zicând: Copilă, scoală-te!

55. Și s'a întors duhul ei, și s'a sculat îndată. Iisus le-a poruncit apoi să-i dea să mănânce.

56. Și părinții ei s'au spăimântat; iar el le-a poruncit să nu spună nimănui cele ce se făcuseră.

9.

Și chemând pe cei doisprezece ucenici ai săi, le-a dat lor putere și stăpânire peste toți dracii și să vindece boalele.

2. Și i-a trimis pe ei să

9. 1—6: Mat. 10, 1. 7. 9. 11. 14; Marcu 6, 7—13.

propoveduiască împărăția lui Dumnezeu și să tămăduiască pe cei bolnavi.

3. Și au zis către dânșii: **Ni-**mic să nu luați la drum: nici tolag, nici traistă, nici pâine, nici argint, nici să nu aveți câte două haine.

4. Și în orice casă veți intra, să rămâneți acolo și de acolo să plecați.

5. Și ori câți nu vă vor primi pe voi, ieșind din cetatea aceea scuturați praful de pe picioarele voastre, spre mărturie împotriva lor.

6. Și ieșind umblau prin sate, binevestind și tămăduind pretutindenea.

7. Ci auzind Irod tetrarhul de toate câte le făcea Iisus, nu se dumirea, căci unii ziceau că Ioan s'a sculat din morți,

8. Iar alții, că Ilie s'a arătat, iar alții (sarăși), că un proroc din cei de demult a înviat.

9. Și zicea Irod: Lui Ioan eu l-am tăiat capul; dar cine este acesta, de care aud unele ca acestea? Și căuta să-l vadă pe el.

10. Și întorcându-se apostolii, l-au spus lui (Iisus) toate câte făcuseră. Iar el luându-i pe dânșii, s'a dus deosebi, într'un loc pustiu din apropierea cetății ce se cheamă Vitsaida.

11. Ci noroadele aflând, au mers după dansul; iar el pri-

mindu-le, le grăia lor de împărăția lui Dumnezeu, și pe cei ce aveau trebuință de vindecare îi vindeca.

12. Ziua începuse a se pleca spre seară, când cei doisprezece s'au apropiat și au zis către dansul: Slobozește noroadele, ca mergând în satele și în orașele de prin prejur, să se oprească și să-și caute hrană, pentru că aici suntem în loc pustiu.

13. Iar el a zis către dânșii: **Dați-le** voi să mănânce! Dar ei au zis: Nu avem la noi mai mult de **cinci pâini și doi pești**, dacă nu ne ducem să cumpărăm de mâncare la toată mulțimea aceasta.

14. Că erau ca cinci mii de bărbați. Zis-a el către ucenicii săi: **Așezați-i** pe dânșii în cete de câte cincizeci.

15. Și au făcut așa, așezându-i pe toți.

16. Deci luând cele cinci pâini și cei doi pești, căutând la cer le-a binecuvântat și a frânt și a dat ucenicilor să le împartă mulțimii.

17. Și au mâncat de s'au săturat toți, și au luat din sfărâmiturile cari rămăseseră, douăsprezece coșuri.

18. Iar odată, când Iisus se ruga singur și ucenicii lui erau împreună cu el, l-a întrebat pe ei, zicând: **Cine zic mulțimile că sunt eu?**

7—9: Mat. 14, 1—2; Marcu 6, 14—16

10—17: Mat. 14, 13—21; Marcu 6, 30—44; Ioan 6, 1—13.

18—27: Mat. 16, 13—28; Marcu 8, 27—9, 1.

19. Iar ei răspunzând, au zis: Ioan Botezătorul, iar alții, Ilie; iar alții, că un proroc din cei de demult a înviat.

20. Atunci le-a zis lor: Dar voi cine ziceți că sunt eu? Și răspunzând Petru a zis: Hristosul lui Dumnezeu.

21. Iar el le-a poruncit cu asprime, nimănui să nu spuie aceasta,

22. Zicând, că Fiul Omului va trebui să pătimească multe și să fie lepădat de bătrâni și de arhierii și de cărturari, și să fie omorât, dar a treia zi va învia.

23. Apoi a grăit către toți: Oricine va voi să vie după mine, **să se lapede de sine**, să-și ia crucea sa în fiecare zi și să-și urmeze mie.

24. Că cine va voi să-și mântuiască sufletul său, **pierde-l va pe el**; iar cine-și va pierde sufletul său pentru mine, și-l va mântui.

25. Că ce va folosi omului de va dobândi lumea toată, iar pe sine se va pierde sau se va păgubi?

26. Că de se va rușina cineva de mine și de cuvintele mele, rușina-se va de acela și Fiul Omului, când va veni întru mărirea sa și a Tatălui și a sfinților îngeri.

27. Și adevăr vă spun vouă: Sunt unii din cei ce stau aici, cari nu vor gusta moarte până nu vor vedea împărăția lui Dumnezeu.

28. Iar la vreo opt zile după cuvintele acestea, luând (Iisus) pe Petru și pe Ioan și pe Iacov, s'au suft în munte ca să se roage.

29. Și când se ruga el, **chipul feții lui s'a făcut altul** și îmbrăcămintea lui albă, strălucitoare.

30. Și fată doi bărbați vorbeau cu dânsul. Aceștia erau Moise și Ilie.

31. Și arătându-se ei întru mărire, vorbeau de sfârșitul pe care avea el să-l împlinească în Ierusalim.

32. Iar Petru și cei ce erau cu dânsul erau îngreulați de somn, și deșteptându-se au văzut mărirea lui, și pe cei doi bărbați stând împreună cu el.

33. Iar când a fost să se despărtească de dânsul, a zis Petru către Iisus: Invățătorule, bine este nouă să fim aici și să facem trei colbii: una ție și una lui Moise și una lui Ilie; pentru că nu știa ce grăia.

34. Și spuind el acestea, s'a făcut nor și l-a umbrît pe el și s'au spăimântat când au intrat ei în nor.

35. Și glas s'a auzit din nor zicând: Acesta este Fiul meu cel iubit, pe acesta să-l ascultați!

36. Și după ce s'a auzit glasul, Iisus s'a aflat singur. Dar

28—36: Mat. 17, 1—9; Marcu 9, 2—9.

ei au tăcut și nimănui n'au spus în zilele acelea nimic din cele ce văzuseră.

37. Iar a doua zi, pogorându-se din munte, l-a întâmpinat pe el popor mult.

38. Și iată, un bărbat din popor a strigat, grăind: **Invățătorule, rogu-te, caută spre fiul meu, că numai pe el îl am.**

39. Că iată, **un duh îl apucă**, de strigă îndată, și-l scutură de face spume, și-l zdrobește și abia se duce dela el.

40. Și m'am rugat de ucenicii tăi să-l scoată, dar n'au putut.

41. Iar Iisus răspunzând, a zis: **O, neam necredincios și îndărătnic, până când voi fi cu voi și vă voi suferi! Adu-mi aici pe fiul tău!**

42. Și încă pe când se apropia acesta, l-a trântit pe el dracul și l-a scuturat. Atunci Iisus a certat duhul cel necurat și a tămăduit pe copil, dându-l tatălui său.

43. Și se mirau toți de mărimea lui Dumnezeu. Și minunându-se toți de toate câte le făcea Iisus, a zis el către ucenicii săi:

44. Puneți în urechile voastre cuvintele acestea: **Fiul Omului se va da în mâinile oamenilor.**

45. Iar ei nu înțelegeau cuvântul acesta, și le era ascuns,

ca să nu-l priceapă; și se temeau să-l întrebe pe el de cuvântul acesta.

46. Ci a intrat un gând întrânsii: **Cine dintre ei este mai mare?**

47. Iar Iisus știind gândul inimii lor, a luat un prunc și l-a pus pe el lângă sine.

48. Apoi a zis către dânșii: **Oricine va primi pruncul acesta în numele meu, pe mine mă primește; și oricine mă va primi pe mine, primește pe cel ce m'a trimis pe mine; că cel ce este mai mic între voi toți, acela va fi mai mare.**

49. Iar Ioan răspunzând, a zis: **Invățătorule, am văzut pe unul scoțând draci în numele tău și l-am oprit, pentru că nu-ți urmează împreună cu noi.**

50. Iar Iisus a zis lui: **Nu-l opriți, că cel ce nu este împotriva noastră, este cu noi.**

51. Iar când s'au împlinit zilele înălțării sale, și-a îndreptat fața spre Ierusalim, ca să meargă (acolo).

52. Și a trimis vestitori înaintea feții sale. Și mergând au intrat într'o cetate a Samaritanenilor, ca să-l gătească lui găzduire.

53. Și nu l-au primit pe dânșul, pentru că fața lui era îndreptată spre Ierusalim.

54. Și văzând ucenicii lui, Iacov și Ioan, au zis: **Doamne,**

37—45: Mat. 17, 14—23; Marcu 9, 14—32.

46—50: Mat. 18, 1—5; Marcu 9, 33—40.

volești să zicem ca să se po-
goare **foc din cer** și să-l mi-
stuiască, precum a făcut și
Ilie?

55. Dar Iisus întorcându-se
l-a certat pe ei și le-a zis: Nu
știți oare al cărui duh sunteți?
Că Fiul Omului n'a venit să
piarză sufletele oamenilor, ci
să le mântuiască.

56. Și s'au dus în alt sat.

57. Și pe când mergeau ei
pe cale, a zis cineva către el:
Doamne, voi merge după tine
ori unde vei merge.

58. Zis-a Iisus lui: Vulpile
au vizuină și păsările cerului
cuburi, iar Fiul Omului n'are
unde să-și plece capul.

59. Și a zis către altul: Vino
după mine! Iar el a zis:
Doamne, îngăduie-mi să merg
mai întâi să îngrop pe tatăl
meu.

60. Dar Iisus a zis către el:
Lasă morții să-și îngroape morții
lor, iar tu mergi de vestește
împărăția lui Dumnezeu!

61. A zis apoi și un altul:
Voi merge după tine, Doamne,
dar îngăduie-mi să-mi iau mai
întâi rămas bun dela cei din
casa mea.

62. Iar Iisus a zis către dâ-
sul: **Nimeni punându-și mâna
pe plug și uitându-se îna-
poi nu este potrivit pentru
împărăția lui Dumnezeu.**

57—60: Mat. 8, 19—22.

10.

Iar după acestea a ales Dom-
nul și pe alți **șaptezeci (de
ucenici)** și l-a trimis, câte doi,
înaintea feții sale, în fiecare
cetate și loc, unde avea să
meargă.

2. Și grăia către dânșii: Se-
cerișul este mult, iar lucrătorii
puțini; rugați deci pe Domnul
secerișului, ca să scoată lucră-
tori la secerișul său.

3. Mergeți; iată eu vă tri-
mit pe voi ca pe niște miei
în mijlocul lupilor.

4. Să nu purtați pungă, nici
traistă, nici încălțăminte; și ni-
mănuia să nu-i dați binețe pe cale.

5. Și ori în ce casă veți intra,
ziceți mai întâi: Pace casei a-
cesteia!

6. Și de va fi acolo fiul păcii,
pacea voastră se va odihni
peste dânsul; iar de nu, la voi
se va întoarce.

7. Și în aceeaș casă să ră-
mâneți, mâncând și bând cele
ce vi se vor da de dânșii;
că vrednic este lucrătorul de
plata sa. Să nu vă mutați din
casă în casă.

8. Și ori în care cetate veți
intra și vă vor primi, mâncați
cele ce se vor pune înaintea
voastră.

9. Și tămăduiți bolnavii cari
vor fi întrânsa și spuneți-le: S'a
aproplat de voi împărăția lui
Dumnezeu.

10. 1—12: Mat. 10, 7—16; Marcu
6, 7—11.

10. Iar de veți intra în vreo cetate și nu vă vor primi pe voi, ieșind în ulițele ei cele late, ziceți:

11. Și praful ce s'a lipit de noi din cetatea voastră îl scuturăm vouă; dar aceasta să știți, că s'a apropiat spre voi împărăția lui Dumnezeu.

12. Vă spun însă, că mai ușor va fi Sodomei în ziua aceea, decât acelei cetăți.

13. **Vai ție Horazine! Vai ție Vitsaido!** Că de s'ar fi făcut în Tîr și în Sidon minunile care s'au făcut întru voi, de mult în sac și în cenușă șezând, s'ar fi pocăit!

14. Însă Tîrului și Sidonului mai ușor le va fi, la judecată, decât vouă.

15. Și tu, Capernaume, care până la cer te-ai înălțat, până la iad te vei pogori!

16. Cel ce vă ascultă pe voi, pe mine mă ascultă, și cel ce se lapadă de voi, de mine se lapadă. Iar cel ce se lapadă de mine, se lapadă de cel ce m'a rrimis pe mine.

17. Atunci s'au întors cei șaptezeci cu bucurie, zicând: **Doamne, și dracii ni se supun nouă**, întru numele tău!

18. Zis-a lor Iisus: Văzut-am pe satana, ca un fulger căzând din cer.

19. Iată, vă dau stăpânire să călcați peste șerpi și peste scorpii și peste toată puterea vrăș-

mașului, și nimic nu vă va vătăma pe voi.

20. Dar nu pentru aceasta vă bucurați, că duhurile se pleacă vouă; ci vă bucurați mai vârtos că numele voastre sunt scrise în ceruri.

21. În ceasul acela s'a bucurat Iisus cu duhul și a zis: Mulțumescu-ți ție, Părinte, Doamne al cerului și al pământului, că ai ascuns acestea de cei înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit pruncilor. Adevărat, Părinte, că așa a fost bunăvoința ta, înaintea ta.

22. Și întorcându-se către ucenicii săi, a zis: Toate îmi sunt date mie dela Tatăl meu, și nimenia nu știe cine este Fiul, fără numai Tatăl și cine este Tatăl, fără numai Fiul și căruia va voi Fiul să-i descopere.

23. Apoi întorcându-se către ucenici, deosebi, a zis: Fericiți sunt ochii cari văd cele ce voi vedeți!

24. Că grălesc vouă: mulți proroci și împărați au voit să vădă cele ce vedeți voi și nu au văzut, și să auză cele ce auziți voi și nu au auzit.

25. Ci iată, un legiuitor s'a sculat ispitindu-l pe el și zicând: Invățătorule, ce voi face, ca să moștenesc viața veșnică?

26. Iar el a zis: În lege ce este scris? Cum cetești?

21—22: Mat. 11, 25—27.

25—28: Mat. 22, 35—40; Marcu 12, 28—34.

15: Is. 14, 13, 15.

27. Iar el răspunzând a zis: Să iubești pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată vârtutea ta și din tot cugetul tău, iar pe aproapele tău ca pe tine însuși.

28. Și i-a zis lui: Drept ai răspuns. Fă aceasta și vei fi viu.

29. Iar el vrând să se îndrepteze pe sine, a zis către Iisus: Și cine este aproapele meu?

30. Atunci răspunzând Iisus, a zis: Un om oarecare se pogora dela Ierusalim la Ierihon și a căzut între tâlhari, cari desbrăcându-l și răniindu-l, s'au dus, lăsându-l abia viu.

31. Și după întâmplare, un preot se pogora pe calea aceea; și văzându-l pe dânsul, a trecut alături.

32. Așijderea și un levit, fiindu-i drumul pe acolo, a venit și l-a văzut și a trecut pe alături.

33. Iar un samarinean mergând pe cale, a ajuns la el, și văzându-l i s'a făcut milă.

34. Și apropiindu-se l-a legat ranele, turnând untdelemn și vin; și puindu-l pe dobitoacul său, l-a dus la o casă de oaspeți și a purtat grijă de el.

35. Iar a doua zi, la plecare, a scos doi dinari, i-a dat gazdei și i-a zis lui: Poartă grijă de dânsul și orice vei mai chel-

tui, îți voi voi plăti când mă voi întoarce.

36. Deci, care dintre aceștia trei îți se pare a fi aproapele celui căzut între tâlhari?

37. Iar el răspunse: Cel ce a avut milă de dânsul. Atunci Iisus a zis lui: Mergi de fă și tu asemenea.

38. Apoi, pe când mergeau ei, a intrat Iisus într'un sat; iar o femeie cu numele **Marta** l-a primit pe el în casa sa.

39. Și aceea avea o soră ce se chema **Maria**, care șezând lângă picioarele lui Iisus, asculta cuvintele lui.

40. Iară Marta se silea spre multă slujbă. Și oprindu-se (lângă Iisus) a zis: Doamne, nu socotești oare că soru-mea m'a lăsat singură să slujesc? Ci spune-mi să-mi ajute.

41. Și răspunzând Iisus, a zis ei: Marto, Marto, te grijești și spre multe te silești;

42. Ci un lucru trebuiește. Maria însă partea cea bună și-a ales, care nu se va lua dela dânsa.

11.

Și întâmplându-se odată să se roage Iisus într'un loc, când a încetat, unul din ucenicii lui a zis către dânsul: Doamne, învață-ne să ne rugăm, precum și Ioan a învățat pe ucenicii săi.

2. Și le-a zis lor: Când vă

27: A doua Lege 6, 5; Lev. 19, 18.

11. 2—4: Mat. 6, 9—13.

rugați ziceți: **Tatăl nostru** carele ești în ceruri, sfințească-se numele tău. Vie împărăția ta. Fie voia ta, precum în cer și pe pământ.

3. Pâinea noastră cea de toate zilele dă-ne-o nouă astăzi,

4. Și ne iartă nouă păcatele noastre, precum și noi iertăm tuturor celor ce negreșesc nouă. Și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne izbăvește de cel rău.

5. Apoi a zis către ei: Cine dintre voi, (dacă) are un prieten și mergând la dânsul, la miezul nopții, îi va zice lui: Prietene, dă-mi împrumut trei pâini,

6. Căci a venit din cale un prieten la mine, și n'am ce-i pune înainte ~ (își poate închipui că)

7. Acela, răspunzând dinăuntru, va zice: Nu-mi face osteneală acum; ușa e încuiată și copiii mei sunt în pat cu mine, nu pot să mă scol și să-ți dau ție.

8. Vă spun, că chiar de nu s'ar scula și i-ar da lui pentrucă îi este prieten, dar pentru îndrăzneala lui se va scula și-i va da lui câte îi trebuie.

9. Deci vă spun vouă: Cereți și vi se va da; căutați și veți afla; bateți și se va deschide vouă.

10. Că tot cel ce cere, va lua, și cel ce caută va afla, și celui ce bate îi se va deschide.

9—13: Mat. 7, 7—11.

11. Căci, care dintre voi fiind tată, de-i va cere fiul pâine, ar fi în stare să-i dea lui piatră? Sau de-i va cere pește, în loc de pește să-i dea șarpe?

12. Sau de-i va cere ou, să-i dea lui scorpie?

13. Deci, dacă voi, răi fiind, știți să dați daruri bune fiilor voștri, cu cât mai vărtos Tatăl cel din cer va da Duh Sfânt celor ce cer dela dânsul?

14. Iar odată, scoțând (Iisus) un drac (dintr'un om) care era mut, după ce a ieșit dracul, mutul a grăit; și s'au mirat noroadele.

15. Unii dintrâșii însă ziceau: Cu Velzevul, domnul dracilor, scoate pe draci?

16. Iar alții ispitindu-l, cereau dela dânsul semn din cer.

17. Ci el cunoscând gândurile lor, a zis: **Toată împărăția ce s'a desbinat întru sine se pustiește și cade casă peste casă.**

18. Deci și satana, dacă s'a desbinat întru sine, cum va mai sta împărăția lui? Că spuneți că eu cu Velzevul scot pe draci.

19. Dar dacă eu cu Velzevul scot pe draci, feciorii voștri cu cine-i scot? Pentru aceasta ei vă vor fi judecători.

20. Dacă însă eu cu degetul lui Dumnezeu scot pe draci, iată, a ajuns la voi împărăția lui Dumnezeu.

14—26: Mat. 12, 20—30, 43—45; Marcu 3, 22—27.

21. Când cel tare, intrarmat fiind, își păzește curtea, averile lui sunt în pace.

22. Iar când vine unul mai tare decât el, îl biruie, îi ia toate armele lui întru cari își pusese nădejdea și împarte cele prădate dela el.

23. Cel ce nu este cu mine, este împotriva mea, și **cel ce nu adună cu mine, risipește.**

24. Când duhul cel necurat iese din om, umblă prin locuri fără de apă, căutându-și odihnă, și neaflând, zice: **Întoarce-mă voi în casa mea, de unde am ieșit.**

25. Și viind o află măturată și împodobită.

26. Atunci se duce și ia alte **șapte duhuri** mai rele decât sine, și intrând, locuiesc acolo; și ajung (faptele) cele de pe urmă ale omului acela mai rele decât cele dintâi.

27. Și pe când grăia el acestea, o femeie din mulțime ridicând glas, a zis lui: **Fericit este pântecul care te-a purtat și sânul care l-a supt!**

28. Iar el a zis: **Adevărat, dar fericiți sunt cei ce ascultă cuvântul lui Dumnezeu și-l păzesc pe el!**

29. Atunci adunându-se noile roade, a început a le grăi: **Neamul acesta este viclean; el cere semn și semn nu se va da lui, fără numai semnul lui Iona prorocul.**

30. Că precum a fost **Iona** semn pentru Niniviteni, așa va fi și Fiul Omului pentru neamul acesta.

31. **Impărăteasa dela Miazăzi** se va scula la judecată cu oamenii neamului acestuia și-i va osândi pe el, că ea a venit dela marginile pământului să asculte înțelepciunea lui Solomon, și iată aici mai mult decât Solomon.

32. **Ninivitenii** se vor scula la judecată cu neamul acesta și-i vor osândi pe el; căci au zînd propoveduirea lui Iona ei s'au pocăit, și iată aici mai mult decât Iona.

33. **Nimenia aprinzând lumina, nu o pune în loc ascuns**, nici sub obroc, ci în sfeșnic, ca cei ce intră să vadă lumina.

34. **Luminătorul trupului este ochiul.** Când ochiul tău va fi curat, tot trupul tău va fi luminat; iar când va fi rău, și trupul tău va fi întunecat.

35. **Drept aceea, ia seama, ca lumina care este întru tine să nu fie întunec.**

36. **Deci, dacă tot trupul tău va fi luminat, neavând nicio parte întunecoasă, el va fi luminat întreg, ca și când te-ar lumina o făclie cu strălucirea ei.**

37. **Ci, pe când grăia el (acestea), un fariseu l-a rugat pe dânsul să prânzească la el; și intrând a șezut la masă.**

29—32: Mat. 12, 38—42.

34—36: Mat. 6, 22—23.

38. Iar fariseul văzând, s'a mirat că Iisus nu s'a spălat mai întâi, înainte de masă.

39. Domnul a zis atunci către dânsul: Acum, voi **fariseii** curățiți partea cea dinafară a paharului și a blidului, iară lăuntru vostru este plin de răpire și de vicleșug.

40. Nebunilor, au nu cel ce a făcut partea dinafară a făcut-o și pe cea dinlăuntru?

41. Ci faceți milostenie cu cele ce vă prisosesc, și atunci toate ale voastre vor fi curate.

42. Dar **vai vouă, fariseilor!** Că dați zeclială din izmă și din rută și din toate verdețurile, și nesocotiți dreptatea și dragostea lui Dumnezeu. Acestea se cădea să le faceți și pe acelea să nu le lăsați.

43. Vai vouă fariseilor, că iubiți scaunele cele mai de sus în sinagoge, și închinăciunile prin târguri.

44. Vai vouă, cărturarilor și fariseilor fățarnici! Că sunteți ca mormintele cele ascunse. Că oamenii nu le știu și umblă peste ele.

45. Și răspunzând unul din legiuitori, a zis lui: Invățătoarele, spunând acestea ne ocărești și pe noi.

46. Iar el a zis: Vai și vouă, legiuitorilor! Că grămădiți pe oameni sarcini grele de purtat, iar voi nici cu un deget al vostru nu vă atingeți de ele.

47. Vai vouă! Că zidiți mormintele prorocilor pe cari părinții voștri i-au ucis.

48. Deci, mărturisiți și împărtășiți faptele părinților voștri; că ei i-au ucis pe dânsii, iar voi le zidiți mormintele lor.

49. De aceea și înțelepciunea lui Dumnezeu a zis: Trimiteți voi la ei proroci și apostoli și dintrânsii vor ucide și vor prigoni,

50. Ca să se ceară dela neamul acesta sângele tuturor prorocilor, ce s'a vărsat dela începutul lumii,

51. Dela sângele lui Avel până la sângele lui Zaharia, care a pierit între altar și biserică. Adevăr zic vouă, că se va cere dela neamul acesta.

52. Vai vouă legiuitorilor! Că ați luat chela cunoștinții: Voi nu ați intrat, iar pe cei ce voiau să între nu i-ați lăsat.

53. Și ieșind el de acolo, cărturarilor și fariseii au început a-l strâmtora cu inverșunare și a-l sili să vorbească de multe,

54. Pândindu-l pe el și căutând să prindă ceva din gura lui, ca să-i afle vreo vină.

12.

Atunci adunându-se mari mulțimi de noroade, încât se călcau unii pe alții, a început Iisus a spune mai întâi ucenicilor săi: **Păziți-vă de aluatul fariseilor**, care este fățăria.

39—52: Mat. 23, 1—36.

2. Că nimic nu este acoperit care să nu se descopere, și ascuns care să nu se cunoască.

3. De aceea, câte ați spus la întunec, se vor auzi la lumină, și ce ați spus la ureche, în cămări, se va propovedui de pe coperișuri.

4. Deci, grăiesc vouă, prietenilor mei: **Nu vă temeți de cei ceucid trupul și după aceea nu pot să facă mai mult.**

5. Ci vă voi arăta vouă de cine să vă temeți: Să vă temeți de cel ce după ce a ucis, are putere să arunce în Gheenă. Adevăr grăiesc vouă: de acela să vă temeți!

6. Au nu se vând cinci vrăbii la doi bănuți? Și nici una dintrânsele nu este uitată înaintea lui Dumnezeu.

7. Ci și perii capului vostru toți sunt numărați. Nu vă temeți deci, că voi sunteți cu mult mai de preț decât vrăbiile.

8. Și zic vouă: Tot cel ce mă va mărturisi înaintea oamenilor, și Fiul Omului îl va mărturisi pe el înaintea îngerilor lui Dumnezeu.

9. Iar cel ce se va lepăda de mine înaintea oamenilor, lepădat va fi înaintea îngerilor lui Dumnezeu.

10. Și tot cel ce va zice cuvânt împotriva Fiului Omului, se va lerta lui; iar celui ce va hulii **împotriva Duhului Sfânt**, nu i se va lerta.

11. Iar când vă vor duce pe voi înaintea soboarelor și a dregătorilor și a stăpânitorilor, nu vă grijiți cum și ce veți răspunde, sau ce veți spune.

12. Că Duhul Sfânt vă va învăța pe voi în ceasul acela ce trebuie să grăiți.

13. Atunci a zis lui unul din mulțime: **Învățătorule, spune fratelui meu să împartă cu mine moștenirea.**

14. Iară el a răspuns: Omule, cine m'a pus pe mine judecător sau împărțitor peste voi?

15. Și a zis către ei: **Luați seama și vă feriți de lăcomie, că viața cuiva nu stă în prisosul averii lui.**

16. Apoi le-a spus o pildă, grăind: **Unui om bogat i-a rodit țarina.**

17. Și cugeta întru sine, zicând: Ce voi face, că nu am unde aduna rodirile mele?

18. Și a zis: **Iată ce voi face: strica voi jignițele mele și le voi zidi mai mari, și voi strânge acolo toate rodirile mele și bunătățile mele.**

19. Și voi zice sufletului meu: **Suflete, ai multe bunătăți strânse pentru mulți ani; odihnește-te, mănâncă, bea și te veselește!**

20. Dar Dumnezeu i-a zis lui: **Nebune, în această noapte sufletul tău se va cere dela tine, și cele ce ai gătit ale cui vor fi?**

21. Așa este cel ce strânge

12. 2—9; Mat. 10, 26—33.

luși comoară, iar nu cu Dumnezeu se îmbogățește.

22. Apoi a zis către ucenicii săi: De aceea zic vouă: nu vă grijiți de sufletul vostru ce veți mânca, nici de trupul vostru cu ce vă veți îmbrăca.

23. Sufletul este mai mult decât hrana și trupul decât haina.

24. Căutați la corbi, că nici nu samănă, nici nu seceră; nu au cămări, nici jilnițe, și Dumnezeu îi hrănește pe ei. Cu cât mai de preț sunteți voi decât păsările!

25. Și (apoi) cine din voi grijindu-se poate să adauge statul său un cot?

26. Deci, dacă nici ce este mai puțin nu puteți face, ce vă mai grijiți de celelalte?

27. Priviți la crini cum cresc: nu se ostenesc, nici nu torc; și grăiesc vouă, că nici Solomon întru toată mărirea lui nu s'a îmbrăcat ca unul din aceștia.

28. Și, de vreme ce iarba câmpului, care astăzi este și mâine în cuptor se aruncă, Dumnezeu o îmbracă așa, cu cât mai vărtos pe voi, puțin credincioșilor!

29. Deci, voi să nu căutați ce veți mânca sau ce veți bea, și nici să nu vă îngrijorați.

30. Că toate acestea păgânii lumii acestea le caută; iar Părintele vostru știe că acestea vă sunt de trebuință.

22—31: Mat. 6, 25—33.

31. Ci **căutați împărăția lui Dumnezeu**, și acestea toate se vor adăuga vouă

32. Nu te teme turmă mică, pentru că a binevoit Tatăl vostru să vă dea vouă împărăția.

33. Vindeți avuțiile voastre și dați milostenie; faceți-vă vouă pungă care nu se învechesc, comoară neimpuținată în ceruri, unde furul nu se apropie, nici molia nu strică.

34. Pentru că **unde este comoara voastră, acolo va fi și inima voastră.**

35. Să fie mijloacele voastre încinse și făcliiile voastre aprinse.

36. Fiți voi asemenea oamenilor cari **așteaptă pe stăpânul** lor să se întoarcă dela nuntă, ca venind și bătând, îndată să-i deschidă.

37. Fericite sunt slugile pe care fiind domnul le va afla priveghind. Adevăr grăiesc vouă, că se va încinge (cu șorț) și le va pune pe ele să șază la masă și fiind va sluji lor.

38. Și ori va veni la a doua strajă, ori va veni la a treia strajă, fericite sunt slugile acelea, de le va afla așa.

39. Iar aceasta încă să știți, că de ar ști stăpânul casei în ce ceas va veni furul, el ar priveghia și nu ar lăsa să-i spargă casa lui.

33—34: Mat. 6, 20—21.

35—46: Mat. 24, 42—51.

40. Deci, și voi fiți gata; căci în ceasul în care nu gândiți va veni Fiul Omului.

41. Zis-a Petru lui: Doamne, nouă ne spui pilda aceasta, sau tuturor celorlalți?

42. Și a răspuns Domnul: Oare cine este **economul cel credincios și înțelept**, pe care îl va pune stăpânul peste slugile sale, ca să le dea, la vreme, măsura de grâu?

43. Fericită este sluga aceea, pe care fiind stăpânul o va afla făcând așa.

44. Adevăr grăiesc vouă, că o va pune pe ea peste toate averile sale.

45. Iar de va zice sluga aceea întru inima sa: Stăpânul meu zăbovește să vină, și va începe a bate pe slugi și pe slujnice, și a mânca și a bea și a se îmbăta,

46. Veni-va stăpânul slugii aceleia în ziua în care nu gândeste și în ceasul în care nu știe, și o va tăia în două, și partea ei cu cei necredincioși o va pune.

47. Și sluga care a știut voia stăpânului său și nu a fost gata, nici a făcut după voia lui, se va bate mult,

48. Iar (sluga) care nu a știut și a făcut cele vrednice de bătăi, se va bate puțin. Că tot celui ce i s'a dat mult, mult i se va cere, iar celui ce i s'a încredințat mai mult, mai mult i se va cere.

49. **Foc** am venit să arunc

pe pământ, și cum aș dori să fie acum aprins!

50. Am un botez spre a mă boteza, și cu câtă nerăbdare aștept să se îplinească!

51. Au vi se pare că am venit să aduc **pace** pe pământ? Vă spun vouă: nu, ci **desbinare**.

52. Că de acum înainte cinci fiind într'o casă, vor fi împărțiți: trei împotriva a doi și doi împotriva a trei.

53. Va fi tatăl împotriva feciorului și feciorul împotriva tatălui; muma împotriva fetii și fata împotriva mumei; soacra împotriva nurorii și nora împotriva soacrei sale.

54. A zis apoi mulțimii: Când vedeți norul ridicându-se dela Apus, numai decât ziceți că vine ploaie mare, și așa este.

55. Iar când vedeți că suflă vântul dela Miazăzi, spuneți că va fi zăduf, și așa este.

56. Fățarnicilor, fața cerului și a pământului știți să o tâlcuiți, dar vremea aceasta cum de n'o înțelegeți?

57. Și pentrue nu judecați voi înșivă ce este drept?

58. Iar **când mergi cu pârâșul** tău la dregător, pe cale dă-ți silința să te mântui de el, ca nu cumva să te ducă la judecător și judecătorul să te dea temnicerului, și temnicerul să te arunce în temniță.

59. (Iată) îți spun, că nu vei

51—53: Mat. 10, 34—36.

deși de acolo, până nu vei plăti și bănuțul cel mai de pe urmă.

13.

In vremea aceea veniseră oare cari (la Iisus), grăindu-l despre Galileenii, al căror sânge Pilat îl amestecase cu jertfele lor.

2. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Au vi se pare că acești Galileenii, fiindcă au pățimut acestea, au fost mai păcătoși decât toți Galileenii?

3. Nu! Ci zic vouă, că **de nu vă veți pocăi, tot așa veți pieri!**

4. Sau cei optsprezece, peste cari a căzut turnul în Siloam și l-a omorât, vi se pare că au fost mai păcătoși decât toți oamenii cari locuiau în Ierusalim?

5. Nu! Ci zic vouă, că de nu vă veți pocăi, tot așa veți pieri!

6. Apoi le-a spus pilda aceasta: Un om avea un smochin sădit în via sa și a venit să caute roadă în el, dar nu a aflat.

7. Și a zis către vier: Iată, sunt trei ani de când viu să caut roadă în smochinul acesta și nu aflu. Tăie-l pe el! De ce mai incurcă locul?

8. Iar vierul răspunzând a zis lui: Doamne, mai lasă-l anul acesta, până-l voi săpa împrejur și-l voi pune gunoi;

9. Și de va face roadă, (bine); iar de nu, îl vei tăia la anul.

10. Iar într-o Sâmbătă Iisus învăța într'una din sinagogi.

11. Și iată, era o femeie care avea duhul neputinței de optsprezece ani; și era **gârbovă** și nu putea să se ridice în sus nici decum.

12. Iar Iisus văzându-o pe dânsa, a chemat-o și l-a zis: Femeie, te-ai izbăvit de neputința ta.

13. Și și-a pus mâinile peste dânsa și îndată s'a îndreptat, începând să mărească pe Dumnezeu.

14. Atunci mai marele sinagogii mâniindu-se că Iisus vindecase Sâmbăta, răspunzând a zis către mulțime: Șase zile sunt întru cari se cade să lucrați; deci în acestea viind să vă vindecați, iar nu în ziua Sâmbetei.

15. Și răspunzând Domnul a zis lui: Fățarnice, au nu fiecare din voi își desleagă Sâmbăta boul său, sau asinul dela iesle, și-l duce de-l adapă?

16. Dar această fiică a lui Avraam, pe care a legat-o satana, de optsprezece ani, nu se cădea oare a o deslega din legătura aceasta, în ziua Sâmbetei?

17. Și grăind el acestea, s'au rușinat toți potrivnicii lui, iar norodul întreg se bucura de toate faptele cele slăvite ce se făceau de dânsul.

18. Apoi a zis: Cu ce se aseamănă împărăția lui Dumnezeu? Și cu ce o voi asemăna pe ea?

13. 18—21; Mat. 13, 31—33; Marcu 4, 30—32.

19. Asemenea este **grăun-
telui de muștar**, pe care lu-
ându-l omul, l-a aruncat în
grădina sa, și a crescut și s'a
făcut copac mare, și pasărilor
cerului s'au sălășluit în ramu-
rile lui.

20. Și iarăși a zis: Cu ce voi
asemăna împărăția lui Dumne-
zeu?

21. Asemenea este **aluatu-
lui**, pe care luându-l femeia,
l-a ascuns în trei măsură de
făină, până a dospit toată.

22. Și călătorind (Iisus) în
Ierusalim, străbătea prin cetăți
și prin sate, învățând (poporul).

23. Și l-a întrebat cineva:
Doamne, puțini sunt oare cei
ce se mântuiesc? Iar el le-a
răspuns:

24. Nevoiți-vă a intra prin
ușa cea strâmtă, că zic vouă:
mulți vor căuta să intre și nu
vor putea.

25. Că după ce se va scula
stăpânul casei și va încuia ușa
și voi veți începe a sta afară
și a bate în ușă zicând: Doamne,
Doamne, deschide-ne nouă, el,
răspunzând vă va zice: Nu vă
știu pe voi de unde sunteți.

26. Atunci veți începe a
zice: am mâncat și am băut
înaintea ta și în ulițele noastre
ai propoveduit.

27. El însă va zice: Vă spun
că nu vă știu pe voi de unde
sunteți; duceți-vă dela mine
toți cei ce faceți nedreptăți.

28. Acolo va fi plângerea și
28—29: Mat. 8, 11—12.

scrâșnirea dinților, când veți
vedea pe Avraam și pe Isac
și pe Iacov și pe toți prorocii
în împărăția lui Dumnezeu,
iar pe voi scoși afară.

29. Și vor veni dela Răsărit
și dela Apus și dela Miază-zi
și dela Miază-noapte și vor șe-
dea la masă în împărăția lui
Dumnezeu.

30. Și iată, **sunt (unii) de
pe urmă cari vor fi întâi, și
(alții) sunt întâi cari vor fi pe
urmă.**

31. În ziua aceea s'a apro-
piat niste farisei și au zis lui:
Ieși și te du de aici, că Irod
va să te omoare.

32. Iar el le-a răspuns: Mer-
geți și spuneți vulpii acestea:
Iată, scot draci și fac vinde-
cări astăzi și mâine, iar a treia
zi voi sfârși.

33. Însă astăzi și mâine și
în cealaltă zi mi se cade să
călătoresc; că nu este cu pu-
tință să piară vreun proroc
afară din Ierusalim.

34. **Ierusalime, Ierusalime,**
cel ce omori proroci și ucizi
cu pietre pe cei trimiși la tine,
de câte ori am vrut să adun
pe filii tăi, cum își adună găina
puși săi sub aripi, și tu nu ai
vrut!

35. Iată vi se lasă casa voa-
stră pustie; dar adevăr grăiesc
vouă: De acum nu mă veți
mai vedea până va veni vre-

34—35: Mat. 23, 37—39.

35: Ps. 118, 26.

mea să ziceți: Bine este cuvântat cel ce vine întru numele Domnului!

14.

Și s'a întâmplat să între el într'o Sâmbătă în casa unuia din căpeteniile fariseilor, ca să mănânce pâine, iar aceștia îl pândeau pe el.

2. Și iată, se pomenește înaintea sa cu **un bolnav de idropică**.

3. Și începând Iisus vorba, a zis către farisei și către legiuitori: Ingăduț este oare a vindeca Sâmbăta?

4. Iar ei au tăcut. Și atingându-se de el, l'a vindecat și l'a slobozit pe el.

5. Apoi grăindu-le (iarăși), a zis: Care dintre voi, de-și va cădea în fântână fiul sau boul, nu-l va scoate pe el îndată, în ziua Sâmbetei?

6. Și n'au putut să-și dea nici un răspuns la acestea.

7. Și luând aminte cum își alegeau cei chemați locurile cele mai de sus, le-a spus lor o pildă zicând către dânsii:

8. Când ești chemat de cineva la nuntă, **nu te așeza în locul cel mai de sus**, ca nu cumva să fie chemat acolo altul, mai de cinste decât tine,

9. Și venind cel ce te-a chemat și pe tine și pe acela, să-ți zică: Dă acestuia locul, și atunci cu rușine vei începe să șezi în locul cel mai de jos.

10. Ci când vei fi chemat, mergând așază-te la locul cel mai de jos, ca venind cel ce te-a chemat, să-ți zică ție: Prietene, suie-te mai sus! Atunci vei avea cinste înaintea celor ce vor șede la masă împreună cu tine.

11. Că tot cel ce se înalță, se va smeri, și cel ce se smereste, se va înalța.

12. Iar celui ce îl chemase pe el l'a zis: Când faci prânz sau cină, nu chema pe prietenii tăi, nici pe frații tăi, nici pe rudele tale, nici pe vecinii bogați, ca nu cumva și ei să te cheme pe tine ca să-ți răsplătească.

13. Ci când faci ospăț, **chiamă pe săraci**, pe neputincioși, pe schiop și pe orbi.

14. Și fericit vei fi, că n'au cu ce-ți răsplăti; dar ți se va răsplăti ție întru învierea dreptilor.

15. Și auzind acestea unul din cei ce erau la masă cu el, a zis: Fericit este cel ce va prânzi în împărăția lui Dumnezeu!

16. Iar el a zis către dânsul: Un om oare care a făcut **cină mare** și a chemat pe mulți.

17. Și în ceasul cinei a trimis pe sluga sa să spună celor chemați: Veniți, că iată, toate sunt gata!

18. Dar toți au început a-și cere fertare, unul câte unul.

16. 16—24: Mat. 22, 2—10.

Cel dintâi a zis: Mi-am cumpărat țarină și trebuie să mă duc ca s'o văd; rogu-te să mă ierți.

19. Un altul a zis: Cinci perechi de boi mi-am cumpărat și merg să-i încerc; rogu-te să mă ierți.

20. Și (iarăși) un altul a zis: M'am însurat, și de aceea nu pot veni.

21. Și întorcându-se sluga aceea, a spus stăpânului său acestea. Atunci mâniindu-se stăpânul casei, a zis slugii sale: Ieși degrabă în ulițele și răspântiile cetății, și adu aici săracii și bolnavii și schlopii și orbi.

22. Și (întorcându-se) a zis sluga: Doamne, s'a făcut cum ai poruncit și tot mai este loc.

23. Atunci a zis stăpânul slugii sale: Ieși la drum și la garduri și-i silește să intre, ca să se umple casa mea.

24. Că zic vouă: Nici unul din oamenii cari au fost chemați nu va gusta din cina mea.

25. Și mergeau cu dânsul noroade multe; iar el întorcându-se, le-a zis lor:

26. Oricine vine la mine și nu urăște pe tatăl său și pe muma sa și pe femeia sa și pe copiii și pe frații și pe surorii, ba chiar și sufletul său, nu poate fi **ucenicul meu**.

27. Și cel ce nu-și poartă crucea sa și vine după mine, nu poate fi ucenicul meu.

28. Că cine dintre voi vrând să zidească un turn, nu stă mai întâi să-și facă **socoteala cheltuielii**, (să vadă) de are cu ce să isprăvească?

29. Pentruca nu cumva punându-i temelie și neputându-l isprăvi, toți cei ce-l vor vedea să înceapă a-l batjocori

30. Și a zice: Omul acesta a început să zidească și n'a putut să isprăvească.

31. Sau care împărat, mergând să se bată cu alt împărat, în războiu, nu va sta mai întâi la sfat, (ca să vadă) de va putea să întâmpine cu zece mii (de ostași) pe cel ce vine împotriva lui cu douăzeci de mii?

32. Iar de nu, încă fiind el departe, îl trimite solie și se roagă de pace.

33. Deci dară, tot așa fiecare din voi, care nu se lașă de toate ale sale, nu poate fi ucenicul meu.

34. Bună este **sarea**, dar dacă sarea se va strica, cu ce se va drege?

35. Nici în pământ, nici în gunoi nu mai este de nicio treabă, ci se aruncă afară. Cel ce are urechi de auzit să auză.

15.

Și s'au apropiat de dânsul toți vameșii și păcătoșii, ca să-l asculte.

2. Ci cărteau fariseii și cărturarii zicând: Acesta primește

26—27: Mat. 10, 37—38.

la sine pe păcătoși și stă la masă cu ei.

3. Atunci a spus lor pilda aceasta, zicând:

4. Care om dintre voi, având o sută de oi și pierzând una din ele, nu lasă pe cele nouăzeci și nouă în pustie și merge după cea pierdută, până când o găsește pe ea?

5. Și găsiindu-o, o ia pe umerii săi cu bucurie,

6. Și venind la casa sa, își chiamă prietenii și vecinii, și le zice: Bucurați-vă împreună cu mine, că am găsit oala mea cea pierdută!

7. Iată vă spun, că așa și în cer mai multă bucurie va fi pentru un păcătos care se pocăiește, decât pentru nouăzeci și nouă de drești, cărora nu le trebuiește pocăință.

8. Sau care femele, având zece drahme, de va pierde o drahmă, nu aprinde făclia și nu mătură casa și nu caută cu dinadinsul, până ce o află?

9. Și aflându-o, își chiamă prietenele și vecinele și le zice: Bucurați-vă împreună cu mine, că am găsit drahma pe care o pierdusem!

10. Ci vă spun, că tot astfel, bucurie este înaintea îngerilor lui Dumnezeu pentru un păcătos care se pocăiește.

11. Apoi a zis: **Un om avea doi feciori.**

12. Și cel mai tânăr din ei

a zis tatălui său: Tată, dă-mi, partea de avuție ce mi se cade. Și (tatăl) le-a împărțit lor avuția.

13. Și nu după multe zile, feciorul cel mai tânăr adunându-și toate, s'a dus într'o țară departe și acolo și-a risipit avuția, viețuind întru desmierdări.

14. Dar cheltuind el toate ale sale, s'a făcut foamete mare în țara aceea, și el a început a duce lipsă.

15. Atunci, mergând s'a lipit de unul din locuitorii țării aceleia, iar acesta l'a trimis pe el în țarina sa, ca să păzească porcii.

16. Și doria să-și sature pân-tecele său cu roșcovele ce le mâncau porcii, dar nimeni nu-i da lui.

17. Atunci viindu-și întru sine, a zis: Câți argați ai tatălui meu sunt îndestulați cu pâine, iar eu pier de foame!

18. Scula-mă-voi și mă voi duce la tatăl meu și voi zice: Tată, greșit-am la cer și înaintea ta,

19. Și nu mai sunt vrednic a mă chema fiul tău; fă-mă ca pe unul din argații tăi.

20. Și sculându-se a venit la tatăl său. Și încă fiind departe, l'a văzut pe el tatăl său și i s'a făcut milă, și alergând a căzut pe grumazul lui și l'a sărutat pe el.

21. Și i-a zis lui feciorul: Tată, greșit-am la cer și în

15. 4—7: Mat. 18, 12—14.

în fața ta, și nu mai sunt vrednic a mă chema fiul tău.

22. Iar tatăl a zis către slugile sale: Aduceți degrabă haina cea mai de frunte și-l îmbrăcați pe el, și puneți înel în degetul lui și încălțăminte în picioarele lui.

23. Și aducând vițelul cel îngrășat îl junghiați, ca mâncând să ne veselim;

24. Că fiul meu acesta mort era și a înviat, pierdut era și s'a aflat. Și au început a se veseli.

25. Iar feciorul lui cel mai mare era la țarină. Și dacă s'a întors și s'a apropiat de casă, a auzit cântece și jocuri.

26. Și chemând pe una din slugi, a întrebat-o: Ce sunt acestea?

27. Iar ea a zis: Fratele tău s'a întors, și tatăl tău, pentru că l-a primit sănătos, a tăiat vițelul cel îngrășat.

28. Și s'a mâniat (atunci feciorul cel mare) și nu voia să intre. Dar tatăl său ieșind afară, îl chema pe el.

29. El însă răspunzând, a zis tatălui său: Iată, de atâția ani îți slujesc ție, și niciodată porunca ta n'am călcat-o, și mie nici odată nu mi-ai dat măcar un ied, ca să mă veselesc cu prietenii mei.

30. Iar când a venit fiul tău acesta, care ți-a mâncat averea cu desfrânatele, ai junghiat pentru el vițelul cel îngrășat.

31. Atunci a zis (tatăl): Fiule,

tu pururea ești cu mine și toate ale mele ale tale sunt.

32. Ci (acum) se cădea să ne veselim și să ne bucurăm, că fratele tău acesta mort era și a înviat, pierdut era și s'a aflat.

16.

Zis-a (Iisus) către ucenicii săi: Era un om bopat care avea un **iconom**, și acesta a fost pârît la el că-i risipește averiile.

2. Și chemându-l pe el, l-a zis: Ce aud de tine? Dă seama de economia ta, căci (altfel) nu vei mai putea fi econom.

3. Iar economul a zis întru sine: Ce voi face? Că stăpânul meu la economia dela mine. Să șap nu pot, să cer mie rușine.

4. Știu ce voi face, de voi fi scos din economie, ca să mă primească (alții) în casele lor.

5. Și chemând, câte unul, pe fiecare din datornicii stăpânului său, a zis celui dintâi: Cu cât ești dator stăpânului meu?

6. Iar el a răspuns: Cu o sută de măsuri de untdelemn. Zis-a lui economul: Ia-ți zapsul tău, și șezi jos repede și scrie: cincizeci.

7. Iar după aceea a zis altuia: Dar tu cu cât ești dator? Iar el a răspuns: Cu o sută de măsuri de grâu. Zis-a lui eco-

nomul: Ia-ți zapisul tău și scrie: optzeci.

8. Și a lăudat stăpânul pe economul cel nedrept, că lucrase cu minte; că fiii veacului acestuia, în felul lor, sunt mai cuminiți decât fiii lumii.

9. Drept aceea, vă spun: Faceți-vă vouă prieteni, cu bogăția nedreaptă, ca ajungând voi în lipsă, să vă primească în corturile cele veșnice.

10. Cel ce este credincios întru puțin, și întru multe este credincios, și cel ce este nedrept întru puțin, și întru mult este nedrept.

11. Deci, dacă întru avuțiile cele nedrepte n'ați fost credincioși, pe cele adevărate cine vi le va încredința vouă?

12. Și dacă întru cele străine n'ați fost credincioși, pe cele ce sunt ale voastre cine vi le va da vouă?

13. **Nicio slugă nu poate sluji la doi domni;** pentru că sau pe unul va urî și pe altul va iubi, sau de unul se va ține și de altul nu va grijî. Nu puteți sluji și lui Dumnezeu și lui Mamona.

14. Și acestea toate le auziau și fariseii cari erau iubitori de argint și-l batjocureau pe el.

15. Atunci le-a zis lor: Voi sunteți cei ce vă faceți pe voi drepti înaintea oamenilor; dar Dumnezeu știe inimile voastre, că ce este înalt înaintea oamenilor, uriciune este înaintea lui Dumnezeu.

16. **Legea și prorocii** (au fost) până la Ioan; de atunci împărăția lui Dumnezeu se binevestește și fiecare se silește spre ea.

17. E mai lesne însă să treacă cerul și pământul, decât să cază din lege o cirtă.

18. Tot cel ce-și lasă femeia și-și ia alta, preacurvește, și tot cel ce ia pe cea lăsată de bărbat, preacurvește.

19. Era odată **un om bogat**, care se îmbrăca în porfiră și în vison, veselindu-se în toate zilele, (slăvit de prieteni).

20. Și era și **un sărac**, a-nume **Lazăr**, care zăcea la poarta lui, plin de bube.

21. Și poftea să se sature (măcar) cu sfărmiturile care cădeau dela masa bogatului; și câinii venind îi lungeau buzele lui.

22. Și s'a întâmplat că a murit săracul, fiind dus de îngeri în sânul lui Avraam; a murit apoi și bogatul și s'a îngropat.

23. Și fiind el în muncile iadului, ridicându-și ochii săi, vede pe Avraam de departe și pe Lazar în sânurile lui.

24. Atunci strigând, el a zis: Părinte Avraame, miluiește-mă și trimite pe Lazăr să-și întingă vârful degetului în apă și să-mi răcorească limba, că mă chinuiesc în văpaia aceasta.

25. Iar Avraam a zis: Fiule, adu-ți aminte că în viața ta ai luat cele bune ale tale, și Lazar, așijderea, cele rele; iar acum

acesta se mângăie, iar tu te chinulești?

26. Și pe lângă toate acestea, între noi și între voi s'a așezat o prăpastie mare, ca cei ce vor vrea să treacă de aici la voi, să nu poată, și nici cei de acolo să nu treacă la noi.

27. Și a zis (bogatul): Rogu-te, dar, părinte, să-l trimiți pe dânsul în casa tatălui meu;

28. Căci am cinci frați, să le mărturisească lor, ca să nu vie și ei la acest loc de muncă.

29. Și i-a zis Avraam lui: Ei au pe Moise și pe proroci; să-i asculte pe dânsii.

30. Iar el a zis: Nu, părinte Avraame, ci de va merge la dânsii cineva dintre morți, se vor pocăi.

31. Și i-a zis lui, Avraam: Dacă nu ascultă pe Moise și pe proroci, nu vor crede, măcar de ar învia cineva din morți.

17.

Zis-a Iisus către ucenicii săi: Este cu neputință să nu vie **smintele**, dar vai de acela prin care vin (smintelele)!

2. Mai de folos i-ar fi lui de i s'ar lega de gât o piatră de moară, și s'ar arunca în mare, decât să smintească pe unul din aceștia mai mici.

3. Luați aminte de voi înșivă: De-ți va greși ție fratele tău, ceartă-l, și de se va pocăi, iartă-l pe el.

4. Și chiar de șapte ori în zi

de-ți va greși ție, și de șapte ori se va întoarce la tine zicând: călescu-mă, tu să-l ierți.

5. Atunci apostolii au zis către Domnul: Sporește-ne nouă credința!

6. Iar Domnul a zis: De ați avea **credință cât un grăunte de muștar**, ați zice dudului acestuia: smulge-te și te sădește în mare, și v'ar asculta.

7. Și cine din voi, având slugă la arat sau la păscut (vitele), îi va zice când vine acasă din câmp: treci degrab și te așează la masă?

8. Oare nu-i va zice lui: Gătește-mi ca să cinez, și încingându-te, slujește-mi până voi mânca și voi bea, și după aceea vei mânca și vei bea și tu?

9. Au doară va mulțumi el slugii aceleia că a făcut cele ce i s'au poruncit lui? Pare-mi-se că nu.

10. Așa și voi, când veți face toate cele ce vi s'au poruncit vouă, să ziceți: **slugi netrebnice** suntem, pentru că n'am făcut decât ceea ce eram datorii să facem.

11. Și s'a întâmplat să meargă Iisus spre Ierusalim și să treacă prin mijlocul Samariei și al Galileei.

12. Și intrând într'un sat, l-au întâmpinat pe el **zece leproși**, care stăteau departe.

13. Și ridicând ei glasul, au zis: Iisuse, învățătorule, milu-ește-ne pe noi!

14. Iar el văzându-i le-a zis: Mergeți și vă arătați preoților. Și pe când mergeau, s'au curățit.

15. Iar unul dintre ei, văzând că s'a vindecat, s'a întors, slăvind pe Dumnezeu cu glas mare.

16. Și a căzut cu fața la pământ, la picioarele lui, mulțumindu-i; și acela era Samaritan.

17. Iar Iisus răspunzând, a zis: Au nu zece s'au curățit? Dar cei nouă unde sunt?

18. Nu s'a aflat să se întorcă, să dea slavă lui Dumnezeu, fără numai acesta, care-i de neam străin?

19. Și i-a zis lui: Scoală-te și mergi; credința ta te-a mântuit.

20. Și fiind întrebat de farisei, când va veni împărăția lui Dumnezeu, a răspuns lor, zicând: nu va veni împărăția lui Dumnezeu pe văzute.

21. Nici nu vor zice: Iată aici, sau Iată acolo! Fiindcă, Iată, **împărăția lui Dumnezeu înlăuntrul vostru este.**

22. Apoi a zis către ucenici: Veni-vor zile, când veți dori să vedeți una din zilele Fiului Omului și nu veți vedea.

23. Atunci vă vor spune vouă: Iată o aici sau Iată o acolo, dar să nu mergeți, nici să-l urmați.

24. Că precum fulgerul care fulgeră dintr'o parte de sub cer, luminează toată partea de sub

cer, așa va fi și cu Fiul Omului, în ziua lui.

25. Dar întâi trebuie să pătimească multe și să fie lepădat de neamul acesta.

26. Așa va fi și în zilele Fiului Omului, precum a fost în zilele lui Noe:

27. Mâncau, beau, se însurau și se măritau, până în ziua în care a intrat Noe în corabie și a venit potopul și i-a pierdut pe toți.

28. Așijderea, precum a fost în zilele lui Lot: mâncau, beau, cumpărau, vindeau, sădeau și zideau.

29. Iar în ziua când Lot a ieșit din Sodoma, a plouat din cer foc și pucioasă și i-a pierdut pe toți.

30. Așa va fi în ziua când Fiul Omului se va arăta.

31. În ziua aceea cel ce va fi pe coperiș și lucrurile lui în casă, să nu se pogoare să le ia pe ele; și cel ce va fi în țărână, asemenea să nu se întorcă înapoi.

32. Aduceți-vă aminte de femeia lui Lot.

33. Oricine va căuta să-și mântuiască sufletul, pierde-l va pe el și cine-l va pierde, acela viu îl va păstra.

34. Vă spun, că în noaptea aceea vor fi doi într'un pat: unul se va lua și altul se va lăsa.

35. Două vor măcina împreună: una se va lua și alta se va lăsa.

36. Doi vor fi în țarină: unul se va lua și altul se va lăsa.

37. Și grăind a zis lui: Unde (vor fi acestea), Doamne? Iar el a zis lor: **Unde va fi hoitul, acolo se vor aduna și vulturii.**

18.

Și le-a mai spus lor o pildă, și că se cade să se roage pururea și să nu se lenevească, zicând:

2. Era într'o cetate **un judecător**, care de Dumnezeu nu se temea și de oameni nu se rușina.

3. Dar era în cetatea aceea și o văduvă; aceasta venea la dânsul și zicea: izbăvește-mă de pârâșul meu.

4. O vreme oare care el n'a vrut, dar după aceea a zis întru sine: Deși de Dumnezeu nu mă tem și de oameni nu mă rușinez,

5. Totuși, pentrucă văduva aceasta îmi face supărare, o voi izbăvi, ca în sfârșit să nu mă mai supere cu venirile ei.

6. Deci a zis Domnul: Auziți ce spune judecătorul nedrept?

7. Dar oare Dumnezeu nu va face izbăvire aleșilor săi, cari strigă către dânsul ziua și noaptea, deși îndelung îi rabdă pe dânșii?

8. Zic vouă, că va face lor izbăvire încurând. Dar când

va veni Fiul Omului, afla-va el oare credință pe pământ?

9. Iar unora cari se socoteau că sunt drepti și se uftau de sus la ceilalți, le-a spus pilda aceasta:

10. Doi oameni s'au suit în biserică să se roage: unul **fariseu** și celălalt **vameș**.

11. Fariseul stând, se ruga întru sine așa: Dumnezeule, mulțumescu-ți că nu sunt ca ceilalți oameni: răpitori, nedrepti, preacurvari, sau ca și vameșul acesta.

12. Postesc de două ori pe săptămână, dau zeciuială din toate câte câștig.

13. Iar vameșul stând departe, nu îndrăznea nici ochii să și-i ridice la cer, ci își bătea pieptul zicând: Dumnezeule, milostiv fii mie, păcătosului!

14. Zic vouă, că acesta s'a pogorit mai îndreptat la casa sa, decât acela; că tot cel ce se înalță pe sine, se va smeri, iar cel ce se smerește, se va înalța.

15. Și aduceau la el și pruncii, ca să se atingă de dânsul; iar ucenicii văzând, i-au certat pe ei.

16. Iisus însă chemându-i pe ei la sine, le-a zis: **Lăsați pruncii să vie la mine** și nu-i opriti, că a unora ca aceștia este împărăția lui Dumnezeu.

17. Adevăr zic vouă: Cel ce nu va primi împărăția lui

18. 15—17: Mat. 19, 13—15; Marcu 10, 13—16.

Dumnezeu ca un prunc, nu va intra întrânsa,

18. Atunci l-a întrebat pe el un dregător, zicând: Invățătoarele bune, ce voi face ca să moștenesc viața veșnică?

19. Iar Iisus i-a zis lui: Ce mă numești bun? Nimeni nu este bun fără numai unul Dumnezeu.

20. Știi poruncile: să nu preacurvești, să nu ucizi, să nu furi, să nu fii mărturie minci-noasă, cinstește pe tatăl tău și pe muma ta.

21. El însă a zis: Acestea toate le-am păzit din tinerețele mele.

22. Iar Iisus auzind acestea, i-a zis lui: Încă una îți mai lipsește: Vinde toate câte le ai și le împarte săracilor și vei avea comoară în cer, și vino după mine.

23. Iar el auzind acestea, s'a întristat, că era bogat foarte.

24. Și văzându-l Iisus că s'a întristat, a zis: Cât de anevoie vor intra în împărăția lui Dumnezeu cei ce au averi!

25. Că e mai lesne să treacă o cămilă prin urechile acului, decât să intre bogatul în împărăția lui Dumnezeu.

26. Iar cei ce au auzit (acestea) au zis: Atunci cine poate să se mântuiască?

27. Răspuns-a Iisus: Cele ce sunt cu neputință la oameni,

18—30: Mat. 19, 16—29; Marcu 10, 17—30.

20: Ieș. 20, 2—16.1

sunt cu putință la Dumnezeu.

28. Atunci a zis Petru: Iată, noi am lăsat toate ale noastre și am venit după tine.

29. Iar el a zis lor: Adevăr grădesc vouă: nu este nimeni care să-și fi lăsat casă, sau părinți, sau frați, sau femeie, sau fii pentru împărăția lui Dumnezeu,

30. Și să nu ia cu mult mai mult în veacul de acum, iar în veacul ce va să fie, viață veșnică.

31. Și luând cu sine pe cei doisprezece, a zis către dânșii: Iată ne suim în Ierusalim, și se vor împlini toate cele scrise prin proroci despre Fiul Omului.

32. Că va fi dat pe mâna păgânilor și va fi batjocorit și va fi ocărit și va fi scuipat.

33. Și bătându-l îl vor omori pe el; dar a treia zi va învia.

34. El însă n'au înțeles nimic din acestea, și cuvintele acestea erau ascunse pentru ei, că nu pricepeau cele ce se grăiseră lor.

35. Iar când s'a apropiat Iisus de Ierihon, un orb ședea lângă cale, cerșind.

36. Și auzind el mulțimea trecând, a întrebat: Ce este aceasta?

37. Și i s'a spus: Trece Iisus Nazarineanul.

38. Atunci a strigat, zicând:

31—34; Mat. 20, 17—19; Marcu 10, 32—34.

35—43: Mat. 20, 29—34; Marcu 10, 46—52.

Isuse, fiul lui David, miluește-te-mă!

39. Iar cei ce mergeau înainte îl certau, ca să tacă. Dar el cu atât mai vârtos striga: Fiul lui David, miluește-mă!

40. Atunci Iisus oprindu-se a poruncit să-l aducă la sine; și apropiindu-se de dânsul l-a întrebat, zicând:

41. Ce voiești să-ți fac? Iar el a zis: Doamne, să văz!

42. Zis-a Iisus lui: Vezi! Credința ta te-a mântuit.

43. Și orbul a văzut îndată, și a mers după Iisus, laudând pe Dumnezeu. Și tot poporul care văzuse, preamărea pe Dumnezeu.

19.

Și intrând (Iisus) în Ierihon, trecea (prin cetate).

2. Și iată un om, anume **Zaheu**, care era mai marele vamășilor și era bogat,

3. Căuta să vadă pe Iisus cine este, și nu putea de mulțime, că era mic de stat.

4. Atunci, alergând înainte, s'a suit într'un dud ca să-l vadă, că pe acolo avea să treacă.

5. Și dacă a ajuns la locul acela (Iisus), căutând însuși, l-a văzut pe dânsul și a zis: Zahee, grăbește de te pogoară, căci astăzi în casa ta mi se cade să fiu.

6. Și Zaheu s'a pogorît degrabă și l-a primit pe dânsul cu bucurie.

7. Și văzând aceasta toți (au început) a cânta și a zice: A intrat să găzduască la un om păcătos.

8. Iar Zaheu stând, a zis către Domnul: Iată, jumătate din averea mea, Doamne, o dau săracilor, și dacă am năpăstuit pe cineva cu ceva, întorc împătrit.

9. Zis-a lui, Iisus: Astăzi s'a făcut mântuire casei acestei, pentru că și acesta fiu al lui Avraam este.

10. Că Fiul Omului a venit să caute și să mântuiască pe cel pierdut.

11. Și după ce au ascultat ei acestea, Iisus le-a mai spus o pildă, pentru că era aproape de Ierusalim, și lor li se părea că incurând va să se arete împărăția lui Dumnezeu.

12. Deci a zis el: Un om oarecare, de neam bun, s'a dus într'o țară departe să-și ia luiși domnie și să se întoarcă.

13. Și chemând zece slugi ale sale, le-a dat lor **zece mine**, și le-a zis: Neguțătoriți (cu ele) până mă voi întoarce.

14. Iar cetățenii lui îl urau pe el, și au trimis solie după dânsul, zicând: Nu voim pe acesta să domnească peste noi!

15. Iar când s'a întors el, luându-și domnia, a poruncit să se cheme la dânsul slugile cărora le dăduse arginții, ca să afle cine ce a neguțătorit.

19. 11—27: Mat. 25, 14—30.

16. Și a venit cel dintâi, zicând: Doamne, mina ta a agornisit zece mine.

17. Și i-a zis lui (stăpânul): Bine, slugă bună, pentru că intru puțin ai fost credincios, vei avea putere peste zece cetăți!

18. A venit apoi al doilea, zicând: Doamne, mina ta a făcut cinci mine.

19. Și a zis acestuia: Să fii și tu peste cinci cetăți!

20. Și venind al treilea a zis: Doamne, iată mina ta, care am păstrat-o legată în mahramă;

21. Că m'am temut de tine, (știind) că ești om aspru: lei ce n'ai pus și seceri ce n'ai sămănat.

22. Zis-a lui (stăpânul): Din gura ta te voi judeca, slugă vicleană. Ai știut că sunt om aspru, luând ce n'am pus și secerând ce n'am sămănat.

23. Dar atunci pentru ce n'ai dat argintul meu schimbătorilor, ca venind eu să-l fi cerut cu dobândă?

24. Și celor ce erau de față le-a zis: Luați dela el mina și o dați celui ce are zece mine!

25. Iară ei au zis lui: Doamne, acela are zece mine.

26. (Ci el le-a răspuns): Vă spun vouă, că tot celui ce are l se va da, iar dela cel ce n'are și ce are se va lua dela dânsul.

27. Iar pe vrășmașii mei, cari n'au voit să domnesc peste dânsii, aduceți-i încoace și tăiați-i în fața mea!

28. Și spunând acestea, a

mers mai departe, **suindu-se în Ierusalim.**

29. Iar dacă s'a apropiat de Vitfaghe și de Vitania, (venind) spre muntele ce se cheamă al Maslinilor, a trimis doi din ucenicii săi, zicând:

30. Mergeți în satul care este înaintea voastră, și intrând în el veți găsi un mânz legat, pe care nimeni din oameni n'a șezut niciodată; deslegați-l pe el și-l aduceți (aici).

31. Iar de vă va întreba cineva pentru ce îl deslegați, așa să-i spuneți: Domnului îi trebuie.

32. Și mergând trimișii, au aflat cum li se spusese.

33. Și deslegând ei mânzul, au zis stăpânii lui către dânsii: Pentru ce deslegați mânzul?

34. Iar el a răspuns: Domnului îi trebuie.

35. Și l-au adus pe el la Iisus, și aruncându-și veșmintele lor pe mânz, au pus pe Iisus deasupra lui.

36. Iar pe când mergea, (oamenii) își așterneau veșmintele lor pe cale.

37. Și apropiindu-se el de pogorișul Muntelui Măslinilor, toată mulțimea ucenilor bucurându-se a început a lăuda pe Dumnezeu cu glas mare, pentru toate minunile ce le văzuseră.

38. Și ziceau: Bine este cu

29—38: Mat. 21, 1—9; Marcu 11, 1—10; Ioan 12, 12—16.

38: Ps. 118, 26.

vântat Impăratul care vine întru numele Domnului; pace în ceruri și mărire întru cei de sus!

39. Și oarecari farisei din popor au zis către dânsul: Învățătorule, ceartă-ți ucenicii!

40. Iar el răspunzând a zis lor: Zic vouă, că de vor tăcea aceștia, pietrele vor striga.

41. Și dacă s'a apropiat și a văzut cetatea, a plâns de jalea ei,

42. Zicând: De ai fi cunoscut și tu, măcar în ziua aceasta, a ta, cele ce sunt spre pacea ta! Dar acum, ascunse sunt ele ochilor tăi.

43. Că vor veni asupra ta zile, și vrășmașii tăi vor face șanț împrejurul tău, și te vor impresura și te vor strâmtora din toate părțile;

44. Și te vor face una cu pământul, pe tine și pe feciorii tăi întru tine; și nu vor lăsa întru tine platră pe platră, pentru că n'ai cunoscut vremea cercetării tale!

45. Și intrând în biserică, a început a scoate pe cei ce vindeau și cumpărau înrânsa, zicând lor:

46. Scris este: **Casa mea este casă de rugăciune**, iar voi ați făcut-o peșteră de tâlhari.

47. Și învăța în toate zilele în biserică. Iar arhierii și căr-

turarii și bătrânii poporului căutau să-l plarză pe el.

48. Și nu aflau ce să-l facă, pentru că tot poporul se ținea de el, ascultându-l pe dânsul.

20.

Iar într'una din zilele acelea, pe când Iisus învăța poporul în biserică și vestea Evanghelia, au venit arhierii și cărturarii împreună cu bătrânii,

2. Și grăind către el, au zis: Spune nouă, **cu ce putere faci acestea?** Sau cine este cel ce ți-a dat ție puterea aceasta?

3. Iar el răspunzând, a zis lor: Întreba-vă-voi și eu un cuvânt: Spuneți-mi,

4. Botezul lui Ioan a fost din cer, sau dela oameni?

5. Atuncia ei judecară întru sine, zicând: De vom zice: din cer, ne va zice: pentruce, dar, n'ați crezut lui?

6. Iar de vom zice: dela oameni, tot poporul ne va ucide cu pietre, căci este încredințat că Ioan proroc a fost.

7. Deci au răspuns, că nu știu de unde a fost.

8. Atunci le-a zis Iisus lor: Nicî eu nu vă spun vouă cu ce putere fac acestea.

9. Apoi a început a spune către popor această pildă: Un

45—48: Mat. 21, 12—16; Marcu 11, 15—18; Ioan 2, 13—16; Is. 56, 7; Ier. 7, 11.

20 1—8: Mat. 21, 23—27; Marcu 11, 27—33.

9—19: Mat. 21, 33—46; Marcu 12, 1—12; Is. 5, 1.

om a sădit vie și a dat-o lucrătorilor, și s'a dus departe, pe multă vreme.

10. Și la vremea (culesului) a trimis la lucrători o slugă, ca să-i dea lui din rodul viei; iar lucrătorii, bătându-o, au trimis-o înapoi fără nimic.

11. Atunci a trimis altă slugă; iar ei au bătut-o și pe aceea și batjocorindu-o, au trimis-o înapoi fără nimic.

12. Și a trimis și pe a treia, dar și pe aceasta răbindu-o au scos-o afară.

13. Atunci a zis stăpânul viei: Ce voi face? Trimite-voi pe fiul meu cel iubit. Doar se vor rușina văzându-l pe el.

14. Lucrătorii însă văzându-l, au cugetat întru sine, zicând: Acesta este moștenitorul; veniți să-l ucidem, ca moștenirea să fie a noastră!

15. Și scoțându-l afară din vie, l-au omorât. Ce le va face deci stăpânul viei?

16. Veni-va și va pierde pe lucrătorii aceștia, și via va da-o altora. Iar ei auzind, au răspuns: Doamne, ferește!

17. Ci el căutând spre dânșii, a zis: Atunci ce va să 'nsemneze scriptura aceasta: **Piatra** pe care nu au băgat-o în seamă ziditorii, aceea a ajuns în **capul unghiului?**

18. Tot cel ce va cădea peste platra aceasta, se va sfărâma;

17: Ps. 118, 22.

Iar peste care va cădea, îl va zdrobi.

19. Iar arhierii și cărturarii căutau să puie mâna pe el în ceasul acela; dar s'au temut de norod, căci pricepuseră că pentru dânșii spusese pilda aceasta.

20. Ci pândindu-l, au trimis iscoade, cari prefăcându-se a fi drepti, să-l prinză pe el în cuvânt, ca să-l dea stăpânirii și puterii dregătorului.

21. Deci îl întrebară pe el, zicând: Invățătorule, știm că grăiești și înveți cu dreptate și nu cauți la față, ci într'adevăr calea lui Dumnezeu înveți:

22. Cade-se oare să dăm **dajdie Chesarului** sau nu?

23. Iar el pricepând viclesugul lor, a zis către dânșii: Ce mă ispitiiți?

24. Arătați-mi un dinar. Al cui chip și a cui scriptură o are pe el? Iar el răspunzând, au zis: Ale Chesarului.

25. Atunci le-a zis el: Dați înapoi, dar, cele ce sunt ale Chesarului Chesarului, și cele ce sunt ale lui Dumnezeu lui Dumnezeu.

26. Și nu l-au putut prinde cu vorba în fața poporului. Și minunându-se de răspunsul lui, au tăcut.

27. Apropiindu-se apoi unui din **saducheii cari spun, că nu este înviere**, l-au întrebat pe el,

20—26: Mat. 22, 15—22; Marcu 12, 13—17.

27—40: Mat. 22, 23—33, 46; Marcu 12, 18—27, 34; A doua Lege 25, 5—6.

28. Zicând: Invățătorule, Moise a scris nouă: De va muri fratele cuiva, având femeie, și acesta va muri fără copii, fratele lui să ia pe femeia aceea și să ridice urmași fratelui său.

29. Deci au fost șapte frați; și cel dintâi luându-și femeie, a murit fără copii.

30. Și a luat pe femeia aceea al doilea frate, dar și acela a murit fără copii.

31. Și a luat-o pe ea cel de al treilea; și așijderea câteși șapte, și au murit fără să lase copii.

32. Iar la urmă a murit și femeia.

33. Deci, la înviere, a căruia dintrânșii va fi femeia? Căci câteși șapte a avut-o pe ea de femeie.

34. Și răspunzând Iisus, a zis lor: Fiii veacului acestuia se însoară și se mărită.

35. Iar cei ce se învrednicesc a dobândi veacul celălalt și învierea din morți, nu se însoară, nici se mărită;

36. Că nu mai pot muri, ci sunt asemenea îngerilor, și fiind fiii învierii, sunt fiii lui Dumnezeu.

37. Iar cum că morții se vor scula, a arătat-o și Moise la rug, când numește pe Domnul: Dumnezeu lui Avraam și Dumnezeu lui Isaac și Dumnezeu lui Iacov.

38. Dumnezeu nu este deci

37: Ieș. 3, 2, 6.

al morților, ci al viilor; căci întru el toți sunt vii.

39. Și răspunzând oarecari din cărturari, au zis: Invățătorule, bine ai grăit.

40. Și nu mai îndrăzneau să-l mai întrebe pe el nimic.

41. Atunci a zis către dânșii: Cum spun (cărturarii) că Hristos este fiul lui David?

42. Când însuși David zice în cartea Psalmilor: Zi-a Domnului Domnului meu: șezi de-a dreapta mea,

43. Până ce voi pune pe vrășmașii tăi așternut picioarelor tale.

44. Deci, David îl numește pe el Domn; atunci cum este el fiul lui?

45. Și pe când asculta tot poporul, Iisus a zis ucenicilor săi:

46. **Păziți-vă de cărturari,** că le place să umble în haine lungi și subesc închinăciunile prin târguri și scaunele cele mai de sus în sinagoge și șederile cele dintâi la ospete;

47. Ei fură casele văduvelor și cu fățarie se roagă îndelung; (de aceea) ei vor lua mai multă osândă.

21.

Și căutând Iisus a văzut pe cei bogați aruncându-și darurile în vistieria bisericii.

41-46: Mat. 22, 41-45; Marcu 12, 35-37; Ps. 110, 1.

45-47: Mat. 23, 1. 5-7. 14; Marcu 12, 38-40.

21. 1-4: Marcu 12, 41-44.

2. Și a văzut și pe o văduvă săracă aruncând acolo doi bănuți,

3. Și a zis: Adevăr zic vouă: această văduvă săracă mai mult a aruncat decât toți.

4. Pentru că toți aceștia din prisosul lor au dat daruri lui Dumnezeu; aceasta însă, din sărăcia ei a aruncat tot ce avea pentru traiu.

5. Și unii vorbind despre biserică (și spunând) că este împodobită cu pietre frumoase și cu podoabe, le-a zis Iisus:

6. Din cele ce vedeți, vor veni zile când **nu va rămânea piatră pe piatră** care să nu se risipească.

7. Ci l-au întrebat pe el, zicând: Invățătorule, când vor fi acestea? Și care este semnul când se vor întâmpla acestea?

8. Iar el a zis: Căutați să nu vă amăgiți, că mulți vor veni întru numele meu, zicând că eu sunt și vremea s'a apropiat. Ci să nu mergeți după ei.

9. Și când veți auzi de războaie și de răsmirițe, să nu vă spăimântați, căci acestea trebuie să fie întâi, dar sfârșitul nu va fi îndată.

10. Apoi a zis lor: Se va scula neam peste neam și împărăție peste împărăție,

11. Și vor fi cutremure mari pe alocurea și foamete și ciume și spăime și semne mari din cer.

5-24: Mat. 24, 1-21; Marcu 13, 1-19.

10: Is. 19, 2; 2 Cron. 15, 6.

12. Dar mai înainte de toate acestea vor pune mâinile pe voi și vă vor prigoni, dându-vă în adunări și în temnițe și ducându-vă înaintea împăraților și a domnilor, pentru numele meu.

13. Dar aceasta vi se va întâmpla vouă spre (bună) mărturie.

14. Puneți dar în inimile voastre: Nu vă gândiți de mai înainte ce veți răspunde.

15. Că vă voi da eu gură și înțelepciune, căreia nu-i vor putea grăi nici sta împotriva toți cei ce se împotrivesc vouă.

16. Și veți fi vânduți și de părinți și de frați și de rudeni și de prieteni, și vor omori pe unii din voi.

17. Și veți fi uriți de toți pentru numele meu.

18. Dar păr din capul vostru nu va pieri.

19. Intru răbdarea voastră veți dobândi sufletele voastre.

20. Iar când veți vedea Ierusalimul încunjurat de ostași, atunci să știți că s'a apropiat pustirea lui.

21. Atunci cei din Iudeea să fugă la munți și cei din Ierusalim să iasă din el, iar cei de prin sate să nu intre întrânsul.

22. Că zilele acestea sunt ale răzbnării, ca să se plinească toate cele scrise.

23. Dar vai de cele ce vor avea în pânțec și de cele ce vor alăpta în zilele acelea! Că nevoia în țară și urgla asu-

pra poporului acestuia va fi mare.

24. Și vor cădea de ascuțișul sabiei și vor fi duși robi la toate neamurile, și Ierusalimul va fi călcat de păgâni, până ce se vor împlini vremile păgânilor.

25. Și vor fi semne în soare și în lună și în stele, iar neamurile pământului nedumerite vor fi cuprinse de frică, de vuetul mării și al valurilor.

26. Oamenii vor fi gata să moară de groaza așteptării celor ce vor să vie asupra lumii, că țările cerului se vor clăti.

27. Atunci vor vedea pe Fiul Omului venind pe nori cu putere și cu slavă multă.

28. Deci, când acestea vor începe a se săvârși, căutați în sus și vă ridicați capetele, căci se apropie răscumpărarea voastră.

29. Apoi le-a spus lor o pildă: Uitați-vă la **smochin** și la orice copac.

30. Când vedeți că infrunzesc, din voi înșivă știți că de acum aproape este vara.

31. Așa și voi, când veți vedea făcându-se acestea, să știți că aproape este împărăția lui Dumnezeu.

32. Adevăr grăiesc vouă: nu va trece neamul acesta,

24: Dan. 8, 10; 9, 26; 12, 7.

25—28: Mat. 24, 29—30; Marcu 13, 24—26.

27: Dan. 7, 13.

29—33: Mat. 24, 32—35; Marcu 13, 28—31.

până când nu vor fi toate acestea.

33. Cerul și pământul vor trece, iar cuvintele mele nu vor trece.

34. Ci luați aminte de voi înșivă, ca să nu se îngreueze inimile voastre cu sașiul mâncării și cu beția și cu grijile lumii, și ziua aceea să vie asupra voastră fără de veste.

35. Căci ca o cursă va veni peste toți cei ce viețuiesc pe fața pământului întreg.

36. **Priveghiați**, dar, în toată vremea, rugându-vă ca să vă învredniciți a scăpa de toate cele ce vor să fie și a sta înaintea Fiului Omului.

37. Și ziua Iisus învăța în biserică, iar noaptea ieșind pe trecea în muntele ce se cheamă al Maslinilor.

38. Și tot poporul venea la dansul în biserică, des-de-dimineață, ca să-l asculte pe el.

22.

Și sea propria praznicul Azimelor, care se cheamă **Paștile**.

2. Iar arhierii și cărturarii căutau cum I-ar (putea) pierde pe el; dar se temeau de popor.

3. Atunci satana a intrat în **Iuda** ce se chema Iscarioteanul, care era din numărul celor doisprezece.

22. 1—2: Mat. 26, 1—5; Marcu 14, 1—2.

3—6: Mat. 26, 14—16; Marcu 14, 10—11; Ioan 13, 2. 27.

4. Și mergând, a grăit cu arhierii și cu căpeteniile, cum să-l vândă lor.

5. Aceștia s'au bucurat și s'au tocmit cu dânsul să-i dea bani.

6. Iar el s'a învoit și căuta vreme cu prilej ca să-l vândă pe el lor, fără (să afle) poporul.

7. A venit deci ziua Azimelor, întru care se cădea să se jertfească (mielul) de Paști.

8. Și a trimis pe Petru și pe Ioan, zicând: Mergeți de gătiți-ne Paștile, ca să mâncăm.

9. Iar ei au zis lui: Unde voiești să gătim?

10. Răspuns-a lor: Iată, intrând voi în cetate, vă va întâmpina un om, ducând un vas de lut cu apă; mergeți după dânsul în casa unde va intra,

11. Și ziceți stăpânului casei: Invățătorul te întreabă: unde este sălașul întru care să mâncăm Paștile cu ucenicii mei?

12. Și el va arăta vouă un foșor mare așternut; acolo să gătiți.

13. Și ducându-se, au aflat, precum le spusese lor, și au gătit Paștile.

14. Iar dacă a sosit ceasul, s'a așezat la masă, și cei doisprezece apostoli împreună cu el.

15. Și a zis către ei: Cu dor am dorit să mâncăm aceste Paști împreună cu voi, mai înainte de patima mea.

16. Că zic vouă: De acum nu voi mai mânca din acestea, până când nu se vor plini întru împărăția lui Dumnezeu.

17. Și luând paharul, mulțămînd a zis: Luați acesta și-l împărțiți între voi.

18. Că zic vouă: Nu voi mai bea de acum din rodul viței, până când nu va veni împărăția lui Dumnezeu.

19. Și luând pâinea, mulțămînd, a frânt și a dat lor, zicând: **Acesta este trupul meu**, care se dă pentru voi; faceți aceasta întru pomenirea mea.

20. Așijderea și paharul, după ce a cînat, zicând: **Acest pahar este legea cea nouă**, întru sângele meu, care pentru voi se varsă.

21. Dar iată, mâna vânzătorului meu este cu mine la masă.

22. Ci Fiul Omului merge, precum este rânduît; dar vai omului aceluia, prin care se vinde!

23. Atunci ei au început a se întreba unul pe altul, care ar fi dintre ei cel ce va să facă aceasta?

24. Și s'a făcut între ei și gâlceavă, care din ei s'ar părea a fi mai mare.

25. Iar el a zis lor: Împărații păgânilor îi stăpînesc pe ei și cei ce-i stăpînesc pe dînșii făcătorii lor de bine se cheamă.

26. Dar la voi să nu fie așa: **Ci cel ce este mai mare în-**

7—23: Mat. 26, 17—29; Marcu 14, 12—25.

25—26: Mat. 20, 25—27; Marcu 10, 42—44.

tre voi să fie ca cel mai mic; și cel ce este stăpânitor (să fie) ca cel ce slujește.

27. Că cine este mai mare: cel ce șade la masă, sau cel ce slujește? Au nu cel ce șade la masă? Ci eu sunt în mijlocul vostru ca cel ce slujește.

28. Iar voi sunteți cei cari ați rămas cu mine întru ispătele mele.

29. Și eu vă rândulesc vouă împărăție, precum mi-a rânduit mie Tatăl meu,

30. Ca să mâncați și să beți la masa mea, întru împărăția mea, și să ședeți pe scaune, judecând cele douăsprezece seminții ale lui Israel.

31. Apoi a zis Domnul: **Simone, Simone**, iată satana v'a cerut pe voi, ca să vă cearnă ca grâul.

32. Eu însă m'am rugat pentru tine, ca să nu piară credința ta. Și tu, oarecând întorcându-te, întărește pe frații tăi.

33. Iar el a zis lui: Doamne, cu tine sunt gata să merg și în temniță și la moarte.

34. Răspuns-a Iisus lui: Ție-ți zic, Petre: nu va cânta astăzi cocoșul mai înainte de a te lepăda de mine de trei ori, (spunând) că nu mă știi pe mine.

35. Apoi i-a întrebat pe ei: Când v'am trimis pe voi fără de pungă și fără de traistă și fără de încălțăminte, avut-ați oare

lipsă de ceva? Răspuns-au ei: De nimic.

36. Zis-a, drept aceea, lor: Acum însă cel ce are pungă, să o ia, așijderea și traista; iar cel ce n'are sable, să-și vânză halna sa și să-și cumpere.

37. Că zic vouă, că trebuie să se plinească întru mine și scriptura care zice: Și cu cei fără-de-lege s'a socotit; pentru că cele (rânduite mie) se săvârșesc acum.

38. Iar ei au zis: Doamne, iată aici două săbii! Răspuns-a el lor: Ajunge!

39. Și ieșind s'a suit, după obicei, în **Muntele Maslinilor**, și ucenicii lui au mers după dânsul.

40. Iar dacă au sosit la locul acesta, a zis lor: Rugați-vă, ca să nu intrați în ispită.

41. Și el s'a depărtat dela dânsii ca la o aruncătură de piatră, și ingenunchind se ruga,

42. Zicând: Părinte, de voiești, să treacă paharul acesta dela mine; însă nu voia mea, ci a ta să se facă.

43. Atunci i s'a arătat lui un înger din cer, întărindu-l pe el.

44. Și fiind întru nevoie, mai cu deadînsul se ruga; și se făcuse sudoarea lui ca picăturile de sânge cari cad pe pământ.

45. Și sculându-se dela ru-

37: Is. 53, 12.

39-46: Mat. 26, 30. 36-46; Marcu 14, 26. 32-42.

31-34: Mat. 26, 31-35; Marcu 14, 27-31; Ioan 13, 36-38.

găciune, a venit la ucenici și l-a aflat pe ei dormind de în-
tristare.

46. Și le-a zis lor: Ce dormiți? Sculați-vă și vă rugați, ca să nu intrați în ispită.

47. Ci încă pe când grăia el, iată mulțime (de oameni), iar cel ce se chema Iuda, unul din cei doisprezece, mergea în fruntea lor; și s'a apropiat de Iisus, ca să-l sărute pe el.

48. Iar Iisus a zis lui: **Iudo, cu sărutare vinzi pe Fiul Omului?**

49. Iar cei de pe lângă el, văzând ce era să se'ntâmpile, l-au zis lui: Doamne, lovii-l vom cu sabia?

50. Și unul dintrâșii a lovit pe sluga arhiereului și l-a tăiat lui urechea cea dreaptă.

51. Iar Iisus răspunzând, a zis: Lăsați, până aici! Și atingându-se de urechea lui, l-a vindecat pe el.

52. Apoi a zis celor ce veniseră asupra lui, arhiereilor și căpeteniilor bisericii și bătrânilor: Ca la un tâlhar ați ieșit cu săbii și cu fuști!

53. În toate zilele am fost cu voi în biserică și nu v'ați ridicat mâinile asupra mea; dar ceasul acesta este (ceasul) vostru și stăpânirea întunerecului.

54. Și prinzându-l pe el, l-au

adus și l-au băgat în casa arhiereului. Iar Petru mergea de departe după dânsul.

55. Și făcând ei foc în mijlocul curții, au șezut împrejurul (focului) și a șezut și Petru împreună cu el.

56. Și văzându-l o slujnică stând în lumina focului și privindul pe el, a zis: Și acesta era cu dânsul.

57. Dar el s'a lepădat de dânsul, zicând: Femeie, nu știu pe el!

58. Și peste puțin văzându-l altul, a zis: Și tu ești dintre ei. Iar Petru a zis: Omule, nu sunt!

59. Trecând apoi ca un ceas, altul întărea, zicând: Adevărat, și acesta a fost cu el, că și el este Galilean.

60. Dar Petru a zis: Omule, nu știu ce spui! Și îndată, încă pe când grăia el, a cântat coșul.

61. Atunci întorcându-se Domnul, s'a uitat la Petru; și și-a adus aminte Petru de cuvântul Domnului, cum îi zisese, că: mai înainte de a cânta coșul, de trei ori te vei lepăda de mine.

62. Și ieșind afară Petru, a plâns cu amar.

63. Iar oamenii cari păzeau pe Iisus, îl batjocoreau și îl băteau.

64. Și acoperindu-l pe el, îl loveau peste obraz și-l întrebau

47—53: Mat. 26, 47—56; Marcu 14, 43—49; Ioan 18, 2—11.

54—62: Mat. 26, 57. 58. 60—75; Marcu 14, 53. 54. 66—72; Ioan 18, 12—18. 25—27.

63—65: Mat. 26, 67—68; Marcu 14, 55—64.

pe el, zicând: Prorocește, cine este cel ce te-a lovit?

65. Și hulindu-l, alte multe spuneau împotriva lui.

66. Iar dacă s'a făcut ziuă, s'au adunat bătrânii poporului și arhierii și cărturarii și **l-au dus pe el în soborul lor**, zicând:

67. Spune nouă de ești tu Hristosul? Răspuns-a el lor: De voi spune vouă, nu veți crede;

68. Și de vă voi întreba (de ce m'ați prins), nu-mi veți răspunde, nici mă veți slobozi.

69. Ci de acum Fiul Omului va ședea de-a dreapta puterii lui Dumnezeu.

70. Zis-au ei toți: Așadar tu ești Fiul lui Dumnezeu? Iar el a zis către ei: Voi ziceți, că eu sunt.

71. Atunci au zis ei: Ce mărturie ne mai trebuie, când noi înșine am auzit din gura lui?

23.

Și sculându-se toată mulțimea lor, **l-a dus pe el la Pilat.**

2. Și au început a-l pârî, zicând: Pe acesta l-am aflat răsvrătînd neamul nostru și oprînd a da dajdie Chesarului, spunând că el este Hristos împăratul.

66—71: Mat. 26, 59—66; Marcu 14, 55—64.

69: Dan. 7, 13; Ps. 110, 1.

23. 1—25: Mat. 27, 2. 11—31; Marcu 15, 1—20; Ioan 18, 29—19, 16.

3. Iar Pilat l-a întrebat pe el, zicând: Ești tu împăratul Iudeilor? Iar el răspunzând, a zis lui: Tu zici.

4. Atunci Pilat a zis către arhierii și către mulțime: Nicio vină nu aflu în omul acesta.

5. Iar ei stăruiau, zicând că întărată poporul, învățând prin toată Iudeea, începând din Galileea până aici.

6. Auzînd Pilat de Galileea, a întrebat dacă omul este Galileean?

7. Și înțelegând că e din ținutul lui Irod, l-a trimis pe el **la Irod**, care încă era în Ierusalim în zilele acelea.

8. Iar Irod văzând pe Iisus, s'a bucurat foarte; că de multă vreme dorea să-l vadă, pentru că multe auzise de el, și nădăjduia să-l vadă făcând vreo minune.

9. Și l-a întrebat pe el cu cuvinte multe, dar Iisus nu l-a răspuns lui nimic.

10. Iar arhierii și cărturarii erau de față, pârându-l pe el cu tot dinadînsul.

11. Atunci Irod împreună cu ostașii săi, ca să-l batjocurească și să-și răză de el, l-a îmbrăcat într'un veșmânt lumînat și l-a trimis **iarăși la Pilat.**

12. Și în ziua aceea Irod și Pilat s'au făcut prieteni unul cu altul; că mai înainte erau învrăjbiți între dînșii.

13. Iar Pilat chemând pe arhierii și pe căpetenii și poporul,

14. A zis către ei: Mi-ați adus pe omul acesta ca pe cel ce răzvrătește poporul; și iată, l-am întrebat înaintea voastră și n'am aflat în omul acesta nici o vină din cele cu care-l păriți pe el;

15. Ba nici Irod (n'a aflat), căci ni l-a trimis înapoi pe el; iată dar, că nici un lucru vrednic de moarte n'a făcut.

16. Deci, îl voi pedepsi și-l voi slobozi pe el.

17. Ci trebuia să le slobozească lor de praznic un vinovat.

18. Dar toată mulțimea a strigat, zicând: Ia-l pe acesta și ne slobozește nouă pe Varava!

19. Acesta fusese aruncat în temniță pentru o zarvă ce se făcuse în cetate și pentru omor.

20. Și Pilat a grăit iarăși către ei, vrând să slobozească pe Iisus.

21. Dar ei strigau zicând: Răstignește-l, răstignește-l pe el!

22. Atunci el a treia oară a zis către ei: Dar ce rău a făcut acesta? Nici o vină de moarte n'am aflat întru el; deci, pedepsindu-l pe el, îl voi slobozi.

23. Dar ei stăruiau cu gura mare, cerând să se răstignească. Și glasurile lor au biruit.

24. Deci Pilat a hotărît să se facă după cererea lor.

25. Și le-a slobozit lor pe cel aruncat în temniță pentru zarvă și omor, pe care îl cereau ei; iar pe Iisus l-a dat, precum le-a fost voia.

26. Iar pe când îl duceau, prinzând pe un oarecare Simon Chirineanul, care venia dela câmp, l-au pus crucea în spate, ca să o ducă după Iisus.

27. Și mergea după el mulțime multă de popor și de femei, cari plângeau și se tânguiau pentru dânsul.

28. Iar Iisus întorcându-se către ele, a zis: Fiice ale Ierusalimului, nu mă plângeți pe mine, ci vă plângeți pe voi și pe fiii voștri.

29. Că iată vin zile, în care se va zice: Ferice de cele sterpe și de pântecel care n'au născut și de sânii cari n'au alăptat!

30. Atunci vor începe a spune munților: Cădeți peste noi; și dealurilor: acoperiți-ne pe noi.

31. Că dacă se fac acestea cu pomul cel verde, ce va fi atunci cu cel uscat?

32. Și duceau împreună cu el și pe alți doi făcători de rele, ca să-i piarză.

33. Iar dacă au ajuns la locul ce se chiamă al Căpățânii, acolo l-au răstignit pe el și pe făcătorii de rele, unul de-a dreapta și altul de-a stânga.

34. Ci Iisus zicea: Părinte, iartă-le lor, că nu știu ce fac. Și aruncând sorți au împărțit hainele lui.

30: Osie 10, 8.

33—49: Mat. 21, 33—56; Marcu 15, 22—41; Ioan 19, 17—30.

34: Is. 53, 12; Ps. 22, 19.

35. Ci poporul sta și privea. Și căpeteniile împreună cu el își băteau joc de dansul, zicând: Pe alții a mântuit; mântuiesc-se și pe sine, de este el Hristosul, alesul lui Dumnezeu!

36. Și își făceau râs de dansul; și ostașii apropiindu-se, l-au adus lui oțet,

37. Și l-au zis: De ești tu împăratul Iudeilor, mântuiește-te pe tine însuși!

38. Iar deasupra lui (pe cruce) era scris cu slove elinești și latinești și evreești: Acesta este împăratul Iudeilor.

39. Iar unul din tâlharii cei răstigniți îl hulea pe dansul, zicând: De ești tu Hristosul, mântuiește-te pe tine și pe noi!

40. Dar celalt răspunzând l-a certat pe el, zicând: Nu te temi tu de Dumnezeu, că în aceeași osândă ești?

41. Ci noi (suferim) după dreptate, că luăm cele vrednice după faptele noastre; aceasta însă nici un rău n'a făcut.

42. Apoi a zis lui Iisus: Pomeneste-mă, Doamne, când vei veni întru împărăția ta.

43. Iar Iisus a zis lui: Adevăr zic ție; astăzi împreună cu mine vei fi în rai.

44. Și era ca la al șaselea ceas, și întineric s'a făcut peste tot pământul, până la al nouălea ceas.

45. Și s'a întunecat soarele și s'a rupt catapeteasma bisericii prin mijloc.

46. Atunci Iisus strigând cu glas mare, a zis: Părinte, în mâinile tale încredințez duhul meu; și zicând acestea și-a dat duhul.

47. Iar sutașul văzând ceea ce se făcuse, a mărit pe Dumnezeu, zicând: Cu adevărat omul acesta drept a fost!

48. Și tot poporul care se adunase la această priveriște, văzând cele ce se făcuseră, s'a întors acasă bătându-și plepăturile.

49. Iar toți cunoscuții lui și femeile care veniseră după el din Galileea, stăteau departe privind acestea.

50. Și iată un bărbat, anume Iosif, sfetnic fiind și om bun și drept.

51. Acesta era din Arimația, cetate a Iudeilor, și nu se însoțise la sfatul și la faptele lor, că și el aștepta împărăția lui Dumnezeu.

52. Acesta venind la Pilat, a cerut trupul lui Iisus,

53. Și pogorându-l pe el (de pe cruce), l-a înfășurat în giulgiu și l-a pus într'un mormânt săpat în piatră, întru care nu fusese pus niciodată nimeni.

54. Și era zi de Vineri și se lumina spre Sâmbătă.

55. Iar femeile care veniseră cu dansul din Galileea, mergând după el, au văzut mor-

46: Ps. 31, 6.

50—56: Mat. 27, 57—61; Marcu 15, 42—47; Ioan 19, 38—42.

mântul și cum se așezase (în el) trupul lui Iisus.

56. Și întorcându-se, au pregătit miresme și miruri; iar Sâmbătă s'au odihnit, după porunca (legii).

24.

Iar în ziua cea dintâi a săptămânii, foarte de dimineață, au venit la mormânt, aducând miresmele ce pregătiseră.

2. Și au aflat piatra răsturnată de pe mormânt.

3. Ci intrând, n'au aflat trupul Domnului Iisus.

4. Dar pe când se mirau ele de aceasta, iată că doi bărbați au stătut înaintea lor în veșminte strălucitoare.

5. Și înfricoșându-se ele și plecându-și fețele la pământ, au zis ei către dânsule: Ce căutați pe cel viu printre cei morți?

6. Nu este aici, ci s'a sculat. Aduceți-vă aminte cum v'a grăit vouă, încă fiind în Galileea,

7. Zicând, că Fiul Omului trebuie să se dea în mâinile oamenilor păcătoși și să se răstignească, iar a treia zi să învieze.

8. Atunci ele și-au adus aminte de cuvintele lui.

9. Și întorcându-se de la mormânt, au spus acestea toate

celor unsprezece și tuturor celorlalți.

10. Iar cele ce au spus acestea către apostoli erau: Maria Magdalina și Ioana și Maria lui Iacov și celelalte împreună cu dânsule.

11. Ci spusele acestea li se păreau (ucenicilor) ca niște povești și nu le-au dat lor nicio crezare.

12. Petru însă sculându-se, a alergat la mormânt, și plecându-se, a văzut giulgiurile singure zăcând; și s'a dus de acolo, mirându-se întru sine de cele ce se făcuseră.

13. Și iată, în aceeași zi doi dintre ei mergeau la un sat, al cărui nume era **Emaus** și care era departe de Ierusalim ca la șasezeci de stadii.

14. Și aceștia vorbeau între ei despre toate cele ce se întâmplaseră.

15. Ci pe când vorbeau și se întrebau, însuși Iisus s'a apropiat de ei și a mers împreună cu dânsii.

16. Dar ochii lor se țineau ca să nu-l cunoască pe el.

17. Atunci a zis Iisus către dânsii: Ce sunt cuvintele acestea cu care vă întrebați între voi, mergând, și (dece) sunteți trîști?

18. Și răspunzând unul, care se numea Cleopa, a zis către el: Oare tu singur ești străin în Ierusalim, de nu știi cele ce

24. 1—12: Mat. 28, 1—8; Marcu 16, 1—8; Ioan 20, 1—13.

13—35: Marcu 16, 12—13.

s'au petrecut întru el, în zilele acestea?

19. Și el l-a întrebat: Care? Iar ei au răspuns: Cele despre Iisus Nazarineanul, care era bărbat proroc, puternic în faptă și în cuvânt, înaintea lui Dumnezeu și a tot poporul,

20. Cum l-au dat pe el arhiereli și căpeteniile noastre să-l osândească la moarte și l-au răstignit pe el.

21. Iar noi nădăjdulam că el este cel ce va să izbăvească pe Israel, și iată, astăzi este a treia zi de când s'au petrecut acestea.

22. Ba ne-au spăimântat și niște femei dintr'ale noastre, cari au fost des-de-dimineață la mormânt,

23. Și ne aflând trupul lui, s'au întors și au spus că li s'ar fi arătat și niște îngeri, cari spun că el este viu.

24. Iar unii din noi s'au dus la mormânt și au aflat precum ziseră femeile, dar pe Iisus nu l-au văzut.

25. Atunci a zis el către dânșii: O, nepricepuților și zăbavnici cu inima a crede toate câte au grăit prorocii!

26. Nu trebuia oare, ca Hristos să pătimească acestea și să între întru mărirea sa?

27. Și începând dela Moise și dela toți prorocii, le-a tâlcut lor din toate scripturile cele ce erau despre el.

28. Și s'au apropiat de satul

la care mergeau, iar el se făcea că merge mai departe.

29. Ci el l-au îndemnat pe el, zicând: Rămâi cu noi, că ziua s'a plecat și către seară este. Și a intrat ca să rămâie cu dânșii.

30. Iar dacă a șezut la masă împreună cu ei, a luat pâinea și binecuvântând și frângând a dat lor.

31. Atunci li s'au deschis ochii și l-au cunoscut pe el; dar el s'a făcut nevăzut de dânșii.

32. Și au zis unul către altul: Au nu era lumina noastră aprinsă întru noi, când ne grăia pe cale și când ne tâlcuia scripturile?

33. Și sculându-se, în ceasul acela s'au întors la Ierusalim și au aflat adunați pe **cei unsprezece** și pe cei ce erau împreună cu dânșii,

34. Cari ziceau că Domnul s'a sculat cu adevărat și s'a arătat lui Simon.

35. Și ei au povestit cele ce se petrecuseră pe cale și cum l-au cunoscut pe el întru frângerea pâinii.

36. Și grăind ei acestea, însuși Iisus a stătut în mijlocul lor și a zis: Pace vouă!

37. Iar ei, spăimântați și tulburați fiind, li se părea că văd duh.

38. Iară el a zis lor: Ce sun-

36—49: Marcu 16, 14—18; Ioan 20, 19—23.

teți tulburați? Și pentrucă se suie asemenea gânduri în inimile voastre?

39. Vedeți mâinile și picioarele mele, că eu însumi sunt; pipăți-mă și vedeți că duhul nu are carne și oase, precum mă vedeți pe mine având.

40. Și zicând acestea, le-a arătat lor mâinile și picioarele.

41. Și ei încă tot necrezând de bucurie și de mirare, le-a zis lor: Aveți ceva de mâncare aici?

42. Iar ei l-au dat lui o bucată de pește fript și dintr'un fagur de miere.

43. Și iuând, a mâncat în fața lor.

44. Apoi a grăit către dânșii: Acestea sunt cuvintele care le-am grăit către voi, încă pe eram cu voi, că trebuie să se plinească toate cele scrise despre mine în legea lui Moise și în proroci și în Psalmi.

45. Atunci le-a deschis mintea lor, ca să înțeleagă scripturile.

46. Și a zis lor: Așa este scris și așa trebuia să patimească Hristos și a treia zi să învieze din morți,

47. Și să se propoveduască întru numele lui pocăința și iertarea păcatelor la toate neamurile, începând dela Ierusalim.

48. Iară voi sunteți mărturii acestora.

49. Și iată, eu trimit făgăduința Tatălui meu peste voi. Ci voi să ședeți în cetatea Ierusalimului, până ce vă veți îmbrăca de sus, cu putere.

50. Apoi l-a scos pe ei afară, până în Vitania, și ridicându-și mâinile sale, l-a binecuvântat pe dânșii.

51. Și binecuvântându-i, a prins a se depărta de dânșii și a se înălța la cer.

52. Iar ei închinându-se lui, s'au întors la Ierusalim cu bucurie mare.

53. Și erau pururea în biserică, laudând și binecuvântând pe Dumnezeu. Amin.

50-53: Marcu 16, 19.

SFÂNȚA EVANGHELIE

DELA
IOAN

1.

La început era Cuvântul și Cuvântul era la Dumnezeu și Dumnezeu era Cuvântul.

2. Acesta era întru început la Dumnezeu.

3. Toate printrânsul s'au făcut și fără de dânsul nimic nu s'a făcut ce s'a făcut.

4. Intru el era viață și viața era lumina oamenilor.

5. Și lumina intru întunerec luminează, și întunerecul pe dânsa nu o a cuprins.

6. Fost-a om trimis dela Dumnezeu, iar numele lui: Ioan.

7. Acesta a venit spre mărturie, ca să mărturisească de lumină, ca toți să creadă printrânsul.

8. Nu era acela lumina, ci ca să mărturisească de lumină.

9. Era lumina cea adevărată, care venind în lume luminează pe tot omul.

10. În lume era, și lumea printrânsul s'a făcut, dar lumea nu l-a cunoscut pe dânsul.

11. Intru ale sale a venit, și ai săi nu l-au primit pe dânsul.

12. Iar celor ce l-au primit pe dânsul și cred intru numele lui, le-a dat putere să se facă fiu al lui Dumnezeu.

13. Aceștia nu din sânge, nici din poftă trupească, nici din poftă bărbătească, ci dela Dumnezeu s'au născut.

14. **Și Cuvântul trup s'a făcut** și s'a sălășluit intru noi și am văzut mărirea lui, mărire ca a unuia născut din Tatăl, plin de dar și de adevăr.

15. Ioan mărturisea despre el și striga, zicând: Acesta era despre care am zis, că cel ce vine după mine a ajuns înaintea mea, pentru că înainte de mine a fost.

16. Și din plinătatea lui toți am luat, și dar peste dar.

17. Că legea prin Moise s'a dat, iară darul și adevărul au venit prin Iisus Hristos.

18. Pe Dumnezeu nu l-a văzut nimeni, niciodată; Fiul cel unul născut, care este în sânul Tatălui, acela a mărturisit.

19. Și aceasta este **mărturia lui Ioan**, când au trimis Iudeii din Ierusalim preoți și leviiți, ca să-l întrebe pe dânsul: Tu cine ești?

20. Și a mărturisit și n'a tăgăduit și a mărturisit că: Nu sunt eu Hristosul.

21. Și l-au întrebat (iarăși): Ce, dar? Ilie ești tu? Și a zis: Nu sunt! Prorocul ești tu? Și a răspuns: Nu!

22. Atunci l-au zis lui: Cine ești? Ca să dăm răspuns celor ce ne-au trimis pe noi. Ce spui tu însuși despre tine?

23. Răspuns-a Ioan: Eu sunt glasul celui ce strigă în pustie: Gătiți calea Domnului, precum a zis Isaia prorocul.

24. Iar trimișii erau dintre farisei.

25. Apoi l-au întrebat pe el și l-au zis: Atunci pentru ce botezi, dacă nu ești tu Hristosul, nici Ilie, nici prorocul?

26. Răspuns-a lor Ioan, grăind: Eu botez cu apă; dar în mijlocul vostru stă (cineva), pe care voi nu-l știți.

27. Acela este cel ce vine după mine, care a ajuns să fie înaintea mea și căruia nu sunt

vrednic să-i desleg cureaua încălțămintelui lui.

28. Acestea se petreceau în Vitavara, de ceea parte de Iordan, unde boteza Ioan.

29. A doua zi vede Ioan pe Iisus venind către dânsul și zice: **Iată Mielul lui Dumnezeu**, care ridică păcatul lumii!

30. Acesta este despre care am zis că: Vine după mine un om, care a ajuns să fie înaintea mea, pentru că înainte de mine a fost.

31. Și eu nu l-am știut pe el; ci, ca să se arete lui Israel, pentru aceasta am venit eu care botez cu apă.

32. Și a mărturisit Ioan, zicând: Văzutam Duhul pogorându-se din cer ca un porumb și rămâind peste dânsul.

33. Și eu nu l-am știut pe el; ci cel ce m'a trimis pe mine să botez cu apă, acela mi-a spus: Peste care vei vedea Duhul pogorându-se și rămâind deasupra lui, acela este cel ce botează cu Duh Sfânt.

34. Iar eu am văzut și am mărturisit că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

35. A doua zi iarăși sta Ioan cu doi din ucenicii săi;

39. Și văzând pe Iisus care trecea (pe acolo), zise: **Iată Mielul lui Dumnezeu!**

37. Și l-au auzit pe el cei doi ucenici grăind, și au mers după Iisus.

38. Iar dacă s'a întors Iisus

1. 23: Is. 40, 3.

și i-a văzut mergând după dânsul, a zis lor:

39. Ce căutați? Iară ei au zis lui: Ravvi! ~ ce se tâlcuește: Învățătorule ~ unde locuești?

40. Răspuns-a Iisus: Veniți și vedeți. (Și ei) s'au dus și au văzut unde locuește, și au rămas la el în ziua aceea; și era ca la al zecea ceas.

41. Iar unul din cei doi cari auziseră dela Ioan (despre Iisus) și merseseră după dânsul era **Andrei**, fratele lui Simon Petru.

42. Acesta a aflat mai întâi pe **Simon**, fratele său, și i-a zis: Am aflat pe Mesia ~ ce se tâlcuește: Hristos!

43. Și i-a adus pe el la Iisus. Și căutând la el Iisus a zis: Tu ești fiul lui Iona; tu te vei chema Chifa ~ ce se tâlcuește: Petru.

44. Iar a doua zi, Iisus a voit să meargă în Galileea, și a aflat pe **Filip**; și i-a zis lui: Vino după mine!

45. Și Filip era din Vitsaida, din orașul lui Andrei și al lui Petru.

46. Iar Filip a aflat pe **Natanail** și i-a zis lui: Am aflat pe acela despre care a scris Moise în lege și proroci, pe Iisus, fiul lui Iosif din Nazaret!

47. Ci Natanail a zis lui: Din Nazaret poate fi ceva bun? Zis-a Filip lui: Vino și vezi!

48. Și dacă a văzut Iisus pe Natanail venind către dânsul, a zis, despre el: Iată cu ade-

vărat Israhălitean întru care nu este viclesug!

49. Zis-a Natanail către el: De unde mă cunoști? Și răspunzând Iisus i-a zis lui: Mai înainte, până a nu te chema pe tine Filip, fiind tu sub smochin, te-am văzut.

50. Răspuns-a Natanail: Ravvi, tu ești Fiul lui Dumnezeu, tu ești împăratul lui Israel!

51. Iar Iisus grăind i-a zis lui: Crezi, pentru că ți-am spus că te-am văzut sub smochin? Mai mari decât acestea vei vedea!

52. Și i-a zis lui: Amin, amin grăiesc vouă: (De acum) veți vedea cerul deschizându-se și pe îngerii lui Dumnezeu suindu-se și pogorându-se peste Fiul Omului.

2.

A treia zi s'a făcut nuntă în **Cana Galileei**; și muma lui Iisus era acolo.

2. Și a fost chemat la nuntă și Iisus cu ucenicii săi.

3. Și sfârșindu-se vinul, muma lui Iisus zise către dânsul: Nu au vin.

4. Zis-a ei Iisus: Ce este mie și ție, femeie? Ceasul meu încă nu a venit.

5. (Atunci) muma lui zise slugilor: Orice va spune vouă, să faceți.

6. Și erau acolo șase vase

51: Fac. 28, 12.

de piatră, puse pentru curățirea Iudeilor, care luau câte două sau trei vedre.

7. Zise lor Iisus: Umpleți vasele cu apă! Și le-au umplut până sus.

8. Apoi a zis lor: Scoateți acum și aduceți nunulul. Și l-au adus.

9. Și după ce a gustat nunul apa ce se făcuse vin, și nu știa de unde este, slugile cari scosuseră apa însă știau, nunul a strigat pe mire.

10. Și a zis: Orice om pune întâi vinul cel bun, și dacă se îmbată (oaspeții), atunci pune pe cel mai prost; tu însă ai ținut vinul cel bun până acum.

11. Astfel s'a făcut începutul minunilor lui Iisus în Cana Galileii, și s'a arătat mărirea lui, și ucenicii lui au crezut întrânsul.

12. După aceasta s'au pogorât în Capernaum, el și mama lui și frații lui și ucenicii lui, dar n'au rămas acolo multe zile.

13. Și Paștile Iudeilor fiind aproape, **Iisus s'a suit în Ierusalim,**

14. Și a aflat în biserică pe cei ce vindeau boi și oi și porumbi, și pe schimbătorii de bani, șezând (la mesele lor).

15. Atunci făcând biciu din ștreanguri, l-a scos din biserică pe toți și oile și boii, iar schimb-

bătorilor le-a risipit banii, răsturnând mesele lor.

16. Și a zis celor ce vindeau porumbi: Luați acestea de aici și nu faceți casa Tatălui meu casă de neguțătorie.

17. Atunci și-au adus aminte ucenicii lui că este scris: Râvna casei tale m'a mâncat pe mine.

18. Ci prinzând a grăi Iudeii i-au zis lui: **Ce semn arăți nouă** că (ai dreptul să) faci acestea?

19. Răspuns-a Iisus și a zis lor: Surpați biserica aceasta și în trei zile o voi ridica.

20. Iar Iudeii au zis: În patruzeci și șase de ani s'a zidit biserica aceasta, și tu o vei ridica în trei zile?

21. Ci el vorbea de biserica trupului său.

22. Deci, când s'a sculat din morți, ucenicii lui și-au adus aminte că le spusese aceasta și au crezut scripturii și cuvântului ce li-l spusese Iisus.

23. Și cât a stat în Ierusalim de praznicul Paștilor, mulți au crezut întru numele lui, văzând minunile ce le făcea el.

24. Dar însuși Iisus nu se incredea întrânsii, pentru că-i cunoștea pe toți,

25. Și n'avea trebuință ca cineva să-i dea mărturie despre om, căci el știa ce era înlăuntrul omului.

2. 14—16: Mat. 21, 12—13; Marcu 11, 15—17; Luca 19, 45—46.

17: Ps. 69, 10.

3.

Și era printre farisei un om cu numele **Nicodim**, căpetenie a Iudeilor.

2. Acesta a venit noaptea la Iisus și a zis către dânsul: Ravvî, știm că dela Dumnezeu ai venit învățător, că nimeni nu poate face minuni ca cele ce le faci tu, de nu va fi Dumnezeu cu dânsul.

3. Răspuns-a Iisus și a zis lui: Amin, amin grăiesc ție: De nu se va naște cineva de sus, nu va putea vedea împărăția lui Dumnezeu.

4. Zis-a Nicodim către el: Cum poate omul să se nască, bătrân fiind? Poate el oare să intre a doua oară în pântecul mamei sale și să se nască?

5. Răspuns-a Iisus: Amin, amin grăiesc ție: De nu se va naște cineva din apă și din Duh, nu va putea intra în împărăția lui Dumnezeu.

6. Ce este născut din trup, trup este, și ce este născut din Duh, duh este.

7. Nu te mira că ți-am zis: Trebuie să vă nașteți de sus.

8. Vântul suflă unde vrea și glasul lui îl auzi, dar nu știi de unde vine și unde merge; așa este cu tot cel ce este născut din Duh.

9. Răspuns-a Nicodim și a zis lui: Cum pot să fie acestea?

10. Răspuns-a Iisus și a zis lui: Tu ești învățătorul lui Israel și nu le știi acestea?

11. Amin, amin grăiesc ție: Noi știm ce grăim și ce am văzut mărturisim, și mărturia noastră nu o primim.

12. Dacă cele pământești am spus vouă și nu credeți, cum veți crede de voi spune vouă cele cerești?

13. Nimeni nu s'a suit la cer, fără numai cel ce s'a pogorit din cer, Fiul Omului care este în cer.

14. Și precum Moise a înălțat șarpele în pustie, așa trebuie să se înalțe Fiul Omului,

15. Ca tot cel ce crede în trântul să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

16. Pentrucă așa a iubit Dumnezeu lumea, încât și pe Fiul său cel unul născut l-a dat, ca tot cel ce crede în trântul să nu piară, ci să aibă viață veșnică.

17. Pentrucă Dumnezeu n'a trimis pe Fiul său în lume ca să judece lumea, ci ca să se mântuiască lumea prin el.

18. Cel ce crede în trântul, nu se judecă; iar cela ce nu crede, lată a și fost judecat, pentrucă n'a crezut în numele unuia născut Fiul lui Dumnezeu.

19. Iar judecata aceasta este, că lumina a venit în lume, iar oamenii au iubit mai mult întunerecul decât lumina, pentrucă faptele lor erau rele.

20. Că tot cel ce face rele urăște lumina și nu vine la lumină, ca faptele lui să nu se vădească.

21. Iar cel ce face adevărul,

vine la lumină, ca să se vădească faptele lui, că întru Dumnezeu sunt făcute.

22. După acestea veni-a Iisus cu ucenicii săi în pământul Iudeei; și a rămas cu ei acolo și boteza.

23. Iar **Ioan boteza** și el în Enon, aproape de Salim, că erau acolo ape multe: și (mulți) veneau și se botezau;

24. Că Ioan încă nu era închis în temniță.

25. Atunci s'a stârnit între ucenicii lui Ioan și un Iudeu o neînțelegere pentru curățire.

26. Și au venit la Ioan și au zis către dânsul: Ravvi, cel ce era cu tine de ceea parte de Iordan și pentru care tu ai mărturisit, iată botează și toți merg la el!

27. Răspuns-a Ioan și a zis: Nu poate omul lua nimic, de nu-i va fi dat lui din cer.

28. Voi înșivă imi sunteți martori că am zis: **Nu sunt eu Hristosul, ci sunt trimis înaintea lui.**

29. Cel ce are mireasă este mire; iar prietenul mirelui, care stă lângă el și-l ascultă, cu bucurie se bucură de glasul mirelui; deci această bucurie a mea s'a plinit.

30. Lui i se cade să crească, iar mie să mă micșorez.

31. Cel ce vine de sus, deasupra tuturor este; cel ce este de pe pământ, de pe pământ este și de pe pământ grăiește. Cel ce vine din cer, deasupra tuturor este.

32. Și ce a văzut și a auzit, aceea mărturisește, și mărturia lui nimeni nu o primește.

33. Iar cel ce primește mărturia lui, a întărit că Dumnezeu este adevărat.

34. Că cel trimis de Dumnezeu, cuvintele lui Dumnezeu grăiește, că Dumnezeu nu dă duhul cu măsură.

35. Tatăl iubește pe Fiul și toate le-a dat în mâna lui.

36. Cel ce crede în Fiul, are viață veșnică; iar cel ce nu ascultă pe Fiul, nu va vedea viața, ci mânia lui Dumnezeu va fi peste dânsul.

4.

Deci înțelegând Domnul că fariseii au auzit că el face și botează mai mulți ucenici decât Ioan,

2. Măcar că însuși Iisus nu boteza, ci ucenicii lui,

3. A lăsat Iudeea și s'a dus iarăși în Galileea.

4. Și trebuia să treacă prin Samaria.

5. Deci a ajuns în cetatea Samariei care se cheamă Sihar, aproape de locul pe care Iacov l-a dat lui Iosif, fiul său.

6. Și era acolo fântâna lui Iacov. Iar Iisus, ostent fiind de călătorie, ședea, așa, la fântână. Și era ca la al șaselea ceas.

7. Atunci a venit o **femeie din Samaria**, ca să ia apă. Zis-a ei Iisus: Dă-mi să beau.

8. Că ucenicii lui se duseră în cetate să cumpere hrană.

9. Deci a zis lui femeia samarineancă: Cum tu, Iudeu fiind, ceri să bei dela mine, care sunt samarineancă? Pentru că Iudeii cu Samarinenii nu se amestecă.

10. Răspuns-a Iisus și a zis ei: De-ai fi știut darul lui Dumnezeu și cine este cel ce-ți zice ție: dă-mi să beau, tu ai fi cerut dela dânsul și ți-ar fi dat ție apă vie.

11. Zis-a lui femeia: Doamne, nici ciutură n'ai și fântâna este adâncă, de unde, dar, ai apa cea vie?

12. Au doară tu ești mai mare decât Iacov, părintele nostru, care ne-a dat nouă fântâna aceasta, din care a băut și el și fiii lui și dobitoacele lui?

13. Răspuns-a Iisus și a zis către dânsa: Tot cel ce bea din apa aceasta va înseta iarăși;

14. Iar cel ce va bea din apa care i-o voi da eu, nu va înseta în veac; ci apa care i-o voi da eu se va face întrânsul isvor de apă sălțătoare, spre viața veșnică.

15. Zis-a către dânsul femeia: Doamne, dă-mi această apă, ca să nu mai însetez, nici să mai viu aici ca să scot?

16. Zis-a ei Iisus: Mergi și cheamă pe bărbatul tău și vino aici!

17. Răspuns-a femeia și a zis lui: N'am bărbat. Zis-a ei Iisus: Bine ai zis că n'ai bărbat,

și pe care-l ai acum nu-ți este bărbat; aceasta bine ai spus-o.

19. Zis-a lui femeia: Doamne, văd că ești proroc.

20. Părinții noștri s'au închinat în muntele acesta, iar voi ziceți că în Ierusalim este locul unde se cade să ne închinăm.

21. Zis-a ei Iisus: Femeie, crede-mă că va veni vremea, când nici în muntele acesta, nici în Ierusalim vă veți închina Tatălui.

22. Voi vă închinați căruia nu știți, noi ne închinăm căruia știm; că mântuirea este dela Iudei.

23. Ci va veni vremea, și acum este, când închinătorii cei adevărați se vor închina Tatălui cu duhul și cu adevărul; că Tatăl astfel de închinători caută.

24. Duh este Dumnezeu, și cel ce se închină lui cu duhul și cu adevărul se cade să i se închine.

25. Zis-a lui femeia: Știm că va veni Mesia, care se zice Hristos; când va veni acela, ne va spune nouă toate.

26. Zis-a ei Iisus: Eu sunt, cel ce grăiesc cu tine.

27. Atunci au venit și ucenicii lui, și s'au mirat că vorbea cu o femeie. Dar nimeni nu l-a întrebat: Ce vofești, sau ce grăiești cu dânsa?

28. Iar femeia lăsându-și ciutura, s'a dus în cetate și a zis oamenilor:

29. Veniți de vedeți om care mi-a spus mie toate câte am făcut! Nu cumva acesta e Hristosul?

30. Deci au ieșit din cetate și veneau către dânsul.

31. Intre acestea însă ucenicii îl rugau pe el, grăind: Învățătorule, mănâncă.

32. Răspuns-a lor Iisus: Eu am de mâncat o mâncare pe care voi nu o știți.

33. Iar ucenicii grăiau între dânsii: Nu cumva l-a adus lui cineva de mâncare?

34. Zis-a lor Iisus: **Mâncarea mea** este să fac voia celui ce m'a trimis pe mine și să săvârșesc lucrul lui.

35. Au nu voi ziceți că patru luni mai sunt și vine secerișul? Iată, zic vouă: Ridicați ochii voștri și priviți holdele, că sunt albe, gata de seceriș.

36. Și cel ce seceră ia plată și adună roadă intru viața de veci, ca să se bucure împreună și cel ce samănă și cel ce seceră.

37. Că intru aceasta se adeverește cuvântul, că **unul este cel ce samănă și altul cel ce seceră.**

38. Eu v'am trimis pe voi să secerati unde voi nu v'ați ostenit; alții s'au ostenit și voi ați intrat intru osteneala lor.

39. Iar din cetatea aceea mulți Samarineni au crezut intrânsul, pentru cuvântul femeii care mărturisea: Mi-a spus mie toate câte am făcut!

40. Deci, după ce au venit Samarinenii la dânsul, l-au rugat să rămâne la ei; și a rămas acolo două zile.

41. Și mult mai mulți au crezut, pentru cuvântul lui.

42. Iar femeii îi ziceau: Nu mai credem acum pentru vorba ta, ci pentru că înșine am auzit și știm, că acesta este cu adevărat Hristos, Mântuitorul lumii.

43. Iar după cele două zile a ieșit de acolo și s'a dus în Galileea.

44. Că însuși Iisus a mărturisit că nici un proroc n'are cinste în patria sa.

45. Iar dacă a ajuns în Galileea, l-au primit pe el Galileenii cari văzuseră toate câte făcuse el în Ierusalim, la praznic; că și ei fuseseră la praznic.

46. Apoi s'a dus Iisus iarăși în Cana Galileii, unde făcuse apa vin. Și era **un slujbaș împărătesc**, al cărui fiu era bolnav în **Capernaum**.

47. Acesta auzind că Iisus a venit din Iudeea în Galileea, s'a dus la el și l-a rugat să se pogoare și să tămăduiască pe fiul său, care era pe moarte.

48. Atunci Iisus a zis către el: De nu veți vedea semne și minuni, nu veți crede.

49. Zis-a către el omul cel împărătesc: Doamne, pogoaște-te până a nu muri fiul meu!

50. Zis-a Iisus lui: Mergi, fiul tău este viu! Și a crezut omul cuvântului care l-a zis Iisus lui, și s'a dus.

51. Și iată, pogorându-se el, slugile lui l-au întâmpinat și l-au spus, zicând: Fiul tău este viu.

52. Deci l-a întrebat pe el de ceasul întru care i-a fost mai bine. Iară el l-au spus că ieri pe la ceasul al șaptelea l-au lăsat frigurile.

53. Deci a cunoscut tatăl că a fost tocmai în ceasul acela, în care-l spusese Iisus: Fiul tău este viu. Și a crezut el și toată casa lui.

54. Aceasta a fost a doua minune pe care a făcut-o Iisus iarăși, după ce venise din Iudeea în Galileea.

5.

După acestea, fiind un praznic al Iudeilor, s'a suț Iisus în Ierusalim.

2. Și este în Ierusalim scăldătoarea (la poarta) oilor, care evreiește se chiamă **Vitezda**, cinci pridvoare având.

3. În acelea zăcea mulțime mare de bolnavi: orbi, schiop, uscați, așteptând mișcarea apei.

4. Căci un inger se pogora la vreme în scăldătoare și tulbura apa, și cel ce intra întâi după tulburarea apei se făcea sănătos, ori de ce boală era cuprins.

5. Deci, era acolo un om, bolnav de trezeci și opt de ani.

6. Văzându-l Iisus zăcând, și cunoscând că (zăcea) de multă

vreme, i-a zis lui: Vrei să fi sănătos?

7. Răspuns-a lui bolnavul: Doamne, om nu am ca să mă bage în scăldătoare când se tulbură apa, așa că până când merg eu, altul se pogoară înaintea mea.

8. Zis-a lui Iisus: Scoală-te, ia-ți patul tău și umblă.

9. Și îndată s'a făcut sănătos omul și și-a luat patul său și umbla. Ci în ziua aceea era Sâmbătă.

10. Deci ziceau Iudeii către cel vindecat: E Sâmbătă și nu se cade să-ți iei patul.

11. Răspuns-a el lor: Cel ce m'a făcut sănătos, acela mi-a zis: ia-ți patul tău și umblă.

12. Deci l-au întrebat pe el: Cine este omul acela care ți-a zis: ia-ți patul tău și umblă?

13. Dar cel vindecat nu știa cine este, căci Iisus se strecurase prin mulțimea care era în locul acela.

14. După aceea însă l-a aflat pe el Iisus în biserică și i-a zis lui: Iată te-ai făcut sănătos, de acum să nu mai greșești, ca să nu ți se întâmple ție ceva mai rău.

15. Iar omul acela a mers și a spus Iudeilor că Iisus este cel ce l-a făcut pe el sănătos.

16. Și de aceea Iudeii îl prigoneau pe Iisus și căutau să-l omoare, pentrucă făcea Sâmbăta unele ca acestea.

17. Ci le-a răspuns lor Iisus:

Tatăl meu până acum lucrează, și eu lucrez.

18. Iar din pricina aceasta Iudeii căutau mai vârtos să-l omoare, că nu numai deslega Sâmbăta, ci și despre Dumnezeu zicea că-l este Tată, făcându-se pe sine întocmai cu Dumnezeu.

19. Deci, răspunzând Iisus a zis lor: Amin, amin grălesc vouă: nu poate Fiul să facă nimic dela sine, de nu va vedea pe Tatăl făcând, că cele ce face el, acelea le face și Fiul.

20. Pentrucă Tatăl iubește pe Fiul, și toate câte le face el îi le arată lui. Și lucruri mai mari decât acestea va arăta lui, ca voi să vă mirați.

21. Că precum Tatăl scoală pe morți și-i înviază, așa și Fiul înviază pe cine vofește.

22. Tatăl nu judecă pe nimeni, ci toată judecata a dat-o Fiului,

23. Ca toți să cinstească pe Fiul, precum cinstesc pe Tatăl. Cine nu cinstește pe Fiul, nu cinstește nici pe Tatăl care l-a trimis.

24. Amin, amin grălesc vouă: **Cel ce ascultă cuvintele mele** și crede celui ce m'a trimis pe mine, are viață veșnică și la judecată nu va veni, ci s'a mutat din moarte la viață.

25. Amin, amin grălesc vouă, că vine ceasul, și acum este, când morții vor auzi glasul

Fiului lui Dumnezeu, și cari îl vor auzi vor învia.

26. Că precum Tatăl are viață întru sine, așa a dat și Fiului să aibă viață întru sine.

27. Și l-a dat lui putere să facă judecată, că Fiul Omului este.

28. Nu vă mirați de aceasta, că vine ceasul întru care toți cei din morminte vor auzi glasul lui,

29. Și vor ieși cei ce au făcut cele bune întru învierea vieții, iar cei ce au făcut cele rele întru învierea judecății.

30. Eu nu pot face dela mine nimic; precum aud, judec, și judecata mea este dreaptă; că nu caut voia mea, ci voia Tatălui celui ce m'a trimis.

31. De mărturisesc eu pentru mine, mărturia mea nu este adevărată.

32. Altul este cel ce mărturisește pentru mine, și știu că adevărată este mărturia pe care o mărturisește pentru mine.

33. Voi ați trimis la Ioan și el a mărturisit adevărul.

34. Iar eu nu dela om iau mărturia; ci vă grăiesc acestea, ca să vă mântuiți.

35. Acela era făclia care arde și luminează; iar voi ați voit să vă veseliți o clipă măcar, întru lumina lui.

36. Dar eu am mărturie mai mare decât a lui Ioan, că lucrurile pe care Tatăl mi le-a dat să le săvârșesc, aceste lucruri pe care eu le fac, mărtu-

risesc pentru mine, că Tatăl m'a trimis.

37. Și Tatăl care m'a trimis, el a mărturisit pentru mine. Nici glasul lui nu l-ați auzit vreodată, nici chipul lui nu l-ați văzut.

38. Și cuvântul lui nu l-a veți sălășluit întru voi, că nu credeți în acela pe care l-a trimis.

39. Cercetați scripturile, că vouă vi se pare că întru ele veți avea viață veșnică; și tot mai acelea sunt cari mărturisesc pentru mine.

40. Și nu voți să veniți la mine, ca să aveți viață.

41. Mărire dela oameni nu iau.

42. Ci v'am cunoscut că n'aveți întru voi dragostea lui Dumnezeu.

43. Eu am venit în numele Tatălui meu și nu m'ați primit pe mine; de va veni altul în numele său, pe acela îl veți primi!

44. Cum puteți voi să credeți luând unul dela altul mărire, iar pe cea dela unul Dumnezeu nu o căutați?

45. Să nu vi se pară că vă voi pari la Tatăl; are cine să vă părăscă pe voi: Moise, întru care ați nădăjduit.

46. Că de ați fi crezut lui Moise, mi-ați fi crezut și mie, căci el despre mine a scris.

47. Iar dacă scripturilor lui nu credeți, cum veți crede cuvintelor mele?

6.

După acestea s'a dus Iisus de cea parte a mării Galilei, adică a Tiberiadei.

2. Și a mers după dânsul popor mult, că vedeau minunile lui pe care le făcea cu cei bolnavi.

3. Și suindu-se în munte, Iisus a șezut acolo cu ucenicii săi.

4. Și erau aproape Paștile, praznicul Iudeilor.

5. Deci ridicându-și Iisus ochii și văzând că mult norod vine la dânsul, zise către Filip: De unde vom cumpăra pâini, ca să mănânce aceștia?

6. Dar aceasta o spunea ca să-l ispitească pe el, căci el știa ce avea să facă.

7. Răspuns-a Filip lui: Nici pâini de două sute de dinari nu le va ajunge, ca fiecare dintrânșii să albă câte puțin.

8. Zis-a către el unul din ucenicii lui, (anume) Andrei, fratele lui Simon Petru:

9. Este aici un copil care are **cinci pâini de orz și doi pești**; dar ce sunt acestea pentru atâția?

10. Atunci a zis Iisus: Faceți pe oameni să șază. Și era iară multă în locul acela. Deci au șezut bărbații, la număr ca la cinci mii.

11. Iar Iisus a luat pâinile și mulțumind a împărțit ucenicii

6. 1—15: Mat. 14, 13—21; Marcu 6, 32—44; Luca 9, 10—17.

lor, iar ucenicii celor ce ședeau; așijderea și din pești cât au vrut ei.

12. Iar dacă s'au săturat, a zis ucenicilor săi: Adunați fărmiturile cari au prîsosit, ca să nu se piardă nimic.

13. Deci au adunat și au umplut douăsprezece coșuri de sfărmituri, care au prîsosit celor ce au mâncat din cinci pâini de orz.

14. Iar oamenii văzând minunea pe care a făcut-o Iisus, ziceau: Acesta este cu adevărat prorocul care va să vie în lume.

15. Dar Iisus înțelegând că vor să vie și să-l ia, ca să-l facă împărat, s'a dus iarăși în munte, el singur.

16. Iar dacă s'a făcut seară, ucenicii lui s'au pogorit la mare.

17. Și intrând în corabile, au prîns a trece de ceea parte a mării, spre Capernaum. Și iată s'a făcut întunec și Iisus încă nu venise la ei.

18. Și marea s'a întărâtat, fiindcă sufla vânt mare.

19. Deci plutind ei ca la douăzeci și cinci sau trezeci de stadii, văzură pe **Iisus umblând pe mare** și apropiindu-se de corabile; și s'au înfricoșat.

20. Iar el a zis lor: Eu sunt, nu vă temeți!

21. Deci voiau să-l ia pe el

în corabie, dar corabia a sosit îndată la țărmul la care mergeau.

22. A doua zi mulțimea care rămăsese de ceea parte a mării a văzut că altă corabie nu fusese acolo, fără numai una, întru care intraseră ucenicii lui, și cum că Iisus n'a intrat în corabie împreună cu ucenicii lui, ci singurii ucenicii lui se duseseră.

23. Și alte corăbii veniseră dela Tiberiada aproape de locul unde au mâncat pâinea după mulțămirea Domnului.

24. Deci dacă au văzut cei din mulțime că Iisus nu este acolo, nici ucenicii lui, au intrat și ei în corăbii și au mers la Capernaum, ca să-l caute pe Iisus.

25. Și aflându-l pe el de ceea parte a mării, l-a zis lui: Învățătorule, când ai venit aici?

26. Răspuns-a Iisus lor și a zis: Amin, amin grădesc vouă: Mă căutați pe mine nu pentru că ați văzut semne, ci pentru că ați mâncat din pâini și v'ați săturat.

27. Lucrați nu pentru mîncarea cea pieritoare, ci pentru mîncarea aceea care rămâne spre viață veșnică, pe care Fiul Omului o va da vouă; că pe el l-a pecetluit Dumnezeu Tatăl.

28. Deci au zis către dânsul: Ce vom face, ca să săvârșim lucrurile lui Dumnezeu?

29. Răspuns-a Iisus și a zis lor: Acesta este lucrul lui Dum-

16—21; Mat. 14, 22—33; Marcu 6, 45—52.

nezeu, ca să credeți în acela pe care l-a trimis.

30. Zis-au, drept aceea, lui: Dar ce semn faci tu, ca să vedem și să credem în tine? Ce lucrezi?

31. Părinții noștri au mâncat mană în pustie, precum este scris, pâine din cer le-a dat lor să mănânce.

32. Deci le-a zis lor Iisus: Amin, amin grăiesc vouă: Nu Moise v'a dat pâine din cer, ci Tatăl meu va da vouă din cer pâinea cea adevărată.

33. Pentru că pâinea lui Dumnezeu este aceea care se pogoră din cer și dă lumii viață.

34. Deci au zis către dânsul: Doamne, dă-ne nouă pururea pâinea aceasta!

35. Zis-a lor Iisus: **Eu sunt pâinea vieții**; cel ce vine la mine nu va flămânzi, și cel ce crede întru mine nu va înseta niciodată.

36. Ci am zis vouă că m'ați și văzut pe mine și tot nu credeți.

37. Tot ce-mi dă mie Tatăl la mine va veni, și pe cel ce vine la mine nu-l voi scoate afară.

38. Că m'am pogorit din cer, nu ca să fac voia mea, ci voia celui ce m'a trimis pe mine.

39. Și aceasta este voia Tatălui celui ce m'a trimis pe mine, ca din tot ce mi-a dat mie pe nimeni să nu pierd, ci să-l înviez în ziua cea de apoi.

40. Și aceasta este voia celui ce m'a trimis pe mine, ca tot cel ce vede pe Fiul și crede în el, să aibă viață veșnică, și eu să-l înviez pe el în ziua cea de apoi.

41. Deci căteau Iudeii împotriva lui, pentru că spusese: Eu sunt pâinea care s'a pogorit din cer,

42. Și ziceau: Au nu este acesta Iisus, fiul lui Iosif, și nu știm oare pe tatăl său și pe muma sa? Atunci cum zice el că: M'am pogorit din cer?

42. Deci răspunzând Iisus, le-a zis lor: Nu cărtiți între voi.

44. Nimeni nu poate veni la mine, de nu-l va trage pe el Tatăl cel ce m'a trimis pe mine; și eu îl voi învia pe el în ziua cea de apoi.

45. Scris este în proroci: Și vor fi toți învățați de Dumnezeu. Deci tot ce aude și învață dela Tatăl, vine la mine.

46. Nu doară că pe Tatăl l-a văzut cineva, fără numai cel ce este dela Dumnezeu, acela a văzut pe Tatăl.

47. Amin, amin grăiesc vouă: Cel ce crede întru mine are viață veșnică.

48. Eu sunt pâinea vieții.

49. Părinții voștri au mâncat mană în pustie, dar au murit.

50. Pâinea care se pogoră din cer este aceea, din care mâncând cineva, nu mai moare.

51. Eu sunt pâinea cea vie,

31: Ieș. 16, 13—14; Ps. 78, 24.

45: Is. 54, 13; Ier. 31, 33—34.

care s'a pogorit din cer; de va mânca cineva din pâinea aceasta, viu va fi în veci. Iar pâinea pe care eu o voi da, trupul meu este, pe care-l voi da pentru viața lumii.

52. Deci se priceau între ei Iudeii, zicând: Cum poate acesta să-și dea trupul său, ca să-l mâncăm?

53. Atunci a zis lor Iisus: Amin, amin grăiesc vouă: De nu veți mânca **trupul Fiului Omului** și nu veți bea **sângele lui**, nu veți avea viață întru voi.

54. Cel ce mănâncă trupul meu și bea sângele meu, are viață vecinică și eu îl voi învia pe el în ziua cea de apoi.

55. Că trupul meu cu adevărat mâncare este și sângele meu cu adevărat băutură.

56. Cel ce mănâncă trupul meu și bea sângele meu întru mine petrece și eu întru el.

57. Precum m'a trimis pe mine Tatăl cel viu, și eu viez prin Tatăl; și cel ce mă mănâncă pe mine și acela va fi viu prin mine.

58. Aceasta este pâinea care s'a pogorit din cer; cel ce va mânca pâinea aceasta viu va fi în veac, nu ca părinții voștri, care au mâncat mană și au murit.

59. Acestea le-a spus Iisus în sinagogă, învățând în Capernaum.

60. Ci mulți din ucenicii lui auzind acestea, au zis: Grea

este această vorbă, cine poate s'o asculte?

61. Dar Iisus știind întru sine că ucenicii lui cârtesc pentru aceasta, le-a zis: Aceasta vă smintește pe voi?

62. Dar de veți vedea pe Fiul Omului suindu-se undeva mai înainte?

63. **Duhul este care face viu**, trupul nu folosește nimic. Cuvintele pe care eu le grăiesc vouă sunt duh și viață.

64. Ci sunt unii din voi, care nu cred. Căci Iisus știa dintru început, care sunt cei ce nu cred și care este cel ce avea să-l vândă pe el.

65. Și zise: De aceea am spus vouă că nimeni nu poate să vie la mine, de nu-l va fi dat lui dela Tatăl meu.

66. De atunci mulți din ucenicii lui s'au întors înapoi și nu mai umblau cu dânsul.

67. Deci a zis Iisus celor doi sprezece: Nu cumva vreți să vă duceți și voi?

68. Răspuns-a Simon Petru, Doamne, la cine ne vom duce? **Tu ai cuvintele vieții celei veșnice.**

69. Și noi am crezut și am cunoscut că tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu.

70. Răspuns-a lor Iisus: Oare nu v'am ales eu pe voi, doi sprezece? Și unul din voi este diavol!

71. Iar el grăia de Iuda al lui Simon Iscarioteanul, căci acesta avea să-l vândă pe el,

măcar că era unul din cei doi sprezece.

7.

Și după acestea umbla Iisus în Galileea, că nu voia să mai umble prin Iudeea, pentru că Iudeii îl căutau pe el să-l omoare.

2. Și era aproape praznicul Iudeilor, Infigerea Corturilor.

3. Deci au zis către dânsul frații lui: Trece de aici și mergi în Iudeea, ca și ucenicii tăi să vadă lucrurile care le faci.

4. Că nimeni nu lucrează întru ascuns, când vrea să fie cunoscut. Dacă faci acestea, arată-te pe tine lumii.

5. Pentru că nici frații lui nu credeau întrânsul.

6. Deci a zis lor Iisus: Vremea mea încă n'a sosit, iar vremea voastră totdeauna este gata.

7. Nu poate lumea să vă urască pe voi, dar pe mine mă urăște, pentru că eu mărturisesc de dânsa, că faptele ei sunt rele.

8. Voi mergeți la praznicul acesta, iară eu încă nu merg la praznicul acesta, că vremea mea încă nu s'a împlinit.

9. Și acestea zicând lor, a rămas în Galileea.

10. Și dacă au mers frații lui, s'a dus și el la praznic, dar nu pe față, ci ca în taină.

11. Iar Iudeii îl căutau pe el

la praznic și ziceau: Unde este acela?

12. Și cârtire multă era pentru el între noroade, căci unii ziceau: Este bun, iar alții ziceau: Nu, ci amăgește poporul.

13. Însă de frica Iudeilor nimeni nu grăia de dânsul pe față.

14. Iar la înjumătățirea praznicului s'a suit Iisus în biserică și învăța.

15. Și se mirau Iudeii, zicând: De unde știe acesta carte fără să fi învățat?

16. Răspuns-a lor Iisus și a zis: **Învățătura mea** nu este a mea, ci a celui ce m'a trimis pe mine.

17. De va voi cineva să facă voia lui, va cunoaște despre învățătura aceasta, dacă este dela Dumnezeu sau dacă eu grăiesc dela mine.

18. Cel ce grăiește dela sine caută mărirea sa, iar cel ce caută mărirea celui ce l'a trimis pe el, acesta adevărat este și nu este nedreptate întrânsul.

19. Au nu Moise v'a dat vouă legea? Și nimeni din voi nu ține legea. Ce căutați să mă omoriți?

20. Răspuns-a mulțimea și a zis: Ai drac! Cine caută să te omoare?

21. Iar Iisus răspunzând a zis lor: Un lucru am făcut și toți vă mirați de el.

22. Moise v'a dat vouă tăierea împrejur - nu că este dela

Moise, ci dela părinți - și Sâmbăta tăiați împrejur pe om.

23. Dacă omul primește tăierea împrejur Sâmbăta, ca să nu se strice legea lui Moise, pe mine (pentruce) vă mâniați, că om întreg am făcut sănătos Sâmbăta?

24. **Nu judecați după fața (lucrurilor), ci judecați după dreptate!**

25. Deci ziceau unii din Ierusalimiteni: Nu este oare acesta pe care vreau să-l omoare?

26. Și iată, grăiește pe față și nimic nu-i zic lui. Nu cumva s'au incredințat căpeteniile că acesta este Hristosul?

27. Ci pe acesta îl știm de unde este, iar când va veni Hristosul, nimeni nu știe de unde este.

28. Deci, învățând Iisus în biserică, ridică glasul și zise: Și pe mine mă știți de unde sunt și (știți) că n'am venit dela mine; ci adevărat este cel ce m'a trimis și pe care voi nu-l știți.

29. Iar eu îl știu pe el, că dela el sunt și el m'a trimis.

30. Și căutau să-l prinză, dar nimeni nu și-a pus pe dânsul mâinile, căci încă nu venise ceasul lui.

31. Și mulți din popor au crezut întrânsul și ziceau: Au doară când va veni Hristos va face mai multe minuni decât face acesta?

32. Și fariseii au auzit aceste cârteli ale poporului împotriva lui Iisus. Atunci arhierii și fariseii au trimis pe slujitorii (bi-

sericii), ca să-l prinză pe dânsul.

33. Deci a zis lor Iisus: Încă puțină vreme mai sunt cu voi, și merg apoi la cel ce m'a trimis pe mine.

34. Căuta-mă-veți și nu mă veți afla, și unde sunt eu voi nu puteți veni.

35. Deci ziceau Iudeii între dânsii: Unde va să meargă acesta, ca să nu-l aflăm pe el? Va merge oare la cei risipiți printre Elini, ca să învețe (și) pe Elini?

36. Ce însemnează cuvintele acestea pe care le-a spus: Căuta-mă-veți și nu mă veți afla, și unde sunt eu voi nu puteți veni?

37. Iar în ziua de pe urmă, (ziua) cea mare a praznicului, a stătut Iisus (în mijlocul lor) și ridicând glasul a zis: **De însetează cineva, să vie la mine și să bea!**

38. Cel ce crede întru mine, precum a zis scriptura, râuri de apă vie vor curge din pânțelele lui.

39. Iar aceasta a zis-o pentru Duhul pe care aveau să-l primească cei ce cred întru el; căci încă nu era Duh Sfânt, pentru că Iisus încă nu se prea-mărise.

40. Deci mulți din popor au zind cuvintele acestea, ziceau: Acesta este cu adevărat prorocul.

41. Alții ziceau: Acesta este Hristosul. Iar alții ziceau: Au

doară din Galileea va să vie Hristos?

42. N'a zis oare scriptura că din sămânța lui David și din orașul Vifleem, unde a fost David, va să vie Hristosul?

43. Și desbînare s'a făcut întru norod, pentru el.

44. Iar unii dintrînșii voiau să-l prinză, dar nimeni nu a pus mâna pe dânsul.

45. Deci au venit slujitorii la arhierii și la farisei. Și au întreat aceștia: Pentru ce nu l-ați adus?

46. Răspuns-au lor slujitorii: **Niciodată nu a grăit vreun om așa cum grăiește acest om!**

47. Atunci au zis fariseii: Nu cumva ați fost amăgiți și voi?

48. Nu cumva a crezut întrînșul și vreunul din căpetenii sau din farisei?

49. Ci prostimea aceasta care nu știe legea, este blestemată!

50. Zis-a Nicodim, care venise noaptea la Iisus și care era unul dintre dînșii:

51. Oare legea noastră osândește pe om fără să-l asculte pe el mai întâi și fără să cunoască ce a făcut?

52. Iar ei răspunzând au zis lui: Nu cumva și tu ești din Galileea? Caută și vei vedea că proroc din Galileea nu s'a sculat.

53. Apoi s'a dus fiecare la casa sa.

8.

Iar Iisus s'a dus în Muntele Maslinilor.

2. Desdedimineață însă iarăși a venit în biserică, și tot poporul a venit la dânsul; și șezând, îi învăța pe ei.

3. Atunci cărturarii și fariseii au adus la dânsul pe o femeie prinsă în preacurvie și puind-o în mijloc,

4. Au zis către dânsul: Învățătorule, pe această femeie am prins-o așa, pe față, făcând desfrânare.

5. Iar Moise ne-a poruncit în lege, pe unele ca acestea să le ucidem cu pietre. Dar tu ce zici?

6. Și aceasta o spuneau, ca să-l ispitească și ca să aibă ce cleveti împotriva lui. Iar Iisus plecându-se jos scria cu degetul pe pământ.

7. Și neîncetând ei a-l întreba pe el, s'a ridicat și a zis lor: Cel ce este fără de păcat între voi, acela să arunce mai întâi cu piatra în ea.

8. Și iarăși plecându-se jos, scria pe pământ.

9. Iar ei auzind (aceasta) și muștrându-se de cuget, au ieșit unul după altul, începând dela cei mai bătrâni până la cei mai din urmă; și a rămas Iisus singur și femeia, stând în mijloc.

10. Atunci ridicându-se Iisus și nevăzând pe nimeni, fără numai pe femeie, l-a zis ei: Femeie, unde-ți sunt pârâșii? Au nimeni nu te-a osândit pe tine?

7. 42: Mth. 5, 1.

11. Iar ea a zis: Nimeni, Doamne. Atunci a zis ei Iisus: Nici eu nu te osândesc. Du-te, și de acum să nu mai păcătuiești.

12. Deci Iisus a grăit iarăși, zicând: **Eu sunt lumina lumii**; cel ce vine după mine nu va umbla în întunec, ci va avea lumina vieții.

13. Ci fariseii au zis către dânsul: Tu însuși mărturisești de tine; mărturia ta nu este adevărată.

14. Răspuns-a Iisus și a zis lor: Măcar că eu însumi mărturisesc de mine, mărturia mea adevărată este; că știu de unde am venit și unde merg.

15. Voi judecați după trup; eu nu judec pe nimeni.

16. Și de așa și judeca eu, judecata mea este adevărată; că nu sunt singur, ci eu și Tatăl care m'a trimis pe mine.

17. Iar în legea voastră este scris că mărturia a doi oameni este adevărată.

18. Eu sunt cel ce mărturisesc de mine însumi, dar mărturisește de mine și Tatăl care m'a trimis.

19. Deci ziceau către dânsul: Unde este Tatăl tău? Răspuns-a Iisus: Nici pe mine numă știți și nici pe Tatăl meu.

20. Cuvintele acestea le-a grăit Iisus la vistierie, învățând în biserică, și nimeni nu l-a

prins, căci încă nu venise ceasul lui.

21. Și iarăși a zis lor Iisus: Eu mă duc și mă veți căuta pe mine și nu mă veți afla, și veți muri în păcatul vostru. Unde mă duc eu, voi nu puteți veni.

22. Deci ziceau Iudeii: Nu cumva vrea să se omoare, de zice: unde mă duc eu, voi nu puteți veni?

23. Zis-a lor Iisus: Voi sunteți din cele de jos, **eu sunt din cele de sus**; voi sunteți din lumea aceasta, eu nu sunt din lumea aceasta.

24. De aceea am spus că veți muri în păcatele voastre; căci de nu veți crede că eu sunt, veți muri în păcatele voastre.

25. Deci l-au întrebat pe el: Tu cine ești? Răspuns-a lor Iisus: Mai întâi acestea vă spun vouă:

26. Multe am a grăi și a judeca despre voi. Dar cel ce m'a trimis pe mine adevărat este, și eu cele ce am auzit dela dânsul, acestea le spun lumii.

27. Dar ei n'au înțeles că le grăia de Tatăl.

28. Deci a zis lor Iisus: Când veți înălța pe Fiul Omului, veți cunoaște că eu sunt și că dela mine însumi nu fac nimic, ci precum m'a învățat pe mine Tatăl, așa grăiesc.

29. Și cel ce m'a trimis este cu mine, nu m'a lăsat pe mine

8. 17: A doua Lege 17, 6; 19, 15.

singur, căci eu fac pururea cele plăcute lui.

30. Grăind el acestea, mulți au crezut întrânsul.

31. Atunci a zis Iisus către Iudeii cari crezuseră 'ntrânsul: De veți petrece întru cuvântul meu, sunteți cu adevărat ucenicii mei.

32. Și veți cunoaște adevărul, iar **adevărul vă va slobozi pe voi.**

33. Iară el i-au răspuns: Noi suntem sămânța lui Avraam și nici odată n'am fost robii nimănu, cum zici atunci că: slobozi veți fi?

34. Răspuns-a lor Iisus: Amin, amin grăiesc vouă: tot cel ce face păcatul, este rob păcatului.

35. Și robul nu rămâne în casă pe veci, fiul însă rămâne pe veci.

36. Deci dacă vă va slobozi pe voi Fiul, cu adevărat vă veți fi slobozi.

37. Știu că sămânța lui Avraam sunteți; dar mă căutați să mă omoriți, pentru că cuvântul meu nu încapă în voi.

38. Eu ceeace am văzut la Tatăl meu grăiesc, iar voi ceeace ați văzut la tatăl vostru faceți.

39. Răspuns-au ei și au zis lui: Tatăl nostru este Avraam. Zis-a lor Iisus: De-ați fi fiii lui Avraam, faptele lui Avraam ați face.

40. Ci voi acum căutați să mă omoriți pe mine, care v'am grăit adevărul pe care l'am

auzit dela Dumnezeu. Avraam n'a făcut aceasta.

41. Voi faceți lucrurile tatălui vostru. Deci au zis către dânsul: Noi nu suntem născuți din curvie; un tată avem, pe Dumnezeu.

42. Zis-a lor Iisus: Dacă Dumnezeu ar fi Tatăl vostru, m'ați fi iubit pe mine, căci eu dela Dumnezeu am ieșit și am venit; n'am venit dela mine însumi, ci el m'a trimis.

43. Pentru ce nu înțelegeți graful meu? Pentru că nu puteți asculta cuvântul meu.

44. Voi sunteți din tatăl vostru (care este) diavolul, și poftele tatălui vostru vreți să le faceți. Acela dintru început ucigător de oameni a fost și întru adevăr n'a stătut, că nu este adevăr întrânsul. Când grăiește minciună, dintru ale sale grăiește, căci este mincinos și tată al minciunii.

45. Iar mie, că grăiesc adevărul, nu mi credeți.

46. **Cine din voi mă va vădi pe mine de păcat?** Iar dacă grăiesc adevărul, pentru ce nu credeți în mine?

47. Cel ce este dela Dumnezeu, grafurile lui Dumnezeu ascultă; voi însă de aceea nu le ascultați, că nu sunteți dela Dumnezeu.

48. Răspuns-au Iudeii și au zis lui: Oare nu zicem noi bine că ești Samarinean și ai drac?

49. Răspuns-a Iisus: Eu nu am drac; ci eu cinstesc pe Tatăl

meu, iar voi mă necinstiți pe mine.

50. Dar eu nu caut mărirea mea; este cine să caute și să judece.

51. Amin, amin grăiesc vouă: De va păzi cineva cuvântul meu, nu va vedea moartea în veac.

52. Deci au zis Iudeii: Acum știm bine că ai drac. Avraam a murit și prorocii (așijderea), și tu zici: De va păzi cineva cuvântul meu, nu va gusta moartea în veac.

53. Nu cumva tu ești mai mare decât părintele nostru Avraam, care a murit? Și prorocii au murit. Cine te pretinzi tu că ești?

54. Răspuns-a Iisus: Dacă mă preamăresc eu însumi, preamărirea mea nimic nu este. Tatăl meu este (însă) care mă preamărește pe mine, el, care ziceți că este Dumnezeuul vostru,

55. Dar pe care nu l-ați cunoscut. Ci eu îl cunosc pe el; și de așa spune că nu-l cunosc, așa fi mincinos, asemenea vouă. Ci eu îl cunosc și îl păzesc cuvântul.

56. Avraam, părintele vostru, a fost bucuros să vă vadă ziua mea, și a văzut-o și s'a bucurat.

57. Zis-au către dânsul Iudeii: Nici cincizeci de ani nu ai încă și (spui că) ai văzut pe Avraam?

58. Răspuns-a lor Iisus: Amin, amin grăiesc vouă: **Mai înainte de a fi fost Avraam, sunt eu!**

59. Atunci au luat pietre, ca să arunce înrânsul, dar Iisus s'a ferit și a ieșit din biserică.

9.

Și trecând Iisus, a văzut un **S orb din naștere.**

2. Și l-au întrebat ucenicii săi zicând: Invățătorule, cine a păcătuit, acesta sau părinții lui, de s'a născut orb?

3. Răspuns-a Iisus: Nici acesta n'a păcătuit, nici părinții lui, ci (s'a născut) ca să se arate lucrurile lui Dumnezeu înrânsul.

4. Mie mi se cade să fac lucrurile celui ce m'a trimis pe mine, până este ziua; că vine noaptea, când nimeni nu poate să lucreze.

5. Cât sunt în lume, lumină sunt lumii.

6. Zicând acestea, a scuipat jos și a făcut tînă din scuipat și a uns cu tînă ochii orbului.

7. Și l-a zis: Mergi de te spală în scaldătoarea Siloamului - ce se tâlcuiește: trimis. deci ducându-se, s'a spălat și s'a întors văzând.

8. Iar vecinii cei ce-l văzuseră pe el mai înainte că era orb, ziceau: Au nu este acesta cel ce ședea și cerșea?

9. Și unii ziceau: Acesta este. Iar alții ziceau: Samănă cu el. El însă zicea: Eu sunt.

10. Deci îl întrebară pe el: Cum ți s'au deschis ochii?

11. Răspuns-a el și a zis: Un om ce se numește Iisus a

făcut tînă și a uns ochii mei și mi-a zis: Mergi la scaldătoarea Siloamului și te spală; și mergând și spalându-mă, am văzut.

12. Și l-au întrebat (farăși): Unde este acela? Zis-a el: Nu știu.

13. Atunci au dus la farisei pe cel ce oarecând a fost orb.

14. Și era Sâmbăta, când a făcut Iisus tina și a deschis ochii orbului.

15. Deci l-au întrebat pe el și fariseii, cum a văzut? Iar el a zis lor: Tînă a pus pe ochii mei și m'am spălat și văz.

16. Deci, ziceau unii din farisei: Acest om nu este dela Dumnezeu, că nu păzește Sâmbăta. Alții ziceau: Cum poate om păcătos să facă minuni ca aceasta? Și împerechere era între dînșii.

17. Zis-au iarăși celui ce (fusesse) orb: Tu ce zici despre cel ce ți-a deschis ochii? Răspuns-a el: Este proroc.

18. Iudeii însă n'au crezut despre dînșul că a fost orb și a văzut, până ce n'au chemat pe părinții celui ce văzuse.

19. Și i-au întrebat pe ei, zicând: Acesta este fiul vostru, despre care spuneți că s'a născut orb? Cum, dar, vede acum?

20. Răspuns-au lor părinții lui și au zis: Știm că acesta este fiul nostru, și cum că s'a născut orb.

21. Dar cum vede el acum, nu știm; sau cine i-a deschis ochii lui, noi nu știm; întrebați-l pe dînșul, (căci) este în vâr-

stă, va grăi singur despre sine.

22. Acestea le-au spus părinții lui, că se temeau de Iudei, pentrucă de curând se sfătuiseră Iudeii, că de va mărturisii cineva că el este Hristosul, să fie scos din sinagogă.

23. De aceea au zis părinții lui: Întrebați-l pe dînșul, (căci) este în vârstă.

24. Deci au chemat a doua oară pe omul care fusese orb și au zis către el: Dă slavă lui Dumnezeu; noi știm că omul acesta este păcătos.

25. Iar acela a răspuns și a zis: De este păcătos, nu știu; una știu, că orb am fost și acum văz.

26. Și i-au zis lui fărăși: Ce ți-a făcut? Cum ți-a deschis ție ochii?

27. Răspuns-a lor: Acum v'am spus și n'ați auzit! De ce voiți să auziți încă odată? Nu cumva voiți să vă faceți și voi ucenicii lui?

28. Atunci l-au ocărit pe el și l-au zis: Tu ești ucenic al acestuia, iar noi suntem ucenicii lui Moise!

29. Noi știm că Moise a grăit cu Dumnezeu, iar pe acesta nu-l știm de unde este.

30. Răspuns-a omul și a zis lor: Tocmai aici este minunea, că voi nu știți de unde este și el a deschis ochii mei!

31. Și știm că Dumnezeu nu ascultă pe păcătoși; iar de este cineva cinstitor de Dumnezeu și face voia lui, pe acesta îl ascultă.

32. Din veac nu s'a auzit să fi deschis cineva ochii vreunui orb din naștere.

33. De n'ar fi acesta dela Dumnezeu, n'ar putea face nimic.

34. Răspuns-au ei și au zis lui: Intru păcate te-ai născut tot, și tu ne învești pe noi? Și l-au gonit pe el afară.

35. Auzind Iisus că l-au gonit afară și aflându-l pe dânsul, l-a zis: Crezi tu în Fiul Omului?

36. Răspuns-a el și a zis: Cine este, Doamne, ca să crez întrânsul?

37. Și l-a zis Iisus lui: L-ai și văzut pe el, căci cel ce grăiește cu tine, acela este.

38. Iar el a zis: Crez, Doamne! Și s'a închinat lui.

39. Atunci a zis Iisus: Spre judecată am venit eu în lumea aceasta, ca cei ce nu văd să vadă, și cei ce văd să fie orbi.

40. Și auzind acestea unii din fariseii cari erau împreună cu dânsul, l-au zis: Au doară și noi suntem orbi?

41. Zis-a lor Iisus: De ați fi orbi, n'ați avea păcat. Acum însă ziceți: Noi vedem. De aceea păcatul vostru rămâne.

10.

Aмін, амін грăіесс vouă: Cel ce nu intră pe ușa în staulul oilor, ci sare pe alurea, acela este fur și tâlhar.

2. Iar cel ce intră pe ușa este **păstorul oilor**.

3. Acestuia portarul îi deschide și oile ascultă de glasul lui; și oile sale le cheamă pe nume și afară le mână.

4. Iar când își scoate oile sale, merge înaintea lor și oile merg după dânsul, căci cunosc glasul lui.

5. Iar după cel străin nu merg, ci fug dela dânsul, că nu cunosc glasul străinilor.

6. Această pildă le-a spus-o Iisus, dar ei n'au înțeles ce însemnau cuvintele lui.

7. Deci le-a zis lor Iisus fărăși: Амін, амін грăіесс vouă: Eu sunt ușa oilor.

8. Toți câți au venit înainte de mine sunt fur și tâlhari, și oile nu l-au ascultat pe el.

9. Eu sunt ușa; de va intra cineva prin mine, se va mântui, și va intra și va ieși și pășune va afla.

10. Furul nu vine, fără numai ca să fure și să junghie și să plarză; eu am venit ca oile mele viață să aibă, și mai mult să aibă.

11. **Eu sunt păstorul cel bun.** Păstorul cel bun sufletul său și-l pune pentru oi.

12. Iar năimitul și care nu este păstor și ale cărui nu sunt oile, vede lupul venind și lasă oile și fuge; și lupul le răpește și le risipește pe ele.

13. Năimitul fuge, pentru că este năimtit și el nu are grija oilor.

14. Eu sunt păstorul cel bun, și-mi cunosc (oile) mele și ele mă cunosc pe mine.

15. Precum mă cunoaște pe mine Tatăl, și eu îl cunosc pe Tatăl; și sufletul îmi pun pentru oi.

16. Mai am și alte oi, care nu sunt din staulul acesta; și pe acelea mi se cade să le aduc; și glasul meu vor auzi, și **va fi o turmă și un păstor.**

17. Pentru aceasta mă iubește pe mine Tatăl, că eu îmi pun sufletul meu, ca iarăși să-l iau pe el.

18. Nimeni nu-l ia dela mine, ci eu însumi îl pun pe el. Putere am să-l pun și putere am să-l iau iarăși. Porunca aceasta dela Tatăl meu am primit-o.

19. Deci pricire s'a făcut iarăși între Iudei, pentru cuvintele acestea.

20. Și mulți dintrânsii ziceau: Are drac și este nebun! Pentru ce îl ascultați?

21. Alții ziceau: Aceste cuvinte nu sunt cuvinte de îndrăcit. Au doară poate un drac să deschiză ochii orbilor?

22. Și s'a întâmplat atunci să fie în Ierusalim (praznicul sfînțirii (bisericii), și era iarnă.

23. Și umbla Iisus în biserică, prin pridvorul lui Solomon.

24. Deci l-au impresurat pe el Iudeii și l-au grăit lui: Până când ai să ne ții sufletul la in-

dolală? De ești tu Hristosul, spune-ne nouă pe față!

25. Răspuns-a lor Iisus: V'am spus vouă și nu credeți. Lucrurile pe care le fac întru numele Tatălui meu, acelea mărturisesc pentru mine.

26. Ci voi nu credeți, pentru că nu sunteți din oile mele.

27. Oile mele glasul meu ascultă, și eu le cunosc și vin după mine.

28. Și eu le dau lor viață veșnică, și nu vor pieri în veac și nimeni nu le va răpi din mâna mea.

29. Tatăl meu, care mi le-a dat mie, este mai mare decât toți; și nimeni nu poate să le răpească pe ele din mâna Tatălui meu.

30. **Eu și Tatăl una suntem.**

31. Deci Iudeii au luat iarăși pietre, ca să arunce întrânsul.

32. Răspuns-a lor Iisus: Multe lucruri bune am arătat vouă dela Tatăl meu. Pentru care din aceste lucruri aruncați în mine cu pietre?

33. Răspuns-au lui Iudeii, zicând: Nu pentru vreun lucru bun aruncăm noi cu pietre în tine, ci pentru hulă și pentru că om fiind, te faci pe tine Dumnezeu.

34. Răspuns-a lor Iisus: Oare nu este scris în legea voastră: Eu am zis: dumnezei sunteți?

35. Dacă pe acela, către cari

10. 16: Ezech. 34, 23; 37, 24.

34: Ps. 82, 6.

s'a îndreptat cuvântul lui Dumnezeu, l-a numit Dumnezeu - și scriptura nu poate fi călcată în picioare -

36. Oare acela pe care Tatăl l-a sfințit și l-a trimis în lume, (puteți) voi spune că grăiește hulă, pentru că a zis: sunt Fiul lui Dumnezeu?

37. Dacă nu fac lucrurile Tatălui meu, să nu credeți în mine.

38. Iar de le fac, chiar **dacă nu-mi credeți mie, credeți lucrurilor**, ca să cunoașteți și să credeți că Tatăl întru mine este și eu întru el.

39. Deci căutau iarăși să-l prinză.

40. Și a mers iarăși de cea parte de Iordan, la locul unde Ioan botezase mai întâi, și a rămas acolo.

41. Și mulți veneau la dânsul și ziceau: Ioan n'a făcut nicio minune; dar toate câte a spus Ioan despre acesta au fost adevărate.

42. Și acolo mulți au crezut întrânsul.

11.

Și era bolnav un oarecare **Lazăr din Vitania**, din satul Mariei și al surorii sale Marta.

2. Iar Maria era cea care a uns pe Domnul cu mir și a șters picioarele lui cu părul capului ei, iar Lazăr cel bolnav era fratele ei.

3. Deci au trimis surorile la Iisus, zicând: Doamne, acela pe care Tu îl iubești este bolnav.

4. Iar Iisus auzind, a zis: Această boală nu este spre moarte, ci spre mărirea lui lui Dumnezeu, ca să se preamărească Fiul lui Dumnezeu printrânsa.

5. Ci Iisus iubea pe Marta și pe sora ei și pe Lazăr.

6. Deci, dacă a auzit că (Lazăr) este bolnav, a zăbovit două zile în locul în care era.

7. Apoi, după aceea a zis ucenicilor: Să mergem iarăși în Iudeea.

8. Zis-au lui ucenicii: Învățătorule, acum te căutau Iudeii să teucidă cu pietre, și iarăși te duci acolo?

9. Răspuns-a Iisus: Oare nu douăsprezece ceasuri sunt într'ozii? De va umbla cineva ziua, nu se va împiedeca, pentru că vede lumina lumii acestea.

10. Iar de va umbla cineva noaptea, se va împiedeca, pentru că lumina nu mai este întrânsul.

11. Acestea le-a spus, iar după aceea a zis către ei: Lazăr, prietenul nostru, a adormit, dar merg să-l deștept pe el.

12. Deci l-au zis ucenicii lui: Doamne, dacă a adormit, se va mântui (de boală).

13. Iisus însă vorbea de moartea lui; iar lor li se părea că (vorbește) despre adormirea somnului.

14. Atunci Iisus le-a vorbit lor deschis: Lazăr a murit.

15. Și pentru voi mă bucur că n'am fost acolo, ca să credeți. Ci să mergem la el.

16. Atunci a zis Toma, care se numește geamăn, celorlalți ucenici: Să mergem și noi, ca să murim cu el.

17. Deci fiind Iisus, l-a aflat pe el îngropat de patru zile.

18. Ci Vitania era aproape de Ierusalim ca la cincisprezece stadii.

19. Și mulți din Iudei veniseră la Marta și Maria, ca să le mângăie pe ele pentru (pierderea) fratelui lor.

20. Deci Marta, când a auzit că vine Iisus, a ieșit întru întâmpinarea lui, iar Maria a rămas acasă.

21. Și a zis Marta către Iisus: Doamne, de ai fi fost aici, frațele meu nu ar fi murit.

22. Dar știu că și acum ori câte vei cere dela Dumnezeu, el îți va da ție.

23. Zis-a ei Iisus: Fratele tău va învia.

24. Zis-a lui Marta: Știu că va învia, la înviere, în ziua cea de apoi.

25. Zis-a ei Iisus: **Eu sunt învierea și viața**: cel ce crede întru mine, de va și muri, viu va fi.

26. Și tot cel ce viază și crede întru mine, nu va muri în veac. Crezi aceasta?

27. Zis-a lui: Da, Doamne, crez că tu ești Hristosul, Fiul

lui Dumnezeu care a venit în lume.

28. Și zicând acestea, s'a dus și a chemat în taină pe Maria, sora sa, zicând: Invățătorul este aici și te cheamă.

29. Iar dacă a auzit aceasta, s'a sculat degrab și a mers la dânsul.

30. Iar Iisus încă nu ajunsese în sat, ci era în locul unde l-a întâmpinat pe el Marta.

31. Ci Iudeii cari erau în casă cu dânsa și o mângăiau pe ea, văzând pe Maria că s'a sculat degrab și a ieșit, au mers după dânsa, zicând: Se duce la mormânt, ca să plângă acolo.

32. Deci Maria fiind unde era Iisus și văzându-l, a căzut la picioarele lui, zicând: Doamne, de ai fi fost aici, fratele meu n'ar fi murit.

33. Iar Iisus văzându-o pe dânsa plângând, ca și pe Iudeii cari veniseră împreună cu dânsa, a suspinat cu duhul și s'a tulburat întru sine.

34. Și a zis: Unde l-ai pus? Zis-au lui: Doamne, vino și vezi.

35. Și a lăcrămat Iisus.

36. Deci ziceau Iudeii: Iată, cum îl iubea pe el!

37. Iar unii dintrășii ziceau: El, care a deschis ochii orbului, nu putea oare să facă să nu moară acesta?

38. Deci Iisus suspinând întru sine iarăși, s'a dus la mormânt,

care era o peșteră, și peste ea era o piatră.

39. Zis-a Iisus: Ridicați piatra. Răspuns-a lui Marta, sora celui adormit: Doamne, pute, că este mort de patru zile!

40. Zis-a ei Iisus: Nu ți-am spus oare că, de vei crede, vei vedea mărirea lui Dumnezeu?

41. Deci au ridicat piatra. Iar Iisus și-a ridicat ochii în sus și a zis: Părinte, mulțumescu-ți ție că m'ai ascultat!

42. Ci eu știam că pururea mă ascuți, dar pentru poporul care stă împrejur am grăit, ca să crează că tu m'ai trimis.

43. Și zicând aceasta a strigat cu glas mare: **Lazăre, vino afară!**

44. Și a ieșit mortul, mâinile și picioarele fiindu-l legate cu fașe, iar fața lui era acoperită cu o năframă. Zis-a lor Iisus: Deslegați-l și-l lăsați să meargă.

45. Deci mulți din Iudeii cari veniseră la Maria și au văzut cele ce a făcut Iisus, au crezut întrânsul.

46. Dar unii din ei s'au dus la farisei și le-au spus cele ce a făcut Iisus.

47. Atunci arhierii și fariseii au adunat sobor și au zis: Ce ne facem? Căci omul acesta face multe minuni.

48. De-l vom lăsa pe el așa, toți vor crede întrânsul și vor veni Romanii și vor lua și țara și neamul nostru.

49. Ci unul dintrânsii, **Cafafa**, care era arhieru în anul acela, a zis lor: Voi nu știți nimic.

50. Nici nu vă gândiți că este mai de folos să moară un om pentru popor și să nu piară tot neamul.

51. Iar aceasta nu a spus-o el dela sine, ci fiind arhieru în anul acela, a prorocit că Iisus va să moară pentru neam.

52. Și nu numai pentru neam, ci și ca să adune laolaltă pe fiii cei risipiți ai lui Dumnezeu,

53. Deci din ziua aceea s'au sfătuit ca să-l omoare pe el.

54. De aceea Iisus nu mai umbla pe față printre Iudei; ci s'a dus de acolo într'o lature, aproape de pustie, într'o cetate numită Efraim și a rămas acolo cu ucenicii săi.

55. Ci erau aproape **Paștile Iudeilor** și înainte de Paști mulți din laturea aceea s'au suit în Ierusalim, ca să se curățească.

56. Deci (Iudeii) căutau pe Iisus, și stând în biserică, grăiau între ei: Ce vi se pare vouă? Veni-va oare la praznic?

57. Iar arhierii și fariseii dăduseră poruncă, după care oricine va afla unde este, să dea de veste, casă-l prinză pe el.

12.

Iar înainte de Paști cu șase zile a venit **Iisus în Vitania**,

12. 1—8: Mat. 26, 6—13; Marcu 14, 3—9.

11. 45—53: Luca, 16, 31.

unde era Lazăr pe care-l învîase din morți.

2. Și acolo fău făcut cîna, și Marta slujea; iar Lazăr era unul din cei ce ședeau împreună cu dînsul la masă.

3. Deci Maria luând o litră de mîr de nard curat, de mult preț, a uns picioarele lui Iisus și le-a șters cu părul său, iar casa s'a umplut de mirosul mîrului.

4. Atunci a zis unul din ucenicii lui, (anume) Iuda al lui Simon Iscarioteanul, care avea să-l vîză pe el:

5. Pentru ce nu s'a vîndut acest mîr cu trei sute de dinari și (banii) să se fie dat săracilor?

6. Dar aceasta a spus-o nu pentru că avea grijă de săraci, ci pentru că era fur, și purtînd pungă lua din ce se punea în rînsa.

7. Zis-a Iisus: Las-o pe ea, că pentru ziua îngropării mele l-a păstrat.

8. Că pe săraci pururea îi aveți cu voi, dar pe mine nu mă aveți pururea.

9. Și mulțimea multă din Iudei aflînd că Iisus este acolo, a venit nu numai pentru Iisus, ci și ca să vîză pe Lazăr, pe care-l învîase din morți.

10. Și s'au sfătuit arhierii, ca și pe Lazăr să-l omoare;

11. Că din pricina lui, mulți Iudei mergeau și credeau în Iisus.

12. Iar a doua zi, mulțimea multă care se adunase la praznic, auzînd că Iisus vine în Ierusalim.

13. A luat stâlpii de finic, și a ieșit întru întîmpinarea lui, strigînd: Osana? Bine este cuvîntat cel ce vine întru numele Domnului, împăratului lui Israel?

14. Și aflînd Iisus un asin, a șezut pe el, precum este scris:

15. Nu te teme, fiica Sionului. Iată împăratul tău vine la tine șezînd pe mînzul asinei.

16. Ucenicii lui nu priceuseră acestea mai înainte; dar după ce s'a preamărit Iisus, atunci și-au adus aminte că acestea pentru el erau scrise și acestea lui i s'au făcut.

17. Deci poporul care fusese cu el cînd a strigat din mormînt pe Lazăr și l-a sculat pe el din morți, mărturisea (cum se întîmplaseră lucrurile).

18. De aceea și întîmplîna pe el poporul, căci au auzit că le făcuse minunea aceasta.

19. Atunci au zis fariseii între dînșii: Vedeți că nu folosiți nimic? Iată, lumea merge după dînsul!

20. Ci printre cei ce se suiseră să se închine la praznic erau (și) oarecare Eilni.

21. Aceștia s'au apropiat de Filip care era din Vitsalda Galileii și l-au rugat pe el, zicînd:

12—19: Mat. 21, 1—11; Marcu 11, 1—10; Luca 19, 29—40; Ps. 118, 25—26.

15: Zah. 9, 9.

Domnule, am voi să vedem pe Iisus.

22. Venit-a Filip și a spus lui Andrei, iar Andrei și Filip au spus lui Iisus.

23. Iar Iisus a răspuns lor, zicând: A venit ceasul, ca să se preamărească Fiul Omului.

24. Amin, amin grăiesc vouă: **Grăuntele de grâu** căzând pe pământ, de nu va muri, el rămâne singur, iar de va muri, multă roadă aduce.

25. Cel ce își iubesc sufletul pierde-l va pe el, iar celce și urăște sufletul în lumea aceasta, îl va păstra pe el spre viața veșnică.

26. De-mi slujește cineva mie, mie să-mi urmeze; și unde voi fi eu, acolo va fi și sluga mea. Și de-mi va sluji cineva mie, îl va cinsti pe el Tatăl meu.

27. Acum sufletul meu s'a tulburat; și ce voi zice? Părinte, mântuește-mă de ceasul acesta? Ci pentru ceasul acesta am venit.

28. Părinte, preamărește numele tău. Și glas din cer s'a auzit atunci, (zicând): L-am preamărit și iarăși îl voi preamări.

29. Iar norodul care sta și auzia, zicea: Tunet a fost! Alții ziceau: Înger l-a grăit!

Răspuns-a lor Iisus și a zis: Nu pentru mine a fost glasul acesta, ci pentru voi.

27: Ps. 6, 4; 42, 6.

31. Acum este judecata lumii acestela, acum stăpânitorul lumii acestela se va izgoni.

32. Și eu, de mă voi înălța de pe pământ, pe toți îi voi trage la mine.

33. Iar aceasta o zicea, ca să arate cu ce moarte avea să moară.

34. Răspuns-a lui mulțimea: Noi am auzit din lege că Hristos rămâne în veac, și cum zici tu că Fiul Omului trebuie să se înalțe? Cine este acesta Fiul Omului?

35. Deci a zis lor Iisus: Încă puțină vreme mai este lumina cu voi. Umblați până când aveți lumina, ca să nu vă cuprinză pe voi întunerecul; că cel ce umblă întru întunerec nu știe unde merge.

36. Până când aveți lumina, **credeți în lumină**, ca să fiți fii ai luminii. Acestea a grăit Iisus, și mergând s'a ascuns de dânșii.

37. Dar, deși făcuse atâtea minuni înaintea lor, tot nu credeau întrânsul.

38. Ca să se plinească cuvântul lui Isaia prorocul ce zice: Doamne, cine a crezut celor auzite de noi? Și: Brațul Domnului cui s'a descoperit?

39. De aceea nu puteau să creadă, pentru că Isaia a mai zis:

40. Au orbit ochii lor și a împlerit inima lor, ca să nu

38: Is. 53, 1.

40: Is. 6, 9—10.

vază cu ochii, nici să înțeleagă cu inima și să se întoarcă, și eu să-l vindec pe ei.

41. Acestea le-a zis Isaia, când a văzut mărirea lui și a grăit despre dânsul.

42. Însă și din căpetenii mulți au crezut întrânsul; dar de teama fariseilor nu-l mărturiseau, ca să nu fie scoși din sinagogă;

43. Căci lubeau mărirea omenească mai mult decât mărirea lui Dumnezeu.

44. Atunci Iisus a strigat și a zis: Cel ce crede în mine nu crede în mine, ci în cel ce m'a trimis pe mine.

45. **Eu lumină am venit în lume**, ca tot cel ce crede în mine să nu rămâie în întunec.

47. Și de va auzi cineva cuvintele mele și nu va crede, eu nu-l judec; că n'am venit ca să judec lumea, ci ca să mântuiesc lumea.

48. Pe cel ce se lapădă de mine și nu primește cuvintele mele are cine să-l judece: Cuvântul care l-am grăit, acela îl va judeca pe el în ziua cea de apoi.

49. Căci eu n'am grăit dela mine, ci Tatăl care m'a trimis, acela mi-a dat poruncă ce să spun și ce să grăiesc.

50. Și știu că porunca lui este viață veșnică. Deci cele ce grăiesc eu, precum mi-a spus mie Tatăl, așa le grăiesc.

13.

Iar înainte de praznicul Paștilor, știind Iisus că l-a venit ceasul ca să se mute din lumea aceasta la Tatăl, (a arătat că) iubind pe ai săi, cari erau în lume, l-a iubit pe ei până la sfârșit.

2. Iar la cină, când diavolul pusese acum în inima lui Iuda al lui Simon Iscarioteanul, gândul vânzării,

3. Știind Iisus că Tatăl toate i le-a dat lui în mână și cum că dela Dumnezeu a ieșit și la Dumnezeu se duce.

4. S'a sculat dela cină și desbrăcându-și veșmintele și luând un ștergar s'a încins (cu el).

5. Apoi turnând apă în spălător, a început a **spăla picioarele ucenicilor** și a le șterge cu ștergarul cu care era încins.

6. Deci a venit Simon Petru. Zis-a lui (acesta): Doamne, vorești tu oare să-mi speli picioarele mele?

7. Răspuns-a Iisus și i-a zis lui: Ceea ce fac eu, tu nu știi acum, dar vei pricepe după acestea.

8. Zis-a Petru lui: Nu vei spăla picioarele mele în veac? Răspuns-a Iisus lui: De nu te voi spăla pe tine, nu vei avea parte cu mine.

9. Zis-a Simon Petru: Doamne, (spală-mi) nu numai picioarele, ci și mâinile și capul!

10. Iar Iisus l-a zis: Cel spă-

lat nu are trebuință să i se spele, fără numai picioarele, pentru că este curat tot. Și voi sunteți curați, dar nu toți.

11. Că știa pe cel ce avea să-l vânză; de aceea a zis: Nu toți sunteți curați.

12. Deci, după ce a spălat picioarele lor și și-a îmbrăcat veșmintele sale, șezând iarăși la masă le-a zis lor: Înțelegeți ce v'am făcut vouă?

13. Voi mă numiți pe mine Invățător și Domn, și bine zi-ceți, căci sunt.

14. Deci, dacă eu, Domnul și Invățătorul, am spălat picioarele voastre, datori sunteți și voi să spălați picioarele unul altuia.

15. Că pildă am dat vouă, ca precum am făcut eu, să faceți și voi.

16. Amin, amin zic vouă: **Nu este sluga mai mare decât stăpânul său**, nici solul mai mare decât cel ce l-a trimis pe el.

17. După ce știți acestea, fericiți veți fi de le veți face.

18. Nu pentru voi toți grădesc; eu știu pe care l-am ales. Ci trebuie să se împlinească scriptura: Cel ce mănâncă împreună cu mine pâine, și-a ridicat călcâul asupra mea.

19. Vă spun vouă acum, mai înainte de a se face, ca atunci, când se va face, să credeți că eu sunt.

20. Amin, amin grădesc vouă: Cel ce primește pe care-l voi trimite eu, pe mine mă primește; iar cel ce mă primește pe mine, primește pe cel ce m'a trimis pe mine.

21. Acestea zicând Iisus, s'a tulburat cu duhul și a mărturisit, și a zis: Amin, amin grădesc vouă: **unul din voi mă va vinde.**

22. Deci ucenicii căutau unul la altul, nepricepându-se de cine grădește.

23. Iar la masă, unul din ucenicii lui, pe care-l iubea Iisus, era culcat pe sânul lui Iisus;

24. Atunci Simon Petru a făcut semn acestuia să întrebe cine ar fi (acela) de care grădește.

25. Și acela lipindu-se de pieptul lui Iisus, l-a întrebat: Doamne, cine este?

26. Răspuns-a Iisus: Acela este, căruia eu, întingând pâinea, l-o voi da. Și întingând pâinea, a dat-o lui Iuda al lui Simon Iscarioteanul.

27. Și atunci, după pâine, a intrat întrânsul satana. Deci a zis Iisus lui: Ce vrei să faci, fă mai de grabă.

28. Și nimeni din cei ce ședeau la masă, n'au priceput pentru ce l'a zis lui aceasta.

29. Că de vreme ce punga era la Iuda, unii socoteau că Iisus îi zice: Cumpără cele ce

13. 18: Ps. 41, 10.

21—30: Mat. 26, 21—25; Marcu 14, 18—21; Luca 22, 21—23.

ne trebuiesc de praznic, sau să dea ceva săracilor.

30. Deci, după ce a luat el pâinea, a ieșit îndată; iar când a ieșit era noapte.

31. Zis-a Iisus: Acum s'a preamărit Fiul Omului și Dumnezeu s'a preamărit întru el.

32. Dacă s'a preamărit Dumnezeu întru el, și Dumnezeu îl va preamări pe el întru sine, și îndată îl va preamări pe el.

33. Fiilor, încă puțin mai sunt cu voi. Căuta-mă-veți și, precum am zis Iudeilor, că unde merg eu voi nu puteți veni, vă spun și vouă:

34. **Poruncă nouă dau vouă, ca să vă iubiți unul pe altul.** Precum eu v'am iubit pe voi, așa să vă iubiți și voi unul pe altul.

35. Din aceasta vor cunoaște toți că sunteți ucenicii mei, de veți avea dragoste între voi.

36. Zis-a Simon Petru către Iisus: Doamne, unde mergi? Răspuns-a Iisus lui: Unde merg eu, tu nu poți veni acum după mine; dar mai târziu vei veni după mine.

37. Zis-a Petru lui: Doamne, pentru ce nu pot veni după tine acum? Sufletul meu îl voi pune pentru tine.

38. Răspuns-a Iisus lui: Sufletul tău pentru mine-l vei pune? Amin, amin grălesc ție: Nu va cânta cocoșul, până ce te vei lepăda de mine de trei ori.

36-38: Mat. 26, 33-35; Marcu 14, 29-31; Luca 22, 31-34.

14.

Să nu se turbure inima voastră. Credeți întru Dumnezeu și întru mine credeți.

2. In casa Tatălui meu sunt multe lăcașuri; iar de nu, v'aș fi spus vouă: **merg să vă gătesc vouă loc.**

3. Și de mă voi duce să vă gătesc vouă loc, iarăși voi veni, și vă voi lua la mine, ca unde sunt eu, să fiți și voi.

4. Și știți unde merg eu, și știți și calea.

5. Zis-a Toma lui: Doamne, nu știu unde mergi, și cum putem să știm calea?

6. Zis-a Iisus lui: **Eu sunt calea, adevărul și viața.** Nimeni nu vine la Tatăl, fără numai prin mine.

7. De m'ați fi cunoscut pe mine, și pe Tatăl meu l'ați fi cunoscut; dar de acum îl cunoașteți și l'ați văzut pe el.

8. Zis-a Filip lui: Doamne, arată-ne nouă pe Tatăl și ne va ajunge nouă.

9. Zis-a Iisus lui: De atâta vreme sunt cu voi și nu m'ai cunoscut pe mine, Filipe? Cel ce m'a văzut pe mine a văzut pe Tatăl; cum zici tu: arată-ne nouă pe tatăl?

10. Nu crezi că eu întru Tatăl și Tatăl întru mine este? Grafurile pe care eu le grălesc vouă nu le grălesc dela mine, ci Tatăl care petrece întru mine, acela face lucrurile.

11. Credeți mie, că eu întru

Tatăl și Tatăl întru mine este; iar de nu, credeți mie pentru lucrurile acestea.

12. Amin, amin grădesc vouă: Cel ce crede întru mine, lucrurile care le fac eu și el le va face, și mai mari decât acestea va face, că eu la Tatăl meu merg.

13. Și orice veți cere întru numele meu, voi face, ca să se preamărească Tatăl întru Fiul.

14. Orice veți cere întru numele meu, eu voi face.

15. De mă iubiți pe mine, păziți poruncile mele.

16. Și eu voi ruga pe Tatăl și alt Mângăitor va da vouă, ca să rămâne cu voi în veac:

17. Duhul adevărului, pe care lumea nu-l poate primi, că nu-l vede, nici nu-l cunoaște pe el; iar voi îl cunoașteți, căci cu voi petrece și cu voi va fi.

18. Nu vă voi lăsa sărmani: voi veni la voi.

19. Încă puțin și lumea nu mă va mai vedea; iar voi mă veți vedea, că eu sunt viu și voi veți fi vii.

20. În ziua aceea veți cunoaște că eu sunt întru Tatăl meu și voi întru mine și eu întru voi.

21. Cel ce are poruncile mele și le păzește pe ele, acela mă iubește pe mine; și cel ce mă iubește pe mine, iubit va fi și de Tatăl meu, și eu îl voi iubi și mă voi arăta lui.

22. Zis-a către el Iuda, nu Iscarioteanul: Doamne, ce poate fi că nouă vrei să te arăți, iar nu lumii?

23. Răspuns-a Iisus și a zis lui: De mă iubește cineva pe mine, cuvântul meu va păzi și Tatăl meu îl va iubi pe el, și vom veni la el și la el ne vom face lăcaș.

24. Cel ce nu mă iubește pe mine, nu păzește cuvintele mele; dar cuvântul ce-l auziți nu este al meu, ci al Tatălui celui ce m'a trimis pe mine.

25. Acestea am zis vouă, fiind cu voi.

26. Iar Mângăetorul, **Duhul cel Sfânt**, pe care-l va trimite Tatăl întru numele meu, acela vă va învăța toate și vă va aduce aminte de toate câte am grăit vouă.

27. Pacea las vouă, pacea mea dau vouă; nu precum dă lumea, dau eu vouă. Să nu se tulbure inima voastră, nici să se spăimânteze.

28. Ați auzit că v'am spus: Merg, dar (iarăși) voi veni la voi. De m'ați iubi pe mine, v'ați fi bucurat că v'am spus: merg la Tatăl. Că Tatăl meu este mai mare decât mine.

29. Iar acum v'am spus (acestea) mai înainte, până a nu se împlini, ca atunci, când vor fi, să credeți.

30. Nu voi mai grăi multe cu voi, că vine stăpânitorul lumii acestela, care cu mine n'are nimic.

31. Ci ca să cunoască lu-

mea că eu iubesc pe Tatăl și precum mi-a poruncit mie Tatăl, așa fac. Sculați-vă, să mergem de aici.

15.

Eu sunt vița cea adevărată și Tatăl meu este lucrătorul.

2. Toată vița care nu aduce roadă întru mine o scoate, și toată vița care aduce roadă o curățește, ca mai multă roadă să aducă.

3. Acum, voi sunteți curați pentru cuvântul care l-am grăit vouă.

4. Rămâneți întru mine și eu întru voi. Precum vița nu poate aduce roadă dela sine, de nu va rămânea în buciom, așa nici voi, de nu veți rămânea întru mine.

5. Eu sunt buciomul viței, iar voi mlădițele; cel ce rămâne întru mine și eu întru el, acela aduce roadă multă; că **fără de mine nu puteți face nimic.**

6. Dacă cineva nu rămâne întru mine, se scoate afară ca vița și se usucă și o adună și în foc o aruncă și arde.

7. De veți rămânea întru mine și cuvintele mele de vor rămânea întru voi, orice veți vrea veți cere și vi se va face vouă.

8. Întru aceasta se va preamări Tatăl meu, de veți aduce roadă multă și de vă veți face ucenicii mei

9. Precum m'a iubit pe mine Tatăl și eu v'am iubit pe voi; rămâneți întru dragostea mea.

10. De veți păzi poruncile mele, veți rămânea întru dragostea mea, precum eu am păzit poruncile Tatălui meu și rămân întru dragostea lui.

11. Acestea am grăit vouă, ca bucuria mea întru voi să rămâie și bucuria voastră să fie deplină.

12. Porunca mea aceasta este, ca să vă iubiți unul pe altul, precum și eu v'am iubit pe voi.

13. Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca cineva să-și puie sufletul pentru prietenii săi.

14. **Voi prietenii mei sunteți**, de veți face câte vă poruncesc vouă.

15. De acum nu vă mai numesc slugi, că sluga nu știe ce face stăpânul său, ci v'am numit prieteni, pentru că toate câte am auzit dela Tatăl meu, am arătat vouă.

16. Nu voi m'ați ales pe mine, ci eu v'am ales pe voi și v'am pus să mergeți și roadă să aduceți și roada voastră să rămâie, ca orice veți cere dela Tatăl întru numele meu, să vă dea vouă.

17. Acestea poruncesc vouă, ca să vă iubiți unul pe altul.

18. De vă urăște pe voi lumea, să știți că pe mine mai înainte decât pe voi m'a urit.

19. De ați fi din lume, lumea ar iubi pe al său; dar pentru că nu sunteți din lume, ci eu v'am ales din lume, pentru aceasta lumea vă urăște.

20. Aduceți-vă aminte de cuvintele care am grăit vouă: **Nu este sluga mai mare decât stăpânul său.** De m'au prigonitor pe mine, și pe voi vă vor prigoni; de au păzit cuvântul meu, și al vostru-l vor păzi.

21. Ci acestea toate vi le vor face vouă pentru numele meu, că nu știu pe cel ce m'a trimis pe mine.

22. De n'aș fi venit și nu le-aș fi spus, n'ar avea păcat; acum însă nu au ce să răspundă pentru păcatul lor.

23. Cel ce mă urăște pe mine, și pe Tatăl meu îl urăște.

24. De n'aș fi făcut între ei lucruri pe cari nimeni altul nu le-a făcut, n'ar avea păcat; acum însă au și văzut și (totuși) m'au urit și pe mine și pe Tatăl meu.

25. Ci (s'a făcut aceasta) ca să se plinească cuvântul cel scris în legea lor: M'au urit în zadar.

26. Iar când va veni Mângâitorul pe care îl voi trimite vouă dela Tatăl, Duhul adevărului, care dela Tatăl purcede, acela va mărturisi pentru mine.

27. Dar și voi veți mărtu-

risi, că dintru început sunteți cu mine.

16.

Acestea am grăit vouă, ca să nu vă smintiți.

2. Scoate-vă-vor pe voi din sinagoge, și va veni vremea, ca tot celui ce **vă va ucide pe voi** să i se pară că aduce slujbă lui Dumnezeu.

3. Și acestea vi le vor face vouă, pentru că n'au cunoscut pe Tatăl și nici pe mine (nu m'au cunoscut.)

4. Ci acestea am grăit vouă, ca venind vremea, să vă aduceți aminte de ele, că vi le-am spus vouă. Nu vi le-am spus acestea dela început, căci eram cu voi.

5. Acum însă merg la cel ce m'a trimis pe mine, și nimeni din voi nu mă întreabă: Unde mergi?

6. Ci pentru că am grăit vouă acestea, întristarea a umplut inima voastră.

7. Dar adevăr zic vouă: De folos vă este, ca să mă duc eu: că de nu mă voi duce, Mângâitorul nu va veni la voi, iar de mă voi duce, vi-l voi trimite pe dânsul.

8. Și fiind acela, va vădi lumea de păcat și de dreptate și de judecată.

9. De păcat, că nu crede întru mine;

10. Iar de dreptate, că merg

15. 26: Ps. 35, 19; 69, 5.

la Tatăl meu și nu mă veți mai vedea ;

11. Iar de judecată, că stăpânitorul lumii acestuia s'a oșândit.

12. Încă multe am a spune vouă, dar acum nu le puteți purta.

13. Ci când va veni acela, **Duhul adevărului**, vă va povățui pe voi la tot adevărul; că nu va grăi dela sine, ci câte va auzi va grăi, și va vesti vouă cele viitoare.

14. Acela pe mine mă va preamări, că din al meu va lua și va vesti vouă.

15. Toate câte are Tatăl ale mele sunt; de aceea am zis că din al meu va lua și va vesti vouă.

16. Puțin și nu mă veți vedea, și iarăși puțin și mă veți vedea, că eu merg la Tatăl.

17. Atunci au zis unii din ucenicii lui, între ei: Ce este oare ceace ne spune el nouă: Puțin și nu mă veți vedea, și iarăși puțin și mă veți vedea, și cum că eu merg la Tatăl meu?

18. Deci ziceau: Ce este aceasta, ce zice el: puțin? Nu știm ce grăiește.

19. Deci a înțeles Iisus că vreau să-l întrebe pe el și a zis lor: De aceasta vă întrebați între voi, că am zis: puțin și nu mă veți vedea, și iarăși puțin și mă veți vedea?

20. Amin, amin grăiesc vouă, că voi veți plânge și vă veți

tângui, iar lumea se va bucura; voi vă veți întrista, dar întristarea voastră întru bucurie se va întoarce.

21. **Femeia, când naște, are întristare**, căci a sosit ceasul ei; dar dacă a născut copilul, de bucurie că s'a născut om în lume, nuși mai aduce aminte de durere.

22. Așa și voi, întristare aveți acum; ci iarăși vă voi vedea pe voi și inima voastră se va bucura și bucuria voastră nimeni nu o va lua dela voi.

23. Iar în ziua aceea nu mă veți întreba pe mine nimic. Amin, amin grăiesc vouă: Orice veți cere dela Tatăl întru numele meu, va da vouă.

24. Până acum n'ați cerut nimic întru numele meu. Cereți și veți lua, ca bucuria voastră să fie deplină.

25. În pilde v'am spus vouă acestea; ci va veni ceasul când nu voi mai grăi în pilde, ci pe față voi vesti vouă pe Tatăl.

26. În ziua aceea veți cere în numele meu; și nu zic vouă că voi ruga pe Tatăl pentru voi,

27. Căci însuși Tatăl vă iubeste pe voi, pentru că m'ați iubit pe mine și ați crezut că eu dela Dumnezeu am ieșit.

28. Ieșit-am dela Tatăl și am venit în lume; (acum) las lumea și merg iarăși la Tatăl.

29. Zis-au lui ucenicii: Iată, acum grăiești lămurit și nu ne spuși nicio pildă.

30. Acum vedem că toate le știți și n'ai trebuință să te mai întrebe cineva. De aceea credem că dela Dumnezeu ai ieșit.

31. Răspuns-a lor Iisus: Acum credeți?

32. Iată vine ceasul și a sosit, ca să vă risipiți fiecare la ale sale și pe mine singur să mă lăsați. Dar nu sunt singur, că Tatăl meu este cu mine.

33. Acestea am grăit vouă, ca întru mine pace să aveți. **In lume necaz veți avea; ci îndrăzniți, eu am biruit lumea.**

17.

Acestea le-a grăit Iisus, și ridicându-și ochii săi la cer a zis: Părinte, sosit-a ceasul: Preamărește pe Fiul tău, ca și Fiul tău să te preamărească pe tine,

2. Precum ai dat lui stăpânire peste toată făptura, ca la toți pe care l-ai dat lui să le dea viață veșnică.

3. Și viața veșnică aceasta este: ca să te cunoască pe tine, unul adevărat Dumnezeu, și pe Iisus Hristos pe care tu l-ai trimis.

4. Eu te-am preamărit pe tine pe pământ; lucrul care mi l-ai dat ca să-l fac, l-am săvârșit.

5. Și acum la tine însuși mă preamărește, tu, Părinte, cu slava care am avut-o la tine mai înainte de a fi lumea.

6. Arătat-am numele tău oamenilor pe cari mi l-ai dat mie din lume. Ai tăi erau și mie mi l-ai dat, și cuvântul tău au păzit.

7. Acum au cunoscut că toate câte mi-ai dat mie dela tine sunt.

8. Căci cuvintele pe care mi le-ai dat mie, le-am dat lor, iar ei le-au primit și au cunoscut cu adevărat că dela tine am ieșit, și au crezut că tu m'ai trimis.

9. Eu pentru aceștia mă rog; nu pentru lume mă rog, ci pentru aceștia, pe cari mi l-ai dat mie, căci ai tăi sunt.

10. Și toate ale mele ale tale sunt și ale tale ale mele; și m'am preamărit înrânsele.

11. Nu mult mai sunt in lume, iar aceștia in lume sunt și eu la tine viu. Părinte sfinte, păzește-i pe dânșii intru numele tău, pe cari mi l-ai dat mie, **ca să fie una, precum suntem și noi.**

12. Când eram cu ei in lume, eu îi păzeam pe ei intru numele tău. Pe cari mi l-ai dat mie l-am păzit și nimeni dinrânșii n'a pierit, fără numai fiul pierzării, ca să se plinească scriptura.

13. Iar acum viu la tine, și acestea le grăiesc in lume, ca bucuria mea deplină s'o albă intru ei.

14. Eu am dat cuvântul tău lor, dar lumea l-a urit pe ei, căci ei nu sunt din lume, precum eu din lume nu sunt.

15. Nu mă rog ca să-i iei pe ei din lume, ci ca să-i păzești pe ei de cel viclean.

16. Ei din lume nu sunt, precum nici eu nu sunt din lume.

17. Sfintește-i pe ei întru adevărul tău; cuvântul tău adevăr este.

18. Precum m'ai trimis pe mine în lume și eu l-am trimis pe ei în lume.

19. Și pentru ei eu mă sfințesc pe mine însumi, ca și ei să fie sfințiți întru adevăr.

20. **Și nu numai pentru aceștia mă rog**, ci și pentru cei ce vor crede în mine,

21. Ca toți să fie una, precum tu, Părinte, întru mine și eu întru tine, ca și aceștia întru noi una să fie, ca să crează lumea că tu m'ai trimis.

22. Și slava care mi'ai dat-o mie, le-am dat-o lor, ca să fie una, precum noi una (suntem).

23. Eu întru ei și tu întru mine, ca să fie ei desăvârșit una, și ca să cunoască lumea că tu m'ai trimis și l'ai iubit pe ei, precum m'ai iubit pe mine.

24. Părinte, cei pe cari mi'ai dat mie volesc ca unde sunt eu să fie și ei împreună cu mine, ca să vadă slava mea, care mi'ai dat-o mie, pentru că mai iubit pe mine mai înainte de întemeierea lumii.

25. Părinte drepte, lumea pe tine nu te-a cunoscut, dar eu te-am cunoscut, și aceștia încă

au cunoscut că tu m'ai trimis.

26. Și am arătat lor numele tău, și-l voi arăta, ca dragostea cu care m'ai iubit pe mine să fie înrânșii și eu întru ei.

18.

Acestea grăind Iisus, a ieșit împreună cu ucenicii săi de cea parte de pârăul Cherdrilor, unde era o grădină, în care a intrat el și ucenicii lui.

2. Și știa și Iuda, cel ce l-a vândut pe el, locul, căci adeseori se aduna Iisus acolo cu ucenicii săi.

3. Deci **Iuda**, luând ostași și slugi dela arhierii și dela fariseii, a venit acolo cu felinare și cu făclii și cu arme.

4. Iar Iisus știind toate cele ce erau să vie asupra sa, a ieșit și l-a întrebat: Pe cine căutați?

5. Răspuns-au lui: Pe Iisus Nazarineanul. Zis-a lor Iisus: Eu sunt. Și Iuda, cel ce îl vânduse pe Iisus, sta și el împreună cu dânșii.

6. Deci, când le-a zis lor: eu sunt, s'au întors înapoi și au căzut la pământ.

7. Și l-a întrebat pe ei iarăși: Pe cine căutați? Iară ei au zis: Pe Iisus Nazarineanul.

8. Răspuns-a Iisus și le-a zis: V'am spus că eu sunt; deci,

18. 2—11; Mat. 26, 47—56; Marcu 14, 43—52; Luca 22, 47—53.

de mă căutați pe mine, lăsați pe aceștia să se ducă.

9. Pentru ca să se plinească cuvântul (lui Iisus) care a zis: Din cari mi l-a dat mie, n'am pierdut pe nici unul dintrânșii.

10. **Ci Simon Petru având sabie, a scos-o și a lovit cu ea pe sluga arhiereului și i-a tăiat urechea cea dreaptă. Iar numele slugii era Malh.**

11. Și a zis Iisus lui Petru: Bagă sabia ta în teacă. Paharul care mi l-a dat mie Tatăl, nu-l voi bea oare?

12. Deci oastea și căpetenia cea peste o mie și slugile Iudeilor au prins pe Iisus și l-au legat pe el.

13. Și l-au dus întâi la **Ana**, pentru că era socrul lui Caiafa care în anul acela era arhiereu.

14. Și Caiafa era celce sfătuse pe Iudei că este de folos să moară un om pentru popor.

15. Iar Simon Petru și ceilalți ucenici mergeau după Iisus. Ucenicul acesta era cunoscut arhiereului, și a intrat împreună cu Iisus în curtea arhiereului.

16. Iar Petru a stătut la ușă, afară. Ieșit-a deci ucenicul celălalt, care era cunoscut arhiereului și a vorbit cu portărița și a băgat înăuntru pe Petru.

17. Atunci slujnica portăriței a zis lui Petru: Nu cumva ești

și tu din ucenicii omului acestuia? Zis-a el: Nu sunt.

18. Și slugile și slujitorii făcuseră foc, căci era frig, și stăteau și se încălzeau; și Petru încă era cu ei stând și încălzindu-se.

18. Deci arhiereul a întrebat pe Iisus de ucenicii lui și de învățătura lui.

20. Răspuns-a Iisus lui: Eu pe față am grăit lumii și totdeauna am învățat în sinagogă și în biserică, unde se adună Iudeii, iar pe ascuns n'am grăit nimic.

21. Ce mă întrebi? Intreabă pe cei ce au auzit ce le-am grăit lor; iată aceștia știu cele ce am grăit eu.

22. Și spunând el acestea, una din slugile cari stăteau acolo, a dat lui Iisus o palmă, zicând: Așa răspunzi arhiereului?

23. Răspuns-a Iisus lui: De am grăit rău, mărturisește de rău; iar de am grăit bine, pentru ce mă bați?

24. Deci l-a trimis pe el Ana, legat, la arhiereul **Caiafa**.

25. Iar Simon Petru sta și se încălzea. Deci l-au întrebat: Nu cumva ești și tu din ucenicii lui? Iar el s'a lepădat și a zis: Nu sunt.

26. Zis-a lui una din slugile arhiereului, rudenie a celui ce l-a tăiat Petru urechea: Au nu te-am văzut eu în grădina cu dânsul?

12—27: Mat. 26, 53—75; Marcu 14, 53—72; Luca 22, 54—71.

27. Și iarăși s'a lepădat Petru; și îndată a cântat coșul.

28. Deci au dus pe Iisus dela Caiafa în divan; și era dimineața, dar ei n'au intrat în divan, ca să nu se spurce, căci aveau să mănânce Paștile.

29. Drept aceea, ieșit-a Pilat la ei și a zis: Ce pâră aduceți asupra omului acestuia?

30. Răspuns-au ei și au zis: De n'ar fi fost acesta făcător de rele, nu l-am fi dat pe el ție.

31. Deci a zis lor Pilat: Luați-l și judecați-l pe el după legea voastră. Zis-au lui Iudeii: Nouă nu ne este îngăduit să o morim pe nimeni.

32. Ca să se plinească, ceea ce zisese Iisus când a spus, însemnând de ce moarte avea să moară el.

33. Atunci Pilat a intrat iarăși în divan și chemând pe Iisus, l-a zis lui: Tu ești împăratul Iudeilor?

34. Răspuns-a Iisus lui: Dela tine zici tu aceasta, sau alții ți-au grăit ție despre mine?

35. Zis-a Pilat: Au doară eu sunt Iudeu? Neamul tău și arhierii te-au dat pe tine mie. Ce ai făcut?

36. Răspuns-a Iisus: **Împărăția mea nu este din lumea aceasta.** Dacă împărăția mea ar fi din lumea aceasta, slugile mele s'ar fi nevoit ca

să nu fiu dat Iudeilor; iar acum împărăția mea nu este de aici.

37. Deci a zis Pilat lui: Așa dar împărat ești tu? Răspuns-a Iisus: Tu zici că eu sunt împărat. Eu pentru a aceasta m'am născut și pentru aceasta am venit în lume, ca să mărturisesc adevărul. Tot cel ce este din adevăr ascultă glasul meu.

38. Zis-a Pilat lui: Ce este adevărul? Și aceasta zicând, a ieșit iarăși la Iudei și le-a zis: Eu nici o vină nu aflu întrânsul.

39. Dar aveți obiceiul ca să vă slobozesc la Paști, pe unul, (din închisoare). Vofți, deci, să vă slobozesc pe împăratul Iudeilor?

40. Atunci au strigat iarăși cu toții, zicând: Nu pe acesta, ci pe Varava! Iar Varava era tâlhar.

19.

Atunci Pilat a luat pe Iisus și (a poruncit) să-l biciuiască.

2. Și ostași împletind cunună de spini, au pus-o în capul lui și l-au îmbrăcat pe el cu haină de porfiră.

3. Și apropiindu-se de el ziceau: Bucură-te, împăratul Iudeilor! Și îi dădeau lui palme.

4. Deci Pilat ieșind iarăși afară, a zis lor: Iată, vi-l aduc pe el afară, ca să știți că nici o vină nu aflu întrânsul.

5. Deci a ieșit Iisus afară purtând cununa cea de spini

28—19, 15; Mat. 27. 2. 11—30; Marcu 15, 1—19; Luca 23, 1—25.

și haina cea de porfiră. Zis-a Pilat către dânșii: **Iată omul!**

6. Iar dacă l-au văzut pe el arhierii și slugile, au strigat, zicând: Răstignește-l, răstignește-l pe el! Zis-a lor Pilat: Luați-l voi și-l răstigniți, căci eu nu aflu nicio vină înrânsul.

7. Răspuns-au lui Iudeii: Noi avem o lege și după legea noastră el trebuie să moară, că Fiu al lui Dumnezeu s'a făcut pe sine.

8. Deci, dacă a auzit Pilat acest cuvânt, mai vârtos s'a temut.

9. Și intrând iarăși în divan, a zis lui Iisus: De unde ești tu? Iar Iisus nu l-a dat nici un răspuns.

10. Zis-a Pilat lui: Mie nu-mi răspunzi? Nu știi oare că putere am să te răstignesc și putere am să te slobozesc?

11. Răspuns-a Iisus: N'ai avea nicio putere asupra mea, de nu ți-ar fi fost dată ție de sus. De aceea, cel ce m'a dat ție mai mare păcat are.

12. Din (clăpa) aceasta Pilat căuta să-l slobozească pe el, dar Iudeii strigau, zicând: De vei slobozi pe acesta, nu ești prieten Chesarului. Tot cel ce se face pe sine împărat, stă împotriva Chesarului.

13. Deci Pilat auzind cuvântul acesta, a scos afară pe Iisus și a șezut pe scaunul de judecată, în locul ce se cheamă pardosit cu pietre, iar evreiește Gavvata.

14. Și era Vinerea Paștilor, ca la al șaselea ceas. Zis-a (Pilat) Iudeilor: Iată împăratul vostru!

15. Iar ei au strigat: Ia-l, ia-l, răstignește-l pe el! Zis-a lor Pilat: Pe împăratul vostru să-l răstignesc? Răspuns-au arhierii: N'avem împărat, fără numai pe Chesarul!

16. Atunci l-a dat pe el lor să se răstignească. Și au luat pe Iisus și l-au dus.

17. Și ducându-și crucea sa, a ieșit la locul numit al Căpățânii, care evreiește se zice Golgota;

18. Și acolo l-au răstignit pe el, și împreună cu el pe alți doi, de o parte și de alta, iar în mijloc pe Iisus.

19. Ci Pilat a scris și titlu și l-a pus pe cruce. Și era scris: Iisus Nazarineanul Impăratul Iudeilor.

20. Și mulți din Iudei au cetit acest titlu, căci locul unde s'a răstignit Iisus era aproape de cetate. Și era scris: evreiește, elinește și latinește.

21. Atunci arhierii Iudeilor au zis lui Pilat: Nu scrie: Impăratul Iudeilor, ci cum că el a zis: Eu sunt Impăratul Iudeilor.

22. Răspuns-a Pilat: Ce-am scris, am scris.

23. Iar dacă au răstignit pe Iisus, ostașii au luat hainele lui și le-au făcut patru părți, fiecare

19. 16—30: Mat. 27, 31—50; Marcu 15, 20—37; Luca 23, 26—46.

rul ostaş câte o parte, şi cămaşa; iar cămaşa era necusută, ţesută de sus până jos.

24. Deci au grăit între dânsii: Să nu o sfăşiem, ci să aruncăm sorţi pentru dânsa, a cui va să fie; ca să se plinească scriitura ce zice: Impărţit-au hainele mele loruş, şi pentru cămaşa mea au aruncat sorţi. Deci ostaşii așa au făcut.

25. Şi stăteau lângă crucea lui Iisus muma lui şi sora mamei lui, Maria lui Cleopa şi Maria Magdalena.

26. Iar Iisus văzând pe mamicăsa şi pe ucenicul pe care-l iubea, stând, a zis mamicii sale: Femele, iată fiul tău.

27. După aceea a zis ucenicului: Iată muma ta. Şi din ceasul acela ucenicul a luat-o pe dânsa întru ale sale.

28. După aceea, ştiind Iisus că toate s'au săvârşit, ca să se plinească scriitura, a zis: Mi-e sete.

29. Şi era acolo un vas plin cu oţet; iar ei umplând un burete cu oţet şi puindu-l într'o vergea de isop, l-au dus la gura lui.

30. Deci, dacă a luat Iisus oţetul, a zis: **Săvârşitu-s'a.** Şi plecându-şi capul, şi-a dat duhul.

31. Dar petrucă era Vineri, Iudeii, ca să nu rămâie trupurile Sâmbăta pe cruce ~ căci

era mare ziua Sâmbetei aceleia ~ au rugat pe Pilat să le zdrobească lor fluterele şi să-i ridice.

32. Deci au venit ostaşii şi au zdrobit fluterele celui dintâi şi pe ale celui alt răstignit împreună cu el.

33. Ci venind la Iisus, dacă au văzut că murise, nu l-au zdrobit fluterele.

34. Atunci unul din ostaşi cu sulfa a împuns coasta lui şi îndată a ieşit sânge şi apă,

35. Şi cel ce a văzut a mărturisit, şi mărturia lui este adevărată şi acela ştie că spune adevărul, ca şi voi să credeţi.

36. Ci s'au făcut acestea, ca să se plinească scriitura: Os dintrânsul nu se va zdrobi.

37. Şi iarăşi altă scriitură zice: Vedea-vor pe care l-au împuns.

38. Iar după acestea Iosif cel din Arimatia ~ care încă era ucenic a lui Iisus, dar pe ascuns, de frica Iudeilor ~ a rugat pe Pilat (să-i îngăduie), ca să ia trupul lui Iisus; şi Pilat l-a îngăduit. Şi el a mers şi a luat trupul lui Iisus.

39. Şi a mers şi Nicodim, cel ce venise mai înainte la Iisus noaptea, ducând amestecătură de smirnă şi de aloe, ca la o sută de litre.

40. Şi au luat trupul lui Iisus şi (ungându-l) cu miresme, l-au

36: Ieş. 12, 46.

37: Zah. 12, 10.

38—42: Mat. 27, 57—61; Marcu 15, 42—47; Luca 23, 50—55.

24: Ps. 22, 19.

29: Ps. 22, 16.

înfăşurat în giulgiuri, precum este obiceiul Iudelor la îngropare.

41. Iar în locul unde s'a răstignit era grădină, și în grădină **mormânt nou** întru care nimeni nu fusese pus niciodată.

42. Deci acolo au pus pe Iisus, pentru că (era) Vinerea Iudeilor, căci mormântul era aproape.

20.

Iar în cea dintâi zi a săptămânii a venit la mormânt Maria Magdalina, des-de-dimineață, încă pe întunec, și a văzut piatra luată de pe mormânt.

2. Deci alergând a venit la Simon Petru și la celălalt ucenic pe care îl iubea Iisus și a zis lor: Au luat pe Domnul din mormânt și nu știm unde l-au pus.

3. Deci a ieșit Petru și celălalt ucenic și au pornit la mormânt.

4. Și alergau amândoi împreună; dar celălalt ucenic alergând mai repede decât Petru, a ajuns mai întâi la mormânt.

5. Și plecându-se, a văzut giulgiurile zăcând, dar n'a intrat.

6. După el a venit și Simon Petru și intrând în mormânt, a văzut giulgiurile singure zăcând.

7. Iar năframa care fusese pe capul lui Iisus nu zăcea împreună cu giulgiurile, ci (era) învăluită deosebi, în alt loc.

8. Atunci a intrat și celălalt ucenic, care venise întâi la mormânt, și a văzut și a crezut.

9. Căci ei încă nu știau scriptura, că **Iisus trebuia să învieze din morți**.

10. Și s'au întors ucenicii iarăși la ai lor.

11. Iar Maria sta la mormânt plângând afară. Și cum plângea, s'a plecat și a privit în mormânt.

12. Și a văzut doi îngeri în veșminte albe, șezând unul de către cap și altul de către picioare, unde zăcuse trupul lui Iisus.

13. Zis-au ei către dânsa: Femeie, de ce plângi? Zis-a ea: (Plâng), că au luat pe Domnul meu și nu știu unde l-au pus pe el.

14. Și zicând acestea, s'a întors înapoi și a văzut pe Iisus stând, dar nu știa că este Iisus.

15. Zis-a ei Iisus: Femeie, ce plângi? Pe cine cauți? Iar ei părându-li-se că este grădinarul, a zis lui: Domnule, dacă l-ai luat tu, spune-mi unde l-ai pus și eu îl voi lua pe el.

16. Zis-a ei Iisus: Marie! Și întorcându-se ea, a zis lui: Răvuni! ~ ce se tâlcuiește: Învățătorule.

17. Zis-a ei Iisus: Nu te atinge de mine, că încă nu m'am suit la Tatăl meu. Ci mergi la

20. 1—18: Mat. 28, 1—10; Marcu 16, 1—11; Luca 24, 1—12.

frații mei și le spune lor: Mă sufla Tatăl meu și Tatăl vostru, la Dumnezeu meu și Dumnezeu vostru.

18. Apoi Maria Magdalina a venit și a vestit ucenicilor că a văzut pe Domnul și că acestea i le-a spus ei.

19. Deci fiind seară în ziua aceea, întâia a săptămânii, și fiind încuiate ușile (casei) unde erau adunați ucenicii de frica iudeilor, veni Iisus și stând în mijlocul lor le-a zis: **Pace vouă!**

20. Și acestea zicând, le-a arătat lor mâinile și coasta sa. Și s'au bucurat ucenicii văzând pe Domnul.

21. Atunci le-a zis lor Iisus iarăși: Pace vouă! Precum m'a trimis pe mine Tatăl și eu vă trimit pe voi.

22. Și acestea zicând, a suflat și a zis lor: Luați Duh Sfânt;

23. Căroră veți ierta păcatele, le vor fi iertate, și căroră le veți ținea, vor fi ținute.

24. Ci **Toma**, unul din cei doisprezece, care se zice Geamănul, nu era cu dânsii, când a venit Iisus.

25. Deci au zis ceilalți ucenici către dânsul: Am văzut pe Domnul! Iar el a zis lor: De nu voi vedea în mâinile lui semnul cuțelilor și de nu voi

pune mâna mea în coasta lui, nu voi crede!

26. După opt zile ucenicii lui erau iarăși înăuntru, și Toma cu dânsii. Veni Iisus, fiind ușile încuiate, și a stătut în mijlocul lor și a zis: Pace vouă!

27. Apoi a zis lui Toma: Adu-ți degetul tău încoace și vezi mâinile mele, și adu mâna ta și o pune în coasta mea, și nu fii necredincios, ci credincios.

28. Și răspunzând Toma a zis lui: Domnul meu și Dumnezeu meu!

29. Zis Iisus lui: Pentru că m'ai văzut pe mine, Tomo, ai crezut. **Ferici cei ce n'au văzut și au crezut!**

30. Și încă multe alte semne a făcut Iisus înaintea ucenicilor săi, care nu sunt scrise în cartea aceasta.

31. Iar acestea s'au scris, ca să credeți că Iisus este Hristos, Fiul lui Dumnezeu, și crezând viață să aveți întru numele lui.

21.

După acestea Iisus s'a arătat pe sine iarăși ucenicilor săi, la marea Tiberiadei; și s'a arătat așa:

2. Erau împreună Simon Petru și Toma care se zice Geamănul și Natanail cel din Cana Galileii și fiii lui Zevedei și alți doi din ucenicii lui.

3. Zis Iisus lor Simon Petru: Mă duc să pescuiesc. Iară ei

19-23; Marcu 16, 14-18; Luca 24, 36-49.

au zis lui: Mergem și noi împreună cu tine. Și au ieșit și s'au suit în corabie. Dar în noaptea aceea n'au prins nimic.

4. Iar dacă s'a făcut ziuă, Iisus stătea pe țărm; ucenicii lui însă nu știau că este Iisus.

5. Deci a zis lor Iisus: Fiilor, nu cumva aveți ceva de mâncare? Răspuns-au lui: Nu.

6. Iar el a zis lor: Aruncați mreaja în partea dreaptă a corabiei și veți afla. Și au aruncat-o și nu mai puteau să o tragă pe ea de mulțimea peștilor.

7. Atunci ucenicul acela, pe care-l iubea Iisus, a zis lui Petru: Domnul este! Iar Simon Petru auzind că este Domnul, și-a pus halna și cingătoarea, căci era gol, și s'a aruncat în mare.

8. Iar ceilalți ucenici au venit cu corabia, trăgând mreaja cu peștii, căci nu erau departe de țărm, ci (numai) ca la două sute de coți.

9. Deci dacă au ieșit la țărm, au văzut jeratec întins și pește pus deasupra, și pâine.

10. Zis-a lor Iisus: Aduceți din peștii pe cari i-ați prins acum.

11. Și s'a suit Simon Petru în corabie și a tras la uscat **mreaja plină de pești** mari: o sută cincizeci și trei; și atâția fiind, nu s'a rupt mreaja.

12. Zis-a lor Iisus: Veniți de prânziți. Și nimeni din ucenici nu cuteza să-l întrebe pe el:

Tu cine ești? - știind că este Domnul.

13. Atunci apropiindu-se Iisus, a luat pâinea și le-a dat lor, așijderea și peștele.

14. Aceasta era acum a treia oară, că Iisus s'a arătat ucenicilor săi după ce s'a sculat din morți.

15. Deci dacă au prânzit, a zis Iisus lui Simon Petru: **Simone al lui Iona, mă iubești tu mai mult decât aceștia?** Răspuns-a (Petru): Da, Doamne, tu știi că te iubesc. Zis-a lui: Paște melușei mei.

16. Și l-a întrebat (Iisus) a doua oară: **Simone al lui Iona, mă iubești tu pe mine?** Răspuns-a lui: Da, Doamne, tu știi că te iubesc. Zis-a lui: Paște oile mele.

17. Zis-a lui a treia oară: **Simone al lui Iona, mă iubești tu pe mine?** Și s'a mâhnit Petru, că a treia oară l-a zis lui: **Mă iubești tu?** Apoi a zis către Iisus: Doamne, tu toate le știi; tu știi că te iubesc. Zis-a Iisus lui: Paște oile mele.

18. Amin, amin grădesc ție: Când erai mai tânăr, te încingeai tu însuși și umblai unde voiai; dar când vei îmbătrâni, vei întinde mâinile tale și altul te va încinge și te va duce unde tu nu vorești.

19. Și aceasta a zis-o, însemnând cu ce moarte avea să preamărească pe Dumnezeu. Și acestea grăind, a zis lui: **Vino după mine.**

20. Cî întorcându-se Petru, a văzut venînd după el pe **ucenicul pe care-l iubea Iisus** și care la cină se culcase pe pieptul lui și-l întrebă: Doamne, cine este cel ce va să te vînză?

21. Pe acela, văzându-l Petru, a zis către Iisus: Doamne, dar cu acesta ce (va fi)?

22. Răspuns-a Iisus lui: De voi vrea să rămîne acesta pînă voi veni, ce ai tu? Tu vino după mine!

23. Decî a ieșit cuvîntul a-

cesta între frați, că ucenicul acela nu va muri. Dar Iisus nu l-a spus lui că nu va muri, ci: de voi vrea să rămîne acesta pînă voi veni, ce ai tu?

24. El este ucenicul care mărturisește despre acestea și care a scris acestea; și știm că mărturia lui este adevărată.

25. Cî sunt și altele, multe, pe care le-a făcut Iisus, care de s'ar fi scris cu deamănuntul, mi se pare că nici în lumea aceasta n'ar încăpea cărțile ce s'ar fi scris. Amin.

FAPTELE SFINȚILOR APOSTOLI

1.

Teofile, în cartea cea dintâi
ți-am scris despre toate câte
a făcut și a învățat Iisus, dela
început,

2. Până în ziua în care s'a
înălțat, după ce prin Duhul Sfânt
a dat poruncă apostolilor, pe
cari le-a ales,

3. Și cărora s'a și înfățișat
pe sine viu după patima sa,
prin multe semne doveditoare,
arătându-se lor vreme de pa-
truzeci de zile și grăind cele
despre împărăția lui Dumne-
zeu.

4. Și fiind împreună cu dânșii,
le-a poruncit lor să nu se de-
părteze de Ierusalim, ci să aș-
tepte făgăduința Tatălui, pe care
(precum a spus) ați auzit-o dela
mine.

5. Că Ioan a botezat cu
apă, iar voi, nu mult după a-
ceste zile, vă veți boteza cu
Duhul Sfânt.

6. Atunci cei ce se aduna-
seră îl întrebară pe dânsul, zi-
când: Doamne, oare în vre-
mea aceasta vei așeza din nou
împărăția lui Israel?

7. Iar el a zis către dânșii:
Nu vi s'a dat vouă să știți
vremile sau soroacele pe care
Tatăl le-a pus întru atotputer-
nicia sa.

8. Ci când va veni Duhul
Sfânt peste voi, veți lua putere
și-mi veți fi mie martori în Ie-
rusalim și în toată Iudeea și în
Samară și până la marginea
pământului.

9. Iar zicând acestea, s'a
înălțat în fața lor, și un nor
le-a luat pe el din ochii lor.

10. Și cum priveau ei la cer
când se înălța el, iată, doi băr-
bați au stătut înaintea lor în
vesminte albe.

11. Zis-au aceștia: Bărbați
Galileeni, ce stați uitându-vă
la cer? Acest Iisus care s'a
înălțat dela voi la cer, așa va

veni precum l-ați văzut pe el mergând la cer.

12. Atunci, dela muntele ce se cheamă al Maslinilor, care este aproape de Ierusalim, cale de o Sâmbătă, **apostolii s'au întors în Ierusalim.**

13. Și dacă au ajuns, s'au suft în încăperea de sus, unde ședeau (de obicei) Petru, Iacov, Ioan și Andrei, Filip, Toma, Vartolomeu și Matei, Iacov al lui Alfeu, Simon Zilotul și Iuda al lui Iacov.

14. Toți aceștia, împreună cu femeile și cu Maria, mama lui Iisus, stăruiau, într'un cuget, în rugăciune.

15. În zilele acestea sculându-se **Petru** în mijlocul ucenicilor - iar numărul poporul adunat era ca la o sută și douăzeci - a zis:

16. Bărbaților și fraților, trebuia să se împlinească scriptura aceea care s'a rostit de mai înainte de Duhul Sfânt, prin gura lui David, despre Iuda, care s'a făcut povățuitor celor ce au prins pe Iisus.

17. Căci acela (încă) era numărât împreună cu noi și fusese ales pentru această slujbă.

18. Și din plata nedreptății și-a câștigat o țarină, dar căzând, a plesnit pântecul lui și s'au vărsat toate măruntafele lui.

19. Iar aceasta s'a făcut cunoscută tuturor celor ce locuiesc în Ierusalim, încât țarina aceea s'a chemat în limba lor

Acheldama, adeca Țarina Sângelui.

20. Pentru că scris este în cartea Psalmilor: **Facă-se casa lui pustie, și să nu fie cine să locuască întrânsa! Și: dregătoria lui să o ia altul!**

21. Se cuvîne deci, ca unul din bărbații cari se adunau cu noi în toată vremea întru care Domnul Iisus a fost cu noi,

22. Incepând dela botezul lui Ioan și până în ziua în care s'a înălțat dela noi, să fie împreună cu noi martor învierii lui.

23. Și au pus înainte pe doi, pe Iosif care se chema Varsava, numit pe Iust, și pe Matia.

24. Și rugându-se (apostolii) au zis: Tu Doamne, care cunoști inimile tuturor, arată-ne dintre acești doi pe care l-ai ales,

25. Ca să ia soartea slujbei și apostoliei acestela, dintru care a căzut Iuda, ca să meargă la locul său.

26. Apoi au aruncat sorți pentru ei, și **soartea a căzut pe Matia**; și s'a numărât el cu cei unsprezece apostoli.

2.

Iar dacă a sosit **ziua praznicului Cincizecimii**, ei erau adunați împreună cu toții.

2. Și fără de veste s'a făcut din cer un huet ca de suflare

1. 20: Ps. 69, 26.

21: Ps. 109, 8.

de vifor, și a umplut toată casa unde ședeau ei.

3. Și li s'au arătat lor, împărțite, limbi ca de foc, și s'au lăsat peste fiecare dintrânșii.

4. Și s'au umplut toți de Duhul Sfânt și au început a grăi în alte limbi, precum le da lor Duhul să grăiască.

5. Ci în Ierusalim erau locuitori Iudei, oameni cucernici, din toate neamurile cari sunt sub cer.

6. Și făcându-se glasul acela, s'a adunat mulțimea și s'a umplut de ulmire, căci fiecare îi auzia pe ei grăind în limba sa.

7. Și se spălmântau toți și se mirau, zicând unul către altul: Nu sunt oare Galileeni toți aceștia cari grăiesc?

8. Și cum (se'ntâmplă că) auzim fiecare limba noastră, întru care ne-am născut?

9. Parții și Mezii și Elamitenii, și cei ce locuiesc în Mesopotamia, în Iudeea și în Capadochia, în Pont și în Asia.

10. În Frighia și în Pamfilia, în Eghiptet și în părțile Libiei cele de lângă Chirene, și oaspeții din Roma și Iudeii și veneticii,

11. Critenii și Arabii, îi auzim grăind în limbile noastre slăvitele fapte ale lui Dumnezeu!

12. Și se spălmântau toți și se mirau, zicând unul către altul: Ce va să fie aceasta?

13. Iar alții ziceau în batjocură: S'au îmbătat de must!

14. Atunci ridicându-se **Pe-**

tru cu cei unsprezece **a prins a grăi** și a zice către ei: Bărbați Iudei, și toți cei ce locuiți în Ierusalim, aceasta să vă fie știută vouă și să luați aminte la cuvintele mele,

15. Pentrucă aceștia nu sunt beți, precum vi se pare vouă, căci este (abia) al treilea ceas din zi.

16. Ci aceasta este ceea ce s'a spus prin prorocul Ioil:

17. În zilele cele de apoi, zice Domnul, turna-voi din Duhul meu peste tot trupul, și vor proroci feciorii voștri și fetele voastre; și tinerii voștri vor vedea vedenii și bătrânii voștri vor visa visuri.

18. Încă și peste slugile mele și peste slujnicile mele voi turna în zilele acelea din Duhul meu și vor proroci.

19. Și sus în cer voi face minuni, și semne jos pe pământ: sânge și foc și ceață de fum.

20. Soarele se va preface în întunerec și luna în sânge, mai înainte de a veni ziua cea mare și lumina a Domnului.

21. Și atunci tot cel ce va chema numele Domnului, se va mântui.

22. Bărbați israeliteni, ascultați cuvintele acestea: Pe Iisus Nazarineanul, bărbat arătat de Dumnezeu înaintea voastră prin puterile și minunile și semnele

2. 17: Ioil 3, 1—5.

pe care Dumnezeu l-a făcut printrânsul în mijlocul vostru, precum știți și voi,

23. Pe acesta, după sfatul cel rânduit și după prevăzătoarea știință a lui Dumnezeu, vândut fiind vouă, l-ați luat și prin mâinile celor fărădelege răstignindu-l, l-ați omorât.

24. Dar Dumnezeu l-a înviat, deslegând legăturile morții, pentru că nu era cu putință să fie el ținut de moarte.

25. Că David zice despre el: Văzut-am pe Domnul pururea înaintea mea, că de-a dreapta mea este, ca să nu mă clătesc.

26. Pentru aceasta inima mea s'a veselit, și s'a bucurat limba mea; ba chiar și trupul meu se va odihni întru nădejdea,

27. Că nu vei lăsa sufletul meu în iad, nici vei da celui cuvios al tău să vadă stricăciunea.

28. Cunoscute ai făcut mie căile vieții; umplea-mă-vei de veselie cu fața ta.

29. Bărbaților și fraților! Să-mi fie iertat să grăiesc cu îndrăzneală către voi despre patriarhul David, căci el a murit și s'a îngropat și mormântul lui este la noi până în ziua de astăzi.

30. Dar el fiind proroc și știind că Dumnezeu l-a făgăduț cu jurământ să ridice din rodul

coapselor lui, după trup, pe Hristos, ca să șază pe scaunul lui,

31. Mai înainte văzând, a vestit învierea lui Hristos, (spunând) că nu se va lăsa sufletul lui în iad, nici trupul lui nu va vedea stricăciunea.

32. Pe acest Iisus Dumnezeu l-a înviat, (lucru) pentru care noi toți suntem martori.

33. Drept aceea, înălțat fiind cu dreapta lui Dumnezeu și luând dela Tatăl făgăduința Duhului Sfânt, a turnat (peste noi) ceea ce voi vedeți și auziți acum.

34. Pentru că David nu s'a suit la ceruri, dar el zice: Zis-a Domnul Domnului meu, șezi de-a dreapta mea,

35. Până ce voi pune pe vrășmașii tăi așternut picioarelor tale.

36. Deci, să știe bine toată casa lui Israel, că pe acest Iisus, pe care voi l-ați răstignit, Dumnezeu l-a făcut Domn și Hristos.

37. Și auzind ei acestea, s'au smerit cu inima și au zis către Petru și către ceilalți apostoli: Ce vom face, bărbaților și fraților?

38. Iar Petru a zis către ei: Pocăți-vă și să se boteze fiecare din voi întru numele lui Iisus Hristos spre iertarea păcatelor, și veți primi darul Duhului Sfânt.

25: Ps. 16, 8—11.

30: Ps. 89, 4—5; 2 Sam. 7, 12-12; Ps. 132, 11.

31: Ps. 16, 10.

34: Ps. 110, 1.

39. Pentru că vouă vă este dată făgăduința și copiilor voștri și tuturor celor de departe, ori pe câți îi va chema Domnul Dumnezeu nostru.

40. Și cu alte multe cuvinte mărturisea el (pe Hristos) și îi îndemna pe dânșii, zicând: Mântuiți-vă de acest neam îndărătnic!

41. Iar ei primind cu dragoste cuvântul lui, s'au botezat; și s'au adăugat în ziua aceea ca la trei mii de suflete.

42. Și stăruiau în învățătura apostolilor, în împărtășire și în frângerea pâinii și în rugăcini.

43. Și era cuprins de frică tot sufletul, căci multe minuni și semne se făceau prin apostoli.

44. Și toți cei ce au crezut erau împreună și **toate le aveau de obște.**

45. Și și vindeau moștile și averile și le împărțeau pe ele tuturor, după trebuința fiecăruia.

46. Și în toate zilele stăruiau, într'un cuget, în biserică și frângeau pâinea prin case, primindu-și hrana cu bucurie și cu inimă nevinovată,

47. Lăudând pe Dumnezeu și fiind bine primiți de tot poporul. Iar Domnul sporea în fiecare zi obștea cu cei ce se izbăveau.

39: Ioil 3, 5; Is. 57, 19.

3.

Petru și Ioan s'au suft (odată) împreună în biserică, la rugăciunea dela ceasul al nouălea.

2. Și (era acolo) **un om oarecare, schiop** fiind din pântecul mamei sale, pe care îl aduceau și îl așezau în fiecare zi înaintea bisericii la ușa ce se chema Frumoasă, ca să ceară milostenie dela cei ce intrau în biserică.

3. Acesta văzând pe Petru și pe Ioan că vrea să intre în biserică, a cerut milostenie.

4. Iar Petru și Ioan căutând la dansul, au zis: Uită-te la noi.

5. Iar el căuta la dânșii cu osârdie, așteptând să primească ceva dela ei.

6. Atunci Petru a zis: Argint și aur nu am, dar ceea ce am îți dau: În numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, scoală-te și umblă!

7. Și apucându-l pe el de mâna cea dreaptă, la ridicat și îndată i s'au întărit lui tălpile și fluierile (picloarelor).

8. Și sărind a stat (în picloare) și a început a umbla; și a intrat în biserică, umalând și sărind și lăudând pe Dumnezeu.

9. Și l-a văzut pe el tot poporul umblând și lăudând pe Dumnezeu.

10. Și l-au cunoscut că era cel ce ședea pentru milostenie la ușa cea Frumoasă a bisericii, și s'au umplut de spaimă și de

mirare pentru ceea ce i se întâmplase lui.

11. Ci fiindcă schiopul cel vîndecat se ținea de Petru și de Ioan, tot norodul uimit a alergat la dînsii, în pridvorul ce se cheamă al lui Solomon.

12. Iar **Petru** văzând aceasta, **a grăit către norod**: Bărbați Israeliteni! Ce vă minunați de aceasta, sau ce vă uitați la noi, ca și cum cu a noastră putere sau cucernicie l-am fi făcut pe acesta să umble?

13. Dumnezeuul lui Avraam și al lui Isaac și al lui Iacov, Dumnezeuul părinților noștri, a preamărit pe Fiul său Iisus, pe care voi l-ați vîndut și v'ați lepădat de dînsul în fața lui Pilat, care voia să-l lase slobod pe el.

14. Iar voi v'ați lepădat de cel sfânt și drept și ați cerut să vi se dăruiască vouă un bărbat ucigaș.

15. Ați omorît pe începătorul vieții, pe care Dumnezeu l-a înviat din morți și cărui noi îl suntem martori.

16. Și pentru credința în numele lui, pe acesta pe care îl vedeți și îl cunoașteți, numele lui Iisus l-a întărit, și credința cea întru el l-a dat lui această vîndecare deplină înaintea voastră, a tuturor.

17. Dar eu știu fraților, că din neștiință ați făcut aceasta, ca și mai marii voștri.

18. Ci Dumnezeu a plînit astfel cele vestite de el mai

înainte prin gura tuturor prorocilor săi, (anume) că Hristos va să pătimească.

19. **Deci, pocăiți-vă** și vă întoarceți, ca să se șteargă păcatele voastre și să vie vreme de înseninare dela fața Domnului,

20. Și să vă trimită pe Iisus Hristos cel mai înainte propovedit vouă,

21. Pe care cerul trebuie să-l primească până la vremea plînirii tuturor celor vestite din veac de Dumnezeu prin gura sfinților săi proroci.

22. Că Moise a zis: Domnul Dumnezeuul vostru va ridica dintre frații voștri proroc ca mine; pe el să-l ascultați întru toate câte va grăi vouă.

23. Și va fi că tot sufletul care nu va asculta de prorocul acela, se va pierde din popor.

24. Și toți prorocii cari au grăit înainte și după Samuil au vestit zilele acestea.

25. Voi sunteți fiii prorocilor și ai legământului pe care l-a făcut Dumnezeu cu părinții voștri, când a grăit către Avraam: Și întru sămânța ta se vor binecuvînta toate neamurile pămîntului.

26. Și Dumnezeu, înviind pe Fiul său, vouă vi l-a trimis pe el mai întâi să vă binecuvînteze, ca să vă întoarceți fiecare dela faptele voastre cele rele

3. 22: A doua Lege 18, 15, 19.
25: Fac. 12, 3; 22, 18.

4.

Și pe când grăiau ei norodului, au venit la dânșii preoții și mai marele bisericii și saduchei,

2. Supărați, că ei învățau norodul și vesteau, întru Iisus, învierea din morți.

3. Și punând mâna pe ei **i-au pus sub pază** până a doua zi, căci (acum) era seară.

4. Dar mulți din cei ce au ziseră cuvântul au crezut, încât numărul bărbaților (credincioși) a sporit la cinci mii.

5. Iar a doua zi s'au adunat în Ierusalim căpeteniile și bătrânii și cărturarii,

6. Și arhiereul Ana și Caiafa și Ioan și Alexandru, și câți erau din neamul arhieresc.

7. Și puindu-i pe ei în mijloc, i-au întrebat: Cu ce putere sau în al cui nume ați făcut voi aceasta?

8. Atunci Petru umplându-se de Duhul Sfânt, a zis către dânșii: Căpetenii ale poporului și voi bătrânilor!

9. De vreme ce noi suntem întrebați astăzi pentru o facere de bine cu un om bolnav, prin cine s'a mântuit acesta,

10. Cunoscut să fie vouă tuturor și la tot poporul lui Israel, că în numele lui Iisus Hristos Nazarineanul, pe care voi l-ați răstignit și pe care Dumnezeu l-a înviat din morți, prin acela stă acesta sănătos înaintea voastră!

11. El este platra care nu s'a băgat în seamă de voi, ziditorii, și care a ajuns în capul unghiului.

12. **Și în nimeni altul nu este mântuire**, pentru că nu este sub cer nici un alt nume dat oamenilor, întru care să ne mântuim noi.

13. Și văzând ei îndrăzneala lui Petru și a lui Ioan, și știind că sunt oameni necărturari și din prostime, se mirau (de dânșii). Dar cu toate că-i știau pe ei că fuseseră cu Iisus,

14. Văzând pe omul cel tămăduț stând cu dânșii, nu puteau spune nimic împotriva lor.

15. Ci poruncindu-le să iasă afară din sobor, vorbeau întru sine zicând:

16. Ce să facem cu oamenii aceștia? Că tuturor celor ce locuiesc în Ierusalim le este cunoscut că s'a săvârșit de ei o vădăstă minune, pe care nu o putem tăgădui.

17. Ci pentru ca aceasta să nu se mai lățească în popor, cu înfricoșare să le poruncim lor să nu mai grăiască în numele acesta nici unulă din oameni.

18. Și chemându-i pe ei, le-au poruncit lor ca nici decum să nu mai grăiască, nici să mai învețe în numele lui Iisus.

19. Iar Petru și Ioan răspunzând, au zis către dânșii: Judecați de este drept înaintea

4. 11: Ps. 118, 22.

lui Dumnezeu să ascultăm de voi mai mult decât de Dumnezeu.

20. Pentru că nu putem să nu vestim noi cele ce am văzut și am auzit.

21. Iar ei înfricoșându-i pe dânșii, i-au slobozit, neaflând niciun chip să-i pedepsească pe ei, de teama poporului; căci toți preamăreau pe Dumnezeu pentru ceea ce se făcuse.

22. Iar omul acela, cu care se făcuse minunea acestei tămăduiri, avea mai mult decât patruzeci de ani.

23. Ci dacă i-au slobozit pe ei, au venit la ai lor și le-au povestit câte le-au spus lor arhierii și bătrânii.

24. Iar ei auzind, toți într'un cuget au ridicat glas către Dumnezeu și au zis: Stăpâne, Dumnezeule, cel ce ai făcut cerul și pământul și marea și toate cele ce sunt înrânsele,

25. Tu, prin gura robului tău David, ai zis: Pentru ce s'au întărâtat neamurile și noroaiele au cugetat cele deșarte?

26. Ridicatu-s'au împărații pământului și stăpânitorii s'au adunat împreună împotriva Domnului și împotriva unsului lui.

27. Căci, cu adevărat s'au adunat, în cetatea aceasta, asupra sfântului tău Fiu Iisus, pe care l-ai uns, Irod și Pilat din

Pont, cu păgânii și cu noroaiele lui Israel,

28. Ca să facă toate câte mâna ta și sfatul tău de mai înainte au rânduit să fie.

29. Și acum, Doamne, caută împotriva îngrozirilor lor și dă robilor tăi să vestească cuvântul tău cu toată îndrăzneala;

30. întinde mâna ta (asupra lor), ca în numele sfântului tău Fiu Iisus să facă tămăduiri și semne și minuni.

31. Și pe când se rugau ei, s'a clătît locul unde erau adunați și s'au umplut toți de Duhul Sfânt și vesteau cu îndrăzneală cuvântul lui Dumnezeu.

32. Iar mulțimea celor ce au crezut avea un singur suflet și o singură inimă; și nici unul nu zicea că din averile sale este ceva al său, ci toate le aveau de obște.

33. Iar apostolii mărturiseau cu mare putere de învierea Domnului Iisus, și mare har era peste ei toți.

34. Și nimeni nu era lipsit între ei, căci toți câți aveau țarină sau case, le vindeau și aducând prețul celor vândute,

35. îl puneau la picioarele apostolilor; și se da fiecăruia după cum avea trebuință.

36. Iar Iosif, cel ce s'a numit de apostol Varnava - ce se tâlcuește: Fiul Mângâierii - un levit, Critean de neam,

37. Având o țarină, a vândut-o și aducând prețul ei l-a la picioarele apostolilor.

24: Ieș. 20, 11; Ps. 146, 6; Is. 37, 16; Ier. 32, 17.

25: Ps. 2, 1-2.

5.

Iar un om oarecare, anume **Anania, împreună cu Saffira** femeia sa, și-a vândut țarina.

2. Și, cu știrea femeii sale, a ascuns o parte din preț, iar cealaltă parte aducându-o, a pus-o la picioarele apostolilor.

3. Atunci a zis Petru: Anania, pentru ce a umplut satana inima ta, să minți tu Duhului Sfânt și să ascuzi din prețul țarinei?

4. Au rămânând (nevândută), nu ție-ți rămânea? Și dacă ai vândut-o, (prețul ei) nu era în stăpânirea ta? Cum ți-ai pus în inima ta lucrul acesta? N'ai mințit oamenilor, ci lui Dumnezeu.

5. Iar Anania auzind cuvintele acestea, a căzut și a murit. Și frică mare îi cuprindea pe toți cei ce auzeau (de 'ntâmplarea) aceasta.

6. Și sculându-se cel mai tânăr, l-au înfășat și scoțându-l afară l-au îngropat pe el.

7. Iar după ce au trecut ca la trei ceasuri, a intrat și femeia lui (Anania), neștiind ceea ce se 'ntâmplase.

8. Zis-a Petru către ea: Spune-mi mie, cu atât ai vândut țarina? Iar ea a răspuns: Da, cu atâta.

9. Ci Petru a întrebato (iarăși): Pentru ce v'ați vorbit între voi să ispitiți Duhul Domnului? Iată picioarele celor ce au în-

gropat pe bărbatul tău sunt la ușă și te vor scoate afară și pe tine.

10. Și (Saffira) a căzut îndată la picioarele lui și a murit. Și intrând tinerii, au aflat-o moartă și scoțându-o au îngropat-o lângă bărbatul ei.

11. Și frică mare a căzut peste toată adunarea și peste toți cei ce auzeau acestea.

12. Iar prin mâinile apostolilor se făceau semne și minuni multe întru popor. Și erau toți într'un gând în pridvorul lui Solomon.

13. Dar din ceilalți nimeni nu cuteza să se lipească de ei; poporul însă îi lauda pe dânsii.

14. Și tot mai vărtos sporea mulțimea de bărbați și de femei cari credeau în Domnul,

15. Incât scoteau la uliți pe cei bolnavi și îi puneau pe patură și pe năsalii, ca venind Petru, măcar umbra lui să umbrească pe vreunul dintrânșii.

16. Și se adunau în Ierusalim și mulți din cetățile cele de împrejur, aducând pe cei bolnavi și pe cei chinuți de duhuri necurate, și toți se tămăduiau!

17. Atunci s'a sculat arhiepiscopul și toți cei ce erau împreună cu dânsul - aceștia fiind din eresul saducheorilor - și s'au umplut de pizmă.

18. Și și-au pus mâinile lor pe apostoli și i-au băgat pe ei în **temnița de obște.**

19. Dar ingerul Domnului a deschis noaptea ușile temniței și scoțându-l pe dânsii, a zis:

20. Mergeți și stând în biserică grațiți poporului toate cuvintele vieții acestora.

21. Și auzind acestea, au intrat de dimineață în biserică și au început a învăța. Ci venind arhiereul și cei ce erau împreună cu el, au adunat soborul și pe toți bătrânii fiilor lui Israel, și au trimis la temniță să-l aducă pe dânsii.

22. Dar slugile mergând nu l-au aflat pe ei în temniță, și întorcându-se au spus,

23. Zicând: Am găsit temnița încuiată cu toată grija, iar pe străjeri stând înaintea ușilor; ci deschizând, n'am aflat în lăuntru pe nimeni.

24. Și auzind cuvintele acestea, mai marele bisericii și arhierii se mirară de dânsii, (întrebându-se) ce va să fie aceasta.

25. Viind însă un oarecare, le-a spus lor, zicând: Iată, bărbații pe care l-ați pus în temniță sunt în biserică, stând și învățând poporul.

26. Atunci voievodul bisericii cu slugile lui mergând, i-au adus pe ei, dar nu cu silă, că se temeau de popor să nu-l ucidă cu pietre.

27. Și aducându-l pe ei, l-au pus în fața soborului. Atunci arhiereul l-a întrebat,

28. Zicând: Nu v'am poruncit oare cu asprime să nu

mai învățați în numele acesta? Și iată, ați umplut Ierusalimul cu învățătura voastră, și voiți să aduceți asupra noastră sângele omului acestuia!

29. Iar Petru și ceilalți apostoli răspunzând au zis: **Trebuie să ascultăm de Dumnezeu mai mult decât de oameni!**

30. Dumnezeuul părinților noștri a sculat din morți pe Iisus, pe care voi l-ați omorât spânzurându-l pe lemn.

31. Pe acesta Dumnezeu l-a înălțat cu dreapta sa, (ca să fie) Incepător și Mântuitor, și să dea lui Israel pocăință și iertare de păcate.

32. Iar martorii cuvintelor acestora suntem noi și Duhul Sfânt pe care l-a dat Dumnezeu celor ce-l ascultă pe el.

33. Auzind ei (acestea), foarte s'au mâniat și se sfătuiau să-l omoare pe dânsii.

34. Atunci s'a sculat în sobor un fariseu, anume **Gama-liil**, învățător de lege, cinstit de tot poporul, și poruncind să fie scoși puțin apostolii afară,

35. A zis către dânsii: Bărbați Israeliteni, luați seama de ce vreți să faceți cu oamenii aceștia;

36. Pentrucă mai înainte de zilele acestea s'a sculat Tevda, spunând cumcă el este cineva, și s'a lipit de el un număr de vreo

5. 30; A doua Lege 21, 22.

patru sute de oameni; dar el a fost ucis și toți cei ce ascultaseră de el s'au risipit, iar din (treaba lor) nimic nu s'a ales.

37. După el, în zilele numărate, s'a sculat Iuda Galileeanul, trăgând după sine popor mult; dar și acela a pierit și toți câți îl ascultaseră pe el s'au risipit.

38. Și acum vă spun: Nu vă legați de oamenii aceștia, ci lăsați-i în pace, căci dacă planul acesta sau lucrul acesta va fi dela oameni, se va risipi,

39. Iar de este dela Dumnezeu, nu-l veți putea risipi - ca nu cumva să vă faceți luptători împotriva lui Dumnezeu.

40. Și ascultându-l pe el, au chemat pe apostoli, și bătându-l, le-au poruncit să nu mai grăiască în numele lui Iisus și (apoi) l-au slobozit pe el.

41. Iar el s'au dus din fața soborului, bucurându-se că pentru numele lui s'au învrednicit a se face de ocară.

42. Și toată ziua în biserică și prin case nu încetau a învăța și a binevesti pe Iisus Hristos.

6.

In zilele acelea înmulțindu-se ucenicii, eleniștii au prins a cărti împotriva Evreilor, că văduvele lor erau trecute cu vederea la împărțirea zilnică a celor de trebuință.

2. Atunci cei doisprezece

chemând mulțimea ucenicilor, au zis către dânșii: Nu este bine ca noi, lăsând cuvântul lui Dumnezeu, să slujim la mese.

3. Drept aceea, fraților, alegeți dintre voi **șapte bărbați cu nume bun**, plini de Duhul Sfânt și de înțelepciune, pe cari să-i rânduim la treaba aceasta.

4. Iar noi vom stăruii în rugăciune și în slujba cuvântului.

5. Și a plăcut cuvântul acesta la toată mulțimea; au și ales pe Ștefan, bărbat plin de credință și de Duh Sfânt, și pe Filip și pe Prohor și pe Nicanor și pe Timon și pe Parmena și pe Nicolae, Antiohianul de curând întors la credință dintre păgâni.

6. Pe aceștia l-au pus înaintea apostolilor și (apostolii) rugându-se și-au pus mâinile peste dânșii.

7. Și cuvântul lui Dumnezeu creștea, și sporea foarte numărul ucenicilor în Ierusalim; ba și mulțime multă de preoți se întorcea la credință.

8. Iar **Ștefan**, plin fiind de credință și de putere, făcea minuni și semne mari întru popor.

9. Atunci s'au sculat unii din sinagoga ce se zicea a Libertinilor și a Chirinenilor și a Alexandrinilor și a celor din Cilichia și din Asia, și au prins a se prici cu Ștefan.

10. Dar nu puteau să stea împotriva înțelepciunii și duhului cu care grăia el.

11. Atunci au pus la cale pe niște oameni să zică: L-am auzit pe el grăind cuvinte de hulă împotriva lui Moise și a lui Dumnezeu.

12. Și astfel au întăritat poporul și pe bătrâni și pe cărturari, și năvălind (asupra lui), l-au luat și l-au dus înaintea soborului.

13. Și au pus martori mincinoși, cari ziceau: Omul acesta nu încetează a grăi cuvinte de hulă împotriva acestui loc sfânt și a legii;

14. Că l-am auzit pe el zicând că Iisus Nazarineanul va strica locul acesta și va schimba obiceiurile pe care ni le-a dat nouă Moise.

15. Și căutând spre el toți cei ce ședeau în sobor, au văzut fața lui ca fața unui inger.

7.

Atunci a zis arhiereul: Oare așa sunt acestea?

2. Iar el a zis: Fraților și părinților, ascultați! Dumnezeuul măririi s'a arătat părintelui nostru Avraam, când era în Mesopotamia, mai înainte de a locui el în Haran.

3. Și a zis către dânsul: Ieși din pământul tău și din neamul tău și vino în țara care ți-o voi arăta ție.

4. Atunci ieșind din țara Haldeilor a locuit în Haran, și

de acolo, după ce a murit tatăl său, l-a mutat pe el în țara aceasta, în care locuiți voi acum.

5. Și nu l-a dat lui moștenire înrânsa nici o urmă de pământ, dar l-a făgăduit că l-o va da spre stăpânire lui și după dânsul, neavând încă fiu, urmașilor lui.

6. Și Dumnezeu a grăit așa: Urmașii lui vor fi streini în țară streină și-i vor robi pe ei și-i vor chinuși patru sute de ani.

7. Dar neamul la care vor sluji ei, îl voi judeca eu, a zis Domnul, și după acestea vor ieși și-mi vor sluji mie în locul acesta.

8. Și l-a dat lui așezământul tăterii împrejur; și așa a născut pe Isaac și l-a tăiat împrejur în ziua a opta, și Isaac a născut pe Iacov și Iacov pe cei doisprezece patriarhi.

9. Și patriarhii pizmuind pe Iosif l-au vândut la Egipt, dar Dumnezeu era cu dânsul.

10. Și l-a scos pe el din toate necazurile lui și l-a dat lui har și înțelepciune înaintea lui Faraon împăratul Egiptului, și l-a pus pe el povățuitor peste toată casa sa.

11. Și a venit foamete și necaz mare peste toată țara Egiptului și a Canaanului și părinții noștri nu aflau de mâncare.

12. Auzind însă Iacov că în Egipt sunt bucate, a trimis

5: Fac. 12, 7; 13, 15; 17, 8; 48, 4.
Fac. 15, 13-14; Ieș. 2, 22; 12, 40.
Ieș. 3, 12.

7. 3: Fac. 12, 1; 48, 4.

(acolo) pe părinții noștri, întâia oară.

13. Iar a doua oară s'a arătat Iosif fraților săi, și neamul lui Iosif s'a făcut cunoscut lui Faraon.

14. Și trimițând Iosif, a chemat pe tatăl său Iacov cu tot neamul lui de șaptezeci și cinci de suflete.

15. Și s'a pogorit Iacov în Egipt și a murit și el și părinții noștri.

16. Și au fost mutați în Sihem și puși în mormântul pe care l'a cumpărat Avraam cu preț de argint dela fiul lui Emor, în Sihem.

17. Ci cu cât se apropia vremea făgăduinții, pe care cu jurământ o făcuse Dumnezeu lui Avraam, creștea și se înmulțea poporul în Egipt,

18. Până ce s'a sculat alt împărat care nu cunoștea pe Iosif.

19. Acesta uneltind împotriva neamului nostru, a slăbit pe părinții noștri să-și lepede pruncii lor, să nu mai trăiască.

20. În vremea aceea s'a născut Moise, și era plăcut lui Dumnezeu. Trei luni el a fost hrănit în casa tatălui său.

21. Iar când a fost lepădat, l'a luat fata lui Faraon și l'a crescut pe el ca pe feciorul său.

22. Și a învățat Moise toată înțelepciunea Egiptenilor, și era puternic în cuvânt și în fapte.

33. Iar când a împlinit patruzeci de ani, s'a supt în inima

lui (dorul) de a cerceta pe fiul lui Israel, frații săi.

24. Și văzând pe unul din ei pătimind strâmbătate, a apărut și a răzbunat pe cel asuprit, omorând pe Egiptean.

25. Ci el gândea că frații săi pricep că Dumnezeu prin mâna lui le dă lor mântuire; dar ei n'au priceput.

26. A doua zi s'a ivit în mijlocul unora cari se sfădeau, și l'a îndemnat pe ei la pace, zicând: Oamenilor, voi sunteți frați, pentru ce vă asupriți unul pe altul?

27. Iar cel ce asuprea pe aproapele, l'a împins, zicând: Cine te-a pus pe tine stăpân și judecător peste noi?

28. Ori vrei să mă omori, precum ai omorât pe Egipteanul?

29. Auzind cuvântul acesta, Moise a fugit și a pribegit prin țara Madian, unde i s'au născut doi fii.

30. Iar când a împlinit patruzeci de ani (de pribegie), i s'a arătat în pustia muntelui Sinai îngerul Domnului, în para focului unui rug.

31. Și Moise văzând, s'a minunat de vedenie, și apropiindu-se ca să vadă (ce este), s'a auzit glasul Domnului către el:

32. Eu sunt Dumnezeuul părinților tăi, Dumnezeuul lui Avram și Dumnezeuul lui Isaac și Dumnezeuul lui Iacov. Și cu

32: leș. 3, 6.

tremurându-se Moise nu cuteza să privească.

33. Ci Domnul a zis către el: Desleagă încălțămîntea picioarelor tale, pentru că locul pe care stai pământ sfânt este!

34. Am văzut bine suferințele poporului meu din Egipt și suspinul lui l-am auzit, și m'am pogorît ca să-l scot pe el (din robie). Vino, dar, să te trimit în Egipt.

35. Pe acest Moise de care s'au lepădat, zicând: Cine te-a pus pe tine stăpân și judecător? - pe acesta Dumnezeu, prin mâna îngerului celui ce i s'a arătat lui în rug, l-a trimis domn și izbăvitor.

36. Acesta l-a scos pe el, făcând minuni și semne în pământul Egiptului și la Marea Roșie și în pustie, patruzeci de ani.

37. Acesta este Moise, cel ce a zis fiilor lui Israel: Proroc ca mine va ridica vouă Domnul Dumnezeu vostru dintre frații voștri, de el să ascultați.

38. Acesta este cel ce, când a fost adunarea cea din pustie, cu îngerul care l-a grăit lui pe muntele Sinai și cu părinții noștri, a primit cuvintele vieții, ca să ni le dea nouă.

39. Părinții noștri însă n'au vrut să asculte de el, ci l-au lepădat și s'au întors cu inimile lor în Egipt,

33: Ieș. 3, 5.

34: Ieș. 2. 24; 3, 7. 10.

37: A doua Lege 18. 15.

40. Zicând lui Aaron: Fă-ne nouă dumnezei cari să meargă înaintea noastră, pentru că lui Moise acesta, care ne-a scos pe noi din țara Egiptului, nu știm ce i s'a întâmplat!

41. Și au făcut în zilele acelea un vitel și au adus jertfă idolului și se veseleau întru lucrurile mâinilor lor.

42. Și s'a întors Dumnezeu dela dânșii și l-a lăsat să se închine oștirii cerului, precum este scris în cartea prorocilor: Adusu-mi-ați oare voi, în casa lui Israel, vite junghiate și jertfe în cei patruzeci de ani din pustie?

43. Și ați luat cortul lui Moïoh și steaua dumnezeului vostru Remfan, chipurile pe care le-ați făcut ca să vă închinați lor. Dar vă voi muta pe voi dincolo de Vavilon!

44. Părinții noștri aveau în pustie cortul mărturie, precum a rânduit cel ce a grăit lui Moise, ca să-l facă pe el după asemănarea pe care o văzuse.

45. Pe acesta primindu-l părinții noștri l-au dus cu Iisus Navi în pământul păgânilor, pe cari Dumnezeu l-a gonit din fața părinților noștri, până în zilele lui David.

46. Acesta a aflat har înaintea lui Dumnezeu și s'a rugat să afle locaș Dumnezeului lui Iacov.

47. Ci Solomon (a fost celce) l-a zidit lui casă.

42: Amos 5, 25-27.

48. Dar cel Prea Înalt nu locuiește în locașuri făcute de mâini (omenești), precum zice prorocul:

49. Cerul îmi este scaun și pământul așternut picioarelor mele. Ce casă îmi veți zidi mie? - zice Domnul - sau unde este locul odihnei mele?

50. Au nu mâna mea a făcut toate acestea?

51. Voi cei tari în cerbice și netăiați împrejur la inimă și la urechi, voi pururea vă împotriviți Duhului Sfânt! Ca părinții voștri, așa (sunteți) și voi!

52. Pe care din proroci nu l-au gonit părinții voștri? Ei au omorât pe cei ce de mai înainte au vestit venirea Celui Drept, al cărui vânzător și ucigași v'ați făcut voi acum,

53. Celce după îndemn îngeresc ați primit legea și nu ați păzit-o pe ea!

54. Și auzind ei acestea, le crăpa inima (de ciudă) și scrâșneau din dinți împotriva lui.

55. Iar Ștefan, plin fiind de Duhul Sfânt, a căutat la cer și a văzut mărirea lui Dumnezeu și pe Iisus stând de-a dreapta lui Dumnezeu.

56. Și a zis: Iată, văd cerurile deschise și pe Fiul Omului stând de-a dreapta lui Dumnezeu!

57. Iar ei strigând cu glas mare, și-au astupat urechile lor

și toți într'un gând au năvălit asupra lui.

58. Și scoțându-l afară din cetate, au început să-l improaște cu pietre. Iar martorii și-au pus hainele lor la picioarele unui tânăr ce se chema **Saul**.

59. Și pe când ei improșcau cu pietre pe Ștefan, acesta se ruga și zicea: Doamne Iisuse, primește duhul meu!

60. Apoi ingenunchind, a strigat cu glas mare: **Doamne, nu le socoti lor păcatul acesta!** Și zicând acestea a adormit. Iar Saul se învoise la uciderea lui.

8.

Iar în zilele acelea **goană mare** s'a pornit asupra Bisericii din Ierusalim; și afară de apostoli toți s'au risipit prin ținuturile Iudeei și ale Samariei.

2. Ci niște oameni cucernici au îngropat pe Ștefan și l-au plâns pe el cu plângere mare.

3. Iar Saul pustia Biserica, intrând prin case, și târând pe bărbați și pe femei, îi duceau în temniță.

4. Cei ce se risipiseră însă, în drumul lor binevesteau cu vântul.

5. (Astfel) **Filip** pogorându-se într'o cetate a **Samariei**, le propovedua lor pe Hristos.

6. Și mulțimile luau aminte, într'un cuget, la cele ce le grăia Filip, ascultându-l și văzând semnele ce le făcea.

7. Pentrucă din mulți cari

49: Is. 66, 1—2.

aveau duhuri necurate, strigând cu glas mare (duhurile) ieșeau; și mulți slăbănogi și schlopși se tămăduiau.

8. Și s'a făcut bucurie mare în cetatea aceea.

9. Dar în cetate era un om oarecare, anume **Simon**, care de multă vreme **vrăjia** și amăgea popoul Samaritei, zicând că el ar fi cine știe ce.

10. Și toți, dela mic până la mare, îl ascultau (ușmiți), zicând: Acesta este puterea cea mare a lui Dumnezeu!

11. Și ascultau de el, pentru că de multă vreme îl amăgea pe ei cu vrăjile lui.

12. Iar dacă au crezut lui Filip, care propoveduia despre împărăția lui Dumnezeu și despre numele lui Iisus Hristos, s'au botezat bărbați și femei.

13. Atunci a crezut și Simon acela, și botezându-se era veșnic cu Filip. Și văzând minunile cele mari și semnele ce se făceau, se mirau peste măsură.

14. Ci auzind apostolii din Ierusalim, cumcă Samarinenii au primit cuvântul lui Dumnezeu, au trimis la ei **pe Petru și pe Ioan**,

15. Care pogorându-se, s'au rugat pentru ei, ca să primească Duhul Sfânt.

16. Pentru că peste nici unul din ei nu se pogorise încă, ci erau numai botezați întru numele Domnului Iisus.

17. Atunci și-au pus mâinile peste ei și au primit Duhul Sfânt.

18. Și văzând Simon că prin punerea mâinilor apostolilor se dă Duhul Sfânt, le-a adus lor bani,

19. Zicând: Dați-mi și mie această putere, ca ori pe cine voi pune mâinile să primească Duhul Sfânt.

20. Dar Petru a zis către el: Ptei, cu argintul tău cu tot? Căci ai socotit că darul lui Dumnezeu se agonisește cu bani.

21. Tu nu ai nici partea, nici soarta acestei chemări, pentru că inima ta nu este dreaptă înaintea lui Dumnezeu.

22. Drept aceea, pocălește-te de această răutate a ta și te roagă lui Dumnezeu, doar îți se va ierta cugetul inimii tale.

23. Căci văd că ești amar ca fierea și (prins) în legăturile nedreptății.

24. Și răspunzând Simon, a zis: Rugați-vă voi pentru mine Domnului, ca nimic din cele ce ați zis să nu vie asupra mea.

25. Deci mărturisind și grăind cuvântul Domnului, s'au întors în Ierusalim, binevestind în multe sate ale Samarinenilor.

26. Iar îngerul Domnului a grăit către Filip, zicând: Scoală-te și mergi spre Miazăzi, la calea ce se pogoară din Ierusalim în Gaza, care este pustie.

27. Și sculându-se s'a dus. Și iată un **Etiopian famen**, mare dregător al Candachiei,

8. 22: Ps. 78, 37.

impărăteasa Etiopiei, care era peste toată visteria ei și care venise la Ierusalim să se închine,

28. Se întorcea acasă și șezând în căruța sa, cetea pe prorocul Isaia.

29. Iar Duhul a zis lui Filip: Apropie-te și te ține de căruța aceasta.

30. Și alergând Filip l-a auzit cetind pe prorocul Isaia și a zis: Oare înțelegi cele ce citești?

31. Iar el a zis: Cum aș putea înțelege, de nu mă va povățui cineva? Și a rugat pe Filip să se suie și să șază lângă el.

32. Iar locul din scriptură unde cetea era acesta: Ca o oaie s'a adus spre junghiere și ca un miel fără de glas înaintea celui ce-l tunde pe el, așa nu și-a deschis gura sa.

33. Spre smerenle s'a făcut judecata lui, și neamul lui cine-l va spune? Că s'a ridicat de pe pământ viața lui.

34. Și famenul a prins a grăi și a zice lui Filip: Rogu-te, despre cine spune prorocul acesta? Despre sine, sau despre altcineva?

35. Atunci Filip deschizând gura sa și purcezând dela locul acesta al scripturii, a binevestit lui pe Iisus.

36. Și mergând el pe drum, au ajuns la o apă. Zis-a famenul: Iată apă! Ce mă oprește să mă botez?

37. Filip l-a răspuns: De crezi din toată inima ta, se poate. Iar el a grăit și a zis: Crez că Iisus Hristos este Fiul lui Dumnezeu.

38. Și a poruncit să stea căruța; și s'au pogorit amândoi în apă, și Filip și famenul, și l-a botezat pe el.

39. Iar dacă au ieșit din apă, Duhul Domnului a răpît pe Filip, și famenul nu l-a mai văzut pe el; și el s'a dus în calea sa, bucurându-se.

40. Iar Filip a fost găsit în Azot. Și (trecând dintr'un loc într'altul), binevestea prin toate cetățile, până a ajuns la Cesareea.

9.

Iar Saul suflând încă groază și ucidere împotriva ucenicilor Domnului, s'a dus la arhieru.

2. Și a cerut dela el scrisori către sinagogele din **Damasc**, ca, de ar afla pe vreunii, fie bărbați, fie femei, cari sunt pe calea aceasta (a credinței în Hristos), să-i aducă legați la Ierusalim.

3. Dar, pe când mergea și se apropia el de Damasc, fără de veste a strălucit peste el o lumină din cer.

4. Și căzând la pământ a auzit un glas zicând: Saule, Saule, de ce mă prigonești?

5. Zis-a el: Cine ești, Doamne? Iar Domnul a zis: Eu sunt

32: Is. 53, 7-8.

Iisus, pe care tu-l prigonești. Greu îți este ție să lovești cu piciorul în bold.

6. Și tremurând de spaimă, a zis el: Doamne, ce vorești să fac? Iar Domnul a zis către el: Scoală-te, intră în cetate, și ți se va spune ție ce trebuie să faci.

7. Iar oamenii, cari mergeau pe cale împreună cu el, stăteau incremeniți, auzind glasul și nevăzând pe nimeni.

8. Și s'a sculat Saul dela pământ și deschizându-și ochii săi nu mai vedea nimic. Și ducându-l de mână, l-au băgat în Damasc.

9. Și trei zile nu a văzut și n'a mâncat, nici a băut.

10. Iar în Damasc era un ucenic, anume **Anania**. Și a zis Domnul către el, în vedenie: Anania! Iar el a răspuns: Iată-mă, Doamne.

11. Iar Domnul a zis către el: Sculându-te, mergi pe ulița ce se cheamă Dreaptă, și caută în casa lui Iuda pe Saul cel din Tars, că iată se roagă.

12. Și a văzut, în vedenie, pe un bărbat, anume **Anania**, intrând la el și puindu-și mâinile peste el, ca iarăși să vadă.

13. Și a răspuns **Anania**: Doamne, auzit-am dela mulți despre bărbatul acesta, câte rele a făcut sfinților tăi din Ierusalim.

14. Ba are putere dela arhieriei să lege și aici pe toți cari cheamă numele tău.

15. Și a zis Domnul către el: Mergi, că vas ales îmi este mie acesta, ca să ducă numele meu înaintea neamurilor și a împăraților și a fiilor lui Israel.

16. Căci eu îi voi arăta câte trebule să pătimească el pentru numele meu.

17. Și s'a dus **Anania** și a intrat în casă, și puindu-și mâinile peste el a zis: Frate Saule, Domnul Iisus, care ți s'a arătat pe calea pe care veneai, m'a trimis ca să-ți primești vederea și să te umpli de Duhul Sfânt.

18. Și îndată a căzut de pe ochii lui ca niște slozi, și a văzut îndată și sculându-se s'a botezat.

19. Apoi luând de mâncare, s'a întărit. Și a rămas cu ucenicii cei din Damasc câteva zile.

20. Și îndată a început a propovedui pe Hristos, (zicând) că acesta este Fiul lui Dumnezeu.

21. Și toți cei ce-l auzeau se mirau și ziceau: Nu este oare acesta cel ce prigonea în Ierusalim pe cei ce cheamă numele acesta, și n'a venit și aici ca să-l ducă pe el, legați, la arhieriei?

22. Iar Saul mai vârtos se întărea și tulbura pe Iudeii cari locuiau în Damasc, dovedind că acesta este Hristosul.

23. Iar după ce au trecut zile multe, Iudeii s'au sfătuit să-l omoare pe dânsul.

24. Saul a aflat însă de vicleșugul lor. Ci ei păzeau porțile (cetăți) ziua și noaptea, ca să-l omoare pe el.

25. Dar ucenicii lui luându-l noaptea, l-au slobozit peste zid, lăsându-l jos într'o coșniță.

26. Și mergând **Saul în Ierusalim**, încerca să se lipească de ucenici, dar toți se temeau de el, necrezând că este ucenic.

27. Varnava însă luându-l pe el, l-a dus la apostoli și le-a spus cum a văzut pe cale pe Domnul și cum l-a grăit lui și cum în Damasc a vestit cu îndrăzneală numele lui Iisus.

28. Și era cu ei în Ierusalim intrând și ieșind și vorbind cu îndrăzneală în numele Domnului Iisus.

29. Și grăia și se gâlcevea cu elenștii; iar ei căutau să-l omoare pe el.

30. Și dacă frații au înțeles aceasta, l-au dus pe el în **Cesaria**, iar (de acolo) l-au trimis la Tars.

31. Bisericiile din toată Iudeea și Galileea și Samaria aveau pace, întărindu-se și umblând întru frica Domnului, și sporind în mângăierile Duhului Sfânt.

32. Ci **Petru** trecând pe la toți, a venit și la sfinții cari locuiau în **Lida**.

33. Și a aflat acolo pe un om oarecare, anume **Eneea**, care era slăbănog și zăcea în pat de opt ani.

34. Zis-a Petru lui: Eneea,

vindecă-te pe tine Iisus Hristos. Scoală-te și-ți strânge patul! Și îndată s'a sculat.

35. Și l-au văzut pe el toți cei ce locuiau în Lida și în Saronă, cari s'au și întors la Domnul.

36. Iar în **Iopi** era o uce-niță, anume **Tavita** ~ care tâlcuindu-se însemnează Căprioară. Aceasta era plină de fapte bune și de multe milostenii ce făcea.

37. Dar s'a întâmplat în zilele acelea că s'a îmbolnăvit și a murit. Și scaldându-o au pus-o în foșor.

38. Ci Lida fiind aproape de Iopi și ucenicii auzind că Petru este aici, au trimis la dânsul doi oameni, rugându-l să nu pregete a veni până la ei.

39. Și sculându-se Petru, a mers cu dânșii. Iar dacă a sosit, l-au dus pe el în foșor; și l-au împreșurat toate văduvele plângând și arătându-i fiile și vesmintele ce le făcea Căprioara când era cu dânsule.

40. Atunci Petru scoțând afară pe toți, a ingenunchiat și s'a rugat. Apoi întorcându-se către trup, a zis: Tavita, scoală-te! Iar ea și-a deschis ochii și văzând pe Petru, a șezut.

41. Iară el dându-i mâna, a ridicat-o pe ea și chemând pe sfinți și pe văduve, le-a dat-o vie.

42. Și s'a auzit aceasta prin toată Iopi. Și mulți au crezut în Domnul.

43. Iar Petru a rămas destule zile în Iopî, la un oarecare Simon curelarul.

10.

Era însă un om în Chesia, anume Cornelie, suitaș din ceata (de ostași) ce se chema Italica,

2. Cucernic și temător de Dumnezeu, cu toată casa lui. El făcea milostenii multe poporului și pururea se ruga lui Dumnezeu.

3. (Odată), cam la al nouălea ceas din zi, a văzut în vedenie aievea pe îngerul lui Dumnezeu intrând la el și zicându-i: Cornelle!

4. Iar el căutând spre dânsul și înfricosându-se, a zis: Ce este, Doamne? Și i-a zis lui: Rugăciunile tale și milosteniile tale s'au suit spre pomenire înaintea lui Dumnezeu.

5. Și acum trimite niște oameni la Iopî și cheamă pe un oarecare Simon, ce se numește Petru.

6. Acesta găzduiește la unul Simon, curelarul, a cărui casă este lângă mare. Acesta îți va spune ție ce trebuie să faci.

7. Iar dacă s'a dus îngerul care grăise cu Cornelle, (acesta) a chemat pe doi din slujitorii săi și pe un ostaș cucernic din cei ce îi slujeau lui.

8. Și povestindu-le lor toate, i-a trimis la Iopî.

9. Iar a doua zi, mergând

el pe cale și apropiindu-se de cetate, în ceasul al șaselea Petru s'a suit în foșor să se roage.

10. Făcându-i-se foame, voia să guste (ceva). Și pe când i se gătea mâncarea, a căzut peste dânsul uimire,

11. Căci a văzut cerul deschis și pogorându-se peste el un fel de vas, ca o mare față de masă, legată în cele patru colțuri și slobozindu-se pe pământ.

12. În ea se găseau din toate (dobitoacele) cu câte patru picioare și din hiare și din cele ce se târăsc pe pământ și din pasările cerului.

13. Și a auzit un glas (zicând) către el: Scoală, Petre, junghie și mănâncă!

14. Iar Petru a zis: Nicidecum, Doamne, că niciodată n'am mâncat nimic din ce este spurcat sau necurat.

15. Ci glasul a grăit către dânsul a doua oară: Cele ce Dumnezeu a curățit, tu nu le numi spurcate.

16. Și aceasta s'a petrecut de trei ori; apoi vasul s'a ridicat iarăși la cer.

17. În vreme ce Petru nu se dumirise încă ce ar putea însemna vedenia care o văzuse, iată că oamenii trimiși de Cornelle (veniseră și) după ce trebaseră de casa lui Simon, se opriseră la poartă.

18. Și strigând întrebau, de găzduiește aici Simon cel ce se numește Petru.

19. Ci, cum Petru se gândea la vedenie, i-a zis lui Duhul: Iată, te caută trei oameni.

20. Scoală și te pogoară și mergi împreună cu ei, nimic îndoindu-te, pentru că eu i-am trimis.

21. Și pogorându-se Petru la oamenii trimiși la el de Cornelle, a zis: Iată, eu sunt acela pe care-l căutați. Care este pricina pentru care ați venit?

22. Iar el au zis: Cornelle sutașul, bărbat drept și temător de Dumnezeu și cu bună mărturie în tot neamul Iudeilor, a luat poruncă dela un înger sfânt să te cheme pe tine la casa sa și să asculte grafiurile tale.

23. Deci, chemându-l înăuntru Petru i-a ospătat pe dânsii. Iar a doua zi a ieșit cu el; și unul din frații din Iopi încă au mers cu dânsul.

24. Iar în cealaltă zi au intrat în Chesaria, unde îi aștepta Cornelle împreună cu rudeniile sale și cu prietenii săi cei mai apropiați, pe cari îi adunase.

25. Și când era să intre Petru, i-a întâmpinat Cornelle și căzând la picioarele lui, s'a închinat lui.

26. Ci Petru i-a ridicat pe el zicând: Scoală, că și eu sunt om!

27. Și vorbind cu el a intrat și a aflat mulțimea celor ce se adunaseră.

28. Și a zis către el: Voi știți că nu se cuvine unui Iudeu

să se lipească sau să se apropie de cel de alt neam; și mie Dumnezeu mi-a arătat, ca pe nici un om să nu-l socotesc spurcat sau necurat.

29. Drept aceea, fiind chemat, fără șovăire am venit. Vă întreb deci: pentru care pricină m'ați chemat?

30. Răspuns-a Cornelle: Acum patru zile postisem până la ceasul acesta, iar în ceasul al nouălea rugându-mă în casa mea, iată că mă pomenesc înaintea mea cu un bărbat în haină luminată.

31. Și el mi-a zis: Cornelle, auzitu-ți-s'a rugăciunea ta, și milosteniile tale s'au pomenit înaintea lui Dumnezeu.

32. Trimite, dar, la Iopi și cheamă pe Simon ce se numește Petru. Acesta găzduiește în casa lui Simon curelarul, lângă mare.

33. Deci, numai decât am trimis la tine, și tu bine ai făcut că ai venit; iar acum noi toți stăm înaintea lui Dumnezeu, ca să ascultăm toate câte-ți sunt poruncite ție dela Domnul.

34. Și deschizând Petru gura a zis: Cu adevărat înțeleg, că **Dumnezeu nu se uită la față.**

35. Dimpotrivă, pe cel ce se teme de el și face dreptate, oridece neam ar fi, îl primește.

36. Cuvântul pe care l-a trimis el fiilor lui Israel, binevestind pace prin Iisus Hristos, acesta este Domnul a toate.

37. Voi știți vestirea ce s'a

făcut prin toată Iudeea, începând din Galileea, după botezul pe care l-a propovăduit Ioan,

38. Despre Iisus cel din Nazaret: cum l-a uns pe el Dumnezeu cu Duhul Sfânt și cu putere, și cum a umblat el (pretutindeni) bine făcând și tămăduind pe toți cei îndrăciți, căci Dumnezeu era cu dânsul.

39. Și noi suntem martori pentru toate câte a făcut el și în țara Iudeilor și în Ierusalim. Pe acesta (Iudeii) l-au omorât, spânzurându-l pe lemn.

40. Dar Dumnezeu l-a înviat pe el a treia zi și l-a rânduit să se arate,

41. Nu la tot poporul, ci nouă, martorilor celor de mai înainte rânduiți de Dumnezeu, cari am mâncat și am băut împreună cu el, după ce a înviat din morți.

42. Și ne-a poruncit nouă să propovăduim poporului și să mărturisim că el este cel rânduit de Dumnezeu judecător al viilor și morților.

43. Despre acesta toți profeții mărturisesc, că, prin numele lui, tot cel ce va crede întrânsul va dobândi iertarea păcatelor.

44. Pe când Petru rostea cuvintele acestea, s'a pogorit Duhul Sfânt peste toți cei ce ascultau cuvântul.

45. Și credincioșii cei tăiați împrejur, cari veniseră cu Petru, s'au mirat că și peste păgâni s'a vărsat darul Duhului Sfânt.

46. Căci îi auzeau pe ei grăind în limbi și mărlnd pe Dumnezeu. Atunci Petru a zis:

47. Poate oare cineva să oprească apa, ca să nu se boteze aceștia cari au primit Duhul Sfânt, ca și noi?

48. Și le-a poruncit lor să se boteze întru numele Domnului Iisus Hristos. Atunci l-au rugat pe el să rămână la dânsii câteva zile.

11.

Ci apostolii și frații cari erau în Iudeea au auzit că și păgânii au primit cuvântul lui Dumnezeu.

2. Și când Petru s'a suit în Ierusalim, cei tăiați împrejur au prins a se prici cu el,

3. Zicând: Ai intrat la oameni netăiați împrejur și ai mâncat cu ei?

4. Atunci Petru a început a le povesti pe rând și a zis:

5. Eu eram în cetatea Iop și mă rugam, când (deodată) am văzut, întru uimirea minții, o vedenie: un vas, ca o față de masă mare, se pogora de cele patru colțuri, slobozindu-se din cer până la mine;

6. Și căutând la ea și luând seama, am văzut dobitoace cu câte patru picioare de pe pământ și hiare și de cele ce se târăsc, și păsări de ale cerului.

7. Și am auzit un glas zicându-mi: Scoală, Petre, junghie și mănâncă!

8. Și am zis: Nicidcum, Doamne, că niciodată n'a intrat în gura mea nimic din ce este spurcat.

9. Ci a doua oară mi-a grăit mie glasul din cer, zicând: Cele ce Dumnezeu a curățit, tu nu le socotești spurcate.

10. Iar aceasta s'a făcut de trei ori; și toate s'au ridicat fărăși la cer.

11. Și iată, îndată sosește la casa în care eram, trei oameni trimiși dela Chesaria la mine.

12. Iar Duhul mi-a zis să merg împreună cu ei, nimic îndoindu-mă. Și au venit împreună cu mine și acești șase frați, și am intrat în casa omului.

13. Atunci el ne-a povestit nouă cum a văzut în casa lui un înger stând și zicând: Trimite la Iopî să cheme pe Simon cel ce se numește Petru.

14. El va grăi către tine grauri întru care te vei mântui tu și toată casa ta.

15. Dar când am început a grăi, s'a pogorît peste ei Duhul Sfânt, cum (se pogorise) și peste noi la început.

16. Și mi-am adus aminte de cuvântul Domnului, cum zicea: Ioan a botezat cu apă, iar voi vă veți boteza cu Duhul Sfânt.

17. Deci, dacă Dumnezeu le-a dat lor același dar ca și nouă, pentru că au crezut în Domnul Iisus Hristos, cine eram eu ca să pot opri pe Dumnezeu?

18. Și auzind acestea, s'au liniștit și preamăreau pe Dumnezeu zicând: Așa dar și păgânilor le-a dat Dumnezeu pocăință spre viață!

19. Cei ce se risipiseră din pricina tulburării ce se făcuse cu prilejul (uciderii) lui Ștefan, ajunseră până în Fenichia și în Cipru și în Antiohia, dar nimeni nu vestiră cuvântul, fără numai Iudeilor.

20. Erau însă printre ei și niște oameni din Cipru și din Chirene, cari intrând în Antiohia grăiau către Elini, binevestind pe Domnul Iisus.

21. Și mâna Domnului fiind cu ei, un mare număr (de oameni) au crezut și s'au întors la Domnul.

22. Și cuvântul despre dânșii a ajuns la urechile bisericii din Ierusalim; și au trimis pe Varnava, să meargă până la Antiohia.

23. Acesta sosind și văzând harul lui Dumnezeu, s'a bucurat, și îndemna pe toți să rămâie în Domnul, cu toată osârdia inimilor.

24. Căci era bărbat bun și plin de Duh Sfânt și de credință. Și s'a adăos mult popor la Domnul.

25. Apoi Varnava s'a dus în Tars să caute pe Saul. Și aflându-l, l-a dus în Antiohia.

26. Și un an întreg s'au adunat ei în biserică și au învățat popor mult. Și ucenicii

în Antiohia s'au numit pentru întâia oară creștini.

27. Iar în zilele acelea s'au pogorit din Ierusalim în Antiohia niște proroci.

28. Și sculându-se unul din trănșii, anume **Agav**, a arătat prin Duhul, că foamete mare va să fie în toată lumea, cum a și fost în zilele lui **Claudie Chesarul**.

29. Atunci ucenicii au hotărît ca fiecare, după puterea sa, să trimită ajutor fraților celor ce locuiau în Iudeea.

30. Și așa au făcut, trimițând (ajutorul) bătrânilor prin mâna lui **Varnava** și a lui **Saul**.

12.

In vremea aceea **Irod împăratul** a pus mâna pe unii din (credincioșii) bisericii, ca să-l piarză pe el.

2. Și a ucis cu sabia pe **Iacov**, fratele lui **Ioan**.

3. Și văzând că (aceasta) place Iudeilor, a pus mâna și pe **Petru**. Aceasta s'a petrecut în zilele **Azimelor**.

4. Deci prinzându-l, l-a băgat în temniță, dându-l la patru străji de câte patru ostași, ca să-l păzească pe el, vrând ca după **Paști** să-l aducă înaintea poporului.

5. **Petru** era păzit în temniță, iar în biserică se făceau neîncetat rugăciuni către Dumnezeu, pentru dânsul.

6. Dar în noaptea aceea,

când **Irod** avea să-l scoată pe el, **Petru** dormea între doi ostași, legat cu două lanțuri, iar străjerii păzeau temnița, înaintea ușii.

7. Și iată, îngerul Domnului a venit, iar în casă a strălucit o lumină. Și lovind pe **Petru** în coastă, l-a deșteptat, zicând: Scoală-te repede! Și au căzut lanțurile de pe mâinile lui.

8. Apoi îngerul a zis către el: Încinge-te și te încălță cu sandalele tale. Și a făcut așa. Apoi a zis: Imbracă-ți haina ta și vino după mine.

9. Și ieșind mergea după el, dar nu știa că ceea ce se făcea de înger este adevărat, ci se părea că vede o vedenie.

10. Și trecând straja cea dintâi și cea de a doua, a ajuns la poarta de fier care ducea în cetate și care li s'a deschis singură. Apoi ieșind, au trecut printr'o uliță și îndată a pierit îngerul de lângă dânsul.

11. Iar **Petru** venindu-și în sine, a zis: Acum știu cu adevărat că Domnul a trimis pe îngerul său de m'a scos din mâna lui **Irod** și din toate câte aștepta poporul Iudeilor (să mi se'ntâmples).

12. Și (tot) chibzuind, a ajuns la casa **Mariiei**, maica lui **Ioan** cel numit **Marcu**, unde erau adunați mulți și se rugau.

13. Când **Petru** a bătut în ușa porții, o slujnică, anume **Rodi**, s'a dus să asculte.

14. Și cunoscând glasul lui

Petru, de bucurie n'a deschis uşa, ci alergând înlăuntru a spus că Petru stă la poartă.

15. Iar ei au zis către dânsa: Nu ești în toată firea. Ci ea stăruia că este așa. Iar ei ziceau: Este ingerul lui.

16. Petru însă bătea mereu în poartă, și deschizându-i l-au văzut pe el și s'au spălmântat.

17. Făcându-le apoi cu mâna semn să tacă, le-a povestit lor în ce chip l-a scos pe el Domnul din temniță. Și a zis: Spuneți acestea lui Iacov și fraților. Și ieșind, s'a dus în alt loc.

18. Și făcându-se ziuă, nu puțină tulburare era între ostași (cari se întrebau): Oare ce să se fi făcut Petru?

19. Iar Irod căutându-l și neaflându-l pe el, a tras la răspundere pe străjeri și a poruncit să-l omoare. Apoi pogorându-se din Iudeea la Chesaria, a rămas acolo.

20. Ci Irod era mânios pe cei din Tir și din Sidon. Atunci ei înțelegându-se împreună, au venit la el, și trăgând de partea lor pe Vlast, cămarașul împăratului, au cerut pace, pentru că țara lor se hrănea din pământul împărătesc.

21. Și în ziua rânduită, Irod îmbrăcându-se în vesminte împărătești și șezând pe tron, le-a cuvântat lor.

22. Iar poporul striga: (Acesta este) glas dumnezeiesc, nu omenesc!

23. Atunci ingerul Domnului

l-a lovit pe el fără de veste, pentru că n'a dat slavă lui Dumnezeu; și **mâncându-l viermii, a murit.**

24. Iar cuvântul lui Dumnezeu creștea și se înmulțea.

25. Ci Varnava și Saul, după pace și-au împlinit slujba, s'au întors din Ierusalim la Antiohia, luând cu ei și pe Ioan cel numit Marcu.

13.

In biserica din **Antiohia** erau niște proroci și învățători, (a nume) Varnava și Simon ce se chema Nigher și Luchie **Chirineanul** și Manain, crescut împreună cu tetrarhul Irod, și Saul.

2. Și pe când slujeau ei Domnului și posteau, le-a zis Duhul Sfânt: **Osebiți-mi mie pe Varnava și pe Saul** pentru lucrul la care l-am chemat pe ei.

3. Atunci postind și rugându-se și puindu-și mâinile peste ei, l-au lăsat să plece.

4. Deci, aceștia fiind trimiși de Duhul Sfânt, s'au pogorit la Seleuchia, iar de acolo au mers cu corabia la **Chipru.**

5. Și ajungând la Salamina, vesteau cuvântul lui Dumnezeu în sinagogeale Iudeilor, iar Ioan le era ajutor.

6. Și străbătând ostrovul până la Pafos, au dat de un iudeu vrăjitor, proroc mincinos, al cărui nume era **Varisus,**

7. Și care era împreună cu

dregătorul **Serghie Paul**, bărbat înțelept. Acesta dorind să auză cuvântul lui Dumnezeu, a chemat (la sine) pe Varnava și pe Saul.

8. Iar Elima vrăjitorul - căci așa se tâlcuiește numele lui - i se împotriva, căutând să abată pe dregător dela credință.

9. Iar Saul, care se mai numește și Pavel, plin de Duhul Sfânt, a căutat la el,

10. Și a zis: O, plinule de toată viclenia și de toată răutatea, fiu al diavolului și vrășmaș a toată dreptatea, când vei înceta oare a strâmba căile Domnului cele drepte?

11. Și acum iată, mâna Domnului este asupra ta și vei fi orb, nevăzând o vreme soarele. Și îndată a căzut peste el ceață și întunerec; și dibuind împrejur căuta povățuitori.

12. Atunci văzând dregătorul ceace se făcuse, a crezut, mirându-se de învățatura Domnului.

13. Și purcezând dela Pafos, Pavel și cei ce erau cu dânsul, au venit în Perghia Pamfiliei. (Aici) Ioan despărțindu-se de dânsii, s'a întors în Ierusalim.

14. Iar ei trecând prin Perghia au ajuns în **Antiohia Pisiidiei**, și intrând în sinagogă în ziua Sâmbetei, au șezut.

15. Și după cetirea legii și a prorocilor, mai marii sinagogei au trimis la ei, zicându-le: Bărbaților, și fraților! Dacă aveți

voi vreun cuvânt de mângăiere pentru popor, grăiți!

16. Și sculându-se Pavel și făcându-le semn cu mâna, a zis: Bărbați Israeliteni și cei care vă temeți de Dumnezeu, ascultați!

17. Dumnezeuul poporului acestuia al lui Israel a ales pe părinții noștri și a înălțat pe poporul acesta când era prinbeag în țara Egiptului și cu braț înalt l-a scos pe ei dintrânsa.

18. Și vreme ca de patruzeci de ani le-a răbdat nărvurile lor în pustie.

19. Și pierzând șapte neamuri în țara Canaanului, pământul acestora l-a dat lor spre moștenire.

20. Iar după acestea, ca la patru sute și cincizeci de ani, le-au dat lor judecători, până la Samuel prorocul.

21. Apoi au cerut rege, și le-a dat lor Dumnezeu patruzeci de ani pe Saul, feciorul lui Chis, bărbat din seminția lui Veniamin.

22. Și lepădându-l pe el, le-a ridicat lor rege pe David, despre care a și mărturisit: Aflat-am pe David al lui Iesse, bărbat după inima mea, care va face toate voile mele.

23. Din sămânța acestuia, după făgăduință, Dumnezeu a

13. 18: Ieș. 16, 35; Num. 14, 34; A doua Lege 1, 31; 7, 1.

22: Ps. 89, 21; Is. 44, 28.

ridicat lui Israel un mântuitor,
pe Iisus,

24. După ce Ioan propovăduse, înaintea venirii lui, botezul pocăinții, la tot poporul lui Israel.

25. Iar dacă și-a împlinit Ioan călătoria, a zis: Cine mă socotiți a fi? Nu sunt eu (Mesia). Ci iată vine după mine (unul), căruia nu sunt vrednic să-i desleg încălțămintele picioarelor.

26. Bărbaților și fraților, fii ai neamului lui Avraam și cei cari între voi se tem de Dumnezeu, nouă s'a trimis cuvântul mântuirii acestela.

27. Pentrucă cei ce locuiesc în Ierusalim și căpeteniile lor, necunoscându-l pe acesta l-au judecat, împlinind cuvintele prorocilor cari se citesc în toate Sâmbetele.

28. Și fără să-i fi aflat vreo vină de moarte, au cerut dela Pilat să-l omoare pe el.

29. Și dacă au săvârșit toate cele ce s'au scris despre el, pogorându-l de pe lemn l-au pus în mormânt.

30. Dar Dumnezeu l-a sculat pe el din morți.

31. Și vreme de mai multe zile s'a arătat celor ce se suiseră împreună cu dânsul din Galileea la Ierusalim și cari acum îi sunt lui martori înaintea poporului.

32. Noi vă binevestim, așa dar, făgăduința făcută părinților (noștri).

33. Pe aceasta Dumnezeu ne-a împlinit-o nouă, fiilor lor, înviind pe Iisus, precum scris este și în psalmul al doilea: Fiul meu ești tu, eu astăzi te-am născut pe tine.

34. Iar cum că l-a înviat din morți ca să nu se mai întoarcă în stricăciune, (despre aceasta) așa a zis: Eu vă voi împlini cu credință cele făgăduite lui David.

35. Drept aceea și în alt loc zice: Nu vei lăsa pe cel cuvios al tău să vadă stricăciune.

36. Ci David, slujind în vremea sa sfatului dumnezeiesc, a murit și s'a adăos la părinții săi văzând stricăciune.

37. Acela, pe care Dumnezeu i-a înviat însă, n'a văzut stricăciunea.

38. Deci cunoscut să vă fie vouă, bărbaților și fraților, că prin acesta vi se vestește vouă iertarea păcatelor.

39. Și prin el tot cel ce crede se va îndrepta de toate câte prin legea lui Moise nu v'ați putut să vă îndreptați.

40. Feriți-vă, dar, ca să nu vie asupra voastră ceea ce s'a zis prin proroci:

41. Cel ce vă semețiți, vedeți și vă mirați și pieriți, că lucrez un lucru în zilele voastre, lucru pe care nu l'ați crede de vi l'ar povesti cineva vouă.

33: Ps. 2, 7.

34: Is. 55, 3.

35: Ps. 16, 10.

41: Avac. 1, 5.

42. Iar când au ieșit ei din sinagoga Iudeilor, i-au rugat păgânii, ca și în Sâmbăta viitoare să le găiască lor grauriile acestea.

43. Și împrăștiindu-se adunarea, mulți din Iudei și din străinii cucernici au mers după Pavel și după Varnava, cari le vorbeau îndemnându-i pe ei să rămâie în darul lui Dumnezeu.

44. Iar în cealaltă Sâmbătă mai toată cetatea s'a adunat să auză cuvântul lui Dumnezeu.

45. Și văzând Iudeii mulțimile, s'au umplut de pismă și se împotriveau cu hule celor spuse de Pavel.

46. Iar Pavel și Varnava au zis cu îndrăzneală: Vouă trebuia să vi se vestească întâi cuvântul lui Dumnezeu; dar de vreme ce-l lepădați pe el și vă socotiți voi înșivă nevrednici de viața veșnică, iată ne întoarcem la neamuri.

47. Că așa ne-au poruncit nouă Domnul: Puse-te-am pe tine lumină neamurilor, ca să fii spre mântuire până la marginile pământului.

48. Iar neamurile auzind se bucurau și preamăreau cuvântul Domnului, și au crezut căți erau rânduiți spre viață veșnică.

49. Și se purta cuvântul Domnului prin toată țara.

50. Iar Iudeii au întărâtat pe femeile cele cucernice și de

cinste și pe fruntașii cetății, și ridicând prigoană asupra lui Pavel și a lui Varnava, i-au scos pe ei din hotarele lor.

51. Iar aceștia scuturând asupra lor praful picioarelor lor, s'au dus în Iconia.

52. Și ucenicii se umpleau de bucurie și de Duhul Sfânt.

14.

In Iconia s'a întâmplat la fel: (Pavel și Varnava) au intrat împreună în sinagoga Iudeilor și așa au grăit, că din Iudei și Elini a crezut mulțime multă.

2. Dar Iudeii cari n'au crezut au întărâtat și au răsvrătit sufletele neamurilor împotriva fraților.

3. Ei însă au zăbovit multă vreme propoveduind cu îndrăzneală, întru Domnul, iar acesta adeverea cuvântul darului său cu semnele și minunile ce le făcea prin mâinile lor.

4. Că mulțimea cetății s'a împărțit: Unii erau cu Iudeii, iar alții cu apostolii.

5. Când însă păgânii și Iudeii împreună cu căpeteniile lor s'au ridicat asupra (apostolilor), ca să-l facă de ocară și să-l ucidă cu pietre,

6. Aceștia înțelegându-le (planul) au fugit în cetățile Licoaniei, la Listra și la Dervi și în ținutul de primpjur.

7. Și acolo propoveduiau Evanghelia.

8. În Listra ședea un bărb

47: Is. 49. 6.

bat oarecare, neputincios de picioare, schiop fiind din pân-tecele micii sale, care nici odată nu umblase.

9. Acesta asculta cum grăia Pavel. Iar Pavel, căutând la el și văzând că are credință ca să se mântuiască,

10. A zis cu glas mare: Scoală (și stai) drept pe picioarele tale! Și a sărit și umbla.

11. Iar noroadele văzând ceea ce făcuse Pavel, și-au ridicat glasul lor, în limba lico-niană, zicând: Dumnezeii s'au pogorit la noi în chip de oameni?

12. Și numeau pe **Varnava Joe**, iar pe **Pavel Ermes**, de vreme ce el era pur-tătorul cuvântului.

13. Iar preotul lui Joe, al cărui idol era înaintea cetății lor, aducând tauri și cununi la porți voia împreună cu popo-rul să le aducă jertfă.

14. Și auzind aceasta apo-stolii Varnava și Pavel și-au rupt hainele lor, și sărind în mijlocul mulțimii au strigat

15. Zicând: Oameni (buni), pentru ce faceți acestea? Noi suntem oameni muritori ca și voi; noi însă vă binevestim vouă, ca să vă întoarceți dela cele deșarte spre Dumnezeul cel viu care a făcut cerul și pământul și marea și toate câte sunt înrânsele.

16. Care în veacurile trecute

14. 16: Ieș. 20, 11; Ps. 146, 6; Is. 37, 16; Ier. 32, 17.

a lăsat toate limbile să umble în căile lor.

17. Totuși, ca un făcător de bine, nu s'a lăsat pe sine fără mărturie, ci din cer ne dă nouă ploii și vremi roditoare, um-plând de hrană și de veselie inimile noastre.

18. Și acestea zicând, abia a potolit mulțimile ca să nu le aducă jertfă.

19. Dela Antiohia și Iconia au venit însă niște Iudei, cari întărâtând mulțimile au bătut cu pietre pe Pavel, apoi gân-dind că a murit, l-au scos afară din cetate.

20. Dar încunjurându-l pe el ucenicii, s'a sculat și a intrat în cetate, iar a doua zi a pur-ces împreună cu Varnava spre Dervi.

21. Și binevestind în cetatea aceea și făcând mulți ucenici, s'au întors prin Lистра și Iconia la Antiohia,

22. Întărind sufletele uceni-cilor și rugându-i să rămâie în credință și (arătându-le) că prin multe necazuri se cade să în-trăm în împărăția lui Dumne-zeu.

23. Și hirotonindu-le preoți pentru fiecare biserică, s'au ru-gat și au postit și apoi l-au în-credințat pe el Domnului întru care au crezut.

24. Și trecând prin Pisidia au venit în Pamfilia.

25. Și propoveduind cuvân-tul în Perghia, s'au pogorit în Atalia.

26. Iar de acolo au mers cu corabia în Antiohia, unde fuseseră dați în seama darului lui Dumnezeu, spre lucrul pe care aveau să-l împlinească.

27. Și fiind și adunând biserică, au vestit câte făcuse cu ei Dumnezeu, și că el a deschis ușa credinței pentru păgâni.

28. Și a zăbovit acolo mai multă vreme, împreună cu ucenicii.

15.

Și pogorându-se oarecari din Iudeea, învățau pe frați că: de nu vă veți tăia împrejur după rânduiala lui Moise, nu vă veți putea mântui.

2. Cî făcându-se de către Pavel și Varnava pricină și gâlceavă cu ei, au hotărît ca **Pavel și Varnava** și alți câțiva dintre ei să se ducă pentru întrebarea aceasta la apostolii și la bătrânii din Ierusalim.

3. Decî ei trimiși fiind de biserică, au trecut prin Fenichia și Samaria povestind despre întoarcerea păgânilor; și făceau bucurie mare tuturor fraților.

4. Iar dacă au ajuns în Ierusalim, au fost primiți de biserică și de apostoli și de bătrâni, și au vestit toate câte a făcut Dumnezeu cu dânșii.

5. Dar s'au sculat unii din eresul fariseilor care crezuseră, zicând: Trebuie să-i tăiați împrejur pe ei și să le porunciți să păzească legea lui Moise.

6. Și s'au adunat apostolii și bătrânii ca să cerceteze treaba aceasta.

7. Și după multă cercetare, sculându-se Petru a zis către dânșii: Bărbaților și fraților! Voi știți că Dumnezeu din zilele cele de mai înainte m'a ales dintre voi, ca prin gura mea să auză păgânii cuvântul Evangheliei și să creadă.

8. Și Dumnezeu, cunoscătorul de inimi, le-a dovedit aceasta, dându-le lor Duhul Sfânt, ca și nouă,

9. Și nicio deosebire n'a făcut între noi și ei, curățind prin credință inimile lor.

10. Acum, dar, ce ispitiți pe Dumnezeu, (vrînd) a pune pe grumazul ucenicilor un jug pe care nici părinții noștri, nici noi nu l-am putut purta?

11. Cî credem că prin darul Domnului nostru Iisus Hristos ne vom mântui, ca și acela.

12. Atunci a tăcut toată mulțimea și a ascultat pe Varnava și pe Pavel, care povesteau câte semne și minuni a făcut Dumnezeu printrânsii, între păgâni.

13. Iar dacă au tăcut ei, a prins a vorbi Iacob și a zis: Bărbaților și fraților, ascultați-mă!

14. Simon a spus cum Dumnezeu a socotit la început să ia dintre neamuri un popor care să-i poarte numele.

15. Și cu aceasta se potrivesc cuvintele prorocilor, precum este scris:

16. Mă voi întoarce apoi și voi zidi cortul cel căzut al lui David; și cele surpate ale lui le voi zidi iarăși și le voi drege pe ele,

17. Ca și ceilalți oameni să caute pe Domnul și toate neamurile întru cari se vestește numele meu, zice Domnul, cel ce face toate acestea.

18. Lui Dumnezeu din veac îi sunt cunoscute toate lucrurile lui.

19. Drept aceea, eu socotesc să nu supărăm pe cei ce, păgâni fiind, se întorc la Dumnezeu,

20. Ci să le trimitem lor (vorbă) să se ferească de pângăririle idolilor și de curvie și de carnea dobitoacelor sugrumate și de sânge.

21. Pentrucă Moise din vremile cele de demult are în toate cetățile pe cei ce-l propovăduiesc și-l cetesc pe el în sinagoge în fiecare Sâmbătă.

22. Atunci **apostolii și bătrânii împreună cu toată adunarea au hotărît** să aleagă dintre ei câțiva bărbați, ca să-i trimită la Antiohia împreună cu Pavel și cu Varnava. (Și au ales) pe Iuda cel ce se cheamă Varsava și pe Sila, bărbați povățuitori între frați.

23. Și le-au dat la mână scrisoarea aceasta: Apostolii și bătrânii și frații ~ fraților din Antiohia și Siria și Cilichia, celor ce sunt dintre păgâni (le spun): **Bucurați-vă!**

24. De vreme ce am auzit că unii dintre noi, fără să albă dela noi poruncă, au venit la voi și v'au tulburat cu cuvinte și v'au neliniștit sufletele voastre, spunându-vă să vă tăiați împrejur și să păziți legea,

25. Părutuni-s'a nouă, celor ce ne-am adunat, într'un suflet, să alegem câțiva bărbați și să-i trimitem la voi împreună cu iubiții noștri Varnava și Pavel,

26. Oameni, cari și-au dat sufletul lor pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos.

27. Drept aceea, am trimis pe Iuda și pe Sila, cari și ei vă vor spune aceleași lucruri.

28. Pentrucă Sfântul Duh și noi am socotit că nicio sarcină să nu se mai pule asupra voastră, afară de cele de trebuință și anume:

29. Să vă feriți de cele jertfite idolilor și de sânge și de carnea dobitoacelor sugrumate și de curvie. De vă veți păzi de acestea, bine veți face. Fiți sănătoși!

30. Deci cei trimiși pogorându-se la Antiohia, au adunat mulțimea și au dat scrisoarea.

31. Și cetîndu-o, s'au bucurat de mângălerea aceasta.

32. Iar Iuda și Sila, fiind și ei proroci, au mângălat prin cuvinte multe pe frați și i-au întărit.

33. Și zăbovind acolo câțiva vreme, frații i-au lăsat să plece cu pace la cei ce-i trimiseseră.

15. 16: Amos 9, 11-12; Ier. 12, 15.

34. Sila însă s'a hotărit să rămâie acolo.

35. Iar Pavel și Varnava au rămas în Antiohia, învățând și binevestind cuvântul Domnului, împreună cu mulți alții.

36. După câteva zile a zis Pavel către Varnava: Să ne întoarcem și să cercetăm pe frații noștri prin toate cetățile întru care am vestit cuvântul Domnului, (ca să vedem) ce mai fac.

37. Varnava voia să ia cu el și pe **Ioan cel numit Marcu**.

38. Dar Pavel a zis că pe cel ce s'a despărțit (odată) de ei în Pamfilia și n'a mers cu dânsii la lucru, să nu-l mai ia cu ei.

39. Drept aceea s'a ivit o neînțelegere între dânsii, așa că s'au despărțit unul de altul: Varnava, luând pe Marcu a mers cu corabia în Cipru,

40. Iar Pavel, alegându-și pe Sila, s'a dus, fiind încredințat de către frații harului lui Dumnezeu.

41. Și trecând prin Siria și Cilichia a întărit bisericiile.

16.

Și a sosit în Dervî și în Litra. Și iată era acolo un ucenic oarecare, anume **Timotei**, fiul unei femei iudee credincioase și al unui tată elin.

2. Despre acesta frații din Litra și Iconia dedeau mărturii bune.

3. Pavel a dorit ca acesta să meargă împreună cu el. Decît luându-l, l-a tăiat împrejur din pricina Iudeilor cari erau în părțile acelea; că toți știau pe tatăl lui că era elin.

4. Și străbătând prin cetățile da învățătură să păzească poruncile rânduite de apostoli și de bătrânii din Ierusalim.

5. Astfel bisericile se întăreau în credință și sporeau la număr zi de zi.

6. Și trecând prin Frighia și prin ținutul Galatiei, oprîți fiind de Sfântul Duh a vestit cuvântul în Asia,

7. Au venit spre Misia și voiau să meargă în Bitinia; dar nu i-a lăsat pe ei Duhul.

8. Atunci ocolînd Misia s'au pogorit în Troada.

9. Și noaptea i s'a arătat lui Pavel o vedenie: Un bărbat macedonean sta și-l ruga pe el zicând: **Treci în Macedonia** și ne ajută nouă!

10. Iar dacă a văzut el vedenia, îndată am căutat să ieșim în Macedonia, socotînd că Domnul ne cheamă pe noi să vestim Evanghelia celor de acolo.

11. Drept aceea, pornind dela Troada am mers drept la Samotrache, iar a doua zi la Neapoli.

12. Și de acolo la **Filippi**, care e colonie și este cetatea cea dintâi în partea aceasta a Macedoniei. În această cetate am rămas câteva zile.

13. Și într'o zi de Sâmbătă am ieșit afară din cetate la un râu, unde părea a se face rugăciune; și șezând, am cuvântat femeilor celor ce se adunaseră.

14. Ci o femeie cinstitoare de Dumnezeu, anume **Lidia**, neguțătoareasă de purpură din cetatea Tiatirei, asculta. Și Domnul i-a deschis inima ca să ia aminte la cele ce grăia Pavel.

15. Și dacă s'a botezat ea și casa ei, s'a rugat zicând: Dacă m'ați socotit credincioasă Domnului, intrați în casa mea și găzduiți la mine. Și ne-a înduplecat pe noi.

16. Și s'a întâmplat că mergând noi la locul de rugăciune, ne-a întâmpinat pe noi o **slujnică având duh pitonicesc**, care cu vrăjile ei aducea câștig mare stăpânilor ei.

17. Aceasta venind după Pavel și după noi, striga și zicea: Oamenii aceștia sunt robii Dumnezeului celui Prea Înalt și vă vestesc vouă calea mântuirii.

18. Și aceasta a făcut-o mai multe zile de-a rândul. Ci Pavel s'a supărat și întorcându-se a zis duhului: În numele lui Iisus Hristos îți poruncesc ție să ieși dintrânsa!

19. Și văzând stăpânii ei că s'a dus nădejdea câștigului lor, au prins pe Pavel și pe Sila și i-au adus în târg, înaintea dregătorilor.

20. Și ducându-i pe ei la mai marii cetății, au zis: Acești

oamenii, fiind Iudei, tulbură cetatea noastră,

21. Și vestesc obiceiuri pe care nouă, Romani fiind, nu ne este îngăduit a le primi, nici a le face.

22. Și s'a ridicat gloata asupra lor, iar mai marii cetății rupându-le hainele, au poruncit să-i bată cu toge.

23. Și după ce le-au dat multe lovituri, **i-au băgat în temniță** și au poruncit temnicerului să-i păzească bine.

24. Acesta luând o asemenea poruncă, i-a aruncat pe ei (chiar) în fundul temniței și picioarele lor le-a băgat în butuci.

25. Ci pe la miezul nopții Pavel și Sila se rugau și laudau pe Dumnezeu; iar cei legați îi ascultau pe dânșii.

26. Atunci, fără de veste s'a făcut cutremur mare, încât s'au clătit temelii temniței și numai decât s'au deschis toate ușile și legăturile tuturor s'au deslegat.

27. Și deșteptându-se temnicerul și văzând deschise ușile temniței, scoțând sabia voia să se omoare, socotind că cei legați au fugit.

28. Dar Pavel a strigat cu glas mare, zicând: Nici un rău să nu-ți faci, că toți suntem aici!

29. Atunci (temnicerul) cerând lumânare a sărit înăuntru și tremurând a căzut înaintea lui Pavel și a lui Sila.

30. Și scoțându-i pe ei afară,

a zis: Domnilor, ce trebuie să fac ca să mă mântuesc?

31. Iar ei au zis: Crede în Domnul Iisus Hristos și te vei mântui tu și casa ta.

32. Și i-au grăit lui cuvântul Domnului și tuturor celor din casa lui.

33. Și luându-i pe ei în ceasul acela al nopții, le-a spălat ranele și s'a botezat îndată el și al lui.

34. Și ducându-i pe ei în casa sa, a întins masă și s'a bucurat cu toată casa sa, crezând în Dumnezeu.

35. Iar după ce s'a făcut ziuă, mai marii cetății au trimis pe purtătorii de toiage să spună temnicerului: Dă drumul oamenilor acelora!

36. Și temnicerul a spus lui Pavel, cuvintele acestea: Mai marii cetății au trimis să vă dau drumul; ieșiți, dar, acum și mergeți în pace!

37. Pavel însă a zis către ei: După ce, fiind cetățeni romani, ne-au bătut pe noi înaintea poporului fără de judecată și ne-au aruncat în temniță, acum ne dau drumul pe ascuns? Nu, ci **să vie ei să ne scoată!**

38. Atunci purtătorii de toiage au vestit pretorilor grauriile acestea, iar pretorii s'au speriat auzind că sunt cetățeni romani.

39. Și venind și-au cerut iertare de la ei și scoțându-i (din temniță) i-au poftit să iasă din cetate.

40. Și ieșind ei din temniță au intrat în casa Lidiei, și văzând pe frați, i-au mângălat pe ei și au plecat.

17.

Și trecând prin Amfipoli și Apolonia, au venit **la Tesalonic**, unde era o sinagogă a Iudeilor.

2. Și după obiceiul său Pavel a intrat la ei și în trei Sămbete le-a vorbit lor din scripturi,

3. Dovedindu-le și arătându-le că Hristos trebuia să pătimească și să învieze din morți și că acesta este Hristos Iisus, pe care eu vi-l vestesc vouă.

4. Și unii dintrânșii au crezut și s'au însoțit cu Pavel și cu Sila; asemenea și o mulțime mare de Elini cucernici și multe femei de frunte.

5. Iar Iudeii cei necredincioși umflându-se de pismă și luând lângă ei niște oameni răi din pleava ulșelor și făcându-se gloată, **au întărit cetatea**. Apoi năvălind asupra casei lui Iason, căutau să-l scoată pe ei înaintea gloatei.

6. Dar neaflându-i, au târit pe Iason și pe unii din frați la mai marii cetății, strigând: Sunt aici cei ce au răsturnat lumea toată!

7. Și Iason i-a primit pe ei. Aceștia toți lucrează împotriva rândurilor Chesarului, zicând că este alt împărat, Iisus.

8. Iar norodul și mai marți cetății cari auzeau aceasta s'au tulburat.

9. Ci luând chezășle dela Iason și dela ceflați, le-a dat drumul.

10. Iar frații încă de cu noapte au trimis pe Pavel și pe Sila la **Veria**; și ei ajungând (acolo), au intrat în sinagoga Iudeilor.

11. Aceștia erau mai de treabă decât cei din Tesalonc. Ei primiră cuvântul cu toată osârdia și în toate zilele cercetau scripturile (să se încredințeze) de sunt acestea așa.

12. Deci mulți dintrâșii au crezut, și nu puține din femeile cele de cinste ale Elinilor și din bărbați.

13. Dar când au înțeles Iudeii din Tesalonc că Pavel a vestit cuvântul lui Dumnezeu și în Veria, au venit și aici ca să tulbure poporul.

14. Atunci frații au înduplecat pe Pavel să plece îndată la mare, iar Sila și Timotei au rămas acolo.

15. Iar cei ce însoțeau pe Pavel l-au petrecut pe el până la Atena, și luând poruncă (dela el) pentru Sila și Timotei, ca să vie la el cât mai curând, s'au dus.

16. În **Atena**, așteptându-l pe el Pavel s'a întărâtat cu duhul lui, văzând cetatea plină de idoli.

17. Drept aceea zilnic stătea la sfat în sinagogă cu Iudeii și

cu oamenii credincioși, iar în târg cu cei ce se întâmplau să fie aici.

18. Dar unii din filosofii epicurei și stoici au prins a se prici cu el. Și unii ziceau: Oare ce vrea să spună acest sămănător de vorbe? Iar alții (ziceau): Se pare că este vestitor al unor dumnezei străini, pentrucă le vestea lor pe Iisus și învierea lui.

19. Și prinzându-l pe el, l-au dus în Areopag, zicând: Am putea ști oare ce este această învățătură nouă pe care o propovodiești tu?

20. Pentrucă lucruri ciudate ne bagi în urechile noastre. Drept aceea, vrem să știm ce vor să fie acestea.

21. Că toți Atenienii ca și străinii cari mergeau la el, pentru nimic nu aveau atâta răgaz ca pentru a spune sau a asculta ceva nou.

22. Atunci Pavel stând în mijlocul Areopagului a zis: Bărbați atenieni, din toate văz că ați fi niște oameni foarte evlavioși.

23. Pentrucă, trecând și privind locurile voastre de închinăciune, am aflat și un jertfelnic pe care era scris: **Dumnezeului necunoscut**. Pe acesta, dar, pe care voi îl cinștiți (fără să-l cunoașteți), vi-l vestesc eu vouă.

24. Dumnezeu care a făcut lumea și toate cele ce sunt în trânsa, fiind Domn al cerului

și al pământului, nu locuiește în lăcașuri făcute de mâini (omenești),

25. Nici nu i se slujește cu mâini omenești, ca și când ar avea trebuință de ceva, de vreme ce tuturor le dă viață și suflare și toate.

26. El a făcut, dintr'un sânge, tot neamul omenesc, ca să locuiască peste toată fața pământului, așezând vremile și hotărârile cele mai înainte rânduite ale viețuirii lor,

27. Ca să caute pe Domnul, că doară îl vor simți și-l vor afla pe el, măcar că el nu este departe de fiecare din noi;

28. Căci întru dânsul viem și suntem, cum au spus și unii din poezii voștri: **Din neamul lui suntem și noi.**

29. Deci, de vreme ce neamul lui Dumnezeu suntem, nu trebuie să socotim cum că Dumnezeu este asemenea aurului, sau argintului sau pietrei, care este cioplitură a meșteșugului și a închipuirii omului.

30. Că Dumnezeu trecând cu vederea anii neștiinței acestora, acum poruncește tuturor oamenilor de pretutindenea să se pocăiască.

31. Pentrucă el a hotărît o zi în care va să judece lumea cu dreptate, prin bărbatul pe care mai înainte l-a rânduit și pe care, înviindu-l din morți, l-a adevărit înaintea tuturor.

32. Auzind ei de invierea morților, unii au început ași

bate joc, iar alții ziceau: Despre asta te vom mai asculta altădată.

33. Și așa Pavel a ieșit din mijlocul lor.

34. Totuși, câțiva oameni crezând, i s'au alăturat lui. Printre aceștia era și **Dionisie Areopagitul** și o femeie, anume Damaris, și alții împreună cu ei.

18.

După acestea Pavel ieșind din Atena, a venit în **Corint**.

2. Aici aflând pe un iudeu cu numele Achila, de neam din Pont, care de curând venise din Italia, împreună cu Prischila femeia lui - pentrucă Claudiu poruncise ca toți Iudeii să iasă din Roma - s'a dus la ei.

3. Și fiind de o meserie cu ei, a rămas lângă dânsii și lucrau (împreună), pentrucă erau cu meșteșugul făcători de corturi.

4. În fiecare Sâmbătă el se pricea în sinagogă, incredințând pe Iudei și pe Elini.

5. Iar dacă s'au pogorit Sila și Timotei din Machedonia, Pavel a început a mărturisi cu toată osârdia Iudeilor, că Iisus este Hristos.

6. Dar ei i se împotriveau și huleau. Pavel, scuturându-și hainele a zis atunci către dânsii: Sângele vostru (să vie) asupra capului vostru! Eu nu sunt de vină. De acum mă voi duce la păgâni.

7. Și mutându-se de acolo, a venit în casa unui cinstitor

de Dumnezeu, anume Titie Iust, a cărui casă era alături de sinagogă.

8. Iar Crisp, mai marele sinagogei, a crezut în Domnul împreună cu toată casa lui. Și mulți din Corinteni auzind (pe Pavel), credeau și se botezau.

9. Iar Domnul i-a zis lui Pavel noaptea, în vedenie: **Nu te teme, ci grăiește și nu tăcea!**

10. Că eu sunt cu tine și nimeni nu va cerca să-ți facă ție vreun rău, pentru că mult popor am eu în cetatea aceasta.

11. Și (Pavel) a rămas acolo un an și șase luni, propovăduind printre ei cuvântul lui Dumnezeu.

12. Dar pe când Gallion era proconsul în Ahata, Iudeii s'au sculat toți într'o suflare asupra lui Pavel și l-au dus pe el în divan,

13. Zicând: Acesta îndeamnă pe oameni să cinstească pe Dumnezeu afară din lege!

14. Iar când Pavel a voit să-și deschiză gura, Gallion a zis către Iudei: De-ar fi (vorba) de vreo nedreptate sau de vreo faptă rea, v'aș asculta pe voi, Iudeilor, după cuvânt.

15. Dar, de vreme ce este vorba de învățătură și de nume și de legea voastră, vedeți-vă singuri de ele; în acestea eu nu vreau să flu judecător.

16. Și i-a gonit pe ei din divan.

17. Atunci toți Elinii au pus

mâna pe Sosten, mai marele sinagogei, și l-au bătut pe el înaintea divanului. Dar Gallion n'avea nicio grijă de (toate) acestea.

18. Iar Pavel, după ce a zăbovit (aici) încă multe zile, și-a luat rămas bun dela frați și a plecat cu corabia în Siria, împreună cu Prischila și Achila, care și-a tuns capul în Chenherea, pentru că avea (de împlinit) o făgăduință.

19. Sosind în Efes, i-a lăsat pe ei acolo, iar el intrând în sinagogă se lua la întrebări cu Iudeii.

20. Și l-au rugat să rămâie la dânșii mai multă vreme, el însă n'a voit,

21. Ci și-a luat rămas bun dela ei, zicând: Praznicul ce vine trebuie să-l fac negreșit în Ierusalim, dar mă voi întoarce iarăși la voi, de va voi Dumnezeu. Și a plecat dela Efes.

22. Și pogorându-se (din corabie) la Chesaria, s'a suit (la Ierusalim) și închinându-se (cu sănătate) adunării, s'a pogorit la Antiohia.

23. Iar după ce a petrecut acolo câțeva vreme, a plecat și trecând pe rând prin ținuturile Galatiei și prin Frighia, a întărit pe toți ucenicii.

24. Ci un Iudeu oarecare, anume **Apolo**, de neam din Alexandria, bărbat meșter la cuvânt și tare în scripturi, a venit la Efes.

25. Acesta învățase calea

Domnului și fierbând cu duhul, grația și învăța fără sminteală cele despre Domnul, dar cu noștea numai botezul lui Ioan.

26. Acesta a început a grăi cu îndrăzneală în sinagogă. Auzindu-l pe el Achila și Priscila, l-au luat la ei și l-au lămurit lui mai cu deamănuntul calea lui Dumnezeu.

27. Iar când a vrut el să plece în Ahaia, frații au scris ucenicilor, îndemnându-l să-l primească bine. Și sosind acolo, mult a ajutat el, cu darul, pe cei ce crezuseră.

28. Pentru că tare înfrunta el pe Iudei înaintea poporului, arătându-le din scripturi că Iisus este Hristosul.

19.

Pe când Apolo era în Corint, **Pavel**, trecând prin părțile cele de sus (ale Asiei) **a venit la Efes**. Și aflând aici câțiva ucenici,

2. A zis către ei: **Luatăți Duh Sfânt după ce ați crezut?** Iar ei au răspuns lui: **N'am auzit nici măcar că este Duh Sfânt!**

3. **Zis-a el către dânșii: Dar (atunci) cu ce v'ați botezat?** Iar ei au răspuns? **Cu botezul lui Ioan.**

4. **Atunci Pavel a zis: Ioan a botezat cu botezul pocăinții, îndemnând poporul să crează în cel ce avea să vie după dânșul, adică în Hristos Iisus.**

5. **Și auzind, s'au botezat în numele Domnului Iisus.**

6. **Și punându-și Pavel mâinile peste ei, Duhul Sfânt s'a pogorit peste dânșii, încât au început a grăi în limbi și a proroci.**

7. **Și erau de toți ca la douăsprezece oameni.**

8. **Apoi intrând Pavel în sinagogă, a propovedit cu îndrăzneală trei luni de zile, cuvântând și dovedind cele despre împărăția lui Dumnezeu.**

9. **Însă de vreme ce unii se îndărătniceau și nu credeau, grăind de rău calea lui Dumnezeu înaintea poporului, (Pavel) l-a părăsit și a despărțit (de ei) pe ucenici, propovedit în școala unuia (numit) Tiran.**

10. **Și aceasta a ținut ca la doi ani, încât toți cei ce locuiau în Asia, Iudei și Elini, au auzit cuvântul Domnului Iisus.**

11. **Iar Dumnezeu făcea minuni mari prin mâinile lui Pavel,**

12. **Încât și peste bolnavi se puneau măhrămi sau ștergare purtate de el, și boalele îi lăsa sau pe ei, iar duhurile cele rele seșeau dintrânșii.**

13. **Atunci și unii din vrăjitorii Iudei cari umblau din loc în loc au încercat să cheme peste cei ce aveau duhuri rele numele Domnului Iisus, zicând: Jurămu-vă pe voi cu Iisus, pe care îl propovedit Pavel?**

14. **Printre cei ce făceau a-**

ceasta erau și șapte feciori ai arhiereului iudeu Scheva.

15. Și răspunzând duhul cel rău a zis: Pe Iisus îl cunosc, și știu cine e Pavel; dar voi cine sunteți?

16. Și aruncându-se asupra lor omul întru care era duhul cel rău, l-a bîruiț pe amândoi și l-a bătut așa de cumplit, încât ei au fugit din casa aceea goi și răniți.

17. Întâmplarea a ajuns să fie știută de toți Iudeii și Elinii cari locuiau în Efes; și l-a cuprins frică pe toți, iar numele Domnului Iisus se preamărea.

18. Și mulți din cei ce crezuseră veneau de se mărturiseau și vesteau faptele lor.

19. Iar din cei ce se îndeletniceau cu vrăjitul, mulți își aduceau cărțile și le ardeau înaintea tuturor; și au socotit prețul (cărților) și au aflat (că ele făceau) cincizeci de mii de arginți.

20. Atât de tare credea creștea și se întărea cuvântul Domnului.

21. Iar dacă s'au săvârșit acestea, Pavel și-a pus în gând să treacă prin Machedonia și Ahaha și să se ducă la Ierusalim, zicând: După ce voi fi acolo, trebuie să văd și Roma.

22. Și trimițând în Machedonia pe doi din cei ce îi slujeau lui, pe Timotei și pe Erast, el a mai rămas câtăva vreme în Asia.

23. În vremea aceea s'a stârnit o tulburare mare pentru ca-lea Domnului.

24. Căci un argintar oarecare, anume Dimitrie, făcea bisericuțe de argint (zeiței) Artemida și asta aducea meșterilor nu puțin câștig.

25. Deci adunând pe aceștia și pe ceilalți lucrători de aceeași meserie, le-a zis: Fraților, știți că din acest meșteșug este câștigul nostru.

26. Acum vedeți și auziți, că Pavel acesta nu numai în Efes, ci mai în toată Asia, a sucit capul mulțimii cu îndemnul lui, spunând că cei făcuți de mâni omenești nu sunt dumnezei.

27. Iar aceasta nu aduce numai primejdia ca meseria noastră să ajungă fără căutare, ci și ca biserica zeiței celei mari, Artemida, să nu mai însemneze nimic, ba chiar să se surpe mărirea ei, a celei cinștite de toată Asia și de toată lumea.

28. Și auzind (ei unele ca acestea), s'au umplut de mânie și strigau, zicând: Mare este Artemida Efesenilor!

29. Și toată cetatea s'a umplut de tulburare și s'au îndreptat cu toții spre teatru, târind împreună cu ei și pe machedonenii Gale și Aristarh, tovarăși ai lui Pavel.

30. Iar Pavel, vrând să intre în mulțime, nu l-au lăsat ucnici.

31. Asemenea, unii din mai marii Așiei, cari îi erau prieteni, au trimis la dânsul și l-au rugat să nu se arete la teatru.

32. Deci unii strigau una, alții alta, pentrucă adunarea era tulburată și cei mai mulți nu știau nici pentru ce se adunaseră.

33. Atunci din mulțime au scos la vedere pe Alexandru, împins înainte de Iudei. Și făcând semn cu mâna, Alexandru voia să vorbească mulțimii.

34. Dar când au aflat că este Iudeu, ca dintr'o singură gură au strigat toți vreme de vreo două ceasuri: Mare este Artemida Efesenilor!

35. Atunci logofătul potolind mulțimea, a zis: Bărbați Efeseni! Cine este omul acela care să nu știe că cetatea Efesului este paznica bisericii Artemidei, zeița cea mare, și a chipului ei căzut din cer?

36. Deci, aceasta fiind mai presus de orice îndoială, se cuvine să vă astâmpărați și nimic cu nesocotință să nu faceți.

37. Ci voi ați adus pe oamenii aceștia cari nici furi de cele sfinte nu sunt, nici pe zeița voastră n'au hulit-o.

38. Iar dacă Dimitrie și meșterii cei de o seamă cu el au vreo jalbă împotriva cuiva, (pentru treaba asta) sunt zile de judecată și dregători: părăsă-se unul pe altul.

39. Dacă însă altceva doriți, vă veți descurca într'o adunare legiuită.

40. Că din pricina (celor pe trecute) azi suntem în primejdie să fim învinuiți de răzvră-

tire, pentrucă nu avem nimic cu ce ne-am putea da seama de tulburarea aceasta.

41. Și zicând acestea, a slobozit adunarea.

20.

După ce a încetat tulburarea, Pavel a chemat pe ucenici și dându-le sfaturi și a luat rămas bun dela ei și a ieșit să se ducă în Machedonia.

2. Și trecând prin părțile acelea și mângăind pe ucenici cu multe povețe, a venit în Elada.

3. Și a stat (acolo) trei luni. Ci făcându-se uneltiri împotriva lui din partea Iudeilor, a hotărît să se suie în Siria și s'a socotit să se întoarcă în Machedonia.

4. Până în Asia l-au însoțit: Sosipatru din Veria, Aristarh și Secund din Tesalonic, Gale din Dervi și Timotei, precum și Tihic și Trofim din Asia.

5. Aceștia mergând înainte ne-au așteptat pe noi în Troada.

6. Iar noi, după zilele Azimelor am plecat cu corabia dela Filipi și în cinci zile am ajuns la ei, în Troada, unde am zăbovit șapte zile.

7. Iar în ziua întâia a săptămânii ucenicii adunându-se la frângerea pâinii, vrând să purceadă a doua zi, Pavel le-a vorbit lor și a lungit cuvântul până la miezul nopții.

8. Și erau făclii multe în fo-

șorul de sus, unde ne adunaserăm noi.

9. Și un tinerel, anume Eutih, șezând într'o fereastră, de lungă vorbire a lui Pavel a fost cuprins de un somn greu, și, doborât de somn, a căzut jos din rândul al treilea al casei și l-au ridicat mort.

10. Și pogorându-se Pavel s'a plecat peste el și îmbrățișându-l a zis: Nu vă tulburați, că sufletul lui este întrânsul!

11. Apoi suindu-se a frânt pâine și a mâncat și a vorbit mult cu dânșii până la ziuă, iar după aceea a ieșit.

12. Într'aceea pe copil l-au adus viu, și nu puțin s'au mângălat (cel de față).

13. Iar noi venind la corabie, am plecat mai departe spre Asos, ca să luăm de acolo pe Pavel, pentrucă așa ne poruncise el, vrând să meargă pe jos până acolo.

14. Și dacă s'a întâlnit cu noi la Asos, l-am luat pe el în corabie și am venit la Mitilena.

15. Și de acolo, plutind cu corabia, a doua zi am sosit în fața Hiosului. Iar în cealaltă zi am ajuns pe coasta ostrovului Samos și - poposind peste noapte în Troghilion - a doua zi am sosit la Milet.

16. Pavel hotărise să ocolească Efesul, ca să nu fie cumva silît să zăbovească în Asia; căci se grăbea, de iar fi cu putință să ajungă de ziua praznicului Cincizecimii la Ierusalim.

17. Însă din Milet a trimis în Efes și a chemat la sine pe bătrânii bisericii.

18. Și dacă au venit la el, a zis către dânșii: Voi știți că din ziua cea dintâi întru care am pus piciorul în Asia, cu voi am fost în toată (bună) vremea,

19. Slujind Domnului cu toată smerenia și cu multe lacrimi și ispite, cari mi s'au întâmplat mie din pricina uneltirilor Iudeilor.

20. (Știți) cum n'am tălnuit nimic din cele de folos, ci v'am vestit vouă și v'am învățat pe voi înaintea poporului și prin casele (voastre),

21. Indemnând pe Iudei și pe Elini la pocăință înaintea lui Dumnezeu și la credința întru Domnul nostru Iisus Hristos.

22. Și iată acum, că legat fiind cu duhul mă duc la Ierusalim, neștiind cele ce mi se vor întâmpla mie acolo,

23. Fără numai că Duhul cel Sfânt mărturisește prin cetăți, zicând că legături și necazuri mă așteaptă pe mine.

24. Eu însă nimic nu bag în seamă, nici nu pun vreun preț pe viața mea, fără numai să săvârșesc viața mea cu bucurie, (împlinind) slujba care am primit-o dela Domnul Iisus, ca să vestesc Evanghelia darului lui Dumnezeu.

25. Și acum iată, eu știu că voi toți pe la cari am trecut propovăduind împărăția lui Dumnezeu, nu veți mai vedea fața mea.

26. De aceea vă mărturisesc vouă în ziua de astăzi că sunt curat de sângele tuturor.

27. Pentru că nu m'am ferit ca să vă vestesc vouă tot sfatul lui Dumnezeu.

28. Drept aceea **luați aminte de voi și de toată turma** întru care Duhul Sfânt v'a pus pe voi episcopi, ca să păstoriți Biserica lui Dumnezeu pe care a câștigat-o cu sângele său.

29. Că eu știu aceasta, că după ducerea mea vor intra lupi între voi, cari nu vor cruța turma.

30. Și dintre voi înșivă se vor scula oameni grăind îndărătnic, ca să tragă pe ucenici după dânșii.

31. De aceea priveghiați, aducându-vă aminte că trei ani ziua și noaptea n'am încetat să vă învăț cu lacrimi pe fiecare din voi.

32. Și acum vă încredințez pe voi, fraților, lui Dumnezeu și cuvântului darului său, care poate să vă zidească tot mai mult și să vă dea moștenirea împreună cu toți cei sfințiți.

33. Argintul, sau aurul, sau haina nimănui n'am poftit.

34. Voi singuri știți că pentru trebuințele mele și ale celor ce sunt împreună cu mine au muncit mâinile acestea.

35. Intru toate v'am dat vouă pildă, că ostenindu-vă așa se cade să ajutați pe cei slabi și să vă aduceți aminte de cuvântul Domnului Iisus,

căci el a zis: **Mai fericit este a da decât a lua.**

36. Zicând acestea, Pavel și-a plecat genunchii săi și s'a rugat împreună cu ei toți;

37. Și multă plângere s'a făcut între ei și căzând pe grumazii lui Pavel, îl sărutau pe el,

38. Măhniti fiind mai ales pentru cuvântul care l'a fost spus, că nu vor mai vedea fața lui. Apoi l-au petrecut pe el la corabie.

21.

Și după ce ne-am luat rămas bun, purcezând pe mare am mers drept și am ajuns la Cos, iar a doua zi la Rodos și de acolo la Patara.

2. Și aflând o corabie care mergea în Finichia, suindu-ne întrânsa am plecat (mai departe).

3. Când însă ne-am ivit la Chipru, l'am lăsat pe el în stânga și ne-am dus spre Siria, pogorându-ne în Tîr, căci corabia avea să-și descarce acolo povara.

4. Și aflând niște ucenici, am rămas acolo șapte zile. Ci ei îi spuneau lui Pavel, prin Duhul, să nu se sufe la Ierusalim.

5. Iar când am implinit zilele acestea, am ieșit și am purces la drum, iar ei toți, împreună cu femeile și cu copiii, ne-au petrecut până afară din cetate. Și pe țarm plecându-ne genunchii, ne-am rugat.

6. Apoi despărțindu-ne unii de alții noi am intrat în corable, iar ei s'au întors întru ale lor.

7. Făcându-ne calea pe apă, am sosit dela Tîr la Ptolemaida, unde am îmbrățîșat pe frați și am rămas la ei o zi.

8. Iar a doua zi ieșind noi, am ajuns în **Chesaria**, și intrând în casa lui Filip binevestitorul, unul din cei șapte (diaconi), am rămas la el.

9. Acesta avea patru fete fecloare (carî erau) prorocițe.

10. Și zăbovind noi acolo mai multe zile, s'a pogorit din Iudeea un oarecare proroc, a nume **Agav**.

11. Și vîind la noi, a luat brăul lui Pavel și legându-și mâinile și picioarele, a zîs: Acestea zice Duhul Sfânt: Pe bărbatul al cui este brăul acesta, așa îl vor lega în Ierusalim Iudeii și îl vor da pe el în mâinile păgânilor.

12. Și dacă am auzit acestea, l'am rugat și noi și cei de acolo, ca să nu se sufe la Ierusalim.

13. Ci Pavel ne-a răspuns zicând: Ce faceți de plângeți și imi rupeți inima? Căci eu gata sunt pentru numele Domnului Iisus nu numai să fiu legat, ci și să mor în Ierusalim!

14. Și neputându-l îndupleca, ne-am liniștit și am zîs: Fie voia Domnului.

15. După zilele acestea, pregătindu-ne ne-am suit la Ierusalim.

16. Și au venit împreună cu noi și unii din ucenicii din Chesaria, ducându-ne la un oarecare Mnason Chîpriotul, vechiu ucenic, la care ne-am sălășluit.

17. Apoi sosind la **Ierusalim**, frații ne-au primit pe noi cu bucurie.

18. Iar a doua zi Pavel a mers împreună cu noi la Iacov, și toți bătrânii s'au strâns (acolo).

20. Iar ei auzind, au dat slavă lui Dumnezeu și au zîs: Vezi, frate, câte miî de Iudei s'au supus credinții și toți sunt plîni de râvnă pentru lege.

21. Despre tine însă ei au auzit că înveți pe toți Iudeii cei dintre păgâni să se lapede de Moise, spunându-le să nu-și tale împrejur pe fiii lor, nici să nu mai umble după obiceiurile (noastre).

22. Ce este, dar, de făcut? De bună seamă mulțimea va auzi că ai venit și se va aduna.

23. Fă deci ceeace-ți vom spune țle: Sunt la noi patru bărbați, carî au făcut o făgăduință.

24. Ia-i pe aceștia, curățește-te împreună cu ei și chelufește pentru ei ca să-și tunză capul. Astfel ei vor înțelege cu toții, că din cele ce au auzit despre tine nimic nu este adevărat, ci și tu umblî păzind legea.

25. Cât despre păgânii carî au crezut, noi le-am trimis scrisoare, poruncindu-le să se fe-

rească de cele jertfite idolilor și de sânge și de carnea dobitoacelor sugrumate și de curvie.

26. Atunci Pavel luând cu sine pe bărbații acela, s'a curățit împreună cu ei, iar a doua zi a intrat în biserică să vestească plinirea zilelor curățirii, când va trebui să se aducă jertfa pentru fiecare dintrânșii.

27. Dar când era să se împlinească cele șapte zile, **Iudeii** cei din Asia, văzându-l pe el în biserică, **au întăritat poporul** și punând mâna pe el.

28. Au început să strige: Bărbați Israeliteni, ajutați-ne! Acesta este omul care pretindea învăța pe toți împotriva poporului și a legii și a locului acestuia. Ba a băgat în biserică și pe niște Elini, spurcând acest loc sfânt.

29. Căci ei văzuseră pe Trofim Efeseanul cu el prin oraș și socoteau că Pavel l-a băgat în biserică.

30. Și s'a mișcat toată cetatea, și poporul dând năvală a prins pe Pavel și l-a tras afară din biserică și s'au închis îndată ușile.

31. Dar când căutau ei să-l omoare pe el, a venit veste la căpitanul oastei, cum că tot Ierusalimul s'a tulburat.

32. Acesta luând îndată ostași și sutași, a alergat la el, iar el văzând pe căpitanul și

pe ostași, au încetat a mai bate pe Pavel.

33. Și apropiindu-se **căpitanul, l-a apucat pe el și a poruncit să-l lege** cu două lanțuri. Apoi l-a întrebat cine este și ce a făcut.

34. Dar din gloată unii strigau una, alții strigau alta. Și astfel, căpitanul neputând să înțeleagă adevărul din pricina tulburării, a poruncit să-l ducă pe Pavel în cetățule.

35. Ci când a ajuns la trepte, Pavel a trebuit să fie dus pe sus de ostași, din pricina îngrămădirii poporului.

36. Pentrucă gloate multe mergeau după el, strigând: **Ucideți-l!**

37. Dar când era să-l bage în cetățule, Pavel a zis către căpitan: Imi este oare îngăduit a-ți spune ceva? Iar el l-a răspuns: Știi elinește?

38. Oare nu ești tu Eghipteanul care mai deunăzi a stârnit o răsvrătire și a scos în pustie pe cei patru mii de tâlhari?

39. Zis-a Pavel: Eu sunt om iudeu din Tarsul Cilichiei, cetățean al unei cetăți nu de puțină însemnătate. Rogu-te deci să-mi îngădui ca să grăiesc norodului.

40. Și îngăduindu-i-se, Pavel a stat pe trepte și a făcut norodului (semn) cu mâna. Apoi făcându-se liniște mare, Pavel a grăit în limba evrească, zicând:

22.

Fraților și părinților, ascultați acum **cuvântul meu de apărare** față de voi!

2. Și auzind ei că le grăiește în limba evreiască, au făcut și mai multă liniște. Iar el a zis:

3. Eu sunt bărbat iudeu, născut în Tarsul Chilichiei, dar am crescut în cetatea aceasta, la picioarele lui Gamaliil, învățând cu de-a-măruntul legea părintească, plin fiind de râvnă pentru Dumnezeu, precum sunteți și voi cu toții astăzi.

4. Ci eu am gonit chiar până la moarte această învățătură, legând și dând spre temniță bărbați și femei,

5. Precum (poate) mărturisii de mine și arhiereul și toată bătrânimea. Căci dela ei luând și cărți către frați m'am dus în Damasc, ca și pe cei de acolo să-i aduc legați la Ierusalim, spre a fi pedepsiți.

6. Ci s'a întâmplat că pe când mergeam și mă apropiam de Damasc, pe la amiază, fără de veste a strălucit împrejurul meu o lumină mare din cer.

7. Și am căzut la pământ și am auzit un glas zicându-mi: Saule, Saule, de ce mă prigonești?

8. Iar eu am răspuns: Cine ești, Doamne? Și el a zis către mine: Eu sunt Iisus Nazarineanul, pe care tu îl prigonești.

9. Cei ce erau împreună cu mine au văzut lumina și s'au

infricoșat, dar glasul celui ce-mi vorbea mie nu l-au auzit.

10. Atunci am zis: Ce să fac, Doamne? Iar Domnul mi-a răspuns: Sculându-te, mergi în Damasc și acolo îți se va grăiște despre toate câte sunt rânduite ție să le faci.

11. Și fiindcă de slava luminii aceleia nu vedeam, am mers la Damasc dus de mână de cei ce erau împreună cu mine.

12. Acolo un oarecare Anania, bărbat bine credincios după lege și cinstit de toți Iudeii cari locuiesc în Damasc,

13. A venit la mine și stând lângă mine, mi-a zis: Frate Saule, vezi iarăși! Și eu în clipa aceea am căutat spre el.

14. Iar el a zis: Dumnezeuul părinților noștri te-a ales pe tine, ca să cunoști voia lui și să vezi pe Cel Drept și să auzi glas din gura lui.

15. Căci îi vei fi lui mărturie înaintea tuturor oamenilor pentru cele ce ai văzut și ai auzit.

16. Și acum ce mai aștepti? Scoală-te și te botează și îți spală păcatele tale, chemând numele Domnului.

17. Iar când m'am întors la Ierusalim și mă rugam în biserică, am căzut intru uimire,

18. Și l-am văzut pe el zicând către mine: Grăbește-te și ieși degrab din Ierusalim, că nu vor primi mărturia ta cea pentru mine.

19. Și eu am zis: Doamne,

ei știu că eu băgam în temnițe și băteam prin sinagoge pe cei ce credeau întru tine;

20. Și când se vărsa sângele mucenicului tău Ștefan și eu eram de față, încuviințând uciderea lui și păzind hainele celor ce îl ucideau pe el.

21. Ci el a zis către mine: Mergi, că eu te voi trimite departe, printre neamuri!

22. Și l-au ascultat pe Pavel până la cuvântul acesta. (Aici însă) au ridicat glasul lor și au zis: Curățăm-l de pe pământ pe unul ca acesta, că nu se cade să trăiască!

23. Și pe când strigau astfel smulgându-și hainele și aruncând praf în văzduh,

24. Căpitanul a poruncit să-l ducă pe el în cetățule și a poruncit să-l bată cu biciul, ca să afle pentru care pricină răcnesc așa împotriva lui,

25. Iar când l-au întins pe el ca să-l bată, Pavel a zis către sutașul care era de față: **Oare vă este îngăduit să bateți pe un cetățean roman și (încă) nejudecat?**

26. Și auzind sutașul, s'a dus și a spus căpitanului, zicând: Ia seama ce faci, că omul acesta este cetățean roman.

27. Și venind la el căpitanul, l-a întrebat: Spune-mi, ești tu cetățean roman? Iar el a răspuns: Da!

28. Zis-a căpitanul: Eu cu multă cheltuială am dobândit

cetățenia aceasta. Iar Pavel a zis: Ba eu m'am născut așa!

29. Deci cei ce erau gata să-l bată s'au depărtat îndată dela el, iar căpitanul aflând că Pavel e cetățean roman, s'a spălmântat, că spusese să-l lege pe el.

30. A doua zi vrând să cunoască adevărul pentru care e pârît de Iudei, l-a slobozit pe el din legături și a poruncit să vie arhierii și tot soborul lor, și aducând pe Pavel l-a pus înaintea lor.

23.

Iar Pavel căutând spre sobor, l-a zis: Bărbaților și fraților! Eu cu deplin cuget curat am viețuit înaintea lui Dumnezeu până în ziua de astăzi.

2. Ci arhierul Anania a poruncit celor ce ședeau lângă el să-l bată peste gură.

3. Atunci Pavel a zis către el: Bate-te-ar Dumnezeu, pe rete văruit! Că tu șezi să mă judeci după lege și împotriva legii poruncești să mă bată.

4. Iar cei ce stăteau înaintea au zis: Pe arhierul lui Dumnezeu îl blestem!

5. Iar Pavel a zis: N'am știut, fraților, că este arhieru; că scris este: Pe mai marele poporului tău să nu-l grăiești de rău.

23. 3: Ezech. 13, 10—15; Lev. 19, 15.

5: Ieș. 22, 27.

6. Ci Pavel cunoscând că o parte (din ei) sunt saducheii, iar alții fariseii, a strigat în sobor: Bărbaților și fraților! Eu sunt fariseu, fiu de fariseu, și pentru nădejdea în învierea morților mă judec (acum).

7. Și spunând ei aceasta, s'a făcut tulburare între fariseii și saducheii și adunarea s'a desbinat,

8. Pentrucă saducheii zic cumcă nu este înviere, nici inger, nici duh, iar fariseii le mărturisesc pe amândouă.

9. Și s'a făcut zarvă mare; și sculându-se cărturarii din partea fariseilor, se priceau și ziceau: Nici un rău nu aflăm în omul acesta. Deci, de la grațitul lui duh sau inger, să nu ne împotrăvim lui Dumnezeu.

10. Și multă gălceavă făcându-se, căpitanul s'a temut, nu cumva să sfâșie ei pe Pavel. De aceea a poruncit ostașilor să se pogoare și să-l smulgă din mijlocul lor și să-l ducă în tabără.

11. Iar în noaptea următoare Domnul i s'a arătat și i-a zis: Indrăznește, Pavle, că precum ai mărturisit de mine în Ierusalim, așa îți se cade să mărturisești și în Roma!

12. Iar după ce s'a făcut zluă, adunându-se **oarecari iudei, sau jurat** să nu mănânce, nici să nu bea, până ce nu vor omori pe Pavel.

13. Și cei ce făcuseră jură-

mântul acesta erau mai mulți de patruzeci.

14. Aceștia mergând la arhierii și la bătrâni, au zis: Cu blestem ne-am legat să nu gustăm nimic, până ce nu vom omori pe Pavel.

15. Deci, acum voi împreună cu adunarea vestiți pe căpitanul oastei, ca mâine să-l pogoare pe el la voi, ca și cum ați avea de gând să-l ispitiți mai cu deamănuntul pricina lui; iar noi, mai înainte de a se apropia, suntem gata să-l omorim pe el.

16. Și auzind de uneltirea aceasta, feciorul surorii lui Pavel s'a dus, și intrând în tabără a vestit pe Pavel.

17. Și chemând Pavel pe unul din sutași, a zis: Pe tine-relul acesta du-l la căpitanul, pentrucă are să-l spuie ceva.

18. Deci luându-l pe el sutașul, l-a dus la căpitanul oastei și a zis: Pavel cel întemnițat m'a chemat și m'a rugat să aduc pe tine-relul acesta la tine, căci are să-ți spuie ceva.

19. Iar căpitanul luându-l de mână s'a dus cu el la oparte și l-a întrebat: Ce ai să-mi spuie mie?

20. Iar el a zis: Iudeii s'au vorbit să te roage, ca mâine să pogori pe Pavel în sobor, ca și cum ar avea de gând să-l ispitească pe el mai cu deamănuntul.

21. Dar tu să nu-l ascuți pe el, pentrucă îl pândesc mai

mult de patruzeci de inși, cari s'au jurat să nu mănânce nici să bea până nu-l vor omori pe el; și acum sunt gata și așteaptă făgăduința ta.

22. Atunci căpitanul a slobozit pe tinerelul, poruncindu-i: Nimănui să nu spui că mi-ai arătat aceste (lucruri).

23. Apoi chemând pe doi sutași, le-a zis: pregătiți două sute de ostași (pedeștri) și șaptezeci de călărași și două sute de sulțași ca să meargă, la clasurile trei din noapte, la Chesaria.

24. Să aveți gata și niște dobitoace, ca puind pe Pavel să-l scăpați (ducându-l) **la Felix Procuratorul.**

25. Apoi a scris o carte cu următorul cuprins:

26. Claudie Lisie, lui Felix, Prea puternicul procurator: Multă sănătate!

27. Pe omul acesta l-au prins Iudeii și voiau să-l omoare. Ci venind eu cu oaste și aflând că este cetățean roman, l-am scos (din mâinile lor).

28. Apoi vrând să știu pricina pentru care îl părăsc pe el, l-am dus înaintea soborului lor.

29. Am aflat însă că el e părît pentru întrebări privitoare la legea lor și nu are nicio vină vrednică de moarte sau de legături.

30. Ci vestindu-mi-se că Iudeii ar urzi niscal planuri viclene împotriva lui, l-am tri-

mis îndată la tine, poruncind și pârâșilor să spule înaintea ta toate câte au împotriva lui. Fii sănătos!

31. Deci ostașii, după cum li se poruncise lor, luând pe Pavel l-au adus noaptea la Antipatrida.

32. A doua zi, lăsând pe călărași să meargă cu el, ei s'au întors în tabăra lor.

33. Sosind **la Chesaria**, călărașii au dat cartea, procuratorului înfățișându-i și pe Pavel.

34. Procuratorul cetind (cartea), l-a întrebat (pe Pavel) din ce ținut este, și aflând că este din Chisichia,

35. A zis: Te voi asculta, când vor veni și pârâșii tăi. Apoi a poruncit să fie pus sub pază, în divanul lui Irod.

24.

Peste cinci zile a venit arhierul Anania cu bătrânii și cu un oarecare ritor, anume Tertii, și s'au plâns procuratorului împotriva lui Pavel.

2. Iar când a fost chemat acesta, **Tertii a început a-l pârî** pe el, zicând: Multă pace am dobândit prin tine și multe îmbunătățiri s'au făcut neamului acestuia prin a ta purtare de grijă.

3. Aceasta o mărturisim cu deplină mulțumită, în toată vremea și în tot locul, Preaputernice Felixe!

4. Dar, ca să nu te ostenesc prea mult, te rog să ai bună-tatea și să ascuți puțin ele noastre cuvinte.

5. Am aflat (anume) că omul acesta este o ciomă și un urzitor de zarvă printre toți Iudeii din toată lumea; și (tot el este) unul din mai marii eresului Nazarinenilor.

6. El a încercat să spurce chiar și biserica; de aceea l-am și prins și am vrut să-l judecăm după legea noastră.

7. Dar venind căpitanul de oaste Lisie, l-a luat cu multă slincie din mâinile noastre,

8. Poruncind părișilor lui să vie la tine. De-l vei lua la rost, vei putea singur afla dela el toate învinuirile pe care i le aducem lui.

9. Iar Iudeii împreună adevereau, zicând cum că acestea așa sunt.

10. Atunci Procuratorul făcându-i lui semn să grăiască, **Pavel a răspuns:** Știindu-te pe tine că de mulți ani ești judecător neamului acestuia, îmi voi apăra mai fără sfială pricina mea.

11. Tu poți afla ușor că nu sunt mai mult de douăsprezece zile, de când m'am suit la Ierusalim, ca să mă închin.

12. Și nici în biserică nu m'au aflat pe mine pricinu-mă cu cineva, sau făcând tulburare în norod sau în sinagogi sau în cetate.

13. Nici nu pot dovedi cele cu cari mă părăsc acum.

14. Aceasta însă ți-o mărturisesc ție, că după calea pe care ei o numesc eres, așa slujesc Dumnezeului părinților mei și cred toate cele scrise în lege și în proroci,

15. Având nădejde în Dumnezeu, precum ei înșiși așteaptă, cum că va să fie învierea morților, a dreptilor și a nedreptilor (deopotrivă).

16. Deci, eu întru aceasta mă nevoiesc pururea, ca să am față de Dumnezeu și față de oameni un cuget fără prihană.

17. Și după mulți ani am venit să aduc neamului meu milostenii și prinoase.

18. Cu acest prilej niște Iudei din Asia m'au aflat, după curățire, în biserică, dar nu cu gloată, nici cu gălceavă.

19. Ei trebuia să fie de față înaintea ta și să părăscă, dacă aveau ceva împotriva mea.

20. Sau apoi să spuie aceștia de au aflat în mine vreo strâmbătate, când am stat înaintea soborului,

21. Afară de cuvântul acela pe care l-am rostit cu tărie, stând între ei, că pentru învierea morților sunt judecat astăzi de voi.

22. Dar Felix, cunoscând cu deamănuntul învățătura aceasta, l-a amânat pe el zicând: Când va veni Lisie căpitanul de oaste, voi hotări asupra pricinii voastre.

23. Și a poruncit sutașului să ție pe Pavel sub pază, dar să-l lase odihnă și pe nimeni dintre ai lui să nu oprească a-l sluji sau a veni la el.

24. Iar după câteva zile venind Felix cu **Drusila** femeia sa, care era iudovoalcă, a chemat pe Pavel și l-a ascultat pe el asupra credinței întru Hristos Iisus.

25. Când a vorbit însă despre dreptate, despre înfrânare și despre judecata ce va să fie, Felix s'a înfricoșat și a răspuns: Du-te acum; când voi afla vreme, te voi chema.

26. Dar el nădăjduia că i se vor da lui bani de către Pavel; de aceea îl chema pe el adeseori și vorbea cu el.

27. Ci dacă s'au împlinit doi ani, s'a pus în locul lui Felix, **Porchie Fist**. Și vrând Felix să facă pe placul Iudeilor, a lăsat pe Pavel în închisoare.

25.

Trei zile după ce a intrat în ținutul său, Fist s'a suit dela Chesaria la Ierusalim.

2. Atunci arhierii și cei mai de frunte ai Iudeilor s'au înfățișat cu jalbele lor împotriva lui Pavel și s'au rugat de el,

3. Și l-au cerut, ca un hatâr, să-l trimită la Ierusalim, căci urziseră planul viclean să-lucidă pe drum.

4. Dar Fist a răspuns că Pavel e bine păzit în Chesaria

și că el însuși are să meargă acolo degrab.

5. Deci - zise el - împuterniciții voștri să vie cu mine, și de este ceva rău în omul acesta, pârască-l pe el.

6. După ce a zăbovit la el nu mai mult decât opt sau zece zile, s'a pogorit în Chesaria, și a doua zi șezând în divan a poruncit să-l aducă pe Pavel.

7. Și fiind el, Iudeii cari veniseră din Ierusalim au stătut împrejurul lui, aducând asupra lui Pavel multe și grele învinuiri pe cari nu puteau să le dovedească.

8. Iar Pavel apărându-se, a zis: Eu n'am greșit cu nimic nici împotriva legii Iudeilor, nici împotriva bisericii, nici împotriva Chesarului.

9. Fist însă, vrând să facă pe placul Iudeilor, răspunzând a zis către Pavel: Volești să te sui în Ierusalim și să fii judecat acolo înaintea mea pentru aceste lucruri?

10. Răspuns-a Pavel: Eu stau în divanul Chesarului; aici se cade să fiu judecat! Iudeilor nici o nedreptate nu le-am făcut, precum prea bine știți și tu.

11. Dacă am făcut vreo nedreptate sau ceva vrednic de moarte, eu nu mă feresc de moarte; dar dacă din cele cu cari mă părăsc aceștia nimic n'am făcut, nimeni nu are dreptul să mă dea în mâna lor. **Cer să fiu judecat de Chesarul!**

12. Atunci Fist, învoindu-se cu soborul, a răspuns: Ai cerut să fi judecat de Chesarul, la Chesarul vei merge?

13. După câteva zile **Agripa împăratul și Verniche** s'au pogorit în Chesaria, ca să se închine cu sănătate lui Fist.

14. Și zăbovînd acolo mai multe zile, Fist l-a vorbit împăratului despre Pavel, zicând: Este aici un bărbat oarecare, lăsat de Felix în închisoare,

15. Impotriva căruia, când am fost în Ierusalim, arhierii și bătrânii Iudeilor s'au înfașșurat înaintea mea, cerându-mi să-l osândesc pe el.

16. Ci eu le-am răspuns că Romanii n'au obiceiul să dea pe vreun om la pierzare, până când cel pârît n'are de față pe pârîșii lui și nu i se dă vreme să se apere împotriva învinuirilor.

17. Deci adunându-se ei aici, fără nicio zăbavă, a doua zi, am șezut în scaunul de judecată și am poruncit să fie adus omul.

18. Dar pârîșii din jurul lui nu l-au adus nicio învinuire din cele presupuse de mine,

19. Ci aveau cu el numai niște pricini pentru credința lor și pentru un oarecare mort, Iisus, despre care Pavel zicea că este viu.

20. Nedumerindu-mă însă asupra pricinii acestuia, l-am întrebat de volește să meargă la

Ierusalim, ca acolo să i se judece pricina lui.

21. Dar Pavel cerând să fie lăsat la judecata Măriei Sale, am poruncit să fie păzit până îl voi trimite pe el la Chesarul.

22. Atunci Agripa a zis către Fist: Aș voi să auz și eu pe omul acela. Răspuns-a Fist: Il vei auzi mâine.

23. Deci a doua zi Agripa și Vereniche au venit cu mare alaiu și au intrat în palatul divanului împreună cu căpitanii și cu bărbații cei mai de frunte ai cetății; iar la porunca lui Fist a fost adus și Pavel.

24. Zis-a Fist: Mărite Agripo și voi toți cei ce sunteți împreună cu noi, fată-l pe acela, pentru care toată mulțimea Iudeilor s'a rugat în Ierusalim și aici, strigând că nu trebuie să mai trăiască.

25. Eu însă am înțeles că n'a făcut nimic vrednic de moarte și el singur cerând judecata Chesarului, am socotit să-l trimt pe el (la dânsul).

26. Despre impricinat n'am nimic adevărit, ceeace l-aș putea scrie Măriei Sale. De aceea l-am adus la voi, și mai vârtos înaintea ta, Mărite Agripo, ca după cercetare să am ce scrie.

27. Că mi se pare o treabă fără rost, să trimt un om legat și să nu arăt învinuirile ce i se aduc lui.

26.

Zis-a Agripa către Pavel: Ți se îngăduie ție să vorbești singur pentru tine. Atunci Pavel întinzându-și mâna, s'a apărât așa:

2. Mă socotesc fericit, Mărite Agripo, că am putința să mă apăr astăzi înaintea ta, de toate cu cari sunt pârît de Iudei,

3. Cu atât mai vartos, cu cât tu cunoști toate obiceiurile și pricinile dintre Iudei. De aceea te rog să mă ascuți cu îngăduință.

4. Viața mea din tinerețe, pe care dela început am petrecut-o în mijlocul neamului meu în Ierusalim, o cunosc toți Iudeii;

5. De vor vrea să mărturisească, ei mă știu pe mine de mult, că după eresul cel prea cu cercare al legii noastre am trăit ca fariseu.

6. Și acuma stau înaintea judecății pentru nădejdea în făgăduința făcută de Dumnezeu către părinții noștri,

7. La care slujind neincetat ziua și noaptea nădăjdulesc să ajungă cele douăsprezece seminții ale noastre. Pentru această nădejde sunt pârît de Iudei, Mărite Agripo!

8. Socotiți oare drept un lucru de necrezut, ca Dumnezeu să invieze pe morți?

9. Ce e drept, și mie mi s'a părut că împotriva numelui lui Iisus Nazarineanul trebuie să fac multe.

10. Ceeace am și făcut în Ierusalim; căci luând imputernicire dela arhieriei, pe mulți sfinți i-am închis în temniță și când îi omorau pe ei, eu îmi dam învolirea.

11. Și îi munceam pe ei de multe ori prin toate sinagogile și îi sileam să hulească; și mult înverșunându-mă împotriva lor, îi goneam până și prin cetățile cele dinafară.

12. Astfel, mergând la Damasc cu imputernicire și cu o ceată de oameni dela arhieriei,

13. Pe la amiază am văzut pe cale, Mărite (Agripo), o lumină din cer, mai strălucitoare decât a soarelui, strălucind împrejurul meu și al celor ce mergeau împreună cu mine.

14. Atunci, căzând la pământ am auzit cu toții un glas zicând către mine și grăind în limba evreiască: Saule, Saule, de ce mă prigonești? Greu îți este să lovești cu piciorul împotriva boldului!

15. Iar eu am zis: Cine ești, Doamne! Și el a răspuns: Eu sunt Iisus pe care tu îl prigonești.

16. Ci scoală-te și stai pe picioarele tale, că spre aceasta m'am arătat ție, ca să te aleg slugă și martor al celor ce le-ai văzut și al celor ce-ți voi arăta ție.

17. Te voi izbăvi pe tine de poporul (Iudeu) și de păgânii la care te trimit,

18. Ca să le deschizi ochii

lor, să se întoarcă dela întunecare la lumină și dela puterea satanei la Dumnezeu, și prin credința cea întru mine să primească iertarea păcatelor și parte cu cei sfințiți.

19. Drept aceea, Mărite Agripo, nu am fost neascultător față de cereasca vedenție.

20. Ci mai întâi celor din Damasc și din Ierusalim, apoi din toată țara Iudeei și păgânilor le-am propovedit să se pocăiască și să se întoarcă la Dumnezeu, săvârșind fapte vrednice de pocăință.

21. Pentru aceasta Iudeii prinzându-mă în biserică, au încercat să mă omoare.

22. Dar dobândind ajutorul cel dela Dumnezeu, stau până în ziua aceasta, mărturisind la mic și la mare și negrăind nimic afară de cele ce și prorocii și Moise au prorocit că vor să fie,

23. Anume, că Hristos va să pătimească și că el mai întâi se va scula din morți și va vesti lumină poporului (Iudeu) și păgânilor.

24. Spunând acestea Pavel întru apărarea sa, Fîst a zis cu glas mare: Ești nebun, Pavele! Învățătura ta cea multă te duce la nebunie!

25. Nu sunt nebun, prea puternice Fîste, ci grălesc cuvintele adevărului și ale înțelepciunii.

26. Că despre acestea știe și Măria Sa, în fața căruia o

să vorbesc fără sfială, incredințat fiind că nimic din acestea nu l-a rămas neștiut, pentru că acestea nu s'au petrecut în vreun ungher.

27. Crezi tu, Mărite Agripo, în proroci? Știu că crezi.

28. Atunci Agripa către Pavel: Încă puțin și o să mă îndupleci a mă face creștin!

29. Iar Pavel a zis: Eu rog pe Dumnezeu, ca mai curând sau mai târziu nu numai tu, ci și toți cei ce mă ascultă pe mine astăzi să se facă precum sunt și eu, afară doar de lanțurile acestea.

30. Atunci s'a sculat regele și procuratorul și Veroniche și cei ce ședeau împreună cu ei;

31. Și despărțindu-se, grăiau unul către altul zicând: **Omul acesta n'a făcut nimic vrednic de moarte sau de lanțuri.**

32. Iar Agripa a zis către Fîst: Omul acesta putea fi slobozit, dacă n'ar fi cerut judecata Chesarului.

27.

Iar dacă s'a hotărît ca să mergem pe apă în Italia, au dat pe Pavel și pe alți câțiva întemnițați în grija unui sutăș, anume Iulie, din cohorta (numită) împărătească.

2. Și intrând într'o corabie dela Adramit, am plecat, vrând să mergem pe lângă coasta

Astei, fiind cu noi și Aristarh, Machedoneanul din Tesalonc.

3. A doua zi am ajuns la Sidon. Și Iulie arătându-se cu iubire de oameni față de Pavel, l-a îngăduit să meargă pe la prietenii și să primească purtarea lor de grijă.

4. Purcezând de acolo, am ajuns lângă Cipru, pentru că vânturile erau împotriva.

5. Și trecând marea Chilikiei și a Pamfiliei, am sosit în Mira Lichiei.

6. Acolo sutașul aflând o corabie din Alexandria, care mergea în Italia, ne-a suit întrânsa.

7. Multe zile plutind cu zăbavă și abia ajungând lângă Cnid, fiindcă nu ne lăsa vântul, am trecut sub Crit, pe lângă Salmona;

8. Apoi, străbătând cu greutate, am ajuns la un loc ce se chema Limanul Bune, de care era aproape Lasia.

9. Trecuse multă vreme și călătoria era împreunată acum cu primejdii, pentru că trecuse și postul. Pavel îi îndemna,

10. Zicându-le lor: Bărbaților, văz că această călătorie va fi cu necaz și cu multă primejdie nu numai pentru povară și pentru corabie, ci și pentru viețile noastre.

11. Dar sutașul se încredea mai mult în cârmaciu și în căpitanul corabiei decât în cele ce grăia Pavel.

12. Ne fiind limanul bun de fernet, cei mai mulți au hotărât

să plece de acolo și dacă s'ar putea să ajungem să lernăm în Finica, un liman al Critului, așezat spre Miază-zii Apus și spre Miază-noaptea Apus.

13. Și începând să sufle vânt de Miază-zii, au crezut că vor putea să-și împlinească planul și ridicând anghira au vâslit dealungul Critului.

14. Dar nu după multă vreme s'a năpustit asupra ostrovului un vânt vijelios, ce se cheamă Evrachilon.

15. Deci corabia fiind smulsă și neputând merge împotriva vântului, ne-am lăsat în voia valurilor.

16. Și pe când treceam pe lângă un ostrov mic, ce se chema Clavdi, cu greu am putut prinde luntrea (de scăpare).

17. Și ridicându-o, s'au folosit de otgoane și au încins corabia și temându-se să nu fie împinsă spre Sirt, au desfăcut pânzale și s'au lăsat purtați de vânt.

18. Și fiind foarte învăluieți de vișor, a doua zi au aruncat (o parte) din povara corabiei.

19. Iar a treia zi, cu mâinile lor au aruncat și uneltele corabiei.

20. Mai multe zile nici soarele nici stelele nu s'au arătat și vișorul cumplit bântuia mereu, încât pierdusem orice nădejde de scăpare.

21. Și după ce răbdară multă

foame, Pavel stând în mijlocul lor, a zis: Oamenii (buni), trebuia să mă ascultați pe mine, să nu fi purces din Crît, și (atunci) n'ați fi îndurat necazul acesta și paguba.

22. Acum însă vă îndemn să fiți cu inimă bună, că nici un suflet nu va pieri dintre voi, fără numai corabia.

23. Pentru că astă noapte mi s'a arătat îngerul Dumnezeului meu, cărui slujesc,

24. Zicându-mi: Nu te teme, Pavele! Tu trebuie să stai înaintea Chesarului, și iată, Dumnezeu ți-a dăruit ție pe toți cei ce sunt în corabie cu tine.

25. Drept aceea, fiți cu inimă bună, oameni buni, căci eu am încredere în Dumnezeu, că așa va fi precum mi s'a spus mie.

26. Și trebuie să fim aruncați într'un ostrov.

27. Iar dacă s'a împlinit a patrusprezecea noapte de când rătăceam noi pe marea Adriei, pe la miezul nopții corăbierilor li se părea că se apropie de un țarm.

28. Și slobozind măsura, au aflat douăzeci de stânjeni, iar trecând ceva mai departe au măsurat iarăși și au aflat cincisprezece stânjeni.

29. Drept aceea, temându-se ca nu cumva să dăm de nisca locuri prundoase, au aruncat patru anghire dela partea din urmă a corabiei și așteptau să se facă ziuă.

30. Când însă corăbierii cău-

tând să fugă din corabie au slobozit luntrea în mare, prefăcându-se că vor să sloboadă și anghirele dela pisc,

31. Pavel a zis sutașului și ostașilor: De nu rămân aceștia în corabie, voi nu veți putea scăpa.

32. Atunci ostașii au tălat funiile luntrii și au lăsat-o să cază.

33. Iar până să se facă ziuă, Pavel i-a rugat pe toți să mănânce, zicând: Sunt patrusprezece zile astăzi, de când n'ați mâncat și de când stăruți în nemâncare.

34. De aceea vă rog să mâncați, căci aceasta este spre scăparea voastră; (vă spun) că nici unul din voi un păr din cap nu-i va cădea.

35. Și zicând acestea, a luat pâine, a mulțămît lui Dumnezeu înaintea tuturor și frângând, a început a mânca.

36. Și îmbărbătându-se cu toții, au luat și ei de au mâncat.

37. Iar în corabie eram, de toți, două sute șaptezeci și șase suflete.

38. Și săturându-se, au ușurat corabia, aruncând graul în mare.

39. Iar dacă s'a făcut ziuă, n'au cunoscut pământul, dar zăreau mai departe un sân de mare având țarm de nisip, la care se sfătuiau să scoată, de ar fi cu putință, corabia.

40. Și ridicând anghirele, le-au slobozit în mare; așijderea au

slăbit funțiile cârmelor și ridi- când pânzele cele mici după vântișorul care sufla, se sileau spre țarm.

41. Și nimerind într'o fășie de nisip, corabia s'a înțepenit: pîscul dinainte, înfipt în nisip, sta neclătît, iar partea dinapoi se sfărma de urgia valurilor.

42. Atunci ostași au făcut sfat să omoare pe cei legați, ca să nu înnoate cineva și să scape.

43. Ci sutașul vrând să fe- rească pe Pavel, le-a zădărni- cit planul și a poruncit, ca cei ce știu să înnoate, să sară mai întai în mare și să iasă la uscat,

44. Iar ceilalți, care pe scân- duri, care pe altceva din co- rabie. Și așa au scăpat cu toții la țarm.

28.

Și dacă am scăpat, am cunos- cut că ostrovul se cheamă **Malta**.

2. Iar varvarii ne-au arătat nu puțină iubire de oameni; căci făcând foc ne-au primit pe noi pe toți la ei, pentru ploaia și frigul ce era.

3. Și Pavel strângând multe găteje și puindu-le pe foc, o viperă ieșind dela căldură s'a prins de mâna lui.

4. Și dacă au văzut varvarii vipera spânzurând de mâna lui, ziseră unii către alții: Omul a- cesta trebuie să fie un ucigaș,

care scăpând din valuri drep- tatea lui Dumnezeu nu l-a lăsat să mai trăiască.

5. Ci Pavel scuturând vi- pera în foc, nici un rău n'a pățimit.

6. Ei însă așteptau să se umfle sau să cază mort de pripă. Ci așteptând ei mult și văzând că nu i se întâmplă nici un rău, întorcându-se ziceau că este Dumnezeu.

7. Și în apropierea locului aceuia se găseau moștile **mai marelui ostrovului, anume Poplie**, care primindu-ne, trei zile ne-a găzduit pe noi cu toată prietenia.

8. Și s'a întâmplat că tatăl lui Poplie zăcea, cuprins fiind de friguri și de urdinare cu sânge. Iar Pavel intrând la el și rugându-se, și-a pus mâinile peste el și l-a tămăduit.

9. Iar după această vindecare, și alții cari aveau boale în o- strovul acela veneau și se vin- decau.

10. Aceștia cu multă cinste ne-au cinstit pe noi, iar când am purces (la drum), ne-au dat toate cele ce ne erau de trebuință.

11. După trei luni am por- nit cu o corabie din Alexan- dria, care iernase în ostrov și care avea semnul Dioscurilor.

12. Și sosind în Siracusa, am zăbovit acolo trei zile.

13. De acolo, încunjurând, am ajuns la Righia; și peste o

zi suflând vântul de Miază-zi, a doua zi am sosit la Potioli.

14. Aici am aflat frați cari ne-au rugat să rămânem la ei șapte zile. Și așa am venit la Roma.

15. Frații de acolo auzind despre noi, au ieșit întru întâmpinarea noastră până la forumul lui Aple și la Tritaverne. Iar Pavel văzându-i pe ei, a mulțumit lui Dumnezeu și s'a îmbărbătat.

16. Dacă am sosit la Roma, sutășul a dat pe cei legați în seama voievodului oastei, iar lui Pavel i s'a îngăduit să locuiască deosebi, cu ostașul care îl păzea pe el.

17. Și după trei zile Pavel a chemat pe mai marii Iudeilor. Și adunându-se ei, a zis către dâșii: Bărbaților și fraților! Măcar că eu n'am făcut nimic împotriva poporului (nostru) sau a obiceiurilor părintești, legat fiind în Ierusalim m'au dat în mâinile Romanilor,

18. Cari judecându-mă, voiau să mă slobozească, pentru că nu aveam nicio vină de moarte.

19. Ci împotrivindu-se Iudeilor, am fost silit a cere judecata Chesarului, dar nu că așa avea vreo pără împotriva neamului meu.

20. De aceea v'am și chemat să vă văz și să vorbesc cu voi, căci pentru nădejdea lui Israel sunt legat cu aceste lanțuri.

21. Iar ei au zis către dânsul: Noi nici scrisori despre tine n'am primit în Iudeea, nici vreunul din frați n'a venit să ne vestească sau să ne spună ceva rău despre tine.

22. Dar am dori să auzim dela tine ceea ce gândești; căci despre eresul acesta știm noi că pretutindenea se vorbește împotriva lui.

23. Deci, rândându-i-se o zi, au venit la dânsul la gazdă mai mulți. Și Pavel le-a lămurit și le-a mărturisit, de dimineața până seara, împărăția lui Dumnezeu, dovedindu-le lor cele despre Iisus, din legea lui Moise și din proroci.

24. Și unii credeau cele ce le spunea, iar alții nu credeau.

25. Și neunindu-se unii cu alții, s'au dus. Atunci Pavel a spus un cuvânt: Bine a grăit Duhul Sfânt prin prorocul Isaia către părinții noștri,

26. Zicând: Du-te la poporul acesta și spune-i: Cu auzul veți auzi și nu veți înțelege, și cu ochii veți privi și nu veți vedea.

27. Că s'a învărtoșat inima poporului acestuia și cu urechile greu aude, și ochii săi și-a închis, ca nu cumva să vază cu ochii și cu urechile să auză și cu inima să înțeleagă, și să se întoarcă și să-i tămăduiesc pe ei.

28. Drept aceea, cunoscut să vă fie vouă, că mântuirea lui

Dumnezeu s'a trimis păgânilor; și ei vor asculta.

29. Și după ce a spus el acestea, Iudeii au ieșit, pricinându-se mult între oalță.

30. Iar Pavel a rămas doi ani deplin în casă ținută cu

cheltufala sa, primind pe toți cari veneau la dânsul,

31. Și propoveduind împărăția lui Dumnezeu și învățând cele (de cuviință) despre Domnul Iisus Hristos, cu toată îndrăsneala și fără opreală.

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE ROMANI

1.

Pavel, sluga lui Iisus Hristos, chemat de el apostol, ales spre (vestirea) Evangheliei lui Dumnezeu,

2. Pe care a făgădui-o mai înainte, prin prorocii săi, în sfințele scripturi,

3. Despre Fiul său, născut din sămânța lui David, după trup,

4. Și rânduit Fiul al lui Dumnezeu întru putere, după duhul sfințeniei, prin învierea din morți: deci, despre Iisus Hristos, Domnul nostru,

5. Prin care am luat darul și apostolia, ca în numele lui să aduc la ascultarea credinței toate neamurile,

6. Printre cari sunteți și voi, cei chemați ai lui Iisus Hristos,

7. Tuturor celor ce sunteți în Roma, iubiți ai lui Dumnezeu și chemați sfinți: **Dar vouă și pace** dela Dumnezeu, Tatăl

nostru și dela Domnul Iisus Hristos!

8. Mai întâi mulțumesc Dumnezeului meu prin Iisus Hristos pentru voi toți, pentru că **credița voastră este vestită în toată lumea.**

9. Căci martor îmi este Dumnezeu căruia slujesc cu duhul meu întru Evanghelia Fiului său, că neincetat vă pomenesc pe voi,

10. Cerând necontenit în rugăciunile mele, să am odată, cu voia lui Dumnezeu, prilejul ca să viu la voi.

11. Că doresc să vă văz pe voi, ca să vă împărtășesc vouă ceva dar duhovnicesc spre întărirea voastră;

12. Ori, mai bine, ca să mă mângâi împreună cu voi prin credința care este deopotrivă a voastră și a mea.

13. Ci nu volesc să nu știți voi, fraților, că de multe ori

am dorit să viu la voi, dar am fost împiedecat până acum ca să am ceva roadă și între voi, ca și între celelalte neamuri.

14. Căci dator sunt Elinilor și varvarilor și înțelepților și neînțelepților.

15. Așa că, din partea mea, eu doresc să vă vestesc Evanghelia și vouă celor din Roma.

16. Căci eu **nu mă rușinez de Evanghelia lui Hristos**, pentru că ea este puterea lui Dumnezeu spre mântuirea tuturor celor ce cred: mai întâi Iudeilor și apoi Elinilor.

17. Căci întru dânsa se descopere dreptatea lui Dumnezeu din credință și pentru credință, precum este scris: Iară dreptul din credință va fi viu.

18. Iar mânia lui Dumnezeu se descopere din cer peste toată păgânătatea și peste nedreptatea oamenilor, cari țin adevărul în legăturile nedreptății.

19. Pentru că ceea ce se poate cunoaște despre Dumnezeu, este cunoscut de dânșii, căci Dumnezeu le-a arătat lor.

20. Că **cele nevăzute ale lui (Dumnezeu)**, veșnica lui putere și dumnezeire, **se văd** lămurit dela începutul lumii **în fapăturile lui**, ca ei să fie fără desvinovățire.

21. De vreme ce, cunoscând pe Dumnezeu, nu ca pe Dumnezeu l-au slăvit și nu l-au mulțumit, ci au rătăcit întru

cugetele lor, și inima lor cea neînțelegătoare s'a întunecat.

22. Socotindu-se a fi înțelepți, au innebunit.

23. Și au schimbat mărirea lui Dumnezeu celui nestricăcios cu închipuirile omului celui stricăcios și ale păsărilor și ale (dobitoacelor) cu patru picioare și ale celor ce se târăsc.

24. De aceea Dumnezeu l-a și dat pe ei poftelor necurate ale inimii lor, ca întreolaltă să-și spurce trupurile lor,

25. Ei, cari **au întors adevărul lui Dumnezeu întru minciună** și s'au închinat și au slujit făpturii, iar nu Făcătorului care este binecuvântat în veci. Amin.

26. De aceea Dumnezeu l-a dat pe ei (pradă) unor patimi de ocară, căci femeile lor au schimbat fireasca rânduială cu ceea ce este împotriva firii;

27. Așijderea și bărbații, părăsind fireasca folosire a părții femeiești, s'au aprins întru pofta lor unul spre altul, bărbați cu bărbați săvârșind rușinea, și astfel și-au luat în ei înșiși răsplata ce li se cuvinea pentru rătăcirea lor.

28. Și precum n'au găsit cu cale să păstreze pe Dumnezeu în cugetele lor, așa l-a dat pe ei Dumnezeu în (voia) minții lor netrebnice, ca să facă cele ce nu se cuvîn,

1. 17: Avac. 2, 4.

23: Ier. 10, 14; Ps. 106, 20; A doua Lege 4, 15—19; Inț. 12, 24.

29. Și să se umple de toată nedreptatea, de curvie, de viclenie, de lăcomie, de răutate, de pismă, deucidere, de sfadă, de înșelăciune, de năravuri rele,

30. (Și să fie) pâritori, grăitor de rău, uritori de Dumnezeu, ocăritori, semeți, lăudaroși, scornitori de rele, neascultători de părinți,

31. Neînțelegători, călcători de cuvânt, nelubitori, nemilosivi.

32. Aceștia știind hotărîrea lui Dumnezeu, cum că cei ce fac unele ca acestea sunt vrednici de moarte, nu numai că le fac, ci încă și laudă pe făptuitorii.

2.

De aceea fără cuvânt de apărare ești tu, omule, care judeci (pe altul). Căci **întru ceea ce judeci pe altul pe tine însuși te osândești**, de vreme ce tu, cel ce judeci, săvârșești aceleași lucruri.

2. Și noi știm că judecata lui Dumnezeu este după adevăr asupra celor ce fac unele ca acestea.

3. Și socotești oare, o, omule, care judeci pe cei ce fac unele ca acestea, dar le faci și tu însuși, că vei scăpa de judecata lui Dumnezeu?

4. Sau nesocotești tu bogăția bunătații lui și a îngăduinții și a îndelungii lui răbdări, nepricepând că bunăitatea lui Dumnezeu te cheamă la pocăință?

5. Ci prin impietrirea ta și prin inima ta cea nepocăită îți aduni ție mânie pentru ziua mâniei și a descoperirii dreptei judecăți a lui Dumnezeu,

6. Care va răsplăti fiecăruia după faptele sale:

7. (Adecă) celor ce prin stăruință în lucrul cel bun caută slavă și cinste și nestrăicaciune: cu viața veșnică,

8. Iar celor ce caută zavistie și nu se supun adevărului, ci se pleacă nedreptății: cu mânie și cu urgie.

9. Decî, necaz și strâmtorare (va fi) peste tot sufletul omului făcător de rele, mai întâi peste Iudeu, apoi peste Elin;

10. Iar slavă și cinste și pace peste tot cel ce face binele, mai întâi peste Iudeu, apoi peste Elin.

11. **Că la Dumnezeu nu este fățarie.**

12. Decî, câți fără de lege au greșit, fără de lege vor și pieri; iar câți cu lege au greșit, după lege se vor judeca.

13. Pentru că nu auzitorii legii sunt drepti înaintea lui Dumnezeu, ci plinitorii legii se vor îndrepta.

14. Căci, când păgânii cari n'au lege, din fire plinesc poruncile legii, ei neavând lege, singuri își sunt lege,

15. Arătând (prin aceasta) că porunca legii este scrisă în inimile lor; iar aceasta o mărturisește cugetul lor și gândurile lor cari se învinovătesc sau se desvinovătesc întreolaltă,

16. Ceea ce se va vădi în ziua când Dumnezeu va judeca cele ascunse ale oamenilor, după Evanghelia mea, prin Iisus Hristos.

17. Iată, tu te numești Iudeu, și te razimi pe lege și te lauzi cu Dumnezeu;

18. Tu cunoști voia lui și ai învățat din lege să știi alege cele de folos,

19. Și te socotești a fi povățuitor orbilor, luminezi celor dintru întunec,

20. Indreptător celor fără de minte, învățător pruncilor, având în lege icoana științei și a adevărului.

21. Deci, tu care înveți pe altul, pe tine însuși nu te înveți. Tu care propoveduiești să nu fure, furi;

22. Tu, care zici să nu preacurvească, preacurvești; tu care urăști idolii, furi cele sfinte;

23. Tu care te lauzi cu legea, prin călcarea legii necinstești pe Dumnezeu!

24. Că din pricina voastră se hulește numele lui Dumnezeu printre neamuri, precum este scris.

25. Tăierea împrejur folosește, dacă plinești legea; dacă însă ești călcător de lege, tăierea ta împrejur se face netăiere împrejur.

26. Drept aceea, dacă cel netăiat împrejur va păzi poruncile legii, netăierea lui im-

prejur nu i se va socoti oare drept tăiere împrejur?

27. Și așa, cel netăiat împrejur după fire, plinind legea, te va judeca pe tine care ai scriptura și tăierea împrejur, dar ești călcător de lege.

28. Că nu cel ce se arată pe dinafară este (adevăratul) Iudeu; și nici (adevărata) tăiere împrejur nu este cea din afară, (făcută) în trup.

29. Ci cel ce este pe dinlăuntru, acela este Iudeu, iar (adevărata) tăiere împrejur este a inimii, în duh, iar nu în slovă. Lauda acestuia nu este dela oameni, ci dela Dumnezeu.

3.

Atunci, cu ce e mai bun Iudeul? Sau care este folosul tăierii împrejur?

2. Este mare în toate privințele: mai întâi, că lor s'au incredințat cuvintele lui Dumnezeu.

3. Că ce este dacă unii n'au crezut? Au doară necredința lor va nimicici credința lui Dumnezeu?

4. Nicidecum. Ci Dumnezeu rămâne credincios, iar oamenii toți mincinoși, precum este scris: Ca să fii găsit drept întru cuvintele tale și să biruiești când vei fi judecat.

5. De vreme ce însă nedrep-

2. 24: Is. 52, 5; Ezech. 26, 20.

3. 4: Ps. 116, 11; Ps. 51, 6.

tatea noastră întărește dreptatea lui Dumnezeu, ce vom zice? Nu cumva Dumnezeu este nedrept când își arată mânia? - Omenește grădesc.

6. Nicidecum. Căci atunci cum va judeca Dumnezeu lumea?

7. Că de vreme ce adevărul lui Dumnezeu prin minciuna mea a prisosit spre slava lui, atunci de ce se mă judece el ca pe un păcătos?

8. Și nu (ar trebui oare) să facem cele rele, ca să vie cele bune? - Precum suntem hulți și precum zic unii că am învăța noi. Osândirea acestora dreaptă este.

9. Așadar îi întrecem cu ceva pe ei? Nicidecum. Pentru că mai înainte am învinuit și pe Iudei și pe Elini, că toți sunt sub păcat.

10. Precum este scris: Nu este drept nici unul:

11. Nu este cine să înțeleagă, nu este cine să caute pe Dumnezeu.

12. Toți s'au abătut, împreună s'au făcut netrebniți; nu este cine să facă binele, nu este niciunul.

13. Mormânt deschis este gâtlejul lor; cu limbile lor viclenesc; venin de aspidă este pe buzele lor.

14. Gura lor este plină de blesteme și de amărăciune;

11: Ps. 14, 1-3; Ps. 53, 2-4.

13: Ps. 5, 10; 140, 4.

14: Ps. 10, 7.

15. Grăbite sunt picioarele lor să verse sânge.

16. Pustire și necaz este în căile lor,

17. Și calea păcii nu au cunoscut-o.

18. În ochii lor nu este frica lui Dumnezeu.

19. Noi știm însă că toate câte poruncește legea, celor ce sunt sub lege le poruncește, ca toată gura să se astupe și toată lumea să fie vinovată înaintea lui Dumnezeu.

20. Pentru că din faptele legii niciun om nu se va îndrepta înaintea lui, de vreme ce **prin lege vine cunoștința păcatului.**

21. Căci iată, dreptatea lui Dumnezeu, cea mărturisită de și de proroci, s'a arătat acum afară de lege.

22. Dreptatea lui Dumnezeu (s'a arătat) prin credința în Iisus Hristos la toți și peste toți cei ce cred; că nu este osebite.

23. Pentru că toți au păcătuit și s'au lipsit de slava lui Dumnezeu.

24. **Și în dar sunt îndreptați**, cu harul lui, prin răscumpărarea cea întru Hristos Iisus,

25. Pe care l-a rânduit Dumnezeu drept jertfă de ispășire prin credința în sângele lui, pentru iertarea păcatelor celor mai înainte făcute,

15: Is. 59, 7-8.

18-19: Ps. 36, 2.

26. În vremea îndelungel răbdării a lui Dumnezeu, ca să se arate dreptatea lui în vremea de acum, dovedindu-se pe sine drept și îndreptând pe cel ce este din credința în Iisus.

27. Deci, unde este pricina de laudă? S'a înlăturat. Prin care lege? A faptelor? Nu, ci prin legea credinței.

28. Socotim deci că din credință se va îndrepta omul, fără faptele legii.

29. Au doară Dumnezeu este numai al Iudeilor, nu și al păgânilor? Fără îndoială, și al păgânilor.

30. Pentru că unul este Dumnezeu care va îndrepta prin credință pe cei tăiați împrejur, și pe cei netăiați împrejur (la răși) prin credință.

31. Dar înlăturăm noi oare prin credință legea? Nicidecum, ci întărim legea.

4.

Ce vom zice dară că a doborândit după trup părintele nostru **Avraam**?

2. Dacă Avraam s'a îndreptat prin fapte, are laudă, dar nu la Dumnezeu.

3. Că ce zice scriptura? Și Avraam a crezut lui Dumnezeu și i s'a socotit lui întru dreptate.

4. **Celui ce lucrează, plata nu i se socotește ca dar, ci ca un drept.**

5. Iar celui ce nu lucrează, ci crede întru cel ce îndreptează pe cel necredincios, credința lui i se socotește întru dreptate.

6. Precum și David numește fericit pe omul cărui Dumnezeu îi socotește dreptatea fără de fapte, (zicând):

7. Fericți căroră s'au lertat fărădelegile și căroră s'au acoperit păcatele!

8. Fericit bărbatul cărui Domn nu-i va socoti păcatul!

9. Deci, fericirea aceasta este ea oare numai pentru cei tăiați împrejur, sau și pentru cei netăiați împrejur? - de vreme ce zicem că lui Avraam i s'a socotit credința întru dreptate.

10. Dar cum i s'a socotit lui? Când era tăiat împrejur, sau când era netăiat împrejur? Nu când era tăiat împrejur, ci când era netăiat împrejur.

11. Iar semnul tăierii împrejur l-a luat ca o pecete a dreptății pentru credința ce o va avea când era netăiat împrejur, ca să fie el părintele tuturor celor ce cred, nefiind tăiați împrejur, și să li se socotească și lor întru dreptate,

12. Și, în același timp, părinte al celor tăiați împrejur. Dar nu al celor ce sunt numai tăiați împrejur, ci și umblă pe urmele credinței părintelui nostru Avraam, din vremea în care era netăiat împrejur.!

4. 3: Fac. 15, 6.

7: Ps. 32, 1-2.

13. Că nu prin lege a primit Avraam și seminția lui făgăduința că va moșteni lumea, ci prin **dreptatea cea din credință**.

14. Că dacă moștenitorii sunt cei ce au legea, zadarnică s'a făcut credința și s'a stricat făgăduința.

15. Pentru că legea naște mânia; dar unde nu este lege, acolo nu este nici călcare de lege.

16. De aceea (moștenirea) este din credință, ca să fie din dar și ca făgăduința să rămâne stătătoare la toți urmașii, nu numai la cei ce au legea, ci și la cei ce au credința lui Avraam, care este părintele nostru al tuturor,

17. Precum este scris: Părinte al multor neamuri te-am pus înaintea lui Dumnezeu, în care a crezut, care înviază pe cei morți și chiamă la ființă cele ce nu sunt.

18. Avraam cu nădejde împotriva nădejzii a crezut că va fi tată al multor neamuri, după cum i s'a spus: Așa va fi sămânța ta.

19. Și n'a slăbit în credință văzându-și trupul său cel amorțit, că era aproape de o sută de ani, și pântecul cel amorțit al Sarei,

20. Și nu s'a îndoit cu necredință în făgăduința lui Dum-

nezeu, ci s'a întărit în credință, dând slavă lui Dumnezeu,

21. Incredințat fiind că ce i s'a făgăduit (Dumnezeu), puternic este să și împlinească.

22. De aceea credința lui i s'a socotit întru dreptate.

23. Dar nu s'a scris numai pentru el, că i s'a socotit lui întru dreptate,

24. Ci și pentru noi, cărora va să ni se socotească, nouă, celor ce credem întru cel ce a sculat din morți pe Iisus Hristos, Domnul nostru,

25. Care s'a dat (morții) pentru păcatele noastre și s'a sculat pentru îndreptarea noastră.

5.

Drept aceea, îndreptați fiind din credință, pace avem cu Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos.

2. Crezând în el, am dobândit și apropiere la darul acesta, întru care stăm, și ne lăudăm întru nădejdea măririi lui Dumnezeu.

3. Și nu numai atât, ci ne lăudăm și întru necazurii, bine știind că necazul naște răbdare,

4. Iar răbdarea încercare, iar încercarea nădejde,

5. Iar **nădejdea nu rușinează**, pentru că dragostea lui

17: Fac. 17, 5.

19: Fac. 15, 5.

22: Fac. 15, 6.

25: Is. 53, 4-5.

Dumnezeu s'a revărsat în inimile noastre prin Duhul Sfânt care ni s'a dat nouă.

6. Pentru că Hristos, încă pe când noi eram neputincioși, la plinirea vremii a murit pentru cei necredincioși.

7. Cu greu va muri cineva (chiar) pentru un drept. Încă pentru un (om) bun s'ar mai putea hotărî cineva să moară.

8. Ci Dumnezeu și-a dovedit dragostea sa către noi prin aceea, că Hristos a murit pentru noi când eram încă păcătoși.

9. Deci cu atât mai vărtos acum, îndreptați fiind prin sângele lui, ne vom mântui prin trântul de mânia (lui Dumnezeu).

10. Căci dacă, vrășmași fiind noi, ne-am împăcat cu Dumnezeu prin moartea Fiului său, cu atât mai vărtos, după ce ne-am împăcat, ne vom mântui prin viața lui.

11. Dar nu numai atât, ci ne și laudăm cu Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin care am dobândit acum împăcarea.

12. De aceea, precum printr'un om a intrat păcatul în lume și prin păcat moartea și așa moartea a trecut la toți oamenii, pentru că în acela toți păcătuiseră, -

13. Căci păcatul era în lume și înainte de lege, dar nefiind legea, păcatul nu se socotea.

14. Ci moartea a domnit

dela Adam până la Moise și peste cei ce n'au păcătuit, după asemănarea greșelii lui Adam, care era chipul celui ce avea să vie.

15. Dar nu e cu greșala, cum e cu darul. Căci **dacă prin greșala unuia au murit mulți, cu atât mai vărtos harul lui Dumnezeu și darul prin harul unui om, Iisus Hristos, va prinosi pentru mulți.**

16. Și, în rodirile lui, darul nu seamănă cu păcatul unuia; pentru că păcatul unuia duce la osândă, iar darul care iartă multe greșale, la îndreptare.

17. Că de vreme ce pentru greșala unuia moartea a domnit prin unul, cu atât mai vărtos cei ce au primit belșugul harului și al darului dreptății vor domni întru viață prin unul, Iisus Hristos.

18. Așa dar, precum prin greșala unuia toți oamenii au fost osândiți, așa și prin îndreptarea unuia tuturor oamenilor s'a dat dreptul la viață.

19. Căci precum prin neascultarea unui om s'au făcut mulți păcătoși, așa prin ascultarea unuia mulți se vor face drepti.

20. Însă a venit legea și a înmulțit greșala. Dar unde s'a înmulțit păcatul, acolo a prinosit harul,

21. Pentru că, precum păcatul a domnit spre moarte, așa și harul să domnească, prin

dreptate, spre viață veșnică, prin Iisus Hristos, Domnul nostru.

6.

Ce vom zice dară? Rămâneam vom în păcat, ca să se înmulțească darul?

2. Nicidcum! Căci noi cari am murit păcatului, cum vom mai trăi întrânsul?

3. Nu știți oare că toți câți întru Iisus Hristos ne-am botezat, întru moartea lui ne-am botezat?

4. Deci, prin botez ne-am îngropat împreună cu el în moarte, ca precum Hristos s'a sculat din morți prin slava Tatălui, așa și noi întru învierea vieții să umblăm.

5. Că de vreme ce ne-am împreunat cu el întru asemănarea morții lui, așa părtași vom fi și învierii lui,

6. Bine știind, că omul nostru cel vechiu s'a răstignit împreună cu dânsul, ca să se strice trupul păcatului și să nu mai fim noi robii păcatului.

7. Pentrucă cel ce a murit s'a slobozit de păcat.

8. Și dacă am murit împreună cu Hristos, credem că împreună cu el vom și viețui,

9. Știind că Hristos, după ce a înviat din morți, nu mai moare, că moartea nu-l mai stăpânește pe dânsul.

10. Că moartea îndurată de

el a fost moartea păcatului, odată pentru totdeauna; iar viața pe care o trăiește el, o trăiește lui Dumnezeu.

11. Așa și voi socotiți-vă că sunteți morți păcatului și vii lui Dumnezeu întru Iisus Hristos, Domnul nostru.

12. Să nu stăpânească decât păcatul în trupul vostru cel muritor, ca să ascultați de porțile lui,

13. Nici să vă faceți mădularele voastre arme ale nedreptății păcatului; ci vă înfățișați înaintea lui Dumnezeu ca niște înviați din morți și mădularele voastre ca niște arme ale dreptății lui Dumnezeu.

14. Pentrucă păcatul nu vă mai stăpânește pe voi, că nu mai sunteți sub lege, ci sub har.

15. Atunci? Păcatul vom oare fiindcă nu suntem sub lege, ci sub har? Nicidcum.

16. Au nu știți că de vă dați cuiva spre ascultare ca rob, rob sunteți celui de care ascultați? (Adecă) sau păcatului spre moarte, sau ascultării (de Dumnezeu) spre dreptate.

17. Ci mulțumim lui Dumnezeu, că (deși) ați fost robii ai păcatului, acum ați ascultat din inimă de povața învățăturii, căreia v'ați dăruit,

18. Și izbăvindu-vă de păcat, v'ați făcut robii dreptății.

19. Omenește grălesc, pentru slăbiciunea firii voastre. Precum v'ați făcut mădularele voastre roabe necurăției și fără-

delegli spre fărădelege, tot așa vă faceți acum mădularele voastre roabe dreptății spre sfințenie.

20. Căci când erați robi păcatului, erați slobozi față de dreptate.

21. Și ce roade ați avut atunci? Roade de cară acum vă rușinați, pentru că sfârșitul lor este moartea.

22. Iar acum, când v'ați izbăvit de păcat și v'ați făcut robi lui Dumnezeu, aveți roada voastră într-o sfințenie, iar sfârșitul: viața veșnică.

23. Pentru că **plata păcatului este moartea**, iar darul lui Dumnezeu este viață veșnică întru Iisus Hristos, Domnul nostru.

7.

Au nu știți, fraților, doară mă grădesc unor cunoscători ai legii, că legea are stăpânire peste om numai câtă vreme el trăiește?

2. Că femeia măritată e legată prin lege de bărbatul său, cât el trăiește; iar de la murit bărbatul, s'a deslegat de legea bărbatului.

3. Drept aceea, dacă trăind bărbatul ei se mărită cu alt bărbat, preacurvă se cheamă; iar dacă-l moare bărbatul, sloboadă este de lege, ca să nu fie preacurvă măritându-se cu alt bărbat.

4. Așa și voi, frații mei, ați

murit față de lege prin trupul lui Hristos, ca să fiți ai altuia, ai celui ce a înviat din morți, ca să aducem roadă lui Dumnezeu.

5. Căci când eram în trup, patimile păcatelor, cele (arătate) în lege, lucrau într-o mădularele noastre, ca să aducem roade morții.

6. Acum însă, când am murit față de legea de care eram legați, suntem slobozi, ca să slujim (lui Dumnezeu) în duhul cel nou, iar nu în slova veche.

7. Ce vom zice, dară? Este oare legea păcat? Nicidecum? Dar păcatul nu l-am cunoscut, fără numai prin lege. Că pofta nu așa fi știută, de n'ar fi zis legea: Să nu poftesti!

8. Ci prilej luând păcatul prin poruncă, a stârnit în mine tot felul de poftă. Că fără lege păcatul este mort.

9. Și eu am trăit cândva fără lege, dar când a venit porunca, păcatul a înviat,

10. Iar eu am murit. Și porunca cea dată mie spre viață, s'a arătat a-mi fi spre moarte.

11. Pentru că păcatul, luând porneală dela poruncă, m'a amăgît și m'a omorît prin ea.

12. Drept aceea, **legea este sfântă și porunca e sfântă și dreaptă și bună.**

13. Atunci, oare, ce era bun mi s'a făcut mie moarte? Nicidecum! Ci păcatul, ca să se

7. 7: Ieș. 20, 17.

arate păcat, mi-a adus moarte prin ce era bun, pentru că păcatul, prin poruncă, să se facă peste măsură de păcătos.

14. Că știm că legea este duhovnicească, dar eu sunt trupesc, vândut păcatului.

15. Pentru că nu știu ce fac; că nu fac ceea ce volesc, ci tot mai ceea ce urăsc, aceea fac.

16. Iar dacă fac ceea ce nu volesc, laud legea că este bună.

17. Ci acum nu eu fac acestea, ci păcatul care locuiește în mine.

18. Pentru că știu că în mine, adică în trupul meu, nu locuiește ce este bun. Că de voiț îl volesc, dar de făcut nu fac binele.

19. Pentru că nu fac binele pe care-l volesc, ci răul pe care nu-l volesc, acela îl fac.

20. Iar dacă fac ceea ce nu volesc, iată, nu fac eu aceasta, ci păcatul care locuiește în mine.

21. Drept aceea, aflu în mine, cel care vreau să fac binele, legea, că ce este rău se leagă de mine.

22. Că, după omul cel dinlăuntru, mă bucur de legea lui Dumnezeu.

23. Dar văd în mădularele mele altă lege oștindu-se împotriva legii minții mele și dându-mă rob legii păcatului care este în mădularele mele.

24. Ticălos om sunt eu? Cine mă va izbăvi de acest trup aducător de moarte?

25. Mulțumesc lui Dumnezeu: prin Iisus Hristos Dumnezeu nostru! Deci dară, eu însumi, cu mintea mea, slujesc legii lui Dumnezeu, iar cu trupul, legii păcatului.

8.

Drept aceea, nicio osândă nu mai apasă acum asupra celor ce sunt întru Hristos Iisus.

2. Că legea duhului vieții întru Hristos Iisus m'a izbăvit de legea păcatului și a morții.

3. Pentru că ceea ce legea nu a putut, căci era slabă față de trup, a săvârșit Dumnezeu trimițând, pentru păcat, pe Fiul său în trup asemănător trupului păcătos, și osândind păcatul,

4. Ca dreptatea legii să se plinească întru noi cari nu umblăm după trup, ci după duh.

5. Că cei ce umblă după trup, la cele trupești se gândesc, iar cei ce umblă după duh, la cele duhovnicești.

6. Ci poftele trupului sunt moarte, iar poftele duhului, viață și pace.

7. Pentru că poftele trupului sunt vrășmașe lui Dumnezeu, că legii lui Dumnezeu nu se supun, pentru că nici nu pot.

8. Și cei ce sunt în trup nu pot plăcea lui Dumnezeu.

9. Voi însă nu sunteți în trup, ci în duh, că Duhul lui Dumnezeu locuiește întru voi.

Iar dacă cineva nu are duhul lui Hristos, acela nu este al lui.

10. Ci de este Hristos întru voi, atunci trupul este mort pentru păcat, iar duhul este viu, pentru sfințenie.

11. Iar dacă duhul celui ce a sculat pe Iisus Hristos din morți locuiește întru voi, atunci el va face vii și trupurile voastre cele muritoare, pentru duhul lui care locuiește întru voi.

12. Drept aceea, fraților, nu trupului suntem datorți, ca să viețuim după trup.

13. Că de viețuiți după trup, veți muri; iar de veți omori cu duhul faptele trupului, veți fi vii.

14. Pentru că toți câți (se lasă) purtați de Duhul lui Dumnezeu, aceștia sunt fii ai lui Dumnezeu.

15. Doar n'ați primit iarăși duhul robiei, ca să vă temeți, ci ați primit duhul înfierii întru care strigăm: Avva, Părinte!

16. Insuși Duhul acesta mărturisește împreună cu duhul nostru că suntem fii ai lui Dumnezeu.

17. Deci, dacă suntem fii, suntem și moștenitori; moștenitori, adică ai lui Dumnezeu și împreună moștenitori ai lui Hristos, de vreme ce pătimim împreună cu dânsul, ca împreună cu dânsul să ne și preamărim.

18. Și eu socotesc că **pătimirile vremii de acum nu se pot asemăna cu slava cea**

viitoare care va să se descopere nouă.

19. Că dorul făpturii așteaptă cu nerăbdare descoperirea fiilor lui Dumnezeu.

20. Că făptura nu de bună voie s'a supus deșertăciunii, ci din pricina celui ce a supus-o pe ea,

21. Cu nădejdea, că și făptura aceasta va fi izbăvită din robia stricăciunii, ca să se bucure de mărita slobozenie a fiilor lui Dumnezeu.

22. Căci știm că toată făptura împreună suspină și împreună zace în durerile nașterii, până acum.

23. Și nu numai atât, ci și noi, carel avem pârga Duhului, noi singuri suspinăm întru noi, așteptând înfierea, izbăvirea trupului nostru.

24. Că prin nădejdea (aceasta) ne-am mântuit. Inșă nădejdea care se vede nu mai este nădejde; că ceea ce vede cineva, la ce ar mai și nădăjdui?

25. Iar dacă nădăjduim ceea ce nu vedem, așteptăm cu răbdare.

26. Așijderea și Duhul ne întărește întru slăbiciunile noastre, căci noi nu știm (nici) să ne rugăm cum se cuvine; ci singur Duhul se roagă pentru noi cu suspinuri negrăite.

27. Iar cel ce ispitește inimile știe care este cugetul Duhului, că după voia lui Dumnezeu se roagă pentru sfinți.

28. **Și știm că celor ce iubesc pe Dumnezeu și sunt chemați după voia lui, toate li se lucrează spre bine.**

29. Că pe cari mai înainte l-a cunoscut, mai înainte l-a și hotărit să fie asemenea chipului Fiului său, ca el să fie cel întâi născut între mulți frați.

30. Iar pe cari mai înainte l-a hotărit, pe aceștia l-a și chemat; și pe cari l-a chemat, pe aceștia l-a și îndreptat; iar pe cari l-a îndreptat, pe aceștia l-a și preamărit.

31. Ce vom zice dară, la acestea? De este Dumnezeu pentru noi, cine este împotriva noastră?

32. Pentru că cel ce nu a cruștat pe Fiul său, ci l-a dat pe el pentru noi toți, cum nu ne va dăruia nouă împreună cu el și toate (celelalte)?

33. Cine va ridica pâră împotriva aleșilor lui Dumnezeu, când Dumnezeu este cel ce îndreptează?

34. Cine va osândi, când Hristos este cel ce a murit, ba mai bine care a înviat și stă de-a dreapta lui Dumnezeu, rugându-se pentru noi?

35. **Cine ne va despărți pe noi de dragostea lui Hristos?** Oare necazul, sau strâmtorarea, sau prigoana, sau foametea, sau golătatea, sau nevoia, sau sabla?

36. (Căci) precum este scris:

8. 36: Ps. 44, 23.

Pentru tine suntem omoriți toată ziua; socotim-ne-am ca niște oi de junghiere.

37. Ci intru toate acestea suntem biruitori cu puterea celui ce ne-a iubit pe noi.

38. Pentru că încredințat sunt că nici moartea, nici viața, nici ingerii, nici căpeteniile, nici puterile, nici cele de acum, nici cele viitoare,

39. Nici înălțimea, nici adâncul, nici altă făptură oarecare nu poate să ne despărtească pe noi de dragostea lui Dumnezeu, cea intru Hristos Iisus, Domnul nostru.

9.

Adevărul spun intru Hristos, nu mint, și martor îmi este cugetul meu intru Duhul Sfânt,

2. Că mare îmi este înfrântarea și neîncetată durerea inimii mele.

3. Pentru că **aș dori să fiu lepădat eu însumi dela Hristos pentru frații mei,** (pentru) rudele mele după trup,

4. Cari sunt Israelitenii, a căroră este înflerea și slava și așezămintele și rândufala legii și slujba (dumnezească) și făgăduințele;

5. Ai căror sunt părinții și din cari este Hristos după trup, cel ce este peste toate, Dumnezeu binecuvântat în veci, Amin.

6. Ci nu ca și cum ar putea să cadă cuvântul lui Dumnezeu. Că nu toți cari sunt din Israel sunt și Israeliteni.

7. Nici pentru că sunt sămânța lui Avram, sunt toți și fii; că s'a zis: Intru Isaac va fi sămânța ta.

8. Adecă nu fiii trupului sunt fiii lui Dumnezeu, ci cei ce sunt fiii făgăduinței, acela se vor socoti urmași.

9. Căci cuvântul făgăduinței acesta este: Voi veni pe vremea aceasta și Saara va avea un fiu.

10. Dar nu numai atât, ci (s'a întâmplat la fel) și cu Rebeca, zămislind ea (gemeni) dela părintele nostru Isaac.

11. Căci încă nefiind ei născuți, nici făcând ceva bine sau rău, ca rânduiala lui Dumnezeu cea după alegere să nu rămâie atârănătoare de fapte, ci de cel ce cheamă,

12. I s'a zis ei: Cel mai mare va sluji celui mai mic!

13. Precum este scris: Pe Iacob l'am iubit, iar pe Isaac l'am urit.

14. Ce vom zice dară? Nu cumva este nedreptate la Dumnezeu? Nicidecum!

15. Că lui Moise așa l'a grăit: Milui-voi pe care vreau

să-l milulesc și îndura-mă-voi de care vreau să mă îndur.

16. Așa dar (miluirea) nu atârănă nici de cel ce vofește, nici de cel ce aleargă (după ea), ci de Dumnezeu, cel ce milulește.

17. Că zice scriptura, lui Faraon: Chiar spre aceasta te-am ridicat, ca să arăt întru tine puterea mea și ca să se vestească numele meu peste tot pământul.

18. Așadar, pe cine vofește îl milulește, iar pe cine vofește îl impletrește.

19. Dar, îmi vei zice: Atunci pentru ce mai osândești? Că vofii lui cine-l poate sta împotriva?

20. Ci, o omule, tu cine ești, de-i ceri socoteală lui Dumnezeu? Poate oare vasul să zică celui ce l'a făcut pe el: Pentru ce m'ai făcut așa?

21. Nu este oare olarul stăpân peste lut, ca din aceeaș frământătură să facă un vas de cinste, iar altul de necinste?

22. Și (ce este) dacă Dumnezeu vrând să-și arate mânia și să-și descopere puterea sa, a suferit întru multă răbdare vasele mâniei sale gătite spre pierzanie?

23. Și (ce-i) dacă vrea să-și arate bogăția slavei sale asupra vaselor mîiei, de mai înainte gătite spre slavă,

9. 7: Fac. 21, 12.

9: Fac. 18, 10.

12: Fac. 25, 23.

13: Mal. 1, 2—3.

15: Ieș. 33, 19.

17: Ieș. 9, 16.

20: Is. 45, 9.

21: Ier. 18, 6.

24. Adecă asupra noastră, pe cari ne-a și chemat, nu numai dintre Iudei, ci și dintre păgâni,

25. Precum zice la Ose: Chema-voi pe cel ce nu este poporul meu, poporul meu, și pe cea nelubită, iubită.

26. Și va fi că în locul unde s'a zis lor: Voi nu sunteți poporul meu, acolo se vor chema fii ai lui Dumnezeu celui viu.

27. Iar Isaiă strigă despre Israel: Dacă numărul fiilor lui Israel va fi ca nisipul mării, numai rămășița se va mântui.

28. Pentrucă repede și deplin va săvârși Domnul pe pământ ceea ce a horărit.

29. Și precum a zis mai înainte Isaiă: Dacă Domnul Savaot nu ne-ar fi cruțat nouă sămânță, am fi ajuns ca Sodomă și cu Gomora ne-am fi asemănat.

30. Ce vom zice dar? Păgânii cari nu umblau după dreptate, au dobândit dreptatea, însă dreptatea cea din credință,

31. Iar Israel, umblând după legea dreptății, n'a dobândit-o (pe aceasta).

32. Pentruce? Pentrucă (n'a umblat după ea) prin credință, ci prin faptele legii; și s'a poticnit de piatra poticnirii,

33. Precum este scris: Iată pun în Sion piatră de potic-

nire și piatră de sminteală; și tot cel ce va crede întru el, nu se va rușina.

10.

Fraților, dorința inimii mele și rugăciunea mea către Dumnezeu este, ca ei să se mântuiască.

2. Pentrucă, martor le sunt eu: au râvnă pentru Dumnezeu, dar nu cu pricepere.

3. Că necunoscând dreptatea lui Dumnezeu și căutând să-și pule (în locul ei) dreptatea lor, dreptății lui Dumnezeu nu s'au supus.

4. Că sfârșitul legii este Hristos, spre îndreptare tot celui ce crede.

5. Intr'adevăr Moise scrie despre îndreptarea care vine din lege, că omul care o va împlini, viu va fi printrânsa.

6. Despre dreptatea cea din credință însă așa grăiește: Să nu zici întru inima ta: Cine se va sui în cer? - adecă să pogoare pe Hristos.

7. Sau: Cine se va pogori întru adânc? - adecă să ridice pe Hristos din morți.

8. Dar ce zice scriptura? Aproape este de tine cuvântul, în gura ta și în inima ta, adecă cuvântul credinței pe care o propoveduim.

9. Că de vei mărturisi cu

25: Osea 2, 25.

26: Osea 2, 1.

27: Is. 10, 22—23.

29: Is. 1, 9.

10. 5: Lev. 18, 5.

6: A doua Lege, 30, 12—13.

8: A doua Lege 30, 14.

gura ta pe Domnul Iisus și vei crede cu inima ta că Dumnezeu l-a ridicat pe el din morți, te vei mântui.

10. Căci cu inima credem ca să ne îndreptăm, iar cu gura mărturisim ca să ne mântuim.

11. Pentru că zice scriptura: Tot cel ce crede în el, nu se va rușina.

12. **Că nu se face osebite între Iudeu și Elin**, pentru că acelaș este Domnul tuturor, și el îmbogățește pe toți cei ce-l cheamă pe el.

13. Că oricine va chema numele Domnului se va mântui.

14. Dar cum vor chema pe acela întru care n'au crezut? Și cum vor crede în acela de care n'au auzit? Și cum vor auzi fără de propoveditor?

15. Și cum vor propovedi, de nu se vor trimite? Precum este scris: Cât sunt de frumoase picioarele celor ce vestesc pacea, ale celor ce vestesc cele bune!

16. Ci nu toți au ascultat de Evanghelle. Că zice Isala: Doamne, cine a crezut cele auzite dela noi?

17. Deci, credința vine din auzire, iar auzirea din cuvântul lui Dumnezeu.

18. Ci întreb: Oare n'au auzit? Dimpotrivă: În tot pământul

tu a ieșit vestirea lor și la marginile lumii au ajuns cuvintele lor.

19. Și (iarăși) întreb: Oare n'a înțeles Israel? Moise răspunde cel dintâi: Eu voi întărâta râvna voastră prin cel ce nu este poporul meu, și cu un popor neînțelegător vă voi mâna pe voi.

20. Iar Isala îndrăznește și zice: Aflatu-m'au cei ce nu m'au căutat și arătat-m'am celor ce nu au întreat de mine.

21. Iar către Israel zice: Toată ziua am întins mâinile mele către poporul cel neascultător și îndărătnic.

11.

Întreb, deci: Oare lepădat-a Dumnezeu pe poporul său? Nicidecum! Că și eu sunt Israelitean, din sămânța lui Avraam, din neamul lui Veniamin.

2. **Dumnezeu n'a lepădat pe poporul său** pe care de mai înainte l-a cunoscut. Nu știți oare ce zice scriptura despre Ilie? (Iată) cum se jeluia el lui Dumnezeu, împotriva lui Israel, zicând:

3. Doamne, pe prorocii tăi l-au omorât și altarele tale le-au surpat, și eu am rămas singur și acum caută (să-mi ia) viața.

11: Is. 28, 16.

13: Ioil. 3, 5.

15: Is. 52, 7.

16: Is. 53, 1.

18: Ps. 19, 5.

19: A doua Lege 32, 21.

20: Is. 65, 1.

21: Is. 65, 2.

11. 2: 1 Reg. 19, 10. 14.

4. Dar ce-î spune lui Dumnezeu răspuns? Păstrat-am mie șapte mii de bărbați cari nu și-au plecat genunchii înaintea lui Vaal.

5. Tot așa și în vremea de acum s'a păstrat o rămășiță, după alegerea darului.

6. Iar de este după dar, nu mai este după fapte; căci altfel darul n'ar mai fi dar.

7. Atunci ce-î? Israel n'a dobândit ce a căutat; iar cei aleși au dobândit; și ceilalți s'au împlădit.

8. Precum este scris: Datu-le-a lor Dumnezeu duh de toropeală, ochi ca să nu vadă și urechi ca să nu auză, până în ziua de astăzi.

9. Și David zice: Facă-se masa lor cursă și laț spre poticnirea și răsplata lor;

10. Intunece-se ochii lor, ca să nu vadă, și spinarea lor garbovească-se pentru totdeauna!

11. Intreb, deci: Oare poticnitu-s'au ca să cază (pentru totdeauna)? Nicidecum! Ci prin poticnirea lor a venit mântuirea păgânilor, ca să râvnească la (mântuirea) lor.

12. Dacă însă poticnirea lor este bogăție pentru lume și imputnarea lor bogăție pentru păgâni, cu cât mai mult ar fi: venirea tuturor (la credință)!

13. Căci vă grăiesc vouă, păgânilor (veniți la credință):

4: 1 Reg. 19, 18.

8: Is. 29, 10; A doua Lege 29, 3.

9: Ps. 69, 23—24.

Tocmai fiindcă sunt apostol al neamurilor îmi slăvesc slujba mea,

14. Că doar voi izbuti să stârnesc râvna celor din neamul meu și să mântulesc pe vreunii dintrânși.

15. Căci dacă lepădarea lor a adus împăcare lumii, ce va fi primirea lor, dacă nu o (adevărată) înviere din morți?

16. Pentru că de este sfântă pârga, (sfântă) este și frământătura; și de este sfântă rădăcina, (sfinte) sunt și ramurile.

17. Iar dacă unele din ramuri s'au frânt, iar tu, maslin sălbatec, te-ai altoit în locul lor și te-ai făcut părtaș rădăcinii și mustului maslinului,

18. Nu te lăuda față de ramuri. Iar de te lauzi, (să știi că) nu tu ții rădăcina, ci rădăcina (te ține) pe tine.

19. Dar vei zice: Frântu-s'au ramurile, ca să mă altoiesc eu.

20. Bine. Ele s'au frânt pentru necredință. Nu te trufi deci, ci teme-te;

21. Că dacă Dumnezeu n'a cruțat ramurile cele firești, nu te va cruța nici pe tine.

22. Vezi, dar, bunătatea și asprimea lui Dumnezeu: Asprimea lui față de cei ce au căzut, și bunătate față de tine, de vei rămânea în (această) bunătate. Iar de nu, și tu vei fi tăiat.

23. Dar de nu vor rămânea în necredință, și acela se vor

altof, căci puternic este Dumnezeu să-l altoiască iarăși.

24. Că dacă tu te-ai tăiat din maslinul cel din fire sălbatec și în chip nefiresc te-ai altoit în maslinul cel bun, cu atât mai vărtos aceștia, cari sunt firești, se vor altoi în maslinul lor.

25. Pentrucă nu volesc să nu știți voi, fraților, taina aceasta, ca să nu vă încredeți în înțelepciunea voastră; căci împletirea unei părți din Israel s'a făcut (numai) până ce va intra deplin numărul păgânilor;

26. Așa că tot Israelul se va mântui, precum este scris: Veni-va din Sion izbăvitorul și va abate necredința dela Iacov;

27. Și acesta este legământul meu cu ei, când voi ridica păcatele lor.

28. (Judecați) după Evanghelle, adevărat că ei sunt vrășmași, din pricina voastră; dar după alegere, ei sunt iubii, pentru părinții lor.

29. Căci **Dumnezeu nu-și mai ia înapoi darurile sale și chemarea.**

30. Că precum voi neascultători ați fost cândva de Dumnezeu, iar acum ați fost msluiți prin necredința acestora,

31. Așa și aceștia, acum sunt neascultători, ca prin msluirea voastră și ei să se msluiască.

32. Pentru că Dumnezeu l-a

inculcat pe toți întru neascultare, ca pe toți să-l msluiască.

33. **O adâncul bogăției și al înțelepciunii și al științei lui Dumnezeu! Cât de ne-cuprinse sunt judecățile lui și cât de neurmăte căile lui!**

34. Căci: cine a cunoscut gândul Domnului? Sau cine a fost sfetnicul lui?

35. Sau cine l-a dat lui (ceva) mai înainte, ca să l se răsplătească?

36. Pentrucă dintrânsul și printrânsul și întrânsul sunt toate. A lui este mărirea în veci. Amin.

12.

Rog-u-vă, dar, pe voi, fraților, pentru îndurările lui Dumnezeu, să vă puneți înainte trupurile voastre ca o jertfă vie, sfântă, bine plăcută lui Dumnezeu și ca o înțeleaptă slujbă a voastră.

2. Să nu vă asemănați chipului veacului acestuia, ci să vă schimbați prin înnoirea minții voastre, ca să cunoașteți care este voia lui Dumnezeu, ce este bun și plăcut și desăvârșit.

3. Că în vărtutea darului ce mi s'a dat mie spun tuturor celor ce sunt între voi, să nu năzuiască mai sus decât li se cade să năzuiască; ci fiecare să cugete cu mintea întreagă,

26: Ps. 14, 7; Is. 59, 20; Ier. 31, 33-34.

34: Is. 40, 13; Iov 15, 8; Ier. 23, 18.

după măsura credinței pe care
1. a împărțit-o Dumnezeu.

4. Că precum într'un trup
avem multe mădulare și mă-
dularele n'au toate aceeași lu-
crare,

5. Așijderea și noi, cei mulți,
**un trup suntem întru Hris-
tos și fiecare din noi sun-
tem mădulare unul altuia.**

6. Având însă daruri de
multe feluri, după harul care
ne este dat nouă, (să le între-
buințăm cu înțelepciune): Av-
vând (darul) prorociei, (să pro-
rochim), după măsura credinței;

7. Având (darul) slujbei, să
stăruim în slujbă; având (da-
rul) propoveduirii, să propove-
duim;

8. Având (darul) îndemnării,
să indemnăm. De suntem îm-
părțitori, să împărțim întru ne-
vicleșug; de suntem ispravnici,
întru osârdie să stăruim; de
suntem miluitori, să miluim cu
inimă bună.

9. Dragostea voastră să fie
nefățarnică. Uriți răul și lipși-
ți-vă de bine.

10. Iubiți-vă unii pe alții cu
dragoste frățească, iar în cînș-
tire dați-vă întâietate unii altora.

11. În osârdie fiți nelenevoși,
arzând cu duhul și slujind Dom-
nului.

12. Bucurați-vă întru nă-
dejde, întru necazuri fiți răbdă-
tori, în rugăciune stăruitori.

13. Luați parte la trebuințele
sfinților; fiți gata să primiți pe
streini.

14. Binecuvântați pe cei ce
vă prigonesc pe voi, binecu-
vântați și nu blestămați.

15. Bucurați-vă cu cei ce se
bucură și plângeți cu cei ce
plâng.

16. Uniți-vă în cugete unii
cu alții, nu năzuți la (locurile)
cele înalte, ci umblați după cele
smerite. Nu vă țineți înțelepți
întru voi înșivă.

17. Nu răsplătiți nimănui
cu rău pentru rău, ci îngriji-
ți-vă de binele tuturor oame-
nilor.

18. Dacă se poate, din partea
voastră trăiți în pace cu toți
oamenii.

19. Nu vă răzbunați voi
singuri, iubiților, ci dați loc
mâinii (lui Dumnezeu). Că
scris este: A mea este răzbu-
narea; eu voi răsplăti, zice
Domnul.

20. Drept aceea, de flămân-
zește vrășmașul tău, dă-i să
mănânce; de însetează, adapă-l
pe el; căci făcând acesta că-
rui bun de foc vei grămădi pe
capul lui.

21. **Nu te lăsa biruit de
rău, ci biruiește răul cu bi-
nele.**

13.

Tot sufletul să se supuie
stăpânirilor celor mai
înalte, că nu este stăpânire

12. 17: Is. 5, 21; Prov. 3, 4.

19: Lev. 19, 18; A doua Lege 32,
35; Prov. 25, 21-22.

fără numai dela Dumnezeu, iar cele ce sunt, dela Dumnezeu sunt rânduite.

2. De aceea, cel ce se împotrivesc stăpânirii, rândulești lui Dumnezeu se împotrivesc; iar cei ce se împotrivesc, oșândă își vor lua loruși.

3. Că dregătorii nu sunt frică pentru fapta cea bună, ci pentru cea rea. Deci, volesti să nu-ți fie frică de stăpânire? Fă binele și vei avea laudă dela dânsa.

4. Căci dregătorul este slujitor al lui Dumnezeu spre binele tău. Iar de faci rău, te mește; că nu în zadar poartă sabia. Căci el este slujitor al lui Dumnezeu și izbânditorul mâniei lui asupra celui ce face răul.

5. De aceea trebuie să vă supuneți nu numai de frica mâniei, ci și din (îndemnul) cugetului.

6. Că de aceea plătiți și dăjdiți; pentru că (dregătorii) sunt slujitori al lui Dumnezeu, îndeletnicindu-se statornic cu aceasta.

7. Dați, dar, tuturor cele cu care sunteți dator: celui cu dajdia, dajdie; celui cu vama, vamă; celui cu frica, frică; celui cu cinstea, cinste.

8. Nimănuși cu nimic nu fiiți dator, fără numai cu iubirea unși către alții; că **cel ce iubeste pe aproapele a împlinit legea.**

9. Pentru că: Să nu curvești, să nu ucizi, să nu furi, să nu fii mărturie mincinoasă, să nu poțtești – și oricare altă poruncă în acest cuvânt se cuprinde: Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.

10. Dragostea nu face rău aproapelui; drept aceea, dragostea este plinirea legii.

11. Și aceasta, pentru că înțelegeți (porunca) vremii, că acum este ceasul să ne trezim din somn, căci acum mântuirea este mai aproape de noi decât când am crezut.

12. Noaptea a trecut, iar ziua s'a apropiat; **să lepădăm dar lucrurile întunericului și să ne îmbrăcăm în armele luminii.**

13. Să umblăm ca (la lumina) zilei, nu în ospete și în beții, nu întru curvii și întru fapte de rușine, nu întru pricire și pliză.

14. Ci vă îmbrăcați întru Domnul nostru Iisus Hristos și purtarea de grijă a trupului să nu o prefaceți în poște.

14.

Pe cel slab în credință primiiți-l (cu dragoste), nu ispitindu-l gândurile.

2. Că unul crede că (poate) să mănânce de toate, iar cel slab mănâncă legume.

13. 9: Lev. 20, 13–17.

10: Ieș. 19, 18.

3. **Cel ce mănâncă pe cel ce nu mănâncă să nu-l defăimeze;** iar cel ce nu mănâncă pe cel ce mănâncă să nu-l osândească; pentru că Dumnezeu l-a primit și pe dânsul.

4. Tu cine ești ca să judeci pe sluga altuia? Înaintea Domnului său stă sau cade. Și va sta, căci Dumnezeu e puternic a-l face pe dânsul să stea.

5. Unul osebește zilele într-o altă, iar altul judecă toate zilele la fel. Fiecare cu mintea să se încredințeze.

6. Cel ce socotește ziua (legată), pentru Domnul o socotește; și cel ce nu o socotește (legată), pentru Domnul nu o socotește. Cel ce mănâncă, pentru Domnul mănâncă, pentru că mulțumește lui Dumnezeu; și cel ce nu mănâncă, pentru Domnul nu mănâncă și mulțumește și el lui Dumnezeu.

7. Că nimeni din noi nu trăiește pentru sine și nimeni nu moare pentru sine.

8. Că de trăim, pentru Domnul trăim, și de murim, pentru Domnul murim; deci, ori de trăim, ori de murim, al Domnului suntem.

9. Că Hristos pentru aceasta a murit și a înviat, ca să domnească și peste cei morți și peste cei vii.

10. Atunci, tu de ce judeci pe fratele tău? Sau tu, de ce defăimezi pe fratele tău? Că toți vom sta înaintea judecății lui Hristos.

11. Pentru că scris este: **Viu sunt eu, zice Domnul.** Tot genunchiul se va pleca înaintea mea și toată limba va mărturisii pe Dumnezeu.

12. Așa dar fiecare din noi își va da seama de sine înaintea lui Dumnezeu.

13. Deci, să nu ne mai judecăm unii pe alții, ci mai vărtos aveți grija aceasta să nu dați fratelui vostru pricină de poticnire sau de sminteală.

14. Eu știu și sunt încredințat întru Domnul Iisus că nimic nu este spurcat întru sine, fără numai celui ce i se pare ceva că e spurcat, pentru acela este spurcat.

15. Ci dacă fratele tău se mâhnește pentru vreo mâncare, iată, nu mai umblă după cum (cere) dragostea. Nu pierde cu mâncarea ta pe acela, pentru care a murit Hristos.

16. Să nu se hulească, dar, lucrul vostru cel bun.

17. **Căci împărăția lui Dumnezeu nu este mâncare și băutură, ci dreptate și pace și bucurie întru Duhul Sfânt.**

18. Iar cel ce slujește lui Hristos întru acestea, este bine plăcut lui Dumnezeu și lăudat de oameni.

19. Să căutăm cele ce sunt ale păcii și cele ce sunt spre zidirea cea dintre noi.

20. Nu strica pentru mâncare lucrul lui Dumnezeu. Că

14. 11; Is. 45, 23.

toate sunt curate; ci rău este pentru omul care prin mâncarea sa smintește pe altul.

21. Mai bine este să nu mănânci carne și să nu beai vin, nici (să faci lucruri) de care fratele tău se poticnește, sau se smintește, sau slăbește în credință.

22. Tu ai credință? Păstrează-o pentru tine însuși, înaintea lui Dumnezeu. Fericit este cel ce nu se judecă singur întru ceea ce alege!

23. Iar cel ce se îndolește cu gândul, dacă mănâncă se osândește, pentru că nu a lucrat din credință; și tot ce nu este din credință, este păcat.

15.

Noi, cei tari, datori suntem să purtăm slăbiciunile celor neputincioși și nu nouă să plăcem.

2. Fiecare din noi să facă ce este bine spre plăcere aproapelui, spre zidirea lui.

3. Căci și Hristos nu luiși singur a căutat să placă, ci precum este scris: Ocările celor ce te ocărăsc pe tine au căzut asupra mea.

4. Iar câte s'au scris mai înainte, spre învățătura noastră s'au scris, ca prin răbdare și mângălerea scripturilor nădejde să avem.

5. Și Dumnezeu răbdării și

al mângălerii să vă dea vouă putința să fiți uniți în cugete, întreolaltă, întru Hristos Iisus,

6. Ca toți într'un suflet și cu o gură să preamăriți pe Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos.

7. Deci dar, primiți-vă uniți pe alții precum și Hristos v'a primit pe voi întru măria lui Dumnezeu.

8. Căci vă spun că Iisus Hristos s'a făcut slujitor al tălerii împrejur pentru adevărul lui Dumnezeu, ca să întărească făgăduințele date părinților.

9. Iar păgânii preamăresc pe Dumnezeu pentru mila lui, precum este scris: Pentru aceste te voi preamări între neamuri, Doamne, și voi lăuda numele tău.

10. Și iarăși zice (scriptura): Veseliți-vă, neamuri, cu poporul lui!

11. Și iarăși: Lăudați pe Domnul toate neamurile, lăudați-l pe el toate popoarele!

12. Iar Isaia zice și el: Din rădăcina lui Iese va odrăsi cel ce se va scula să domnească peste neamuri, și întru acela vor nădăjdui neamurile.

13. Iar Dumnezeu nădejdiți să vă umple pe voi de toată bucuria și pacea, întru credință, ca să prisosească nădejdea voastră prin puterea Duhului Sfânt.

9: Ps. 18, 50.

10: A doua Lege 32, 43.

11: Ps. 117, 1.

12: Is. 11, 10.

15. 3: Ps. 69, 10.

14. Cât despre mine, eu sunt încredințat, frații mei, că sunteți plini de bunătate și de toată știința, putându-vă povățui unii pe alții.

15. Ci v'am scris vouă mai cu îndrăsneală, fraților, spre a vă mai aduce aminte (de unele lucruri), în puterea darului ce mi s'a dat mie de Dumnezeu,

16. Ca să fiu slujitor al lui Iisus Hristos printre păgâni, slujind cu sfințenie Evanghellei lui Dumnezeu, pentru ca jertfa neamurilor să fie bine primită, sfințită întru Duhul Sfânt.

17. Drept aceea, întru Hristos Iisus pot să mă laud cu slujba mea către Dumnezeu.

18. Că n'aș cuteza să spun că a fost ceva pe care Hristos să nu-l fi săvârșit prin mine; spre aducerea (la credință) a neamurilor, cu cuvântul și cu fapta,

19. Cu puterea semnelor și a minunilor, cu puterea Duhului lui Dumnezeu, așa în cât din Ierusalim și din împrejurimile lui până în Iliric am plinit propoveduirea Evanghellei lui Hristos.

20. Și astfel m'am nevoit să binevestesc nu acolo unde numele Hristos era cunoscut, ca să nu zldesc pe temelie strefnă,

21. Ci, precum este scris: Acela, cărora nu li s'a vestit despre el, îl vor vedea, și cei ce n'au auzit despre dânsul, îl vor înțelege.

21: Is. 52, 15.

22. De aceea, am și fost de atâtea ori împiedecat să viu la voi.

23. Acum însă, ne mai având loc în aceste laturi, și având de mulți ani dorință să viu la voi,

24. (Voi veni) când voi merge în Ispania, că nădăjduiesc să vă văz pe voi în trecere și să fiu călăuzit acolo de voi, după ce mai întâi mă voi fi îndulcit în parte cu tovărășia voastră.

25. Acum merg în Ierusalim ca să duc ceva daruri sfinților.

26. Că Machedonia și Ahaia a binevoit să strângă ceva ajutoare pentru săracii sfinților din Ierusalim.

27. Au binevoit, dar le și sunt datorii lor. Că de vreme ce păgânii s'au împărtășit de cele duhovnicești ale lor, datorii sunt și ei să le slujească lor cu cele trupești.

28. După ce imi voi fi împlinit această (sarcină) și le voi fi încredințat această roadă (amilei), voi merge pe la voi, în Ispania.

29. Și știu că venind la voi, voi veni cu belșugul binecuvântării lui Hristos.

30. Ci vă rog pe voi, fraților, pentru Domnul nostru Iisus Hristos și pentru dragostea Duhului Sfânt, ca împreună cu mine să vă luptați, rugându-vă pentru mine lui Dumnezeu,

31. Ca să mă izbăvesc de cei necredincioși din Iudeea, și ca dansa mea să fie bine primită de sfinții din Ierusalim,

32. Incât, dacă va vrea Dumnezeu, cu bucurie să viu la voi și să mă mângâi împreună cu voi.

33. Iar Dumnezeu păcii să fie cu voi, cu toți. Amin.

16.

Vă încredințez vouă pe Fivi, sora noastră, care este slujitoarea bisericii în Chenhreea,

2. Ca să o primiți pe ea întru Domnul, după cum se cuvine (să fie primită) sfinții și să o ajutați întru toate câte iar trebuie; că și ea a ajutat pe mulți, și chiar pe mine.

3. Spuneți închinăciune Prischilei și lui Achila, împreună lucrătorii mei întru Hristos Iisus,

4. Căci pentru viața mea și-au pus (în primejdie) grumazii lor, și cărora nu numai eu le mulțumesc, ci și toate bisericile păgânilor,

5. Și celor ce se adună în casa lor. Spuneți închinăciune lui Epenet, iubitorului meu, care este pârga Astei întru Hristos.

6. Spuneți închinăciune Marlamel, care s'a ostenit mult pentru noi.

7. Spuneți închinăciune lui Adronic și lui Iunie, rudele mele și tovarășii mei de temniță, care sunt vestiți între apo-

stoli și cari mai înainte de mine au fost întru Hristos.

8. Spuneți închinăciune lui Amplie, iubitorul meu întru Domnul.

9. Spuneți închinăciune lui Urban, împreună lucrătorul nostru întru Hristos, și lui Stahie iubitorul meu.

10. Spuneți închinăciune lui Apeli cel încercat întru Hristos. Spuneți închinăciune celor ce sunt din casa lui Aristovul.

11. Spuneți închinăciune lui Irodion, ruda mea. Spuneți închinăciune celor ce sunt din ai lui Narchis, care sunt întru Domnul.

12. Spuneți închinăciune Trifenei și Trifosei, care s'au ostenit întru Domnul. Spuneți închinăciune Persidei celei iubite, care mult s'a ostenit întru Domnul.

13. Spuneți închinăciune lui Ruf cel ales întru Domnul și mamei lui și a mea.

14. Spuneți închinăciune lui Asincrit, lui Flegon, lui Ermie, lui Patrova, lui Erma și fraților celor ce sunt împreună cu ei.

15. Spuneți închinăciune lui Filolog și Iuliei, lui Nireu și surorii lui și lui Olimpan și tuturor sfinților celor ce sunt împreună cu ei.

16. Închinați-vă unii altora cu sărutare sfântă. Închinați-vă vouă toate bisericile lui Hristos.

17. Și vă rog pe voi, fraților lor, să vă păziți de cei ce fac desbinări și sminteli îm-

potri va învățaturii pe care ați primit-o; să vă feriți de ei.

18. Pentru că unii ca aceștia nu slujesc Domnului nostru Iisus Hristos, ci pântecelul lor, și prin cuvinte blânde și prin momeli înșală inimile celor nevinovați.

19. Ci ascultarea voastră a ajuns (să fie cunoscută) de toți. Drept aceea mă bucur de voi și doresc să fiți înțelepți la bine și proști la rău.

20. Iar Dumnezeuul păcii va zdrobi în curând pe satana sub picioarele voastre. Darul Domnului nostru Iisus Hristos, cu voi!

21. Inchină-se vouă Timotei, tovarășul meu de lucru, și Luchie și Iason și Sosipatru, rudele mele.

22. Inchinu-mă vouă intru

Domnul și eu, Tertie, cel ce am scris această carte.

23. Inchină-se vouă Gafe, gazda mea și a toată adunarea. Inchină-se vouă Erast, visternicul cetății și fratele Quart.

24. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi, cu toți. Amin.

25. Iar celui ce poate să vă întărească pe voi în evanghelia mea și în propoveduirea lui Iisus Hristos, după descoperirea tainei celei ascunse din vecl,

26. Iar acum arătată prin scripturile prorocilor, din porunca veșnicului Dumnezeu, și vestită tuturor neamurilor, spre aducerea lor la credință,

27. Lui Dumnezeu celui singur înțelept, lui fie, prin Iisus Hristos, mărirea în vecl. Amin.

INTĂIA CARTE A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE CORINTENI

1.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos, chemat prin voia lui Dumnezeu, și fratele Sosten,

2. Bisericii lui Dumnezeu, celei care este în Corint, (credincioșilor) celor sfințiți întru Hristos Iisus și celor chemați (să fie) sfinți, precum și tuturor celor ce, în orice loc s'ar găsi, cheamă numele Domnului nostru Iisus Hristos, al lor și al nostru:

3. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.

4. Cât despre voi, mulțumesc Dumnezeului meu pururea pentru darul lui Dumnezeu ce vi s'a dat vouă prin Iisus Hristos;

5. Căci prin el v'ați îmbogățit deplin întru tot cuvântul (învățăturii) și întru toată știința,

6. Precum s'a întărit întru voi și mărturisirea lui Hristos,

7. Incât nu sunteți lipsiți de niciun dar, acum când așteptați

arătarea Domnului nostru Iisus Hristos.

8. El vă va și întări pe voi până la sfârșit, ca să fiți nevinovați în ziua Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Credincios este Dumnezeu, prin care ați fost chemați la împărtășirea Fiului său Iisus Hristos, Domnul nostru.

10. Și vă rog pe voi, fraților, pentru numele Domnului nostru Iisus Hristos, ca toți să grăți la fel și să nu fie între voi desbinări, ci să fiți uniți în gânduri și în cugete.

11. Pentru că mi s'a vestit despre voi, fraților, de niște oameni de-al lui Hloe, că **printre voi sunt certuri.**

12. Adecă vreau să vă spun că fiecare din voi zice: Eu sunt al lui Pavel; eu sunt al lui Apolo; eu sunt al lui Chifa; iar eu sunt al lui Hristos.

13. Au doară s'a împărțit Hristos? Au doară Pavel s'a răstignit pentru voi? Sau întru

numele lui Pavel v'ați botezat?

14. Mulțumesc lui Dumnezeu, că nici pe unul din voi n'am botezat, fără numai pe Crisp și pe Gale,

15. Ca să nu zică cineva că am botezat în numele meu.

16. Am botezat și casa lui Stefana; încolo nu știu să mai fi botezat pe altcineva.

17. Că Hristos nu m'a trimis pe mine ca să botez, ci ca să vestesc Evanghelia, dar nu intru înțelepciunea cuvântului, ca să nu rămână zadarnică crucea lui Hristos.

18. Pentru că **cuvântul crucii pentru cei peritori este nebunie**, iar pentru noi, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu.

19. Că scris este: Pierdevoi înțelepciunea înțelepților și știința celor învățați o voi lepăda.

20. Unde este înțeleptul? Unde este cărturarul? Unde este ispășitorul veacului acestuia? N'a arătat oare Dumnezeu că înțelepciunea lumii acestea este nebunie?

21. Că de vreme ce lumea prin înțelepciunea ei n'a cunoscut pe Dumnezeu, bine a voit Dumnezeu să mântulască pe cei ce cred prin nebunia propoveduirii.

22. Pentru că Iudeii cer semne, iar Eliniii caută înțelepciune;

23. Ci noi propoveduim pe Hristos cel răstignit, sminteală pentru Iudei și pentru Elini nebune,

24. Dar pentru cei chemați, fie Iudei, fie Elini, pe Hristos, puterea și înțelepciunea lui Dumnezeu.

25. Pentru că nebunia lui Dumnezeu mai înțeleaptă este decât înțelepciunea oamenilor, și slăbiciunea lui Dumnezeu mai tare este decât puterea oamenilor.

26. Intr'adevăr, priviți la chemarea voastră, fraților, că nu sunteți mulți înțelepți din fire, nici mulți puternici, nici mulți de bun neam.

27. Ci **Dumnezeu și-a ales pe cele nebune ale lumii, ca să rușineze pe cei înțelepți** și Dumnezeu și-a ales pe cele slabe ale lumii, ca să rușineze pe cele tari;

28. Și Dumnezeu și-a ales pe cele de neam prost și pe cele nebăgate în seamă ale lumii și pe cele ce nu sunt, ca să strice pe cele ce sunt,

29. Ca nici un om să nu se laude înaintea lui.

30. Dela ei sunteți, așa dară, voi intru Hristos Iisus, care s'a făcut pentru noi înțelepciune dela Dumnezeu și dreptate și sfințire și răscumpărare,

31. Ca, precum este scris: Cel ce se laudă, intru Domnul să se laude.

1. 19: Is. 29, 14.

31: Ier. 9, 22—23.

2.

Eu însumi, fraților, când am venit la voi, am venit să vă vestesc vouă mărturia lui Dumnezeu, dar nu cu meșteșugul cuvântului și al înțelepciunii.

2. Că n'am voit să știu altceva între voi, fără numai pe Iisus Hristos, și pe acesta răstignit.

3. Așa am și fost la voi: Intru slăbiciune și intru frică și intru cutremur mare.

4. Invățătura și propoveduirea mea nu s'au făcut intru cuvintele meșteșugite ale înțelepciunii omenești, ci intru arătarea Duhului și a puterii,

5. Ca credința voastră să nu se întemeieze pe înțelepciunea omenească, ci pe puterea lui Dumnezeu.

6. Înțelepciune propoveduim și noi celor desăvârșiți; dar nu înțelepciunea veacului acestuia, nici a pieritoarelor stăpâniri ale veacului acestuia,

7. Ci vestim înțelepciunea lui Dumnezeu, cea tainică și ascunsă, pe care a rânduit-o Dumnezeu mai înainte de veci, spre slava noastră,

8. Pe care niciuna din stăpânirile veacului acestuia nu a cunoscut-o; că de ar fi cunoscut-o, n'ar fi răstignit pe Domnul slavei.

9. Ci, precum este scris: **Cele ce ochiul n'a văzut,**

uici urechea n'a auzit, nici la inima omului nu s'au suit, acestea le-a gătit Dumnezeu pentru cei ce-l iubesc pe dânsul.

10. Nouă însă ni le-a descoperit Dumnezeu prin Duhul său; că Duhul toate le pătrunde, până și adâncurile lui Dumnezeu.

11. Că cine din oameni știe ale omului, fără numai duhul omului care este întrânsul? Așa și ale lui Dumnezeu nimănui nu le știe, fără numai Duhul lui Dumnezeu.

12. Noi însă n'am luat duhul lumii, ci duhul cel dela Dumnezeu, ca să cunoaștem cele dăruite nouă de Dumnezeu.

13. Acestea le și grăim, dar nu cu vorbe învățate dela înțelepciunea omenească, ci cu de cele învățate dela Duhul Sfânt, lămurind (oamenilor) duhovnicești lucrurile duhovnicești.

14. Omul cel trupesc nu primește cele ce sunt dela Duhul lui Dumnezeu, pentru că acestea nebune sunt pentru dânsul (și nu le poate înțelege), căci acestea se judecă duhovnicește.

15. Omul cel duhovnicesc însă toate le judecă, iar pe el nimănui nu-l judecă.

16. Pentru că cine a cunoscut gândul Domnului, ca să-l învețe pe el? **Noi însă avem mintea lui Hristos.**

2. 9: Is. 64, 3.

16: Is. 40, 13.

3.

Ci eu, fraților, n'am putut să vă grădesc vouă ca unor (oameni) duhovnicești, ci ca unor oameni trupești, ca unor prunci întru Hristos.

2. Cu lapte v'am hrănit pe voi, nu cu bucate, căci încă nu puteți (mânca) și încă nici acum nu puteți.

3. Pentru că tot trupești sunteți. Că dacă este între voi pizmă și certuri de desbinări, nu sunteți oare trupești și nu umblați oare ca niște oameni (de rând)?

4. Căci, când cineva zice: Eu sunt al lui Pavel, iar altul: Eu sunt al lui Apolo, nu sunteți oare oameni (slabi)?

5. Dar cine este Pavel și cine este Apolo? (Nu sunt decât niște slujitori prin cari ați crezut, fiecare precum i-a dat Domnul.

6. Eu am sădit, Apolo a udat; dar creșterea Dumnezeu a făcut-o.

7. De aceea nici cel ce sădește este ceva, nici cel ce udă, ci numai Dumnezeu care dă creșterea.

8. Cel ce sădește și cel ce udă sunt deopotrivă, și fiecare și va lua plata sa după osteneala sa.

9. Pentru că noi suntem împreună lucrătorii lui Dumnezeu, zidirea lui Dumnezeu.

10. Eu, după harul ce mi este dat mie de Dumnezeu, ca un meșter înțelept, am pus temelie; iar altul a zidit pe ea. Ci

fiecare să ia seama cum zidește.

11. **Căci altă temelie nimeni nu poate să puie, afară de cea care este pusă și care este Iisus Hristos.**

12. Iar de zidește cineva pe această temelie aur, argint, pietre scumpe, lemne, fân, ori trestie,

13. Lucrul fiecăruia se va vedea; îl va arăta ziua Domnului, căci în foc se va dovedi și focul va lămurii cum va fi lucrul fiecăruia.

14. Și dacă lucrul celui ce a zidit va rămânea, plată va lua.

15. Iar dacă lucrul lui va arde, se va păgubi; el se va mântui totuși, însă așa ca prin foc.

16. Au nu știți că sunteți biserică lui Dumnezeu și Duhul lui Dumnezeu locuiește întru voi?

17. **De va strica cineva biserică lui Dumnezeu, strica-l va Dumnezeu pe acela;** pentru că biserică lui Dumnezeu este sfântă, și (aceasta) sunteți voi.

18. Nimeni pe sine să nu se înșele: De i se pare cuiva între voi că este înțelept în veacul acesta, să se facă nebun, ca să fie înțelept.

19. Pentru că înțelepciunea lumii acestela este nebunie înaintea lui Dumnezeu. Că scris este: El prinde pe cei înțelepți întru viclesugul lor.

20. Și iarăși: Domnul cunoaște gândurile înțelepților că sunt deșerte.

21. Drept aceea, nimeni să

nu se laude cu oamenii, că toate sunt ale voastre:

22. Și Pavel și Apolo și Chifa și lumea și viața și moartea și cele de acum și cele viitoare, toate sunt ale voastre;

23. Iar voi sunteți ai lui Hristos, iar Hristos al lui Dumnezeu.

4.

Așa să ne socotească pe noi oamenii ca pe niște slujitori ai lui Hristos și ispravnicii ai tainelor lui Dumnezeu.

2. Iar la ispravnicii, ceea ce se caută mai mult este ca să fie cineva găsit credincios.

3. Cât despre mine, mie prea puțin îmi pasă cum mă judecați voi, sau cum (mă judecă) ceilalți oameni; ba nici eu însumi nu mă judec pe mine.

4. Pentru că nu mă știu vinovat cu nimic; dar nu întru aceasta mă simt drept, ci (în aceea) că cel ce mă judecă pe mine este Domnul.

5. Drept aceea, nu judecați nimic înainte de vreme, adecă până ce nu va veni Domnul care va scoate la lumină cele ascunse în întuneric și va arăta sfaturile inimilor; și atunci fiecare va avea dela Dumnezeu lauda (cuvenită).

6. Ci acestea le-am spus, fraților, despre mine și despre Apolo, pentru voi, pentru ca din pilda noastră să învățați și să nu gândiți mai mult decât este

scris, și să nu vă mândriți unul față de altul.

7. Că cine te alege pe tine (dintre alții)? Și ce ai, ce n'ai fi primit? Iar dacă ai primit, pentru ce te lauzi ca și cum n'ai fi primit?

8. Iată, sunteți sătul! Iată v'ați îmbogățit! Fără de noi ați ajuns, domni! O, măcar de ați fi ajuns ca să domnîm și noi împreună cu voi!

9. Căci mi se pare că Dumnezeu pe noi apostolii ne-a arătat ca pe cei mai de pe urmă oameni, ca pe niște osândiți la moarte, pentru că privești ne-am făcut lumii: și ingerilor și oamenilor.

10. Noi suntem nebuni pentru Hristos, iar voi înțelepți întru Hristos. Noi slabi, iar voi tari; voi slăviți, iar noi de ocară.

11. Până în ceasul de acum flămâzim și insetoșăm și suntem pribegi,

12. Și ostenim, lucrând cu mâinile noastre. Ocăriți fiind, grăim de bine, prigoniți fiind, răbdăm;

13. Hulți fiind, mângălem. Ne-am făcut gunoii lumii, lepădătură suntem pentru toți, până acum.

14. Nu vă scriu acestea ca să vă înfrunt, ci ca să vă povățulesc ca pe niște fii iubii ai mei.

15. Că de ați avea zece mii de dascăli întru Hristos, însă nu (aveți) mulți părinți, căci

Întru Hristos Iisus eu v'am născut pe voi prin Evanghelie.

16. Rogu-vă, dar, ca mie să-mi urmați.

17. Pentru aceasta am trimis la voi pe Timotei, care este fiul meu iubit și credincios întru Domnul. El vă va aduce vouă aminte căile mele cele ce sunt întru Hristos, precum învăț eu pretutindenea în orice biserică.

18. Pentru că nevenind eu la voi, unii s'au semețit.

19. Ci voi veni la voi degrab, de va vrea Domnul, și voi cunoaște atunci nu cuvântul celor ce s'au semețit, ci puterea lor.

20. Că împărăția lui Dumnezeu nu stă în vorbe, ci în putere.

21. Ce voiți? Să viu la voi cu toiag, sau cu dragoste și cu duhul blândei?

5.

Se aude că între voi este desfrânare și anume o **desfrânare** cum nici printre păgâni nu se pomenește, ca cineva să aibă pe femeia tatălui său.

2. Iar voi v'ați semețit, în loc să fi plâns mai bine, ca să se scoată din mijlocul vostru cel ce a săvârșit o faptă ca aceasta!

3. Eu însă nefiind la voi cu trupul, dar cu duhul fiind de față acolo, iată, așa am jude-

ca și cum aș fi fost de față, pe cel ce a făcut una ca aceasta:

4. Întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, adunându-vă împreună cu duhul meu, cu puterea Domnului nostru Iisus,

5. Să dați satanei pe unul ca acela, spre peirea trupului, ca sufletul să se mântuiască în ziua Domnului Iisus.

6. Semeția voastră nu este bună. Nu știți oare că puțin aluat dospește toată frământătura?

7. **Curățiți, dar, aluatul cel vechiu, ca să fiți frământătură nouă, precum și sunteți fără de aluat.** Că mielul nostru de Paști, Hristos, pentru noi s'a jertfit.

8. De aceea să prăznuim nu cu aluatul cel vechiu, nici cu aluatul răutății și al viclesugului, ci cu azimile curăției și ale adevărului.

9. Scrisu-v'am în scrisoarea mea, să nu vă amestecați cu desfrânații;

10. Însă nu cu toți desfrânații lumii acestela, sau cu lacomii sau cu răpitorii, sau cu slujitorii idollor, căci atunci ar trebui să ieșiți din lumea aceasta.

11. Ci eu v'am scris să nu vă amestecați cu vreunul care, numindu-se frate, este (totuși) desfrânat, sau lacom, sau slujitor idollor, sau ocăritor, sau bețiv, sau răpitor; cu unul ca

acesta nici să nu mâncați împreună.

12. Că ce am eu să judec pe cei dinafară? Însă pe cei din lăuntru oare nu îi judecați voi?

13. Iar pe cei dinafară îi va judeca Dumnezeu. Deci, scoateți afară pe cel rău dintre voi.

6.

Îndrăznește oare cineva din voi, având vreo **pără împotriva altuia**, să se judece la cel necredincios și nu la cel sfânt?

2. Nu știți oare că sfinții vor judeca lumea? Și dacă voi veți judeca lumea, sunteți oare nevrednici să judecați pricini atât de mici?

3. Au nu știți că noi vom judeca pe ingeri? Cu cât mai vărtos, dar, cele lumești?

4. Deci, de aveți judecați lumești, pe cei nebăgați în seamă din biserică să-i puneți să judece!

5. V'o spun aceasta, ca să vă rușnați. Într'adevăr, nu este între voi niciun înțelept care să poată judeca pricinile dintre frați?

6. Ci frate cu frate se judecă, și aceasta înaintea celor necredincioși!

7. Destul de rușine pentru voi că aveți judecați unii cu alții. Pentru ce nu suferiți mai bine strâmbătatea? Pentru ce nu răbdați mai bine paguba?

8. Ci voi înșivă faceți strâmbătate și aduceți pagubă; și încă fraților voștri!

9. **Au nu știți că nedreptii nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu?** Nu vă amăgii: nici curvarii, nici slujitorii idoloilor, nici precurvarii, nici malahitii, nici sodomiții,

10. Nici furii, nici lacomii, nici bețivii, nici ocăritorii, nici răpitorii, nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu.

11. Și așa ați fost uniți! Ci v'ați spălat, ci v'ați sfințit, ci v'ați îndreptat întru Duhul Dumnezeului nostru.

12. **Toate îmi sunt slobode, dar nu toate-mi sunt de folos;** toate-mi sunt slobode, dar eu nu mă voi lăsa biruit de nimic.

13. Bucatele sunt pentru pântece, iar pântecele pentru bucate. Dar Dumnezeu va strica și pe unul și pe celelalte. Trupul însă nu este pentru desfrânare, ci pentru Domnul, și Domnul este pentru trup.

14. Dumnezeu, care a sculat din morți pe Domnul, ne va scula și pe noi cu puterea sa.

15. Au nu știți că trupurile voastre sunt mădulele lui Hristos? Lua-voi deci mădulele lui Hristos spre a le face mădule ale desfrânării? Ferească Domnul!

16. Sau nu știți că cel ce se lipește de-o desfrânată se face

6. 16: Fac. 2, 24.

un trup (cu ea)? Căci s'a zis: Vor fi amândoi un trup.

17. Iar cel ce se lipește de Domnul este un duh cu el.

18. Fugiți de desfrânare! Căci ori ce păcat pe care-l săvârșește omul este afară de trup; iar desfrânatul păcătuiește în însuși trupul său.

19. Au nu știți că **trupul vostru este lăcaș al Duhului Sfânt** care locuiește întru voi și pe care-l aveți dela Dumnezeu? Și (nu știți) că nu sunteți ai voștri?

20. Căci sunteți cumpărați cu preț mare! Preamăriți, dar, pe Dumnezeu în trupul vostru.

7.

Iar la cele ce mi-ați scris (vă răspund): **Bine este pentru om să nu se atingă de femeie.**

2. Dar pentru a (se feri) de desfrânare, fiecare bărbat să-și albească femeia sa și fiecare femeie să-și albească bărbatul său.

3. Bărbatul datornică dragoste să-i dea femeii; astfel de rea și femeia bărbatului.

4. Femeia nu este stăpână pe trupul său, ci bărbatul; astfel de rea, nici bărbatul nu este stăpân pe trupul său, ci femeia.

5. Nu vă lipsiți unul de altul, fără numai prin buna învoială, până la o vreme, ca să vă îndeletniciți cu postul și cu rugăciunea, și iarăși să fiți împreună, ca să nu vă ispitească

pe voi satana, din pricina neînfrânării voastre.

6. Aceasta o spun însă ca un sfat, iar nu ca o poruncă.

7. Pentru că așa dorî, ca toți oamenii să fie cum sunt eu. Ci fiecare își are darul său dela Dumnezeu: unul așa, altul într'alt fel.

8. Iar celor necăsătoriți și văduvelor le spun: Bine este de vor rămânea ca mine.

9. Dacă însă nu se vor putea înfrâna, să se căsătorească; fiindcă mai bine este să se căsătorească decât să arză.

10. Iar celor căsătoriți le poruncesc, nu eu, ci Domnul: Femeia de bărbat să nu se despartă.

11. Iar de se va despărți, să nu se mai mărite, sau să se împace cu bărbatul său. Și nici bărbatul să nu-și lase femeia.

12. Iar celorlalți eu le spun, nu Domnul: Dacă vreun frate are femeie care nu crede, și ea va voi să viețuiască cu el, să nu o lase pe ea.

13. Și femeia, de are bărbat care nu crede, și acela va voi să viețuiască cu dânsa, să nu-l lase pe el.

14. Pentru că bărbatul necredincios se sfințește prin femeia credincioasă, și femeia necredincioasă se sfințește prin bărbatul credincios. Altfel, fiții voștri ar fi necurați; iar acum sunt sfinți.

15. Dacă însă cel ce nu crede vrea să se despartă, despartă-se.

În asemenea împrejurări nu este robît fratele sau sora; că spre pace ne-a chemat pe noi Dumnezeu.

16. Căci de unde ştii tu, femele, că-ţi vei mântui bărbatul? Sau de unde ştii tu, bărbaţi, că-ţi vei mântui femeia?

17. Însă fiecare, precum l-a dat Dumnezeu; **fiecare precum l-a chemat Domnul, așa să rămână.** Așa poruncesc în toate bisericile.

18. De este cineva chemat, fiind tăiat împrejur, să nu se ascunză. Este cineva chemat întru netălerea împrejur? Să nu se taie împrejur.

19. Tălerea împrejur nu este nimic, și netălerea împrejur (tot) nimic nu este; ci paza poruncilor lui Dumnezeu (este totul).

20. Fiecare să rămâne în starea în care (era când) a fost chemat.

21. Ai fost chemat fiind rob? Nu te griji! Ci chiar dacă poți să fi slobod, rămâi mai bucuros așa.

22. Că robul chemat întru Domnul, slobodul Domnului este; așijderea și cel ce este chemat slobod, este robul lui Hristos.

23. **Sunteți cumpărați cu preț mare! Nu vă faceți robi oamenilor.**

24. Fraților, fiecare întru ce a fost chemat, întru aceea să rămâne înaintea lui Dumnezeu.

25. Cât **despre fecioare**, nu am poruncă dela Domnul.

Vă dau însă sfat, ca un miluit dela Domnul ca să fiu vrednic de crezare.

26. Socotesc, dar, că aceasta este bine pentru nevoia ceasului de acum: Bine este pentru ori cine să fie așa (cum se găsește).

27. Legat-te-ai cu femeie? Nu căuta deslegare. Deslegat-te-ai de femeie? Nu căuta femeie.

28. Dacă însă te însori, nu greșești; și fata, dacă se mărită, nu greșește. Dar unii ca aceștia vor avea necaz în trupul lor. Iar eu aș dori să vă cruț pe voi.

29. Aceasta v'oi spun, fraților, că de acum vremea este scurtă; așa că și cei ce au femei să fie ca și cum n'ar avea;

30. Și cei ce plâng, ca și cum n'ar plânge; și cei ce se bucură, ca și cum nu s'ar bucura; și cei ce cumpără, ca și cum n'ar stăpâni;

31. Și cei ce se folosesc cu lumea aceasta, ca și cum nu s'ar folosi; că **chipul lumii acesteia trece.**

32. Și eu aș vrea, ca voi să fiți fără de grijă. Cel necăsătorit se grijește de ale Domnului, cum să placă Domnului,

33. Iar cel căsătorit se grijește de ale lumii, cum să placă femeii.

34. Femeia măritată se deosebește de fecioară. Cea nemăritată se grijește de ale Domnului, cum să placă Domnului,

ca să fie sfântă și cu trupul și cu sufletul; iar cea măritată se grijește de ale lumii, cum să placă bărbatului.

35. Și aceasta o spun spre folosul vostru; nu ca să vă pun cătuși, ci ca să slujii Domnului cu bună cuviință și fără sminteală.

36. Iar de l se pare cuiva că ar fi o necinste pentru fecioara sa să-și treacă tinerețele și astfel trebuie să se mărite, facă ce vorește, că nu greșește, mărite-se.

37. Dar cine are inimă neclinită și nu e strâmtorat de nicio nevoie, ci fiind stăpân pe voia sa, a hotărît întru inima sa să păzească fecioria fetel sale, bine face.

38. Deci dar, cel ce își mărită fata bine face, iar cel ce nu o mărită și mai bine face.

39. Femeia este legată prin lege câtă vreme bărbatul ei trăiește. Iar dacă-l moare bărbatul, slobodă este să se mărite cu cine vrea, dar numai întru Domnul.

40. Ci după sfatul meu este mai fericită dacă va rămânea așa; și mi se pare că și eu am duhul lui Dumnezeu.

8.

Cât despre cele ce se jertfesc idolilor, știm că toți avem cunoștință. Însă cunoștința semețește, iar dragostea zidește.

2. De l se pare cuiva că știe ceva, încă n'a ajuns să cunoască precum se cade a cunoaște.

3. Iar de iubește cineva pe Dumnezeu, acela cunoscut este de dânsul.

4. Despre mâncarea cărnurilor dela jertfele idolești știm că idolul nimica nu este în lume și cum că nu este alt Dumnezeu, fără numai unul.

5. Pentrucă deși sunt unii cari se zic dumnezei, fie în cer, fie pe pământ, căci sunt din belșug și dumnezei și domni,

6. Noi însă nu avem decât un singur Dumnezeu, Tatăl, dintru care sunt toate și noi întru dânsul; și un singur Domn, Iisus Hristos, prin care sunt toate și noi printrânsul.

7. Ci nu toți au cunoștința aceasta. De aceea unii, după obișnuința lor de până acum (să crează în) idoli, mănâncă din cele jertfite idolilor ca din jertfe cu adevărat idolești, și cugetul lor fiind slab, se spurcă.

8. Dar mâncarea nu ne va duce pe noi mai aproape de Dumnezeu. Că nici de vom mânca nu câștigăm, nici de nu vom mânca nu ne păgubim.

9. Vedeți însă, ca nu cumva această slobozenie a voastră să fie sminteală pentru cei slabi.

10. Că de te va vedea cineva pe tine, care ai cunoștință, șezând în caplștea idollilor, oare știința lui slabă

fiind, nu se va îndemna să mănânce din jertfele idolești?

11. Și, din pricina cunoștinței tale, va pieri fratele tău cel slab, pentru care a murit Hristos?

12. Și astfel, greșind împotriva fraților și lovind în cugetul lor cel slab, împotriva lui Hristos greșiți.

13. Drept aceea, dacă mâncarea smintește pe fratele meu, nu voi mânca în veac carne, ca să nu smintesc pe fratele meu.

9.

Au doară nu sunt apostol?
Au doară nu sunt slobod?
Au doară nu l-am văzut pe Iisus Hristos, Domnul nostru?
Au doară voi nu sunteți lucrul meu întru Domnul?

2. Dacă altora nu le sunt apostol, vouă însă vă sunt; că **voi sunteți pecetea apostoliei mele întru Domnul.**

3. Apărarea mea împotriva celor ce mă judecă pe mine aceasta este.

4. N'avem oare dreptul să mâncăm și să bem?

5. N'avem oare dreptul să luăm cu noi de femele pe o soră a noastră, ca și ceilalți apostoli, ca și frații Domnului, ca și Chifa?

6. Oare numai eu singur și Varnava n'avem dreptul să nu lucrăm?

7. **Cine slujește vreodată în oaste cu leafa sa? Sau**

cine sădește vie și din roada ei nu mănâncă? Sau cine paște turmă și din laptele ei nu mănâncă?

8. Și oare numai după judecata omenească spun eu acestea? Oare legea nu spune și ea acelaș lucru?

9. Căci în legea lui Moise este scris: Să nu legi gura bouului care treieră. Au doară de bou se grijește Dumnezeu aici?

10. Nu cumva cu adevărat pentru noi grăiește? Negreșit că pentru noi s'a scris: Cel ce ară, întru nădejde e dator să are; și cel ce treieră, întru nădejdea că va să aibă parte de roada.

11. Dacă noi v'am semănat vouă cele duhovnicești, oare mare lucru este de vom seceră din ale voastre cele truppești?

12. Dacă alții au acest drept asupra voastră, cu cât mai vărtos noi! Dar noi nu ne-am folosit de dreptul acesta; ci toate le răbdăm, ca să nu aducem vreo zăticnire Evangheliei lui Hristos.

13. Au nu știți că cei ce lucrează cele sfinte, din (prinoasele) bisericii mănâncă, și cei ce slujesc altarului, din ale altarului se împărtășesc?

14. Așa a rânduit Domnul și pentru cei ce propoveduesc Evanghelia, ca din Evanghelie să trăiască.

9. 9: A doua Lege 25, 4.

15. Eu însă nu m'am folosit cu nimic din acestea și nu v'am scris acestea, ca tot așa să mi se facă și mie. Că mai bine aș muri decât să-mi zădărnicească cineva această laudă a mea.

16. Că de vestesc Evanghelia nu am cu ce să mă laud; pentru că o mare datorie zace asupra mea; și **vai mie de nu voi binevesti!**

17. Fără îndoială, de fac aceasta de bună voie, voi avea răsplată; dar dacă o fac din silă, atunci nu-mi împlinesc decât dregătoria mie încredințată.

18. Care este deci răsplata mea? Acea că vestind Evanghelia fără de plată, nu mă folosesc de dreptul pe care mi-l dă Evanghelia.

19. Căci slobod fiind față de toți, tuturor m'am făcut rob, ca să dobândesc pe cât mai mulți.

20. Iudeilor m'am făcut ca un Iudeu, ca să dobândesc pe Iudei; celor de sub lege, ca un supus legii, măcar că eu nu sunt sub lege, ca să dobândesc pe cei de sub lege;

21. Celor fără de lege ca un fără de lege (m'am făcut), măcar că având legea lui Hristos, eu nu sunt fără de legea lui Dumnezeu, ca să dobândesc pe cei fără de lege;

22. Celor neputincioși m'am făcut ca un neputincios, ca să dobândesc pe cei neputincioși. **Tuturor toate m'am făcut,**

ca ori cum măcar pe unii să-i mântuiesc.

23. Ci toate le fac pentru Evanghelia, ca să mă fac părtaș la ea.

24. Au nu știți că cei ce aleargă în locurile de întreceri aleargă toți, dar numai unul ia darul? Deci, alergați așa, ca să luați darul.

25. Însă tot cel ce se luptă, de toate se înfrânează. Și ei (o fac) ca să ia o cunună stricăcioasă; iar noi (luptăm ca să luăm) una nestricăcioasă.

26. Drept aceea, eu așa alerg și nu orbește. **Mă lupt cu pumnul, dar nu ca unul care bate văzduhul;**

27. Ci îmi strunesc trupul meu și îl robesc ascultării, ca nu cumva altora propovăduind, eu însumi să mă găsesc netrebnic.

10.

Fraților, nu volesc să nu știți voi că părinții noștri toți au fost sub nor și toți au trecut prin mare.

2. Și prin Moise toți s'au botezat în nor și în mare,

3. Toți au mâncat aceeași mâncare duhovnicească,

4. Și toți au băut aceeași duhovnicească băutură; căci au băut din duhovniceasca platră care avea să vie. Iară **piatra era Hristos.**

5. Dar cei mai mulți dintre ei nu au fost bineplăcuți lui

Dumnezeu și au căzut în pustie.

6. Acestea însă au fost pentru noi, ca să nu fim poftitori de rele, precum au fost aceia.

7. Nici slujitori idolilor să nu vă faceți ca unii dintrânșii, precum este scris: Șezut-a poporul să mănânce și să bea și s'a sculat să joace.

8. Nici să curvăm, precum au curvit unii din ei, și au căzut într'o zi douăzeci și trei de mii;

9. Nici să ispitim pe Domnul, precum l-au ispitit unii din ei, și au pierit de șerpi;

10. Nici să cârtiți, precum au cârtit unii dintre ei, și au pierit de (mânia) Pierzătorului.

11. Acestea toate s'au întâmplat ca pilde pentru ei, dar s'au scris spre învățătura noastră, a celor ce am ajuns sfârșitul veacurilor.

12. De aceea, **celui ce i se pare că stă, să ia aminte să nu cază.**

13. Pe voi nu v'a ajuns, fără numai ispită omenească. Dar bun este Dumnezeu: el nu vă va lăsa pe voi să fiți ispitiți peste puterile voastre, ci odată cu ispita va găti și sfârșitul ei, ca s'o puteți suferi.

14. Drept aceea, iubiții mei, fugiți de slujirea idolilor!

15. Vă vorbesc ca unor înțelepți. Chibzuți asupra celor ce vi le spun:

16. **Paharul binecuvântării**, pe care-l binecuvântăm, nu este oare împărtășirea cu sângele lui Hristos? Pâinea pe care o frângem nu este oare împărtășirea cu trupul lui Hristos?

17. Căci o pâine, un trup suntem noi cei mulți, pentru că toți ne împărtășim dintr'o pâine.

18. Priviți la Israelul cel trupesc: Cei ce mănâncă jertfele nu sunt oare părtași altarului?

19. Dar spun eu (prin aceasta) că idolul este ceva, sau ceea ce se jertfește idolului este ceva?

20. Nu, ci eu spun, că cele ce jertfesc păgânii, dracilor le jertfesc și nu lui Dumnezeu. Și nu volest să vă faceți voi părtași dracilor.

21. Nu puteți bea și paharul Domnului, și paharul dracilor; nu puteți fi părtași mesei Domnului și mesei dracilor.

22. Intărâta-vom oare pe Domnul spre mânie? Nu cumva suntem mai tari decât el?

23. **Toate îmi sunt slobode, dar nu toate îmi folosesc**; toate îmi sunt slobode, dar nu toate zidesc.

24. Nimeni să nu caute (numai) de ale sale, ci fiecare și de ale altuia.

25. Mâncați tot ce se vinde în măcelărie, nimic cercetând pentru cugetul vostru.

26. Căci al Domnului este

10. 7: Ieș. 32, 6.

26: Ps. 24, 1.

pământul și toate câte sunt în trântul.

27. Iar dacă cineva din cei necredincioși vă cheamă pe voi la masă și voiți să mergeți, mâncați orice vi se pune înainte, nimic cercetând pentru cugetul vostru.

28. Dar dacă vă spune vouă cineva: Aceasta este carne jertfită idolilor! - să nu mâncați, de dragul celui ce v'a spus și pentru cugetul lui.

29. Nu e vorba deci de cugetul tău, ci de al celui alt. Și pentru ce să dau prilej ca slobozenia mea să fie judecată de cugetul altuia?

30. Dacă mănânc și mulțumesc, de ce să fiu hulit pentru ceea ce mulțumesc?

31. Așadară, fie că mâncați, fie că beți, fie că faceți altceva, toate spre mărirea lui Dumnezeu să le faceți.

32. Nu fiți sminteală nici pentru Iudei, nici pentru Elini, nici pentru biserica lui Dumnezeu.

33. Precum și eu întru toate mă silesc să plac tuturor, ne căutând folosul meu, ci al celor mulți, ca să se mântuiască.

11.

Urmați-mi mie, precum și eu urmez lui Hristos.

2. Ci vă laud pe voi, fraților, că de toate ale mele vă aduceți aminte și țineți predanțiile precum vi le-am dat vouă.

3. Și vofesc să știți, că **Hristos este capul oricărui bărbat, iar bărbatul este capul femeii**; iar capul lui Hristos este Dumnezeu.

4. Tot bărbatul care se roagă sau proroceste cu capul acoperit, își rușinează capul său.

5. Iar toată femeia care se roagă sau proroceste cu capul desvelit, își rușinează capul său, căci tot una este ca și cum ar fi rasă.

6. Pentru că dacă femeia nu și acopere capul, să se și tunză; iar dacă femeii îi e rușine a se tunde sau a se rade, să se acopere.

7. Că bărbatul nu este dator să și acopere capul, el fiind chipul și slava lui Dumnezeu, Femeia însă este slava bărbatului.

8. Că nu bărbatul este (luat) din femeie, ci femeia din bărbat.

9. Și nu bărbatul s'a făcut pentru femeie, ci femeia pentru bărbat.

10. De aceea femeia este dator să aibă acoperitoare de cap, pentru îngerii (cari sunt de față).

11. Totuși, întru Domnul nici femeia nu e fără bărbat, nici bărbatul nu e fără femeie.

12. Pentru că precum femeia este din bărbat, așa și bărbatul este prin femeie, și toate sunt dela Dumnezeu.

13. Judecați înșivă: Cuvine-se oare ca femeia să se roage lui Dumnezeu neacoperită pe cap?

14. Au nu și singură firea vă învață pe voi, că dacă bărbatul își lasă părul, spre necinștea lui este?

15. Iar femeia deși lasă părul, spre slava lui este, de vreme ce părul este dat ei în loc de acoperitoare.

16. Iar de vorește cineva să se pricească asupra acestei pricinii, (să se știe că) noi nu avem un obicei ca acesta și nici biserica lui Dumnezeu.

17. Poruncindu-vă acestea, nu vă laud; că nu spre mai bine, ci spre mai rău vă adunați.

18. Că mai întâi, când vă adunați în biserică aud că se fac între voi desbinări; și în parte o cred.

19. Pentru că **trebuie să fie între voi și eresuri, ca cei lămurii să iasă la iveală.**

20. Apoi, dacă vă adunați laolaltă, nu se cheamă că mâncați cina Domnului.

21. Căci fiecare se silește să și mănânce repede merindea lui, așa că unul este flămând, iar altul este beat.

22. N'aveți oare case, ca să mâncați și să beți? Sau vreți să batjocoriți biserica lui Dumnezeu și să rușinați pe cei lipsiți? Ce să vă spun? Să vă laud? Pentru aceasta nu vă laud.

23. Căci eu am primit dela Domnul ceea ce v'am dat și vouă: Că Domnul Iisus, în noaptea în care a fost vândut, a luat pâine,

24. Și mulțumind a frânt și a zis: (Luați, mâncați), **acesta este trupul meu** care (se frânge) pentru voi; aceasta să faceți întru pomenirea mea.

25. Așjiderea și paharul, după cină, zicând: **Acest pahar este legea cea nouă** întru sângele meu; aceasta să faceți de câte ori veți bea, întru pomenirea mea.

26. Căci de câte ori veți mânca pâinea aceasta și veți bea paharul acesta, moartea Domnului vestiți, până când va veni.

27. Drept aceea, oricine cu nevrednicie va mânca pâinea aceasta, sau va bea paharul Domnului, vinovat va fi de trupul și sângele Domnului.

28. Ispitească-se deci omul pe sine și așa să mănânce din pâine și să bea din pahar.

29. Pentru că cel ce mănâncă și bea cu nevrednicie, osândă luiși mănâncă și bea, nesocotind trupul (Domnului).

30. De aceea mulți dintre voi sunt neputincioși și bolnavi, și mulți mor.

31. Că de ne-am judeca noi pe noi înșine, n'am fi judecați.

32. Dar judecându-ne Domnul, ne ceartă, ca să nu fim osândiți cu lumea.

33. Deci dar, frații mei, când vă adunați să mâncați, așteptați-vă unii pe alții.

34. Iar dacă cineva este flămând, să mănânce acasă, ca să nu vă adunați spre osândă.

Celelalte pricini le voi rândui când voi veni.

12.

Nu volesc însă, fraților, să nu aveți cunoștință și **despre darurile duhovnicești.**

2. Știți că, pe când erați păgâni, vă duceați către idoli cei fără de glas, ca și cum ați fi fost trași.

3. De aceea vă arăt vouă, că precum nimeni grăind în duhul lui Dumnezeu nu zice: Anatema să fie Iisus - tot așa nimeni nu poate numi pe Iisus Domn, fără numai întru Duhul Sfânt.

4. Darurile sunt felurite, dar Duhul este acelaș.

5. Și slujbele sunt felurite, dar Domnul este acelaș.

6. Și lucrările sunt felurite, dar e acelaș Dumnezeu care lucrează toate întru toți.

7. Ci arătarea Duhului se dă fiecăruia spre folosul (obștesc).

8. Căci unuia prin Duhul Sfânt i se dă cuvântul înțelepciunii, iar altuia prin acelaș Duh, cuvântul cunoștinței;

9. Și unuia prin acelaș Duh (i se dă) credință; iar altuia prin acelaș Duh darul tămăduirilor;

10. Unuia puterea de a face minuni, iar altuia prorocie; unuia darul osebirii duhurilor, iar altuia (darul grăirii) în felurite limbi, și (iarăși) altuia tălmăcirea limbilor;

11. Și toate acestea le lu-

crează unul și acelaș Duh, împărțind fiecăruia deosebi; precum vofește.

12. Că precum trupul unul este și are mădulare multe și toate mădularele unul trup, multe fiind, alcătuiesc un singur trup, așa și Hristos.

13. Pentrucă noi toți ne-am botezat într'un Duh (ca să fim) un trup, fie Iudei, fie Elini, fie robi, fie slobozi; și toți dintr'un duh ne-am adăpat.

14. Dar nici trupul nu este alcătuit dintr'un singur mădular, ci din multe.

15. De ar zice pictorul: Pentrucă nu sunt mână, nu sunt din trup - au doară de aceea nu ar mai fi el din trup?

16. Și de ar zice urechea: Pentrucă nu sunt ochiu, nu sunt din trup - au doară de aceea nu ar mai fi ea din trup?

17. Dacă tot trupul ar fi ochiu, unde ar fi auzul? Și dacă tot (trupul) ar fi auz, unde ar fi mirosul?

18. Astfel, Dumnezeu a așezat mădularele (toate) și pe fiecare dintrânsele în trup, precum a voit.

19. Că de ar fi toate un mădular, unde ar fi trupul?

20. Astfel mădularele sunt multe, trupul însă e unul singur.

21. Nu poate ochiul să zică mânei: N'am trebuință de tine. Sau iarăși: capul (nu poate zice) picioarelor: N'am trebuință de voi.

22. Dimpotrivă, mădulele trupului care se socotesc a fi mai slabe, sunt mai trebuincioase;

23. Și celor cari ne par mai de necinste în trup, acestora le dăm mai multă cinste; și cele nesocotite ale noastre cu mai multă cinste le îmbrăcăm.

24. Iar cele de cinste ale noastre n'au trebuință. Ci Dumnezeu a tocmit trupul așa, că celor mai de jos le-a dat mai multă cinste,

25. Ca să nu fie desbînare în trup, ci să se grijească mădulele unul de altul.

26. Deci, dacă un mădular pătimeste, toate mădulele împreună pătinesc; iar dacă un mădular se cinstește, toate mădulele se bucură împreună cu el.

27. Voi sunteți trupul lui Hristos și (fiecare) în parte mădular.

28. Și Dumnezeu l-a pus în biserică pe unii mai întâi: apostoli, al doilea proroci, al treilea dascăli, după aceea pe cei cu puterea (de a face minuni, apoi pe cei cu darul tămăduirilor, al milosteniilor, al cărmuirii și al grăirii în limbi.

29. Deci, oare toți sunt apostoli? Sau toți proroci? Sau toți dascăli? Sau toți făcători de minuni?

30. Sau toți au darul tămăduirilor? Sau toți grăiesc în limbi? Sau toți talmăcesc?

31. Voi însă râvniți darurile cele mai bune. Și eu vă mai arăt o cale, pe cea mai bună (din toate).

13.

De aș grăi în limbi omenești și îngerești, iar dragoste nu am, făcutu-m'am aramă sunătoare și chimval răsunător.

2. Și de aș avea (darul) prorociei, și de aș cunoaște toate tainele și toată știința, și de aș avea atâta credință, încât să mut și munții, iar dragoste nu am, nimica nu sunt.

3. Și de aș împărți toată averuța mea, și de aș da trupul meu să-l arză, și dragoste nu am, nimic nu-mi folosește.

4. Dragostea îndelung rabdă, se milostivește; dragostea nu pizmulește, nu se semețește, nu se trufește.

5. Nu se poartă cu necuviință, nu caută ale sale, nu se întărită, nu se gândește la rău;

6. Nu se bucură de nedreptate, ci se bucură de adevăr;

7. Toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă.

8. **Dragostea niciodată nu pierie.** Prorociile vor înceta; limbile vor amuți; cunoștința - va pieri (și ea).

9. Pentru că frântură este cunoașterea noastră și prorocia noastră este frântură.

10. Ci când va veni ceea ce s' a desăvârșit, atunci ce este frântură va înceta.

11. Când eram prunc, grălam ca un prunc, simțeam ca un prunc, gândeam ca un prunc; iar dacă m'am făcut bărbat, am lepădat cele pruncești.

12. Acum vedem nedeslușit, ca prin oglindă; atunci însă, față către față. Acum cunosc în parte; atunci însă voi cunoaște (desăvârșit), precum cunoscut sunt și eu.

13. Ci acum rămân aceste trei: Credința, nădejdea (și) dragostea. Dar mai mare între ele este dragostea.

14.

Urmați dragostea și râvnii celelate (daruri) duhovnicești, dar mai vârtos ca să prociți.

2. Pentru că **cel ce grăiește în limbă (dăruită)**, nu grăiește oamenilor, ci lui Dumnezeu; că nimeni nu-l înțelege, ci el cu duhul grăiește taie.

3. Iar cel ce procește grăiește oamenilor spre zidire și îndemnare și mângăiere.

4. Cel ce grăiește în limbă, se zidește pe sine, iar cel ce procește, zidește biserica.

5. Eu doresc ca voi toți să grăiți în limbă, dar mai vârtos să prociți; că cel ce procește este mai mare decât cel ce grăiește în limbă, afară nu

mai dacă va și tălmăci, ca biserica să se zidească.

6. Acum, fraților, de-aș veni la voi grăind în limbă, ce v'aș folosi vouă, dacă nu v'aș spune vreo descoperire, sau vreo cunoștință, sau vreo prorocie, sau vreo învățătură?

7. Că nici la sculele neinsuflețite cari dau glas - fie fluter, fie alăută - de nu vor da sunete osebite, nu se va cunoaște de e glasul fluterului sau cântarea alăutei.

8. Căci **dacă trâmbița va da sunet nelămurit, cine se va găti de luptă?**

9. Așa și voi, dacă prin limbă nu veți da cuvinte cu bun rost, cum se va înțelege ce ați grăit? Veți fi ca unii cari grăiesc în văzduh.

10. Sunt în lume cine știe câte feluri de limbă, dar nici una dintrânsele nu este fără de înțeles.

11. Deci, de nu voi ști rostul limbii, voi fi strein pentru cel ce grăiește, și cel ce grăiește va fi strein pentru mine.

12. Așa și voi, de vreme ce sunteți râvnitori după daruri duhovnicești, căutați ca să prisosiți în ele spre zidirea bisericii.

13. Drept aceea, cel ce grăiește în limbă, să se roage ca să poată și tălmăci.

14. Pentru că de mă voi ruga în limbă, duhul meu se roagă, mintea mea însă fără de roadă rămâne.

15. Atunci ce voi face? Ruga-mă-voi cu duhul, ruga-mă-voi însă și cu mintea; cânta-voi cu duhul, cânta-voi însă și cu mintea.

16. Pentru că de vei binecuvânta cu duhul, cel ce stă în rândul neștiutorilor cum va zice: Amin, după mulțumirea ta, de vreme ce el nu știe ce zici?

17. Mulțumirea ta poate fi bună, dar celălalt nu se zidește.

18. Mulțumesc Dumnezeului meu, că grăiesc în limbă (dăruită) mai mult decât voi toți.

19. Dar în biserică voiesc mai bine să grăiesc cinci cuvinte cu înțeles, ca să-i învăț și pe alții, decât zece mii de cuvinte în limbă (neînțeleasă).

20. Fraților, nu fiți prunci la minte, ci fiți prunci la răutate, iar la minte fiți desăvârșiți.

21. În lege este scris: În limbi streine și cu buze streine voi grăi poporului acestuia, și nici așa nu mă va asculta pe mine, zice Domnul.

22. Drept aceea, limbile sunt semn nu pentru cei credincioși, ci pentru cei necredincioși; prorocia însă nu (slujește) necredincioșilor.

23. Deci, de s'ar aduna la un loc toată biserica și toți ar grăi în limbi și ar intra și de cei neînvățați sau necredin-

cioși, n'ar zice oare că sunteți nebuni?

24. Iar de ar proroci toți, și ar intra vreun necredincios sau neinvățat, de toți s'ar mustra și de toți s'ar judeca;

25. Și așa cele ascunse ale inimii lui s'ar descoperi și căzând cu fața la pământ s'ar închina lui Dumnezeu, zicând: Cu adevărat Dumnezeu este în mijlocul vostru.

26. Atunci ce este (de făcut), fraților? Când vă adunați la o altă, unul are un psalm, altul are o învățătură, altul are ceva de grăit în limbă, altul are o tălmăcire: Toate acestea spre zidire să se facă.

27. Dacă e să grăiască cineva în limbă, să fie câte doi sau cel mult câte trei, și pe rând, iar unul să tălmăcească;

28. De nu va fi tălmăcitor, să tacă în biserică și să grăiască numai pentru sine și pentru Dumnezeu.

29. Și proroci să grăiască doi sau trei, iar ceilalți să judece.

30. De va avea însă vreunul din cei ce șed o descoperire, cel dintâi să tacă.

31. Toți puteți proroci, dar câte unul, ca toți să ia învățătură și toți să se mângăie.

32. Și duhurile prorociilor se supun prorocilor.

33. Că Dumnezeu nu este al neorânduiei, ci al păcii. Ca în toate bisericile sfinților,

14. 21: A doua Lege 28, 49; Is. 28, 11-12.

25: Zah. 8, 23.

34. **Femeile voastre să tacă în adunări**, că nu li s'a îngăduit să grăiască, ci să fie plecate, precum zice și legea.

35. Iar dacă volesc să învețe ceva, să și întrebe pe bărbații lor acasă; căci e necuvîntos ca femeia să grăiască în adunare.

36. Au dela voi a purces cuvântul lui Dumnezeu? Sau numai la voi a ajuns?

37. De i se pare cuiva că este proroc sau om duhovnicesc, să înțeleagă că cele ce vi le scriu sunt poruncile Domnului.

38. Iar dacă cineva nu înțelege, să nu înțeleagă.

39. Deci, fraților, râvniiți prorocia și grăirea în limbi să n'o opriți.

40. Dar toate după cuvîntă și după rînduială să se facă.

15.

Vă arăt vouă, fraților, Evanghelia pe care am binevestit-o vouă, pe care ați primit-o și întru care stați,

2. **Și prin care vă mîntuiți, dacă o țineți cum am binevestit-o vouă; căci altfel numai în zadar ați crezut.**

3. **V'am dat vouă, înainte de toate, ceea ce am și primit, cum că Hristos a murit pentru păcatele noastre, după scripturi,**

4. **Și cum că s'a îngropat și a înviat a treia zi, după scripturi,**

5. **Și cum că s'a arătat lui Chifa, apoi celor doisprezece.**

6. După aceea s'a arătat de odată la peste cinci sute de frați, dintre cari cei mai mulți sunt în viață până acum, iar unii au adormit.

7. După aceea s'a arătat lui Iacov, apoi tuturor apostolilor.

8. Iar mai pe urmă decât la toți mi s'a arătat și mie, ca unul născut fără de vreme.

9. Căci eu sunt cel mai mic dintre apostoli și nu sunt vrednic să mă numesc apostol, pentru că am prigonitor biserica lui Dumnezeu.

10. Ci cu darul lui Dumnezeu sunt ceea ce sunt; și darul lui care este întru mine n'a fost zadarnic; ba m'am ostenit mai mult decât ei toți; însă nu eu, ci darul lui Dumnezeu care este cu mine.

11. Deci, ori eu, ori ei, așa propoveduim și așa ați crezut.

12. Iar de vreme ce Hristos se propoveduiește că s'a sculat din morți, cum zic unii din voi că nu este înviere a morților?

13. Dacă nu este înviere a morților, atunci nici Hristos n'a înviat.

14. **Iar dacă Hristos n'a înviat, zadarnică este atunci propoveduirea noastră, zadarnică este și credința voastră.**

15. Ba ne dovedim și martori mincinoși ai lui Dumnezeu; căci împotriva lui Dumnezeu

am mărturisit că a înviat pe Hristos, pe care nu l-a înviat, dacă morții nu se vor scula.

16. Că de nu se vor scula morții, nici Hristos nu s'a sculat;

17. Iar dacă Hristos nu s'a sculat, zadarnică este credința voastră: sunteți încă în păcatele voastre.

18. Așijderea pierduți sunt și cei ce au adormit întru Hristos.

19. Și dacă nădăjdum întru Hristos numai pentru viața aceasta, suntem mai de plâns decât toți oamenii.

20. Hristos însă s'a sculat din morți, începătura învierii celor adormiți făcându-se.

21. Căci de vreme ce printr'un om a venit moartea, tot printr'un om și învierea morților.

22. Și precum întru Adam toți mor, așa întru Hristos toți vor învia.

23. Dar fiecare la rândul său: Inceputul e Hristos; după aceea, la venirea lui (vor învia) cei ce sunt ai lui Hristos.

24. Apoi (va urma) sfârșitul, când el va da împărăția lui Dumnezeu și Tatăl, când va surpa orice domnie și orice stăpânire și putere.

25. Pentru că lui i se cade să domnească până ce va pune pe toți vrășmașii săi sub picioarele sale.

26. Cel mai de pe urmă vrășmaș care se va surpa va fi moartea.

27. Căci toate le-a supus sub picioarele lui. Iar când zice că toate sunt supuse lui, este vădit că afară de cel ce l-a supus lui toate.

28. Iar când se vor supune lui toate, atunci și Fiul însuși se va supune Celui ce l-a supus lui toate, ca Dumnezeu să fie totul întru toate.

29. Altfel, ce vor face cei ce se botează pentru morți, dacă morții nicidecum nu se vor scula? De ce se mai botează pentru ei?

30. Și noi, de ce ne mai primejdum în fiecare ceas?

31. **Zilnic mă dau morții.** V'o spun, fraților, pe mărirea pe care o am pentru voi întru Hristos Iisus, Domnul nostru.

32. Dacă numai ca un om (pentru viața sa) m'am luptat cu hărele din Efes, care îmi este folosul? Dacă morții nu se vor scula, să mâncăm și să bem, căci mâine vom muri!

33. Nu vă amăgiți: Tovărășiile rele strică obiceiurile bune.

34. Treziți-vă cu adevărat și nu greșiți, căci unii dintre voi nu cunosc pe Dumnezeu; o spun spre rușinea voastră.

35. Va zice însă cineva: Cum se vor scula morții? Și cu ce trup vor veni?

15. 25: Ps. 110, 1.

26: Ps. 8, 7.

32: Is. 22, 13.

36. Nebune! **Ceeace sa-
meni tu nu înviază, de nu
va muri!**

37. Și ce sa meni nu sa meni
trupul care va să fie, ci numai
grăuntele gol, de se întâmplă
de grâu, sau de altceva din
celelalte.

38. Iar Dumnezeu îi dă trup
precum vofește: fiecărei se-
mînțe trupul ei.

39. Nu toate trupurile sunt
la fel, ci altul este trupul oa-
menilor și altul trupul dobitoa-
celor și altul al peștilor și altul
al pasărilor.

40. Sunt trupuri cerești și
trupuri pământești; dar alta
este slava celor cerești și alta
a celor pământești.

41. Alta este strălucirea soa-
relui și alta strălucirea lunii și
alta a stelelor. Că stea de stea
se osebește prin strălucire.

42. Așa este și cu învierea
morților. Samănă-se întru strî-
căclune, scula-se-va întru ne-
stricăclune;

43. Samănă-se întru necînste,
scula-se-va întru mărire; samă-
nă-se întru slăbiciune, scula-
se-va întru putere;

44. Samănă-se trup pămân-
tesc, scula-se-va trup duhovni-
cesc. Este trup pământesc, este
și trup duhovnicesc.

45. Așa și este scris: Făcu-
tu-s'a omul cel dintâi, Adam,
cu suflet viu, iar Adam cel de

pe urmă cu duh de viață dă-
tător.

46. Dar nu cel duhovnicesc
este întâi, ci cel pământesc, a-
poi cel duhovnicesc.

47. Omul cel dintâi, fiind luat
din pământ, este pământesc;
omul cel de al doilea este din
cer.

48. Cum este cel pământesc,
așa sunt și cei pământești; și
cum este cel ceresc, așa sunt
și cei cerești.

49. Și precum am purtat chi-
pul celui pământesc, așa vom
purta și chipul celui ceresc.

50. Dar aceasta încă v'o spun,
fraților, că trup și sânge nu pot
să moștenească împărăția lui
Dumnezeu; nici stricăclunea nu
va moșteni nestricăclunea.

51. Iată, taină spun vouă:
Nu toți vom adormi, dar toți
ne vom schimba.

52. Într'o clipă, într'o cli-
peală a ochiului, când (va suna)
trâmbița cea de apoi. Pentru că
trâmbița va suna și morții se
vor scula nestricați, iar noi ne
vom schimba.

53. Că trupul acesta stri-
căcios trebuie să se îmbrace
întru nestricăclune și trupul
acesta muritor să se îmbrace
întru nemurire.

54. Iar când acest trup stri-
căcios se va îmbrăca întru ne-
stricăclune și acest trup muritor
se va îmbrăca întru nemu-
rire, atunci se va plini cuvân-
tul care este scris: Înghițitu-s'a
moartea întru biruință.

45: Fac. 2, 7.

55. Unde-ți este, moarte, boldul tău? Unde-ți este, la dule, biruința ta?

56. Boldul morții este păcatul, iar puterea păcatului este legea.

57. Ci, să mulțumim lui Dumnezeu, care ne-a dăruit nouă biruința prin Domnul nostru Iisus Hristos!

58. Drept aceea, iubii mei frați, fiți tari, neclătiți, sporind întru lucrul Domnului pururea, bine știind că osteneala voastră nu este zadarnică înaintea Domnului.

16.

Cât despre adunarea de milostenii pentru sfinți, să faceți și voi așa precum am rânduit bisericilor Galatiei.

2. În ziua întâia a săptămânii fiecare din voi să pule la o parte și să adune atât cât se va îndura, ca să nu se facă adunarea abia atunci când voi veni.

3. Iar când voi veni, pe cari îi veți socoti îi voi trimite cu scrisori, să ducă darul vostru la Ierusalim.

4. Și de va fi cu cuvință să merg și eu, vor merge împreună cu mine.

5. La voi însă voi veni când voi trece prin Machedonia; că prin Machedonia am să trec.

6. Și poate că voi zăbovi la voi mai mult, sau voi ierna, ca voi să mă petreceți ori unde voi merge.

7. Că nu volesc să vă văz pe voi acum, numai în treacăt, ci nădăjdulesc să zăbovesc la voi câtăva vreme, de-mi va îngădui Domnul.

8. În Efes voi rămânea până la praznicul Cincizecimii.

9. Că mi s'a deschis mie o ușă mare spre folosință, dar și protivnicii sunt mulți.

10. Când va veni Timotei, luați seama să fie la voi fără frică, pentru că lucrul Domnului lucrează, ca și mine.

11. Deci, nimeni pe el să nu-l defalme, ci să-l petreceți cu pace, ca să vie la mine, căci îl aștept pe el împreună cu frații.

12. Cât despre fratele Apolo, mult l'am rugat să vie la voi cu frații, dar nici de cum nu l-a fost voia să vie acum. Va veni însă când va găsi cu cale.

13. Priveghiați, fiți statornici în credință, îmbărbătați-vă, întăriți-vă.

14. Toate ale voastre întru dragoste să se petreacă.

15. Și vă rog pe voi, fraților: Cunoașteți pe cei din casa lui Stefana (și știți) că ei sunt pârga Ahaiei și înșiși spre slujba sfinților s'au rânduit.

16. Unora ca aceștia să vă plecați și voi, precum și tuturor celor ce lucrează și se ostenesc împreună.

55: Is. 25, 8; Osie 13, 14.

17. Mă bucur de venirea lui Ștefana și a lui Fortunat și a lui Ahaic, căci aceștia au plinit lipsa voastră.

18. Ei au odihnit duhul meu și al vostru. Drept aceea, pe unii ca aceștia să-i cinștiți.

19. Inchină-se vouă bisericile Așiei. Vă îmbrățișează pe voi întru Domnul, din toată inima, Achila și Priscila împreună cu biserica din casa lor.

20. Inchină-se vouă toți frații. Inchinați-vă unul altuia cu sărutare sfântă.

21. Inchinăciunea mea (v'oscriu) cu mâna mea, a lui Pavel.

22. Cel ce nu iubește pe Domnul să fie anatema! Maranata!

23. Darul Domnului nostru Iisus Hristos, cu voi!

24. Dragostea mea cu voi, cu toți, întru Hristos Iisus! Amin.

A DOUA CARTE A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE CORINTENI

1.

Pavel, prin voia lui Dumnezeu apostol al lui Iisus Hristos și Timotei fratele: bisericii lui Dumnezeu care este în Corint și tuturor sfinților din toată Ahafa.

2. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul nostru Iisus Hristos!

3. Bine este cuvântat Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, Părintele îndurărilor și Dumnezeul a toată mângăierea,

4. Cel ce ne mângăie pe noi întru tot necazul nostru, ca prin mângălerea cu care înșine suntem mângălați de Dumnezeu să putem și noi mângăia pe cei ce sunt întru tot necazul.

5. Că precum prisosesc patimile lui Hristos întru noi, așa prin Hristos prisosește și mângăierea noastră.

6. Deci, de pățimim necaz este pentru mângăierea și mântuirea voastră; de ne mângăilem este pentru a voastră mângăiere, care se săvârșește prin

răbdarea acelorași patimi pe care le suferim și noi.

7. Și nădejdea noastră în voi este neclătinită, știind că precum sunteți părtași patimilor noastre, așa și mângăierii.

8. Nu voim să nu știți voi, fraților, de **necazul ce ni s'a făcut nouă în Asia**, că peste măsură și peste putință am fost îngreuiatul, încât n'aveam nădejde nici să mai scăpăm cu viață.

9. Ci noi înșine ne credeam osândiți la moarte, ca să nu ne mai punem nădejdea în noi, ci în Dumnezeu, cel ce înviază pe cei morți.

10. El ne-a izbăvit pe noi dintr'o moarte ca aceasta și ne izbăvește și nădăjduim că ne va mai izbăvi,

11. Ajutându-ne cu rugăcuniile voastre și voi, ca pentru darul ce ni s'a dat, prin gura multora, de mulți să se aducă mulțumită pentru noi.

12. Căci lauda noastră aceasta este: mărturia cugetului nostru că am viețuit în lume, și mai ales între voi, întru drep-

tate și întru sfințenie, nu întru înțelepciune pământească, ci întru harul lui Dumnezeu.

13. Că nu vă scriem vouă altceva, fără numai cele ce ceștiți și înțelegeți; și nădăjduiesc că până la sfârșit veți înțelege deplin,

14. Precum ne-ați și înțeles în parte, că noi suntem lauda voastră, iar voi lauda noastră, în ziua Domnului nostru Iisus.

15. Cu această încredere voi iam mai întâi să viu la voi, ca să aveți o a doua bucurie:

16. (Voi iam) să trec pe la voi în Machedonia și din Machedonia iarăși să viu la voi, ca pe urmă să fiu petrecut de voi în Iudeea.

17. Deci, aceasta cugetând, purtat-m'am eu oare cu ușurătate? Sau sunt oare gândurile mele trupești, încât (vorbele mele) să însemneze (de odată) da și nu?

18. Ci, pe Dumnezeu cel credincios, **cuvântul nostru către voi n'a fost da și nu!**

19. Că fiul lui Dumnezeu, Iisus Hristos, cel propoveduit între voi de noi, (adecă) de mine, de Silvan și de Timotei, n'a fost da și nu, ci întru el a fost numai da!

20. Că toate făgăduințele lui Dumnezeu întru el sunt da, de aceea și rostim, tot întru el, amin, spre slava lui Dumnezeu.

21. Iar cel ce ne întărește pe noi și pe voi întru Hristos și ne-a uns pe noi, este Dumnezeu,

22. Care ne-a și pecetluit pe noi, dându-ne arvuna Duhului întru inimile noastre.

23. Eu însă chem pe Dumnezeu martor asupra sufletului meu, că (numai) ca să vă cruț pe voi n'am venit până acum în Corint.

24. Nu că doară am avea stăpânire peste credința voastră, dar suntem împreună lucrătorii bucuriei voastre; căci sunteți neclintii în credință.

2.

Așa am judecat întru mine, ca să nu viu iarăși cu întristare la voi.

2. Dar de vă întristez eu pe voi, cine este cel ce mă veselește pe mine, fără numai cel întristat de mine?

3. Iar aceasta v'am scris-o, ca, dacă voi veni, nu cumva să am întristare dela cei ce s'ar cădea să mă bucure, încredințat fiind că bucuria mea este și a voastră, a tuturor.

4. Căci cu multă întristare și durere a inimii și cu multe lacrimi am scris vouă, nu ca să vă întristați, ci ca să cunoașteți dragostea pe care o am din belșug pentru voi.

5. Iar dacă **unul a pricinuit întristare**, nu pe mine m'a întristat, ci măcar în parte, ca să nu spun prea mult, pe voi pe toți.

6. Pentru unul ca acesta a junge pedeapsa aceasta (dată) de cei mai mulți.

7. Așa încât voi, dimpotrivă, mai bine să-l lertăți și să-l mângâiați, nu cumva unul ca acesta să fie doborât de prea multă mâhnire.

8. De aceea vă îndemn să-l întăriți pe el în dragostea voastră.

9. Că pentru aceasta v'am și scris, ca să cunosc cugetul vostru și (să văd) dacă sunteți ascultători întru toate.

10. Dacă lertăți cuiva ceva, și eu îl lert, că și eu de-am lertat ceva, pentru voi am lertat în fața lui Hristos,

11. Ca să nu dăm câștig satanei, căci amăgirile lui nu ne sunt neștiute.

12. Când am sosit în Troada pentru Evanghelia lui Hristos, măcar că ușă mare mi se deschisese mie de Domnul,

13. N'am avut odihnă în sufletul meu, pentrucă nu am aflat (acolo) pe fratele meu Tit, ci luându-mi rămas bun dela dânsii, am mers în Machedonia.

14. Drept aceea, mulțumim lui Dumnezeu, celui ce ne face pe noi pururea biruitori întru Hristos și revarsă prin noi mireasma cunoștinții sale în tot locul!

15. Că pentru Dumnezeu noi suntem mireazma lui Hristos printre ceice se mântuesc și printre ceice pier:

16. Unora adecă mireasmă de moarte spre moarte, iar altora mireasmă de viață spre viață. Dar cine este vrednic de aceasta?

17. Pentrucă nu suntem ca cei mulți, cari amestecă cuvântul lui Dumnezeu, ci ca din curăția inimii, ca dela Dumnezeu, înaintea lui Dumnezeu, așa grăim întru Hristos.

3.

Începe-vom oare iarăși a spune cine suntem noi? Nu cumva ne trebulesc, ca unora, scrisori de laudă către voi, sau dela voi?

2. Scrisoarea noastră sunteți voi; (ea e) scrisă în inimile noastre, e știută și cetită de toți oamenii.

3. Ea vă arată că sunteți scrisoarea lui Hristos slujită de noi, scrisă nu cu cerneală, ci cu Duhul lui Dumnezeu celui viu, nu în table de platră, ci în tablele de carne ale inimii.

4. O încredere ca aceasta avem noi în Dumnezeu prin Hristos!

5. Nu că am fi în stare a cugeta ceva noi înșine, ca venind dela noi, ci vrednicia noastră este dela Dumnezeu,

6. Care ne-a și învrednicit pe noi să fim slujitori ai legii celei nouă; nu ai slovei, ci ai duhului, că slova omoară, iar duhul face viu.

7. Iar dacă slujirea aducătoare de moarte, cea cu slove săpate în platră, s'a făcut cu atâta

3. 3: Ieș. 24, 12; 31, 18; 34, 1; Prov. 3, 3; 7, 5; Ezech. 11, 19; 36, 26; Ier. 31, 33.

slavă, încât fiii lui Israel nu puteau să caute la fața lui Moise din pricina slavei, care era totuși trecătoare, a feții lui,

8. Atunci cu cât mai plină de slavă trebuie să fie slujirea duhului!

9. Căci dacă slujirea osândei a fost slăvită, cu atât mai bogată în slavă trebuie să fie slujirea dreptății!

10. Ba, (judecând) din această parte, slava aceea nici nu era slavă față de această slavă covârșitoare.

11. Și dacă ceea ce e trecut a fost slăvit, cu atât mai slăvit va fi ceea ce este netrecător.

12. Drept aceea, având o nădejde ca aceasta, noi grăim cu toată îndrăzneala,

13. Și nu facem ca Moise, care și puneia zăbranic pe fața sa, ca fiii lui Israel să nu vadă sfârșitul (slavei) celei trecătoare.

14. Ci mintea lor s'a învârtoșat, căci până astăzi la citirea Legii celei vechi același zăbranic rămâne neridicat, de și prin Hristos el a fost ridicat.

15. Și până astăzi, când se citește Moise, zace un zăbranic pe inimile lor.

16. Dar când se vor întoarce la Domnul, zăbranicul se va lua.

17. Domnul este Duhul; și **unde este Duhul Domnului, acolo este slobozenie.**

13: Ieș. 34, 33. 35.

16: Ieș. 16, 7. 10; 24, 17.

18. Ci noi toți, cei ce cu față descoperită răsfrângem ca o oglindă slava Domnului, ne prefacem în același chip, (tre-când) din slavă în slavă, cum ne-a rânduit Duhul Domnului.

4.

De aceea, miluiți fiind cu o slujbă ca aceasta, nu ne pierdem nădejdea,

2. Ci lepădându-ne de cele ascunse și rușinoase, nu umblăm întru vicleșug, nici nu amestecăm cuvântul lui Dumnezeu, ci arătând adevărul ne facem cunoscuți cugetului tuturor oamenilor, înaintea lui Dumnezeu.

3. Iar dacă Evanghelia noastră mai este acoperită, este acoperită pentru cei pieritori,

4. Întru cari dumnezeul veacului acestuia a orbit mințile necredincioșilor, ca să nu le lumineze lor lumina Evangheliei măririi lui Hristos, care este chipul lui Dumnezeu.

5. Că nu pe noi ne propoveduim, ci pe Hristos Iisus, Domnul; iar noi suntem slujitorii voștri prin Iisus.

6. Pentru că Dumnezeu care a zis: Strălucească din întunec lumina! ~ acela a luminat și inimile noastre, ca să strălucească cunoștința slavei lui Dumnezeu pe fața lui Iisus Hristos.

7. Dar **comoara aceasta o avem în vase de lut, ca să**

se văd că mărimea puterii este dela Dumnezeu, iar nu dela noi.

8. Din toate părțile suntem strâmtorați, dar nu striviți; suntem în mare cumpănă, dar nu desnădăjduți;

9. Prigoniți, dar nu părăsiți; doborâți la pământ, dar nu prăpădiți;

10. **În toată vremea purtăm în trup moartea Domnului Iisus, ca și viața lui Iisus să se arate în trupul nostru.**

11. Căci noi, cei vii, pururea suntem gata de moarte pentru Iisus, ca și viața lui Iisus să se arate în trupul nostru cel muritor,

12. Încât moartea lucrează întru noi, iar viața întru voi.

13. Avem însă același Duh al credinței, precum este scris: Crezut-am, de aceea am și grăit; și noi credem, de aceea și grăim,

14. Știind că cel ce a înviat pe Domnul Iisus, și pe noi ne va învia prin Iisus și ne va pune împreună cu voi.

15. Că toate sunt în folosul vostru, pentru ca darul înmulțindu-se, în mulți să prisoască mulțumirea spre slava lui Dumnezeu.

16. De aceea nu slăbim întru nădejde; ci **măcar că omul nostru cel din afară se strică, cel dinlăuntru însă se înnoiește din zi în zi.**

4, 13: Ps. 116, 10.

17. Pentru că necazul nostru cel trecător și ușor, nemăsurată și veșnică slavă ne agonisește nouă,

18. Ca unora cari nu privim la cele ce se văd, ci la cele ce nu se văd; că cele ce se văd sunt trecătoare; iar cele ce nu se văd sunt veșnice.

5.

Ci noi știm că de se va surpa casa noastră cea pământescă, a cortului acestuia, **avem în ceruri o (altă) zidire dela Dumnezeu, casă veșnică, nefăcută de mână.**

2. De aceea suspinăm în acest (cort), dorind să ne îmbrăcăm întru locașul nostru cel ceresc,

3. Că doar ne vom găsi îmbrăcați și nu goi.

4. Că noi, cei ce suntem în cortul acesta, suspinăm îngreulați; pentru că nu voim să ne desbrăcăm, ci să ne îmbrăcăm, ca ceea ce este muritor să se înghiță de viață.

5. Dar cel ce ne-a făcut pe noi spre aceasta, este Dumnezeu care ne-a dat nouă arvuna Duhului.

6. Drept aceea îndrăzneală avem pururea, bine știind că până petrecem în trup, umblăm departe de Domnul;

7. Căci azi umblăm prin credință, iar nu prin vedere.

8. Dar avem nădejde și suntem mai bucuroși să ne des-

părțim de trup și să ne sălășluim la Domnul.

9. De aceea, fie că petrecem în el, fie că ne despărțim (de el), ne stăim să fim bine plăcuți lui.

10. Pentru că noi toți trebuie să ne înfățișăm înaintea scaunului de judecată a lui Hristos, ca fiecare după faptele sale cele săvârșite în trup să primească (răsplata) bună sau rea.

11. Știind, așa dar, frica Domnului, ne stăim să aducem pe oamenii la adevăr. Lui Dumnezeu îi suntem cunoscuți; nădăduim că și în cugetele noastre cunoscuți suntem.

12. Nu ne arătăm pe noi fărăși cine suntem, ci vă dăm prilej de laudă pentru noi, ca să-l aveți față de cel ce se laudă cu fața, iar nu cu inima.

13. Că de ne-am ieșit din minți, este pentru Dumnezeu, iar de suntem în toată firea, pentru voi suntem.

14. Pentru că dragostea lui Hristos ne stăpânește pe noi, cari credem că dacă unul a murit pentru toți, iată, dar, toți au murit;

15. Ci el a murit pentru toți, ca cei ce viază să nu mai vieze loruși, ci celui ce a murit pentru ei și a înviat.

16. De aceea, noi nu mai știm de acum pe nimeni după trup; iar de am și cunoscut pe Hristos după trup, de acum nu-l mai cunoaștem.

17. Deci, oricine este întru

Hristos, este făptură nouă; cele vechi au trecut: iată toate s'au făcut nouă.

18. Ci toate sunt dela Dumnezeu, care ne-a împăcat pe noi luiși prin Iisus Hristos și ne-a dat nouă să slujim împăcării.

19. Pentru că Dumnezeu era întru Hristos și a împăcat lumea cu sine, ne mai socotind păcatele ei și dându-ne nouă cuvântul împăcării.

20. Drept aceea, în locul lui Hristos vă îndemnăm, ca și cum Dumnezeu v'ar îndemna prin noi; în locul lui Hristos vă rugăm să vă împăcați cu Dumnezeu.

21. Pentru că pe cel ce n'a cunoscut păcatul, l-a făcut păcat, ca întru dânsul noi să dobândim dreptatea lui Dumnezeu.

6.

Iar noi fiind împreună lucrătorii lui, vă îndemnăm, să nu primiți în deșert darul lui Dumnezeu.

2. Că zice: La vreme potrivită te-am ascultat și în ziua mântuirii te-am ajutat; iată, acum este vremea potrivită, iată acum este ziua mântuirii.

3. Niciodată sminteală, întru nimic, să nu dăm, ca **slujba noastră să fie fără prihană.**

4. Ci întru toate să ne punem

6. 2: Is. 49, 8.

înainte ca slujitori ai lui Dumnezeu; întru multă răbdare, întru necazuri, întru nevoi, întru strâmtorări,

5. Întru bătaii, în temnițe, în prigoniri, în ostenești, în privegheri, în posturi.

6. Întru curăție, întru cumințenie, întru îndelungă răbdare, întru bunătate, în Duhul Sfânt, în dragoste nefățarnică.

7. Întru cuvântul adevărului, întru puterea lui Dumnezeu prin armele dreptății cele de-a dreapta și cele de-a stânga.

8. Prin cinste și prin necinste, prin grăire de rău și prin laudă; ca niște înșelători (suntem socotiți), de și (suntem) iubitori de adevăr.

9. Ca niște necunoscuți, de și cunoscuți, ca niște morți, de și lată suntem vii, ca niște pedepsiți, dar nu și omoriți;

10. Ca niște întristați, de și pururea ne bucurăm; ca niște săraci, de și pe mulți îmbogățim; ca cei ce nu au nimic, de și toate le avem.

11. Gura noastră s'a deschis către voi, o Corintenilor, inima noastră s'a lărgit.

12. În inima noastră nu sunteți strâmtorați, ci inimile voastre sunt strâmte (pentru noi).

13. Ca unor copii vă grăiesc: Lărgiți-vă și voi inimile, plătind cu aceeași plată.

14. Nu vă înjugați la jug strein cu cei necredincioși; că ce părtășie are dreptatea

cu fărădelegea? Sau ce părtășie are lumina cu întunerecul?

15. Sau ce potrivire este între Hristos și Vellar? Sau ce parte are credinciosul cu cel necredincios?

16. Ce legătură are biserica lui Dumnezeu cu idoli? Că voi sunteți biserica lui Dumnezeu celui viu, precum a zis Dumnezeu: Voi locui întru ei și voi umbla între ei și le voi fi lor Dumnezeu și ei îmi vor fi mie popor.

17. De aceea, ieșiți din mijlocul lor și vă osebiți, zice Domnul, și de necurăție să nu vă atingeți și eu vă voi primi pe voi.

18. Și vă voi fi vouă Tată, și voi îmi veți fi mie fi și fete, zice Domnul Atotșitorul.

7.

Deci, având aceste făgăduințe, iubitorilor, să ne curățim pe noi de toată spurcăciunea trupului și a duhului, desăvârșind sfințenia noastră întru frica lui Dumnezeu.

2. Cuprindeți-ne pe noi (în inimile voastre)! Pe nimeni n'am nedreptățit, nimănui a pagubă nu l'am făcut, pe nimeni n'am înșelat.

3. Nu o spun ca să vă osâdesc pe voi, căci mai înainte

16: Is. 52, 11; Ier. 51, 45; Ezech. 20, 34. 41; A doua Lege 26, 12; 2 Sam. 7, 8. 14; Is. 43, 6; Ier. 31, 9; 32, 38; Osie 1, 10; Amos 4, 13.

am spus că sunteți în inima noastră, ca să murim sau să trăim împreună.

4. **Mare-mi este încrederea întru voi**, mare îmi este lauda pentru voi! Umplutură-m'am de mângăiere! Și cu tot necazul meu, sunt copleșit de bucurie!

5. Că venind noi în Machedonia, nici o odihnă n'a avut trupul nostru, ci am fost strâmtorați din toate părțile: din afară războiu, dinlăuntru frică.

6. Ci Dumnezeu, cel ce mângăie pe cei smeriți, ne-a mângăiat pe noi cu venirea lui Tit.

7. Și nu numai cu venirea lui, ci și cu mângăierea cu care a fost mângăiat de voi; căci ne-a spus nouă dorirea voastră, plângerea voastră, râvna voastră pentru mine, încât eu cu atât mai mult m'am bucurat.

8. Pentrucă de v'am și întristat pe voi prin scrisoarea mea, nu mă căiesc, măcar că mi-a părut rău, căci văd că scrisoarea aceea v'a întristat, de și numai vremelnic.

9. Acum mă bucur, nu pentrucă v'ați întristat, ci pentrucă v'ați întristat spre pocăință. Că v'ați întristat după Dumnezeu, ca să nu vă păgubiți întru nimic de către noi.

10. Pentrucă întristarea cea după Dumnezeu lucrează pocăința spre mântuire, fără părere de rău; iar întristarea cea după lume lucrează moarte.

11. Că iată, singură această

întristare a noastră după Dumnezeu câtă sârguință a lucrat întru voi, câtă apărare și mânia (împotriva vinovatului) câtă frică și dorință, câtă râvnă și pedeapsă! Întru toate v'ați arătat că sunteți curați în această pricină.

12. Deci, de v'am și scris vouă, nu (v'am scris) pentru cel ce a nedreptățit, nici pentru cel ce a fost nedreptățit, ci ca să se vădească grija voastră cea pentru noi, înaintea lui Dumnezeu.

13. De aceea ne-am mângăiat cu mângăierea voastră; dar și mai vărtos ne-am bucurat de bucuria lui Tit, căci duhul lui s'a odihnit din partea voastră a tuturor.

14. Căci ori cât m'am lăudat cu voi înaintea lui, n'am rămas de rușine; și precum toate întru adevăr le-am grăit vouă, așa și lauda noastră cea către Tit, adevărată s'a arătat.

15. Și inima lui este cu atât mai mult la voi, cu cât își aduce aminte de ascultarea voastră a tuturor și de cum l'ați primit pe el cu frică și cu cutremur. Mă bucur deci, că în toate mă pot crede în voi.

8.

Fraților, vă facem cunoscut darul lui Dumnezeu cel dăruit bisericilor din Machedonia.

2. Căci în mijlocul încercărilor multe, belșugul de bucurie

și sărăcia lor cea cumplită a sporit bogăția dărniceii lor.

3. Căci martor sunt eu însumi, că după puterea lor și chiar peste puterea lor au dat bucuros.

4. Și ne-au rugat pe noi cu stăruință să le primim darul și părtașia la ajutorarea sfinților.

5. Ci nu numai precum nădăjdulam, dar singuri pe sine s'au dat întâi Domnului, apoi, prin voia lui Dumnezeu, (ni s'au dăruit) și nouă.

6. Atunci am rugat pe Tit, ca binefacerea pe care a început-o printre voi (atât de frumos), așa să o și isprăvească.

7. Și precum prisosiți întru toate: întru credință și întru cuvânt, întru cunoștință și întru toată sârguința și dragostea voastră cea către noi, așa să prisosiți și întru această facere de bine.

8. Nu vă spun aceasta ca și cum v'aș da o poruncă, ci prin râvna altora (doresc) să pun la încercare curăția dragostei voastre.

9. Cunoașteți doar îndurarea Domnului nostru Iisus Hristos: **că bogat fiind, el a sărăcit pentru voi, ca și voi, cu sărăcia lui, să vă îmbogățiți.**

10. Și întru aceasta vă dau un sfat, spre folosul vostru, al celor cari nu numai ați dorit, ci ați și voit să începeți aceasta încă din anul trecut.

11. Duceți acum la indepli-

nire fapta, ca precum v'a fost osârdia vrerii, așa să vă fie și a plinirii din cele ce aveți.

12. Că dacă este osârdie, darul este bine primit după cât are cineva, iar nu după cât nu are.

13. Pentrucă nu e vorba ca alții să fie ușurați, iar voi îngreuiți, ci ca să fie potriveală.

14. Astăzi prisosul vostru împlinește lipsa lor, iar mâinile prisosul lor va să împlinească lipsa voastră, așa încât să fie potriveală.

15. Precum este scris: **Celui cu mult nu i-a prisosit și celui cu puțin nu i-a lipsit.**

16. Dar mulțumită lui Dumnezeu, celui ce a dat în inima lui Tit aceeași osârdie pentru voi.

17. Căci a primit indemnul meu și fiind plin de osârdie a venit la voi de bună voie.

18. Și împreună cu el am trimis și pe fratele a cărui laudă pentru vestirea Evangheliei este lătită în toate bisericile.

19. Dar nu numai atât, ci el este și ales de biserică ca să ne însoțească în călătorie, cu darul acesta, adunat de noi spre mărirea Domnului și după dorința noastră.

20. Ne-am ferit prin aceasta, ca să nu ne defăime pe noi cineva în această îmbelșugată adunare de daruri, săvârșită de noi.

8. 15: Ieș. 16, 18.

21. Căci purtăm grijă de cele bune nu numai înaintea Domnului, ci și înaintea oamenilor.

22. Și împreună cu ei am trimis încă pe un frate al nostru, a cărui osârdie am încercat-o în multe și de multe ori, și care acum este și mai osârdios pentru încrederea multă ce are în voi.

23. Cât despre Tit, el este părtașul și împreună lucrătorul meu între voi; iar ceilalți frați ai noștri: ei sunt trimiși în bisericilor și mărirea lui Hristos.

24. Drept aceea, lor să le arătați, în fața bisericilor, dovada dragostei voastre și a laudei noastre cea pentru voi.

9.

Cât despre adunarea milosteniilor pentru sfinți, este de prisos a vă mai scrie vouă.

2. Că știu bunăvoința voastră, pentru care mă laud cu voi către Machedoneni: Că Ahala este gata din anul trecut, și râvna voastră pe foarte mulți i-a îndemnat.

3. Iară pe frați i-am trimis, ca lauda noastră cea despre voi în partea aceasta să nu fie deșartă, ci, precum am zis, să fiți gata,

4. Ca nu cumva, când vor veni Machedonenii împreună cu mine, să vă aștepte nepregătiți și să ne rușinăm noi, ca să nu zicem voi, de încrederea noastră.

5. Drept aceea, am socotit a fi de trebuință să rugăm pe frați, ca să vie la voi mai de vreme, și să pregătească darurile voastre cele făgăduite de mai înainte, ca ele să fie gata ca o binecuvântare, iar nu ca un bir.

6. Aceasta însă s'o știți: **Cel ce samănă cu zgârcenie, cu zgârcenie va și secera, iar cel ce samănă întru binecuvântare, întru binecuvântare va și secera.**

7. Fiecare să dea precum s'a hotărât întru inima sa, nu cu părere de rău, sau de slă; **că pe dătătorul de bunăvoie îl iubește Dumnezeu.**

8. Și puternic este Dumnezeu să înmulțească tot darul întru voi, ca întru toate, pururea, toată îndestularea având, să prinosiți întru tot lucrul cel bun,

9. Precum este scris: Impărțit-a, dat-a săracilor; dreptatea lui rămâne în veac.

10. Iar cel ce dă sămânță sămănătorului și pâine spre hrana lui, va înmulți sămânța voastră, și va face să crească roadele dreptății voastre,

11. Ca întru toate să vă îmbogățiți spre toată binefacerea, care aduce prin noi mulțumită lui Dumnezeu.

9. 8: Prov. 22, 8; 1 Cron. 29, 17.

9: Ps. 112, 9.

10: Is. 55, 10.

11: Osie 10, 12.

12. Căci slujirea darului acestuia nu numai că împlinește lipsurile sfinților, ci revarsă și belșug de mulțumiri (aduse) lui Dumnezeu.

13. Că prin mărturia acestor binefaceri ei preamăresc pe Dumnezeu pentru ascultarea de Evanghelia lui Hristos, cea mărturisită de voi, și pentru bunătatea cu care îi împărtășiți pe ei și pe toți (din ale voastre),

14. Și se roagă pentru voi și vă iubesc pentru darul lui Dumnezeu care a prinosit întru voi.

15. Mulțumită lui Dumnezeu pentru darul său cel neagrăit!

10.

Eu însumi, Pavel, vă îndemn pe voi, pentru blândețele și pentru bunătatea lui Hristos, eu, care fiind de față între voi sunt smerit, iar departe fiind de voi, sunt îndrăzneț față de voi.

2. Ci vă rog să nu mă siliți, ca și fiind de față să folosesc îndrăzneala de care socotesc că mă voi folosi împotriva unora cari cred că noi umblăm după cele trupești.

3. Că de și umblăm în trup, nu ne oștim trupește.

4. Căci **armele noastre de luptă nu sunt trupești**, ci (sunt) în stare, prin Dumnezeu, să surpe întărituri!

5. Noi surpăm izvoarele minții și orice înălțare ce se ridică împotriva cunoașterii lui Dumnezeu, și robim tot gândul spre ascultarea lui Hristos.

6. Și suntem gata să pedepsim toată neascultarea, atunci când ascultarea voastră va fi deplină.

7. Uitați-vă la cele de aproape: Dacă cineva este încredințat întru sine că este al lui Hristos, acela să gândească iarăși întru sine, că precum este el, așa și noi al lui Hristos suntem.

8. Că chiar de mă voi lăuda ceva mai mult cu puterea pe care ne-a dat-o Domnul spre zidirea, iar nu spre surparea voastră, nu voi rămânea de rușine.

9. Dar să nu mă arăt, ca și cum aș vrea să vă spăimânteț pe voi cu scrisorile mele.

10. Că scrisorile lui, zic ei, sunt grele și tari; iar înfățișarea lui trupească este slabă, și cuvântul lui de nimic.

11. Cel ce vorbește astfel, să știe că precum suntem în cuvintele scrisorilor noastre, când lipsim, așa suntem și în fapte, când suntem de față.

12. Noi nu îndrăznim să ne numărăm sau să ne asemănăm cu cei ce se laudă pe sine singuri; că cei ce se măsoară cu ei înșiși și se aseamănă cu ei înșiși, sunt niște nepricepuți.

13. Noi însă nu ne vom lăuda peste măsură, ci după

măsura hotarului pe care ni l-a măsurat nouă Dumnezeu ca să ajungem până la voi.

14. Deci, nu ne întindem peste măsura noastră, ca și cum n'am fi ajuns până la voi, pentru că până la voi am ajuns cu Evanghelia lui Hristos.

15. Nu ne lăudăm cu cele ce sunt peste măsură, adică cu ostenele streine; ci nădăjduim că sporind credința voastră ne vom mări întru voi tot mai mult, dar după hotarul măsurat nouă,

16. Ca să propoveduim Evanghelia și în părțile cele de dincolo de voi, dar fără să ne lăudăm cu lucrul găsit gata, pe hotar strein.

17. Iar cel ce se laudă, întru Domnul să se laude.

18. **Că nu cel ce se laudă pe sine este vrednic, ci acela pe care Domnul îl laudă.**

11.

O de mi-ați îngădui puțină, nebunie! Dar mi-ați și îngădui.

2. Că vă râvnesc pe voi cu râvnă dumnezeiască, pentru că v'am logodit unui bărbat, lui Hristos, ca să vă pun înaintea lui ca pe o fecioară neprihănită.

3. Dar mă tem, ca nu cumva precum șarpele a amăgit pe

Eva cu vicleșugul său, așa să vă strice și cugetele voastre (abătându-le) dela curăția cea întru Hristos.

4. Căci dacă venind cineva ar începe să propoveduiască un alt Iisus, pe care eu nu l-am propoveduit, sau dacă ați primi alt duh, care nu l-ați primit, sau altă evanghelie, pe care n'ați primit-o, cum v'ați mai supune!

5. Dar eu socotesc că **întru nimic nu sunt mai pre jos decât apostolii cei mai mari.**

6. Căci măcar că sunt neiscusit la vorbă, dar nu sunt neiscusit la știință; ci pretutindea întru toate v'am dovedit-o vouă.

7. Păcătuit-am oare, că smerindu-mă pe mine ca voi să vă înălțați, în dar v'am vestit vouă Evanghelia lui Dumnezeu?

8. Alte biserici am prădat, primind dela ele plată spre a sluji vouă, și venind la voi și fiind lipsit, n'am fost nimănui povară.

9. Că lipsurile mele le-au împlinit frații cei veniți din Macedonia; și întru toate m'am ferit să vă fiu povară și mă voi feri.

10. Pe adevărul lui Hristos care este întru mine: lauda aceasta nu mi se va răpi mie în laturile Ahaiei!

11. Pentru ce? Oare pentru că nu vă iubesc pe voi? Dumnezeu știe!

10. 17: Ier. 9, 22-23.

12. Iar ceea ce fac, voi mai face, ca să tai pricina celor ce poftesc pricină; ca întru ceea ce se laudă, să fie dovediți ca și noi.

13. Căci unii ca aceștia sunt apostoli mincinoși, lucrători vicleni, cari își închipulesc că sunt apostoli ai lui Hristos.

14. Și nu-i de mirare, căci **însuși satana se preface în înger al luminii.**

15. Nu este deci lucru mare, dacă și slujitorii lui se prefac că sunt slujitori ai dreptății; dar sfârșitul le va fi după faptele lor.

16. Iarăși zic: Să nu mă socotească cineva că sunt nebun; iar de nu, primiți-mă măcar ca pe un nebun, ca să mă laud și eu cât de puțin.

17. Ceea ce grălesc despre această laudă nu grălesc după Domnul, ci așa, ca din nebane.

18. De vreme ce mulți se laudă după trup, mă voi lauda și eu.

19. Pentrucă voi înțelepți fiind, bucurosi suferiți pe cei nebuni.

20. Că de vă robește cineva, de vă jefulește cineva, de se trufește cineva, de vă bate cineva peste obraz, voi suferiți.

21. Spre rușnarea mea o spun: Aici noi ne-am arătat slabi. Dar în orice ar îndrăzni cineva să se laude - vorbesc ca un nebun - îndrăznesc și eu!

22. Sunt ei Iudei? Și eu.

Sunt ei Israeliteni? Și eu. Sunt ei sămânță a lui Avraam? Și eu.

23. Sunt ei slujitori ai lui Hristos? Ca un nebun (ce sunt) o spun: Cu atât mai mult eu! În ostenele mai mult, întru bătaii peste măsură, în temniță adeseori, în primejdii de moarte de multe ori.

24. Dela Iudei de cinci ori câte patruzeci fără de una am luat;

25. De trei ori cu tolege am fost bătut, odată cu pietre am fost improșcat, de trei ori s'a sfărâmat corabia cu mine, o noapte și o zi întru adânc am petrecut;

26. În călătoriile de multe ori (am fost) în primejdii pe râuri, în primejdii din partea tâlharilor, în primejdii din partea rudeniilor, în primejdii din partea păgânilor, în primejdii în cetăți, în primejdii în pustie, în primejdii pe mare, în primejdii între frații cei mincinoși.

27. Întru osteneală și întru necazură, în privegheri de multe ori, în foame și în sete, în posturi adeseori, în frig și în golătate.

28. Afară de aceste (necazuri) din afară, zilnic rabdă valoarea oamenilor asupra mea și port grija tuturor bisericilor.

29. Cine este neputincios și eu să nu mă simt neputincios cu el? **Cine se smintește (în credință) și eu să nu mă aprind?**

30. De se cuvine să mă laud, întru neputințele mele mă voi lăuda.

31. Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, cel ce este binecuvântat în veci, știe că nu mint!

32. În Damasc dregătorul regelui Areta a pus să păzească cetatea Damascului, vrând să mă prinză;

33. Și pe o fereastră am fost slobozit într'o coșniță peste zid și am scăpat din mâinile lui.

12.

Trebule să mă laud - dar cui îi folosește? Că voi veni la vedenii și la descoperiri ale Domnului.

2. Cunosc un om întru Hristos, care mai înainte cu patruzeci de ani - de a fost în trup, nu știu; sau de a fost afară de trup, nu știu; Dumnezeu știe! - **a fost răpit până în al treilea cer.**

3. Și știu că acest om - dacă a fost în trup, nu știu; sau dacă a fost afară de trup, nu știu; Dumnezeu știe! -

4. A fost răpit în ralu și a auzit cuvinte de nespus, care nici nu-i este îngăduit omului să le rostească.

5. Cu unul ca acesta mă voi lăuda; iar cu mine nu mă voi lăuda, fără numai întru neputințele mele.

6. Ci chiar de-aș voi să mă laud, nu voi fi un nepriceput,

căci voi grăi adevărul. Dar mă feresc, ca să nu cugete cineva de mine mai mult decât ceea ce vede sau aude dela mine.

7. Și, ca să nu mă semețesc cu măreția acestor descoperiri, **datu-mi-s'a mie un bold în trup**, un înger al satanei, ca să mă bată peste obraz, să nu mă semețesc.

8. Pentru aceasta de trei ori am rugat pe Domnul, ca să-l depărteze dela mine.

9. Dar mi-a zis mie: **Îți este de ajuns darul meu, că puterea mea întru neputință se desăvârșește.** Deci, mă voi lăuda mai bucuros întru neputințele mele, ca să locuiesc întru mine puterea lui Hristos.

10. De aceea mă bucur întru neputințe, întru defăimări, întru nevoi, întru prigoane, întru strâmtorări pentru Hristos, **căci când sunt slab, atunci sunt tare.**

11. Lăudatu-m'am ca un nebun? Voi m'ați silit. Căci de voi mi se cădea să fiu lăudat, pentru că nu sunt cu nimic mai pre jos decât apostolii cei mai mari, măcar că eu nimica nu sunt.

12. Că semnele apostoliei mele s'au arătat întru voi în tot felul de suferințe, în semne, în minuni și în puteri.

13. (Intr'adevăr) cu ce sunteți mai prejos decât celelalte biserici, fără numai cu aceea

că eu nu v'am fost o povară? Iertați-mi nedreptatea aceasta.

14. Iată, gata sunt a treia oară să vii la voi, și nu vă voi îngreui pe voi, că nu caut ale voastre, ci pe voi; pentru că nu fiii sunt datori să agonisească pentru părinți, ci părinții pentru fii.

15. Deci, eu prea bucuros voi cheltui și mă voi cheltui și pe mine pentru sufletele voastre, măcar că iubindu-vă mai mult, eu sunt iubit de voi mai puțin.

16. Ci fie! Eu nu v'am îngreuiat pe voi, dar fiind isteț, v'am prins cu viclesug.

17. Folositu-m'am oare cu ceva dela voi prin vreunul din cei ce l-am trimis la voi?

18. Am rugat pe Tit (să meargă la voi) și împreună cu el am trimis și pe un frate. Au doară v'a luat ceva Tit? N'am umblat noi oare întru acelaș duh? Și nu pe aceleași urme (am călcat)?

19. Voi credeți mereu că ne desvinovățim înaintea lui Dumnezeu, întru Hristos; și toate acestea (le grăim), iubirii mei, pentru zidirea voastră.

20. Căci mă tem, ca nu cumva, de voi veni, să vă aflu pe voi precum nu volesc, și eu să fiu aflat de voi precum nu văști: Mă tem să nu aflu (la voi) priciri, pisme, mâni, sfezi, clevetiri, șoapte, semețiri, neorânduleli.

21. (Mă tem) ca nu cumva, venind la voi, Dumnezeuul meu să mă smerească iarăși înaintea voastră și să plâng pe mulți din cei ce au păcătuit mai înainte și nu s'au pocăit de necurăția și desfrânarea și netrebănicia la care s'au dedat.

13.

Iată, vii la voi a treia oară. Prin gura a două sau trei mărturii se va statornici orice pricină.

2. Am spus mai înainte, când am fost de față la voi a doua oară, și acum spun iarăși de cu vreme, nefiind de față, celor ce mai înainte au păcătuit și tuturor celorlalți, că de voi veni încă odată, nu voi mai fi cruțător.

3. De vreme ce căutați o dovadă că cel ce grăiește întru mine este Hristos - el nu este neputincios întru voi, ci puternic.

4. Căci, de s'a și răstignit întru neputință, prin puterea lui Dumnezeu însă este viu. Așa și noi, suntem neputincioși întru el, dar prin puterea lui Dumnezeu vom fi vii împreună cu dânsul, în inimile voastre.

5. Pe voi înșivă vă ispitii, dacă sunteți întru credință; pe voi înșivă vă puneți la încercare. Sau nu vă cunoașteți pe

13. 1: A doua Lege 19, 15.

voi înșivă, că Iisus Hristos este întru voi? Afară numai dacă nu sunteți niște netrebniți.

6. Nădăduesc însă că veți cunoaște că noi nu suntem netrebniți.

7. Ci ne rugăm lui Dumnezeu să nu faceți nici un rău; nu ca noi să ne arătăm lămurii, ci ca voi să faceți binele, iar noi să fim ca niște netrebniți.

8. **Că noi nu putem nimic împotriva adevărului;** pentru adevăr însă putem.

9. Noi ne bucurăm când suntem slabi; iar voi să fiți tari. Pentru aceasta ne și rugăm: pentru desăvârșirea voastră.

10. De aceea vă scriu ace-

stea, fiind departe, ca atunci când voi fi de față să nu folosesc asprimea după puterea care mi-a dat-o mie Domnul spre zidire, iar nu spre surpare.

11. De încheiere, bucurați-vă, fraților! Desăvârșiți-vă, mângâiați-vă, uniți-vă în cuget, viețuiți în pace și Dumnezeu dragostei și al păcii va fi cu voi.

12. Inchinați-vă unul altuia cu sărutare sfântă.

13. Inchinați-vă vouă toți sfinții.

14. Darul Domnului nostru Iisus Hristos și dragostea lui Dumnezeu și împărtășirea Sfântului Duh să fie cu voi cu toți!

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE GALATENI

1.

Pavel apostolul, nu dela oameni, nici prin om, ci prin Iisus Hristos și prin Dumnezeu Tatăl, care l-a înviat pe el din morți,

2. Și toți frații cari sunt împreună cu mine, bisericilor Galatiei:

3. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos,

4. Cel ce s'a dat pe sine pentru păcatele noastre, ca să ne scoată pe noi din acest veac rău, după voia lui Dumnezeu și a Tatălui nostru,

5. Căruia se cuvine slava în vecii vecilor. Amin.

6. Mă mir că așa de repede vă mutați dela cel ce v'a chemat pe voi prin darul lui Hristos, la altă evanghelie,

7. Care nici nu este altă, fără numai sunt unii (oameni)

cari vă tulbură pe voi și volestesc să întorcă pe dos Evanghelia lui Hristos.

8. Ci chiar dacă noi înșine sau un înger din cer v'ar vesti vouă altă evanghelie decât aceea pe care eu v'am vestit-o, să fie anatema!

9. Precum am zis mai înainte, și acum zic iarăși: Oricine vă va binevesti altceva decât ceea ce ați primit, să fie anatema!

10. Caut eu oare plăcerea oamenilor, sau a lui Dumnezeu? Umblu eu oare să plac oamenilor? Că de așa căuta plăcerea oamenilor, n'aș fi sluga lui Hristos.

11. Vă vestesc deci, fraților, că Evanghelia propovăduită de mine nu este după om.

12. Că nici nu am luat-o, nici nu am învățat-o dela oameni, ci din descoperirea lui Iisus Hristos.

13. Că ați auzit (de bună seamă) de purtarea mea de ordinioară întru credința iudaicească, (anume) că peste măsură prigoneam biserica lui Dumnezeu și o surpam pe ea.

14. Și spoream în credința iudaicească mai mult decât mulți din cei de o vârstă cu mine din neamul meu, foarte râvnitor fiind părinteștilor mele obiceiuri.

15. Dar când cei ce m'a ales din pântecelul maicii mele bine a voit și m'a chemat prin darul său,

16. Ca să descopere pe Fiul său întru mine, ca să-l binevestesc pe el printre păgâni, nu m'am grăbit să mă sfătuiesc cu niscăi oameni,

17. Nici nu m'am suft la Ierusalim la apostolii cei mai înainte de mine, ci m'am dus în Arabia, și iarăși m'am întors la Damasc.

18. Apoi după trei luni m'am suft la Ierusalim să văz pe Petru și am rămas la el cincisprezece zile;

19. Iar pe altul din apostoli n'am văzut, fără numai pe Iacov fratele Domnului.

20. În cele ce vă scriu vouă, iată, vă (incredințez) înaintea lui Dumnezeu că nu mint.

21. După aceea am venit în părțile Siriei și ale Ciliciei.

22. După față eram necunoscut bisericilor Iudeei, celor întru Hristos;

23. Ci numai auzeau spunându-se: Cel ce ne prigonea

pe noi cândva, acum binevestește credința pe care oarecând o pierdea.

24. Și slăveau pe Dumnezeu pentru mine.

2.

Apoi, după patrusprepece ani m'am suft iarăși la Ierusalim împreună cu Varnava, luând cu noi și pe Tit.

2. Și, având o descoperire, m'am suft și le-am arătat lor Evanghelia pe care o propovduiesc între păgâni, îndeosebi celor mai aleși (apostoli), ca nu cumva să alerg sau să fi alergat înzadar.

3. Ci nici Tit, care era cu mine și era Elin, n'a fost silit să se tale împrejur.

4. Iar fraților mincinoși, cari intraseră pe ascuns să iscodească slobozenia noastră, pe care o avem întru Hristos Iisus și să ne facă robi (legii),

5. Nici măcar un ceas nu ne-am supus, ca adevărul Evanghellei să rămâie (neclintit) întru voi.

6. Cât despre cei ce socoteau a fi ceva - nu-mi pasă de ceea ce erau ei mai înainte, fiindcă Dumnezeu nu caută la fața omului - aceștia nu au adăos nimic (la Evanghelia mea).

7. Ci dimpotrivă, văzând că mie mi s'a incredințat Evanghelia pentru cei netăiași împrejur, precum lui Petru cea pentru cei tăiași împrejur, -

8. Căci cel ce l-a trimis pe Petru să binevestească printre cei tălați împrejur, m'a trimis și pe mine printre păgâni -

9. Și cunoscând darul cel dăruit mie, Iacov și Chifa și Ioan, cari sunt socotiți a fi stâlpi (al bisericii), mi-au dat mie și lui Varnava dreapta tovarășiei, ca noi să propovăduim între păgâni, iar ei între cei tălați împrejur.

10. Ei ne-au pretins numai să ne aducem aminte de cei săraci, ceea ce m'am și nevoit a face.

11. Dar când a venit Petru în Antiohia, pe față i-am stat împotriva, căci era vrednic de înfruntare.

12. Pentrucă înainte de a veni oarecari trimiși dela Iacov, mânca împreună cu păgânii; iar dacă au venit, se ferea și se osebea pe sine, temându-se de cei tălați împrejur.

13. Și împreună cu el s'au fățărît și ceilalți Iudei, încât și Varnava a fost târit în fățărîra lor.

14. Ci dacă am văzut că nu umblă drept, după adevărul Evangheliei, am zis lui Petru înaintea tuturor: Dacă tu, Iudeu fiind, viețuiești ca păgânii, iar nu ca Iudeii, pentru ce silești pe păgâni să viețuiască după datinile Iudeilor?

15. Noi suntem din fire Iudei, iar nu păcătoși din păgânătate.

16. Dar știind că omul nu se îndreptează din faptele legii, ci numai prin credința în Iisus Hristos, am crezut și noi întru Iisus Hristos, ca să ne îndreptăm din credința în Hristos, iar nu din faptele legii, că din faptele legii nu se va îndrepta nimeni.

17. Dacă însă căutând să ne îndreptăm întru Hristos, ne-am afla noi înșine păcătoși, este oare Hristos slujitor păcatului? Nicidecum?

18. Căci dacă zidesc din nou cele ce am dărâmat, călcător de poruncă mă adevăresc pe mine.

19. Pentrucă eu prin lege am murit pentru lege, ca să viețulesc pentru Dumnezeu.

20. **Împreună cu Hristos m'am răstignit**, așa că de acum nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește întru mine. Și dacă trăiesc acum în trup, trăiesc prin credința în Fiul lui Dumnezeu, care m'a iubit și s'a dat pe sine pentru mine.

21. Eu nu lapăd darul lui Dumnezeu; căci dacă dreptatea vine prin lege, atunci Hristos înzadar a murit.

3.

O, Galateni fără de minte, cine v'a ademenit pe voi să nu vă supuneți adevărului, voi, în ochii cărora Iisus Hri-

2. 16; Ps. 143, 2.

stos a fost zugrăvit ca răstignit între voi.

2. Numai aceasta vofesc să aflu dela voi: Din faptele legii ați primit voi Duhul, sau din ascultarea credinței?

3. Atât de fără de minte sunteți? Incepând cu Duhul, acum sfârșiți cu trupul?

4. Oare înzadar ați pățimit atâtea? Cu adevărat (pare că înzadar)?

5. Cel ce vă dă vouă Duhul și face minuni întru voi, oare din faptele legii (le face), sau din ascultarea credinței?

6. Precum este scris: Avraam a crezut lui Dumnezeu și i s'a socotit lui întru dreptate.

7. Să știți, dar, că cei ce sunt din credință, acela sunt fiii lui Avraam.

8. Și scriptura văzând mai înainte că Dumnezeu din credință îndreptează neamurile, mai înainte a binevestit lui Avraam: Întru tine se vor binecuvânta toate neamurile.

9. Drept aceea, cei ce sunt din credință sunt binecuvântați împreună cu credinciosul Avraam.

10. Căci câți sunt din faptele legii sunt sub blestem. Că scris este: Blestemat este tot cel ce nu stăruie întru săvârșirea tuturor celor scrise în cartea legii.

3. 6; 15, 6.

8: Fac. 12, 3; 18, 18.

10: A doua Lege 27, 26.

11. Iar cum că prin lege nu se îndreptează nimeni înaintea lui Dumnezeu, este învederat, pentrucă: Dreptul din credință va fi viu.

12. Legea însă nu este din credință, dar omul care o plinește va fi viu printrânsa.

13. Hristos ne-a răscum-părat pe noi din blestemul legii, făcându-se pentru noi blestem - pentrucă scris este: Blestemat este tot cel spânzurat pe lemn -

14. Ca prin Hristos Iisus binecuvântarea lui Avraam să se reverse peste neamuri și pentru ca prin credință să primim Duhul cel făgăduit.

15. Fraților, omenește grăind, o dată întărită după lege, măcar că-i lucru omenesc, n'o mai desface nimeni, nici nu-i mai adaogă ceva.

16. Iar făgăduințele s'au făcut lui Avraam și sămânței lui. Nu zice însă: Și sămânțelor, ca de mai multe, ci ca de una; și sămânței tale, care este Hristos.

17. Vofesc să spun, așa dară, că data cea mai înainte întărită de Dumnezeu nu poate fi stricată de lege, care a venit abia după patru sute și trezeci de ani, încât făgăduința să-și piarză puterea.

11: Avac. 2, 4.

12: Lev. 18, 5.

13: A doua Lege 21, 33.

16: Fac. 12, 7; 13, 15; 17, 7; 22, 18; 24, 7.

18. Căci dacă moștenirea este din lege, nu mai este din făgăduință; iar lui Avraam prin făgăduință i-a dăruit Dumnezeu (moștenirea).

19. Atunci ce rost mai are legea? Ea s'a adăugat pentru călcările de porunci. S'a adăugat legea, până când avea să vie sămânța, căreia i se făcuse făgăduința, rânduită fiind prin ingeri, în mâna mijlocitorului.

20. Iar mijlocitorul nu este al unuia, Dumnezeu însă unul este.

21. Așadară, este oare legea împotriva făgăduințelor lui Dumnezeu? Nici decum! Că de s'ar fi dat o lege în stare să dea viață, cu adevărat dreptatea ar veni din lege.

22. Ci scriptura toate le-a închis sub păcat, pentruca făgăduința din credința în Iisus Hristos să se dea celor ce cred.

23. Înainte de venirea credinței noi eram sub paza legii, închiși fiind până la credința care avea să se descopere.

24. De aceea legea ne-a fost nouă învățătoare spre Hristos, ca din credință să ne îndreptăm.

25. Iar dacă a venit credința, nu mai suntem sub învățător.

26. Că toți sunteți fiii lui Dumnezeu, prin credința în Iisus Hristos.

27. Câți în Hristos v'ați botezat, în Hristos v'ați îmbrăcat.

28. Nu mai este Iudeu nici

Elin; nu mai este rob nici slobod; nu mai este parte bărbătească nici femească, pentrucă voi toți sunteți una întru Hristos Iisus.

29. Iar dacă sunteți ai lui Hristos, iată sunteți sămânță a lui Avraam și moștenitori, după făgăduință.

4.

Ci eu vă spun: Câtă vreme moștenitorul este prunc, întru nimic nu se osebește de rob, măcar că este stăpân peste toate;

2. Căci este sub epitropi și economi până la vremea cea rânduită de tatăl său.

3. Așa și noi, când eram prunci, eram robiți stihilor lumii.

4. Iar când a venit plinirea vremii, trimis-a Dumnezeu pe Fiul său cel născut din femeie, născut sub lege.

5. Ca pe cel de sub lege să-l răscumpere, iar noi să primim înfierea.

6. Și fiindcă sunteți fii, trimis-a Dumnezeu pe Duhul Fiului său în inimile voastre, care strigă: Avva! Părinte!

7. De aceea tu nu mai ești rob, ci fiu; iar de ești fiu, ești și moștenitor prin harul lui Dumnezeu.

8. Atunci, necunoscând pe Dumnezeu, slujeați celor ce nu sunt dumnezei din fire.

9. Iar acum, după ce ați

cunoscut pe Dumnezeu, și mai vădit după ce ați fost cunoscuți de Dumnezeu, cum vă întoarceți iarăși la stihile cele slabe și sărace, cărora vălăși să le slujăși dîn nou?

10. Păziți zilele și lunile și sărbătorile și anii?

11. Mă tem de voi, să nu mă fi ostenit la voi înzadar.

12. Rogu-vă pe voi, fraților, fiți precum sunt eu, că și eu am fost precum sunteți voi. Cu nimic nu m'ați supărat.

13. Știți doară că întru slăbiciunea trupului eram, când v'am binevestit vouă întâi.

14. Și încercarea întru care era trupul meu nu ați defăimat-o, nici nu v'ați scârbit de ea, ci m'ați primit ca pe un inger al lui Dumnezeu, ca pe Hristos Iisus.

15. Unde este deci fericirea voastră? Căci vă mărturisesc vouă, că, de era cu puțință, ochii voștri vi l-ați fi scos și mi l-ați fi dat mie.

16. Drept aceea, făcutu-m'am oare vrășmașul vostru, pentru că v'am spus vouă adevărul?

17. Acela vă râvnesc pe voi, dar nu după cuvântă, ci vor să vă osebească pe voi, ca să le urmați lor.

18. Ci bine este a râvni pururea lucrul cel bun, nu numai când sunt de față la voi.

19. **Copiii mei, pentru cari sufăr din nou durerile nașterii, până ce Hristos va lua chip întru voi,**

20. Aș dori să fiu acum la voi și să-mi schimb glasul meu, căci nu vă mai înțeleg!

21. Spuneți-mi, voi cari vălăși să fiți sub lege, nu auziți legea?

22. Scris este, doară, că Avraam doi feciori a avut: unul dîn roabă, iar altul dîn femeie slobodă.

23. Dar cel dîn roabă s'a născut după trup, cel dîn femeie slobodă însă s'a născut dîn făgăduință.

24. Acestea au altă înțelegere! Căci aceste (femei) sunt cele două Legi: Una de pe muntele Sinai, care naște spre robie, este Agar;

25. Agar însemnează muntele Sinai dîn Arabia, și asemenea este Ierusalimului de acum, care stă în robie cu fiii săi;

26. Iar Ierusalimul cel de sus este slobod, și este maica noastră a tuturor.

27. Pentru că scris este: **Veselește-te cea stearpă, care nu naști! Glăsuște și strigă tu care n'ai durerile nașterii, că mai mulți sunt fiii celei părăsite decât ai celei ce are bărbat!**

28. Iar noi, fraților, după Isaac, fii ai făgăduinței suntem.

29. Ci precum atunci cel ce se născuse după trup prigonea pe cel ce se născuse după duh, tot așa și acum.

4. 27 : Is. 54, 1.

30. Dar ce zice scripura? Izgonește pe roabă și pe fiul ei, că fiul roabei nu va moșteni împreună cu fiul celei slobode.

31. Drept aceea, fraților, nu suntem fii ai roabei, ci ai celei slobode.

5.

Stăruți deci în slobozenia cu care Hristos ne-a slobozit pe noi, și nu vă lăsați prinși din nou în jugul robiei.

2. Iată, eu, Pavel, vă spun vouă: De vă veți tăla împrejur, Hristos nu vă va folosi vouă nimic.

3. Și iarăși l-o spun ori cui se tale împrejur, că este dator să plinească toată legea.

4. Voi cei ce voți să vă îndreptați prin lege, v'ați despărțit de Hristos; ați căzut din dar.

5. Iar noi așteptăm cu duhul, prin credință, nădejdea dreptății!

6. Căci întru Hristos Iisus nici tălerea împrejur, nici netălerea împrejur nu poate nimic, ci credința care lucrează prin dragoste.

7. Erați pe drumul cel bun. Cine v'a oprit să vă supuneți adevărului?

8. Induplecarea aceasta nu este dela cel ce v'a chemat pe voi.

9. **Puțin aluat dospește toată frământătura.**

10. Eu am încredere în voi întru Domnul, că nu veți cugeta altfel; iar cel ce vă tulbură pe voi, oricine ar fi, va purta oșanda.

11. Cât despre mine, fraților, dacă mai propoveduiesc tălerea împrejur, pentru ce aș mai fi prigonit? Atunci sminteala crucii a încetat.

12. O, de s'ar tăla de tot (nu numai împrejur) cel ce vă răzvrătesc pe voi!

13. Ci voi, fraților, ați fost chemați la slobozenie. Numai să nu socotiți slobozenia voastră drept prilej de păcat, ci prin dragoste să slujiți unul altuia.

14. Că toată legea într'un cuvânt se cuprinde, adică: Să iubești pe aproapele tău ca pe tine însuși.

15. Iar de vă mușcați unul pe altul și vă mâncați, căutați să nu vă mistuiți unul pe altul.

16. De aceea vă spun: Umblați duhovnicește și (atunci) poftele trupului nu le veți mai împlini.

17. Că poftele trupului potrivnice sunt Duhului, iar ale Duhului sunt potrivnice trupului. Și acestea se împotrivesc întreolaltă, ca să nu faceți ceea ce voți.

18. Iar de vă purtați cu Duhul, nu sunteți sub lege.

19. **Faptele trupului**, sunt cunoscute. Ele sunt acestea:

30: Fac. 21, 10, 12.

5. 15: Lev. 19, 18.

preacurvia, necurăția, destrăbălarea,

20. Slujirea idolilor, fermecătorile, vrajbele, sfezile, zavistțiile, mâniile, gâlcevile, desbinările, osebrile,

21. Pismuirile, uciderile, bețiile, petrecerile fără măsură și altele asemenea acestora. Precum v'am spus mai înainte, vă spun și acum: cei ce fac unele ca acestea nu vor moșteni împărăția lui Dumnezeu.

22. Dimpotrivă, **roada Duhului** este dragostea, bucuria, pacea, îndelunga răbdare, bunătatea, facerea de bine, credința,

23. Blandețele, înfrânarea poftelor; împotriva unora ca acestea nu este lege.

24. Iar cei ce sunt ai lui Hristos, și-au răstignit trupul împreună cu patimile și cu poftele.

25. De trăim cu Duhul, cu Duhul să și umblăm.

26. Să nu umblăm după mărire deșartă, întărâtându-ne și pismuindu-ne unii pe alții.

6.

Fraților, de va și cădea vreun om, fără de veste, în vreo greșală, voi cei duhovnicești îndreptați pe unul ca acela cu duhul blândetelor, păzindu-te pe tine însuși, ca să nu cazî în ispită.

2. Purtați sarcinile unii altora și așa pliniți legea lui Hristos.

3. Căci de socotește cineva că este ceva, nimica fiind, acela se amăgește pe sine.

4. Ispitească-și fiecare faptele sale, și atunci întru sine își va avea lauda, iar nu în altul.

5. Că fiecare își va purta sarcina sa.

6. Cel ce primește cuvântul (Evangheliel) să împărtășească pe cel ce învață din toate bunurile sale.

7. Nu vă amăgiți, Dumnezeu nu poate fi batjocorit: **Ceva sămăna omul, aceea va și secera.**

8. Cel ce samănă în trupul său, din trup va secera stricăciune; iar cel ce samănă întru Duhul, din Duhul va secera viață veșnică.

9. Și să fim neosteniți în săvârșirea binelui, că nelenevindu-ne, la vreme potrivită vom și secera.

10. Așa dar, până când avem vreme **să facem bine tuturor, dar mai ales celor de o credință cu noi.**

11. Vedeți cu ce slove mari v'am scris vouă chiar cu mâna mea!

12. Cei ce vor să se laude cu trupul, acela vă silesc să vă tăiați împrejur, numai ca să nu pătimească prigoană pentru crucea lui Hristos.

13. Pentrucă nici singuri cei ce se tale împrejur nu păzesc legea, ci volesc ca voi să vă tăiați împrejur, ca în trupul vostru să se laude.

14. Eu însă nu volesc să mă laud fără numai în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care lumea s'a răstignit pentru mine și eu pentru lume.

15. Căci întru Hristos Iisus nici tălerea împrejur, nici netălerea împrejur nu prețuiește nimic, ci făptura cea nouă.

16. Și câți vor umbla după

dreptarul acesta, pace și milă peste ei și peste Israelul lui Dumnezeu!

17. Iar de aci înainte nimeni să nu-mi mai facă supărare, căci eu ranele Domnului Iisus le port pe trupul meu.

18. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru, fraților! Amin.

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE EFESENI

1.

Pavel, prin voia lui Dumnezeu apostol al lui Iisus Hristos, sfinților celor ce sunt în Efes și credincioșilor întru Domnul Hristos Iisus:

2. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos!

3. **Bine este cuvântat Dumnezeu** și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, care ne-a binecuvântat pe noi în locașurile cele cerești, cu tot felul de binecuvântări duhovnicești întru Hristos,

4. Precum ne-a ales pe noi întru dânsul mai înainte de întemeierea lumii, ca să fim noi sfinți și fără de prihană înaintea lui,

5. Mai înainte rânduinându-ne pe noi, întru a sa dragoste, spre înfierea cea prin Iisus Hristos, după bunăvoința voii sale,

6. Spre lauda măririi darului său, cu care ne-a dăruit pe noi prin Fiul său cel iubit,

7. Intru care prin sângele lui avem răscumpărarea și iertarea păcatelor, după bogăția darului lui,

8. Pe care l-a făcut să priosească întru noi spre toată înțelepciunea și priceperea,

9. Arătându-ne nouă taina voii sale, după bunăvoința sa, precum mai înainte a hotărât întru sine,

10. Spre întocmirea plinirii vremilor, ca toate să le adune iarăși întru Hristos, și cele din ceruri și cele de pe pământ, întrânsul,

11. Intru care ne-am făcut și moștenitori, hotărâți fiind mai înainte, după rânduiala celui ce toate le lucrează după sfatul voii sale,

12. Ca să fim noi spre lauda măririi sale, noi cari mai ina-

inte am nădăjduit întru Hristos.

13. În el și voi, după ce ați auzit cuvântul adevărului, Evanghelia mântuirii voastre, în el crezând, v'ați pecetluit cu Duhul cel Sfânt al făgăduinței,

14. Care este arvuna moștenirii noastre spre răscumpărarea celor dobândiți de el, spre lauda măririi lui.

15. Drept aceea, și eu auzind de credința voastră întru Domnul Iisus și de dragostea voastră către toți sfinții,

16. Nu încetez a mulțumi (lui Dumnezeu) pentru voi, pomenindu-vă în rugăciunile mele,

17. Ca Dumnezeuul Domnului nostru Iisus Hristos, **Tatăl slavei, să vă dea vouă duhul înțelepciunii și al descoperirii, spre cunoașterea lui,**

18. Și să vă lumineze ochii minții voastre, ca să știți voi care este nădejdea la care v'a chemat și care este bogăția slavei moștenirii lui păstrată pe seama sfinților,

19. Și care este mărimea nemărginită a puterii lui întru noi cel ce credem, după lucrarea puterii tăriei sale,

20. Pe care a arătat-o întru Hristos, sculându-l pe el din morți și puindu-l să șază de-a dreapta sa întru cele cerești,

21. Mai presus decât toată începătoria și stăpânirea și puterea și domnia și decât tot

numele ce se numește, nu numai în veacul acesta, ci și în cel ce va să vie.

22. Și toate le-a supus sub picioarele lui, și mai pre sus de toate **l-a dat pe el cap Bisericii,**

23. Care este trupul lui, plinirea celui ce împlinește toate întru toți.

2.

Ci voi erați morți prin greșalele și păcatele voastre,

2. Întru cari ați umblat cândva după veacul lumii acesteia, după voia domnului celui ce stăpânește văzduhul, a duhului celui ce lucrează acum întru fiii neascultării.

3. Intre aceștia și noi toți am petrecut oarecând, după poftele trupului nostru, făcând voile trupului și ale simțurilor; și eram din fire fii ai mâniei, ca și ceilalți.

4. Dar Dumnezeu, bogat fiind întru milă, pentru multa sa dragoste cu care ne-a iubit pe noi,

5. Măcar că eram morți prin păcatele noastre, **ne-a înviat împreună cu Hristos.** – În dar sunteți mântuiți! –

6. Și împreună cu dânsul ne-a sculat și ne-a pus să ședem întru cele cerești prin Hristos Iisus,

7. Ca să arate în veacurile

1. 22; Ps. 8, 7.

viitoare bogăția cea mare a darului său, prin bunătatea arătată nouă, întru Hristos Iisus.

8. Căci în dar sunteți mântuiți, prin credință; și aceasta nu dela voi, ci este darul lui Dumnezeu.

9. Nu din fapte, ca să nu se laude cineva.

10. Pentrucă a lui făptură suntem, zidiți întru Hristos Iisus spre fapte bune, pe care Dumnezeu mai înainte le-a gătit, ca să umblăm întru ele.

11. De aceea, aduceți-vă aminte că odinioară voi păgâni cu trupul, cari vă chemați nețâțați împrejur de către cei ce se cheamă țâțați împrejur, cu tăiere împrejur făcută în trup, de mână,

12. În vremea aceea erați fără de Hristos, instreinați de obștea lui Israel și streini de așezămintele făgăduinței, fără nădejde și fără de Dumnezeu în lume.

13. Iar acum, întru Hristos Iisus, voi cari oarecând erați departe, aproape v'ați făcut prin sângele lui Hristos.

14. Pentrucă **el este pacea noastră**, el care a făcut din două lumi una, surpând zidul despărțitor dela mijloc, adecă vrajba,

15. Stricând în trupul său legea poruncilor cu învățăturile ei, ca întru sine pe amândoi să-i zidească într'un om nou, făcând pace;

16. Și pe amândoi să-i îm-

pace cu Dumnezeu într'un singur trup, prin crucea cu care el a omorât vrajba.

17. Și venind a vestii pace vouă: și celor de departe și celor de aproape.

18. Căci printrânsul avem, și unii și alții, apropierea în acelaș Duh, către Tatăl.

19. Drept aceea, de acum nu mai sunteți streini și venetici, ci sunteți cetățeni împreună cu sfinții, și casnici ai lui Dumnezeu,

20. Zidiți fiind pe temelia apostolilor și a prorocilor, piatra cea din capul unghiului fiind însuși Iisus Hristos.

21. Întru el orice zidire se ține laolaltă și crește într'un locaș sfânt, întru Domnul.

22. Întru el sunteți zidiți și voi împreună, ca să fiți locaș al lui Dumnezeu în Duhul.

3.

De aceea, eu Pavel, legatul lui Iisus Hristos pentru voi păgâni,

2. De veți fi auzit de iconomia darului lui Dumnezeu care mi s'a dat mie pentru voi:

3. Că prin descoperire mi s'a arătat mie taina, precum am scris mai înainte pe scurt,

4. De unde cetind, puteți cunoaște știința mea despre taina lui Hristos,

5. Care nu s'a arătat fiilor oamenilor în alte veacuri, precum s'a descoperit acum sfin-

șilor lui apostoli și proroci, prin Duhul:

6. Anume că **păgânii sunt împreună moștenitori** (cu Iudeii) și împreună un trup și împreună părtași făgăduinței lui întru Hristos prin Evangheliile,

7. Căreia m'am făcut slujitor după dăruirea harului lui Dumnezeu, care mi s'a dat mie prin lucrarea puterii lui.

8. Mie, celui mai mic decât toți sfinții, mi s'a dat darul acesta, ca să vestesc păgânilor bogăția lui Hristos, cea nepătrunsă,

9. Și să lămuresc tuturor care este iconomia tainei celei din veaci ascunse întru Dumnezeu, ziditorul a toate,

10. Pentru ca înțelepciunea lui Dumnezeu, cea de multe feluri, să se facă știută acum prin biserică, începătorilor și domniilor întru cele cerești.

11. După hotărîrea cea mai înainte de veaci, pe care a plinit-o întru Hristos Iisus, Domnul nostru,

12. Întru care avem, prin credință în el, îndrăzneală să ne apropiem de Dumnezeu cu deplină nădejde.

13. De aceea, vă rog pe voi să nu vă pierdeți curajul întru necazurile mele cele pentru voi, căci ele sunt slava voastră.

14. Pentru aceasta îmi plec genunchii înaintea Tatălui,

15. Dela care își ia numele orice făptură din cer și de pe pământ,

16. Ca să vă dea vouă, după bogăția slavei sale, **să vă întăriți cu putere prin Duhul său întru omul cel dinlăuntru,**

17. Ca Hristos să se sălășluiească, prin credință, întru inimile voastre,

18. Incât, înrădăcinați și întemeiați fiind întru dragoste, să puteți cunoaște împreună cu toți sfinții, care este lățimea și lungimea și adâncul și înălțimea,

19. Și să cunoașteți dragostea lui Hristos cea mai presus de cunoștință, ca să vă umpleți de toată plinătatea lui Dumnezeu.

20. Iar celui ce prin puterea care lucrează întru noi poate face nemăsurat mai mult decât cele ce cerem sau cugetăm,

21. Aceluia fie slava în Biserică, întru Hristos Iisus, în toate neamurile, din veac în veac. Amin.

4.

Drept aceea, rogu-vă pe voi, eu, legatul întru Domnul, să umblați cu vrednicie, după chemarea cu care sunteți chemați,

2. Cu toată smerenia și blândețea, cu îndelungă răbdare, îngăduindu-vă unii pe alții cu dragoste,

3. Nevoindu-vă a păzi uniunea Duhului întru legătura păcii,

4. Un trup, un Duh sunteți, precum și chemați sunteți într'o nădejde a chemării voastre;

5. Un Domn, o credință, un botez.

6. Un Dumnezeu și Tatăl tuturor, care este peste toate și prin toate și întru toți.

7. Iar fiecareia din noi s'a dat darul după măsura dăruirii lui Hristos.

8. Pentru aceea zice: Sui tu s'a în înălțime, robita robime și a dat daruri oamenilor.

9. Iar aceea că s'a suit - ce însemnează, fără numai că s'a și pogorit la cele mai de jos laturi ale pământului?

10. Cel ce s'a pogorit, acela este care s'a și suit mai presus de toate cerurile, ca toate să le umple.

11. Și el a pus pe unii apostoli, iar pe alții proroci, iar pe alții evangheliști, iar pe alții păstori și dascăli,

12. Spre desăvârșirea sfinților, la lucrul slujbei celei spre zidirea trupului lui Hristos,

13. Până când vom ajunge toți la unirea credinței și a cunoștinței Fiului lui Dumnezeu, la starea bărbatului desăvârșit, după măsura deplină a vârstei lui Hristos,

14. Ca să nu mai fim prunci, (lăsându-ne) învățuți și purtați de orice vânt al învățăturii, de viclenia oamenilor

și de iscusința lor plină de înșelăciune,

15. Ci petrecând cu adevărat întru dragoste, să creștem în toate spre el, care este capul, Hristos.

16. Din el tot trupul bine alcătuit și încheiat prin toate legăturile întăritoare își face creșterea spre zidirea sa însăși, întru dragoste, potrivit lucrării măsurate fiecarei mădular.

17. Drept aceea, aceasta v'o spun și v'o mărturisesc întru Domnul: Voi să nu mai umblați precum umblă celelalte neamuri, întru deșertăciunea minții lor,

18. Intunecați fiind la cuget și înstreinați de viața lui Dumnezeu, din pricina necunoștinței care este întru el și din pricina împietririi inimii lor.

19. Ei căzând în nesimțire s'au dat pe sine destrăbălării spre a săvârși cu nesaț tot felul de necurăție.

20. Voi însă nu așa ați cunoscut pe Hristos.

21. De vreme ce l-ați auzit pe el și ați învățat dela dânsul așa cum este adevărul întru Iisus:

22. Să lepădați voi chipul vechiului de mai înainte a omului celui vechiu, care se strică prin poftele cele ademenitoare,

23. Și să vă înnoșiți în duhul cugetului vostru,

24. Imbrăcându-vă în omul cel nou, făcut după (chipul

4. 8: Ps. 68, 19.

lui) Dumnezeu întru dreptatea și sfințenia adevărului.

25. Drept aceea, lepădând minciuna, grăți adevărul fiecare cu aproapele său, că suntem unul altuia mădulare.

26. La mânie nu păcătuți; soarele să nu apuie peste mânia voastră.

27. Nu dați loc diavolului.

28. Cel ce a furat, să nu mai fure, ci mai vărtos să se ostenească lucrând binele cu mâinile sale, ca să albească dea celui lipsit.

29. Cuvânt urit să nu lase din gura voastră, ci numai de cel bun, spre zidire unde este trebuință, ca să aducă har celor ce ascultă.

30. Și să nu întristați pe Duhul cel sfânt al lui Dumnezeu, cu care v'ați pecetluit pentru ziua răscumpărării.

31. Toată amărăciunea și mânia și fușimea și strigarea și hula, împreună cu toată răutatea să o lepădați dela voi.

32. Și fiți unul cu altul buni, milostivi, iertând unul altuia, precum și Dumnezeu v'a iertat vouă întru Hristos.

5.

Fiți dar următori lui Dumnezeu, ca niște fii iubiți,

2. Și umblați întru dragoste, precum și Hristos ne-a iubit

25: Zah. 8, 16.

26: Ps. 4, 5.

5. 2: Ieș. 29, 18.

pe noi și s'a dat pe sine pentru noi, prinos și jertfă lui Dumnezeu întru miros cu bună mireasmă.

3. Iar curvia și toată necurăția sau lăcomia nici să se pomenească între voi, precum se cuvine sfinților,

4. Nici măscăriciune, nici vorbă nebunească, nici glume cari nu se cuvîin, ci mai vărtos mulțumită.

5. Căci aceasta s'o știți, că nici un curvar sau necurat sau lacom, care este slujitor idoloilor, n'are moștenire întru împărăția lui Hristos și a lui Dumnezeu.

6. Nimeni să nu vă amăgească pe voi cu vorbe deșarte, că pentru acestea vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării.

7. Deci, nu vă faceți părtași cu aceștia.

8. Altă dată erați întunerec, iar acum sunteți lumină întru Domnul. Umblați ca fii ai luminii!

9. Că roada Duhului este întru toată bunătatea și dreptatea și adevărul.

10. Cercați ce este bine plăcut Domnului.

11. Nu vă amestecați cu faptele cele fără de roadă ale întunerecului, ci mai vărtos să le osândiți.

12. Că cele ce se fac întru ascuns de către dânșii rușine este a le și grăi.

13. Iar toate câte se osân-

desc, ies la iveală prin lumină, că tot ce se vedește este lumină.

14. Pentru aceea zice: **Deșteaptă-te cel ce dormi și te scoală din morți și te va lumina Hristos.**

15. Drept aceea, luați seama să umblați cu pază, nu ca niște neînțelepți, ci ca cei înțelepți,

16. Răscumpărând vremea, că zilele rele sunt.

17. De aceea, nu fiți nepri-cepuți, ci înțelegeți care este voia Domnului.

18. Și nu vă îmbătați de vin, întru care este curvia, ci vă umpleți de Duhul.

19. Vorbiți întreolaltă în psalmi și laude și în cântări duhovnicești, lăudând și cântând Domnului întru inimile voastre,

20. Și mulțumind pururea pentru toate în numele Domnului nostru Iisus Hristos, lui Dumnezeu și Tatălui.

21. Supuneți-vă unul altuia întru frica lui Hristos.

22. **Femeilor, supuneți-vă bărbaților voștri, ca Domnului.**

23. Că bărbatul este capul femeii, precum și Hristos este capul Bisericii, trupul său, al cărui mântuitor este.

24. Ci precum Biserica se supune lui Hristos, așa și femeile (să se supune) bărbaților lor întru toate.

25. **Bărbaților, iubiți-vă femeile voastre, precum și**

Hristos a iubit Biserica și s'a dat pe sine pentru dânsa,

26. Ca să o sfințească prin cuvânt, curățind-o prin bapa botezului,

27. Ca s'o pufe înainte luiși Biserica slăvită, neavând nicio întinăciune, nici prihană sau altceva de acest fel, ci să fie sfântă și fără de prihană.

28. Așadar, datorii sunt bărbații să-și iubească femeile lor, cum își iubesc trupurile lor. Cel ce își iubește femeia sa, pe sine se iubește.

29. Că nimenea nu și-a urit vreodată trupul său, ci-l hrănește și-l încălzește pe el, precum Hristos Biserica;

30. Pentru că suntem mădu-lare ale trupului lui, din carnea lui și din oasele lui.

31. De aceea va lăsa omul pe tatăl său și pe muma sa și se va lipi de femeia sa și vor fi amândoi un trup.

32. **Taina aceasta este mare;** iar eu grălesc despre Hristos și despre Biserica.

33. Deci dară, și voi, fiește-care, așa să-și iubească femeia sa, ca pe sine însuși, iar femeia să se teamă de bărbat.

6.

Fiilor, ascultați pe părinții voștri întru Domnul, căci aceasta este cu dreptate.

31: Fac. 2, 24.

2. Cinstește pe tatăl tău și pe muma ta – aceasta este porunca cea dintâi întru făgăduință –

3. Ca să-ți fie ție bine și să trăiești ani mulți pe pământ.

4. Și voi, **părinților**, nu **în-tărâtați la mânie pe fiii voștri**, ci îi creșteți pe ei întru învățătura și povața Domnului.

5. **Slugilor, ascultați de stăpânii voștri** cei după trup, cu frică și cu cutremur, întru curăția inimii voastre, ca și de Hristos,

6. Nu slujindu-le numai înaintea ochilor, ca cei ce vor să placă oamenilor, ci ca slugile lui Hristos, făcând din suflet voia lui Dumnezeu,

7. Slujindu-le cu bunăvoință, ca Domnului, iar nu ca oamenilor,

8. Știind fiecare – fie rob, fie slobod – că orice bine va face îl va lua îndărăt dela Domnul.

9. Și voi, **stăpânilor**, la **fel să vă purtați cu slugile voastre**, domolindu-vă asprimea, știind că Domnul lor este și al vostru în ceruri; și la el nu este fățărle.

10. Deci, frații mei, întăriți-vă întru Domnul și întru puterea țării lui.

11. Imbrăcați-vă întru toate armele lui Dumnezeu, ca să puteți sta împotriva meșteșugirilor diavolului.

12. Că lupta noastră nu este împotriva trupului și a sângelui, ci împotriva începătorilor și a domnilor și a stăpânitorilor întunerecului veacului acestuia, împotriva duhurilor răutății celor de sub cer.

13. De aceea, **luați toate armele lui Dumnezeu**, ca să puteți sta împotriva în ziua cea rea, și toate biruindu-le, să stați în picioare.

14. Drept aceea, țineți-vă bine, încingându-vă mijlocul vostru cu adevărul și îmbrăcându-vă cu zăua dreptății,

15. Și încălțându-vă picioarele întru gătirea Evangheliei păcii.

16. Peste toate luați pavăza credinței cu care veți putea stinge toate săgețile cele aprinse ale vicleanului.

17. Și coiful mântuirii să-l luați, și **sabia Duhului**, care este cuvântul lui Dumnezeu.

18. Faceți tot felul de rugăciuni și de cereri, rugându-vă în toată vremea în Duhul vostru, și stăruiți întru aceasta cu toată răbdarea, rugându-vă pentru toți sfinții,

19. Și pentru mine, să mi se dea mie cuvânt, ca deschizându-mi gura mea, cu îndrăzneală să arăt taina Evangheliei,

20. Al cărei vestitor în lanțuri sunt, ca să grălesc despre ea cu îndrăzneală, precum mi se cuvine a grăi.

6. 2: Ieș. 20, 12.

3: A doua Lege 5, 16.

14: Is. 11, 5; 59, 17.

21. Iar ca să știți și voi cele despre mine și ce fac, toate vi le va arăta vouă Tihic, iubitorul nostru frate și credincios slujitor întru Domnul.

22. Pentru aceasta l-am și trimis la voi, ca să știți cele despre noi și să mângăie în-

mile voastre.

23. Pace fraților și dragoste cu credință dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul Iisus Hristos.

24. Darul fie cu toți cari iubesc cu statornică dragoste pe Domnul nostru Iisus Hristos!

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE FILIPENI

1.

Pavel și Timotei, slugile lui Iisus Hristos, tuturor sfinților întru Hristos Iisus, celor ce sunt în Filipi, împreună cu episcopii și diaconii:

2. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.

3. Mulțumesc Dumnezeului meu ori de câte ori îmi aduc aminte de voi,

4. Că pururea, în toate rugăciunile mele, mă rog pentru voi toți, cu bucurie,

5. Pentru împărtășirea voastră întru (vestirea) Evanghellei, din ziua dintâi până acum,

6. Incredințat fiind chiar prin aceasta, că cel ce a început întru voi lucrul cel bun, îl va și sfârși, până la ziua lui Iisus Hristos.

7. Am tot dreptul să cuget astfel despre voi toți, pentru că

atât în lanțurile mele cât și în apărarea și adevărarea Evanghellei vă port la inimă pe voi toți cari sunteți părtași aceluiș dar ca și mine.

8. Căci martor îmi este Dumnezeu că **vă doresc pe voi toți cu duiosia lui Iisus Hristos.**

9. Și de aceasta mă rog, ca dragostea voastră tot mai mult mai și mai mult să prisoască întru cunoștință și întru toată priceperea,

10. Ca prețuind voi cele ce sunt mai de folos, să fiți curați și fără de sminteală în ziua lui Hristos,

11. Plini fiind de roadele dreptății care sunt prin Iisus Hristos, spre slava și lauda lui Dumnezeu.

12. Și volesc să știți voi, fraților, că cele ce s'au întâmplat cu mine mai vârtos întru sporirea Evanghellei s'au întors,

13. Așa că lanțurile mele cele pentru Hristos s'au făcut cunoscute în tot divanul și la toți ceilalți.

14. Și cei mai mulți din frații întru Domnul, îmbărbătați de lanțurile mele, și mai mult îndrăznesc a grăi cuvântul fără de frică.

15. Adevărat că unii din pismă și din dor de pricire propovedulesc pe Hristos, dar alții - din bunăvoință.

16. Aceștia vestesc pe Hristos din iubire (pentru mine), știind că spre apărarea Evangheliei sunt pus,

17. Iar ceilalți din iubire de ceartă, nu cu gând curat, socotind să îngreueze legăturile mele.

18. Ce este dar? Nimic altceva, decât că în tot chipul, **fie din fățarie, fie de adevăr, Hristos se propoveduiește**; și întru aceasta mă bucur și mereu mă voi bucura.

19. Pentrucă știu că aceasta imi va fi mie spre mântuire prin rugăciunile voastre și cu ajutorul Duhului lui Iisus Hristos.

20. Cred și nădăjdulesc că întru nimic nu mă voi rușina, ci sunt incredințat că și acum ca în totdeauna Hristos se va preamări în trupul meu, fie prin viață, fie prin moarte.

21. **Că pentru mine viața este Hristos, iar moartea un câștig.**

22. Dacă însă a vieții în

trup însemnează roadă pentru lucrul meu, nu știu ce să aleg.

23. Pentrucă sunt prins din două părți: Doresc a mă slobozi (de trup), spre a fi împreună cu Hristos - și aceasta este mai de folos (pentru mine).

24. Dar a rămânea în trup este mai de folos pentru voi.

25. Și aceasta cugetând, știu că voi rămânea și împreună voi petrece cu voi cu toți, spre sporirea și spre bucuria credinței voastre,

26. Pentru ca lauda voastră să sporească întru Hristos Iisus prin mine, când voi veni la răși la voi.

27. Numai să umblați cu vrednicie, după Evanghelia lui Hristos, încât eu, fie că voi veni și vă voi vedea, fie că nu voi fi de față la voi, să aud despre voi, că stați într'un duh și într'o simțire, împreună nevoindu-vă pentru credința Evangheliei,

28. Și nefiindu-vă teamă întru nimic de cei potrivnici; pentru ei aceasta va fi un semn al pierzaniei, iar pentru voi, al mântuirii. Și aceasta este dela Dumnezeu.

29. Că vouă vi s'a dăruit, pentru Hristos, nu numai să credeți întru el, ci să și pătimiți pentru dânsul,

30. Luptând aceeași luptă pe care (altădată) ați văzut-o la mine și pe care auziți (că o duc) și astăzi.

2.

Decî, de este vreo mângăiere întru Hristos, de este vreo bunăvoină a dragostei, de este vreo împărtășire a Duhului, de este vreo milostivire și îndurare,

2. Pliniți bucuria mea, aceeaș gândind, aceeaș dragoste având, un suflet fiind, una cugetând.

3. Nimic să nu faceți din duh de învrăjpire sau de mărrire deșartă; ci cu smerenie fiecare pe celălalt să-l socotească a fi mai de cinste decât el însuși.

4. Nimeni să nu caute numai de ale sale, ci fiecare să caute și de ale altuia.

5. Să aveți în voi simțirea care a fost și întru Hristos Iisus,

6. Care chipul lui Dumnezeu fiind, nu a ținut ca la o pradă la ființa sa cea întocmai cu Dumnezeu,

7. Ci s'a deșertat pe sine, chip de rob luând și făcându-se asemenea oamenilor și la înfățișare arătându-se ca un om.

8. S'a smerit pe sine, făcându-se ascultător până la moarte.

9. Pentru aceasta și Dumnezeu l-a preainălțat pe dânsul și l-a dăruit lui nume, care este mai presus de orice nume,

10. Ca întru numele lui Iisus tot genunchiul să se plece: al celor cerești și al celor pământești și al celor de desubt.

11. Și să mărturisească toată lumea, că Domn este Iisus Hristos, întru mărirea lui Dumnezeu Tatăl.

12. Decî, iubiiții mei, precum pururea m'ați ascultat, nu numai când eram de față, ci cu mult mai vărtos acum când sunt departe, cu frică și cu cutremur să desăvârșiți mântuirea voastră.

13. Că Dumnezeu este cel ce lucrează întru voi, ca să vă voțiți și ca să lucrați după bunăvoința lui.

14. Toate să le faceți fără de cârtire și fără de îndoaială,

15. Ca să fiți fără de prihană și curați, fiți nevinovați ai lui Dumnezeu în mijlocul unui neam îndărătnic și răsvrătit, întru care străluciți ca niște luminători în lume,

16. Ținând cuvântul vieții, ca să-mi fie spre laudă în ziua lui Hristos, că nu în deșert am alergat, nici în deșert m'am ostenit.

17. Ci chiar de mi-aș vărsa sângele pentru jertfa și prinosul credinței voastre, mă bucur și mă voi bucura împreună cu voi cu toți.

18. Așijderea și voi să vă bucurați și să fiți fericiți împreună cu mine.

19. Ci nădăjdulesc întru Domnul Iisus, că fără de zăbavă îl voi trimite la voi pe Timotee, ca și eu să-mi fac inimă bună, aflând vești despre voi,

20. Că n'am pe nimeni altul de o simțire cu mine, care să se grijească de voi cu atâta tragere de inimă.

21. Fiindcă toți de ale lor caută, iar nu de ale lui Iisus Hristos.

22. Iar credința lui încercată o cunoașteți, că precum (slujește) fiul unui tată, așa a slujit împreună cu mine întru vestirea Evangheliei.

23. Pe acesta nădăjdulesc, dar, să-l trimit în curând, după ce voi vedea ce are să fie cu mine.

24. Dar am nădejdea întru Domnul, că și eu voi veni la voi fără de zăbavă.

25. Am socotit însă de nevoie a trimite la voi pe **Epafrudit**, fratele și împreună lucrătorul și împreună luptătorul meu, și al vostru trimis și slujitor trebuințelor mele,

26. De vreme ce dorea să vă vadă pe voi pe toți și era mâhnit, pentrucă ați auzit că a fost bolnav.

27. Căci a și fost bolnav aproape de moarte, dar Dumnezeu l-a mîsluit pe el, și nu numai pe el, ci și pe mine, ca să nu am întristare peste întristare.

28. Deci l-am trimis pe el mai degrabă, ca văzându-l la răși să vă bucurați, iar eu să fiu mai puțin mâhnit.

29. Drept aceea, primiți-l pe el întru Domnul cu toată bu-

curia și pe unii ca aceștia întru cinste să li aveți,

30. Că pentru lucrul lui Hristos a fost aproape de moarte, puindu-și viața în primejdie, ca să plinească lipsa voastră în slujba cea către mine.

3.

Mai departe, frații mei, bucurați-vă întru Domnul. A vă scrie vouă acestea mie nu-mi este lene, iar vouă vă este de folos.

2. Păziți-vă de câini, păziți-vă de lucrătorii cei răi, păziți-vă de tălere!

3. Că tălerea împrejur suntem noi, cei ce cu duhul slujim lui Dumnezeu și ne lăudăm întru Hristos Iisus și nu ne încredem în trup.

4. Măcar că eu aș putea să mă încred și în trup. De i se pare cuiva că se poate încrede în trup, eu cu atât mai mult?

5. Căci am fost tălat împrejur a opta zi, (și sunt) **din neamul lui Israil, din seminția lui Veniamin, Evreu din Evrei, iar după lege fariseu;**

6. După râvnă: gonitor al Bisericii; după dreptatea cea din lege: fără prihană.

7. Dar cele ce îmi erau mie câștig, acestea le-am socotit pentru Hristos (a fi) pagubă.

8. Ci mai presus de toate le socotesc pagubă față de înălțimea cunoștinții lui Hristos Iisus, Domnul meu, pentru care

m'am păgubît de toate și le socotesc (a fi) gunoale, ca să dobândesc pe Hristos,

9. Și să mă aflu întru el, nu cu dreptatea mea cea din lege, ci cu aceea care este din credința în Hristos și care este dela Dumnezeu, prin credință:

10. Ca să-l cunosc pe el și puterea învierii lui și împărtășirea patimilor lui și să mă fac asemenea lui în moarte,

11. Ca să ajung cumva și la învierea morților.

12. Nu că aș fi luat (răsplata), sau că aș fi desăvârșit. Ci gonesc, că doar voi ajunge s'o prind, pentrucă și eu am fost prins de Hristos Iisus.

13. Fraților, eu încă nu mă socotesc să fi ajuns!

14. Ci numai una fac: cele dinapoi uitându-le, spre cele dinainte mă întind. **Alerg la semn, la răsplata chemării de sus a lui Dumnezeu, întru Hristos Iisus.**

15. Deci, câți suntem desăvârșiți, aceasta să gândim; iar dacă întru ceva alt fel gândiți, Dumnezeu vă va lumina pe voi și în aceea.

16. Dar, de unde am ajuns, să mergem înainte cu acelaș pas.

17. Urmați-mi mie, fraților, și vă uitați la cei ce umblă după pilda noastră.

18. Pentrucă mulți - despre cari de multe ori v'am grăit vouă, iar acum plângând vă grăiesc despre ei - umblă ca

niște vrășmași ai crucii lui Hristos.

19. Sfârșitul acestora este pleirea. Dumnezeuul lor este pântecel, iar slava lor este întru rușine, că nu cugetă decât la cele pământești.

20. Lăcașul nostru însă este în ceruri, de unde și așteptăm pe Mântuitorul, pe Domnul nostru Iisus Hristos,

21. Care va schimba chipul trupului nostru celui smerit, făcându-l asemenea trupului slavei sale, cu puterea ce-o are el să le supule luiși toate.

4.

Deci, frații mei iubiți și dorțiți, bucuria și cununa mea, rămâneți statornici întru Domnul, iubiților!

2. Rog pe Evodia și rog pe Sintihî, aceleași gânduri să le albă întru Domnul.

3. Ba te rog și pe tine, tovarășul meu credincios, ajută-le lor cari s'au nevoit pentru Evanghelle, împreună cu mine și cu Climent și cu ceilalți împreună lucrători ai mei, ale căror nume scrise sunt în cartea vieții.

4. Bucurați-vă pururea întru Domnul și iarăși zic, bucurați-vă.

5. Blandetele voastre să se facă știute tuturor oamenilor. Domnul este aproape.

6. Nu vă îngrijorați de nimic, ci prin rugă și cereri cu

mulțumită să arătați lui Dumnezeu dorințele voastre.

7. Și pacea lui Dumnezeu care covârșește toată mintea, va păzi inimile voastre și cugetele voastre întru Hristos Iisus.

8. Incolo, frații mei, câte sunt adevărate, câte sunt cinstite, câte sunt drepte, câte sunt curate, câte sunt iubite, câte sânt de bună laudă, ori ce faptă bună și ori ce laudă: la acestea să vă gândiți.

9. Cele ce ați învățat și ați luat și ați auzit și ați văzut la mine, acestea să le faceți - și Dumnezeu păcii va fi cu voi.

10. Ci m'am bucurat mult întru Domnul, că iată, purtarea voastră de grijă cea pentru mine a înflorit din nou. Ați avut-o și până acuma, dar n'ați putut-o dovedi.

11. Nu o spun ca și când aș fi în lipsă, căci eu m'am deprins să fiu indestulat cu ce am.

12. Știu să trăiesc smerit și știu să trăiesc în belșug. Întru tot și întru toate am învățat să fiu și sătul și flămând și în belșug și în lipsă.

13. **Toate le pot întru Hristos cel ce mă întărește.**

14. Inșă bine ați făcut că v'ați făcut părtași necazului meu.

15. Voi, Filipenilor, știți bine că la începutul propoveduirii mele, când am plecat din Macedonia, nici o biserică nu s'a întovărășit cu mine prin darea și adunarea de daruri, fără numai voi singuri.

16. Că și în Tesalonic odată și a doua oară mi-ați trimis cele de trebuință.

17. Nu că doară aș umbla după darul vostru, ci umblu după rodul care să prisosească spre folosul vostru.

18. Acum am de toate și am și de prisos. Sunt indestulat, primind dela Epafrodit cele trimise de voi, miros cu bună mireasmă, jertfă primită, bine plăcută lui Dumnezeu.

19. Iar Dumnezeu meu să plinească orice lipsă a voastră după bogăția slavei sale, prin Hristos Iisus.

20. Iar lui Dumnezeu și Tatălui nostru fie slavă în vecii vecilor. Amin.

21. Spuneți închinăciune întru Hristos Iisus tuturor sfinților. Inchină-se vouă frații care sunt împreună cu mine.

22. Inchină-se vouă toți sfinții, mai ales cei din casa Cesarului.

23. Darul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu duhul vostru!

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE COLOSENI

1.

Pavel, prin voia lui Dumnezeu apostol al lui Iisus Hristos și Timotei fratele,

2. Sfinților și credincioșilor frați întru Hristos, cari sunt în Colose: dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul nostru Iisus Hristos.

3. Mulțumim lui Dumnezeu și Tatălui Domnului nostru Iisus Hristos, rugându-ne pururea pentru voi,

4. Căci **am auzit despre credința voastră** cea întru Hristos Iisus și despre dragostea ce aveți către toți sfinții,

5. Pentru nădejdea cea gătită vouă în ceruri, pe care ați auzit-o mai înainte în cuvântul adevărului Evangheliei.

6. Aceasta a ajuns la voi, precum în toată lumea, și aduce roadă și sporește ca și în voi, din ziua în care ați

auzit și ați cunoscut cu adevărat darul lui Dumnezeu.

7. Astfel ați învățat dela Epafra, iubitorul nostru împreună lucrător, care pentru voi este credincios slujitor al lui Hristos,

8. Și care ne-a și arătat nouă dragostea voastră cea întru Duhul.

9. Drept aceea și noi, din ziua în care am auzit acestea, nu încetăm să ne rugăm pentru voi și să cerem ca să vă umpleți de cunoștința voastră întru, întru toată înțelepciunea și priceperea duhovnicească,

10. Și să umblați cu vrednicie (în căile) Domnului, plăcându-l întru toate, aducând roadă întru tot lucrul bun și sporind în cunoștința lui Dumnezeu,

11. Și întărindu-vă toate puterile cu tăria măririi lui, toate să le suferiți cu îndelungă răbdare și cu bucurie,

12. Mulțămind Tatălul celui ce v'a învrednicit pe voi să aveți parte de moștenirea sfinților, întru lumină.

13. El ne-a izbăvit pe noi din stăpânirea întunerecului și ne-a mutat în împărăția Fiului iubirii sale,

14. Întru care avem răscumpărarea și iertarea păcatelor, prin sângele lui.

15. El este chipul lui Dumnezeu celui nevăzut, născut mai înainte de toată făptura.

16. Că printrânsul s'au zidit toate, cele din ceruri și cele de pe dământ, cele văzute și cele nevăzute, fie scaunele, fie domniile, fie începătorile, fie stăpânirile. Toate printrânsul și pentru dânsul s'au zidit.

17. Și el este mai înainte decât toate și toate întrânsul sunt așezate,

18. **Și el este capul trupului, (adecă) al Bisericii.** El este începutul, întâiul născut din morți, ca el să fie întru toate cel dintâi.

19. Că întru el bine a voit Dumnezeu să se sălășluiească toată desăvârșirea,

20. Și ca printrânsul toate să le împace cu sine, cele de pe pământ și cele din ceruri, făcând pace prin sângele crucii sale.

21. (Așa) și pe voi, cari altădată erați înstreinați și vrășmași și cu mintea către lucruri rele, iată acum v'a împăcat,

22. Prin moartea (Fiului său) în trupul cărnii, ca să vă albească pe voi înaintea sa sfinți fără de prihană și nevinovați,

23. De veți rămânea întemeiați întru credință, întăriți și nemișcați din nădejdea Evanghellei pe care ați auzit-o, care s'a propoveduit la toată zidirea cea de sub cer, și al cărei slujitor m'am făcut eu, Pavel.

24. Acum mă bucur întru suferințele mele pentru voi și împlinesc în trupul meu lipsurile năcazurilor lui Hristos pentru trupul lui care este Biserica,

25. Al cărei slujitor m'am făcut eu, după slujba pe care mi-a dat-o mie Dumnezeu pentru voi, ca să vă vestesc deplin cuvântul lui Dumnezeu:

26. **Taina cea din veci ascunsă și de neamuri (neștiută),** iar acum descoperită sfinților săi,

27. Căroră Dumnezeu a voit să le arate ce bogăție de slavă este pentru neamuri taina aceasta, adecă Hristos (cel sălășluit) întru voi, nădejdea slavei.

28. Pe acesta îl propoveduim noi, sfătuind și învățând pe tot omul întru toată înțelepciunea, ca să înfățișem pe tot omul desăvârșit întru Hristos.

29. Spre aceasta mă și ostenez, luptându-mă cu ajutorul puterii lui care lucrează cu tărie întru mine.

2.

Ci volesc să știți voi cât de mare luptă am pentru voi și pentru cei din Laodicheea și pentru toți câți n'au văzut fața mea în trup,

2. Ca să se mângăie inimile lor, uniți fiind întru dragoste și îmbogățindu-se în încredințarea deplină a înțelegerii și a cunoștinței tainei lui Dumnezeu, Tatăl lui Hristos,

3. Întru care sunt ascunse toate visteriile înțelepciunii și ale cunoștinței.

4. Și aceasta v'o spun, ca nimeni să nu vă amăgească pe voi cu vorbe ademenitoare.

5. Că de și cu trupul sunt departe, dar cu duhul sunt împreună cu voi, bucurându-mă și văzând bunărandulala voastră și tăria credinței voastre întru Hristos.

6. Deci, precum ați primit pe Hristos Iisus Domnul, întrânsul să și umblați,

7. Înrădăcinați și zidiți fiind întrânsul și întărindu-vă întru credință, precum ați învățat, prinosind întru ea cu mulțămită.

8. **Luați seama să nu vă fure pe voi cineva cu filosofia și cu înșelăciunea deșartă**, după predania omenească, după stihile lumii și nu după Hristos.

9. Căci întrânsul locuiește, trupește, toată plinătatea dumnezeirii.

10. Și voi sunteți deplin întrânsul, care este capul a toată domnia și stăpânirea.

11. Întru el sunteți și tăiați împrejur cu tăiere împrejur nefăcută de mână, prin desbrăcarea trupului păcătos al cărnii, prin tăierea împrejur a lui Hristos;

12. (Pentru că) îngropați fiind împreună cu el prin botez, v'ați și sculat împreună cu el prin credința în puterea lui Dumnezeu, cel ce l-a sculat pe el din morți.

13. Ci pe voi, cari erați morți întru păcate și întru netăierea împrejur a trupului vostru, încă v'a înviat împreună cu dânsul, fectându-vă vouă toate greșalele,

14. Ștergând cu poruncile (Evanghellei) zapisul ce era asupra noastră și care era potrivit nouă; pe acela l-a luat și l-a pironit pe cruce.

15. El a dezbrăcat (de putere) domniile și stăpânirile (pământului), pe cari biruindu-le prin cruce, le-a făcut de ocară.

16. **Deci, nimeni să nu vă judece pe voi pentru mâncare, sau pentru băutură, sau pentru vreo sărbătoare, sau lună nouă, sau Sâmbătă,**

17. Care sunt umbra celor viitoare; iar trupul (acestei umbre) este al lui Hristos.

18. Nimeni să nu vă amăgească pe voi prin fățarnică smerenie sau prin slujirea îngerilor, sau semețindu-se cu

cele ce n'a văzut și umflându-se în deșert cu mîntea sa cea trupească.

19. Neținînd la unirea cu capul, dela care tot trupul, prin incheieturi și legături, își primește tăria și tocmitura și creșterea (după voia) lui Dumnezeu.

20. Dacă ați murit împreună cu Hristos pentru stihiele lumii, pentru ce, dar, ca și cum ați viețui în lume, țineți obiceiuri (ca acestea):

21. Nu te atinge! Nu gusta! Nu pipăi!

22. Acestea toate sunt menite pieririi prin întrebuințarea lor după poruncile și învățăturile oamenilor.

23. Ele au, ce e drept, falma înțelepciunii, ca fiind slujbă de bună voie și smerenie și necruțare a trupului, dar nu au alt preț decât (să slujească) spre săturarea trupului.

3.

Deci dară, dacă v'ați sculat împreună cu Hristos, căutați cele de sus, unde este Hristos șezînd de-a dreapta lui Dumnezeu.

2. Gîndiți-vă la cele de sus, iar nu la cele pămîntești.

3. Că voi ați murit și viața voastră este ascunsă cu Hristos în Dumnezeu.

4. Când se va arăta Hristos, viața voastră, atunci și voi vă

veți arăta împreună cu dînsul întru slavă.

Drept aceea, omoriți mădulele voastre cele pămîntești: curvia, necurăția, patima, pofta cea rea și lăcomia care este slujire la idoli,

6. Pentru care vine mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării,

7. Cu cari ați umblat și voi cândva, când viețuiați întru acele (păcate).

8. Acum însă lepădați și voi toate acestea: mânia, fușimea, răutatea, hula și tot cuvîntul de rușine din gura voastră.

9. Nu grăiți minciună unul către altul, ci desbrăcându-vă de omul cel vechiu și de faptele lui,

10. Imbrăcați-vă întru cel nou, care se înnoiește prin cunoștință, după chipul celui ce l-a zidit pe el.

11. Aici nu mai este Elin sau Iudeu, tăiere împrejur sau netăiere împrejur, varvar sau Schit, rob sau slobod; ci toate, și întru toate Hristos.

12. Deci, imbrăcați-vă ca niște aleși ai lui Dumnezeu, sfinți și iubiți, întru milostivițiile îndurării, întru bunătate, întru smerenie, întru blîndețe, întru îndelunga răbdare,

13. Suferind unul pe altul și iertînd unul altuia, de are cineva păcă impotriva cuiva; precum Hristos v'a iertat vouă, așa și voi (să vă iertați unii altora).

14. Dar peste toate acestea îmbrăcați-vă întru dragoste, care este legătura desăvârșirii.

15. Și pacea lui Dumnezeu să domnească în inimile voastre, căci prin ea sunteți chemați să fiți un singur trup. Fiți mulțumitori.

16. Cuvântul lui Hristos să locuiască în voi cu toată îmbelșugarea. Invățați-vă și întăriți-vă unul pe altul cu toată înțelepciunea, cu psalmi și cu cântări duhovnicești cântând cu bucurie întru inimile voastre mulțumiri Domnului.

17. Și orice faceți cu cuvântul sau cu lucrul, toate întru numele Domnului Iisus să le faceți, prin el mulțumind lui Dumnezeu și Tatălui.

19. **Bărbaților**, iubiți-vă femele voastre și nu fiți amarnici cu ele.

20. **Copiilor**, ascultați de părinții voștri întru toate; că aceasta este bine plăcut înaintea Domnului.

21. **Părinților**, nu vă întărați împotriva fiilor voștri, ca să nu-și piarză nădejdea.

22. **Slugilor**, ascultați întru toate de stăpânii voștri cei trupești, nu slujindu-le numai de ochii lumii, ca niște fățarnici, ci din inimă curată și cu frica lui Dumnezeu.

23. Și orice faceți din suflet să faceți, ca Domnului, iar nu ca oamenilor,

24. Bine știind că dela Domnul veți lua răsplata moște-

nirii. Slujiți Domnului Hristos.

25. Iar cel ce face nedreptate, acela cu nedreptatea ce a făcut și se va plăti; că (la Dumnezeu) nu este părtinire.

4.

Stăpânilor, să dați slugilor ce este cu dreptul și ce este cu tocmeală, știind că și voi aveți Domn în ceruri.

2. Stăruieți în rugăciune, priveghiați întru ea cu mulțumită!

3. Așijderea rugați-vă și pentru noi, ca Dumnezeu să ne deschiză nouă ușa cuvântului, să vestim taina lui Hristos, pentru care și sunt legat,

4. Și să o arăt pe ea, precum mi se cuvine a grăi.

5. Umblați cu chibzuială cu cei ce sunt afară (de Biserică). Răscumpărați vremea.

6. Cuvântul vostru să fie totdeauna plăcut, dres cu sare, ca să știți cum trebuie să răspundeți fiecăruia.

7. Cele despre mine toate vi le va spune vouă Timihic, iubitul meu frate și credincios slujitor și împreună lucrător întru Domnul.

8. Chiar pentru aceasta l-am și trimis la voi, ca să afle vești despre voi și să mângăie inimile voastre.

9. (L-am trimis) împreună cu Onesim, credinciosul și iubitul nostru frate, care este dintre voi. El vă vor spune vouă toate cele de aici.

10. Inchină-se vouă Aristarh, cel împreună cu mine robît, și Marcu, nepotul lui Varnava, pentru care ați primit porunci; când va veni la voi, să-l primiți bine pe dînsul.

11. Și Iisus ce se cheamă Iust. Din tălerea împrejur nu mai aceștia sunt împreună lucrătorii mei pentru împărăția lui Dumnezeu, și ei au fost mîngăierea mea.

12. Inchină-se vouă Epafra, care este dintre voi, sluga lui Hristos care se nevoiește pururea pentru voi în rugăciunile sale, ca să fiți desăvârșiți și plini de tot ce este după voia lui Dumnezeu.

13. Căci mărturisesc de dînsul, că are râvnă multă pen-

tru voi și pentru cei din Laodicheea și din Ierapoli.

14. Inchină-se vouă Luca, doftorul cel subit, și Dima.

15. Spuneți închinăciune fraților celor din Laodicheea și lui Nîmfa și bisericii din casa lui.

16. Și după ce se va ceta epistola aceasta de către voi, faceți ca să se cetească și în biserica Leodichenilor, iar **cea din Laodicheea** să o cetați și voi.

17. Și spuneți lui Arhip: Vezi de-ți împlinește (bine) slujba pe care ai primit-o dela Domnul.

18. Inchinăciunea (e scrisă) cu mîna mea, a lui Pavel. Aduceți-vă aminte de lanțurile mele! Darul fie cu voi!

INTĂIA CARTE A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE TESALONICHENI

1.

Pavel și Siluan și Timotei, bisericilor Tesalonichenilor întru Dumnezeu Tatăl și Domnul Iisus Hristos: Dar vouă și pace!

2. Mulțumim lui Dumnezeu pururea pentru voi toți, când vă pomenim pe voi în rugăciunile noastre,

3. Și ne aducem aminte înaintea lui Dumnezeu și a Tatălui nostru, de lucrul credinței voastre și de osteneala dragostei și de statornicia nădejzii întru Domnul nostru Iisus Hristos.

4. Noi știm, de Dumnezeu iubiți frați, că ați fost aleși.

5. Că propoveduirea noastră nu s'a făcut la voi numai întru cuvânt, ci și întru putere prin Duhul sfânt și întru deplină încredințare, precum (înșivă) știți în ce chip

am fost între voi, pentru voi.

6. Iar voi v'ați făcut următori nouă și Domnului, primind cuvântul întru necazuri multe, dar cu bucuria Duhului sfânt,

7. Incât v'ați făcut pildă tuturor celor ce cred în Macedonia și Ahaia.

8. Pentru că dela voi s'a vestit cuvântul Domnului nu numai în Macedonia și Ahaia, ci credința voastră cea întru Dumnezeu s'a lățit în toate locurile, încât nu trebuie să mai grăim noi ceva,

9. Că toți povestesc ce fel de primire am aflat la voi și cum v'ați întors la Dumnezeu dela idoli, slujind Dumnezeului celui viu și adevărat,

10. Și așteptând pe Fiul său din ceruri, pe care l-a înviat din morți, pe Iisus, care ne izbăvește pe noi de mânia cea viitoare.

2.

Că voi știți, fraților, că venirea noastră la voi n'a fost zadarnică;

2. Ci după ce am pățimit și am fost ocăriți, precum știți, în Filippi, am îndrăsnit întru Dumnezeu nostru să grăim către voi Evanghelia lui Dumnezeu, cu multă nevoință.

3. Pentru că propoveduirea noastră nu era din înșelăciune, nici din vreun gând necurat, nici din viclesug;

4. Ci precum am fost găsiți de Dumnezeu vrednici a ni se încredința Evanghelia, așa grăim: Nu căutând a plăcea oamenilor, ci lui Dumnezeu celui ce cercă inimile noastre.

5. Căci - Dumnezeu imi este martor - niciodată nu ne-am arătat printre voi cu vorbe de linguștre, precum știți, nici cu gând de câștig;

6. Nici nu am căutat slava oamenilor, nici dela voi, nici dela alții, măcar că puteam, ca niște apostoli ai lui Hristos, să ne purtăm cu voi mai aspru.

7. Ci noi ne-am purtat cu blândețe în mijlocul vostru, ca o îngrijitoare care și încălzește pe fiii săi.

8. Astfel noi, din iubire pentru voi, eram bucuroși a vă da vouă nu numai Evanghelia lui Dumnezeu, ci și sufletele noastre, atât ne erați de dragi.

9. Vă aduceți aminte, fraților, de ostenețile și de nevoin-

țele noastre; căci lucrând ziua și noaptea, ca să nu îngreulem pe vreunul din voi, v'am propoveduit Evanghelia lui Dumnezeu.

10. Voi înșivă sunteți martori, și Dumnezeu, cu câtă curvioșie și dreptate și neprihănire ne-am purtat printre voi cei credincioși.

11. Precum bine știți, **ca un părinte pe fiii săi, așa v'am povățuit și v'am mângălat pe fiecare din voi,**

12. Și v'am îndemnat să umblați cu vrednicie înaintea lui Dumnezeu, care v'a chemat pe voi la împărăția și la slava sa.

13. Drept aceea și noi neincetat mulțumim lui Dumnezeu, că voi luând cuvântul lui Dumnezeu cel auzit dela noi, nu ați luat un cuvânt omnesc, ci precum este cu adevărat, cuvântul lui Dumnezeu, care și lucrează întru voi cei ce credeți.

14. Căci voi, fraților, v'ați făcut următori bisericilor lui Dumnezeu celor ce sunt în Iudeea, întru Hristos Iisus; pentru că și voi aceleași ați pățimit dela cei de un neam cu voi, ca și ele dela Iudei,

15. Căci și pe Domnul Iisus l-au omorât și pe prorocii lor, și pe noi ne-au prigonit, și lui Dumnezeu nu-i sunt plăcuți, și tuturor oamenilor se împotrivesc.

16. Ei ne opresc pe noi să

propoveduim păgânilor ca să se mântuiască, umplând astfel pururea măsura păcatelor lor. Dar, în sfârșit, a ajuns asupra lor mânia (lui Dumnezeu).

17. Noi însă, fraților, rămânând despărțiți de voi până astăzi cu trupul, dar nu cu inima, mai mult ne-am sărguit, cu mare dor, să vedem fața voastră.

18. De aceea am vrut să venim la voi, mai ales eu, Pavel, și odată și a doua oară, dar ne-a împiedecat satana.

19. Căci care este nădejdea noastră, sau bucuria, sau cunună de laudă, dacă nu veți fi voi înaintea Domnului nostru Iisus Hristos, întru a lui venire?

20. Cu adevărat voi sunteți slava noastră și bucuria noastră.

3.

Drept aceea, ne mai putând răbda, am hotărît să rămânem singuri în Atena,

2. Și am trimis pe Timotei, fratele nostru și slujitorul lui Dumnezeu și ajutorul nostru întru Evanghelia lui Hristos, ca să vă mângăie pe voi și să vă întărească întru credința voastră,

3. Ca nici unul să nu se clătească din pricina necazurilor de acum. Căci singuri știți că spre aceasta suntem puși.

4. Pentru că și când am fost la

voi v'am spus vouă de mai înainte că vom avea necazuri, precum știți că s'a și întâmplat.

5. Drept aceea și eu, nerăbdător fiind, am trimis ca să cunosc credința voastră, ca nu cumva să vă fi ispitit pe voi ispititorul și osteneala noastră să fie zadarnică.

6. Acum însă, venind Timotei dela voi la noi și aducându-ne vești bune despre credința și dragostea voastră și că aveți bună amintire de noi pururea, dorind să ne vedeți pe noi, precum și noi pe voi,

7. Pentru aceasta, cu tot necazul și nevoia noastră, ne-am mângăiat, fraților, pentru credința voastră.

8. Căci acum noi suntem vii, dacă voi stați neclintiți întru Domnul.

9. Că ce mulțumită vom putea da lui Dumnezeu pentru voi, pentru toată bucuria cu care ne bucurăm pentru voi, înaintea Dumnezeului nostru?

10. **Noaptea și ziua ne rugăm peste măsură**, ca să vedem fața voastră și să împlinim lipsurile credinței voastre.

11. Iar însuși Dumnezeu și Tatăl nostru și Domnul nostru Iisus Hristos să îndrepteze calea noastră către voi!

12. Și pe voi să vă îmbogățească Domnul și să vă facă să prisosiți în dragostea unuia către altul și către toți, precum suntem și noi către voi,

13. Să întărească inimile voastre ca să fiți fără de prihană întru sfințenie înaintea lui Dumnezeu și Tatălui nostru, la venirea Domnului nostru Iisus Hristos, cu toți sfinții săi.

4.

Mai departe, vă poftim pe voi, fraților, și vă îndemnăm întru Domnul Iisus, precum ați luat dela noi povață în ce chip se cuvine vouă să umblați ca să plăceți lui Dumnezeu, așa să prisișiți mereu.

2. Pentru că știți ce porunci v'am dat vouă prin Domnul Iisus.

3. Căci aceasta este voia lui Dumnezeu: sfințirea voastră, ca **să vă feriți de desfrânare.**

4. Să știți fiecare din voi să și stăpânească vasul său întru sfințenie și cinste,

5. Nu întru patima poftelor, ca păgânii cari nu cunosc pe Dumnezeu.

6. Să nu fiți nedrepti și lacomi în treburile voastre cu frații, de vreme ce Domnul este răsunător pentru toate acestea, precum v'am spus vouă și mai înainte și v'am dat dovezi.

7. Că nu ne-a chemat pe noi Dumnezeu la necurăție, ci la sfințenie.

8. Drept aceea, cel ce defăimează nu defăimează un om, ci pe Dumnezeu care v'a dat vouă Duhul său cel sfânt.

9. Iar despre iubirea de frați nu trebuie să vă mai scriu vouă; că voi înșivă sunteți învățați dela Dumnezeu, ca să vă iubiți unul pe altul.

10. Și aceasta o și faceți față de toți frații din toată Macedonia. Ci vă rugăm pe voi fraților, să faceți și mai mult?

11. Nevoiți-vă a trăi în liniște, ca să vă faceți datoria și să lucrați cu mâinile voastre, precum am poruncit vouă.

12. Umblați cuvințios cu cei din afară, și de nimic să nu aveți trebuință.

13. Ci nu vofesc să nu știți voi, fraților, **despre cei ce au adormit**, ca să nu vă întristați ca ceilalți, cari n'au nădejde.

14. Pentru că de credem că Iisus a murit și a înviat, tot așa (credem că) Dumnezeu pe cei adormiți întru Iisus aduce-i-va împreună cu el.

15. Aceasta v'o spunem vouă după cuvântul Domnului, că noi cei vii, cari vom fi rămași la venirea Domnului, nu vom întrece întru nimic pe cei adormiți.

16. Căci însuși Domnul, după porunca dată cu glasul Arhanghelului și cu trâmbița lui Dumnezeu, se va pogori din cer, și cei morți întru Hristos vor învia întâi.

17. După aceea, noi cei vii cari vom fi rămași, împreună cu dânșii vom fi răpiți în nori, întru întâmpinarea Domnului,

în văzduh; și așa pururea cu Domnul vom fi.

18. Drept aceea, mângăiați-vă unii pe alții cu cuvintele acestea.

5.

Iar de vremea și sorocul (venirii), fraților, nu aveți trebuință să vă scriem vouă.

2. Căci înșivă știți prea bine că ziua Domnului va veni așa, ca un fur noaptea.

3. Atunci când vor zice: Pace și liniște! atunci fără de veste va veni peste dânșii pierrea, așa cum vin durerile fațcerii peste (femeea) însărcinată, și nu vor scăpa.

4. Voi însă, fraților, nu sunteți întru întunec, ca să vă apuce ziua aceea ca un fur.

5. Ci voi toți sunteți fii ai lumii și fii ai zilei; nu suntem ai nopții, nici ai întunecului.

6. Drept aceea, să nu dormim ca și ceilalți, ci să priveghem și să fim treji.

7. Pentrucă cei ce dorm, noaptea dorm, și cei ce se îmbată, noaptea se îmbată.

8. Iar noi ai zilei fiind, să fim treji, îmbrăcându-ne în zăua credinței și a dragostei și în coiful nădejdi de mântuire.

9. Că nu ne-a pus pe noi Dumnezeu spre mânie, ci spre dobândirea mântuirii prin Domnul nostru Iisus Hristos,

10. Care a murit pentru noi,

ca noi, fie că veghem, fie că dormim, împreună cu el să viețuim.

11. De aceea, mângăiați-vă unul pe altul și zidiți-vă unul pe altul, precum și faceți.

12. Vă mai rugăm, fraților, să cinstiți pe cei ce se ostenesc pentru voi și pe mai marii voștri întru Domnul și pe cei ce vă învață pe voi;

13. Să le arătați lor osebă dragoste, pentru lucrul lor. Trăiți în pace unii cu alții.

14. Dar vă rugăm pe voi, fraților: Dojeniți pe cei fără de rândulală, mângăiați pe cei doșădiți, sprijiniți pe cei neputincioși, fiți îndelung răbdători către toți.

15. Luați seama să nu răsplătească cineva cuiva răul cu rău, ci pururea cele bune să le căutați și unul către altul, și către toți.

16. Bucurați-vă pururea.

17. Rugați-vă neincetat.

18. Mulțumiți pentru toate, căci aceasta este voia lui Dumnezeu întru Hristos Iisus, pentru voi.

19. Duhul să nu-l stingeți.

20. Prorociile să nu le defălmați.

21. **Toate să le ispitiți; ce este bun să țineți.**

22. Ferțiți-vă de orice lucru rău.

23. Iar Dumnezeul păcii să vă sfințească pe voi desăvârșit, și duhul vostru și sufletul și trupul să se păzească fără

de prîhană la venirea Domnului nostru Iisus Hristos.

24. Credincios este cel ce v'a chemat pe voi. El va și implini.

25. Fraților, rugați-vă pentru noi.

26. Fraților, spuneți închinăciune tuturor, cu sărutare sfântă.

27. Juru-vă pe voi întru Domnul, ca să se citească epistola aceasta tuturor sfinților frați.

28. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi. Amin.

A DOUA CARTE A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE TESALONICHENI

1.

Pavel și Siluan și Timotei, bisericii Tesalonicenilor întru Dumnezeu Tatăl nostru și întru Domnul Iisus Hristos:

2. Dar vouă și pace, dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul Iisus Hristos.

3. Fraților, datorî suntem să mulțumim lui Dumnezeu pururea pentru voi, precum se cuvine, că mult crește credința voastră și dragostea unuia către altul se înmulțește în fiecare din voi.

4. Așa încât și noi înșine ne laudăm cu voi în bisericile lui Dumnezeu pentru statornicia și credința voastră în toate prigonirile și necazurile pe care le suferiți.

5. Este un semn al dreptei judecăți a lui Dumnezeu, că **sunteți vrednici de împără-**

ția lui Dumnezeu pentru care și pătimiți,

6. De vreme ce cu dreptate este la Dumnezeu să răsplătescă cu necaz celor ce vă necăjesc pe voi,

7. Iar vouă, celor necăjiți, să vă dea odihnă cu noi, atunci când se va arăta din cer Domnul Iisus cu îngerii puterii sale,

8. În văpate de foc, și când va face răsbunare împotriva celor ce nu cunosc pe Dumnezeu și a celor ce nu ascultă de Evanghelia Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Unii ca aceștia vor lua pedeapsă pieirea veșnică dela fața Domnului și dela slava puterii lui,

1. 8: Is. 66, 15; Ier. 10, 25; Ps. 79, 6.

9: Is. 2, 10. 19. 21.

10. În ziua aceea, când va veni să se preamărească întru sfinții săi și să fie primit cu uimire de către toți credincioșii, pentru că ați crezut mărturiei noastre (date) între voi.

11. De aceea ne și rugăm pururea pentru voi, ca Dumnezeu nostru să vă facă vrednici de chemarea sa și să plinească, întru putere, toată bunăvoința voastră spre bunătate și tot lucrul credinței voastre,

12. Ca să se preamărească numele Domnului nostru Iisus Hristos întru voi și voi întru el, după darul Dumnezeului nostru și al Domnului Iisus Hristos.

2.

Iar despre venirea Domnului nostru Iisus Hristos și despre a noastră adunare cu dânsul, vă rugăm pe voi, fraților,

2. Să nu vă clătiți prea degrab din cugetul vostru, nici să vă spăimântați - nici de vreun duh, nici de vreun cuvânt, nici de vreo epistolă, ca și cum ar fi trimisă de noi, cum că ar fi și sosit ziua lui Hristos.

3. Să nu vă amăgească pe voi nimeni nici într'un chip. Că (ziua aceea) nu va veni până ce nu va veni mai întâi

căderea dela credință și nu se va arăta omul păcatului, fluș pierzării,

4. Potrivnicul, care se va înălța mai presus de tot ce se cheamă Dumnezeu sau sfințenie, așa încât va șede în Biserica lui Dumnezeu, dându-se pe sine drept Dumnezeu.

5. Nu vă aduceți aminte oare, că încă fiind la voi v'am spus vouă aceste lucruri?

6. Și acum știți ce-l oprește ca să nu se arate el decât la vremea sa.

7. Căci iată taina fărădelegii este la lucru, numai cât cel ce o ține în loc acum trebuie să fie dat la o parte.

8. Și atunci se va arăta cel fără-de-lege, pe care Domnul Iisus îl va ucide cu suflarea gurii sale și îl va pierde cu strălucirea venirii sale.

9. Venirea aceluia va fi, prin lucrarea satanei, însoțită de tot felul de puteri, de semne și de minuni ale minciunii,

10. Și de amăgiri mincinoase, pentru cei pieritori, pentru că n'au primit dragostea de adevăr ca să se mântuiască.

11. De aceea, Dumnezeu le va trimite lor puteri să-i înșele, ca ei să creadă minciunii,

12. Ca să se osândească toți cei ce n'au crezut adevărului, ci au iubit nedreptatea.

13. Iar noi, datorii suntem

10: Ps. 89, 7; 68, 39; Is. 49, 3; 2, 11. 17.

2. 4: Dan. 11, 36; Ezech. 28, 2, 8; Is. 11, 4; Iov 4, 9.

pururea, fraților subșiți de Domnul, a mulțumii lui Dumnezeu pentru voi, că Dumnezeu v'a ales pe voi dintru început spre mântuire întru sfințirea Duhului și întru credința adevărului,

14. La care v'a chemat pe voi prin Evanghelia noastră, spre dobândirea slavei Domnului nostru Iisus Hristos.

15. Drept aceea, fraților, **stați neclintiți și țineți predaniile** pe care le-ați învățat, fie prin cuvânt, fie prin epistola noastră.

16. Iar însuși Domnul nostru Iisus Hristos și Dumnezeu Tatăl nostru, care ne-a iubit pe noi și ne-a dat, prin darul său, mângăiere veșnică și bună nădejde,

17. Să mângăie inimile voastre și să vă întărească pe voi în tot cuvântul și lucrul cel bun.

3.

Mai departe, rugați-vă, fraților, pentru noi, ca Evanghelia Domnului să se lățească și să se slăvească, așa ca la voi,

2. Și ca să ne izbăvim de oamenii răi și vicleni; căci credința nu este a tuturor.

3. Dar credincios este Domnul. El vă va întări pe voi și vă va păzi de cel viclean.

4. Cât despre voi, nădăjduiți întru Domnul că cele ce po-

runcim vouă le faceți și le veți face.

5. Domnul să îndrepteze inimile voastre spre dragostea lui Dumnezeu și spre răbdarea lui Hristos!

6. Fraților, vă poruncim vouă, întru numele Domnului nostru Iisus Hristos, **să vă feriți de tot fratele care umblă fără rânduială** și nu după predania primită dela noi.

7. Că voi înșivă știți cum trebuie să ne urmați nouă; că noi n'am umblat fără de rânduială între voi,

8. Nici n'am mâncat în dar pâine dela nimeni; ci întru osteneală și nevoie am lucrat noaptea și ziua, ca să nu îngreufem pe nimeni din voi.

9. Nu doar că n'avem puterea aceasta, ci ca să vă dăm o pildă în noi, cum să ne urmați nouă.

10. Că și când eram la voi - această poruncă v'am dat-o: **Dacă cineva nu voiește să lucreze, nici să nu mănânce.**

11. Auzim însă că pe la voi umblă unii fără de rânduială, nelucrând nimic, ci ținându-se numai de iscodiri.

12. Unora ca aceștia le poruncim și îi îndemnăm întru Domnul nostru Iisus Hristos, ca să-și mănânce pâinea lor muncind în liniște.

13. Dar voi fraților, nu slăbiți în a face bine.

14. Iar de nu ascultă cineva de cuvântul nostru din episto-

lăa aceasta, pe acela să-l însemnați și să nu vă însoțiți cu el, ca să se rușineze.

15. Să nu-l socotiți însă ca pe un vrășmaș, ci să-l sfătuiți ca pe un frate.

16. Iar Domnul păcii să vă dea vouă pace pururea în

toate. Domnul să fie cu voi cu toți!

17. **Inchinăciunea mea (scrisă) cu mâna mea, a lui Pavel;** acesta este semnul meu în orice epistolă. Așa scriu.

18. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu voi cu toți!

INTĂIA CARTE A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE TIMOTEI

1.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos, după porunca lui Dumnezeu Mântuitorul nostru și al lui Iisus Hristos, nădejdea noastră.

2. Lui Timotei, adevăratului fiu întru credință: dar, milă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Hristos Iisus, Domnul nostru.

3. Când am plecat în Macedonia te-am rugat să rămâi în Efes, ca să sfătuești pe unii să nu învețe învățăturile streine,

4. Nici să ia aminte la basme și la spîțe de neamuri fără de sfârșit, cari stărnesc mai mult certuri decât (întăresc) orânduirea lui Dumnezeu cea întru credință.

5. **Ținta poruncii este dragostea** din inimă curată și din cuget bun și din credință ne-fățarnică.

6. Ci unii rătăcind dela acestea, s'au întors la cuvinte deșarte.

7. Vrând să fie învățători de lege, nu se pricep nici ce să grăiască, nici ce să doveadăască.

8. Știm că **legea este bună dacă o ține omul după lege;**

9. (Dar trebuie să mai știm) că legea nu este pusă pentru omul drept, ci pentru cel fără de lege și nesupuși, pentru cel necredincioși și păcătoși, pentru cel necuvioși și spurcați, pentru ucigașii de tată și de mamă, pentru ucigașii de oameni,

10. Pentru curvari, pentru sodomii, pentru tâlhari, pentru mincinoși, pentru cei ce se jură strâmb și pentru tot ce se împotrivesc învățăturii sănătoase,

11. După Evanghelia slavei fericitului Dumnezeu, care mi s'a incredințat mie.

12. Mulțumesc celui ce m'a întărit pe mine, lui Hristos Iisus Domnul nostru, că m'a socotit vrednic și m'a pus în slujba sa,

13. Pe mine cel ce mai înainte eram hulitor și prigonitor

și ocăritor. Cî am fost miluit, că din neștiință am lucrat întru necredința mea.

14. Dar s'a înmulțit harul Domnului nostru, prin credința și dragostea cea întru Hristos Iisus.

15. Vrednic de încredere și de toată primirea este cuvântul că Hristos Iisus a venit în lume să mîntuiască pe cei păcătoși, dintre cari cel dintîi sunt eu.

16. Și tocmai pentru aceasta am fost miluit, ca întru mine întîi să-și arate Iisus Hristos toată îndelunga răbdare, drept pildă celor ce aveau să creadă întrînsul spre viața cea veșnică.

17. Împăratului veacurilor, celui nemuritor și nevăzut, singurului Dumnezeu, fie cîntea și slava în vecii vecilor. Amin!

18. Fiule Timotei, această poruncă ți-o încredințez ție, după prorociile cari s'au făcut mai înainte despre tine, ca să te lupți, după povața lor, **lupta cea bună,**

19. Avînd credința și cugețul bun, pe care unii lepădându-le, corabia credinței lor s'a sfărîmat.

20. Dintru aceștia sunt Imeneu și Alexandru, pe cari i-am dat satanei, ca să învețe a nu mai huli.

2.

Roguvă deci, înainte de toate, să faceți rugăciuni, cereri, mijlociri și mulțumite pentru toți oamenii.

2. Pentru împărați și pentru toți cari sunt în dregătorii, ca să petrecem viață lină și cu odihnă întru toată cuvîșia și buna cuvîșință.

3. Căci aceasta este lucru bun și primit înainte lui Dumnezeu, Mîntuitorul nostru,

4. Care vorește ca toți oamenii să se mîntuiască și să vie la cunoștința adevărului.

5. Pentru că unul este Dumnezeu, unul este și mijlocitorul între Dumnezeu și între oameni, omul Iisus Hristos.

6. Care s'a dat pe sine preț de răscumpărare pentru toți, precum s'a adevărit la vremea sa.

7. Spre aceasta sunt pus eu propoveditor și apostol – adevăr grălesc, nu mint – învățător păgânilor, întru credință și întru adevăr.

8. Vofesc, dar, să se roage bărbații întru tot locul, ridicînd mâini curate, fără mânie și fără gâlceavă.

9. Așijderea și **femeile să se îmbrace cuviincios,** cu sfială și cu bună socoteală, nu împodobindu-se cu impletiturile părului, sau cu aur, sau cu mărgăritare, sau cu haine scumpe,

10. Cî împodobindu-se cu fapte bune, precum se cuvine unor femei cari s'au dăruit evlaviei.

11. Femeia întru tăcere să învețe, cu toată ascultarea.

12. Nu îngăduiesc femei să

invețe, nici să-și stăpânească bărbatul, ci să stea liniștită;

13. Căci Adam s'a zidit întâi, apoi Eva.

14. Și nu Adam s'a amăgît, ci femela fiind amăgîtă s'a săvârșit călcarea poruncii.

15. Dar se va mântui (și ea) prin nașterea de prunci, de va petrece întru smerenie, întru credință, întru dragoste și întru sfințenie.

3.

Adevărat este cuvântul, că de poftește cineva episcople, bun lucru pofteste.

2. **Se cade însă episcopului să fie fără de prihană**, bărbat al unei femei, treaz, întreg la minte, cucernic, primitor de streini, destoinic să invețe.

3. Nebețiv, negrabnic a bate, ci blând, nesfadnic, nelubitor de argint,

4. Bine chivernisindu-și casa, având copii ascultători și plini de toată bunăcuviința.

5. Căci dacă cineva a sa casă nu știe să și-o chivernisească, cum va purta grijă de biserică lui Dumnezeu?

6. Episcopul să nu fie de curând botezat, ca să nu se trufească și să cază în osânda diavolului.

7. Mai trebuie să aibă mărturie bună dela cei din afară, ca să nu cază în ocară și în cursa diavolului.

8. Așijderea, diaconii să fie cucernici, nu îndoșiți la cuvânt; nebăutori de vin mult, neagonsitori de câștig urit,

9. Ci având taina credinței întru cuget curat.

10. Aceștia mai întâi să se ispitească, și de vor fi fără de prihană, să se diaconească.

11. Așijderea, femeile lor să fie cucernice, neclevetitoare, nelimbute, treze, credincioase întru toate.

12. Diaconii să fie bărbați ai unei femei, bine chivernisindu-și copiii și casele lor.

13. Că cei ce slujesc bine, bună treaptă își agonisesc lor ruși și multă îndrăzneală în credința cea întru Hristos Iisus.

14. Acestea ți le scriu ție, nădăjduind să viu la tine fără zăbavă;

15. Iar de voi zăbovi, să știi cum trebuie să te porți în casa lui Dumnezeu, care este biserică Dumnezeului celui viu, stâlp și întărire adevărului.

16. **Și cu adevărat mare este taina creștinătății: Dumnezeu s'a arătat în trup, s'a îndreptat în Duhul, a fost văzut de îngeri, a fost propovedit între neamuri, a fost crezut în lume și s'a înălțat întru slavă.**

4.

Duhul însă grăiește lămurit, că în vremile cele de apoi unii se vor depărta dela credință, luând aminte la duhurile

cele înșelătoare și la învățăturile cele drăcești,

2. Ale celor ce întru fățarie grădesc minciuni și cari sunt înflerați în cugetele lor.

3. Ei opresc (pe oameni) să se căsătorească și să guste din unele bucate pe care Dumnezeu le-a făcut ca să se împărtășească (din ele) cu mulțumită cel credincioși și cei ce au cunoscut adevărul.

4. De vreme ce orice faptură a lui Dumnezeu este bună și nimic nu este de lepădat, dacă se ia cu mulțumită,

5. Că se sfințește prin cuvântul lui Dumnezeu și prin rugăciune.

6. De vei spune fraților aceste toate, vei fi slugă bună a lui Iisus Hristos (și te vei arăta) hrănit cu cuvintele credinței și ale bunei învățături pe care ai urmat-o.

7. Iar de basmele cele lumești și băbești te ferește, și te deprinde pe tine cu buna cucernicie.

8. Că deprinderea trupească este puțin folositoare, iar buna cucernicie întru toate e de folos, având făgăduința vieții de acum și a celei viitoare.

9. Adevărat este cuvântul acesta și vrednic de toată primirea.

10. Că pentru aceasta ne ostenim și ne luptăm. Pentru că ne-am pus nădejdea în Dumnezeu cel viu, care este Mân-

tuitorul tuturor oamenilor și mai vărtos al celor credincioși.

11. Acestea să le poruncești și să le înveți.

12. Tinerețele tale nimeni să nu le defaime, ci te fă pildă credincioșilor cu cuvântul, cu purtarea, cu dragostea, cu credința, cu curăția.

13. Până ce voi veni, deprinde-te cu cetitul, cu povățuirea, cu învățătura.

14. Nu nesocoti harul care este întru tine, care ți s'a dat prin prorocie, cu punerea mâinilor preoției.

15. La acestea să cugești, spre acestea să năzuești, ca pricopseala ta să fie vădită pentru toți.

5.

Pe cel bătrân să nu-l înfrunzi, ci să-l îndemni ca pe un părinte; pe cel mai tânăr, ca pe niște frați;

2. Pe bătrâne, ca pe niște mame; pe tinere, ca pe niște surori, întru toată curăția.

3. Pe văduve cinstește-le, pe cele cu adevărat văduve.

4. Iar dacă vreo văduvă are copii sau nepoți, ei să învețe mai întâi a-și chivernisi casa lor întru evlavie și a da cinste părinților, pentru că așa este bine și primit înaintea lui Dumnezeu.

5. Cea cu adevărat văduvă și singură nădăjduiește în Dum-

nezeu și petrece în rugăciuni și în cereri ziua și noaptea.

6. Iar ceea care iubește desfătarea, este moartă de vie.

7. Spune-le și acestea, ca să fie fără de prihană.

8. Iar dacă cineva nu poartă grijă de ai săi și mai vârtos de ai casei sale, de credință s'a lepădat și este mai rău decât cel necredincios.

9. Văduva pusă între văduve să nu albă mai puțin de șasezeci de ani și să fi fost femeia unui singur bărbat,

10. Și (să fie) cunoscută după faptele ei cele bune: fie că a crescut feciori, fie că a primit pe streini, fie că a spălat picioarele sfinților, fie că a ajutat celor necăjiți, fie că a fost gata la tot lucrul bun.

11. Iar de văduvele cele tinere te ferește; căci când se înfierbântă împotriva lui Hristos, vor să se mărite,

12. Și să adună osândă, pentru că și-au călcat făgăduința cea dintâi.

13. Pe lângă aceasta deprinzându-se la lenevie, umblă din casă în casă; și nu numai (că sunt) leneșe, ci și limbute și iscoditoare, grăind cele ce nu se cade.

14. Drept aceea, hotărâsc ca cele tinere să se mărite, să nască fii, să și vadă de case, ca să nu dea protivnicului nicio pricină de ocară.

15. Că iată unele s'au întors, ca să meargă după satana.

16. Iar dacă vreun credincios sau vreo credincioasă are văduve în casă, să le ajute, ca să nu se îngreueze biserica, ci să poată ajuta pe cele cu adevărat văduve.

17. **Preotii cei ce-și țin bine dregătoria, de îndoită cinste să se învrednicească,** mai ales cei ce se ostenesc într-un cuvânt și învățătură.

18. Că zice scriptura: Să nu legi gura bouului care treferă. Și: Vrednic este lucrătorul de plata sa.

19. Impotriva preotului nu primi pâră, fără numai cu doi sau cu trei martori.

20. Pe cei ce păcătuiesc muștrăși în fața tuturor, ca și ceilalți să albă frică.

21. Juru-te înaintea lui Dumnezeu și a Domnului Iisus Hristos și a îngerilor lui celor aleși, ca să păzești acestea fără prejudecată și nimic să nu faci cu părtinire.

22. Măinile prea degrab pe nimeni să nu ți le pui, nici să nu te faci părtaș la păcate streine. Păzește-te curat.

23. De acum nu mai bea numai apă, ci folosește și puțin vin pentru stomacul tău și pentru deseale tale slăbiciuni.

24. Păcatele unor oameni sunt vădite și merg mai înainte la judecată, iar ale altora se vădesc mai târziu.

5. 18: A doua Lege 25, 4; 24, 15.

25. Așijderea și faptele cele bune se vădesc, și nici cele ce sunt altfel nu se pot ascunde.

6.

Câți se găsesc sub jugul robiei, să și socotească pe stăpânii lor vrednici de toată cinstea, ca să nu fie hulit numele lui Dumnezeu și învățătura.

2. Cei ce au stăpâni credincioși, să nu-i defaimaș pentru că sunt frați, ci mai vârtos să le slujească, pentru că primitorii bunei lor slujiri sunt credincioși și iubiți. La acestea să-i înveți și să-i îndemni.

3. Iar de învață cineva altfel și nu urmează cuvintele cele sănătoase ale Domnului nostru Iisus Hristos și învățătura cea după buna credință,

4. Acela s'a trufit, neștiind nimic, ci bolnăvindu-se de boala întrebărilor și a vorbăriei din care se naște pizma, pricirea, hulele, prepusurile cele viclene,

5. Gâlcevile cele deșarte ale oamenilor celor stricați la minte și lipsiți de adevăr, cari socotesc că evlavia este mijloc de agoniseală.

6. Da, evlavia și mulțumirea este o agoniseală mare.

7. Că n'am adus în lume nimic, după cum nici nu putem scoate ceva din ea.

8. Ci având hrană și îmbrăcăminte, cu acestea să fim îndestulați.

9. Cei ce vor să se îmbogățească însă cad în ispite și în curse și în multe poftes fără de socoteală și vătămătoare, cari cufundă pe oameni în osândă și în pierzanie.

10. Că rădăcina tuturor răutăților este iubirea de argint; iar cei ce au poftit-o, au rătăcit dela credință, gătindu-și ei înșiși multe dureri.

11. Ci tu, o omule al lui Dumnezeu, fugi de acestea și urmează dreptatea, evlavia, credința, dragostea, răbdarea, blândețele.

12. Luptă-te lupta cea bună a credinței, prinde-te de viața cea veșnică la care ești chemat și pentru care ai dat mărturia cea bună înaintea multor martori.

13. Poruncescu-ți înaintea lui Dumnezeu, care toate le aduce la viață, și înaintea lui Hristos Iisus, care înaintea lui Pilat din Pont a dat mărturia cea bună,

14. Să păzești porunca neșpurcată și nevinovată, până la arătarea Domnului nostru Iisus Hristos,

15. Pe care, la vremea sa, o va arăta fericitul și singurul Stăpân, Impăratul împăraților și Domnul domnilor,

16. Care singur are nemurire și locuiește întru lumina neapropiată, pe care nu l-a văzut nimeni din oameni, nici nu poate să-l vadă și căruia (î se cuvîne) cinstea și stăpânirea veșnică. Amin.

17. **Celor bogați în veacul de acum poruncește-le să nu se trufească, nici să-și puie nădejdea în avuția cea nestătătoare, ci în Dumnezeu cel viu, care ne dă nouă toate din belșug, spre desfătare,**

18. **Indeamnă-i să facă ce este bine, să se îmbogățească întru fapte bune, să fie darnici și milostivi,**

19. **Agonizându-și temelle bună loruși pentru veacul viitor și să dobândească viața veșnică.**

20. **O, Timotee, lucrul cel incredințat ție păzește-l, depărțându-te de grafurile cele deșarte și lumești și de gâlcevile științei cele mincinoase,**

21. **La care dedându-se unii, au rătăcit dela credință. Darul fie cu voi!**

A DOUA CARTE A SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE TIMOTEI

1.

Pavel, apostol al lui Iisus Hristos, prin voia lui Dumnezeu, ca să vestesc făgăduința vieții care este întru Hristos Iisus,

2. Lui Timotei, iubitelui fiu: Dar, milă și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Hristos Iisus Domnul nostru!

3. Mulțumesc lui Dumnezeu, cărui slujesc din strămoși, cu cuget curat, că neincetat îmi aduc aminte de tine în rugăciunile mele, ziua și noaptea,

4. Și aducându-mi aminte de lacrimile tale, doresc să te văz, ca să mă umplu de bucurie.

5. Îmi mai aduc aminte de credința ta cea nefățărită, care s'a sălășluit mai întâi în bunica ta Loida și în măcăta Evnihia, și încredințat sunt că și întru tine.

6. Pentru care pricină te îndemn să **aprinzi darul lui Dumnezeu care este întru tine** prin punerea mâinilor mele.

7. Că nu ne-a dat nouă Dumnezeu duhul temerii, ci al puterii și al dragostei și al înțelepciunii.

8. **Deci, nu te rușina de mărturisirea Domnului nostru**, nici de mine care sunt legat pentru el, ci cu ajutorul lui Dumnezeu pătimește împreună cu mine pentru Evangheli.

9. El ne-a mântuit pe noi și ne-a chemat cu chemare sfântă, nu după faptele noastre, ci după bună voia sa și după darul care s'a dat nouă întru Hristos Iisus mai înainte de toți vecii.

10. Iar acum s'a vădit prin arătarea Mântuitorului nostru Iisus Hristos, care a surpat moartea și a adus la lumină viața și nemurirea prin Evangheli,

11. Pentru care sunt pus eu propoveduitor și apostol și învățător neamurilor.

12. Din această pricină și pătimec eu acestea; dar nu mă rușinez, că știu cui am

crezut și sunt incredințat că puternic este să păzească odorul meu, până în ziua aceea.

13. Ține-te de pilda învățăturii celei sănătoase, pe care ai auzit-o dela mine, întru credința și dragostea care este în Hristos Iisus.

14. Odorul bun ce ți s'a incredințat, să-l păzești prin Duhul cel sfânt care locuiește întru noi.

15. Știi că m'au părăsit toți cei din Asia; printre ei este și Fighele și Ermoghen.

16. Dea Domnul milă casei lui Onisifor, că de multe ori m'a odihnit, nerușinându-se de lanțurile mele.

17. Ba venind în Roma, mai cu osârdie m'a căutat, până ce m'a aflat.

18. Dea Domnul, să afle milă la Domnul în ziua aceea. Iar cât mi-a slujit el în Efes, tu mai bine o știi decât oricine.

2.

Tu, fiul meu, întărește-te deci în darul care este întru Hristos Iisus.

2. Și cele ce ai auzit dela mine în fața multor martori, acestea le incredințează oamenilor credincioși, cari vor fi destoinici să invețe și pe alții.

3. Iar tu **pătimizește ca un bun ostaș al lui Iisus Hristos.**

4. Nici un ostaș nu se incurcă în lucruri lumești, (dacă

vrea) să placă voievodului oastei.

5. Și chiar de se luptă cineva (la întreceri), nu se incununează, dacă nu se luptă după lege.

6. Plugarul care se ostenește se cade să mânânce mai întâi din roadă.

7. Înțelege cele ce îți grăiesc! Domnul să-ți dea înțelegere întru toate!

8. Adu-ți aminte de Domnul Iisus Hristos, care a înviat din morți și este din sămânța lui David, după Evanghelia mea,

9. Întru care pățimesc până la lanțuri, ca un făcător de rele. Dar **cuvântul lui Dumnezeu nu se poate lega.**

10. De aceea toate le rabd pentru cei aleși, ca și ei să dobândească mântuirea care este întru Hristos, împreună cu slava cea veșnică.

11. Adevărat este cuvântul: Dacă am murit împreună cu Hristos, împreună cu el vom și învia.

12. Dacă răbdăm (împreună cu el), vom și împărăți; de ne vom lepăda de el, și el se va lepăda de noi;

13. Deși suntem necredincioși, el rămâne credincios, pentru că el nu se poate lepăda de sine.

14. La acestea să-l îndemni, punându-le la inimă înaintea lui Dumnezeu să nu se dedea la priciri pentru vorbe cari nu

sunt de nici un folos, fără numai spre surparea ascultătorilor.

15. Nevoleşte-te să te arăți pe tine însuși lămurit înaintea lui Dumnezeu, lucrător neprihănit, drept îndreptând cuvântul adevărului.

16. Iar de cuvintele deșarte și lumești te ferește; că ele sporesc numai păgânătatea (în oameni).

17. Și cuvântul acestor (oameni) se lățește ca pecinginea. Dintre ei sunt Imeneu și Filit,

18. Care au rătăcit de la adevăr, zicând că învierea s'a și făcut, și clatină astfel credința unora.

19. Însă temelja cea tare a lui Dumnezeu neclătită rămâne, având pecetea aceasta: Cunoscut-a Domnul pe cei ce sunt ai lui. Și să se depărteze de nedreptate tot cel ce numește numele Domnului.

20. **Intr'o casă mare nu sunt numai vase de aur și de argint, ci și de lemn și de lut; și unele sunt de cinste, iar altele de necinste.**

21. Deci, de se va curăți cineva de aceste (patimi), va fi vas de cinste, sfințit și de bună treabă stăpânului, gătit spre tot lucrul cel bun.

22. Iar de poftele tinerești să fugi și urmează dreptatea, credința, dragostea, pacea, cu

2. 19: Num. 16, 5. 26; Is. 26, 13; 28, 16—17.

toți cei ce cheamă pe Domnul cu inimă curată.

23. Ferește-te de pricirile cele nebune și neînțelepte, știind că ele nasc vrăjbi.

24. Și slugii Domnului nu i se cade să stea de vrajbă, ci să fie blând cu toți (oamenii), destoinic să învețe, răbdător,

25. Certând cu blândețe pe cei ce stau împotriva, că poate le va da lor Dumnezeu pocăință, ca să cunoască adevărul,

26. Și să se izbăvească din cursa diavolului, în care au fost prinși spre a (plini) vola lui.

3.

Să știi însă că în zilele de apoi vor veni vremi cumplite.

2. Că oamenii vor fi iubitori de sine, iubitori de argint, măreți, trufași, hulitori, neascultători de părinți, nemulțumitori, necuvioși,

3. Lipsiți de dragoste, neinduplecați la pace, clevețitori, neînfrânați, plini de cruzime, nelubitori de bine,

4. Vanzători, obraznici, îngâmfăți, iubitori de desfătări mai mult decât iubitori de Dumnezeu,

5. Având doar chipul cu cerniceii, iar puterea ei tăgăduindu-o. De aceștia te ferește.

6. Că din aceștia sunt cei ce se vâra prin case și ademenesc femeuștele cele îngreutate de

păcate și stăpânite de multe feluri de poște.

7. Aceștia pururea învață, dar niciodată nu pot ajunge la cunoștința adevărului.

8. Și după cum Ianis și Iamvrîs s'au împotrivit lui Moise, așa și aceștia stau împotriva adevărului ca niște oameni stricați la minte și nelămurii în credință.

9. Ci nu vor ajunge mai departe, căci nebunia se va vădi înaintea tuturor, cum s'a întâmplat și cu aceia.

10. Tu însă ai urmat învățăturii mele, strădaniei mele, voinței mele, credinței mele, îndelungii mele răbdări, dragostei mele, îngăduinței mele,

11. Prigonirilor (și) pătimirilor care mi s'au făcut mie în Antiohia, în Iconia, în Listra. Câte prigoane n'am răbdat eu - și din toate m'a izbăvit Domnul!

12. Toți câți cu bună cucernicie volesc să viețuiască întru Hristos Isus, vor fi prigoniți.

13. Iar oamenii răi și vicleni, cari înșală și pe ei înșiși se înșală, pururea se vor pricopsi în rău.

14. Tu însă rămâi întru cele ce te-ai învățat, întru cele ce ți s'au incredințat, știind dela cine ai luat învățătură;

15. Că din pruncie cunoști sfintele scripturi cari pot să te înțeleptească spre mântuire prin credința cea întru Hristos Isus.

16. **Toată scriptura este insuflată de Dumnezeu și de**

folos spre îndreptare, spre înțeleptirea care duce la dreptate,

17. Ca omul lui Dumnezeu să fie desăvârșit și gata la orice lucru bun.

4.

Drept aceea, te jur înaintea lui Dumnezeu și a Domnului Iisus Hristos, care va să judece viii și morții, la arătarea sa în împărăția sa:

2. **Propoveduiește cuvântul**, stăruiește asupra lui cu vreme și fără vreme, muștră, ceartă, îndeamnă cu toată îndelunga răbdare și cu învățătura.

3. Că va veni vremea când învățătura cea sănătoasă nu o vor primi, ci după poștele lor își vor alege loruși învățători cari să le gâdile auzul,

4. Și-și vor întoarce urechile dela adevăr, plecându-se spre basme.

5. Tu însă fii treaz întru toate, suferă răul, fă lucrul evanghelistului, **slujba ta fă-o deplin.**

6. Că față eu sunt gata de jertfă și vremea despărțirii mele s'a apropiat.

7. **Lupta cea bună m'am luptat, am ajuns la capătul drumului, păzind credința.**

8. De acum mă așteaptă pe mine cununa dreptății, pe care mi-o va da mie Domnul, judecătorul cel drept, în ziua aceea; și nu numai mie, ci și tuturor celor ce au iubit arătarea lui.

9. Silește-te să vii la mine curând;

10. Că Dima, iubind veacul de acum, m'a părăsit și s'a dus la Tesalonc, Criscent în Galatia, Tit în Dalmația.

11. Numai Luca mai este cu mine. Pe Marcu să-l iei și să-l aduci cu tine, căci îmi va fi de mare folos la slujbă.

12. Pe Tihic l-am trimis la Efes.

13. Când vei veni să aduci felonul pe care l-am lăsat în Troada la Carp, precum și cărțile, mai ales cele de piele.

14. Alexandru căldărarul mi-a făcut multe rele. Plătească-l Domnul după faptele lui!

15. Păzește-te și tu de el, căci s'a împotrivit cu inversunare cuvintelor noastre.

16. La întâia mea apărare nimeni n'a fost cu mine, ci toți m'au părăsit. Să nu li se socotească lor (aceasta)!

17. Dar Domnul a fost cu mine și m'a întărit, ca propovăduirea să se desăvârșească prin mine și toate neamurile să auză Evanghelia; iar eu am scăpat din gura leului.

18. Domnul mă va izbăvi de tot lucrul rău și mă va mântui în împărăția sa cea cerească. Lui fie slava în vecii vecilor. Amin!

19. Spune închinăciune Priscilei și lui Achila și casei lui Onesifor.

20. Erast a rămas în Corint, iar pe Trofim l-am lăsat în Milet, fiind bolnav.

21. Silește-te să vii înainte de a începe iarna. Inchină-te Euvul și Pudenchie și Lin și Claudia și toți frații.

22. Domnul Iisus Hristos să fie cu duhul tău! Darul să fie cu voi!

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE TIT

1.

Pavel, sluga lui Dumnezeu și apostol al lui Iisus Hristos, pentru credința aleșilor lui Dumnezeu și pentru cunoștința adevărului cel după buna cucernicie,

2. (Intemeiate) pe nădejdea vieții veșnice, făgăduite de nemincinosul Dumnezeu, mai înainte de anii vecilor.

3. El și-a arătat, la vremea sa, cuvântul său prin propovăduirea încredințată mie după porunca Mântuitorului nostru Dumnezeu ~

4. Lui Tit, adevăratului meu fiu după credința noastră, a amândurora: dar, milă și pace dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul Iisus Hristos, Mântuitorul nostru.

5. Pentru aceasta te-am lăsat pe tine în Creta, ca să îndrep-

tezi cele ce lipsesc și să așezi preoți prin cetăți, precum ți-am poruncit,

6. De este cineva fără de prihană, bărbat al unei femei, având fii credincioși și nevinuți pentru desfrânare sau neascultători.

7. Că se cuvine episcopului să fie fără de prihană, ca un ispravnic al lui Dumnezeu, neîngâmfat, nemânios, nebețiv, negrabnic a bate, neagonisitor de dobândă urită;

8. Ci iubitor de streini, iubitor de bine, întreg la minte, drept, cuvios, înfrânat,

9. Ținându-se de cuvântul cel adevărat al învățurii, ca să fie în stare a cărmui (pe oameni) cu învățatura cea sănătoasă și a se oști cu cei potrivnici.

10. Căci sunt mulți neascultători, grăitori indeșert și amă-

gitori, mai ales din cei tăiați împrejur.

11. Acestora trebuie să le astup gura, pentru că ei răstoarnă toate casele, învățând pentru dobândă urită cele ce nu se cade.

12. Zis-a unul dintrâșii, un proroc de-al lor: **Cretanii sunt pururea mincinoși**, hiare rele, pântece leneșe.

13. Mărturia aceasta este adevărată. Pentru care pricină ceartă-l pe ei aspru, ca să fie sănătoși în credință,

14. Neluând aminte la basmele jidovești și la născocirile oamenilor, cari își întorc fața dela adevăr.

15. Toate sunt curate pentru cei curați; iar pentru cei necurați și necredincioși nimic nu este curat, ci li s'a spurcat și mintea și cugetul lor.

16. Ei mărturisesc (cu vorba) că îl cunosc pe Dumnezeu, iar cu faptele îl tăgăduiesc, fiind urâcioși și nesupuși și nedestoinici pentru orice lucru bun.

2.

Ci tu grăiește cele ce se potrivesc cu învățătura cea sănătoasă.

2. **Bătrânii** să fie treji, cu cernici, întregi la minte, sănătoși în credință, în dragoste, în răbdare.

3. Așijderea și bătrânele să aibă îmbrăcăminte potrivită cu

sfințenia; să fie neclevetitoare, nerobite de beție, învățătoare de bine,

4. Ca să înțeleptească pe cele tinere să și iubească bărbații, să și iubească copiii.

5. Să fie înfrânate, curate, gospodine bune, plecate bărbaților lor, ca să nu se defaime cuvântul lui Dumnezeu.

6. Pe cei **tineri** așijderea îi îndeamnă să fie cumpătați.

7. Intru toate arată-te pe tine pildă de fapte bune: în învățatură, în curăție, în cinste,

8. In cuvânt sănătos și fără de prihană, ca cel protivnic să se rușneze, neavând de spus nimic rău despre voi.

9. Indeamnă pe **slugi** să se supule stăpânilor lor, să le fie bine plăcuți intru toate și să nu li se împotrivescă.

10. Să nu fure, ci să le arate credință bună intru toate, ca să fie intru toate o podoabă a învățăturii Mântuitorului nostru Dumnezeu.

11. Că harul lui Dumnezeu cel mântuitor s'a arătat tuturor oamenilor,

12. Invățându-ne pe noi să lepădăm păgânătatea și poftele cele lumești și să viețuim in veacul de acum intru cuvioșie, intru dreptate și în bună credință,

13. Și să așteptăm fericita nădejde și arătarea măririi marelui Dumnezeu și a Mântuitorului nostru Iisus Hristos,

14. Care s'a dat pe sine pentru noi, ca să ne izbăvească de toată fără-de-legea și să-și curățească luiși popor ales, râvnitor de fapte bune.

15. Acestea să le grăiești; îndeamnă și muștră cu toată puterea. Nimeni pe tine să nu te defaima.

3.

Adu-le aminte lor să se supună stăpânirilor și dregătorilor, să asculte, să fie gata spre tot lucrul bun;

2. Să nu hulească pe nimeni, să fie nesfădnici și liniștiți, arătând toată blândețea către toți oamenii.

3. Că și noi am fost oarecând fără de minte, neascultători, rătăciți, slujind poftelor și multor feluri de desfătări, viețuind întru răutate și pismă, fiind urâți și urindu-ne unii pe alții.

4. Dar când s'a arătat bunătatea și iubirea de oameni a Mântuitorului nostru Dumnezeu,

5. Nu pentru faptele dreptății pe care le-am făcut noi, ci după a lui milă ne-a mântuit pe noi prin **baia nașterii celei de a doua** și a înnoirii Duhului Sfânt,

6. Pe care l-a vărsat din belșug peste noi, prin Iisus Hristos, Mântuitorul nostru,

7. Ca îndreptându-ne prin harul lui, să ne facem moștenitori, după nădejdea vieții celei veșnice.

8. Adevărat este cuvântul, și vreau să mărturisești acestea, pentru ca cei ce au crezut în Dumnezeu să aibă grijă să se silească spre fapte bune. Că acestea sunt bune și de folos oamenilor.

9. Iar de pricinile cele ne-bune și de spîțe de neamuri și de gâlcevi și de sfezile cele pentru lege te ferește, că sunt nefolositoare și deșarte.

10. **De omul eretic, după întâia și a doua muștrare te ferește,**

11. Știind că unul ca acesta s'a răsvrătit și păcătuiește, fiind singur de sine osândit.

12. Când voi trimite la tine pe Artemon sau pe Tihic, și lește-te să vii la mine la Nicopol, pentru că acolo am socotit să iernez.

13. Pe Zina cel cunoscător al legii și pe Apolo să-i gătești de drum de cu vreme, ca nimic să nu le lipsească.

14. Și să se învețe și ai noștri, să poarte grijă de faptele cele bune spre îndestularea nevoilor lor, ca să nu rămâie fără de roadă.

15. Inchină-se ție toți cei ce sunt cu mine. Spune închinăciune celor ce ne iubesc pe noi întru credință. Darul fie cu voi cu toți! Amin.

2. 14: Ps. 130, 8; Ieș. 19, 5; A doua Lege 14, 2; Ezech. 37, 23.

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE FILIMON

1.

Pavel, legatul lui Iisus Hristos, și Timotei fratele, lui Filimon, subțitului și împreună lucrătorului nostru.

2. Și sora noastră Apia și lui Arhip, ostașul cel împreună cu noi, și bisericii din casa ta:

3. Dar vouă și pace dela Dumnezeu Tatăl nostru și dela Domnul nostru Iisus Hristos!

4. Mulțumesc pururea Dumnezeului meu, de câte ori te pomenesc în rugăciunile mele,

5. Căci am auzit despre dragostea ta și despre credința ce o ai către Domnul Iisus și către toți sfinții.

6. (Și mă rog) ca părtășia ta la credință lucrătoare să se facă prin cunoștința a tot binele ce se face la voi, întru Hristos Iisus.

7. Că mult ne-am bucurat și ne-am mângălat cu drago-

stea ta, pentrucă inimile sfinților s'au odihnit prin tine, frate.

8. De aceea, măcar că întru Hristos așa avea tot dreptul să-ți poruncesc ție ceea ce se cuvine,

9. Pentru cuvântul dragostei însă mai bine te rog, așa cum sunt eu, bătrânul Pavel, iar acum și legatul lui Iisus Hristos.

10. **Te rog, dar, pentru fiul meu, pe care l-am născut fiind eu în lanțuri, pentru Onisim,**

11. Care altădată nu-ți era de nicio treabă, iar acum și ție și mie foarte trebuitor.

12. L-am trimis înapoi la tine, iar tu **primește-l pe el, ca pe inima mea.**

13. Voiam să-l ții la mine, ca în locul tău să-mi slujească întru legăturile Evangheliei,

14. Dar fără voia ta nimic n'am voit să fac, pentru ca fapta cea bună să nu fie ca din silă, ci ca de bună voie.

15. Că poate pentru aceasta s'a despărțit pe o vreme, ca veșnic să fie al tău,

16. De acum însă nu ca un rob, ci mai presus de rob, ca un frate iubit, mai ales mie, dar cu atât mai vădit și după trup și întru Domnul.

17. Deci, de mă socotești pe mine frate, primește-l pe el cum m'ai primi) pe mine.

18. Iar de te-o fi păgubit cu ceva, sau îți este dator ceva, mie să mi-o pui în socoteală!

19. Eu, Pavel, am scris cu mâna mea: eu voi plăti, ca să nu-ți mai spun că și tu îmi ești dator - cu tine însuși.

20. Așa, frate! Să mă folosesc și

eu de tine întru Domnul! Odihește inima mea întru Hristos!

21. Incredându-mă în ascultarea ta, și-am scris (acestea), bine știind că și mai presus decât grădesc vei face.

22. Deodată (cu aceasta) pregătește-mi gazdă; căci nădăjduiesc că prin rugăciunile voastre mă voi dăruî vouă.

23. Inchină-se ție Epafra cel robit împreună cu mine pentru Hristos Iisus,

24. (Ca și) Marcu, Aristarh, Dima și Luca, tovarășii mei de lucru.

25. Darul Domnului nostru Iisus Hristos cu duhul vostru! Amin.

CARTEA SFÂNTULUI APOSTOL PAVEL CĂTRE EVREI

1.

După ce în multe rânduri și în multe chipuri a grăit odinioară Dumnezeu părinților noștri, prin proroci, în zilele acestea mai de pe urmă **ne-a grăit nouă prin Fiul (său),**

2. Pe care l-a pus moștenitor a toate și prin care a făcut și veacurile,

3. (Fiul), care este strălucirea slavei și chipul ființei lui, și care toate le ține cu cuvântul puterii sale, și după ce a făcut curățirea păcatelor noastre, a șezut de-a dreapta măririi întru cele înalte.

4. El s'a făcut cu atât mai bun decât îngerii, cu cât a moștenit un nume mai osebit decât dânsii.

5. Căci căruia dintre îngerii l-a zis cândva Dumnezeu: Fiul

meu ești tu, eu astăzi te-am născut? Și iarăși: Eu îi voi fi lui Tată și el îmi va fi mie Fiul?

6. Și iarăși, când aduce pe cel întâi născut în lume, zice: Și să se închine lui toți îngerii lui Dumnezeu!

7. Despre îngerii se spune: Cel ce face din îngerii săi (suflare) de vânt, iar din slugile sale pară de foc,

8. Iar despre Fiul (se zice): Scaunul tău, Dumnezeule, stă în veacul veacului și tolagul dreptății este tolagul împărăției tale.

9. Iubitor al dreptății și al urii fără-de-legea; pentru aceea te-a uns pe tine, Dumnezeule, Dumnezeuul tău, cu untul de lemn al bucuriei, mai mult decât pe părtașii tăi.

1. 5: Ps. 2, 7; 2. Sam. 7, 14.

6: A doua Lege 32, 43; Ps. 97, 7.

7: Ps. 104, 4.

8: Ps. 45, 7—8.

10. Și: Intru început tu, Doamne, pământul l-ai întemeiat și cerurile sunt lucrul mâinilor tale.

11. Ele vor pieri, iar tu rămâi, și toate ca o haină se vor învechi;

12. Ca pe un veșmânt le vei aduna pe ele și se vor schimba. Tu însă ești același și anul tău nu se vor sfârși.

13. Și căruia dintre îngeri l-ai zis (Dumnezeu) vreodată: Șezi de-a dreapta mea, până când voi pune pe vrășmașii tăi așternut picioarelor tale?

14. Oare nu toți (îngerii) sunt duhuri slujitoare, trimise ca să slujească celor ce vor moșteni mântuirea?

2.

De aceea se cuvine să luăm aminte cu atât mai vârtos la cele auzite, ca nu cumva să cădem.

2. Că de vreme ce cuvântul cel vestit prin îngeri a avut tărie și orice călcare de poruncă și neascultare a primit dreaptă răsplătire,

3. Cum vom scăpa noi, dacă vom nesocoti o mântuire atât de mare, care luându-și începutul prin vestirea Domnului, s'a adevărit întru noi prin cei ce au auzit-o,

4. Și a fost întărită de Dum-

nezeu cu semne și cu minuni și cu multe feluri de puteri și cu darurile Duhului Sfânt, împărțite după voia lui?

5. Că nu îngerilor a supus Dumnezeu lumea viitoare, despre care grăim.

6. Ci undeva a mărturisit cineva, zicând: Ce este omul, că-ți aduci aminte de el? Sau Fiul Omului, că-l cercetezi pe el?

7. Numai pentru scurtă vreme l-ai micșorat pe el față de îngeri; cu mărirea și cu cinste l-ai încununat pe el.

8. Toate le-ai supus sub picioarele lui. Dacă însă l-ai supus lui toate, nimic n'a lăsat lui nesupus. Dar acum încă nu vedem că toate l-au fost supuse lui.

9. Ci pe cel ce pentru puțină vreme s'a micșorat față de îngeri, îl vedem încununat cu slavă și cu cinste pentru patima morții lui, așa că prin darul lui Dumnezeu el a gustat moartea pentru toți.

10. Pentru că se cădea ca acela, pentru care sunt toate, prin care sunt toate și care pe mulți fil l-a adus la mărirea, să desăvârșească prin suferințe pe începătorul mântuirii lor.

11. Că și cel ce sfințește și cei ce se sfințesc din unul sunt toți; pentru care

10: Ps. 102, 26—28.

13: Ps. 110, 1.

2. 6: Ps. 8, 5—7.

9: Ps. 8, 5—7.

pricină nu se rușinează a-și numi (pe ei) frați,

12. Zicând: Spune-voi numele tău fraților mei, în mijlocul adunării te voi lăuda.

13. Și iarăși: Eu voi nădăjdui întrânsul. Și iarăși: Iată eu și pruncii cari mi l-a dat mie Dumnezeu.

14. Deci, de vreme ce pruncii s'au făcut părtași trupului și sângelui, și el asemenea s'a făcut părtaș acelor, ca prin moarte să surpe pe cel ce are stăpânire peste morți, adecă pe diavolul,

15. Și să izbăvească pe cei ce erau ținuți în robia fricei de moarte, toată viața.

16. Căci cu adevărat nu pe ingeri l-a luat în grija sa, ci sămânța lui Avraam a luat-o în grija sa.

17. Drept aceea, dator era să se asemene intru toate fraților, ca să fie **arhiereu milostiv și credincios înaintea lui Dumnezeu**, pentru îspășirea păcatelor poporului.

18. Căci intru cât, ispitit fiind, el însuși a pățimit, poate să ajute și celor ce se ispitesc.

3.

De aceea, fraților sfinți, cari sunteți părtași chemării celei cerești, **priviți la trimisul și arhiereul mărturisirii**

12: Ps. 22, 23.

13: Is. 8, 17; Is. 8, 18; 2 Sam. 22, 3.

noastre, la Iisus Hristos (și vedeți),

2. Cât de credincios a fost el celui ce l-a zidit pe el, ca și Moise, în toată casa lui (Dumnezeu).

3. Pentru că acesta s'a învrednicit de mai multă slavă decât Moise, după cum cel ce a zidit casa mai multă cinste are decât casa însăși.

4. Căci orice casă se zidește de cineva; iar cel ce le-a zidit toate este Dumnezeu.

5. Moise a fost credincios în toată casa lui (Dumnezeu), ca o slugă, ca să mărturisească cele ce aveau să fie descoperite,

6. Iar Hristos (este) ca un fiu în casa sa. Și casa lui suntem noi, de vom păstra până la sfârșit neclătită îndrăzneala și nădejdea cu care ne lăudăm.

7. Drept aceea, precum zice Duhul Sfânt: Astăzi, de veți auzi glasul lui,

8. Nu vă invârtoșați inimile voastre, ca pe vremea răsvrătirii, ca în ziua ispitirii în pustie,

9. Unde m'au ispitit părinții voștri cercându-mă, și au văzut lucrurile mele vreme de patruzeci de ani.

10. De aceea m'am mâniat pe neamul acesta și am zis: Pururea ei rătăcesc cu inima și n'au cunoscut căile mele.

3. 2: Num. 12, 7.

5: Num. 12, 7.

8: Ps. 95, 7—11; Ieș. 17, 7; Num. 20, 2—5; Num. 14, 21—23.

11. Drept aceea, m'am jurat întru mâna mea: Nu vor intra întru odihna mea!

12. Luați seama, fraților, nu cumva să fie în vreunul din voi inima vicleană a necredinței, ca să se depărteze de la Dumnezeu cel viu.

13. Ci vă îndemnați unii pe alții în fiecare zi, până ce putem zice: astăzi - ca nimenia din voi să nu se învârtoșeze cu înșelăciunea păcatului.

14. Că ne-am făcut părtași lui Hristos, numai de vom păstra până la sfârșit neclătită învoiala (făcută) cu el la început,

15. Precum se zice: Astăzi de veți auzi glasul lui, nu vă învârtoșați inimile voastre, ca pe vremea răsvrătirii.

16. Și cari din auzitori au făcut răsvrătirea (impotriva lui Dumnezeu)? Oare nu toți cari au ieșit din Egipt cu Moise?

17. Și pe cine s'a mâncat el vreme de patruzeci de ani? Oare nu pe cei ce au păcătuit și ale căror oase au căzut în pustie?

18. Și impotriva cui s'a jurat el să nu intre întru odihna lui, fără numai impotriva celor neascultători?

19. Vedem deci, că ei n'au putut să intre, din pricina necredinței lor.

15: Ps. 95, 8.

16: Ieș. 17, 1.

17: Num. 14, 29.

18: Num. 14, 22.

4.

Să ne temem deci, ca nu cumva având încă făgăduința, să intrăm întru odihna lui și să se pomenească vreunul din voi că a întârziat.

2. Pentru că și nouă ni s'a binevestit ca și acelora. Acelora, însă nu le-a folosit cuvântul auzit, că cei ce l-au auzit nu l-au întâmpinat cu credință.

3. Ci noi, cari am crezut, intrăm în odihnă, precum a zis: Juratu-m'am întru mâna mea: nu vor intra întru odihna mea, măcar că lucrurile erau sfârșite dela întemeierea lumii!

4. Că așa a grăit el undeva despre ziua a șaptea: Și s'a odihnit Dumnezeu în ziua a șaptea de toate lucrurile sale.

5. Iar aici, încă odată: Nu vor intra întru odihna mea!

6. Deci, de vreme ce a rămas ca unii să intre întrânsa, iar aceia, căroro mai înainte li s'a binevestit, pentru necredința lor n'au intrat,

7. Dumnezeu a hotărit din nou o zi, un: astăzi, zicând prin (gura lui) David, după atâția ani, precum s'a zis mai sus: De veți auzi glasul lui astăzi, nu vă învârtoșați inimile voastre.

8. Că dacă Iisus (Navî) le-ar

4. 1: Ps. 95, 11.

3: Ps. 95, 11.

4: Fac. 2, 2.

6: Ps. 95, 11.

7: Ps. 95, 7-8.

fi adus aceloră odihnă, n'ar mai fi grăit după aceea, de o altă zi.

9. Drept aceea, poporului lui Dumnezeu i-a mai rămas o zi de odihnă,

10. Pentru că cel ce a intrat întru odihna lui, acela s'a odihnit și el de lucrurile sale; precum s'a odihnit Dumnezeu de ale sale.

11. Să ne nevoim deci a intra întru odihna aceea, ca să nu cază cineva, după aceeaș pildă, în neascultare.

12. **Că viu și lucrător este cuvântul lui Dumnezeu și mai ascuțit decât orice sabie cu două tăișuri și străbate până la despărțitura dintre suflet și duh, dintre încheieturi și măduvă, și este judecător al simțirilor și gândurilor inimii.**

13. Și nu este nicio făptură ascunsă înaintea lui, ci toate sunt goale și descoperite înaintea ochilor lui, și lui avem să-i dăm socoteală.

14. Drept aceea, având arhieru mare, care a străbătut cerurile, pe Iisus, Fiul lui Dumnezeu, să ne ținem cu tărie mărturisirea.

15. Că n'avem un arhieru care să nu poată pătimi împreună cu neputințele noastre, ci unul care, ca și noi, este ispășit întru toate, afară de păcat.

16. Deci, să ne apropiem cu îndrăzneală de scaunul darului,

ca să luăm milă și să aflăm har, spre ajutor la vreme potrivită.

5.

Căci orice arhieru, luat fiind dintre oameni, pentru oameni este pus, spre cele ce sunt către Dumnezeu, ca să aducă daruri și jertfe pentru păcate;

2. El poate fi îngăduitor cu cel neștiutor și rătăcit, de vreme ce și el este cuprins de neputințe.

3. De aceea, dator este să aducă (jertfe) atât pentru păcatele poporului cât și pentru ale sale.

4. Și nimeni nu-și ia (singur) luiși cinstea aceasta, fără numai cel chemat de Dumnezeu, ca și Aaron.

5. Așa și Hristos nu (singur) și-a luat luiși slava de arhieru, ci (o are dela) cel ce a grăit către dânsul: Fiul meu ești tu, eu astăzi te-am născut.

6. Precum zice și în alt loc: **Tu ești preot în veac după rânduiala lui Melhisedec.**

7. În zilele când era în trup, el a adus cereri și rugăciuni cu strigăt puternic și cu lacrimi către cel ce putea să-l mântuiască pe dânsul din moarte; și a fost auzit pentru buna sa cucernicie.

8. Măcar că era fiu, din cele

10; Fac. 2, 2.

5. 5: Ps. 2, 7.

6; Ps. 110, 4.

ce a pățimit el a învățat ascultarea,

9. Și desăvârșindu-se, s'a făcut pricină de mântuire veșnică tuturor celor ce-l ascultă pe el.

10. Și a fost numit de Dumnezeu arhieru după rândufala lui Melhisedec.

11. Despre aceasta multe am avea de grăit, dar e cu anevole de tălmăcit, de vreme ce v'ați făcut greof la pricepere.

12. Că judecând după vreme, ar trebui să fiți învățatori; vouă însă vă trebuiește să vă învățăm iarăși cele dintâi începuturi ale cuvintelor lui Dumnezeu, și ați ajuns ca cei ce au trebuință de lapte, iar nu de hrană vârtoasă.

13. Că tot cel ce se hrănește cu lapte nu este știutor al cuvântului dreptății, pentru că este prunc.

14. Iar hrana cea vârtoasă este pentru cei desăvârșiți, cari prin obișnuință și-au deprins simțurile să osebească binele de rău.

6.

De aceea lăsând la o parte începuturile învățării lui Hristos, **să ne îndreptăm spre cele desăvârșite** și să nu începem din nou a pune temelie învățării despre pocăința de

10: Ps. 110, 4.

faptele cele moarte, despre credința în Dumnezeu,

2. Despre botezuri, despre punerea mâinilor, despre învierea morților și despre judecata cea veșnică.

3. Și aceasta o vom face, de va fi cu voia lui Dumnezeu.

4. Că este cu neputință celor ce s'au luminaț odată și au gustat darul cel ceresc și s'au făcut părtași Duhului Sfânt,

5. Și au gustat cuvântul cel bun al lui Dumnezeu și puterile veacului celui viitor,

6. Și apoi au căzut, să se înnolesc iarăși spre pocăință, pentru că ei răstignesc a doua oară loruși pe Fiul lui Dumnezeu și-l batjocoresc pe el.

7. Pământul care se adapă cu ploaia care cade adeseori asupra lui și rodește verdeața cea folositoare pentru cei ce-l lucrează, primește binecuvântarea dela Dumnezeu;

8. Iar cel care rodește spin și ciulină este netrebnic, aproape de blestem și sfârșitul lui va fi arderea.

9. Cât despre voi, subșilor, măcar că grăim așa, suntem încredințați că vă slășiți spre lucruri mai bune, cari aduc izbăvire.

10. Că Dumnezeu nu este nedrept, ca să uste lucrul vostru și osteneala din dragoste pe care ați arătat-o pentru numele lui, slujind încă (și astăzi) sfinților.

11. Dorim însă, ca fiecare

din voi să arate până la sfârșit aceeași sânguință, spre adevărarea nădejdi,

12. Ca să nu fiți leneși, ci următorii celor ce prin credință și prin îndelunga răbdare moștenesc făgăduințele.

13. Că Dumnezeu, când a dat făgăduința lui Avraam, de vreme ce nu avea pe cine să se jure, mai mare decât el, s'a jurat pe sine însuși,

14. Zicând: Cu adevărat binecuvântând te voi binecuvânta și înmulțind te voi înmulți.

15. Și așa, răbdând îndelung, (Avraam) a dobândit făgăduința.

16. Pentru că oamenii se jură pe cel ce e mai mare și jurământul este chezașia și sfârșitul oricărei neînțelegeri dintre ei.

17. De aceea, Dumnezeu vrând să arate și mai mult moștenitorilor făgăduinții ne schimbarea hotărârii sale, a pus la mijloc jurământul,

18. Ca prin două lucruri ce nu se pot schimba, intru cari cu neputință este să mințescă Dumnezeu, noi cei ce căutăm scăpare să avem o îmbărbătare a ținea cu putere la **nădejdea** ce ne este pusă înainte.

19. Ea este pentru noi ca o **anghiră a sufletului**, tare și neclintită străbătând până dincolo de catapeteasmă,

20. Unde ca un înainte mergător al nostru a intrat Iisus, fiind făcut arhieru în veac, după rânduiala lui Melhisedec.

7.

Căci acest Melhisedec, împăratul Salemului, preotul lui Dumnezeu cel Prea Înalt - care a întâmpinat pe Avraam când se întorcea dela înfrângerea împăraților și l-a binecuvântat pe el,

2. Și căruia Avraam i-a dat și zeciuială din toate - însemnează mai întâi: împăratul dreptății, iar apoi: împăratul Salemului, adică împăratul păcii.

3. Fără tată, fără mamă, fără spiță de neam, neavând nici început al zilelor, nici sfârșit al vieții, el se asemănă Fiului lui Dumnezeu și rămâne pururea preot.

4. Vedeți, dar, cât este de mare acesta, căruia și patriarhul Avraam i-a dat zeciuială din prada sa (de războiu).

5. Și cei din fiții lui Levi, cari primesc preoția, poruncă au după lege să ia zeciuială dela popor, adică dela frații lor, măcar că și acela au ieșit din coapsele lui Avraam.

6. Iar Melhisedec, care nu se trage din neamul lor, a luat zeciuială dela Avraam și a

20: Ps. 110, 4.

7. 1: Fac. 14, 17-20.

6. 14: Fac. 22, 16-17.

binecuvântat pe cel ce avea făgăduințele.

7. Fără nicio împotrivire, cel mai mic primește binecuvântarea celui mai mare.

8. Și aici iau zeciuială niște oameni muritori, acolo însă, unul mărturisit că este viu.

9. Și, ca să zicem așa, prin Avraam a dat zeciuială și Levi, cel ce însuși lua zeciuială.

10. Că el era încă în coapsele tătâne-său, când l-a întâmpinat pe dânsul Melhisedec.

11. Așadară, dacă desăvârșirea s'ar fi făcut prin preoția levitilor, că poporul pe temelul acesteia a primit legea, ce trebuință mai era să se ridice alt preot după rândulala lui Melhisedec și să nu se zică după rândulala lui Aaron?

12. Așa că, schimbându-se preoția, trebuie schimbată și legea.

13. Pentru că acela despre care se spun acestea, se trage din altă seminție, din care nimeni nu s'a apropiat de jertfelnic.

14. Știut este doară, că Domnul nostru a răsărit din Iuda, iar despre preoția acestei seminții Moise nu pomenește nimic.

15. Și aceasta se vede încă și mai lămurit (din aceea), că de vreme ce se ridică alt preot, după rândulala lui Melhisedec.

16. El nu după legea po-

runcii trupești s'a făcut, ci după puterea vieții celei nepieritoare.

17. Că mărturisește despre el (scriptura): Tu ești preot în veac, după rândulala lui Melhisedec.

18. Astfel, pentru neputința și zădărnicia ei, porunca dată mai înainte se surpă -

19. Pentru că legea nimic n'a desăvârșit - și în locul ei se dă o mai bună nădejde, prin care ne apropiem de Dumnezeu.

20. Și fiindcă nu fără de jurământ s'a făcut (Iisus preot), iar acela fără de jurământ s'au făcut preoți,

21. Acesta însă cu jurământul celui ce l-a zis: Juratu-s'a Domnul și nu-l va părea rău: Tu ești preot în veac după rândulala lui Melhisedec.

22. De aceea Iisus s'a făcut chezașul unui așezământ mai bun.

23. Apoi se făceau mai mulți preoți, pentru că moartea îi împledea să rămâie.

24. Acesta însă, rămânând în veac, are o preoție care nu mai trece asupra altuia.

25. De aceea și poate mântui desăvârșit pe cei ce vin, prin el, la Dumnezeu, fiind pururea viu ca să se roage pentru dânsii.

26. Un arhiereu ca acesta se și cuvenea să avem: cuvios, fără răutate, fără pri-

17: Ps. 110, 4.

21: Ps. 110, 4.

hană, osebit de cei păcătoși și mai înalt decât cerurile,

27. Care n'are nevoie, ca alți arhierii, să aducă jertfe în toate zilele, întâi pentru păcatele sale, apoi pentru ale poporului, căci aceasta a făcut-o odată, aducându-se jertfa pe sine.

28. Legea pune ca arhierii oameni împovărați cu neputințe, iar cuvântul jurământului venit în urma legii, (il pune) pe Fiul cel desăvârșit în veacul veacului.

8.

Din cele spuse, lucrul de căpetenie este că avem arhierii ca acesta, care a șezut de-a dreapta scaunului măririi, în ceruri.

2. (El este) slujitorul altarului și al cortului celui adevărat, pe care l-a înșfăpt Domnul și nu omul.

3. Orice arhierii se pune ca să aducă daruri și jertfe; de aceea trebuia să albească și acesta ceva ce să aducă.

4. De ar fi pe pământ, nici n'ar fi preot, pentru că aici sunt (preoți) cari aduc daruri, după lege,

5. Și cari slujesc chipului și umbrei celor cerești, precum i s'a zis lui Moise când era să facă cortul: Vezi, zice (Domnul),

toate să le faci după chipul careți s'a arătat ție în munte.

6. Acum însă el a primit o slujbă cu atât mai înaltă, cu cât este și mijlocitorul unui așezământ mai bun, întemeiat pe mai bune făgăduințe.

7. Căci dacă cel dintâi ar fi fost fără de prihană, nu s'ar fi căutat loc pentru cel de al doilea.

8. Ba chiar îl muștra pe dânsul, zicând: Iată, vor veni zile, zice Domnul, și voi face cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda un nou așezământ.

9. Nu ca așezământul pe care l-am făcut cu părinții lor, în ziua când l-am apucat de mână ca să-l scot din pământul Egiptului; căci el n'au rămas credincioși așezământului meu, și eu l-am părăsit pe el, zice Domnul.

10. Ci acesta este așezământul care-l voi da casei lui Israel după zilele acelea, zice Domnul: Pune voi legile mele în cugetele lor și în inimile lor le voi scrie, și voi fi Dumnezeul lor și ei vor fi poporul meu.

11. Și nu va mai învăța fiecare pe vecinul său și fiecare pe fratele său, zicând: Cunoaște pe Domnul; că toți mă vor ști, dela cel mic până la cel mare!

12. Că voi fi milostiv cu nedreptățile lor și fărădelegile lor nu le voi mai pomeni.

8. 2: Num. 24, 6.

5: Ieș. 25, 40.

8: Ier. 31, 31—34.

13. Dar când a zis: un nou așezământ – a învechit pe cel dintâi; iar ce se învechește și îmbătrânește, este aproape de pieire.

9.

Adevărat că și așezământul cel dintâi avea îndreptări pentru slujba dumnezeiască și un jertfelnic pământesc.

2. Pentru că s'a făcut cortul. În el se afla mai întâi sfeșnicul și masa și pâniile punerii înainte. Partea aceasta se numea Sfânta.

3. Iar după a doua catapeteazmă era locul ce se chema Sfânta Sfintelor;

4. Aici era cădelnița de aur, și sicriul legii, ferecat peste tot cu aur, întru care era năstrapa de aur, în care se păstra mana și tolagul lui Aaron ce odrășlise, și tablele legii.

5. Deasupra lui erau heruvimii slavei, cari umbreau altarul. Despre aceasta însă nu vorbim acum cu deamăruntul.

6. Așa fiind întocmite acestea, în partea cea dintâi a cortului intrau pururea preoții, când făceau slujbele.

7. În cea de a doua însă singur arhiereul, numai odată pe an, și nu fără de sânge, pe care-l aducea pentru sine și pentru păcatele poporului.

8. Prin aceasta Duhul cel sfânt arăta, că încă nu era des-

chisă calea către Sfânta Sfintelor, de vreme ce încă sta cortul cel dintâi.

9. El era chipul vremii de acum întru care se aduc daruri și jertfe cari nu pot desăvârși cugetul celui ce slujește.

10. Acestea sunt legiuiri pământestii despre mâncări și băuturi și despre tot felul de spălări rânduite (să rămână) numai până la vremea îndreptării.

11. Ci Hristos, arhiereul bunătăților celor viitoare, a venit trecând prin cortul cel mai mare și cel mai desăvârșit, nu făcut de mână, adică nu din zidirea aceasta.

12. El a intrat o singură dată în Sfânta Sfintelor, și nu cu sânge de țapi și de viței, ci cu sângele său, dobândind răscumpărare veșnică.

13. Pentru că de vreme ce sângele taurilor și al țapilor și cenușa de junci, stropind pe cei spurcați, îi sfintește spre curățirea trupului,

14. Cu cât mai vartos sângele lui Hristos care prin Duhul cel veșnic pe sine s'a adus jertfă fără de prihană lui Dumnezeu, nu va curăți cugetul vostru de faptele cele moarte, ca să slujiți Dumnezeului celui viu?

15. Și de aceea este el mijlocitorul așezământului celui nou, ca prin moartea lui cea săvârșită spre răscumpărarea greșelilor de sub așezământul dintâi, cei chemați să primească făgăduința moștenirii veșnice.

13: Ier. 31, 31.

16. Căci unde este o diată, acolo trebuie neapărat să fie (vădită) moartea celui ce face diata.

17. Pentru că diata are putere numai după moarte, de vreme ce până când cel ce face diata trăiește, nici o putere nu are.

18. De aceea nici așezământul cel dintâi nu s'a prăznuit fără de sânge.

19. Căci după ce Moise a vestit toate poruncile legii înaintea poporului întreg, luând sânge de vițel și de țap, cu apă și cu lână roșie și cu isop, a stropit cartea și întreg poporul,

20. Zicând: Acesta este sângele așezământului pe care vi l-a dat vouă Dumnezeu.

21. A stropit apoi cu sânge și cortul și toate vasele cele de slujbă.

22. După lege aproape toate se curățesc cu sânge și fără de vărsare de sânge nu se dă iertare.

23. Trebuia, dar, ca chipurile celor din ceruri cu aceste (jertfe) să se curățească; iar cele cerești, ele înșile: cu jertfe mai bune decât acestea.

24. Căci Hristos nu a intrat în Sfânta Sfintelor făcută de mâini, care era numai chipul celei adevărate, ci chiar în cer, ca să se arate acum înaintea lui Dumnezeu, pentru noi.

25. Și nu (a intrat) ca de

multe ori să se aducă pe sine jertfă, ca arhiereul care intră în Sfânta Sfintelor cu sânge strein, în fiecare an.

26. Altfel, trebuia să pătimească de mai multe ori dela întemeierea lumii. Ci el s'a arătat o singură dată, la sfârșitul veacurilor, ca prin jertfa sa să surpe păcatul.

27. Și precum este rânduit oamenilor odată să moară, iar după aceea (să urmeze) judecata,

28. Așa și Hristos, după ce a fost adus odată jertfă, ca să ridice păcatele multora, a doua oară fără de păcat se va arăta celor ce îl așteaptă pe el, spre mântuire.

10.

In adevăr, legea având umbra bunătaților celor viitoare, iar nu însuși chipul lucrurilor, cu aceleași jertfe cari se aduc în fiecare an, fără'ncetare, niciodată nu poate să-i facă desăvârșiți pe cei ce vin (la ele).

2. Altfel ar fi încetat a se mai aduce, pentru că cel ce slujesc (jertfa), fiind odată curățit, n'ar mai avea nicio știință de păcate.

3. Printrânsele însă, pomenirea păcatelor se face în fiecare an.

4. Căci este cu neputință ca sângele de tauri și de țapi să ridice păcatele.

9. 20: Ieș. 24, 6. 8.

5. Drept aceea, intrând în lume, zice: Jertfă și prinoase n'ai voit, dar mi-ai pregătit un trup.

6. Arderile de tot și jertfele pentru păcat nu ți-au plăcut.

7. Atunci am zis: Iată viu - în sulul cărții este scris despre mine - ca să fac voia ta, Dumnezeu!

8. Iar când zice mai sus: Jertfe și prinoase și arderi de tot, cari se duc după lege pentru păcate, n'ai voit, nici ai poftit,

9. Atunci mai zice: Iată viu, ca să fac voia ta, Dumnezeu! El ridică (astfel) pe cele dintâi, ca să puse în locul lor pe cea de a doua.

10. Întru această voie suntem noi sfințiți odată pentru totdeauna prin jertfa trupului lui Iisus Hristos.

11. Și fiecare preot stă în toate zilele slujind și aducând aceleași jertfe de multe ori, ca unele ce nu pot niciodată să curețe păcatele;

12. Acesta însă, aducând o singură jertfă pentru păcate, a șezut pentru totdeauna de-a dreapta lui Dumnezeu,

13. Așteptând până ce vrășmașii lui se vor pune așternut picioarelor lui.

14. Că printr'o singură jertfă, a desăvârșit pentru totdeauna pe cei ce se sfințesc.

15. Dar și Duhul Sfânt ne mărturisește nouă (despre aceasta); căci după ce a zis:

16. Acesta este așezământul pe care îl voi face cu dânsii după zilele acelea, zice Domnul: Da-voi legile mele în inimile lor și în cugetele lor le voi scrie pe ele.

17. Apoi mai zice: Și păcatele lor și fărădelegile lor nu le voi mai pomeni.

18. Iar unde este fertarea acestora, nu mai este jertfă pentru păcate.

19. Drept aceea, fraților, având îndrăzneală să intrăm în Sfânta Sfintelor, prin sângele lui Iisus,

20. Pe calea cea nouă și vie pe care ne-a deschis-o nouă din nou, prin catapeteasmă, adică prin trupul său,

21. Și având un preot mare peste casa lui Dumnezeu,

22. Să ne apropiem cu adevărată inimă și cu deplină credință, curățindu-ne inimile de orice cuget rău și spălându-ne trupul cu apă curată,

23. **Să păstrăm nesmintită mărturisirea nădejzii**, că credincios este cel ce a făgăduit,

24. Și să ținem seamă unul de altul indemnându-ne la dragoste și la fapte bune.

25. Și nepărăsind adunarea noastră, precum au unii obiceiul, ci să ne povățuim unul pe altul, și aceasta cu atât mai

10. 5: Ps. 40, 7-9.
13: Ps. 110, 1.

16: Ier. 31, 33-34.

mult, cu cât vedeți că se apropie ziua.

26. Că dacă păcătuiți noi de bună voie, după ce am luat cunoștință de adevăr, nu mai rămâne jertfă pentru păcate,

27. Ci o așteptare înfricoșată a judecării și iușimea focului care va să mistule pe cei protivnici.

28. Dacă cel ce s'a lepădat de legea lui Moise e ucis fără de milă prin (mărturia a) doi sau trei martori:

29. Gândiți-vă, cu cât mai amară pedeapsă va lua cel ce a călcat în picioare pe Fiul lui Dumnezeu, nesocotind sângele legământului cu care s'a sfințit și batjocorind duhul darului!

30. Că știm pe cel ce a zis: A mea este răzbunarea, eu voi răsplăti! Și iarăși: Domnul va judeca pe poporul său.

31. Infricoșat lucru mai este a cădea în mâinile Dumnezeului celui viu!

32. Drept aceea, aduceți-vă aminte de zilele cele de demult, întru cari, după ce ați fost luminați, ați dus lupta cea grea a suferințelor:

33. Pe de o parte întru ocări și necazuri făcându-vă înși-vă priveală, pe de altă parte făcându-vă părtași celor ce pățimesc unele ca acestea.

34. Că v'a fost milă și de cel din temnițe, primind cu

bucurie să fiți jefuiți de averile voastre, fiindcă știați că aveți voi în ceruri o mai bună și neperitoare avere.

35. Nu lepădați, dar, încrederea voastră, care are mare răsplătire.

36. Că aveți trebuință de răbdare, ca, făcând voia lui Dumnezeu, să luați ce vi s'a făgăduit.

37. Că foarte puțin mai este, și cel ce este să vie va veni și nu va zăbovi.

38. Dreptul prin credință va fi viu, dar de se va îndoi cineva, sufletul meu nu-l va iubi pe dânsul.

39. Ci noi nu suntem dintre cei ce se îndolesc spre pieire, ci dintre cei ce cred spre a dobândi viața.

11.

Iar credința este așteptarea lucrurilor nădăjduite și a-deverirea celor nevăzute.

2. Pentru ea au stat mărturie cel de demult.

3. Prin credință pricepem că s'au întemeiat veacurile cu cuvântul lui Dumnezeu, de s'au făcut din cele nevăzute cele ce se văd.

4. Prin credință Avei a adus lui Dumnezeu o mai bună jertfă decât Cain, prin ea a luat el mărturia că e drept, întru cât Dumnezeu a fost martorul da-

30: A doua Lege 32, 35—36; Ps. 135, 14.

37: Is. 26, 20; Avac. 2, 3—4.

rurilor lui și prin ea grăiește el și azi, măcar că a murit.

5. Prin credință s'a mutat Enoh ca să nu vadă moartea, și nu s'a mai aflat, pentru că îl mutase pe el Dumnezeu, căci înainte de mutarea lui primise mărturia că a bine plăcut lui Dumnezeu.

6. **Fără de credință nu este deci cu putință să fim bine plăcuți lui Dumnezeu, că cel ce se apropie de Dumnezeu trebuie să creadă că el dă răsplată celor ce-l caută pe dânsul.**

7. Prin credință a cunoscut Noe cele ce încă nu se vedeau și temându-se a făcut corabie spre mântuirea casei sale; prin ea a osândit el lumea și s'a făcut moștenitor dreptății celei din credință.

8. Prin credință Avraam, fiind chemat, a ascultat de a ieși la locul pe care avea să-l ia spre moștenire și a ieșit neștiind unde merge.

9. Prin credință s'a așezat în pământul făgăduinței, ca într'un pământ străin, locuind în corturi cu Isaac și cu Iacov, cei împreună moștenitori ai aceleiași făgăduințe;

10. Căci aștepta cetatea cu temelii tari, al cărei meșter și lucrător este Dumnezeu.

11. Prin credință însăși Sarra, fiind stearpă și trecută în zilele ei, a primit putere să zămislească fiu, de vreme ce a so-

cotit că este credincios cel ce făgăduise.

12. De aceea, dintr'un singur (om), și încă și acela fiind sfârșit (cu viața), s'au născut mulți ca stelele cerului și ca nisipul cel fără de număr de pe țărmul mării.

13. Întru credință au murit aceștia toți, încă până a nu primi făgăduințele, ci văzându-le numai de departe și întâmpinându-le cu bucurie și mărturisind că ei sunt streini și pribegi pe pământ.

14. Iar cei ce grăiesc unele ca acestea arată că și caută patrie loruși.

15. Și de și-ar fi adus aminte de (patria) aceea dintru care ieșiseră, ar fi avut vreme să se întoarcă.

16. Ei însă doreau una mai bună, adică una cerească; de aceea Dumnezeu nu se rușinează de dânsii ca să se numească Dumnezeul lor, că le-a gătit lor cetate.

17. Prin credință a adus Avraam, când a fost ispitit, pe Isaac, jertfă; și el, cel ce primise făgăduințele, aducea doar pe fiul său unul născut!

18. El, căruia i se zisese: Întru Isaac vei avea tu sămânță.

19. Căci credea că Dumnezeu este puternic să-l învieze și din

12: Fac. 15, 5; 22, 17; 32, 13; Ps. 39, 13; 1 Cron. 29, 15; Fac. 23, 4; 47, 9.

18: Fac. 21, 12.

11. 5: Fac. 5, 24.

morți; drept aceea, l-a și primit pe acela ca pe o asemănare (a lui Hristos).

20. Prin credința despre cele viitoare a binecuvântat Isaac pe Iacov și pe Isav.

21. Prin credință Iacov, când era pe moarte, a binecuvântat pe fiecare din fiii lui Iosif și s'a închinat sprijinindu-se pe vârful toiagului său.

22. Prin credință Iosif, la moartea sa, a pomenit despre ieșirea fiilor lui Israel și a dat porunci pentru oasele sale.

23. Prin credință, când s'a născut Moise, trei luni a fost ascuns de părinții săi, căci l-au văzut prunc frumos și nu s'au temut de porunca împăratului.

24. Prin credință Moise, făcându-se mare, nu s'a lăsat a se numi fiul fetei lui Faraon,

25. Alegând mai bine să pătimească cu poporul lui Dumnezeu, decât să se bucure de dulceața păcatului cea trecătoare;

26. Căci socotea că ocară lui Hristos este o bogăție mai mare decât vistierile Egiptului, pentru că el se uita la răsplătire.

27. Prin credință a părăsit el Egiptul, netemându-se de urgia împăratului, căci văzând odinioară pe cel nevăzut, a rămas statornic.

28. Prin credință a așezat el Paștile și stropirea cu sânge, pentru ca pierzătorul întâi născ

cuților să nu se atingă de dânșii.

29. Prin credință a trecut el Marea Roșie ca pe uscat, lucru pe care încercând să-l facă Egiptenii, s'au innecat.

30. Prin credință zidurile Ierusalimului au căzut, după ce au fost încunjurate (vreme de) șapte zile.

31. Prin credință Raav, desfrânata, fiindcă primise cu pace iscoadele, n'a pierit împreună cu cei neascultători.

32. Dar ce să mai spun? Că nu-mi ajunge vremea să grălesc despre Ghedeon și Barac, despre Samson și Ieftae, despre David și Samuil și despre proroci,

33. Căci prin credință au biruit împărații, au făcut dreptate, au dobândit făgăduințele, au astupat gurile leilor,

34. Au stins puterea focului, au scăpat de ascuțișul sabiei, s'au întărit din slăbiciune, au fost tari în războaie, au întors taberile vrășmașilor în fugă.

35. Femeile, prin înviere, și-au primit iarăși pe morții lor. Ci unii au fost munciți, neprimind izbăvirea, ca să dobândească mai bună înviere.

36. Alții au îndurat batjocuri și bătăi, ba și lanțuri și temniță.

37. Au fost uciși cu pietre, au fost herestruți, au fost supuși la cazne, au murit uciși de sabie, în cojoace și în piei de capre au pribegit, răbdând

22: Fac. 47, 31; 48, 15—16.

lipsuri, strâmtorări și (tot felul de) răutăți.

38. Ei, de cari lumea nu era vrednică, au rătăcit în pustii și în munți și în peșteri și în crepăturile pământului.

39. Ci toți aceștia, cari au fost încercați în credință, n'au primit făgăduința,

40. Pentrucă Dumnezeu hotărînd dinainte ceva mai bun pentru noi, (n'a voit) ca ei să dobândească fără de noi de săvârșirea.

12.

Drept aceea și noi, având atîta nor de mărturii împrejurul nostru, să lepădăm orice sarcină și păcatul care ne împresoară atît de lesne, și cu stăruință să alergăm în lupta de întrecere care ne stă înaintea,

2. Căutând la Iisus, începătorul și plîntorul credinței, care pentru bucuria ce era pusă înaintea lui a suferit crucea, neținînd seamă de ocară, și a șezut de-a dreapta scaunului lui Dumnezeu.

3. Gîndiți-vă deci la cel ce a răbdat dela păcătoși, asupra sa, o împotrivire ca aceea, ca să nu vă osteniți și să nu slăbiți cu duhurile voastre.

4. Căci în lupta voastră împotriva păcatului încă nu ați suferit până la sînge.

5. Și ați uitat indemnul care

vi se face vouă ca unor fii: Fiul meu, nu defăima certarea Domnului, nici nu slăbi când ești muștrat de dînsul,

6. Că pe care îl iubește Domnul îl ceartă, și bate cu varga pe tot fiul pe care îl primește.

7. De veți suferi certarea, ca și cu niște fii va umbla cu voi Dumnezeu; căci este oare fiu pe care tatăl să nu-l certe?

8. Iar de sunteți fără de certarea de care toți au parte, atunci sunteți copii din desfrînare, iar nu fii (adevărați).

9. Apoi, dacă părinții noștri cei trupești ne-au certat și (totuși) i-am cinstit pe dînsii, oare nu ne vom supune cu atît mai vîrtos Tatălui nostru cel sufletesc, ca să fim vii?

10. Pentrucă aceia ne pedepseau pe noi precum găseau ei de bine, și pentru puține zile; iar acesta (ne ceartă) spre folosul nostru, ca să ne împărtășim de sfințenia lui.

11. La început toată muștrarea ni se pare că nu este de bucurie, ci de mîhnire; dar pe urmă ea aduce celor pedepsiți printrînsa roadele păcii și ale dreptății.

12. De aceea îndreptați mâinile voastre cele slăbite și genunchii voștri cei slăbănogiți,

13. Și faceți cărări drepte picioarelor voastre, ca cel

12. 5: Prov. 3, 11—12.

12: Is. 35, 3; Prov. 4, 26.

schlop să nu se poticnească, ci mai vărtos să se vindece.

14. Căutați cu toții pacea și sfințenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul,

15. Socotind ca nimeni să nu rămâie fără darul lui Dumnezeu și ca nu cumva, odrăsind vreo rădăcină veninoasă, să vă facă vătămare și prin ea mulți să se molipsească.

16. Să nu fie cineva desfrânat sau necuviincios ca Isav, care pentru o mâncare și-a vândut dreptul de întâi născut.

17. Pentru că știți că vrând să moștenească după aceea binecuvântarea, el n'a mai fost primit, de vreme ce nu a mai găsit prilej de pocăință, măcar că a căutat-o cu lacrimi.

18. Voi nu v'ați apropiat nici de muntele ce se putea pipăi, nici de focul care ardea, nici de nor, nici de ceață, nici de viitor,

19. Nici de glasul trâmbiței, nici de răsunetul cuvintelor pe care cei ce l-au auzit s'au rugat ca să nu li se mai sune;

20. Că nu mai puteau suferi ceea ce li se spunea: Pentru că măcar o hiară de s'ar atinge de munte, va fi ucisă cu pietre, sau va fi atinsă cu săgeata,

21. Și atât de înfricoșată era arătarea, încât Moise a zis:

Spălmântatu-m'am și mă cutremur!

22. Ci voi v'ați apropiat de muntele Sionului și de cetatea Dumnezeului celui viu, **Ierusalimul cel ceresc**, și de zeci de mii de îngeri slăvitori,

23. Și de adunarea celor întâi născuți cari sunt scriși în ceruri, și de Dumnezeu, judecătorul tuturor, și de duhurile dreptilor celor desăvârșiți;

24. Și de Iisus mijlocitorul așezământului celui nou și de sângele stropirii, care grăiește mai bine decât al lui Avel.

25. Vedeți să nu vă lepădați de cel ce grăiește, căci dacă acela, neascultând de cel ce grăia pe pământ, n'au scăpat de pedeapsă, cu mult mai vărtos nu vom scăpa noi, neascultând de cel ce grăiește din cer,

26. Al cărui glas atunci a cutremurat pământul, iar acum a făgăduit unele ca acestea: Încă odată clăti voi nu numai pământul, ci și cerul.

27. Iar prin aceea că zice: Încă odată - arată schimbarea lucrurilor celor ce se clătesc, ca unele ce sunt făcute, ca să rămâie cele ce nu se clătesc.

28. Drept aceea, noi primind o împărăție neclătită, să fim mulțumitori și așa să-i slujim lui Dumnezeu cu bună

15: A doua Lege 29, 17.

20: Ieș. 19, 13.

22: A doua Lege 9, 19.

26: Agheu 2, 6.

plăcere, cu bună cucernicie și cu sfilă.

29. Că **Dumnezeul nostru este foc mistuitor.**

13.

Stăruți în iubirea de frați.

2. Iubirea de streini să nu o uitați, că printrânsa unii, fără să știe, au găzduit pe ingeri.

3. Aduceți-vă aminte de cei legați, ca și cum ați fi legați cu dânșii, și de cei muncii, ca și cum ați fi un trup cu ei.

4. **Cinstită să fie nunta întru toate și patul nespurcat;** iar pe curvari și pe preacurvari îl va judeca Dumnezeu.

5. Să nu aveți năravul iubirii de argint, ci vă indestați cu cele ce aveți; că însuși (Dumnezeu) a zis: Nu te voi părăsi, nici te voi lăsa.

6. De aceea avem îndrăzneala să zicem: Domnul este ajutorul meu și nu mă voi teme! Ce poate să-mi facă mie omul?

7. **Aduceți-vă aminte de mai marii voștri** cari v'au grăit vouă cuvântul lui Dumnezeu și privind cum și-au sfârșit viața, să le urmați credința.

8. Iisus Hristos și ferii și asăzi și în veci este acelaș.

9. Nu vă lăsați ademeniți de învățăturile streine cele de multe feluri. Că bine este să

vă întăriți inima cu darul, iar nu cu mâncările, din care nu s'au folosit cei ce au umblat cu ele.

10. Noi avem un altar dintru care nu au dreptul să mănânce cei ce slujesc cortului.

11. Pentru că trupurile dobitoacelor, al căror sânge se aduce de către arhiereu în Sfânta Sfintelor, pentru curățirea păcatelor, se ard afară de tabără.

12. De aceea și Iisus, ca să sfințească poporul cu sângele său, a pățimit afară de poartă.

13. Așa dar să ieșim la dansul afară de tabără și să purtăm ocară lui.

14. **Că nu avem aici cetate stătătoare, ci o căutăm pe cea care va să fie.**

15. Printrânsul, dar, să aducem jertfă de laudă lui Dumnezeu, adecă roada buzelor cari preamăresc numele lui.

16. Și facerea de bine și dărnicia să nu le uitați; că jertfe ca acestea sunt bine plăcute lui Dumnezeu.

17. Ascultați de învățătorii voștri și vă supuneți lor, pentru că ei priveghează pentru sufletele voastre, ca unii cari vor avea să dea seamă, ca aceasta cu bucurie să o facă, iar nu suspinând; căci (altfel) nu vă e de folos.

13. 5: A doua Lege 31, 6, 8; Osie 1, 5.

6: Ps. 118, 6.

11: Lev. 16, 27.

15: Lev. 7, 12; 2 Cron. 29, 31; Ps. 50, 14, 23; Is. 57, 19. Osie 14, 3.

18. Rugați-vă pentru noi; căci suntem încredințați că avem un cuget curat, voind ca întru toate cinstit să viețuim.

19. Și vă rog stăruitor să faceți aceasta mai ales ca fără de zăbavă să mă întorc la voi.

20. Iar Dumnezeu păcii, cel ce prin sângele așezământului celui veșnic a sculat din morți pe Domnul nostru Iisus, pe păstorul cel mare al oșilor.

21. Să vă întărească pe voi întru tot lucrul bun, ca să faceți voia lui și să lucreze întru noi ce este plăcut înaintea lui

prin Iisus Hristos, cărui a fie slava în vecii vecilor. Amin.

22. Și vă rog pe voi, fraților, să primiți acest cuvânt de sfătuire, căci pe scurt v'am scris vouă.

23. Să știți că fratele Timotei este slobod. De va veni mai curând, vă voi vedea pe voi împreună cu el.

24. Spuneți închinăciune tuturor mai marilor voștri și tuturor sfinților. Inchină-se vouă cel din Italia.

25. Darul fie cu voi cu toți! Amin.

CARTEA SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IACOV

1.

Iacov, sluga lui Dumnezeu și a Domnului Iisus Hristos, celor douăsprezece semînții care sunt întru risipire: Voie bună!

2. Frații mei, când treceți prin tot felul de ispite, vă bucurați din toată inima,

3. Știind că cercarea credinței voastre lucrează răbdare.

4. Dar răbdarea să aibă lucrare desăvârșită, ca să fiți desăvârșiți și întregi și fără nicio meteahnă.

5. Iar de este cineva dintre voi lipsit de înțelepciune, să ceară dela Dumnezeu, care dă tuturor fără semeție și fără înfruntare; și i se va da lui.

6. Să ceară însă cu credință, neîndoindu-se întru nimic. Pentru că **cel ce se îndoiește este asemenea valului mării**, care se aruncă și se învâlulește de vânturi.

7. Să nu gândească omul acela că va lua ceva dela Domnul,

8. Dacă e bărbat îndoit la suflet și nestatornic întru toate căile sale.

9. Iar fratele cel smerit laude-se întru înălțimea sa,

10. Și cel bogat întru smerenia sa; că floarea ierburii va trece.

11. Răsărit-a soarele cu arșița lui și a uscat iarba și floarea ei a căzut și frumusețea ei a pierit; așa se va vesteji și bogatul în căile sale.

12. Fericit bărbatul care rabdă ispita; căci lămurit făcându-se, va lua cununa vieții, pe care a făgăduț-o Dumnezeu celor ce îl iubesc pe el.

13. Nimeni fiind ispitit să nu spună că Dumnezeu îl ispitește; că Dumnezeu nu poate fi is-

1. 10: Is. 40, 6—7.

pltit de rele, și nici el nu ispi-
tește pe nimeni.

14. Cî fiecare este ispitit de
pofta sa însăși, fiind tras și a-
măgit.

15. După aceea, pofta ză-
mislind naște păcat; iar păca-
tul săvârșindu-se naște moarte.

16. Nu vă înșelați, frații mei
prea iubiți!

17. **Toată darea cea bună
și tot darul desăvârșit de
sus este, pogorându-se dela
părintele luminilor, la care nu
este schimbare sau umbră de
mutare.**

18. El, după voia sa ne-a nă-
scut pe noi prin cuvântul ade-
vărului, ca să fim noi ca o
pârgă a fapturilor lui.

19. Drept aceea, frații mei
prea iubiți, tot omul să fie grab-
nic la ascultare și zăbavnic la
vorbă, zăbavnic la mânie;

20. Că mânia omului nu
duce la dreptatea lui Dumne-
zeu.

21. De aceea, lepădând toată
spurcăciunea și prisosința rău-
tății, intru blândețe să primiți
cuvântul cel sădit în voi, care
poate să mântuiască sufletele
voastre.

22. **Și fiți făcătorii cuvân-
tului, iar nu numai ascultă-
torii lui, amăgindu-vă pe voi
înșivă.**

23. Pentru că cel ce ascultă
cuvântul și nu-l împlinește pe
el, unul ca acesta asemenea
este omului care își privește în
ogîndă fața sa firească:

24. Dacă s'a privit, s'a dus
și îndată și-a uitat cum era.

25. Iar cel ce privește în
legea cea desăvârșită a slobo-
zeniei și stăruiește întrînsa ca
un plîntor cu fapta, nu numai
ca un ascultător uituc, acela
va fi fericit pe urma faptelor
sale.

26. De i se pare cuiva între
voi că este cucernic și nu-și
înfrînează limba sa, cî își în-
șală inima, cucernicia lui este
zadarnică.

27. Cucernicia curată și ne-
prihănită înaintea lui Dumne-
zeu și Tatăl aceasta este: să
cercetăm pe cei orfanți și pe
văduve întru necazurile lor și
să ne păzim pe noi neintinați
de lume.

2.

**Frații mei, nu căutați la fața
(oamenilor), voi cari aveți
credința în Domnul nostru Iisus
Hristos cel slăvit.**

2. Că de va intra în adu-
narea voastră un om cu inel
de aur și cu haină strălucitoare
și va intra și un om sărac cu
haină proastă,

3. Și veți căuta la cel ce
poartă haina cea strălucitoare
și veți zice: Tu șezi aici, iar
săracului îi veți zice: Tu stai
acolo, sau șezi aici la picioarele
mele,

4. N'ați făcut oare osebite
între voi, și nu v'ați făcut oare
judecători cu gânduri rele?

5. Ascultați, frații mei prea iubii: Au nu Dumnezeu l-a ales pe săracii lumii acestea, (ca să fie) bogați în credință și moștenitorii ai împărăției pe care a făgăduit-o celor ce îl iubesc pe el?

6. Iar voi ați necinstit pe cel sărac. Oare nu bogații vă asupresc pe voi și nu ei vă târăsc pe la judecăți?

7. Oare nu ei hulesc numele cel bun cu care vă chemați?

8. Dacă însă împliniți legea cea împărătească după scriptură: Să iubești pe aproapele tău, ca pe tine însuși, bine faceți;

9. Iar de vă uitați la fața omului, faceți păcat și veți fi osândiți de lege, ca niște călcători de lege.

10. Pentrucă cine va păzi toată legea și va greși împotriva unei (porunci), s'a făcut vinovat față de toate.

11. Că cel ce a zis: Să nu curvești, a zis și: Să nu ucizi. Și dacă nu curvești, dar ucizi, te-ai făcut călcător al legii.

12. Așa să graiți și așa să lucrați, ca unii cari aveți să fiți judecați prin legea slobozeniei.

13. Că judecata este fără milă pentru cei ce nu fac milă; mila însă biruiește asupra judecății.

14. Ce folos, frații mei, de

ar zice cineva că are credință, iar fapte nu are? Poate oare credința să-l mântuiască pe dânsul?

15. Că dacă un frate sau o soră sunt goi și lipsiți de hrana cea de toate zilele,

16. Și va zice lor careva dintre voi: Mergeți în pace, încălziți-vă și vă săturați, și nu le-ar da lor cele de trebuință trupului, ce folos ar avea?

17. Așa și credința, dacă nu are fapte, singură este moartă.

18. Ci va zice cineva: Tu ai credință, iar eu am fapte; arată-mi credința ta fără faptele tale, și eu îți voi arăta credința mea din faptele mele

19. Tu crezi că Dumnezeu este unul, și bine faci; dar **și dracii cred și se cutremură.**

20. Vreal, dar, să înțelegi, o omule deșert, că credința fără de fapte moartă este?

21. Avraam, părintele nostru, oare nu din fapte s'a îndreptat, suind pe Isaac, fiul său, pe jertfelnic?

22. Vezi că credința lucra împreună cu faptele lui, iar din fapte s'a desăvârșit credința.

23. Și s'a împlinit scriptura care zice: Și a crezut Avraam lui Dumnezeu și i s'a socotit lui întru dreptate și prieten al lui Dumnezeu s'a chemat.

24. Vedeți, dar, că din fapte se îndreptează omul, iar nu numai din credință.

2. 8: Lev. 19, 18.

11: Ieș. 20, 13—14.

23: Fac. 15, 6; Is. 41, 8.

25. Așijderea și Raav, desfrânata, nu din fapte s'a îndreptat ea oare, primind pe iscoade și scoțându-le pe altă cale?

26. Deci, precum trupul fără de duh este mort, așa și credința fără de fapte este moartă.

3.

Nu fiți mulți dascăli, frații mei, știind că mai mare osândă va să luăm.

2. Că în multe feluri greșim toți. Dar de nu greșește cineva cu cuvântul, este bărbat desăvârșit, în stare să și înfrâneze tot trupul.

3. Iată și cașilor le punem frâie în gură, ca să ni-i supunem nouă, și le cârmuim tot trupul lor.

4. Iată și corăbiile, ori cât de mari ar fi și de orice vânturi puternice ar fi împinse, se cârmulesc cu o prea mică cârmă încotro vofește pornirea cârmaciului.

5. Așa și limba: este mădular mic, dar cu mari lucruri se laudă. Iată, puțin foc și cât codru poate aprinde!

6. Limba încă este un foc, o lume a nedreptății! Limba este așezată între măduarele noastre, așa încât spurcă tot trupul și aprinde tot cursul vieții, dacă ea însăși s'a aprins (odată) de Gheenă.

7. Că toată firea: a hărelor și a păsărilor și a celor ce se

tărăsc și a jivinilor de mare se domolește și s'a domolit de firea omenească.

8. Dar limba nimeni din oameni nu poate să o domolească. Ea este răutate neînfrânată; e plină de otravă aducătoare de moarte.

9. Cu ea binecuvântăm pe Dumnezeu și Tatăl și cu ea blestemăm pe oameni, cari sunt făcuți după asemănarea lui Dumnezeu.

10. Din aceeaș gură iese binecuvântarea și blăstămul. Nu trebuie, frații mei, să fie așa.

11. **Curge oare din vâna aceluiaș izvor apa dulce și apa amară?**

12. Au doară poate, frații mei, smochinul să facă măslină, sau vița de vie smochine? Așa nici un izvor sărat nu poate da apă dulce.

13. Cine este între voi înțelept și priceput? Să și arate faptele sale din buna lui purtare și din blândetele înțelepciunii.

14. Iar de aveți râvnă amară și poftă de ceartă întru inimile voastre, nu vă laudați, nici mințiți împotriva adevărului.

15. Înțelepciunea aceasta nu vine de sus, ci este pământească, trupească, drăcească.

16. Pentru că unde este zavistie și poftă de ceartă, acolo este neorânduială și tot lucrul rău.

17. Iar înțelepciunea cea de sus, întâi este curată, apoi paș-

nică, blândă, plecată, plină de milă și de roduri bune, nepărtinătoare și nefățarnică.

18. Iar roada dreptății se samănă spre pacea făcătorilor de pace.

4.

De unde vin războaiele și sfezile dintre voi? Au nu de aici, din desmierdările voastre care se oștesc întru mădularele voastre?

2. Pofțiți și nu aveți; ucideți și pismulți și nu puteți dobândi; vă sfădiți și vă războiți; și nu aveți pentru că nu cereți.

3. Cereți și nu primiți, pentru că cereți rău, ca să cheltuiți întru desmierdările voastre.

4. Preacurvarilor și preacurvelor! Nu știți oare că dragostea lumii acestela este dușmănie față de Dumnezeu? Deci, oricine va vrea să fie prieten lumii, se face vrășmașul lui Dumnezeu.

5. Au vi se pare că în deșert zice scriptura: Duhul care locuiește întru noi vă iubește cu zulle?

6. Ci mai mare dar dă. Pentru aceea zice: **Domnul celor mândri le stă împotriva, iar celor smeriți le dă har.**

7. Drept aceea, supuneți-vă lui Dumnezeu. Stați împotriva diavolului și el va fugi dela voi.

8. Apropiativă de Dumnezeu

și el se va apropia de voi. Curățiți-vă mâinile, păcătoșilor, și vă îndreptați inimile voastre, cei îndolți la suflet.

9. Simțiți-vă jalea; lăcrămați și plângeți! Râsul vostru în plâns să se întoarcă și bucuria voastră întru tânguire.

10. Smeriți-vă înaintea lui Dumnezeu și el vă va înălța pe voi.

11. Nu vă grăți de rău unul pe altul, fraților. Că cei ce grăiește de rău pe fratele său, sau judecă pe fratele său, grăiește de rău legea și judecă legea; iar dacă judeci legea, nu ești plinitorul legii, ci judecătorul (ei).

12. Unul este legiutorul și judecătorul, care poate să mântuiască și să plarză; iar tu cine ești, de judeci pe altul?

13. Veniți acum cei ce ziceți: Astăzi sau mâine vom merge în cetatea aceea și vom petrece acolo un an și vom neguțatori și vom câștiga,

14. Voi cari nu știți ce se va întâmpla mâine! Că **ce este viața voastră? Abur este, care se arată puțin și apoi piere.**

15. În loc să ziceți: De va vrea Domnul și vom fi vii, vom face aceasta sau aceea.

16. Iar acum în trufia voastră vă lăudați. Toată lauda de felul acesta este rea.

17. Drept aceea, cel ce se pricepe a face bine și nu face, păcutulește.

4. 6: Prov. 3, 34; Iov 22, 29.

5.

Veniți acum, bogaților, plângeți și vă tânguiți de necazurile ce vor să fie asupra voastră.

2. Bogăția voastră a putrezit și hainele voastre le-au mâncat molii.

3. Aurul vostru și argintul au ruginit și rugina lor va fi mărturie asupra voastră și va mânca trupurile voastre ca focul. Ați strâns comori în zilele cele de apoi?

4. Iată, plata oprită de voi dela lucrătorii cari au secerat țarinile voastre, strigă; și strigățele secerătorilor au intrat în urechile Domnului Savaot.

5. Desfătați-v'ăți pe pământ și v'ăți desmierdat; îngrășați-v'ăți inimile voastre ca pentru ziua junghierii.

6. Osândiți-v'ăți, omoriți-v'ăți pe cel drept, măcar că nu s'a pus împotriva voastră.

7. Drept aceea, fiți îndelung răbdători, frații mei, până la **venirea Domnului**. Iată plugarul așteaptă roada cea scumpă a pământului, îndelung răbdând pentru dânsa, până ce ia ploale timpurie și târzie.

8. Deci, îndelung să răbdați și voi, întărîndu-vă inimile voastre, că venirea Domnului s'a apropiat.

9. Nu oftați unul împotriva

5. 5: Lev. 19, 13; A doua Lege 24, 15; Is. 5, 9.

6: Ier. 12, 3.

altuia, fraților, ca să nu fiți osândiți; iată judecătorul stă înaintea ușilor.

10. Luați, fraților, pildă de suferință și de îndelungă răbdare pe proroci cari au grăit în numele Domnului.

11. Iată, fericiți pe cei ce au răbdat: Ați auzit de răbdarea lui Iov și ați văzut sfârșitul dăruit lui de Domnul; că mult milostiv și îndurat este Domnul.

12. Iar mai înainte de toate, frații mei, să nu vă jurați nici pe cer nici pe pământ, nici cu orice alt jurământ; ci să fie vouă ce este așa, așa, și ce este nu, nu, ca să nu cădeți în osândă.

13. **De pătimește cineva între voi, să se roage.** De este cineva vesel, să cânte.

14. De este cineva bolnav între voi, să cheme preoții bisericii și să se roage pentru el, ungându-l pe dânsul cu untdelemn, întru numele Domnului.

15. Și rugăciunea credinței va mântui pe cel bolnav și-l va ridica pe el Domnul, și de va fi făcut păcate, i se vor ierta lui.

16. Mărturisiți-vă unul altuia păcatele și vă rugați unul pentru altul, ca să vă vindecați. Că mult poate rugăciunea cea fierbinte a dreptului.

17. Ille era om asemenea nouă, cu slăbiciuni, și s'a rugat

stăruitor să nu ploaie; și n'a plouat pe pământ trei ani și șase luni.

18. Și fărăși s'a rugat și cerul a dat ploaie și pământul a odrăslit roada sa.

19. Frații mei, de va rătăci

cineva dintre voi dela adevăr și-l va întoarce cineva,

20. Să știe că cel ce a întors pe păcătos dela rătăcirea căii lui, își va mântui sufletul din moarte și va acoperi mulțime de păcate.

INTÂIA CARTE SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL PETRU

1.

Petru, apostol al lui Iisus Hristos, celor ce trăiesc risipiți în Pont, în Galatia, în Capadocia, în Asia și Bitinia,

2. Alegeți după cea mai înainte cunoștință a lui Dumnezeu Tatăl și sfințiți prin Duhul, spre ascultarea și stropirea cu sângele lui Iisus Hristos: Darul și pacea să prisosească!

3. **Binecuvântat să fie Dumnezeu și Tatăl Domnului nostru Iisus Hristos, care, după mare mila sa, prin învierea lui Iisus Hristos din morți, ne-a născut pe noi a doua oară spre nădejde vie,**

4. Spre moștenire nestricăcioasă și neîntinată și nevătășită, păstrată în ceruri pentru voi,

5. Care sunteți păziți cu puterea lui Dumnezeu prin credință spre mântuirea gata să se arate în vremea de apoi.

6. Întru aceasta vă bucurați, măcar că ar trebui să fiți triști, încercați fiind de multe feluri de ispite, pentru puțină vreme.

7. Ca lămurirea credinței voastre, cea cu mult mai scumpă decât aurul cel pieritor și totuși prin foc lămurit, să se afle spre laudă și cinste și slavă la arătarea lui Iisus Hristos,

8. Pe care nevăzându-l ilubiți și întru care vă bucurați cu bucurie negrăită și prea slăvită,

9. Luând (astfel) prețul credinței voastre, mântuirea sufletelor.

10. Această mântuire au căutat-o și au cercat-o proroci cari au prorocit despre harul care avea să vie asupra voastră,

11. Cercetând vremea și împrejurările pe care le arăta lor Duhul lui Hristos cel dintrânsii, când le mărturisea de mai înainte despre patimile lui Hristos și

despre slava ce avea să vină după acelea.

12. Lor li s'a descoperit că nu lor înșiși, ci nouă aveau să ne slujească cele ce acum s'au vestit vouă intru Duhul Sfânt cel trimis din cer, spre care îngerii doresc să stea să privească.

13. De aceea, încingând coapsele cugetului vostru și trezindu-vă, nădăjduți desăvârșiți spre harul care se aduce vouă la arătarea lui Iisus Hristos.

14. Ca fiți ai ascultării, nu vă mai dați la poștele cele de mai înainte, din vremea neștiinței voastre,

15. Ci, după Sfântul care v'a chemat pe voi, fiți și voi sfinți intru toată petrecerea vieții.

16. Că scris este: Fiți sfinți, că eu sfânt sunt.

17. Și dacă chemați Tată pe cel ce judecă fără părtinire după faptele fiecăruia, petreceți intru frică vremelnicia vieții voastre,

18. Știind că nu cu lucruri pieritoare, cu argint sau cu aur v'ați izbăvit din viața voastră cea deșartă, care vă era dată dela părinți,

19. Ci cu scump sângele lui Hristos, mielul cel nevinovat și fără prihană,

20. Care a fost rânduit mai înainte de întemeierea lumii, dar care s'a arătat în anii cei mai de pe urmă pentru voi,

21. Cel ce printrânsul ați crezut în Dumnezeu care l-a înviat pe el din morți și l-a dat lui mărire, ca credința și nădejdea să vă fie în Dumnezeu.

22. Curățind deci sufletele voastre cu ascultarea adevărului prin Duhul, spre nefățarnică iubire de frați, iubiți-vă unul pe altul cu inimă curată și cu tot dinadinsul.

23. Că voi ați fost născuți din nou, nu din sămânță stricăcioasă, prin cuvântul lui Dumnezeu celui viu care rămâne în veac.

24. Pentru că **toată făptura este ca iarba și toată mărirea omului ca floarea ierbii.** Uscatu-s'a iarba, și floarea a căzut.

25. Iar cuvântul Domnului rămâne în veac. Și acesta este cuvântul cel ce bine s'a vestit intru voi.

2.

Deci, lepădând toată răutatea și tot vicleșugul și fățăriile și pismele și toate clevețirile,

2. Ca niște prunci de curând născuți să iubiți laptele cel duhovnicesc și curat al cuvântului, ca printrânsul să creșteți spre mântuire,

3. De vreme ce ați gustat că este bun Domnul.

1. 16: Lev. 19, 2.

24: Is. 40. 6—7.

4. Aprofundu-vă de el, cel ce este piatra cea vie, cu adevărat nebăgată în seamă de oameni, dar aleasă și prețuită de Dumnezeu.

5. Și voi înșivă, ca niște pietre vii, să vă zidiți casă duhovnicească, preoție sfântă, ca să aduceți jertfe duhovnicești plăcute lui Dumnezeu, prin Iisus Hristos.

6. Pentru că scris este în scriptură: Iată pun în Sion piatra din capul unghiului, aleasă, scumpă, și cel ce va crede întrânsa nu se va rușina.

7. Drept aceea, pentru voi cari credeți, ea este prețioasă, iar pentru cei necredincioși, piatra care nu au băgat-o în seamă ziditorii, dar care a ajuns în capul unghiului, este piatră de poticnire și piatră de smînteală,

8. De care se poticnesc cei cari nu s'au supus cuvântului, spre care au și fost puși.

9. Iar voi sunteți neam ales, preoție împărătească, neam sfânt, popor rânduit să vestească bunătățile celui ce v'a chemat pe voi dintru întuneric la minunata sa lumină.

10. Voi cari odinioară nu erați popor, acum sunteți poporul lui Dumnezeu, (voi) cari odinioară nu aveați parte de milă, acum sunteți miluiți.

11. Iubiților, rogu-vă, ca pe niște streini și rătăcitori (în lume), să vă ferțiți de poftele cele trupești care se oțesc împotriva sufletului.

12. **Purtați-vă bine printre neamuri**, ca cei ce acum vă clevetesc pe voi ca pe niște făcători de rele, văzând faptele voastre cele bune, să preamărească pe Dumnezeu în ziua cercetării lor.

13. Deci, supuneți-vă oricărei stăpâniri omenești, pentru Domnul, fie împăratului, ca celui ce este mai presus,

14. Fie dregătorilor, ca celor ce sunt trimiși de el spre pedepsirea făcătorilor de rele și spre lauda făcătorilor de bine.

15. Căci așa este voia lui Dumnezeu, ca voi, făcând bine, să infundați gura oamenilor celor fără de minte,

16. Ca cei slobozi și nu ca și cum ați avea slobozenia numai ca acoperemânt al răutății, ci ca niște robi ai lui Dumnezeu.

17. Pe toți să-i cinștiți? Frăția iubiți? De Dumnezeu vă temeți? Cinștiți pe împăratul?

18. **Slugilor**, supuneți-vă stăpânilor cu toată frica, nu numai celor blânzi și buni, ci și celor urâcioși.

19. Pentru că aceasta este plăcut înaintea lui Dumnezeu, dacă cu gândul la el rabdă cineva scârbă, pătimind pe nedrept.

20. Căci ce laudă este (aceea), dacă greșind și fiind bătută răb-

2. 4: Ps. 34, 9; Ps. 118, 22.

6: Is. 28, 16.

8: Is. 8, 14.

9: Ieș. 19, 6.

10: Osie 2, 25.

dați? Ci dacă bine făcând pătimii și răbdați, aceasta este plăcut înaintea lui Dumnezeu.

21. Și spre aceasta sunteți chemați, că și Hristos a pătimit pentru noi, lăsându-ne pildă, ca să pășim pe urmele lui:

22. Nici un viclesug nu s'a aflat în gura lui, a celuilce n'a săvârșit nici un păcat.

23. Ocărit fiind, el n'a răspuns cu ocări; chinuit fiind, n'a îngrozit (pe oameni), ci l-a lăsat (în seama) celui ce judecă cu dreptate.

24. El păcatele noastre le-a ridicat în trupul său pe lemn, ca noi, murind păcatelor, să viețuim dreptății. Cu rana lui v'ați vindecat!

25. Pentru că erați ca niște oi rătăcite; acum însă v'ați întors la păstorul și la păzitorul sufletelor voastre.

3.

Așijderea și voi, **femeilor**, supuneți-vă bărbaților voștri, căci chiar dacă unii nu se supun Cuvântului, prin viața femeilor, fără de cuvânt, vor fi dobândiți (mântuiți),

2. Văzând deaproape viața voastră cea curată și cu frica (lui Dumnezeu).

3. **Podoaba voastră să fie nu cea din afară, a împletirii**

părului, a podoabelor de aur, sau a hainelor scumpe,

4. Ci (să fie) omul cel ascuns al inimii, cu nestrăcătura duhului celui blând și lin, care este de mult preț înaintea lui Dumnezeu.

5. Că așa se împodobeau odinioară și sfintele femei care nădăjdulau în Dumnezeu, plângându-se bărbaților lor,

6. Precum Sara asculta pe Avraam și-l numea pe el domn. Voi sunteți fiicele Sarei, dacă faceți binele și nu vă tulburați de niclo frică.

7. **Bărbaților, așijderea, viețuiți înțelepțește cu femeile voastre**, ca și cu niște făpturi mai slabe, dându-le cinste, ca unor partașe la moștenirea darului vieții, ca să nu vă zăfăciți în rugăciunile voastre.

8. În sfârșit, toți să fiți într'un gând, milostivi, iubitori de frați, îndurători, blânzi, smeriți.

9. Nu răsplătiți cu rău pentru rău, sau cu ocară pentru ocară, ci dimpotrivă, binecuvântați, știind că spre aceasta sunteți chemați, ca să moșteniți binecuvântarea.

10. Că cel ce voiește să iubească viața și să vadă zile bune, (acela) să-și oprească limba sa dela rău și buzele sale să nu grăiască viclesug.

11. Să se ferească de rău și să facă bine; să caute pacea și s'o urmeze pe ea.

22: Is. 53, 9.

25: Is. 53, 6; Ezech. 34, 5.

3. 10; Ps. 34, 13—17.

12. Pentru că ochii Domnului sunt peste cei dreapți și urechile lui spre rugăciunea lor, iar fața Domnului este împotriva celor ce fac rele.

13. Și cine vă va face vouă rău, de veți fi următori binelui?

14. Ci chiar **de veți pătimi pentru dreptate, fericiți veți fi.** De frica lor însă să nu vă temeți, nici să vă tulburați;

15. Ci pe Domnul Hristos să-l sfințiți întru inimile voastre, și să fiți gata pururea a da răspuns la tot cel ce vă cere socoteală despre nădejdea voastră, însă cu blândețe și cu bună cuvântă,

16. Având cuget curat, ca (tocmai) întru ceea ce vă clevețesc pe voi, să se rușineze cel ce grălesc de rău viața voastră cea bună întru Hristos.

17. Căci, dacă așa vrea Dumnezeu, este mai bine să pățim făcând cele bune, decât făcând cele rele.

18. Pentru că și Hristos a pățimțit odată pentru păcate. El, cel drept, (a pățimțit) pentru cei nedreapți, pentru ca omorându-se cu trupul și învîind cu duhul, pe noi să ne aducă la Dumnezeu.

19. Cu duhul pogorându-se a propoveduit duhurilor cari erau în temniță,

20. Și cari odinioară fuseseră nesupuse îndelungii răbdări lui Dumnezeu, în zilele lui

Noe, când se făcea corabia, întru care numai puține, adică opt suftete, s'au mântuit prin apă.

21. Așa și pe voi, lucrul cel închipuit, (prin apă, adică) botezul vă mântuește, nu ca spălarea spurcăciunii celei trupesti, ci ca îndreptarea cugetului celui bun către Dumnezeu, prin învierea lui Iisus Hristos,

22. Care este de-a dreapta lui Dumnezeu, după ce s'a suit la cer și căruia i se supun îngerii și stăpânirile și puterile.

4.

Așa dar, precum Hristos a pățimțit pentru noi cu trupul, înarmați-vă și voi cu acelaș gând, pentru că cel ce a pățimțit cu trupul, a rupt cu păcatul,

2. Ca cealaltă vreme să nu o mai petreacă în trupul poftelor omenești, ci după voia lui Dumnezeu.

3. Destul vă este că în vremea trecută a vieții voastre ați făcut voia păgânilor, umblând întru necurății, întru poftă, întru beții, întru ospețe, întru petreceri cu băuturi și întru urite slujiri idolești.

4. Din pricina aceasta se minunează că nu vă mai adunați cu ei la aceeaș desfrânare și vă hulesc pe voi.

5. Ci ei își vor da seama înaintea celui ce este gata să judece viii și morții.

6. Căci spre aceasta s'a bine-

14: Is. 8, 12.

vestit și morților, ca să fie judecați cu trupul, ca oameni, dar să vieze, după Dumnezeu, cu duhul.

7. S'a apropiat însă sfârșitul a toate; deci fiți cu mintea întreagă și priveghiați întru rugăcini.

8. Mai presus de toate să aveți multă dragoste unii către alții, căci **dragostea acoperă mulțime de păcate.**

9. Fiți între voi iubitori de oaspeți fără cârtire.

10. Slujiți flecare cu darul pe care l-ați primit spre folosul tuturor, ca niște buni chivernisitori ai darului celui de multe feluri al lui Dumnezeu.

11. De grățește, cineva, (grațiul lui) să fie ca grațiul lui Dumnezeu; de slujește cineva, (slujba lui) să fie ca din puterea pe care o dă Dumnezeu, pentru ca întru toate să se slăvească Dumnezeu prin Iisus Hristos, cărui a fie slava și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

12. Iubiților, să nu vă mirați de focul care s'a aprins întru voi și care s'a trimis spre ispășirea voastră, ca și cum vi s'ar întâmpla vouă ceva strein,

13. Ci intrucât **vă faceți părtași patimilor lui Hristos,** bucurați-vă, ca și întru arătarea slavei lui să vă bucurați și să vă veseliți.

14. De sunteți ocăriți pen-

tru numete lui Hristos, fericiți sunteți, că duhul slavei și al lui Dumnezeu odihnește peste voi.

15. Nimeni dintre voi să nu pătimească din pricina că ar fi ucigaș, sau fur, sau făcător de rele, sau râvnitor de lucruri streine.

16. Iar de pătimește ca un creștin, să nu se rușineze, ci să preamărească pe Dumnezeu pentru partea aceasta.

17. Că vremea este a se începe judecata dela casa lui Dumnezeu; iar dacă începe întâi dela noi, atunci care va fi sfârșitul celor ce se împotrivesc Evanghellei lui Dumnezeu?

18. Și de vreme ce dreptul abia se mântulește, ce va fi cu cel necredincios și păcătos?

19. De aceea, și cei ce pătimeșc după voia lui Dumnezeu, să-și încredințeze lui, credinciosului ziditor, sufletele lor, săvârșind fapte bune.

5.

Pe bătrânii cei dintre voi înrog, ca unul ce sunt împreună bătrân și mărturisitor al patimilor lui Hristos și părtaș al slavei celei ce va să se descopere:

2. **Păstoriți turma lui Dumnezeu** cea dată vouă, purtând grijă de dânsa, nu din sfilă, ci

4. 8: Prov. 10, 12.

14: Is. 11, 2.

18: Prov. 11, 31.

de bună vofe, nu pentru agoniseli urite, ci cu osârdie;

3. Nică ca și cum ați fi stăpâni peste moștenirea (lui Dumnezeu), ci pâlde făcând-vă turmei.

4. Și când se va arăta Mărmarele păstorilor, veți lua cununa slavei, cea nevestejită.

5. Așiderea și voi cei tineri, supuneți-vă celor bătrâni. Și toți unii față de alții îmbrăcați-vă întru smerenie, de vreme ce Dumnezeu celor mândri le stă împotriva, iar celor smeriți le dă har.

6. Drept aceea, smeriți-vă sub mâna cea tare a lui Dumnezeu, ca să vă înalțe pe voi la vremea sa.

7. Toată grija voastră aruncați-o asupra lui, căci el are grijă de voi.

8. Fiți treji, priveghiați; căci potrivnicul vostru, diavolul,

umblă răcnind ca un leu și căutând pe cine să înghiță.

9. Stați împotriva cu credință tare, știind că aceleași patimi se întâmplă fraților voștri celor din lume.

10. Iar Dumnezeu a tot harul, care ne-a chemat la mărirea sa cea veșnică prin Hristos Iisus, acela, după ce veți fi pățimit puțin, vă va face desăvârșiți, vă va întări, vă va face puternici, vă va întemeia.

11. A lui fie slava și stăpânirea în vecii vecilor. Amin.

12. V'am scris aceste puține cuvinte prin Siluan, credinciosul vostru frate, precum socotesc, ca să vă îndemn și să vă mărturisesc că acesta este darul cel adevărat al lui Dumnezeu, întru care stați.

13. Inchina-se vouă aleșii din Vavilon și fiul meu Marcu.

14. Inchinați-vă unul altuia cu sărutarea dragostei. Pace vouă tuturor, celor întru Hristos!

5. 5: Prov. 3, 34.

7: Ps. 55, 23.

A DOUA CARTE SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL PETRU

1.

Simon Petru, slugă și apostol al lui Iisus Hristos, celor ce prin dreptatea Dumnezeului nostru și a Mântuitorului Iisus Hristos au dobândit aceeași credință de preț ca și a noastră:

2. Să prisosească darul și pacea voastră prin cunoașterea lui Dumnezeu și a lui Iisus Hristos Domnul nostru.

3. Dumnezeiasca lui putere ne-a dăruit toate cele ce sunt spre viață și spre buna cucernicie, prin cunoașterea celui ce ne-a chemat pe noi cu slava și cu bunătatea sa.

4. Cu aceasta, făgăduințe scumpe și mari ni s'au dăruit nouă, ca prin acestea să vă faceți părtași dumnezeiești firi și să fugiți de stricăciunea potelilor celor lumești.

5. Așa și voi, să puneți din partea voastră fapta bună, iar la fapta bună cunoștința;

6. La cunoștință înfrânarea, iar la înfrânare răbdarea, iar la răbdare buna cucernicie,

7. La cucernicie iubirea de frați, iar la iubirea de frați dragostea.

8. Căci având acestea întru voi și înmulțindu-se, nu vă vor lăsa pe voi deșerți, nici fără de roadă întru cunoașterea Domnului nostru Iisus Hristos.

9. Iar celui ce-i lipsesc acestea, acela este orb, și, nevăzând de parte, uită de curățirea păcatelor lui de demult.

10. De aceea, fraților, **nevoiți-vă mai vârtos ca să întăriți chemarea și alegerea voastră**, căci făcând acestea nu veți greși niciodată.

11. Pentrucă așa vi se va deschide largă intrarea în împărăția cea veșnică a Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

12. Drept aceea, nu mă voi lenevi a vă aduce aminte vouă

pururea de acestea, măcar că le știți și sunteți întăriți întru adevărul în care stați.

13. Totuși, până când sunt în acest cort, mi se pare că este drept să vă țiu treji prin aducerea aminte,

14. Știind că fără de zăbavă voi părăsi cortul (trupului), precum mi-a arătat mie Domnul nostru Iisus Hristos.

15. Dar mă voi nevoi, ca și după plecarea mea pururea să vă puteți aduce aminte de aceste lucruri.

16. Că nu urmând unor basme meșteșugite am vestit vouă puterea și venirea Domnului nostru Iisus Hristos, ci noi înșine am văzut slava lui.

17. Că el a primit dela Dumnezeu Tatăl cinste și slavă, când din înălțimea slavei a venit către dânsul glas ca acesta: Acesta este Fiul meu cel iubit întru care bine am voit?

18. Și noi am auzit acest glas pogorindu-se din cer, când eram în muntele cel sfânt.

19. Și astfel cu atât mai adevărat este cuvântul cel prorocesc, la care bine faceți dacă luați aminte, ca la o lumină ce strălucește într'un loc întunecos, până se va lumina de ziuă și luceafărul va răsări în inimile voastre.

20. Dar aceasta trebuie s'o știți mai întâi, că nicio prorocie a scripturii nu se desleagă după bunul plac al fiecăruia.

21. Pentru că nu prin voia oamenilor s'a făcut vreodată prorocie, ci oamenii cei sfinți ai lui Dumnezeu au grăit purtați fiind de Duhul Sfânt.

2.

Însă au fost și proroci mincinoși întru popor, precum și între voi vor fi învățători mincinoși cari vor strecura (în oameni) eresuri de pierzare și lepădându-se de stăpânul cel ce i-a răscumpărat pe dânsii, își vor aduce loruși grabnică pleire.

2. Și mulți se vor lua după rătăcirea lor, prin care se va huli calea adevărului.

3. Din lăcomie vă vor amăgi pe voi cu vorbe viclene. Dar osânda lor rostită încă de demult nu zăbovește și pierzarea lor nu dormitează.

4. Că de vreme ce Dumnezeu n'a cruțat pe ingerii cari au greșit, ci legându-i cu lanțurile întunericului din iad, i-a dat să fie păziți până la judecată,

5. Și dacă nu a cruțat lumea cea dintâi, ci a păzit numai pe Noe, ca al optulea mărturisitor al dreptății, când a adus poporul asupra celor necredincioși,

6. Și dacă cetățile Sodomei și Gomorei, osândindu-le surpării, le-a prefăcut în cenușă, pildă puindu-le celor ce vor să mai petreacă întru nelegiuire,

7. Iar pe dreptul Lot care era

necăjit pentru petrecerea sa printre niște oameni inverșunați în fără-de-lege, la izbăvît,

8. Pentru că dreptul acesta viețuind între dânșii, și văzând și auzind faptele lor cele fără-de-lege, își muncea sufletul în fiecare zi:

9. (Atunci de bună seamă) **știe Domnul să izbăvească de ispită pe cei binecredincioși, iar pe cei nedrepti să-l păstreze pentru ziua judecării, ca să fie dați muncilor,**

10. Iar mai vartos pe cei ce se iau după îndemnul cărnii, după poftetele cele spurcate, și de domniile de sus nu țin seamă. Fiind îndrăzneți și obraznici, hulesc cele de sus și nu se cutremură,

11. Câtă vreme îngerii, cari sunt mai tari și mai puternici, nu aduc asupra lor judecată cu hulă înaintea Domnului.

12. Aceștia, ca niște dobitoace necuvântătoare, născute să fie vâdate și stârpite, hulind cele ce nu înțeleg, întru stricăciunea lor vor pieri,

13. Luând plata nedreptății. Că ei găsesc plăcere în desfătarea cea de fiecare zi. Spurcății și necurații aceștia se ospătează cu voi și se desmiardă întru înșelăciunile lor.

14. Ochii lor sunt plini de preacurvie și nesățul de păcat; ei amăgesc sufletele cele slabe; inima lor e dedată la lăcomie și sunt fiii blestemului.

15. Lăsând calea cea dreaptă

au rătăcit apucând pe calea lui Valaam, fiul lui Vosor, care plata nedreptății a subit;

16. Dar el a fost mustrat pentru fără-de-legea sa: Dobotocul necuvântător, grăind cu glas omenesc, a oprit nebunia prorocului.

17. Aceștia sunt **izvoare fără de apă, nori purtați de vifor, cărora li se păstrează întunericul cel de nepătruns.**

18. Pentru că rostind (vorbe) semețe și deșarte, amăgesc cu poftete trupești și cu inverșunări pe cei ce abia au scăpat de cei ce viețuiesc în rătăcire.

19. Ei le făgăduiesc slobozenia, iar ei înșiși sunt robi ai stricăciunii; pentru că cine de ce este biruit, de aceea e și rob.

20. Căci dacă, după ce au scăpat de spurcăciunile lumii prin cunoașterea Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, iarăși se incurcă în acestea și sunt biruiți, atunci cele de pe urmă ale lor s'au făcut mai rele decât cele dintâi.

21. Pentru că mai bine era pentru ei să nu fi cunoscut calea dreptății, decât, după ce au cunoscut-o, să se întoarcă înapoi dela sfânta poruncă ce li s'a dat lor.

22. Dar s'a împlinit cu ei adevărul din zicătoare: **Căinele se întoarce la vărsătura sa și porcul scaldat se tăvălește în mocirlă.**

2. 22: Prov. 26, 11.

3.

Aceasta este acum, iubiților, **a doua carte** pe care v'o scriu vouă și prin care cu aducerea aminte caut să trezesc judecata voastră cea sănătoasă,

2. Ca să vă aduceți aminte de grafiurile cele mai nainte grăite de sfinții proroci și de porunca Domnului și Mântuitorului nostru (dată vouă) prin apostolii voștri.

3. Mai întâi aceasta s'o știți, că vor veni în zilele cele de apoi batjocoritori cari vor umbla după poftete lor,

4. Și vor zice: Unde este făgăduința venirii lui? Că de când au adormit părinții, toate au rămas așa precum au fost la începutul zidirii.

5. Dar ei se fac a nu ști că prin cuvântul lui Dumnezeu cerul și pământul au fost (făcute) de mult, din apă și prin apă.

6. De aceea lumea cea de atunci a pierit înneacă în apă.

7. Iar cerurile acestea și pământul de acum cu acelaș cuvânt sunt păstrate focului din ziua judecării și a pieririi oamenilor celor necredincioși.

8. Iar aceasta una să nu se tăinuască de voi, iubiților, că **o zi înaintea Domnului este ca o mie de ani, și o mie de ani ca o zi.**

9. Domnul nu va zăbovi să-și împlinească făgăduința, precum socotesc unii că e zăbavă; ci el îndelung ne rabdă pe noi, nevrând să piară vreunul, ci să vie toți la pocăință.

10. Va veni însă ziua Domnului ca un fur; atunci cerurile se vor surpa cu huet; stihile, arzând, se vor desface și pământul, cu toate lucrurile de pe el, va arde.

11. Deci, dacă toate acestea se vor strica, atunci cât de mult trebuie să stăruți voi întru sfințenie și întru buna cucernicie,

12. Așteptând și dorind să vie mai degrabă ziua lui Dumnezeu, pentru care cerurile, arzând, se vor strica și stihile, aprinzându-se, se vor topi!

13. Că noi așteptăm, după făgăduința lui, **ceruri nouă și pământ nou, întru care să locuiască dreptatea.**

14. De aceea, iubiților, așteptând acestea, nevoți-vă să fiți aflați de el în pace, nespurcați și neprihăniți.

15. Și îndelunga răbdare a Domnului nostru drept mântuire să o socotiți, precum v'a scris vouă și **iubitul nostru frate Pavel**, după înțelepciunea ce i s'a dat lui,

16. Și precum grătește el despre acestea în toate cărțile sale. În acestea sunt unele lucruri cu anevole de înțeles, pe care cei neștiutori și neintăriți

3. 8: Ps. 89, 4.

le răstălmăcesc, ca și pe cele
alte scripturi, spre a lor pier-
zare.

17. Deci, voi, iubiiților, cu-
noscând acestea de mai înainte,
păziți-vă, ca nu cumva să fiți
ademeniți de rătăcirea celor

fără de lege și să se clatine tăria
voastră.

18. Ci să creșteți în harul
și cunoștința Domnului și Mân-
tuirii noastre Iisus Hristos.
A lui fie slava, acum și în
ziua veacului! Amin.

INTÂIA CARTE SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

1.

Ce era dintru început, ce am văzut cu ochii noștri, ce am privit și mâinile noastre au pipăit, **despre cuvântul vieții**, (aceea vă vestim).

2. Și viața s'a arătat și am văzut-o și mărturisim și vă vestim vouă viața cea de veci, care era la Tatăl și s'a arătat nouă.

3. Ce am văzut și am auzit, aceea vă vestim, ca și voi să aveți împărtășire cu noi; și împărtășirea noastră este cu Tatăl și cu Fiul său, Iisus Hristos.

4. Și acestea vi le scriem, ca bucuria voastră să fie deplină.

5. Și aceasta este vestea care am auzit-o dela dânsul și v'o vestim vouă, că **Dumnezeu este lumină** și nici un întuneric nu este întrânsul.

6. De vom zice că avem împărtășire cu dânsul și umblăm în întuneric, mințim și nu facem adevărul;

7. Iar de vom umbla în lu-

mină, precum el este în lumină, împărtășire avem unul cu alții și sângele lui Iisus Hristos, Fiul lui, ne curățește pe noi de tot păcatul.

8. De vom zice că nu avem păcat, pe noi înșine ne amăgim și adevărul nu este întru noi;

9. Iar de ne vom mărturisi păcatele noastre, atunci el, fiind credincios și drept, ne va ierta nouă păcatele și ne va curăți pe noi de toată nedreptatea.

10. De vom zice că nu am păcătuț, mincinos îl facem pe dânsul și cuvântul lui nu este întru noi.

2.

Fiii mei, acestea vi le scriu vouă, ca să nu păcătuți. Iar dacă va păcătuț cineva, (să știe că) avem mângăitor către Tatăl, pe **Iisus Hristos cel drept**.

2. El este jertfa de curățire pentru păcatele noastre, și nu

numai pentru ale noastre, ci și pentru ale lumii întregi.

3. Și întru aceasta știm că l-am cunoscut pe dânsul, dacă vom păzi poruncile lui.

4. Cel ce zice: L-am cunoscut pe dânsul și poruncile lui nu le păzește, este mincinos și întru el nu este adevărul.

5. Iar cel ce va păzi cuvântul lui, în acela cu adevărat dragostea lui Dumnezeu este deplină. După aceasta cunoaștem că suntem întrânsul.

6. Cel ce zice că petrece întrânsul, este dator, precum acela a umblat, și el așa să umble.

7. Iubiților, nu vă scriu vouă poruncă nouă, ci o poruncă veche, pe care ați avut-o dintru început. Porunca cea veche este cuvântul pe care l-ați auzit.

8. Ci totuși, poruncă nouă vă scriu vouă, care este adevărată întrânsul și întru voi, că **întunerecul a trecut și iată, răsare lumina cea adevărată.**

9. Cel ce zice că este întru lumină și urăște pe fratele său, acela până acum tot în întunec este.

10. Iar cel ce iubește pe fratele său, întru lumină petrece și nu este sminteală întrânsul.

11. Cel ce urăște pe fratele său, întru întunec umblă și nu știe încotro merge, că în întunerecul a orbit ochii lui.

12. Vă scriu vouă, fiilor, că

s'au iertat păcatele voastre, pentru numele lui.

13. Vă scriu vouă, părinților, că ați cunoscut pe cel ce este dintru început. Vă scriu vouă, tinerilor, că ați biruit pe cel viclean. Vă scriu vouă, copiilor, că ați cunoscut pe Tatăl.

14. V'am scris vouă, părinților, că ați cunoscut pe cel ce este dintru început. V'am scris vouă, tinerilor, că sunteți tari și cuvântul lui Dumnezeu petrece întru voi și ați biruit pe cel viclean.

15. Nu iubiți lumea, nici cele din lume. De iubește cineva lumea, dragostea Tatălui nu este întrânsul.

16. Pentru că tot ce este în lume, (adecă) pofta trupului și pofta ochilor și trufia vieții, nu sunt dela Tatăl, ci sunt din lume.

17. Și lumea trece, cu pofta ei (cu tot), iar cel ce face voia lui Dumnezeu, rămâne în veac.

18. Fiilor, este vremea de apoi, și precum ați auzit că **vine Antihrist**, iar acum mulți antihriști s'au ivit: de aici cunoaștem că este vremea de apoi.

19. Dintre noi au ieșit, dar nu erau dintre ai noștri; că de ar fi fost dintre ai noștri, ar fi rămas cu noi; ci (au ieșit) ca să se arate că nu toți sunt dintre ai noștri.

20. Iar voi aveți ungere dela Cel Sfânt și toate le știți.

21. Nu v'am scris vouă ca și cum n'ați cunoaște adevărul,

ci ca unora cari il cunoasteți și știți că nici o minciună nu vine din adevăr.

22. Cine este mincinosul, fără numai cel ce tăgăduiește că Iisus este Hristos? El este Antihrist, care tăgăduiește pe Tatăl și pe Fiul.

23. Tot cel ce tăgăduiește pe Fiul nu are nici pe Tatăl; iar cel ce mărturisește pe Fiul are și pe Tatăl.

24. Drept aceea, ce ați auzit dintru început, întru voi să rămâne. De va rămânea întru voi ce ați auzit dintru început, și voi veți rămânea în Fiul și în Tatăl.

25. Și aceasta este făgăduința pe care el însuși ne-a făgăduit-o nouă: viața veșnică.

26. Acestea le-am scris vouă pentru cel ce vă amăgesc pe voi.

27. Iar ungerea pe care ați primit-o dela dânsul întru voi rămâne și nu aveți trebuință să vă învețe pe voi cineva; ci precum ungerea aceasta vă învață pe voi despre toate și ea este adevărată și nu este mincinoasă, rămâneți întru el așa cum v'a învățat pe voi.

28. Drept aceea, fiilor, rămâneți întru el, ca să avem îndrăsneală când se va arăta și nu ne rușnăm de dânsul, la venirea lui.

29. Dacă știți că este drept, mai știți că tot cel ce face dreptate dela el s'a născut.

3.

Vedeți ce fel de dragoste ne-a dat nouă Tatăl, să ne numim fii ai lui Dumnezeu? Și suntem. Dacă nu ne cunoaște pe noi lumea, (nu ne cunoaște) pentru că nici pe el nu l-a cunoscut.

2. Iubiților, acum sunteți fiii lui Dumnezeu, dar încă nu ni s'a arătat ce vom fi. Știm însă că atunci când se va arăta, vom fi asemenea lui, pentru că îl vom vedea pe el precum este.

3. Și tot cel ce are nădejdea aceasta întrânsul, se curățește pe sine, precum și el este curat.

4. Tot cel ce săvârșește păcatul calcă și legea, căci păcatul este călcarea legii.

5. Și voi știți că el s'a arătat, ca să ridice păcatele noastre și păcat întru el nu este.

6. Tot cel ce petrece întrânsul nu păcătuiește; și tot cel ce face păcatul nu l-a văzut nici nu l-a cunoscut pe el.

7. Fiilor, nimeni să nu vă amăgească pe voi; cel ce face dreptate este drept, precum și acela drept este.

8. Cel ce face păcatul este din diavolul, că diavolul dintru început păcătuiește. Spre aceasta s'a arătat Fiul lui Dumnezeu, ca să strice lucrurile diavolului.

9. Tot cel născut din Dumnezeu nu face păcat, pentru că

sămânța lui Dumnezeu rămâne înrânsul și nu poate păcătui, pentru că din Dumnezeu s'a născut.

10. Întru aceasta cunoaștem pe fiii lui Dumnezeu și pe fiii diavolului; tot cel ce nu face dreptate nu este din Dumnezeu, nici cel ce nu iubește pe frațele său.

11. Că aceasta este vestirea care ați auzit-o dintru început, ca să ne iubim unul pe altul.

12. Nu precum Cain, care era din cel viclean, și a ucis pe fratele său. Și pentru care pricină l-a ucis pe el? Pentru că faptele lui erau rele, iar ale fratelui său erau drepte.

13. Nu vă mirați, frații mei, de vă urăște pe voi lumea.

14. Noi știm că am trecut din moarte la viață, pentru că iubim pe frați. Cel ce nu iubește pe fratele său, petrece în moarte.

15. Tot cel ce urăște pe fratele său este ucigaș de oameni; și știți că nici un ucigaș de oameni nu are viață de veci care să rămâne înrânsul.

16. Întru aceasta am cunoscut dragostea (lui Dumnezeu), că el și-a pus sufletul său pentru noi. Și noi datorim să punem sufletul pentru frați.

17. Iar cel ce are bogăția lumii acestela și vede pe fratele său având trebuință și își închide inima sa față de dânsul,

cum rămâne în acela dragostea lui Dumnezeu?

18. Fiii mei, să nu iubim numai cu cuvântul, sau cu limba, ci cu fapta și cu adevărul.

19. (Că) întru aceasta vom cunoaște că suntem din adevăr și vom avea odihna inimilor noastre, înaintea lui.

20. Într'adevăr, de ne arată vinovați inima noastră, Dumnezeu mai mare este decât inima noastră și (el) toate le știe.

21. Iubiților, de nu ne va arăta vinovați inima noastră, avem îndrăsneala către Dumnezeu,

22. Și orice vom cere, vom primi dela dânsul, pentru că păzim poruncile lui și facem cele plăcute înaintea lui.

23. Iar porunca lui aceasta este, ca să credem întru numele lui Iisus Hristos, Fiulul lui, și să ne iubim unul pe altul, precum ne-a dat nouă poruncă.

24. Cel ce păzește poruncile lui, acela petrece înrânsul și el întru acela; și că el petrece în noi, aceasta o cunoaștem din Duhul pe care l-a dat nouă.

4.

Iubiților, să nu credeți oricărui duh, ci să ispițiți duhurile, de sunt dela Dumnezeu; **pentru că mulți proroci mincinoși au ieșit în lume.**

2. Întru aceasta să cunoașteți Duhul lui Dumnezeu: Tot du-

hul care mărturisește pe Iisus Hristos, venit în trup, este dela Dumnezeu.

3. Și tot duhul care nu mărturisește pe Iisus, nu este dela Dumnezeu, ci acela este al lui Antihrist, de care ați auzit că va veni, și acum iată că el este în lume.

4. Fiilor, voi dela Dumnezeu sunteți și l-ați biruit pe acela, că este mai mare cel ce este întru voi, decât cel ce este în lume.

5. Acela sunt din lume; de aceea grălesc ca din lume și lumea îl ascultă pe dânsul.

6. Noi suntem din Dumnezeu. Cel ce cunoaște pe Dumnezeu, pe noi ne ascultă, iar cel ce nu este din Dumnezeu, nu ne ascultă pe noi. Din aceasta cunoaștem duhul adevărului și duhul rătăcirii.

7. Iubiților, **să ne iubim unul pe altul, că dragostea este dela Dumnezeu** și tot cel ce iubește este născut din Dumnezeu și cunoaște pe Dumnezeu.

8. Cel ce nu iubește, nu cunoaște pe Dumnezeu, pentru că Dumnezeu este dragoste.

9. În aceasta s'a arătat dragostea lui Dumnezeu întru noi, că Dumnezeu pe Fiul său cel unul născut l-a trimis în lume, ca printrânsul viață să avem.

10. Iar dragostea întru aceasta este, că noi nu am iubit pe Dumnezeu, ci el ne-a iubit pe noi și a trimis pe Fiul său

jertfă de curățire pentru păcatele noastre.

11. Iubiților, dacă Dumnezeu așa ne-a iubit pe noi, atunci și noi datorii suntem să ne iubim unul pe altul.

12. Pe Dumnezeu nu l-a văzut nimeni, niciodată. De ne iubim unul pe altul, Dumnezeu întru noi petrece și dragostea lui este desăvârșită întru noi.

13. Întru aceasta cunoaștem că întrânsul petrecem și el întru noi, că din Duhul său ne-a dat nouă.

14. Și noi am văzut și mărturisim că Tatăl a trimis pe Fiul, Mântuitor lumii.

15. Oricine mărturisește că Iisus este Fiul lui Dumnezeu, Dumnezeu întru acela petrece și acela întru Dumnezeu.

16. Și noi am cunoscut și am crezut dragostea pe care Dumnezeu o are către noi. Dumnezeu este dragoste și cel ce petrece în dragoste, în Dumnezeu petrece și Dumnezeu întrânsul.

17. Așa s'a desăvârșit în noi dragostea, ca îndrăsneală să avem în ziua judecării; că precum este el, așa suntem și noi în lumea aceasta.

18. **În dragoste frică nu este;** că dragostea cea desăvârșită gonește frica; pentru că frica umblă cu pedeapsa, iar cel ce se teme, nu este deplin întru dragoste.

19. Noi îl iubim pe el, pen-

tru că el ne-a iubit mai întâi pe noi

20. De va zice cineva: Iubesc pe Dumnezeu, iar pe fratele său îl urăște, este mincinos; **pentru că cel ce nu iubește pe fratele său, pe care-l vede, cum poate să iubească pe Dumnezeu, pe care nu-l vede?**

21. Și noi această poruncă o avem dela dânsul: Cel ce iubește pe Dumnezeu să iubească și pe fratele său.

5.

Tot cel ce crede că Iisus este Hristos, din Dumnezeu este născut; și tot cel ce iubește pe cel ce a născut, iubește și pe cel ce s'a născut dintrânsul.

2. Intru aceasta cunoaștem că iubim pe Fiul lui Dumnezeu, că iubim pe Dumnezeu și păzim poruncile lui.

3. Că aceasta este dragostea lui Dumnezeu, ca să păzim poruncile lui; și poruncile lui nu sunt grele.

4. Că tot cel născut din Dumnezeu biruiește lumea; și aceasta este biruința care biruiește lumea: credința noastră.

5. Cine este cel ce biruiește lumea, fără numai cel ce crede că Iisus este Fiul lui Dumnezeu?

6. Acesta este cel care a venit prin apă și prin sânge, Iisus Hristos. Nu numai prin apă, ci prin apă și prin sânge.

Și duhul este cel ce mărturisește, că Duhul este adevărul.

7. **Căci trei sunt cari mărturisesc (în cer: Tatăl, Cuvântul și Duhul Sfânt, și aceștia trei una sunt.**

8. Și trei sunt cari mărturisesc pe pământ): Duhul și apa și sângele, și aceștia trei la fel mărturisesc.

9. De primim mărturia oamenilor, mărturia lui Dumnezeu este mai mare; și aceasta este mărturia lui Dumnezeu, că a mărturisit pentru Fiul său.

10. Cel ce crede în Fiul lui Dumnezeu, are mărturia întru sine; cel ce nu crede în Dumnezeu, mincinos l-a făcut pe dânsul, pentru că n'a crezut în mărturia pe care a mărturisit-o Dumnezeu pentru Fiul său.

11. Și aceasta este mărturia, că Dumnezeu ne-a dat nouă viață veșnică și această viață întru Fiul lui este.

12. **Cel ce are pe Fiul, are viața, iar cel ce nu are pe Fiul lui Dumnezeu, nu are viața.**

13. Acestea le-am scris vouă, celor ce credeți în numele Fiului lui Dumnezeu, ca să știți că aveți viața veșnică și ca să credeți în numele Fiului lui Dumnezeu.

14. Și aceasta este îndrăzneala ce o avem către dânsul, că de vom cere ceva după voia lui, el ne ascultă pe noi.

15. Și dacă știm că ne ascultă pe noi, orice-i vom cere, știm

că vom avea (implinite) cererile pe care le-am cerut dela dânsul,

16. De va vedea cineva pe fratele său păcătuiind - păcat nu de moarte - să se roage, și Dumnezeu îi va da lui viață, (adecă) celor ce nu păcătulesc de moarte. Este și păcat de moarte; nu pentru acela zic să se roage.

17. Toată nedreptatea este păcat, dar nu este păcat de moarte.

18. Știm că tot cel născut din Dumnezeu nu păcătulește;

ci Cel ce s'a născut din Dumnezeu se păzește pe sine și cel rău nu se atinge de el.

19. Noi știm că suntem din Dumnezeu și că toată lumea zace sub puterea celui rău.

20. Dar știm și aceea că Fiul lui Dumnezeu a venit și ne-a dat nouă pricepere, ca să cunoaștem pe Dumnezeul cel adevărat și să fim întru el, (adecă) întru Iisus Hristos, Fiul lui. Acesta este Dumnezeul cel adevărat și viața cea veșnică.

21. **Fiilor, păziți-vă de idoli.**

A DOUA CARTE SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

1.

Bătrânul, alesei Doamne și fiilor ei, pe care eu îi iubesc întru adevăr; și nu numai eu, ci și toți care au cunoscut adevărul,

2. Pentru adevărul care pe trece întru noi și cu noi va fi în veac:

3. Dar, milă și pace fie cu voi dela Dumnezeu Tatăl și dela Domnul Iisus Hristos, Fiul Tatălui, întru adevăr și întru dragoste!

4. M'am bucurat foarte, că am aflat pe unii din fiii tăi umblând întru adevăr, precum am luat poruncă dela Tatăl.

5. Și acum te rog, Doamnă, nu ca și cum ți-aș scrie poruncă nouă, ci pe care o avem dintru început, ca să ne iubim unul pe altul.

6. Și aceasta este dragostea, ca să umblăm după poruncile lui. Și aceasta este porunca, precum ați auzit dintru început, ca să umblați întru dragoste.

7. Pentru că au intrat în lume mulți amăgitori, care nu mărturisesc că Iisus Hristos a venit în trup. Acesta este amăgitorul și Antihristul.

8. Păziți-vă pe voi înșivă, ca să nu pierdeți cele ce ați lucrat, ci să luați plată desăvârșită.

9. Tot cel ce calcă porunca și nu rămâne în învățătura lui Hristos, nu are pe Dumnezeu; iar cel ce rămâne în învățătura lui Hristos, acela are și pe Tatăl și pe Fiul.

10. Oricine va veni la voi și nu va aduce învățătura aceasta, să nu-l primiți în casă și să nu-l ziceți lui: Bucură-te!

11. Că cel ce îi va zice lui: Bucură-te - se va face părtaș faptelor lui celor rele.

12. Multe având a vă scrie vouă, nu am voit să le scriu pe hârtie și cu cerneală; ci nădăjdulesc că voi veni la voi, ca să vă grălesc gură către gură, ca bucuria noastră să fie deplină.

13. Inchină-se ție fiii surorii tale celei alese.

A TREIA CARTE SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IOAN

1.

Bătrânul, lui Gaie cel iubit, pe care eu îl iubesc într'adevăr.

2. Iubitule, mă rog (lui Dumnezeu) ca să sporești întru toate și să fii sănătos, precum sporește sufletul tău.

3. Pentrucă foarte m'am bucurat, când au venit frații și au mărturisit despre adevărul tău, precum tu întru adevăr umblî.

4. Eu nu am mai mare bucurie decât aceea: ca să auz că fiii mei umblă întru adevăr.

5. Iubitule, cu credință faci orice lucrezi pentru frați și pentru cei străini,

6. Cei care au mărturisit despre dragostea ta înaintea bisericii. Bine vei face de ei vei petrece pe ei precum se cuvine (după voia) lui Dumnezeu.

7. Că pentru numele lui au plecat la drum, neluând nimic dela păgâni.

8. Noi, dar, suntem dator să primim pe unii ca aceștia, ca să fim împreună lucrătorii adevărului.

9. Am scris bisericii, dar **Diotrefis**, căruia îi place să le fie lor căpetenie, nu ne primește pe noi.

10. De aceea, când voi veni, voi pomeni de faptele care le face hulindu-ne pe noi cu vorbe rele, și neîndestulându-se cu acestea, nici el însuși nu primește pe frați, nici pe cei ce ar voi (să primească) nu-l lasă, ba și din biserică îl scoate.

11. Iubitule, nu urma răului, ci binelui. **Cel ce face bine este din Dumnezeu**, iar cel ce face rău n'a văzut pe Dumnezeu.

12. Despre **Dimitrie** mărturisă

șesc toți și însuși adevărul; și noi îl dăm mărturie, și voi știți că mărturia noastră este adevărată.

13. Multe aveam a-ți scrie; dar nu vofesc să ți le scriu cu cerneală și cu condeiu.

14. Ci nădăjduesc să te văz fără zăbavă și să grăim gură către gură. Pace ție! Inchină-se ție prietenii. Spune inchinăciunii prietenilor, fiecăruia după cum îl cheamă.

CARTEA SOBORNICEASCĂ A SFÂNTULUI APOSTOL IUDA

1.

Iuda, slugă a lui Iisus Hristos și frate al lui Iacov - celor chemați, cari sunt sfințiți întru Dumnezeu Tatăl și păziți de Iisus Hristos:

2. Milă vouă și pace și dragoste să prisosească (între voi)?

3. Iubiților, fiindcă m'am nevoit cu tot dinadinsul să vă scriu despre mântuirea noastră cea de obște, trebuință am avut să vă scriu vouă, îndemnându-vă să luptați pentru credința dată sfinților odată (pentru totdeauna).

4. Că s'au furișat (printre voi) niște oameni necredincioși, cari de mai înainte au fost scriși spre această osândă, cari schimbă darul Dumnezeului nostru în desfrânare și tăgăduiesc pe singurul nostru stăpân și Domn, pe Iisus Hristos.

5. Voiesc deci să vă aduc aminte, vouă cari știți odată

aceasta, că Domnul, după ce a scos pe popor din pământul Egiptului, mai pe urmă a pierdut pe cei ce nu au crezut.

6. Și pe îngerii cari nu și-au păzit vrednicia, ci și-au părăsit lăcașul lor, îi ține în întunec, în legăturile cele veșnice, ca să fie judecați în ziua cea mare.

7. Precum Sodoma și Gomora și cetățile cele dimprejurul lor, care în acelaș chip curveau și umblau după trup strein, stau înainte ca pildă, fiind pedepsite cu focul cel veșnic,

8. Așa va fi și cu acești vișători cari își spurcă trupul și lapădă și hulesc cele înalte.

9. Nici Arhanghelul Mihail, când s'a luat la ceartă cu diavolul pentru trupul lui Moise, n'a îndrăsnit să aducă judecată de hulă, ci a zis: Certe-te pe tine Domnul?

10. Iar aceștia hulesc cele ce nu cunosc și cele ce, ca niște

dobitoace necuvântătoare, știu din fire, în acelea își află pleștea.

11. Vai lor! Că au apucat pe calea lui Cain și pentru mîtă s'au lăsat ademeniți ca Valaam și pier în îndărătnicia lui Core!

12. Aceștia sunt ca niște pete de necurăție la mesele voastre frățești, (unde) împreună cu voi se ospătează, îngrășându-se fără rușine. (Sunt) nori fără de apă, purtați de vânturi, pomi tomatnici, neroditori, de două ori uscați și desrădăcinați,

13. Valuri sălbatice de mare spumegându-și rușinea lor, stele rătăcitoare, a căror negură întunecată rămâne în veac.

14. Despre aceștia a prorocit și Enoh, al șaptelea dela Adam, zicând: Iată, vine Domnul cu zecile de mii de sfinți ai săi,

15. Ca să facă judecată împotriva tuturor și să mustre pe toți necredincioșii de toate faptele păgânătății lor, cu care au făcut fără-de-lege, și de toate cuvintele lor cele aspre, care le-au grăit împotriva lui păcătoșii cei necredincioși!

16. Aceștia sunt cârtitori cari nu se mulțumesc cu nimica și cari umblă după poftele lor, cu păgânătate și cu călcare de lege, și gurile lor grăiesc vorbe semețe, lîngușind pe oameni pentru vreun folos.

11: Fac. 4, 7; Num. 22, 22.

17. Voi însă, iubiiților, aduceți-vă aminte de cuvintele care vi s'au spus mai înainte de către apostolii Domnului nostru Iisus Hristos.

18. Căci v'au spus vouă că în vremea de apoi vor fi batjocoritori cari vor umbla după poftele lor cele necurate.

19. Aceștia sunt cei ce fac desbinări și sunt oameni trupești, neavând Duhul (Sfânt).

20. Ci voi, iubiiților, întru sfântă credința voastră zidindu-vă și întru Duhul Sfânt rugându-vă,

21. Pe voi singuri întru dragostea lui Dumnezeu să vă păziți, așteptând mila Domnului nostru Iisus Hristos, spre viața cea veșnică.

22. Unora, de se vor clătina, arătați-le milă;

23. Iar pe alții mântuiți-i cu frică, răpindu-i din foc, urând până și haina cea spurcată de trupul lor.

24. Iar celui ce poate să vă păzească pe voi de orice cădere și să vă pule înaintea slavei sale, fără de prihană și plin de bucurie,

25. Singurului Dumnezeu și Mântuitor al nostru prin Iisus Hristos, Domnul nostru: Slavă, preamărire, stăpânire și putere, mai înainte de tot veacul și acum și întru toți vecii! Amin.

APOCALIPSUL SFÂNTULUI IOAN DE DUMNEZEU CUVÂNTĂTORUL

1.

Descoperirea lui Iisus Hristos, pe care l-a dat-o Dumnezeu, ca să arate robilor săi cele ce trebuie să fie degrab, și pe care (el) a arătat-o, trimțându-o prin ingerul său, robului său Ioan.

2. Acesta a mărturisit cuvântul lui Dumnezeu și mărturia lui Iisus Hristos și toate câte a văzut.

3. Fericit este cel ce citește și cel ce ascultă cuvintele prorociei acestela și păzește cele scrise înțansa, că vremea este aproape.

4. Ioan, celor șapte biserici cari sunt în Asia: Dar vouă și pace dela cel ce este și cel ce era și cel ce vine, și dela cele șapte duhuri care sunt înaintea scaunului lui,

5. Și dela Iisus Hristos, mar-

torul cel credincios, cel întâl născut din morți și stăpânul împăraților pământului, care ne-a iubit pe noi și cu sângele său ne-a spălat păcatele noastre,

6. Și ne-a făcut împărați și preoți lui Dumnezeu, Tatăl său. Lui fie slava și puterea în vecii vecilor. Amin.

7. Iată, el vine cu norii, și-l va vedea pe el tot ochiul și cei ce l-au împuns și vor plânge din pricina lui toate semințele pământului. Așa. Amin.

8. **Eu sunt Alfa și Omega**, începutul și sfârșitul, zice Domnul, Atotșitorul, cel ce este, cel ce era și cel ce vine.

9. Eu, Ioan, fratele vostru și părtaș la necazul și la împărăția și la răbdarea întru Iisus

1. 5: Ps. Is. 89. 28. 38; 130, 8; Is. 40, 2.

6: Ieș. 19, 6; Is. 61, 6.

7: Dan. 7, 13; Zah. 12, 10.

Hristos, fost-am în ostrovul ce se numește Patmos, pentru cuvântul lui Dumnezeu și pentru mărturisirea lui Iisus.

10. Fost-am (acolo) răpit de Duhul într'o zi de Duminică și am auzit în urma mea un glas mare ca de trâmbiță,

11. Zicând: Ceea ce vezi scrie în carte și o trimite celor șapte biserici din Asia: la Efes și la Smirna și la Pergam și la Tiatira și la Sardes și la Filadelfia și la Laodicheea.

12. Și m'am întors să văz glasul care vorbea cu mine, și întorcându-mă am văzut șapte sfeșnice de aur.

13. Și în mijlocul celor șapte sfeșnice (am văzut) pe cineva asemenea Fiului Omnului, îmbrăcat cu haină lungă și încins pe sub plept cu brâu de aur.

14. Iar capul lui și părul lui erau albe ca lâna cea albă, ca zăpada, și ochii lui erau ca para focului.

15. Picioarele lui erau asemenea aramei de Livan, ca și cum ar fi fost arse în cuptor, iar glasul lui ca huetul apelor mari.

16. În mâna lui cea dreaptă avea șapte stele și din gura lui ieșea o sabie ascuțită cu două tășuri și fața lui era ca soarele când strălucește în toată puterea lui.

13: Ezech. 1, 26; 8, 2; 9, 2. 11. Dan. 7, 13; 10, 5-6. Dan. 7, 9; 10, 6.

15: Ezech. 1, 24; 43, 2.

16: Jud. 5, 31.

17. Și dacă l-am văzut pe el, am căzut la picioarele lui ca un mort. El însă și-a pus mâna sa cea dreaptă peste mine și mi-a zis: Nu te teme! Eu sunt cel dintâi și cel de pe urmă,

18. Și cel ce sunt viu. Mort am fost și iată sunt viu în vecii vecilor, și am cheile morții și ale iadului.

19. Scrie deci cele ce ai văzut și cele ce sunt și cele ce au să fie după acestea:

20. Taina celor șapte stele care le-ai văzut în dreapta mea și a celor șapte sfeșnice de aur (aceasta este): **Cele șapte stele sunt îngerii celor șapte biserici**, iar cele șapte sfeșnice sunt cele șapte biserici.

2.

Scrie îngerului **bisericii din Efes**: Acestea zice cel ce ține cele șapte stele în dreapta sa, cel ce umblă în mijlocul celor șapte sfeșnice de aur:

2. Știu faptele tale și osteneala ta și răbdarea ta și cum că nu poți suferi pe cei răi și ai ispitit pe cel ce se zice pe sine apostol și nu sunt; și l-ai aflat pe el mincinos.

3. Și ai pățimit și ai răbdat și te-ai ostent pentru numele meu, și nu ai încetat (a pătimi).

4. Ci nu-mi place că ai părăsit dragostea ta cea dintâi.

17: Is. 44, 6; 48, 12. Dan. 8, 18; 10, 15—19.

5. Drept aceea, adu-ți aminte de unde ai căzut și te pocăiește și fă faptele cele de mai înainte; iar de nu, viu la tine curând și voi mișca sfeșnicul tău din locul lui, de nu te vei pocăi.

6. Dar ai această (parte bună), că urăști faptele Nicolaiților, pe care și eu le urăsc.

7. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserică: Celui ce va birui îl voi da să mănânce din pomul vieții, care este în mijlocul râului lui Dumnezeu.

8. Ingerul **bisericii din Smirna** scrie-i: Acestea zice cel dintâi și cel de pe urmă, care a murit și a înviat:

9. Știu faptele tale și necazul tău și sărăcia ta, măcar că ești bogat, și hula din partea celor ce se zic pe sine Iudei și nu sunt, ci sinagogă a satanei.

10. Nici decum să nu te temi de cele ce ai să pătimești; că iată, diavolul va să arunce (pe unii) din voi în temniță, ca să vă cerce; și veți avea necaz zece zile. **Fii credincios până la moarte și-ți voi da ție cununa vieții.**

11. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserică: Cel ce biruiește nu va fi atins de moartea cea de a doua.

12. Ingerul **bisericii din**

2. 7: Fac. 2, 9; 3, 22, 24. Ezech. 31, 8.

8: Is. 44, 6; 48, 12.

10: Dan. 1, 12, 14.

Pergam scrie-i: Aceasta zice cel ce are sabia ascuțită de a-mândouă părțile:

13. Știu faptele tale și că unde locuiești, acolo este scaunul satanei; și știi numele meu și n'ai lepădat credința mea în zilele lui Antipa, martorul meu credincios, care a fost ucis la voi, unde locuiește satana.

14. Dar am ceva și împotriva ta, căci ai acolo (pe unii) cari țin învățătura lui Valaam, care a învățat pe Valac să pule sminteală înaintea fiilor lui Israel, ca să mănânce din cele jertfite idolilor și să facă desfrânare.

15. Astfel ai și tu de cel ce țin învățătura Nicolaiților, pe care eu o urăsc.

16. Pocăiește-te; iar de nu, viu la tine curând și voi face cu ei războiu, cu sabia gurii mele.

17. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserică: Celui ce biruiește îl voi da (să mănânce) din mana cea ascunsă și îl voi da lui o piatră albă și în piatră va fi scris un nume nou, pe care nimeni nu-l știe, fără numai cel ce îl primește.

18. Ingerul **bisericii din Tiatira** scrie-i: Acestea zice Fiul lui Dumnezeu, cel ce are ochii ca para focului și picioarele asemenea aramei de Livan.

19. Știu faptele tale și dra-

14: Num. 31, 16; 25, 1—2.

17: Ps. 78, 24; Is. 62, 2; 65, 15.

18: Dan. 10, 6.

gostea și slujba și credința și răbdarea ta, și știu că faptele tale cele de pe urmă sunt mai multe decât cele dintâi.

20. Dar am ceva împotriva ta: că lași pe femeia Iezavela, care se zice pe sine prorociță, să învețe și să amăgească pe robii mei să mănânce din cele jertfite idollor și să facă desfrânare.

21. Și i-am dat vreme să se pocăiască de desfrânările ei, dar nu s'a pocăit.

22. Iată, eu o arunc pe ea la pat și pe cei ce fac desfrânare cu ea, în necaz mare, de nu se vor pocăi de faptele lor.

23. Și pe fiii ei îi voi ucide cu moarte, și vor cunoaște toate bisericile că eu sunt cel care cerc răunchii și inimile și voi da vouă, flecăruia, după faptele voastre.

24. Iar vouă celorlalți din Tiatira, cari n'au învățatura aceasta și cari — după cum spun ei — n'au cunoscut adâncurile satanei, vouă vă zic: Nu voi pune pe voi altă greutate.

25. Însă, ceea ce aveți țineți până voi veni.

26. Și celui ce biruiește și celui ce păzește până la sfârșit faptele mele îi voi da stăpânire peste neamuri.

27. Și le va păstori pe ele

21: 1 Reg. 16, 31; 2 Reg. 9, 22. Num. 25, 1—2.

23: Ps. 7, 10; 62, 13. Ier. 11, 20; 17, 10,

27: Ps. 2, 8—9.

cu toiag de fier și ca pe niște vase de lut le va zdrobi, precum și eu am luat (putere) dela Tatăl meu.

28. Și-i voi da lui steaua cea de dimineață.

29. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserică.

3.

Ingerului bisericii din Sardes
I scrie-i: Acestea zice cel ce are șapte duhuri ale lui Dumnezeu și cele șapte stele: Știu faptele tale, că trăiești cu numele, dar tu ești mort.

2. Priveghează și întărește ce a mai rămas și ce era gata să moară; că n'am aflat faptele tale desăvârșite înaintea lui Dumnezeu.

3. Drept aceea, adu-ți aminte de cele ce ai primit și ai auzit, și le ține și te pocăiește. Iar de nu vei priveghia, voi veni asupra ta ca furul, și nu vei ști în care ceas voi veni asupra ta.

4. Dar ai și în Sardes puține nume cari nu și-au întinat halnele lor și cari vor umbla împreună cu mine în de cele albe, căci sunt vrednice.

5. Cel ce biruiește se va îmbrăca în haine albe și nu voi șterge numele lui din cartea vieții, și voi mărturisi numele lui înaintea Părintelui meu și înaintea ingerilor lui.

3. 5: Ieș. 32, 32—33. Ps. 69, 29.

6. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserică.

7. Ingerul **bisericii din Filadelfia** scrie: Acestea zice cel sfânt, cel adevărat, care are cheia lui David, cel ce deschide și nimeni nu va închide, și închide și nimeni nu va deschide:

8. Știu faptele tale; iată, am pus înaintea ta o ușă deschisă și nimeni nu poate să o închidă pe ea; căci mică putere ai, dar ai păzit cuvântul meu și n'ai tăgăduit numele meu.

9. Iată, îți dau din sinagoga satanei dintre cei ce se zic pe sine a fi Iudei și nu sunt, ci mint; iată, îi voi face pe ei să vie și să se închine înaintea picioarelor tale, și vor cunoaște că te-am iubit pe tine.

10. Pentru că ai păzit cuvântul răbdării mele, și eu te voi păzi pe tine de ceasul ispitei ce va să vie peste toată lumea, ca să cerce pe cei ce locuiesc pe pământ.

11. Iată, viu curând; ține ce ai, ca nimeni să nu ia cununa ta.

12. Pe cel ce biruiește îl voi face stâlp în biserică Dumnezeului meu, și nu va mai ieși afară; și voi scrie pe el numele Dumnezeului meu și numele cetății Dumnezeului meu, al Ierusalimului celui nou care se pogoară din cer dela Dum-

nezeul meu, și numele meu cel nou.

13. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserică.

14. Iar ingerul **bisericii din Laodicheea** scrie: Acestea zice cel ce este Amin, martorul cel credincios și adevărat, începutul zidirii lui Dumnezeu:

15. Știu faptele tale, că **nu ești nici rece, nici fierbinte**. O, de ai fi rece sau fierbinte!

16. Dar fiindcă nu ești nici rece nici fierbinte, ci căldicel, te voi vărsa din gura mea.

17. Pentru că tu zici: Sunt bogat și m'am îmbogățit și de nimic nu am lipsă! - și nu știi că tu ești ticălos și mișel și sărac și orb și gol!

18. Sfătuiescu-te să cumperi dela mine aur lămurit în foc, ca să te îmbogățești, și haine albe ca să te îmbraci și să nu se arate rușinea golciunii tale, și alifile, ca să-ți ungi ochii tăi și să vezi.

19. Eu pe câți îi iubesc îi mustru și-i pedepsesc. Râvnește, dar te și pocălește.

20. **Iată stau la ușă și bat**; de va auzi cineva glasul meu și va deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el și el cu mine.

21. Celui ce biruiește îi voi da să șază cu mine pe scaunul meu, precum și eu am biruit și am șezut cu Tatăl meu pe scaunul lui.

7: Is. 22, 22. Iov 12, 14.

9: Is. 60, 13; 49, 23; 45, 14; 66, 23; 43, 4.

12: Ezech. 48, 35. Is. 62, 2; 65, 15.

14: Ps. 89, 38. Prov. 8, 22.

19: Prov. 3, 12.

22. Cel ce are urechi, să auză ce zice Duhul către biserică.

4.

După acestea am privit, și iată o ușă deschisă în cer și glasul ca de trâmbiță pe care-l auzisem mai înainte vorbind cu mine, îmi zicea: Sutește aici și îți voi arăta țele ce trebuie să fie după acestea.

2. Și îndată am fost răpit de Duh; și iată **un scaun era pus în cer, iar pe scaun: cel ce ședea.**

3. Și cel ce ședea era la vedere asemenea pietrei de iaspis și de sardiu, iar împrejurul scaunului era un curcubeu, la vedere asemenea smaragdului.

4. Și împrejurul scaunului: douăzeci și patru de scaune, și pe scaune am văzut șezând douăzeci și patru de bătrâni îmbrăcați cu haine albe și având pe capetele lor cununii de aur.

5. Și din scaun ieșeau fulgere și tunete și glasuri, și șapte făclii de foc ardeau înaintea scaunului, care sunt cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu.

6. Și înaintea scaunului era o mare, ca de sticlă, asemenea cleștarului și în mijlocul scau-

nului: patru ființe pline de ochi, și dinainte și dinapoi.

7. Și ființa cea dintâi era asemenea leului, a doua ființă era asemenea vițelului, a treilea ființă avea față ca de om, iar a patra ființă era asemenea vulturului ce zboară.

8. Și cele patru ființe, având fiecare câte șase aripi împrejurul lor și fiind pline de ochi, nu au odihnă nici ziua, nici noaptea, ci străgă: Sfânt, sfânt, sfânt e Domnul Dumnezeu, Atotfăcătorul, cel ce era și cel ce este și cel ce vine!

9. Și când ființele acestea dădeau slavă și cinste și mulțumită celui ce șade pe scaun, celui ce este viu în vecii vecilor,

10. Cel douăzeci și patru de bătrâni cădeau înaintea celui ce șade pe scaun și se închinau celui ce este viu în vecii vecilor, și punându-și cununile lor înaintea scaunului, ziceau:

11. **Vrednic ești, Doamne, să primești slava și cinstea și puterea, că tu ai zidit toate, și după voia ta s'au zidit și sunt (toate)!**

5.

Apoi am văzut în dreapta celui ce ședea pe scaun o carte scrisă pe dinlăuntru

4. 2: Ezech. 1, 26; 10, 1. Is. 6, 1. Ps. 47, 9.

5: Ieș. 19, 16. Ezech. 1, 13.

6: Ezech. 1, 5. 18. 22. 26; 10, 1. Is. 6, 1. Ezech. 1, 10; 10, 14.

8: Is. 6, 2. 3; 41, 4. Ezech. 1, 18; 10, 12. Amos. 4, 13. Ieș. 3, 14.

10: Is. 6, 1. Ps. 47, 9. Dan. 4, 31; 6, 26; 12, 7.

5. 1: Is. 6, 1; 29, 11. Ps. 47, 9. Ezech. 2, 9-10.

și pe dinafară, pecetluită cu șapte peceți.

2. Și am văzut un inger puternic, strigând cu glas mare: Cine este vrednic să deschiză cartea și să deslege pecețile ei?

3. Și nimeni în cer, nici pe pământ, nici sub pământ nu putea să deschiză cartea, nici să se uite în ea.

4. Și mult am plâns eu că nimeni nu s'a aflat vrednic să deschiză și să cetească în carte și nici să se uite întrânsa.

5. Ci unul din bătrâni îmi zice: Nu plânge, căci iată, a biruit leul cel din seminția lui Iuda, rădăcina lui David și (poate) să deschiză cartea și să deslege cele șapte peceți ale ei.

6. Atunci am privit, și iată în mijlocul scaunului și al celor patru ființe și în mijlocul bătrânilor, un Miel stând ca și cum ar fi fost junghiat, având șapte coarne și șapte ochi, cari sunt cele șapte duhuri ale lui Dumnezeu, trimise în tot pământul.

7. Și a venit și a luat cartea din dreapta celui ce ședea pe scaun.

8. Și când a luat cartea, cele patru ființe și cei douăzeci și patru de bătrâni au căzut înaintea Mielului, având fiecare alăute și năstrăpi de aur pline cu tămâie, pe care sunt rugăciunile sfinților.

5: Fac. 49, 9—10. Is. 11, 1. 10.

6: Is. 53, 7; 11, 2. Zah. 4, 10.

9. Și cântau o cântare nouă, zicând: **Vrednic ești să iei cartea și să deschizi pecețile ei, că te-ai (lăsat) junghiat și ai răscumpărat lui Dumnezeu, cu sângele tău, oameni din toate semințiile și limbile și popoarele și neamurile,**

10. Și i-a făcut pe ei împărați și preoți ai Dumnezeului nostru și vor domni pe pământ.

11. Și am văzut și am auzit glas de îngeri mulți împrejurul scaunului și ființelor și bătrânilor, și numărul lor era milioane de milioane și mii de mii.

12. Și ziceau cu glas mare: **Vrednic este Mielul cel junghiat să ia puterea și bogăția și înțelepciunea și tăria și cinstea și slava și binecuvântarea!**

13. Și toată făptura care este în cer și pe pământ și sub pământ și cele ce sunt în mare și toate cele ce sunt întrânsele le-am auzit zicând: **Celui ce șade pe scaun și Mielului fie binecuvântarea și cinstea și slava și puterea, în vecii vecilor!**

14. Și cele patru ființe ziceau: **Ămin!** Iar (cei douăzeci și patru de) bătrâni au căzut și s'au închinat.

6.

Și am văzut când a deschis Mielul una din cele șapte peceți, și am auzit pe

11: 1 Reg. 22, 19. Dan. 7, 10.

una din cele patru ființe zicând cu glas ca de tunet: Vino!

2. Și m'am uitat, și iată un cal alb, și cel ce ședea pe el avea un arc; și s'a dat lui cunună și a pornit ca un biruitor, ca să biruască.

3. Și când a deschis a doua pecete, am auzit pe a doua ființă zicând: Vino!

4. Și a ieșit alt cal, roșu; și celui ce ședea pe el s'a dat să ia pacea de pe pământ, ca oamenii să se junghie unul pe altul; și s'a dat lui o sabie mare.

5. Și când a deschis pecetea a treia, am auzit pe a treia ființă, zicând: Vino! Și m'am uitat, și iată un cal negru, și cel ce ședea pe el avea o cumpană în mâna sa.

6. Și am auzit în mijlocul celor patru ființe un glas, zicând: O măsură de grâu pe un dinar și trei măsuri de orz pe un dinar! Dar de untdelem și de vin să nu te atingi.

7. Și când a deschis pecetea a patra, am auzit glasul celei de-a patra ființe, zicând: Vino!

8. Și m'am uitat, și iată un cal galben, și numele celui ce ședea pe el era: Moartea, și împreună cu ea era iadul. Și s'a dat lor putere peste a patra parte a pământului, ca să o moare cu sabie și cu foamete

și cu moarte și cu hărele pământului.

9. Și când a deschis a cincea pecete, am văzut sub jertfelnic sufletele celor junghiați pentru cuvântul lui Dumnezeu și pentru mărturia ce au dat-o.

10. Și strigau cu glas mare, zicând: Până când, Stăpâne sfinte și adevărate, nu vei judeca și nu vei răsbuna sângele nostru față de cei ce locuiesc pe pământ?

11. Și fiecărui li s'au dat veșminte albe și li s'a zis lor să aștepte în liniște încă puțină vreme, până ce tovarășii lor de robie și frații lor cari aveau să fie omoriți ca și ei, vor plini (numărul).

12. Și am privit, când a deschis pecetea a șasea, și iată s'a făcut cutremur mare și soarele s'a făcut negru ca un sac de păr și luna s'a făcut ca de sânge;

13. Și stelele cerului au căzut pe pământ, precum smochinul își lapădă smochinele cele crude ale lui, când este scuturat de vânt mare.

14. Și cerul s'a dat la o parte ca o hârtie care se face sul, și toți munții și toate ostroavele s'au mișcat din locurile lor.

15. Și împărații pământului

10: Zah. 1, 12. Ps. 79, 5. 10. A doua Lege 32, 43. Fac. 4, 10. 2 Reg. 9, 7. Osie 4, 1.

12: Is. 13, 10. Ezech. 32, 7—8. Ioil 3, 3—4. Is. 34, 4.

15: Ps. 48, 5; 2, 2. Is. 24, 21; 34, 2. Ier. 4, 29. Is. 2, 10. 19.

6. 8: Osie 13, 14. Ezech. 5, 12; 14, 21; 29, 5; 33, 27; 34, 28. Ier. 14, 12; 15, 3.

și domnii și bogații și căpitanii și cei puternici și toți robii și toți cei slobozi s'au ascuns în peșteri și în crepăturile munților.

16. Și au zis munților și pietrelor: Cădeți peste noi și ne ascundeți pe noi de fața celui ce șade pe scaun și de mânfa Mielului!

17. Căci a venit ziua cea mare a mâniei lui, și cine poate s'o sufere?

7.

După acestea am văzut patru îngeri stând la cele patru unghiuri ale pământului și ținând cele patru vânturi ale lui, ca să nu sufle vânt pe pământ, nici peste mare, nici peste vreun copac.

2. Și am mai văzut un alt înger ridicându-se dela Răsăritul soarelui, având pecetea lui Dumnezeu celui viu și strigând cu glas mare celor patru îngeri, cărora li s'a dat să vatăme pământul și marea,

3. Și zicând: Nu vătămați pământul, nici marea, nici copacii, până ce nu vom pecetlui în frunte pe robii Dumnezeului nostru.

4. Și am auzit numărul celor pecetluiți: o sută patruzeci și

patru de mii pecetluiți, din toate semințiile fiilor lui Israel.

5. Din seminția lui Iuda douăsprezece mii de pecetluiți; din seminția lui Ruvîn douăsprezece mii de pecetluiți; din seminția lui Gad douăsprezece mii de pecetluiți;

6. Din seminția lui Așir douăsprezece mii de pecetluiți; din seminția lui Neftalin douăsprezece mii de pecetluiți; din seminția lui Manase douăsprezece mii de pecetluiți;

7. Din seminția lui Simeon douăsprezece mii de pecetluiți; din seminția lui Levi douăsprezece mii de pecetluiți; din seminția lui Isahar douăsprezece mii de pecetluiți;

8. Din seminția lui Zavulon douăsprezece mii de pecetluiți; din seminția lui Iosif douăsprezece mii de pecetluiți; din seminția lui Veniamin douăsprezece mii de pecetluiți.

9. După acestea m'am uitat, și iată **gloată multă**, pe care nimeni nu putea să o numere, **din toate neamurile și semințiile și noroadele și limbii**, stând înaintea scaunului și înaintea Mielului, îmbrăcați în vesminte albe și având ramuri de finic în mâinile lor.

10. Și strigau cu glas mare, zicând: Mântuirea este dela Dumnezeu nostru, cel ce șade pe scaun, și dela Mielul!

11. Și toți îngerii stăteau împrejurul scaunului și al bătrânilor și al celor patru ființe,

16: Osie 10, 8. Is. 6, 1. Ps. 47, 9.

17: Ioil 2, 11; 3, 41. Mal. 3, 2.

7. 1: Ezech. 7, 2; 37, 9. Dan. 7, 2. Zah. 6, 5.

4: Ezech. 9, 4. 6.

și au căzut pe fețele lor și s'au închinat lui Dumnezeu,

12. Zicând: Amin! Binecuvântarea și slava și înțelepciunea și mulțumita și cinstea și puterea și tăria Dumnezeului nostru în vecii vecilor. Amin!

13. Iar unul din cei bătrâni a prins a grăi și a-mi zice: Cine sunt aceștia îmbrăcați cu vesmintele cele albe și de unde au venit?

14. Și i-am zis lui: Doamne, tu știi. Și mi-a zis mie: Aceștia sunt cei ce vin din necazul cel mare. Ei și-au spălat vesmintele lor, nălbindu-și-le în sângele Mielului.

15. De aceea sunt înaintea scaunului lui Dumnezeu și-l slujesc ziua și noaptea, în biserică lui, și cel ce șade pe scaun se va sălășlui înrânșii.

16. Nu vor mai flămânzi, nici vor mai inseta, nici va mai cădea peste ei soarele și nici o arșiță.

17. Căci Mielul, cel ce stă în mijlocul scaunului, îl va paște pe ei și îl va povățui la izvoarele apei vieții și Dumnezeu va șterge toată lacrima din ochii lor.

8.

Si când a deschis **pecetea a șaptea**, s'a făcut tăcere în cer, ca la o jumătate de ceas.

2. Și am văzut pe cei șapte

14: Dan. 12, 1. Fac. 49, 11.

16: Is. 49, 10. Ezech. 34, 23. Ier. 2, 13; 31, 16. Ps. 23, 2. Is. 25, 8.

ingeri cari stau înaintea lui Dumnezeu, și li s'a dat lor șapte trâmbițe.

3. Și a venit un alt inger și a stat înaintea jertfelnicului, având cădelniță de aur; și i s'a dat lui tămâie multă, ca să o puie, cu rugăciunile tuturor sfinților, pe jertfelnicul cel de aur, care este înaintea scaunului.

4. Și fumul tămâiei s'a suit cu rugăciunile sfinților, din mâna ingerului, înaintea lui Dumnezeu.

5. Atunci ingerul a luat cădelnița și a umplut-o din focul jertfelnicului și a aruncat jar pe pământ; și s'au pornit glasuri și tunete și fulgere și cutremure de pământ.

6. Și cei șapte ingeri cari aveau cele **șapte trâmbițe**, s'au gătit ca să trâmbițeze.

7. Și a trâmbițat ingerul cel dintâi; și s'a făcut grindină și foc amestecat cu sânge și au căzut pe pământ și a ars a treia parte din copaci și toată iarba verde.

8. Și a trâmbițat al doilea inger; și ca un munte mare încins în flăcări s'a prăbușit în mare și a treia parte din mare s'a făcut sânge.

9. Și a murit a treia parte din

8. 3: Amos 9, 1.

4: Ps. 141, 2.

5: Lev. 16, 12. Ieș. 19, 16. Ezech. 10, 2.

7: Ezech. 38, 22. Ioil 3, 3. Ieș. 9, 23—26.

8: Ier. 51, 25. Ieș. 7, 20—21.

făpturile insuflețite cari trăiesc în mare și a treia parte din corăbii a pierit (în ape).

10. Și a trâmbițat al treilea inger; și a căzut din cer o stea mare, arzând ca o făclie, și a căzut peste a treia parte din râuri și peste izvoarele apelor.

11. Și numele stelei era Pelin; și a treia parte din ape s'a făcut ca pelinul și mulți din oameni au murit de ape, căci se făcu-
seră amare.

12. Și a trâmbițat al patrulea inger; și s'a rânit a treia parte a soarelui și a treia parte a lunii și a treia parte a stelelor, încât s'a întunecat a treia parte a lor, și a treia parte din zi nu era luminată, și noaptea așijderea.

13. Am văzut și am auzit apoi un vultur sburând prin mijlocul cerului și strigând cu glas mare: **Vai, vai, vai, celor ce locuiesc pe pământ,** din pricina celorlalte glasuri de trâmbiță ale celor trei ingeri, cari au să mai trâmbițeze!

9.

Și a trâmbițat al cincilea inger; și am văzut o stea căzând din cer pe pământ, și i s'a dat chela fântânii adâncului.

2. Și a deschis fântâna adâncului și fum s'a supt din fântână, ca fumul unui cuptor mare, și

10: Is. 14, 12. Dan. 8, 10.

9. 2: Fac. 19, 28. Ieș. 19, 18. Ioil 2, 2. 10.

s'a întunecat soarele și văzduhul de fumul fântânii.

3. Și din fum au ieșit lăcuste pe pământ, și li s'a dat lor putere precum au putere scorpilor pământului.

4. Și s'a zis lor să nu vatăme iarba pământului și nici un fel de verdeață și nici un fel de copac, fără numai pe oameni cari nu au pecetea lui Dumnezeu pe frunțile lor.

5. Și li s'a (mai) poruncit să nu îl omoare pe ei, ci numai să-i chinufască cinci luni; și chinul lor era ca chinul scorpilor când înțapă pe om.

6. Și în zilele acelea oamenii vor căuta moartea și nu o vor afla, și vor pofti să moară și moartea va fugi de ei.

7. Și înfățișarea lăcustelor era ca unor cai gătiți de războiu. Pe capetele lor aveau cunună ca de aur, iar fețele lor erau ca fețele oamenilor.

8. Și aveau păr ca părul femeilor și dinții lor erau ca alielor.

9. Și aveau zale ca zalele cele de fier, iar huetul aripelor lor era ca huetul unei mulțimi de care cu mulți cai, cari aleargă la războiu.

10. Și cozile lor erau ca ale scorpilor și bolduri erau în co-

3: Ieș. 10, 12. 15.

4: Ezech. 9, 4.

6: Iov 3, 21.

7: Ioil 2, 4.

8: Ioil 1, 6.

9: Ioil 2, 5.

zile lor; și aveau puterea să vatăme pe oameni cinci luni.

11. Și aveau peste ele un împărat: pe îngerul adâncului – care evreiește se cheamă Avadon, iar elinește se cheamă Apolion.

12. Întâiul vai a trecut, dar iată că mai vin după el încă două vafuri.

13. Și a trâmbițat al șaselea înger; și au auzit un glas din cele patru cornuri ale jertfelnicului celui de aur, care este înaintea lui Dumnezeu,

14. Zicând îngerului al șaselea, care avea trâmbiță: Desleagă pe cei patru îngeri legați la râul cel mare al Eufratului.

15. Și s'au deslegat cei patru îngeri cari erau gătiți spre ceașul și luna și ziua și anul (acela), ca să omoare a treia parte din oameni.

16. Și numărul oștilor călărimii era două milioane de milioane, căci am auzit numărul lor.

17. Și așa am văzut în vedente cali și pe cei ce ședeau pe ei având zale ca de foc și ca de iachint și ca de pucioasă; și capetele cailor erau asemenea capetelor leilor și din gurile lor ieșea foc și fum și pucioasă.

18. De aceste trei bătăi – de foc și de fum și de pucioasă, ce ieșeau din gurile lor – a pierit a treia parte din oameni.

15: Fac. 15, 18. A doua Lege 1, 7. Ios. 1, 4.

19. Pentrucă puterea cailor este în gura lor și în cozile lor; căci cozile lor sunt asemenea șerpilor, având capete, și cu acestea vatămă.

20. Dar ceilalți oameni, cari n'au murit de ranele acestea, nu s'au pocăit de faptele mâinilor lor, ca să nu se închine dracilor și idolilor celor de aur și de argint și de aramă și de piatră și de lemn, cari nu pot nici să vadă, nici să auză, nici să umble.

21. Și nu s'au pocăit de uciderile lor, nici de fermecăturile lor, nici de desfrânările lor, nici de furtișagurile lor.

10.

Și am văzut alt înger puternic, pogorându-se din cer, învăluit în nor și având un curcubeu pe capul lui și fața lui ca soarele și picioarele lui ca stâlpii de foc,

2. Și în mâna sa avea o **carte deschisă**. Și a pus piciorul lui cel drept pe mare, iar cel stâng pe pământ,

3. Și a strigat cu glas mare, precum răcnește leul; și când a strigat el, cele șapte tunete și-au slobozit glasurile lor.

4. Iar când au răsunat glasurile celor șapte tunete, volam să scriu, dar am auzit un glas din cer, zicându-mi: **Pecetlu-**

20: Is. 2, 8; 17, 8. Dan. 5, 4. 23. Ps. 115, 4; 135, 15.

10. 4; Dan. 8, 26; 12, 4. 9.

ește cele ce au grăit cele șapte tunete și nu le scrie!

5. Și îngerul pe care l-am văzut stând pe mare și pe pământ, s'a ridicat mâna spre cer,

6. Și s'a jurat pe cel ce este viu în vecii vecii vecilor, care a zidit cerul și cele ce sunt întrânsul, și pământul și cele ce sunt întrânsul, și marea și cele ce sunt întrânsa, că nu va mai fi vreme,

7. Ci în zilele când va glăsuși îngerul al șaptelea, când va avea să trâmbițeze, se va săvârși taina lui Dumnezeu, precum bine a vestit el robilor săi, prorocilor.

8. Și glasul care l-am auzit din cer a vorbit cu mine iarăși zicându-mi: Mergi de la cartea cea deschisă în mâna îngerului ce stă pe mare și pe pământ.

9. Și m'am dus la înger și am zis către dânsul: Dă-mi cartea. Iar el mi'a zis: Ia-o și-o mănâncă pe ea, și va amări pântecul tău, dar în gura ta va fi dulce ca mierea.

10. Și am luat cartea din mâna îngerului și am mâncat-o pe ea; și era în gura mea dulce ca mierea, și după ce am mâncat-o, s'a amărit pântecul meu.

5: A doua Lege 32, 40. Fac. 14, 19. 22. Neem. 9, 6. Ieș. 20, 11. Ps. 146, 6. Dan. 12, 7.

7: Amos 3, 7. Dan. 9, 6. 10. Zah. 1, 6.

9: Ezech. 2, 8; 3, 1—3.

11. Apoi mi'a zis: Tu trebuie să prorocești din nou la popoare și la neamuri și la limbi și la mulți împărați.

11.

Și mi s'a dat o trestie asemenea menea unui toiag și mi s'a zis: Scoală-te și măsoară biserica lui Dumnezeu și jertfelnicul și pe cei ce se închină întrânsa.

2. Și curtea cea dinafară de biserică las-o și n'o măsoară, căci a fost dată păgânilor cari vor călca cetatea cea sfântă patruzeci și două de luni.

3. Și voi da putere celor doi martori ai mei, și vor prorocești o mie două sute șasezeci de zile, îmbrăcați fiind în saci.

4. Aceștia sunt cei doi maslini și cele două sfeșnice cari stau înaintea Domnului pământului.

5. Și de va vrea cineva să-i vateme pe ei, foc va ieși din gura lor și va mistui pe vrășmașii lor; și de va vrea cineva să-i vateme pe ei, acela va trebui să fie ucis.

6. Aceștia au putere să închiză cerul, ca să nu ploaie în zilele prorociei lor, și putere au peste ape să le pre-

11: Ier. 1, 10; 25, 30. Dan. 3, 4; 7, 14.

11. 4: Zah. 4, 3. 11—14. 2 Reg. 1, 10. 2 Sam. 22, 9. Ier. 5, 14.

6: 1 Reg. 17, 1. Ieș. 7, 17. 19-20. 1 Sam. 4, 8.

facă în sânge și să bată pământul cu fel de fel de bățai, ori de câte ori vor voi.

7. Și dacă vor sfârși cu mărturia lor, hîra care va ieși din adânc va face război cu ei și îi va biruși și îi va omori pe ei.

8. Și trupurile lor vor zăcea în ulița cetății celei mari, care duhovnicește se cheamă Sodomă și Egipt, unde s'a răstignit și Domnul lor.

9. Și (mulți) din popoare și din seminții și din limbi și din neamuri vor vedea trupurile lor trei zile și jumătate și nu vor lăsa să le pue în morminte.

10. Și cei ce locuiesc pe pământ se vor bucura de moartea lor și se vor veseli și și vor trimite daruri unii altora, pentru că acești doi proroci au chinat pe cei ce locuiesc pe pământ.

11. Și după cele trei zile și jumătate, duh de viață dela Dumnezeu a intrat în ei și au stătut pe picioarele lor; și frică mare a căzut peste cei ce se uitau la dînșii.

12. Și s'a auzit un glas mare din cer, zicând: Sufiți-vă aici! Și s'au supt în cer, pe nor, și vrășmașii se uitau la dînșii.

13. Și în ceasul acela s'a făcut cutremur mare și a zecea parte din cetate a căzut, și au pierit în cutremurul acela șapte

mii de oameni, iar ceilalți s'au înfricoșat și au dat slavă Dumnezeului cerului.

14. Al doilea val a trecut; dar iată vine degrab al treilea val.

15. Și a trâmbițat al șaptelea inger; și glasuri puternice au prins a răsună din cer, zicând: Impărăția lumii s'a făcut a Domnului nostru și a Hristosului său! Și el va domni în vecii vecilor.

16. Și cei douăzeci și patru de bătrâni cari șed înaintea lui Dumnezeu, pe scaunele lor, au căzut pe fețele lor și s'au închinat lui Dumnezeu,

17. Zicând: **Mulțumim-ți, Doamne Dumnezeule, Atot-țitorule, cel ce ești și cel ce erai și cel ce vii, că ți-ai luat puterea ta cea mare și ai început să domnești.**

18. Mâniatu-s'au păgânii, dar a venit mânia ta și vremea judecării morților, ca să dai răsplată robilor tăi, prorocilor și sfinților și celor ce se tem de numele tău, celor mici și celor mari, și să pierzi pe cei ce pierd pământul.

19. Atunci s'a deschis biserica lui Dumnezeu în cer și s'a arătat scrierul legământului lui în biserica lui, și s'au pornit fulgere și glasuri și tunete și cutremur și grindină mare.

7: Dan. 7, 3. 7. 21.

11: Ezech. 37, 5. 10. Fac. 15, 12.

19: 1 Reg. 8, 1. 6. 2 Cron. 5, 7. Ieș. 9, 24; 19, 16.

12.

Și s'a arătat în cer un semn mare: o femeie îmbrăcată cu soarele, și luna era sub picioarele ei, iar pe capul ei (avea) cunună din douăsprezece stele.

2. Și era însărcinată și striga, chinându-se și muncindu-se ca să nască.

3. Și alt semn s'a arătat în cer: Iată un balaur mare, roșu, având șapte capete și zece coarne și pe capetele lui șapte cununi.

4. Coadă lui târa a treia parte din stelele cerului și le-a aruncat pe pământ. Și balaurul a stat înaintea femeii care voia să nască, pentru ca, dacă va naște, să mănânce pe fiul ei.

5. Și a născut un fiu de parte bărbătească, și el avea să pască toate neamurile cu totag de fier. Și a fost răpit fiul ei la Dumnezeu și la scaunul lui.

6. Iar femeia a fugit în pustie, unde avea loc gătit de Dumnezeu, ca să o hrănească pe ea acolo, o mie două sute șalzece de zile.

7. Și s'a făcut războiu în cer: Mihail și îngerii lui se luptau cu balaurul; și balaurul cu îngerii lui au ținut lupta,

8. Dar nu au biruit și nici loc nu s'a mai aflat pentru ei în cer.

12. 3: Is. 66, 7. Miha 4, 10. Dan. 7, 7.
5: Ps. 2, 9.

7: Dan. 10, 13. 21; 12. 1.

9. Și balaurul cel mare, șarpele cel vechiu, care se cheamă diavolul și satana, cel ce înșală toată lumea, a fost aruncat pe pământ, și împreună cu el au fost aruncați și îngerii lui.

10. Și au auzit un glas puternic, grăind din cer: **Acum a sosit mântuirea și puterea și împărăția Dumnezeului nostru și puterea Hristosului lui;** că pârșul fraților noștri, cel ce îl pâra pe ei înaintea Dumnezeului nostru ziua și noaptea, a fost aruncat.

11. Iar aceștia l-au biruit pe el cu sângele Mielului și cu cuvântul mărturiei lor și nu și-au cruțat viața lor nici dela moarte.

12. De aceea, bucurați-vă ceruri și cei ce locuiți întrânsele! Că vai (de tine), pământule și (de tine), mare! Că s'a pogorit la voi diavolul cu mânie mare, știind că puțină vreme mai are.

13. Și când a văzut balaurul că a fost aruncat pe pământ, a început a prigoni pe femeia care a născut pe fiul cel de parte bărbătească.

14. Dar femeii i s'au dat două aripi, de ale vulturului celui mare, ca să zboare în pustie la locul său, unde e hrănită o vreme, ferită de fața șarpelui.

15. Atunci șarpele a slobozit din gura sa după femeie apă, ca un râu, ca râul s'o ducă pe ea.

14: Dan. 7, 25; 12, 7.

16. Dar pământul a ajutat femeii, că pământul și-a deschis gura sa și a înghițit râul pe care îl slobozise balaurul, din gură.

17. Și balaurul s'a mântiat pe femeie și s'a dus să facă războiu cu ceilalți din seminția ei, cari păzesc poruncile lui Dumnezeu și țin cu tărie la mărturia lui Iisus.

18. Iar eu stăteam pe nisipul mării.

13.

Și am văzut suindu-se din mare o **hiară care avea zece coarne și șapte capete**, și pe coarnele ei zece steme și pe capetele ei nume de hulă.

2. Și hiara pe care am văzut-o era asemenea pardosului, și picioarele ei (erau) ca ale ursului și gura ei ca gura leului; și balaurul i-a dat puterea sa și scaunul său, și stăpânire mare.

3. Și am văzut unul din capetele ei ce era ca înjunghiat de moarte; dar rana ei cea de moarte s'a vindecat și tot pământul s'a mirat (uitându-se) la hiară.

4. Și s'a închinat balaurului celui ce a dat putere hiarei; apoi s'a închinat hiarei, zicând: Cine poate să se lupte cu ea?

5. Și s'a dat ei gură care grăia cu trufe și cu huliri; și s'a dat ei stăpânire să lucreze patruzeci și două de luni.

13. 2; Dan. 7, 4-6.

6. Și și-a deschis gura sa spre hulă asupra lui Dumnezeu, ca să hulească numele lui și lăcașul lui și pe cei ce locuiesc în cer.

7. Și s'a dat ei să facă războiu cu sfinții și să-i biruiască pe ei; și s'a dat ei stăpânire peste toată seminția și poporul și limba și neamul.

8. Și se vor închina ei toți cei ce locuiesc pe pământ, ale căror nume nu sunt scrise dela întemeierea lumii în cartea vieții Mielului celui înjunghiat.

9. De are cineva urechi, să auză!

10. **Cel ce duce în robie, în robie merge, și cel ce ucide cu sabia, de sabie trebuie să fie ucis.** Aici este răbdarea și credința sfinților.

11. Și am văzut **altă hiară suindu-se de pe pământ; și avea două coarne** asemenea mielului și grăia ca un balaur.

12. Și toată stăpânirea hiarei celei dintâi o are în mâini, înaintea ei; și face pământul și pe cei ce locuiesc pe dânsul, ca să se închine hiarei celei dintâi, a cărei rană de moarte se vindecă.

13. Și face semne mari, până și foc să se pogoare din cer pe pământ, înaintea oamenilor.

14. Și amăgește pe cei ce locuiesc pe pământ prin semnele care i s'a dat să facă în-

7: Dan. 7, 21.

8: Dan. 12, 1. Ps. 69, 29. Is. 53, 7. Ier. 15, 2.

în fața hărei, zicând celor ce locuiesc pe pământ să facă chipul hărei celei ce a fost rănită de sabie și care trăiește.

15. Și s'a dat ei (putere) să sălășluiească duh în chipul hărei, ca chipul hărei să grăiască și să facă să fie ucși toți câți nu se vor închina chipului hărei.

16. Și-i sflește pe toți - pe cei mici și pe cei mari și pe cei bogați și pe cei săraci și pe cei slobozi și pe cei robiți - să-și pule semn pe mâna lor cea dreaptă, sau pe frunțile lor,

17. Ca nimeni să nu poată cumpăra sau vinde, fără numai cel ce are semnul, adică numele hărei, sau numărul numelui ei.

18. Aici este înțelepciunea: Cel ce are minte, socotească numărul hărei, că numărul este nume de om și numărul este șase sute șasezeci și șase.

14.

Și m'am uitat, și iată Mielul stând pe muntele Sionului și cu el o sută patruzeci și patru de mii, cari aveau numele lui și numele Tatălui lui, scris pe frunțile lor.

2. Și am auzit un glas din cer ca un huet de ape multe și ca un glas de tunet puternic; și glasul pe care l-am auzit

15: Dan. 3, 5-6.

era ca viersul unor lăutari, zicând din lăutele lor.

3. Și cântau o cântare nouă înaintea scaunului și înaintea celor patru ființe și a bătrânilor; și nimeni nu putea să învețe cântarea, fără numai cei o sută patruzeci și patru de mii de răscumparați, de pe pământ.

4. Aceștia sunt cei ce nu s'au întinat cu femei, căci sunt feclorenici. Aceștia sunt cei ce merg după Miel, ori unde se va duce el. Aceștia sunt răscumparați dintre oameni, pârgă lui Dumnezeu și Mielului.

5. Și în gura lor nu se află viclesug, căci sunt fără prihană.

6. Am văzut apoi alt inger sburând prin mijlocul cerului și el avea o Evangheliă veșnică de vestit celor ce locuiesc pe pământ și tuturor neamurilor și semințiilor și limbilor și popoarelor.

7. Și el striga cu glas mare: Temeți-vă de Dumnezeu și dați lui mărire, că a venit ceasul judecării lui și vă închinați cerului ce a făcut cerul și pământul și marea și izvoarele apelor!

8. Și alt inger a venit după el, zicând: A căzut, a căzut Vavilonul, cetatea cea mare, care cu vinul cel pătimăș al

14. 3: Ps. 33, 3; 40, 4; 96, 1; 144, 9; 149, 1. Is. 42, 10.

8: Dan. 4, 27. Ps. 21, 9. Ier. 51, 7-8.

curviei sale a adăpat toate neamurile!

9. Și al treilea inger a venit după ei, zicând cu glas mare: Cine se închină hiariei și chipului ei și primește semnul ei pe fruntea sa, sau pe mâna sa,

10. Acela va bea din vinul cel neamestecat al mănții lui Dumnezeu, dres în paharul mănții lui, și se va chinuși în foc și pucioasă înaintea sfinților ingeri și înaintea Mielului.

11. Și fumul chinului lor se va ridica în vecii vecilor și nu vor avea odihnă nici ziua nici noaptea cei ce se închină hiariei și chipului ei, și cei ce primesc semnul numelui ei.

12. Aici este răbdarea sfinților celor ce păzesc poruncile lui Dumnezeu și credința lui Iisus.

13. Și am auzit un glas din cer, zicându-mi: Scrie: **Fericiți cei morți**, cari de acum vor muri în Domnul! Da, zice Duhul, odihni-se-vor ei de ostenele lor, căci **faptele lor veni-vor cu ei.**

14. Și m'am uitat, și iată un nor alb, și cel ce ședea pe nor asemenea Fiului Omului, având pe capul lui cunună de aur și în mâna lui secere ascuțită.

15. Și alt inger a ieșit din biserică, strigând cu glas mare celui ce ședea pe nor: Trimitte secerea ta și seceră, că a venit

ceasul secerișului, căci s'a copt secerișul pământului!

16. Atunci cel ce ședea pe nor a aruncat secerea pe pământ și pământul s'a secerat.

17. Apoi un alt inger a ieșit din biserică cea din cer, având și el secere ascuțită.

18. Și încă un inger a ieșit din jertfelnic, având stăpânire peste foc, și a strigat cu glas mare celui ce avea secerea cea ascuțită, zicând: Trimitte secerea ta cea ascuțită și culege strugurii viei pământului, că s'au copt strugurii ei.

19. Și a aruncat ingerul secerea lui pe pământ și a cules via pământului, și a pus-o în teascu cel mare al mănții lui Dumnezeu.

20. Și s'au călcat (strugurii din) teascu afară de cetate, și a curs sânge din teascu până la fratele cailor, (pe o întindere) de o mie și șasesute de stadii.

15.

Și am văzut pe cer alt semn, mare și minunat: **șapte îngeri având cele șapte rane de pe urmă**, căci cu acelea s'a sfârșit mânia lui Dumnezeu.

2. Și am văzut o mare ca de cleștar amestecată cu foc, și pe cel ce birușeră hiară cu chipul ei și cu semnul ei și cu numărul numelui ei, stând

10: Is. 51, 17. Ps. 75, 9.

14: Dan. 7, 13.

15: Ioil 4, 13.

18: Ioil 4, 13.

pe marea cea de cleștar, având alăutele lui Dumnezeu;

3. Și cântau cântarea lui Moise, robul lui Dumnezeu, și cântarea Melului, zicând: Mari și minunate sunt lucrurile tale, Doamne Dumnezeule, Atotșitorule! Drepte și adevărate sunt căile tale, Impărate al neamurilor!

4. Cine nu se va teme de tine Doamne și nu va mări numele tău? Că tu ești unul sfânt: Toate neamurile vor veni și se vor închina înaintea ta, că judecățile tale s'au arătat.

5. Și după acestea m'am uitat și iată, s'a deschis biserica cortului mărturiei din cer.

6. Și au ieșit din biserică cei șapte îngeri cari aveau cele șapte rane, îmbrăcați în (haine de) în curat și luminos și încinși împrejurul pieptului cu brățe de aur.

7. Și una din cele patru ființe a dat celor șapte îngeri șapte cupe de aur pline cu mânia lui Dumnezeu celui viu în vecii vecilor.

8. Și s'a umplut biserica de fum, din slava lui Dumnezeu și din puterea lui, și nimeni nu putea să intre în biserică până nu se vor fi sfârșit cele șapte rane ale celor șapte îngeri.

15. 3: Ps. 111, 2; 139, 14; 145, 17. Ier. 10, 6—7.

4: Ps. 86, 9. Mal. 1, 11.

5: Ieș. 40, 34.

6: Lev. 26, 21. Ezech. 28, 13.

16.

Și am auzit glas mare din biserică, zicând celor șapte îngeri: Duceți-vă și **vârsați pe pământ cupele mâniei lui Dumnezeu.**

2. Și s'a dus cel dintâi și a vărsat cupa sa pe pământ; și s'au ivit rane cumplite și rele pe oamenii cari aveau semnul harel și pe cei ce s'au închinat chipului ei.

3. Și al doilea inger și-a vărsat cupa în mare; și s'a făcut sânge ca de mort și toate făpturile vii din mare au pierit.

4. Și al treilea inger și-a vărsat cupa în râuri și în izvoarele apelor și s'au prefăcut în sânge.

5. Și am auzit pe ingerul apelor zicând: Drept ești tu, Doamne Sfinte, cel ce ești și cel ce erai, că ai judecat așa!

6. Pentrucă sângele sfinților și al prorocilor le-au vărsat și sânge le-au dat lor să bea, că sunt vrednici!

7. Și am auzit pe altul grăind din altar: Da, Doamne Dumnezeule, Atotșitorule, adevărate și drepte sunt judecățile tale!

8. Și al patrulea inger și-a vărsat cupa peste soare și i s'a

16. 2: A doua Lege 28, 35. Ieș. 9, 10—11.

3: Ieș. 7, 17—21.

5: Ieș. 7, 19—24. Ps. 78, 44.

7: Amos 4, 13. Ps. 19, 10; 119, 137.

dat lui (putere) să arză pe oameni cu foc.

9. Și oamenii au fost arși cu arșiță cumplită, și huli-au numele lui Dumnezeu celui ce are stăpânire peste ranele acestea și nu s'au pocăit ca să dea lui mărire.

10. Și al cincilea inger și-a vărsat cupa peste scaunul hiariei, și s'a întunecat împărăția ei și oamenii își mușcau limbile lor de durere.

11. Și de durerile lor și de ranele lor huleau pe Dumnezeu cerului și nu s'au pocăit de faptele lor.

12. Și al șaselea inger și-a vărsat cupa peste râul cel mare al Eufratului, și au secat apele lui, spre a găti calea împărățiilor celor dela Răsărit.

13. Și am văzut ieșind din gura balaurului și din gura hiariei și din gura prorocului celui mincinos, trei duhuri necurate ca niște broaște.

14. Că sunt duhuri drăcești cari fac semne și cari umblă pe la împărățiile pământului întreg, ca să-i adune pe ei la războiul zilei celei mari a lui Dumnezeu Atotșitorul.

15. **Iată viu ca un fur. Fericit este cel ce priveghează și-și păstrează vesmintele sale, ca să nu umble gol și să i se vază rușinea lui!**

16. Și i-a strâns pe ei la loc

12: Fac. 15, 18. A doua Lege 1, 7. Ios. 1, 4. Is. 11, 15. 16. Ier. 50, 38.

14: Ieș. 8, 3.

cul ce se cheamă evreiește Armagheden.

17. Și al șaptelea inger și-a vărsat cupa în văzduh, și glas mare a ieșit din biserică cerului, dela scaun, strigând: Să-vârșitu-s'a!

18. Și s'au pornit fulgere și tunete, și cutremur mare s'a făcut, cum n'a mai fost de când sunt oamenii pe pământ cutremur mare ca acesta.

19. Și cetatea cea mare s'a desfăcut în trei părți și cetățile neamurilor au căzut, și Vavilonul cel mare s'a pomenit înaintea lui Dumnezeu, ca să-i dea lui cupa cu vinul cel lute al mâniei lui.

20. Și toate ostroavele au plerit și munții nu s'au mai aflat.

21. Și grindină mare ca talantul a căzut din cer peste oameni. Ci oamenii huleau pe Dumnezeu pentru năpasta grindinei, că năpasta ei era mare foarte.

17.

A venit apoi unul din cei șapte ingeri, cari aveau cele șapte cupe și a grăit către mine, zicând: **Vino să-ți arăt judecata curvei celei mari**

18: Ieș. 19, 16. Dan. 12, 1.

19: Dan. 4, 27. Is. 51, 17. Ier. 25, 15.

21: Ieș. 9, 23.

17. 1: Ier. 51, 13.

care șade pe apele cele multe,

2. Cu care au curvit împărații pământului și de vinul curviei ei s'au îmbătat cei ce locuiesc pe pământ.

3. Și m'a dus cu duhul în pustie și am văzut o femeie șezând pe o hiară roșie, plină de nume de hulă, care avea șapte capete și zece coarne.

4. Și femeia era îmbrăcată în porfiră și în roș și împodobită cu aur și cu pietre scumpe și cu mărgăritare, având în mâna ei o cupă de aur plină de uricuni și de necurățiile curviei sale,

5. Iar pe fruntea ei scris acest nume de taină: Vavilonul cel mare, maica curvelor și a ticăloșilor pământului.

6. Și am văzut pe femeia beată de sângele sfinților și de sângele martorilor lui Iisus, și văzându-o m'am mirat cu mirare mare.

7. Și m'a zis ingerul: De ce te miri? Eu îți voi spune taina femeii și a hiariei ce o poartă pe ea și care are cele șapte capete și cele zece coarne.

8. Hiară care ai văzut-o era și nu mai este și va să iasă din adânc și să meargă la pleire, și se vor mira cei ce locuiesc pe pământ, ale căror nume nu sunt scrise în cartea vieții dela

intemeierea lumii, văzând pe hiară că era și nu mai este și că din nou se va arăta.

9. Aici trebuie minte cu pricepere! **Cele șapte capete sunt șapte coline** pe care șade femeia.

10. Ci sunt și șapte împărați: cinci au căzut și unul mai este și celălalt încă n'a venit, iar când va veni, puțin are să rămâie.

11. Și hiară care era și nu mai este - este al optulea, de și este din cei șapte și merge la pleire.

12. Și cele zece coarne pe care le-ai văzut sunt zece împărați, cari încă n'au luat împărăția, dar vor lua stăpânirea de împărați, pe un ceas, împreună cu hiară.

13. Aceștia un gând au și puterea și stăpânirea lor o vor da hiariei.

14. Ei vor porni război împotriva Mielului și Mielul îi va birui pe ei, căci el este Domnul domnilor și Impăratul împărățiilor; și cu el sunt cei chemați și cei aleși și cei credincioși.

15. Apoi îmi zise: Apele pe care le-ai văzut și unde șade curva sunt popoare și gloate și neamuri și limbi.

16. Și cele zece coarne pe care le-ai văzut la hiară, acestea vor urî pe curvă și o vor face pustie și goală și cărnurile ei

2: Is. 23, 17.

4: Dan. 7, 7.

8: Dan. 7, 3; 12, 1. Ps. 69, 29.

12: Dan. 7, 20. 24.

14: A doua Lege 10, 17. Dan. 2, 47.

le vor mânca și pe ea o vor arde cu foc.

17. Pentru că Dumnezeu le-a pus în inimile lor să facă voia lui și să lucreze într'un gând și să dea împărăția lor hiarei, până ce se vor plini cuvintele lui Dumnezeu.

18. Iar femeia pe care ai văzut-o este cetatea cea mare, care domnește peste împărățiile pământului.

18.

După acestea am văzut alt înger pogorindu-se din cer; el avea putere mare și pământul s'a luminat de slava lui.

2. Și a strigat cu glas puternic, zicând: **A căzut! A căzut Vavilonul cel mare și s'a făcut lăcaș dracilor și temniță tuturor duhurilor necurate și colivie tuturor pasărilor necurate și urite!**

3. **Că din vinul pătimăș al curviei ei au băut toate neamurile, și împărății pământului cu ea au curvit și neguțătorii pământului din mulțimea desfătărilor ei s'au îmbogățit.**

4. **Am auzit apoi alt glas din cer, zicând: Ieșiți dintrânsa, poporul meu, ca să nu vă împărtășiți din păcatele ei și să nu luați din bătăile ei!**

18. 2: Dan. 4, 27. Is. 13, 21; 21, 9; 34, 11. 14. Ier. 9, 10; 50, 39. 51, 8.

3: Is. 23, 17. Ier. 25, 15. 27; 51, 7. Naum 3, 4,

4: Is. 48, 20; 52, 11. Ier. 50, 8; 51, 6. 9. 45.

5. **Căci au ajuns păcatele ei până la cer și s'a adus aminte Dumnezeu de nedreptățile ei.**

6. **Plătii-i precum v'a plătit și ea vouă și dați-i indoit, după faptele ei. În paharul în care v'a turnat ea vinul, turnați-i indoit.**

7. **Pe cât s'a slăvit pe sine și s'a desfătat, pe atâta dați-i ei chin și plângere. Căci întru inima ei zice: Eu sunt împărăteasă și văduvă nu sunt, și nici de cum nu voi vedea jale!**

8. **De aceea, într'o zi vor veni bătăile peste ea: moarte și plângere și foamete; și va fi arsă cu foc, pentru că puternic este Domnul Dumnezeu cel ce o judecă pe ea.**

9. **Și o vor plânge pe ea și se vor tângui după ea împărății pământului cari au curvit și s'au desmierdat cu ea, când vor vedea fumul arderii ei.**

10. **Și stând departe de groaza muncii ei, vor zice: Vai, vai (de tine), cetatea cea mare a Vavilonului, cetatea cea tare, că într'un ceas a venit judecata ta!**

11. **Și neguțătorii pământului o vor plânge și o vor jeli pe ea, că nimeni nu va mai cumpara marfa lor,**

5: Fac. 18, 20-21. Ier. 51, 9. Ps. 137, 8. Ier. 50, 15. 29.

7: Ier. 50, 29. Is. 47, 7-8.

9: Ezech. 26, 16; 27, 30. 33. 35. Ps. 48, 4. Is. 23, 17.

10: Dan. 4, 27; Ezech. 26, 17. Is. 21, 9. Ier. 51, 8. Ezech. 27, 36.

12. Marfă de aur și de argint și pietre scumpe și mărgăritare și vison și porfiră și mătase și roș, tot felul de lemn bine mirositor și tot felul de lucruri de fildeș și tot felul de lucruri de lemn scump și de aramă și de fier și de marmoră;

13. Și scorțișoară și tămâie și miruri și smirnă și vin și untdelemn și făină și grâu și vite și oi și cai și căruțe și robi și suflete de oameni.

14. Și roadele cele dorite de sufletul tău s'au dus dela tine și toate cele grase și strălucite s'au dus dela tine departe, și nu le vei mai afla pe ele.

15. Neguțătorii acestor lucruri, cari s'au îmbogățit dela ea, vor sta departe de groaza muncii ei, plângând și tânguindu-se,

16. Și zicând: Vai, vai (de tine), cetatea cea mare, cea îmbrăcată în vison și în porfiră și în roș și împodobită cu aur și cu pietre scumpe și cu mărgăritare! Că într'un ceas s'a pustit atâta bogăție!

17. Și toți cărmacii și toată gloata cea din corăbii și corăbierii și câți trăiesc pe mare, vor sta departe,

18. Și văzând fumul arderii ei, vor striga, zicând: Care cetate mai era asemenea cetății celei mari!

19. Și și vor pune țărână pe capetele lor și strigând și plân-

17: Is. 23, 14. Ezech. 27, 27—29.

19: Ezech. 27, 30—34; 26, 19.

gând și tânguindu-se vor zice: Vai, vai (de tine), cetatea cea mare cu ale cărei scumpeturi s'au îmbogățit toți cei ce au corăbii pe mare! Că într'un ceas s'a pustit!

20. Veselește-te de ea, cerule, și voi sfinți și apostoli și proroci, că Dumnezeu a judecat-o pe ea, făcându-vă dreptate!

21. Iar un inger puternic a ridicat o piatră, mare cât o piatră de moară și a aruncat-o în mare, zicând: Cu pornire ca aceasta vei fi aruncat, Vaviloane, cetatea cea mare, și nu vei mai fi găsit!

22. Și viersul celor ce cântă din lăută și din gură și din flaut nu se va mai auzi întru tine; și niciun fel de meșter și niciun fel de meșteșug nu se va mai afla întru tine, și nici huruit de moară nu se va mai auzi întru tine.

23. Și lumină de făclie nu se va mai ivi întru tine; și glas de mire și de mireasă nu se va mai auzi întru tine; pentru că neguțătorii tăi erau bolerii pământului și pentru că prin farmecile tale ai amăgit toate neamurile.

24. Și pentru că în tine s'a găsit sângele prorocilor și al sfinților și al tuturor celor ucșiți pe pământ.

21: Ezech. 26, 21. Dan. 4, 27. Ier. 51, 63—64.

22: Is. 24, 8. Ezech. 26, 13.

23: Ier. 7, 34; 16, 9; 25, 10. Is. 23, 8; 47, 9.

24: Ier. 51, 49.

19.

După acestea am auzit în cer un glas puternic, ca de gloată multă, zicând: **Aliluia! Mântuirea și slava și cinstea și puterea sunt ale Dumnezeului nostru!**

2. Căci adevărate și drepte sunt judecățile lui! Că a judecat pe curva cea mare, care a stricat pământul cu desfrânarea ei și a izbăvit sângele robilor săi, din mâna ei!

3. Apoi a doua oară a zis: **Aliluia!** Și fumul (arderii) ei se suie în vecii vecilor.

4. Iar cei douăzeci și patru de bătrâni și cele patru ființe au căzut și s'au închinat lui Dumnezeu celui ce șade pe scaun, zicând: **Amin! Aliluia!**

5. Și glas din scaun a ieșit zicând: **Lăudați pe Dumnezeul nostru toți robii lui și cei ce vă temeți de dânsul, și cei mici și cei mari.**

6. Și am auzit un glas ca de gloată multă și un glas ca de ape multe și un glas ca de tunete tari, zicând: **Aliluia! Domnul Dumnezeu nostru, Atotșitorul, domnește!**

7. **Să ne bucurăm și să ne veselim și să dăm slavă lui, că a venit nunta Mielului și mireasa lui s'a gătit.**

8. Și i s'a dat ei să se îmbrace cu vison curat și strălucit; că visonul însemnează faptele cele drepte ale sfinților.

9. Apoi mi-a zis: **Scrive: Fericii cei chemați la cina nunții Mielului!** Și mi-a zis: **Ăcestea sunt cuvintele adevărate ale lui Dumnezeu.**

10. Și am căzut înaintea picioarelor lui, ca să mă închin lui. Și mi-a zis: **Vezi să nu faci aceasta, căci eu sunt împreună slujitor cu tine și cu frații tăi, cari au mărturisit pe Iisus. Lui Dumnezeu te închină. Că mărturia lui Iisus este duhul prorociei.**

11. Și am văzut cerul deschis, și iată un cal alb, și cel ce șede pe el se chema **Credinciosul și Adevăratul și întru dreptate judecă și face războiu.**

12. Ochii lui erau ca para focului și pe capul lui avea cununii multe și un nume scris, pe care nimeni nu-l știe, fără numai el.

13. Și era îmbrăcat în haină roșită cu sânge, și numele lui se cheamă: **Cuvântul lui Dumnezeu.**

14. Și oștile cele cerești urmau după el pe cal alb, îmbrăcate fiind în vison alb și curat.

15. Și din gura lui ieșea sabie ascuțită, cu care avea să lovească pe păgâni. Și el îi va paște pe ei cu tofag de fier și va călca teascau vinului în

19. 15: Ps. 2, 9. Is. 11, 4; 63, 3. Amos 4, 13, Ioil 4, 13.

verșunat al mâneli lui Dumnezeu, Atotșitorul.

16. Iar pe haina și pe coapsa lui este scris acest nume: ÎMPĂRATUL ÎMPĂRAȚILOR ȘI DOMNUL DOMNILOR.

17. Am văzut apoi un înger stând în soare; și a strigat cu glas mare, zicând tuturor pasărilor celor ce zboară spre mijlocul cerului: Veniți și vă adunați la cina marelui Dumnezeu,

18. Ca să mâncați trupuri de împărați și trupuri de căpitani și trupurile celor tari și trupurile calilor și ale celor ce șed pe ei și trupurile tuturor celor slobozi și celor robiți și celor mici și celor mari!

19. Și am văzut hîra și pe împărații pămîntului și oștile lor adunate ca să facă războiu cu cel ce șade pe cal și cu oastea lui.

20. Și hîra a fost prinsă, și cu ea: prorocul cel mincinos, care a făcut semnele înaintea ei, cu care a amăgit pe cei ce au primit semnul hîrei și pe cei ce s'au închinat chipului ei. Și amândoi au fost aruncați de vii în lezărul cel de foc, unde arde pucloasă.

21. Iar ceilalți au fost uciși cu sabia care ieșea din gura celui ce șadea pe cal, și toate pasările s'au săturat din trupurile lor.

17: Ezech. 39, 4. 17—20.

21: Ezech. 39, 17. 20.

20.

Am văzut apoi un înger pogorându-se din cer, având cheia adâncului și un lanț mare în mâna lui.

2. Și a prins pe balaur, pe șarpele cel vechiu, care este diavolul și satana, și l-a legat pe el o mie de ani.

3. Și l-a aruncat în adânc și l-a închis și a pecetluit deasupra lui, ca să nu mai înșele neamurile, până se vor plini cei o mie de ani. După aceea trebuie să fie deslegat pentru puțină vreme.

4. Și am văzut niște scaune, și celor ce ședeau pe ele li s'a dat putere să judece. Și am văzut sufletele celor tăiați pentru mărturia lui Iisus și pentru cuvântul lui Dumnezeu și cari nu s'au închinat hîrei, nici chipul ei și n'au primit semnul pe fruntea lor și pe mâna lor. Și ei au înviat și au domnit cu Hristos o mie de ani.

5. Iar ceilalți morți n'au înviat, până nu se va sfârși mîia de ani. Aceasta este învierea cea dintâi.

6. Fericit și sfânt este cel ce are parte de învierea cea dintâi; asupra lor moartea cea de a doua nu are putere, ci (unli ca aceștia) vor fi preoți ai lui Dumnezeu și ai lui Hristos și vor domni cu el o mie de ani.

7. Și dacă se va plini cea mîie de ani, satana va fi slobozit din temnița lui.

8. Și va ieși să înșele neamurile care sunt în cele patru unghiuri ale pământului, pe Gog și pe Magog, și să le adune la război; iar numărul lor va fi ca nisipul mării.

9. Și au ieșit pe latul pământului și au încunjurat tabăra sfinților și cetatea cea iubită; dar a căzut foc din cer și i-a mistuit pe ei.

10. Și diavolul, care îl înșelase pe ei, s'a aruncat în iezărul cel de foc și de pucioasă, unde este hiara și prorocul cel mincinos, și vor fi chinuți ziua și noaptea în vecii vecilor.

11. Și am văzut un scaun alb, mare, și pe cel ce ședea pe el, de a cărui față s'a ascuns pământul și cerul, și loc nu s'a mai aflat pentru ele.

12. Și am văzut pe morți, pe cei mici și pe cei mari, stând înaintea lui Dumnezeu, și cărți s'au deschis, și altă carte s'a deschis, care este cartea vieții; și s'au judecat morții din cele scrise în cărțile acelea, după faptele lor.

13. Și marea a dat pe morții cei dintrânsa și moartea și iadul au dat pe morții lor; și s'a judecat fiecare după faptele sale.

14. Și moartea și iadul au fost aruncați în iezărul cel de

foc. Aceasta este moartea cea de a doua.

15. Iar cine nu s'a aflat scris în cartea vieții, a fost aruncat în iezărul cel de foc.

21.

Și am văzut un cer nou și un pământ nou; că cerul cel dintâi și pământul cel dintâi au trecut și marea nu mai este.

2. Și am văzut cetatea cea sfântă, Ierusalimul cel nou, pogorându-se din cer, gătită ca o mireasă împodobită pentru mirele său.

3. Și am auzit din cer un glas puternic, zicând: Iată corutul lui Dumnezeu cu oamenii! El se va sălășlui cu ei și ei vor fi poporul lui, și însuși Dumnezeu va fi cu dânșii.

4. Și va șterge Dumnezeu toată lacrima din ochii lor și moartea nu va mai fi; nici plângere, nici strigăt, nici durere nu vor mai fi, căci cele dintâi au trecut.

5. Și a zis cel ce ședea pe scaun: **Iată, toate le fac nouă!** Iar (mie îmi) zise: Scrie, căci cuvintele acestea sunt adevărate și credincioase.

15: Dan. 12, 1. Ps. 69, 29.

21. 2: Is. 52, 1.

3: Zah. 1, 10. Is. 8, 8. Ezech. 37, 27; 48, 35. 2. Cron. 6, 18.

4: Is. 35, 10; 65, 19. Ier. 31, 16.

5: Is. 43, 19.

20. 8: Ezech. 7, 2; 38, 2; 38, 9.
9: 2 Reg. 1, 10. Ezech. 38, 22; 39, 6. Zah. 12, 9.

11: Ps. 114, 7. 5.

13: Ps. 28, 4; 62, 13. Ier. 17, 10.

6. Și mi-a mai zis: Săvârșitu-s'a! Eu sunt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul. Celui însetat îi voi da în dar apă din izvorul vieții.

7. Cel ce va birui va moșteni toate și îi voi fi lui Dumnezeu și el îmi va fi mie fiu.

8. Iar partea celor fricoși și necredincioși și păcătoși și spurcați și ucigași și curvari și fermecători și închinători de idoli și a tuturor celor mincinoși, este în lezărul care arde cu foc și cu pucioasă; și aceasta este moartea cea de a doua.

9. Apoi a venit unul din cei șapte îngeri, cari aveau cele șapte cupe pline de cele șapte năpaste de pe urmă, și a grăit către mine, zicând: Vino să-ți arăt pe femeia (care este) mireasa Mielului.

10. Și m'a dus pe mine, cu duhul, într'un munte mare și înalt, și mi-a arătat mie **cetatea cea sfântă, Ierusalimul** pogorându-se din cer, dela Dumnezeu,

11. Invăluită în slava lui Dumnezeu. Și lumina ei era asemenea pietrei prea scumpe, pietrei de iaspis, curată ca cleștarul.

12. Și avea un zid mare și înalt, cu douăsprezece porți, și la porți douăsprezece îngeri

și nume scrise deasupra, care sunt numele celor douăsprezece seminții ale fiilor lui Israel.

13. Spre Răsărit erau trei porți, spre Miază-noapte trei porți, spre Miază-zi trei porți și spre Apus trei porți.

14. Iar zidul cetății avea douăsprezece pietre de temelie, și înrânsele numele celor douăsprezece apostoli ai Mielului.

15. Și cel ce grăia cu mine avea o trestie de aur, ca să măsoare cetatea și porțile ei și zidurile ei.

16. Și cetatea era în patru colțuri și lungimea ei este cât și lățimea. Și a măsurat cetatea cu trestia (și a aflat-o) de douăsprezece mii de stadii. Lungimea și lățimea și înălțimea ei erau deopotrivă.

17. Și a măsurat zidul ei (și l-a aflat) de o sută patruzeci și patru de coți, măsură de om, care era și a ingerului.

18. Și zidăria zidului ei era de iaspis, iar cetatea era de aur curat, asemenea sticlei celei curate.

19. Temeliile zidului cetății erau împodobite cu tot felul de pietre scumpe: Temelia cea dintâi era de iaspis, a doua de safir, a treia de halchidon, a patra de smaragd;

20. A cincea de sardonix, a șasea de sardon, a șaptea de hrisolit, a opta de veril, a noua de topaz, a zecea de hrisopras,

6: Zah. 14, 8.

7: 2. Sam. 7, 14. Ps. 89, 27. Zah. 8, 8.

10: Ezech. 40, 2.

12: Ezech. 48, 31-35.

15: Ezech. 40, 3. 5.

a unsprezecea de lachint, a douăsprezecea de ametist.

21. Iar cele douăsprezece porți erau douăsprezece mărăgăritare: fiecare poartă era dintr'un mărăgăritar. Și ulița cetății era de aur curat, ca sticla cea luminoasă.

22. Dar biserică n'am văzut înrânsa, căci Domnul Dumnezeu, Atotșitorul, este biserică ei, și Mielul.

23. Și cetatea nu are trebuință de soare, nici de lună, ca să lumineze în ea, că slava lui Dumnezeu o luminează pe ea și luminătorul ei este Mielul.

24. Și neamurile întru lumina ei vor umbla și împărații pământului își vor aduce slava lor înrânsa.

25. Și porțile ei nu se vor închide ziua, că noapte nu va fi acolo.

26. Și neamurile își vor aduce înrânsa slava și cinstea lor.

27. Și nu va intra înrânsa nimic spurcat și nimeni din cei dedați la ticăloșii și la minciuni, fără numai cei scriși în cartea vieții Mielului.

22.

Apoi mi-a arătat mie râul cu apa vieții, limpede ca cleștarul, izvorând din scau-

23: Is. 24, 23; 60, 1. 6. 10. 13.

24: Ps. 89, 28. Is. 60, 3. 5.

27: Dan. 12, 1. Ps. 69, 29. Fac. 2, 9; 3, 22. Ezech. 47, 1. 7. Zah. 14, 8. Ezech. 47, 12.

nul lui Dumnezeu și al Mielului.

2. În mijlocul uliței cetății, de o parte și de alta a râului, este pomul vieții, făcând rod de douăsprezece ori (pe an), în fiecare lună dându-și rodul său; și frunzele pomului sunt spre tămăduirea neamurilor.

3. Și nici un blestem nu va mai fi acolo. Scaunul lui Dumnezeu și al Mielului vor fi înrânsa și slugile lui îi vor sluji.

4. Și vor vedea fața lui și numele lui va fi pe frunțile lor.

5. Și noapte nu va mai fi, și nu vor avea trebuință de făclii, nici de lumina soarelui, căci Domnul Dumnezeu îi va lumina pe ei; și vor domni în vecii vecilor.

6. Și mi-a zis mie: Aceste cuvinte sunt vrednice de crezare și adevărate, și Domnul Dumnezeuul sfinților proroci a trimis pe îngerul său să arate robilor săi cele ce trebuie să fie degrab.

7. Iată viu degrab. Fericit cel ce păzește cuvintele pro-rociei cărții acestela.

8. Și eu, Ioan, sunt cel ce am văzut și am auzit acestea. Și când am auzit și am văzut, am căzut să mă închin înaintea picioarelor îngerului care îmi arăta mie acestea.

9. Dar el mi-a zis; Vezi să nu faci aceasta! Că rob sunt împreună cu tine și cu frații

22. 3: Zah. 14, 11.

tăi, prorocii, și cu cei ce păzesc cuvintele cărții acestela. Lui Dumnezeu te închină.

10. Și mi-a mai zis: Să nu pecetluești cuvintele prorociei cărții acestela, că vremea aproape este.

11. Cel nedrept să mai facă strâmbătate; și cel spurcat să se mai spurce și cel drept să mai facă dreptate și cel sfânt să se mai sfințească.

12. **Iată viu degrab, și plata mea este cu mine, ca să dau fiecăruia precum va fi fapta lui.**

13. Eu sunt Alfa și Omega, începutul și sfârșitul, cel dintâi și cel de pe urmă.

14. Fericiți cei ce-și spală vesmintele lor, ca să albă stăpânire peste pomul vieții și prin porți să intre în cetate!

15. Iar câinii și vrăjitorii și curvarii și ucigașii și închinătorii de idoli și toți cei ce iubesc și lucrează minciuna (vor rămânea) afară!

16. Eu, Iisus, am trimis pe

îngerul meu, ca să vă mărturisească vouă acestea prin biserică. Eu sunt rădăcina și sămânța lui David, steaua cea strălucitoare a dimineții.

17. Iar Duhul și mireasa zice: Vino. Și cel ce aude să zică: Vino. Și cel însetat să vie. Și cel ce vofește, să ia în dar din apa vieții!

18. Și eu mărturisesc oricui ascultă cuvintele prorociei cărții acestela; De va mai pune cineva ceva la ea, Domnul Dumnezeu va trimite peste el toate năpastele cele scrise în cartea aceasta;

19. Iar de va scoate cineva din cuvintele cărții prorociei acestela, lua-va Dumnezeu partea lui din pomul vieții și din cetatea cea sfântă, despre care se scrie în cartea aceasta.

20. Cel ce mărturisește acestea zice: Da, viu degrab. Amin. **Vino, Doamne Iisuse!**

21. Darul Domnului (nostru) Iisus Hristos cu voi cu toți! Amin.

13: Is. 44, 6; 48, 12.

14: Fac. 2, 9; 3, 22; 49, 11.

16: Is. 11, 1. 10; 14, 12. Num. 24, 17.

17: Zah. 14, 8. Is. 55, 1.

19: A doua Lege 4, 2; 13, 1. Fac. 2, 9; 3, 22.

SFÂRȘIT ȘI LUI DUMNEZEU SLAVĂ

O LĂMURIRE

Știut este că'n zilele de cumplită vijornită ca cele de acum, creștinii caută cuvântul dumnezeiesc cu mai multă sete decât în zilele de pace binecuvântată. Și e firesc să fie așa. Căci, mai cu seamă în asemenea vremi, unde ar și putea să alerge ei după povață și mângăiere, dacă nu la nesecata fântână de înțelepciune și mângăieri a dumnezeleștii Scripturi?

Pricini ca acestea ne-au îndemnat să dăm la lumină și să punem la îndemâna iubiților noștri fii sufletești, dacă nu Biblia întreagă, cel puțin Noul Testament al Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Mărturisim că dintru început ne ispitea gândul să scoatem la iveală, cu slove de azi, tipăritura Noului Testament așa cum a izvodit-o neuitatul Mitropolit Andrei Șaguna. Voiam, anume, ca și prin aceasta să ne arătăm osebita noastră cinstire față de marele „dătător de legi și datini“ al sfintei noastre Biserici. Ne-am dat însă seama degrab, că dela tipărirea Legii celei nouă de către marele ierarh, până astăzi, au trecut aproape o sută de ani. Se cuvenea deci să mai tocim haina graiului șagunian pe trupul vremii de azi.

Cu ajutorul lui Dumnezeu treaba aceasta am și făcut-o. Dar în strădania noastră ne-am ferit, întru cât ne-a fost cu putință, să ne atingem de mireasma cea dulce a graiului bătrânesc.

Sarcina ne-a fost mult ușurată de numeroasele tălmăciri — românești și streine — ale Noului Testament, pe cari le-am ispitit cu nu puțină luare aminte. Folositoare ne-a fost mai ales luminoasa tălmăcire a Prea Fericitului nostru Patriarh Nicodim, precum și a învățatului Părinte Grigorie (Gala Galaction). Iar unde am avut vreo nedumerire mai adâncă, ne-am dus chiar la izvodul de obârșie, adică la cel grecesc, ca să dobândim lămurire deplină.

Săvârșind lucrul nostru, mulțumim cu smerenie bunului Părinte cerească pentru ajutorul ce ni l-a dat; și tot îndurărilor Lui ne rugăm, ca să dăruiască pace, sănătate și iertare de păcate tuturor celor ce vor stărui întru cuvioasa ispitire a acestei sfinte Cărți.

Cluj. La praznicul Floriilor din anul Domnului 1942

EPISCOPUL NICOLAE

CUPRINSUL

	<u>Pag.</u>
1. Sfânta Evanghelie dela Matei	5
2. Sfânta Evanghelle dela Marcu	61
3. Sfânta Evanghelle dela Luca	97
4. Sfânta Evanghelle dela Ioan	158
5. Faptele Sfinților Apostoli	203
6. Cartea Sfântului Apostol Pavel către Romani . .	261
7. Cartea întâia a Sfântului Apostol Pavel către Corinteni	286
8. Cartea a doua a Sfântului Apostol Pavel către Corinteni	310
9. Cartea Sfântului Apostol Pavel către Galateni . .	326
10. Cartea Sfântului Apostol Pavel către Efeseni . .	335
11. Cartea Sfântului Apostol Pavel către Filipeni . .	344
12. Cartea Sfântului Apostol Pavel către Coloseni . .	350
13. Cartea întâia a Sfântului Apostol Pavel către Tesa- lonicheni	356
14. Cartea a doua a Sfântului Apostol Pavel către Tesa- lonicheni	362
15. Cartea întâia a Sfântului Apostol Pavel către Timotei	366
16. Cartea a doua a Sfântului Apostol Pavel către Timotei	373
17. Cartea Sfântului Apostol Pavel către Tit	378
18. Cartea Sfântului Apostol Pavel către Filimon . .	381
19. Cartea Sfântului Apostol Pavel către Evrei	383
20. Cartea sobornicească a Sfântului Apostol Iacov . .	402
21. Cartea întâia sobornicească a Sfântului Apostol Petru	409
22. Cartea a doua sobornicească a Sfântului Apostol Petru	416
23. Cartea întâia sobornicească a Sfântului Apostol Ioan	421
24. Cartea a doua sobornicească a Sfântului Apostol Ioan	428
25. Cartea a treia sobornicească a Sfântului Apostol Ioan	429
26. Cartea sobornicească a Sfântului Apostol Iuda . .	431
27. Apocalipsul Sfântului Ioan de Dumnezeu cuvântătorul	433
O lămurire	462

**Scrie, Doamne, în cartea vieții pe
toți ostenitorii acestui lucru sfânt**